Emirdağ Lahikası

Bediüzzaman Said Nursî

Risale-i Nur Külliyatı'ndan

YİRMİ YEDİNCİ MEKTUP'TAN

Emirdağ Lähikası

Bediüzzaman

Said Nursî

İstanbul - 2007

EMİRDAĞ LÂHİKASI 1-2

Copyright © Şahdamar Yayınları, 2007

Bu eserin tüm yayın hakları **İşık Ltd. Şti.**'ne aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, İşık Ltd. Şti.'nin önceden
yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da berbangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN 978-975-9090-79-1

Yayın Numarası 69

Basım Yeri ve Yılı Çağlayan Matbaası Sarnıç Yolu Üzeri No:7 Gaziemir / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96 Ekim 2007

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31
Tek-Er İş Merkezi Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 00 Faks; (0212) 444 85 96

Şahdamar Yayınları Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5 34676 Üsküdar/İSTANBUL Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20 www.sahdamaryayinlari.com

Amiralag Pähikast-1

Takdim

Bu lâhika mektupları –ki Yirmi Yedinci Mektup'tur– Risale-i Nur'un ilk telifiyle başlayıp devam edegelmiştir. Risaleler, Barla'da telif edilmeye başlanıp Isparta ve civarındaki kıymettar talebeleri bu risaleleri okumak ve yazmak suretiyle istifade ve istifâza ettiklerinde, hissiyatlarını, iştiyak ve ihtiramlarını, bir şükran borcu olarak muhterem müellifi Hazreti Üstad'a mektuplarla takdim etmişler, bazı müşkülâtlarının ve suallerinin halledilmesini rica etmişler; böylece hem Hazreti Üstadın, hem talebelerin mektupları ile Barla, Kastamonu ve Emirdağ Lâhika Mektupları vücuda gelmiştir.

Barla Lâhikaları: Risale-i Nur'un Barla'da telif edildiği ve kalemle istinsah edilerek neşre başlandığından Eskişehir hapsi zamanına kadar olan devrede Nur'un ilk müştak talebelerinin, Nur'ların hemen telifi zamanında, ilk okuyup yazdıklarında duydukları samimî hissiyat, kalbî ve ruhî istifade ve istifazalarını dile getiren fıkralarını ve Hazreti Üstadın da bazı mektuplarını ihtiva etmektedir.

Kastamonu Lâhikaları ise: Eskişehir hapsinden tahliyeden sonra Nur Müellifi Kastamonu'ya nefyedilmiş, Denizli hapsi zamanına kadar orada ikamete mecbur edilmiş; bu müddet zarfında Nur Müellifi, Isparta'daki talebeleri ile daimî muhabere ederek Nur'ların hatt-ı Kur'ân'la yazılıp çoğalması, neşri ve inkişafı ve eski yazı bilmeyen gençlerin istifadesi için de Risale-i Nur Külliyatı'ndan bazı bahislerin daktilo ile çoğaltılması hususunda şedit alâka göstermiş ve Risale-i Nur'un mâhiyeti, kıymeti, deruhte ettiği kudsî vazife-i imaniyesi ve mazhariyeti, hem talebelerinin tarz-ı hizmetleri, mütecaviz dinsizler karşısında sebat ve metanetleri ve ehl-i İslâm'ın birbiri ile muamelâtında takip edecekleri ihlâslı hareketleri gibi, dahilî ve haricî birçok meselelere temas etmiştir. Bu itibarla, Kastamonu Lâhika Mektupları, bilhassa yazıldığı zaman itibarıyla da büyük ehemmiyet kesbeden bir devrin mahsulü olması ve birçok içtimaî meseleleri ve küllî imanî bir nazar-ı hakikatle mütâlaa, mülâhaza ve küllîleşmesi gibi cihetlerde büyük kıymeti hâizdir.

Emirdağ Lâhika Mektupları birinci kısmı: 15 Haziran 1944'te Denizli hapsinden beraat ile tahliyeden sonra Heyet-i Vekile kararıyla Emirdağ'da ikamete memur edilen Risale-i Nur Müellifi Said Nursî Hazretleri 1947 sonlarına kadar, yani üçüncü büyük hapis olan Afyon hapsine kadar Emirdağ'da ikamet ettiği müddetçe İsparta, Kastamonu, İstanbul, Ankara ve üniversite

talebeleri ile Anadolu'da Nur'ların neşre başlandığı yerlerdeki talebelerine hizmete müteallik bazı mektup ve suallerine cevaben yazdığı mektuplardır.

İkinci kısım ise: 1948-1949 Afyon Cezaevi'nde yirmi ay mevkufen kalıp tahliyeden sonra tekrar Emirdağ'a avdet edip orada bir müddet kaldıktan sonra, 1951 yılında Eskişehir'de iki ay ikameti müteakip, oradan da Gençlik Rehberi mahkemesi münasebetiyle iki defa İstanbul'a gelip üçer ay İstanbul'da kaldığı 1952-1953 tarihlerinde ve daha sonra yine Emirdağ'da iken talebelerine yazdığı mektuplar ve mahkemelere ve dâvâlara temas eden meselelere dair müteaddit bahislerdir.

1953'ten sonra ikamet eylediği İsparta'da ara sıra yazdığı mektuplar da vardır. Eskişehir, Denizli ve Afyon cezaevlerinde iken hapisteki talebelerine yazdığı pek kıymettar hapishane mektupları ise, yine Müellif-i Muhterem Hazreti Üstadın neşrini tensibiyle Şuâlar mecmuasında aynen neşredilmiştir. Bu lâhikalarda geçen talebelerin mektupları, Nur'lardan aldıkları feyz-i iman, ihlâs ve sadâkatlerini, şehamet-i imaniyelerini ifade ile Üstadlarına arzetmek ve teşekkürâtlarını bildirmekle bu zamanda zuhur eden bu ders-i Kur'âniye'nin muhatapları olduklarını izhar ediyor. Ve Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve Hazreti Üstadın dâvâsına birer şahit hükmünde bulunuyor.

Risale-i Nur'un telifi ve neşriyle beraber bu lâhika mektuplarının zuhuru, devamı ve neşri, bizzat Muhterem Müellifi tarafından yapılması ve tensip edilmesi ve müteaddit mektuplarda da bu lâhikaların kıymetini ifade buyurmaları ve nazara vermeleri, herhalde bu lâhikaların ehemmiyetini tebarüze kâfidir.

Evet, Risale-i Nur'un telifi, zuhuru ve neşriyle beraber hizmet-i nuriyenin ve ders-i Kur'âniye'nin tâliminde ve îfâsında ve meslek-i nuriyenin taallümünde ve uzun bir zamandaki hizmetin devamında vâki olacak binler ahvâl ve hücuma mâruz talebelerin cereyanlar karşısında sebat, metanet ve ihlâsla hareketlerinde onlara yol gösterecek, hizmet-i Kur'âniye'nin inkişafında suhûlete medar olacak ikaz ve ihtarlara elbette ihtiyaç zarurîdir, kat'îdir, bedihîdir.

İşte Hazreti Üstadın bu gibi şüphe götürmez hakikatlere ve meselelere isabetle parmak basıp dikkati çekmesi, talebelerini ikazda bulunması, elbette bu hizmet-i kudsiyenin ehemmiyeti iktizasındandır.

Hem bu lâhikaların bir kısmı ihtiyaca binâen yazılmış ve yazdırılmış ihtarlar olması ve aynı ihtiyacın her zaman tekerrürü melhuz bulunduğundan daima müracaat olunacak hikmetleri ve düsturları muhtevîdir. Nitekim yüzer vâkıalar, hâdiseler ve meselelerde bu ihtiyaç, kendini göstermiştir.

Nur'ların birinci talebesi Hulûsi Bey, Hazreti Üstada arzettiği bir mektubunda, "Dünyayı unutmak isteseniz, başka hiçbir sebep olmasa dahi, yalnız bu mübarek Sözler'le râbıta peydâ eden insanların rica edecekleri izahatı vermek isteyecek ve cevapsız bırakmayacaksınız... Allah için sizi sevenlere ve sizden istîzahta bulunanlara yazdığınız pek kıymetli yazılarla meclis-i ilmînizde takrir buyurduğunuz mütenevvi ve Sözler'e bile geçmeyen mesâil, kat'iyetle gösteriyorlar ki, ihtiyaç da hizmet de bitmemiştir." demekte ve Nur'ların hizmetinde, ikaz, ihtar ve irşadlara ihtiyaç bulunacağını ifade etmektedir ki ondan sonra zuhur eden ihtiyaca muvafık lâhikalar, o mübarek zâtın isabetli sözünü teyid etmiştir.

Bu lâhikalarda görüleceği gibi, Nur Müellifi Aziz Üstadımız, Risale-i Nur'un neşri, okunup yazılması gibi bizzat Nur'larla iştigale ehemmiyet vermekte, talebelerini daima teşvik etmektedir. Bunun lüzum ve hikmeti ise, şüphesiz, izahtan varestedir. Zira, asrımızda kâinat fenleri ve maddî ilimler revaçta olup, yeni yetişen nesiller bu ilim ve fenleri okudukları, hem tabiiyyûn ve maddiyyûnun din ve mâneviyat aleyhindeki neşriyatı, hem küfr-ü mutlak cereyanı ki, hiçbir din ve mâneviyâtı tanımayan ve Allah'a iman hakikatine karşı muaraza ederek dinsizliği neşreden, İslâmî fikri zedeleyen ve bütün beşeriyeti tehdit eden, yeni nesillere ve gençliğe imansızlık fikr-i küfrîsini aşılamak isteyen kitap, broşür, gazete gibi neşir vasıtalarının İslâm ve iman düşmanlarınca ön plâna alındığı böyle acîb ve dehşetli bir zamanda, elbette Risale-i Nur'a, okunmasına, neşredilmesine şiddetle ihtiyaç ve zaruret var.

Çünkü Risale-i Nur, Kur'ân-ı Hakîm'in bir mucize-i mâneviyesi ve bu zamanın dinsizliğine karşı mânevî atom bombası olarak solculuk cereyanlarının mâneviyât-ı kalbiyeyi tahribine mukabil, mâneviyât-ı kalbiyeyi tamir edip ferden ferdâ iman-ı tahkikîden gelen muazzam bir kuvvet ve kudrete istinadı okuyucuların kalblerine kazandırıyor. Ve bu vazifeyi de yine mukaddes Kur'ân'ımızın ilham ve irşadıyla ve dersiyle îfâ ediyor. Tefekkür-ü imanî dersiyle, tabiiyyûn ve maddiyyûnun boğulduğu aynı meselelerde tevhid nurunu gösteriyor, iman hakikatlerini madde âleminden temsiller ve deliller göstererek izah ediyor. Liselerde, üniversitelerde okutulan ilim ve fenlerin aynı meselelerinde iman hakikatlerinin isbatını güneş zuhurunda gösteriyor.

Bu gibi çok cihetlerle Risale-i Nur bu zamanda ehl-i iman ve İslâm için ön plânda ele alınması icap eden ehl-i iman elinde mânevî elmas bir kılıçtır. Asrın idrakine, zamanın tefehhümüne, anlayışına hitap eden, ihtiyaca en muvafık tarzı gösteren, ders veren ve doğrudan doğruya feyiz ve ilham tarikiyle âyetlerin yıldızlarından gelen ders-i Kur'ânî'dir, küllî mârifetullah burhanlarıdır.

Asrımızın efkârının anlayışına ve idrakine hitap edici mâhiyeti ve Kur'ân-ı Hakîm'in bu zamanın fehmine bir dersi olması noktasından Nur Risaleleri, bilhassa bu memlekette büyük ehemmiyet kazanmıştır. Asırlarca Kur'ân'a bayraktarlık yapan ve dünyayı diyanetiyle ışıklandıran bu necip millet, yine dünyaya örnek, ahlâk ve fazilette üstad olarak insanlığın geçirdiği müthiş buhranlardan halâs için çare-i necatı göstermektedir. Beşeriyeti dehşetli sadmelere uğratan, tehdit eden, anarşiliğin, ifsat ve tahribin, yegâne çaresi ancak ve ancak ilâhî, semâvî bir dinin ezelî ve ebedî hakikatleridir, hakikat-i İslâmiyet'tir. Risale-i Nur, hakikat-i İslâmiye ve Kur'âniye'yi müsbet ve müdellel bir şekilde insanlığın nazar-ı tahkikine arz ve ifade etmektedir.

Hem Nur Müellifi bir mektubunda "Dahilde tarafgirâne adâvet ve münakaşalara vesile olan fürûatı değil, belki bütün nev-i beşerin en ehemmiyetli meselesi olan erkân-ı imaniyeyi ve beşerin medar-ı saadeti ve umum İslâm'ın esas ve rabıta-yı uhuvveti bulunan Kur'ân'ın hakâik-i imaniyesini bulmak ve muhtaçlara buldurmaya hayatımı vakfettim." demek suretiyle, hizmet-i İslâmiye'nin ve mesâil-i diniyenin umumunu tazammun eden vüs'at ve camiiyeti hâiz bulunduğunu, dinî hizmetlerin her nev'ini teyit ve teşvik ettiğini ve bir cadde-i kübrâ-yı Kur'âniye olan Risale-i Nur dairesinin umum ehl-i iman ve İslâm'a şâmil bulunduğunu ifade ediyor.

Ve yine aynı mektubunda, devamla, "Hatta değil Müslümanlarla, belki dindar Hıristiyanlarla dahi dost olup adâveti bırakmaya çalışıyorum."; Harb-i Umumî ve komünizm altındaki anarşistlik tehlike ve tahribatlarının lisân-ı hâliyle "Dünya fânidir, firaklarla doludur. Ey insanlar, adâveti bırakınız, Kur'ân dersini dinleyip birleşiniz; yoksa sizi mahvedeceğiz." diye beyanıyla bu zamanın şartları ve icapları karşısında tarz-ı hizmeti yine Kur'ân'ın nuruyla göstererek hakîmâne irşadın ve tevfik-i ilâhiyeye muvafık hareketle isabetli hizmetin îfası gibi noktalardan Risale-i Nur'un lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettiriyor.

İşte, Lâhika Mektupları bu gibi hususlara da işaret ediyor. Değişen dünya hâdiseleri, geniş ve küllî meseleler ve şartlar altında isabetli hizmet-i Kur'âniye'nin esaslarını ders veriyor.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin Hizmetkârları Tahirî, Zübeyir, Hüsnü Bayram, Mustafa Sungur, Bayram

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ أَ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا لَا

Emirdağ'daki kardeşlerime,

Benim hakkımda evham edenlere deyiniz ki:

Biz, hizmet ettiğimiz bu adamın yirmi senelik hayatının bütün mahrem ve gayr-i mahrem mektuplarını ve kitaplarını ve esrarını hükûmet şiddetli taharriyatla elde etti. Dokuz ay; hem Isparta, hem Denizli, hem Ankara adliyeleri tetkikten sonra, birtek gün cezayı, birtek talebesine vermeyi mûcip bir madde –beş sandık kitaplarında ve evraklarında– bulunmadı ki, hem Ankara ehl-i vukufu, hem Denizli Mahkemesi ittifakla beraatine karar verdiler.

Hem, bu zarurî işlerini ihtiyarlığına hürmeten gördüğümüz adam, mahkemece dâvâ etmiş ve bütün hazır arkadaşlarını şahit gösterip, tasdik ettirmiş ki: Yirmi senedir hiçbir gazeteyi ve siyasî eserleri ne okumuş, ne sormuş, ne bahsetmiş; ve on senedir, hükümetin iki reisinden ve bir vali ve bir mebusundan başka hiçbir erkânı ve büyük memurlarını bilmiyor ve tanımıyor ve tanımaya merak etmemiş. Ve üç senedir Harb-i Umumî'yi ne sormuş, ne bilmiş, ne merak etmiş, ne radyo dinlemiş. Ve intişar eden yüz otuz telifatından, yirmi sene zarfında yüz bin adamın dikkatle okudukları hâlde ne idareye, ne âsâyişe, ne vatana, ne millete hiçbir zararı, hükûmet görmemiş. Beş vilâyetin dikkatli zabıtaları ve taharri memurları ve mahkeme işiyle iştigal eden üç vilâyetin ve merkez-i hükûmetin dört adliyelerinin ağır ceza mahkemeleri en ufak bir suç bulmamış ki, tahliyelerine mecbur oldular.

Eğer bu adamın dünya iştahı ve siyasete meyli olsaydı, hiç imkânı var mı ki, bir tereşşuhatı ve emâreleri bulunmasın? Hâlbuki mahkeme safahatında hiçbir emâre bulamadılar ki, muannid bir müddeiumumî, mecbur olup vukuat yerinde imkânatı istimal ederek mükerreren iddianamesinde "Yapabilir" demiş ve "Yapmış" dememiş. "Yapabilir" nerede, "Yapmış" nerede? Hattâ mahkemede Said ona demiş: "Herkes bir katli yapabilir; bu iddianızla herkesi ve sizi mahkemeye vermek lâzım geliyor..."

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^2\,\,}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, $17/44)\,\,$

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Elhâsıl: Ya bu adam tam divanedir ki, bu derece dehşetli umûr-u dünyaya karşı lâkayt kalıyor; veyahut bu vatanın ve bu milletin en büyük bir saadetine ihlâsla çalışmak için, hiçbir şeye tenezzül etmez ve ehemmiyet vermez. Öyleyse bunu tâciz ve tazyik etmek, vatan ve millete ve âsâyişe bir nevi ihanettir. Ve onun hakkında bu çeşit evham etmek, bir divaneliktir.

~~~

Mühim Bir Suâle Hakikatli Bir Cevaptır

Büyük memurlardan birkaç zât benden sordular ki:

"Mustafa Kemâl sana üç yüz lira maaş verip, Kürdistan'a ve vilâyât-ı şarkıyeye, Şeyh Sünusî yerine vâiz-i umumî yapmak teklifini neden kabul etmedin? Eğer kabul etseydin ihtilâl yüzünden kesilen yüz bin adamın hayatlarını kurtarmaya sebep olurdun!" dediler.

Ben de onlara cevaben dedim ki:

"Yirmişer-otuzar senelik hayat-ı dünyeviyeyi o adamlar için kurtarmadığıma bedel, yüz binler vatandaşa, her birisine milyonlar sene uhrevî hayatı kazandırmaya vesile olan Risale-i Nur, o zâyiatın yerine binler derece iş görmüş. Eğer o teklifi ben kabul etseydim, hiçbir şeye âlet olamayan ve tâbi olmayan ve sırr-ı ihlâsı taşıyan Risale-i Nur meydana gelmezdi. Hatta ben, hapiste muhterem kardeşlerime demiştim; eğer Ankara'ya gönderilen Risale-i Nur'un şiddetli tokatları için beni idama mahkûm eden zâtlar, Risale-i Nur'la imanlarını kurtarıp idam-ı ebedîden necat bulsalar, siz şahit olunuz, ben onları da ruh u canımla helâl ederim!"

Beraatımızdan sonra Denizli'de beni tarassutla tâciz edenlere ve büyük âmirlerine ve polis müdürüyle müfettişlere dedim:

"Risale-i Nur'un kabil-i inkâr olmayan bir kerametidir ki; yirmi sene mazlumiyet hayatımda, yüzer risale ve mektuplarımda ve binler şâkirtlerde hiçbir cereyan, hiçbir cemiyet ile ve dâhilî ve haricî hiçbir komite ile hiçbir vesika, hiçbir alâka, dokuz ay tedkikâtta bulunmamasıdır. Hiçbir fikrin ve tedbirin haddi midir ki, bu harika vaziyeti versin. Birtek adamın, birkaç senedeki mahrem esrarı meydana çıksa, elbette onu mesul ve mahcub edecek yirmi madde bulunacak. Madem hakikat budur; ya diyeceksiniz ki: "Pek harika ve mağlup olmaz bir deha bu işi çeviriyor." veya diyeceksiniz: "Gayet inâyetkârâne bir hıfz-ı ilâhîdir." Elbette böyle bir deha ile mübâreze etmek hatadır, millete

ve vatana büyük bir zarardır. Ve böyle bir hıfz-ı ilâhî ve inâyet-i rabbâniyeye karşı gelmek, firavunâne bir temerrüttür."

Eğer deseniz:

"Seni serbest bıraksak ve tarassut ve nezaret etmesek, derslerinle ve gizli esrarınla hayat-ı içtimaiyemizi bulandırabilirsin."

Ben de derim

"Benim derslerim, bilâ-istisna bütünü, hükûmetin ve adliyenin eline geçmiş; bir gün cezayı mûcib bir madde bulunmamış. Kırk-elli bin nüsha risale, o derslerden milletin ellerinde dikkat ve merakla gezdiği hâlde, menfaatten başka hiçbir zararı hiçbir kimseye olmadığı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mûcib-i mesuliyet bir madde bulamamaları cihetiyle yenisi, ittifakla beraatimize ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hatırı için yüz otuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-i vicdaniye ile yüz yirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız on beş adama altışar ay ceza verebilmesi kat'î bir hüccettir ki; bana ve Risale-i Nur'a ilişmeniz, manasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür. Hem daha yeni dersim yok ve bir sırrım gizli kalmadı ki, nezaretle tâdiline çalışsanız.

Ben şimdi hürriyetime çok muhtacım. Yirmi seneden beri lüzumsuz ve haksız ve faydasız tarassutlar artık yeter! Benim sabrım tükendi. İhtiyarlık vaziyetinden, şimdiye kadar yapmadığım bedduayı yapmak ihtimali var. "Mazlumun âhı, tâ arşa kadar gider." diye bir kuvvetli hakikattir.

Sonra o zalim, dünyaca büyük makamlarda bulunan bedbahtlar dediler:

"Sen, yirmi senedir birtek defa takkemizi başına koymadın. Eski ve yeni mahkemelerin huzurunda başını açmadın, eski kıyafetin ile bulundun. Hâlbuki on yedi milyon, bu kıyafete girdi."

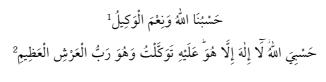
Ben de dedim:

"On yedi milyon değil, belki yedi milyon da değil, belki rızasıyla ve kalben kabulüyle ancak yedi bin Avrupa-perest sarhoşların kıyafetlerine ruhsatışer'iye ve cebr-i kanunî cihetiyle girmektense; azîmet-i şer'iye ve takva cihetiyle, yedi milyar zâtların kıyafetlerine girmeyi tercih ederim. Benim gibi yirmi beş seneden beri hayatıı içtimaiyeyi terk eden adama, "İnad ediyor, bize muhaliftir." denilmez. Haydi inat dahi olsa, madem Mustafa Kemâl o inadı kıramadı

¹ Bkz.: Buhârî, zekât 63; mezâlim 9; Müslim, hac 426; Tirmizî, cennet 2.

ve iki mahkeme kırmadı ve üç vilayetin hükûmetleri onu bozmadı. Siz neci oluyorsunuz ki; beyhude hem milletin, hem hükûmetin zararına, o inadın kırılmasına çabalıyorsunuz! Haydi siyasî muhalif de olsa, madem tasdikiniz ile yirmi senedir dünya ile alâkasını kesen ve mânen yirmi seneden beri ölmüş bir adam, yeniden dirilip faydasız, kendine çok zararlı olarak hayat-ı siyasiyeye girerek sizin ile uğraşmaz. Bu hâlde onun muhalefetinden tevehhüm etmek, divaneliktir. Divanelerle ciddî konuşmak dahi bir divanelik olmasından, sizin gibilerle konuşmayı terk ediyorum. Ne yaparsanız minnet çekmem!" dediğim, onları hem kızdırdı, hem susturdu.

Son sözüm:

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu parçayı sizler dahi Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan risaleler ve mektuplar mecmuasının başında yazarsınız. Eğer mecmualar olmasa da Birinci Şuâ'ın başında yazarsınız. Beni merak etmeyiniz. Sevabın ziyade olması, bana sıkıntıları bir cihette sevdirir ve Nur'ların intişarına başka sahalarda meydan açar.

Umumunuza birer birer selâm...

Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan ve gaybî işaretlerle ondan haber veren sekiz parçadan birinci parçadır. Aynı meseleye, aynı dâvâya ittifakları sarahat derecesindedir. Vahdet-i mesele cihetiyle o emâreler birbirine kuvvet verir, teyid eder. O sekizden üç tanesi İmam Ali'nin üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber vermesine dairdir.

Bu sekiz parçayı Ankara ehl-i vukufu tetkik etmiş, itiraz etmemişler. Yalnız demişler: "Bu yazılmamalıydı. Keramet sahibi, kerametini yazamaz."

¹ "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!" (Âl-i İmran sûresi, 3/173)

^{2 &}quot;Bana (yardımcı ve destekçi olarak) Allah kâfidir. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Ben O'na dayandım, O'na güvendim ve O, (bütün kâinatın, bütün varlıkların idare merkezi olan) Büyük Arş'ın Rabbi, (bütün kâinatın mutlak Sultanı, bütün varlıkların yegâne siğinağı, besleyip yaşatanı, koruyup gözetenidir)." (Tevbe sûresi, 9/129)

Ben de onlara cevap verdim ki:

"Bu, benim değil, Risale-i Nur'un kerametidir. Risale-i Nur ise, Kur'ân'ın malıdır ve tefsiridir." dedim. Onlar sustular, demek kabul ettiler. Gerçi bu çeşit ikramlar yazılmasaydı daha münasipti, fakat bu kadar hadsiz muarızlar ve çok kuvvetli ve kesretli düşmanlar karşısında az ve fakir ve zayıf olan bizlere kuvve-i mâneviye ve gaybî imdat ve teşcî ve sebat ve metanet vermek için mecburiyet-i kat'iye oldu, ben de yazdım. Benim benliğime bir hodfuruşluk verip sukutuma sebep olsa da, ehemmiyeti yok. Bu hizmete, yani ehl-i imanı dalâlet-i mutlakadan kurtarmaya –lüzum olsa– dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da feda etmeyi bir saadet bilirim; binler dostlarım ve kardeşlerimin cennete girmeleri için cehennemi kabul ederim.

~~~

Ankara Ehl-i Vukufunun İttifakla Verdikleri Raporun Sûretidir

Dolu bulunan cem'an beş sandık kitap, tarafımızdan açılarak okundu. ^{1(Hâşiye)} Said Nursî tarafınden telif edilen basılmış, basılmamış Risale-i Nur eczaları ve Risale-i Nur'a ekli Said Nursî ile bazı şâkirtleri tarafından yazılmış ilmî ve dinî mektuplarla, şâkirtlerin birbiriyle ve Said Nursî ile âdi muhabere mektupları ve klişeler inceleme mevzuu salâhiyetimiz dahilinde görülerek incelendi. Bunların mahiyetini belirtmek için bu risale ve mektupları iki nev'e ayırmak gerektir.

Risaleler: Bir âyetin tefsiri ve bir hadisin şerhi maksadıyla yazılmış olanlarıyla; din, iman, Allah, Peygamber, Kur'ân ve âhiret akidelerini ve ibarelerini açıkça anlatmak için temsillerle yazılmış ilmî görüşleri; ve ihtiyarlarla gençlere hitap eden ahlâkî öğütler; ve kısmen hayat tecrübesinden alınmış ibretli vak'alar; ve esnafa ait faydalı menkıbeleri ihtiva eden, mevcudun yüzde doksanını teşkil eden risalelerdir ki –bunlar da– bütün bu risalelerde müellif hem samimî, hem hasbî ve hem de ilim yolundan ve dinî esaslardan hiç ayrılmamıştır. Bunlarda dini âlet etmek ve cemiyet teşkil etmekle emniyeti ihlâl hareketinin bulunmadığı sarihtir. Şâkirtlerin birbiriyle ve Said Nursî ile âdi muhabere mektupları da bu nevidendirler.

^{1 (}Hâşiye) Ehl-i vukuf raporundaki tenkit kısmı mahkemede kat'î cevapları verildiğinden ve müdafaatımın âhirinde yazıldığından, burada yazılmadı. Zaten o tenkitler, üç-dört risalede yalnız on cüz'î meseledir. Hem siyasî değil, ilmîdirler. Hem o itirazlar, sehiv ve hata olduğu, senetlerle mahkemede isbat edilmiştir.

- 1– Said Nursî, İstanbul'da iken kazandığı ehemmiyetli şan ve şerefin, kalın bir uykudan ibaret sakîl bir rüya-yı muvakkat, bir sersemlik olduğunu söyler. Ve İstanbul'da bir-iki sene gafletle siyasete karıştığından, bunu "dünyanın ölümü" diye tasvir eder. Bu münasebetle, "Eski Said, Yeni Said" diye iki şahsiyet bulunduğunu ve bu şahsiyetlerin birbirinden ayrı olduklarını söyler. Sonra, dokuz adet birincide yirmi kadar risale bulunan mecmuasının sonunda, İsparta'da Risale-i Nur şâkirtlerine yazılan mektubun içinde, siyasete tenezzülün hata olduğunu söyler.
- 2- Said Nursî'nin en mühim kitabı olan Hüccetü'l-Bâliğa adlı kitabın bir münâcât kısmında: "Bu dünya fânidir. En büyük dâvâ, bâki olan âlemi kazanmaktır. İnsanın itikadı sağlam olmazsa, dâvâyı kaybeder. Hakiki dâvâ budur. Bunun haricindeki dâvâlara karışmak zararlıdır. Siyasetle meşgul olan, ehemmiyetli hizmetlerinden geri kalır. Hem de siyaset boğuşmalarına kapılanlar, selâmet-i kalbini kaybeder." der.
- 3–Yirmi Altıncı Lem'a'da "İhtiyar dünyada.. benim hakikî vazifem, neşr-i esrar-ı Kur'âniye'dir." (Sayfa: 45). Bu memleketle, hamiyet-i İslâmiye noktasından alâkadarım. Yoksa benim ne hanem var, ne evlâdım." (Sayfa: 59).
- 4— Yirmi Birinci Lem'a'da kardeşlerine verdiği öğütlerden birinci düstur: "Amelinizde rıza-yı ilâhî olacak, maddî menfaat fikri olmayacak." Bu yazılarda, "Ben, sofî değilim.", "Mesleğimiz tarikat değildir." (Sayfa: 8) "Hubb-u câh ve nazarı kendine celb etmek, ruhî bir marazdır. Buna gizli bir şirk denir.", "Eğer mesleğimiz şeyhlik olsaydı, makam bir olurdu; o makama çok namzetler olurdu. Mesleğimiz uhuvvettir. Kardeş kardeşe peder olamaz, mürşid vaziyetini takınamaz..."

~~~

Denizli Mahkemesi'nin İttifakla Verdiği Karar Suretidir

Şahitler ifadelerinde, maznunlara atıf ve isnad olunan suçu işledikleri hakkında adem-i mâlumat beyan etmişler; bilhassa Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nden Emin Büke'nin riyaseti altında ehl-i vukuf intihap olunan Ankara Diyanet İşleri Müşavere Heyeti âzâsından dersiâm ve Profesör Yusuf Ziya Yörükhan ve Ankara Dil-Tarih Fakültesi Şarkiyat Enstitüsü Müdürü Necati Lügal ve Türk Tarih Kurumu ve Türk-İslâm Kitapları Derleme Heyeti âzâsın-

dan Yusuf Aykut tarafından tanzim kılınan evrak arasında mevcut raporlarında: Said Nursî'nin yegân yegân tetkik olunan risale ve kitaplarında, halkı, dini ve mukaddesatı âlet ederek devletin emniyetini ihlâle teşvik etmek veya cemiyet kurmak kasdında olduğunu gösterir bir sarahat, emâre olmadığı...

Meykuflardan Said Nursî'nin mensuplarına gelince: Onlar, Said Nursî'nin ilmî ve vâkıfâne eserlerine, din meselelerini ve Kur'ân hakikatlerini öğreneceğiz, diye peşine düşmüşler ve bunlar, hüsn-ü niyet sahibi olup, sırf dinî itikad yönünden Said'e ve okudukları risalelere bağlılık göstermişler. Bu maksatla yaptıkları muhabere mektuplarının münderecatında, hükûmete karşı kötü maksat beslemedikleri ve bir cemiyet veya tarikat kurmak fikriyle hareket etmedikleri anlasılmış olduğuna mütedair olduğu görülmüş; ve her ne kadar evrak arasında mevcut sorgu hâkimliğince Denizli ehl-i vukuf raporunda Said Nursî'nin bazı âsârından istidlâl tarikiyle ve mesnetsiz olarak kendisinin ve mensuplarının hükûmete karşı kötü bir maksat besledikleri beyan olunmakta ise de, evrak-ı tahkikiye münderecatında ve şuhûdun, maznunlara atfen ve isnad olunan ef'âl hakkında adem-i mâlûmat beyan etmelerine ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nce yaptırılan ehl-i vukuf raporu mahiyet ve münderecatına göre şâyân-ı ihticac ve iltifat görülmemiş; ve esasen, maznunların ekseriyet-i âzamîsi okumak, yazmaktan âciz bulunmuş, diğer kısmı da kendilerini ibadet ve tâate vermiş oldukları, binâenaleyh devletin emniyetini ihlâl edecek mâhiyet arz edecek şerait ve evsafı hâiz kimselerden olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin kanaat-ı vicdaniyesi de bu merkezde tecellî ve tahassül etmiş olmakla, müdde-i umumînin tecziyeleri hakkındaki mütalâası, zikir ve tâdâd olunan delâile karşı gayr-i vârit görüldüğünden, reddiyle, zan altına alındıkları ef'âlden beraatlarına, başka sebeple mevkuf değillerse tahliyelerine müttefikan karar verildi. 15.06.1944.

> Âzâ Reis Ali Rıza (rahmetullâhi aleyh)

Denizli Ağır Ceza Mahkemesi, ittifakla beraatlarına kararlarını hükmüyle imza ediyorlar.

Kendi Kendime Bir Hasbihaldir

(Bu hasbihâli Ankara makamatına işittirmeyi, ıslahtan sonra sizin tensibinize havale ederim.)

Hâkim, kendisi müddeî olsa, elbette "Kimden kime şekvâ edeyim, ben dahi şaştım." benim gibi biçarelere dedirtir. Evet, şimdiki vaziyetim hapisten çok ziyade sıkıntılıdır. Bir günü, bir ay haps-i münferit kadar beni sıkıyor. Bu gurbet ve ihtiyarlık ve hastalık ve yoksulluk ve zâfiyetle, kışın şiddeti içinde her şeyden men edildim. Bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka kimse ile görüşmem. Zaten ben, tam bir haps-i münferitte yirmi seneden beri azap çekiyorum. Bu hâlden fazla bana tecrit ve tarassutlarıyla sıkıntı vermek ise, gayretullaha dokunup, bir belâya vesile olmasından korkulur. Mahkemede dediğim gibi, nasıl ki dört defa dehşetli zelzeleler, bize zulmen taarruzun aynı zamanında gelmesi gibi pek çok vukuat var... Hattâ tahmin ederim ki; benim hukukumu muhafaza ve beni himaye etmek için çok güvendiğim Afyon Adliyesi, Denizli Mahkemesi'ndeki Risale-i Nur hakkında müracaatıma bilâkis ehemmiyet vermedi, beni me'yus etti, adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var.

Ben derim ki: Benim hakkımda vicdanlı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek, en ehemmiyetli bir vazifesidir. Çünkü yirmi senelik bütün eserlerimi ve mektuplarımı üç adliye ve merkez-i hükûmet dokuz ay tetkikten sonra beraatimize ve tahliyemize karar verdi. Fakat, ecnebî menfaati hesabına ve bu millet ve bu vatanın pek büyük zararına çalışan bir gizli komite, bizim beraatimizi bozmak için, her tarafta, habbeyi kubbe yaparak bir kısım memurları aleyhime evhamlandırdılar. Bir maksatları, "Benim sabrım tükensin, artık yeter." dedirtsinler. Zaten onların şimdi benden kızdıklarının bir sebebi, sükûtumdur, dünyaya karışmamaktır. Âdetâ "Niçin karışmıyorsun? Tâ karışsın, maksadımız yerine gelsin." diyorlar...

Aleyhime hükûmetin bir kısım memurlarını evhamlandırmakta istimal ettikleri bir-iki desiselerini beyan ediyorum.

Derler: "Said'in nüfuzu var. Eserleri hem tesirli, hem kesretlidir. Ona temas eden, ona dost olur. Öyleyse, onu her şeyden tecrid etmek ve ihanet etmekle ve ehemmiyet vermemekle ve herkesi ondan kaçırmakla ve dostlarını ürkütmekle nüfuzunu kırmak lâzımdır." diye hükûmeti şaşırtır, beni de dehşetli sıkıntılara sokarlar.

Ben de derim:

Ey bu millet ve vatanı seven kardeşler! Evet, o münafıkların dedikleri gibi, nüfuz var. Fakat benim değil, belki Risale-i Nur'undur. Ve o kırılmaz; ona iliştikçe kuvvetleşir. Ve millet ve vatan aleyhinde hiçbir vakit istimal edilmemiş ve edilmez ve edilemez. İki adliye, on sene fasılayla şiddetli ve hiddetli yirmi senelik evrakımı tetkikat neticesinde, bir hakikî sebep cezamıza bulmaması, bu dâvâya cerh edilmez bir şahittir.

Evet, eserler tesirlidir. Fakat, millet ve vatanın tam menfaatine ve hiçbir zarar dokundurmadan yüz bin adama kuvvetli iman-ı tahkikî dersi vermekle, saadet ve hayat-ı ebediyelerine tam hizmette tesirlidir. Denizli hapishanesinde, kısmen ağır ceza ile mahkûm yüzler adam, yalnız "Meyve Risalesi"yle gayet uslu ve mütedeyyin suretine girmeleri, hattâ iki-üç adamı öldürenler, onun dersiyle daha tahta bitini de öldürmekten çekinmeleri ve o hapishane müdürünün ikrarıyla, hapishanenin bir terbiye medresesi hükmünü alması, bu müddeaya reddedilmez bir senettir, bir hüccettir.

Evet, beni her şeyden tecrid etmek, işkenceli bir azap ve katmerli bir zulümdür ve bu millete gadirli bir hıyanettir. Çünkü otuz-kırk sene, hayatımı bu millet içinde geçirdiğim hâlde, temasımdan hiç zarar görmediğine ve bu dindar millet çok muhtaç olduğu kuvve-i mâneviye ve tesellî ve kuvvet-i imaniye menfaatini gördüğüne kat'î bir delili, bu kadar aleyhimde olan şiddetli propagandalara bakmayarak her tarafta Risale-i Nur'a fevkalâde teveccüh ve rağbet göstermeleri.. hattâ itiraf ederim, yüz derece haddimden ziyade lâyık olmadığım büyük iltifat etmesidir.

Ben işittim ki, benim iâşeme ve istirahatime buradaki hükûmet müracaat etmiş, kabul cevabı gelmiş. Ben bunların insaniyetine teşekkürle beraber, derim:

"En ziyade muhtaç olduğum ve hayatımda en esaslı düstur olan, hürriyetimdir. Asılsız evham yüzünden, emsalsiz bir tarzda hürriyetimin kayıtlar ve istibdatlar altına alınması, beni hayattan cidden usandırıyor. Değil hapis ve zindanı, belki kabri bu hale tercih ederim. Fakat, hizmeti imaniyede ziyade meşakkat ise ziyade sevaba sebep olması bana sabır ve tahammül verir. Madem bu insaniyetli zatlar benim hakkımda zulmü istemiyorlar, en evvel benim meşru dairedeki hürriyetime dokundurmasınlar. Ben ekmeksiz yaşarım, hürriyetsiz yaşayamam."

Evet, on dokuz sene bu gurbette yalnız iki yüz banknot ile, şiddetli bir iktisat ve kuvvetli bir riyazet içinde kendini idare ederek, hürriyetini ve izzet-i ilmiyesini muhafaza için kimseye izhar-ı hâcet etmeyen ve minnet altına

girmeyen ve sadaka ve zekât ve maaş ve hediyeleri kabul etmeyen bir adam, elbette iâşeden ziyade, adalet içinde hürriyete muhtaçtır. Evet, emsalsiz bir tazyik altındayım. Bir-iki cüz'î numûnesini beyan ediyorum:

Birisi: Mahkemece, Risale-i Nur'un ilmî bir müdafaanamesi ve Ankara'nın yedi makamatına ve Reisicumhura müdafaatımla beraber gönderilen ve neticede Ankara ehl-i vukufunun takdiriyle beraatimize bir sebep olan ve hapis arkadaşlarımın bana bir yâdigâr ve hatıra olmak üzere güzel yazılarıyla birkaç nüshası yazılan ve elimde bulunan ve Denizli zabıtası görüp ilişmeyen ve Afyon polishanesinde bir gece ve buranın zabıtasında da açık olarak bir gece kalan "Meyve Risalesi" ile "Müdafaaname"yi, her gün endişeler içinde, bunları da elimden almasınlar diye saklıyordum. Belki beni taharri edecekler telâşıyla, bu gurbette tanımadığım adamlara, bunları sakla diyemediğimden çok üzülüyordum.

İkincisi: Denizli Mahkemesi hiç ilişmediği ve Eskişehir Mahkemesi yalnız birtek kelimesine ilişip, birtek harfle cevabını alan "İhtiyarlar Risalesi"ni, İstanbullu bir adam, burada, bir adamdan alıp İstanbul'a götürmüş. Her nasılsa aleyhimdeki bir dinsizin eline geçmiş. Habbeyi on kubbe yaparak vilâyet zabıtasını şaşırtıp, "Kiminle görüşüyor, yanına kimler gidiyor?" diye beni sıkmaya başladılar. Her ne ise... Bunlar gibi çok acı numûneler var... Fakat en mânâsızı budur ki; beni konuşturmamak için, hizmetimde bir çocukla bir hastalıklı adamdan başka herkesi ürkütüp, benden kaçırtmalarıdır.

Ben de derim:

On adamın benden çekinmeleri yerine, on binler, belki yüz binler müslüman, Risale-i Nur'un dersine hiçbir mâniye ehemmiyet vermeyerek devam ediyorlar. Hem bu memlekette, hem hariç âlem-i İslâm'da çok kuvvetli hakikatleri ve çok kıymetli faydaları için tam bir revaçla intişar eden Risale-i Nur'un binler nüshalarından her biri, benim yerimde, benden mükemmel konuşuyor. Benim susmamla, onlar susmaz ve susturulmazlar.

Hem, madem mahkemece isbat edilmiş ki, yirmi seneden beri siyasetle alâkamı kestiğim ve hiçbir emâre aksine zuhur etmediği hâlde, elbette benimle görüşenden tevehhüm etmek pek mânâsızdır. ^{1(Hâşiye)}

~~eo~~

^{1 (}Hâşiye) Garip ve acaip bir hadise: Bu ayda bir gün avluya indim, baktım. Gelen kar üstünde, Risale-i Nur'un eczalarında tevafukatına işaret eden boyalar, kırmızı, sarı mürekkepler misillü, o karın üstünde serpilmiş katreler ve noktalar var. Çok hayret ettim. Sair yerlere baktım, avlumdan başka yerlerde yoktu. Endişe ettim, kalben dedim: Risale-i Nur umum ⇒

("Kendi Kendime Hasbihâl" namındaki parçaya lâhika olarak)

Adliye Vekiliyle ve Risale-i Nur'la Alâkadar Mahkemelerin Hâkimleriyle Bir Hasbihâldir

Efendiler! Siz, niçin sebepsiz bizimle ve Risale-i Nur'la uğraşıyorsunuz? Katiyen size haber veriyorum ki: Ben ve Risale-i Nur, sizinle değil mübareze, belki sizi düşünmek dahi vazifemizin haricindedir. Çünkü Risale-i Nur ve hakikî şâkirtleri, elli sene sonra gelen nesl-i âtiye gayet büyük bir hizmet ve onları büyük bir vartadan ve millet ve vatanı büyük bir tehlikeden kurtarmaya çalışıyorlar. Şimdi bizimle uğraşanlar, o zaman kabirde elbette toprak oluyorlar. Farz-ı muhal olarak, o saadet ve selâmet hizmeti bir mübareze olsa da, kabirde toprak olmaya yüz tutanları alâkadar etmemek gerektir.

Evet, Hürriyetçilerin ahlâk-ı içtimaiyede ve dinde ve seciye-i milliyede bir derece lâubalilik göstermeleriyle, yirmi-otuz sene sonra dince, ahlâkça, namusça şimdiki vaziyeti gösterdiği cihetinden, şimdiki vaziyette de, elli sene sonra bu dindar, namuskâr, kahraman seciyeli milletin nesl-i âtisi, seciye-i diniye ve ahlâk-ı içtimaiye cihetinde ne şekle girecek, elbette anlıyorsunuz. Bin seneden beri bu fedakâr millet, bütün ruh u canıyla Kur'ân'ın hizmetinde emsalsiz kahramanlık gösterdikleri hâlde, elli sene sonra o parlak mâzisini dehsetli lekedar, belki mahvedecek bir kısım nesl-i âtinin eline elbette Risale-i Nur

memleketle, belki Kur'ân hesabına küre-i arzla o derece alâkadardır ki, onun başına gelen belâdan, musibetten bulutlar dahi kan ağlıyorlar. Bir-iki adam çağırdım, onlar da hayret ettiler. Benim endişe ve telâşımı gören hane sahibinin biraderzadesi Mehmed Efendi zannetti ki, ben karın çokluğundan yolu kapamasından telâş ediyorum. Ben yukarı çıktıktan sonra, yolu açmak için o karı iki tarafa atıp o işaretli mânidar kırmızı-sarı hadise-i cevviye-yi kapatmıştı. Ona dedim: Kapatmasaydın daha iyiydi. Aynı günde, Risale-i Nur aleyhinde üç hadise zuhur eyledi:

Birincisi: Afyon adliyesiyle buradaki zabıta çavuşluğudur. Kitaplarımın iadesine dair müracaatıma mukabil, "Daha Temyizden tasdik gelmediğinden karışmayız." diye o cihetten benim ümidimi kırdı.

İkincisi: Aynı günde, benim ahvâlimi tecessüs etmek için mahsus bir polisi, Afyon'a gönderdiğini öğrendik.

 $\ddot{u}$ ې Aynı günde, İstanbul'da bir münafik İhtiyar Risalesini bahane ederek aleyhimizde propaganda etmiş, adliyeye aksettirmiş. Bu gibi hadiselerden müştaklar çekinmeye başladılar Ben de $\ddot{u}$ وَاللّٰهُ وَاللّٰهُ وَاللّٰهُ وَالِحُّونَ اللّٰهُ وَالِحْمُونَ dedim, $\ddot{z}$ dedim, $\ddot{z}$ siperine girdim.

^{*1} Her musibet karşısında deriz ki: "Biz, Allah'a aidiz (O'nun mahlûku, O'nun kulları, O'nun mülküyüz; O, mülkünde dilediği gibi tasarruf eder) ve zaten O'na dönmekteyiz." (Bakara sûresi, 2/156)

^{*2 &}quot;Allah bize yeter; O ne güzel vekildir!" (Âl-i İmran sûresi, 3/173)

gibi bir hakikati verip, o dehşetli sukuttan kurtarmak en büyük bir vazife-i milliye ve vataniye bildiğimizden, bu zamanın insanlarını değil, o zamanın insanlarını düşünüyoruz.

Evet, efendiler! Gerçi Risale-i Nur sırf âhirete bakar; gayesi rıza-yı ilâhî ve imanı kurtarmak ve şâkirtlerinin ise, kendilerini ve vatandaşlarını idam-ı ebedîden ve ebedî haps-i münferitten kurtarmaya çalışmaktır. Fakat dünyaya ait ikinci derecede gayet ehemmiyetli bir hizmettir; ve bu millet ve vatanı anarşilik tehlikesinden ve nesl-i âtinin biçareler kısmını dalâlet-i mutlakadan kurtarmaktır. Çünkü bir müslüman başkasına benzemez. Dini terk edip İslâmiyet seciyesinden çıkan bir müslim dalâlet-i mutlakaya düşer, anarşist olur, daha idare edilmez.

Evet, eski terbiye-i İslâmiye'yi alanların yüzde ellisi meydanda varken ve an'anât-ı milliye ve İslâmiyeye karşı yüzde elli lâkaytlık gösterildiği hâlde, elli sene sonra yüzde doksanı nefs-i emmâreye tâbi olup, millet ve vatanı anarşiliğe sevk etmek ihtimalinin düşünülmesi ve o belâya karşı bir çare taharrisi, yirmi sene evvel beni siyasetten ve bu asırdaki insanlarla uğraşmaktan katiyen menettiği gibi; Risale-i Nur'u, hem şâkirtlerini, bu zamana karşı alâkalarını kesmiş; hiç onlarla ne mübareze, ne meşguliyet yok.

Madem hakikat budur; adliyelerin, değil beni ve onları itham etmek, belki Risale-i Nur'u ve şâkirtlerini himaye etmek en birinci vazifeleridir. Çünkü onlar bu millet ve vatanın en büyük bir hukukunu muhafaza ettiklerinden, onların karşısında, bu millet ve vatanın hakikî düşmanları Risale-i Nur'a hücum edip, adliyeyi şaşırtıp, dehşetli bir haksızlığa ve adaletsizliğe sevk ediyorlar. Küçücük iki numûnesini beyan ediyorum.

Ezcümle: Hapisteki arkadaşlarımdan, selâm-kelâmdan ibaret ve Arabî bir risalemin fiyatı olan on banknotu, buradaki bir adama gönderip; tâ İsparta'da tab' masrafını veren o nüshalar sahibine verilsin diyen mektubu yüzünden hem adliye, hem hükûmet bana sıkıntılar verip, hem vasıta olan adamı taharri etti. Bu sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir âdi mektubu, hem altı ay zarfında birtek âdi muhabereyi bu kadar büyük bir mesele suretine getirmek, elbette adliyenin şerefine, haysiyetine yakışmaz.

İkinci numûne: Benim gibi garip, ihtiyar ve zayıf ve beraat etmiş bir misafire, herkesi, hattâ hizmetçilerini resmen propaganda ile ondan ürkütmek, kendini perişan bir vaziyete sokmak, bu vilâyetteki hükûmetin hamiyet-i milliyesine yakışmadığından, sinek kanadı kadar mevhum bir zarara dağ gibi ehemmiyet verip aleyhimde resmen propaganda yapmak, "Kiminle görüşü-

yor ve yanına kim gidiyor?" diye herkese bir telâş vermek, hükûmetin hikmeti ve hâkimiyeti bu acip hâlete elbette tenezzül etmemek gerektir. Her neyse.. Bu iki madde gibi, muttali olanlara hayret veren çok maddeler var...

Efendiler! Dalâlet ve fenalıklar cehaletten gelse, def etmesi kolaydır. Fakat fenden, ilimden gelen dalâletin izalesi çok müşküldür. Bu zamanda dalâlet fenden, ilimden geldiği için, ancak onları izale etmeye ve nesl-i âtiden o belâya düşen kısmını kurtarmaya, karşılarında dayanmaya Risale-i Nur gibi her cihetle mükemmel bir eser lâzımdır. Risale-i Nur'un bu kıymette olduğuna delil şudur ki:

Yirmi seneden beri, benim şiddetli ve kesretli bulunan muarızlarım ve şiddetli tokatlarını yiyen filozofların hiçbirisi, Risale-i Nur'a karşı çıkmamış ve cerh edememiş ve çıkamaz. Ve dokuz ay, üç adliye ve merkez-i hükûmet ehl-i vukufu, yüz kitaptan ibaret eczalarında, bizi mesul edecek birtek madde bulamamalarıdır. Ve binler ehl-i dikkat olan Risale-i Nur şâkirtlerine kanaat-i kat'iye veren, "İşârât-ı Kur'âniye" ve "İhbârât-ı Gaybiye-i Aleviye ve Gavsiye"nin, bu asırda Risale-i Nur'un ehemmiyetine ve makbuliyetine imza basmalarıdır.

Evet, adliyeler, hukukları muhafaza etmek ve haksızları tecavüzden durdurmak, vazifeleri olmak cihetiyle, Risale-i Nur'un yüz risalesi, yirmi senede yüz bin adamın saadetlerine hizmet ettiği sabit olmakla beraber; on seneden beri, iki mahkeme ve merkez-i hükûmet ve birkaç vilâyetin zabıtaları ve Denizli Mahkemesi münasebetiyle dokuz ay bütün mahrem ve gayr-i mahrem evraklarımızda ve risalelerde millete ve vatana bir zararlı maddeyi ve mûcib-i ceza bir yanlış görmediğinden, elbette Risale-i Nur'un bu vatanda gayet küllî ve büyük hukuku var. Bu küllî ve çok ehemmiyetli hukuku nazara almayıp, âdi evraklar gibi müsadere ederek, millete ve takviye-i imana muhtaç biçarelere pek büyük bir haksızlığı nazara almamak ve âdi bir adamın cüz'î ve küçük bir hakkını ehemmiyetle nazara almak, adliyenin mâhiyetine ve adaletin hakikatine hiçbir cihetle yakışmaz diye size hatırlatıyoruz.

Doktor Duzi'nin ve sair zındıkların eserlerine ilişmemek, Risale-i Nur'a ilişmek, gazab-ı ilâhînin celbine bir vesile olabilir diye korkuyoruz. Cenab-ı Hak size insaf ve merhamet ve bize de sabır ve tahammül ihsan eylesin, âmîn...

Gayr-i resmî, fakat tecrid-i mutlakta Said Nursî

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ emriyle, kardeşlerimle bir meşverete muhtacım.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimdi bir emrivaki karşısında bulunuyorum. Benim iâşem için her gün iki buçuk banknot, hem yeniden benim için bir hane —mobilyasıyla beraber ve istediğim tarzda— yaptırmak için emir gelmiş. Hâlbuki elli-altmış senelik bir düstur-u hayatım bunu kabul etmemek iktiza eder. Gerçi Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye'de bir-iki sene maaşı kabul ettim, fakat o parayı kitaplarımın tab'ına sarf ederek ve ekserini meccânen millete verip, milletin malını yine millete iade ettim.

Şimdi eğer mecbur olsam ve size ve Risale-i Nur'a zarar gelmemek için kabul etsem, yine ileride millete iade etmek üzere saklayacağım. Zaruret-i kat'iye derecesinde, kendime yalnız az bir parça sarf edeceğim. İşittim ki, eğer reddetsem, onlar, hususan lehimde iâşem için çalışanlar gücenecekler. Ve aleyhimde olanlar diyecekler: "Bu adam başka yerden iâşe ediliyor." O bedbahtlar, iktisadın hârikulâde bereketini bilmiyorlar ve iki günde beş kuruşluk ekmek bana kâfi geldiğini görmemişler ki, bütün bütün asılsız bir evhama kapılıyorlar.

Eğer kabul etsem, yetmiş senelik hayatım gücenecek; ve bu zamandan haber verip tama' ve maaş yüzünden bid'alara giren ve ihlâsı kaybeden âlimleri tokatlayan İmam Ali (radiyallâhu anh) dahi benden küsecek ihtimali var; ve Risale-i Nur'un hakiki ve sâfi olan ihlâsı beni de ihlâssızlıkla itham etmek ciheti var. Ben, hakikaten tahayyürde kaldım.

Ben işittim ki, eğer kabul etmesem, beni daha ziyade sıkacaklar ve belki Risale-i Nur'un tam serbestiyetine ilişecekler. Hattâ şimdiki tazyikleri, beni o iâşe tekliflerine mecbur etmek içinmiş. Madem hâl böyledir إِنَّ الضَّرُورَاتِ kaidesiyle, zaruret derecesinde olsa, inşaallah zarar vermez. Fakat ben reddettim; reyinize havale ediyorum.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^2}$ "İşleri onlarla müşavere et!" (Âl-i İmran sûresi, 3/159)

^{3 &}quot;Zarûretler, haramı helâl derecesine getirir." (eş-Şâtıbî, el-Muvafakât 4/145; İbnü'l-Hümâm, Fethu'l-kadîr 4/348; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.121; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/35)

Aziz kardeşlerim, beni merak etmeyiniz. Ben her zahmette bir eser-i rahmet ve bir lem'a-yı inâyet gördüğümden, sıkılmıyorum. Sizin gayret ve ciddiyetiniz ve yardımınız her sıkıntıyı izale eder, daimî sürur verir.

Burada, Abdülmecid (kardeşim) hükmünde ve hanedanı da benim hanedanım olması cihetiyle en çalışkan ve fedakâr Mustafa Acet, hem küçücük bir Hüsrev, hem küçücük bir Abdurrahman hükmünde Ceylân namında çok çalışkan bir çocuk, Risale-i Nur'a tam hizmet ediyor.

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size melâikeye ait Meyvelerin bir parçasını daha gönderdim. Mahkeme reisi kitaplarımı bana vereceğini söylemesi üzerine, Denizli'ye iki vekâletname gönderdim. Burada bana şiddetli bir tecrid ve tazyik verildiğine merak etmeyiniz; inâyet-i rabbâniye devam ediyor.

Medar-ı ibrettir ki; burada Risale-i Nur serbest okunup yazılırken –hilâf-ı âdet– başta bu kış, yaz gibi gittiğini çok adamlardan işittim. Ne vakit bana ve Risale-i Nur'a hücum edildi, yazdırılmadı, ta'til oldu; gayet şiddetli bir kış başladığı gibi, Afyon'a şekvâ suretinde yazılan hasbihal ve zelzeleleri Risale-i Nur'un ta'tiliyle münasebettar gösterdiği cihetini inanmayanlara güya inandırmak için aynı taarruz zamanında başlayıp şimdiye kadar ara sıra hafifçe sarsar, ikaz ediyor diye işittim.

Hem ne vakit Risale-i Nur'a ilişilmişse, bir nevi umumî korku başlamış görüyoruz. Demek bu vatanın belâlardan muhafazası için Risale-i Nur bir kat'î vesiledir. Madem böyledir, millet ve vatanı sevenler Risale-i Nur'u serbest bıraksınlar ve okusunlar ve okutsunlar.

İâşe için tahsisatlarından, yalnız masraf borçları vermek için birtek defa sekiz günlük tayinatı kabul ettim, daha istemem, dedim.

~~ev~~

Aziz, sıddık, tam metin kardeşlerim,

Şehid merhumun berzahta okumasıyla mesrurâne meşgul olduğu Nur Risalelerini dünyada kendi yerinde çalışmak ve beni de çalıştırmak için yazılmışlar gibi tam vaktinde yetişti ve medrese-i Yusufiye'nin üç tatlı meyvesini ve Kur'ân'ın kudsî ve Firdevsî binler meyveler veren üç hizbini beraber getirdi.

İki kahraman mübarek, yazdıkları güzel iki Meyvelerinin tarzında ve kıtasında On Birinci Mesele'sini dahi yazıp dört-beş nüsha Hizb-i Nuriye varsa ve beş-altı Hizb-i Kur'âniye ile beraber gönderilse münasiptir. Ve Hüsrev'in fıkrası, On Birinci Mesele'nin âhirinde kaydedilsin.

Size bu defa Âyetü'l-Kürsî'nin arkadaşı ve tetimmesi iki-üç âyetin bir nükte-i i'câziyelerine dair bir parça gönderdim. Daha tamamlamaya bir ihtar almadım, noksan kaldı, pek acelelikle yazıldı. Ehemmiyetli sırlar göründü, fakat dünyaya bakmamak için tamam ve açık yazdırılmadı. Eğer hoşunuza gitse, On Birinci Meselenin Hâşiyesinin bir lâhikası olarak kaydedersiniz ve İ'câz-ı Kur'ân Risalesinin zeyillerinde hem "el-Felâk" nüktesini, hem bunu yazarsınız.

Kardeşlerim, hiç merak etmeyiniz. Kat'î kanaatim geldi, bizler bir inâyet altında, gayet ehemmiyetli bir hizmette ve ihtiyar ve iktidarımız haricinde bir dest-i gaybî tarafından istihdam ediliyoruz. Çok defa وَعَسَى أَنْ تَكْرُهُوا sırrına mazhar oluyoruz. Bu çalışmada zahmet pek az, ücret pek çok...

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin gayet mübarek ve cennet meyveleri gibi şirin hediyelerinizi ve Denizli cihetindeki beşaretinizi aldım. Şimdi bu dakikada pek çok işler beni uzun konuşturmayacak; kısa kesmeye mecbur oldum. Çünkü hediyeyi getiren çabuk gidecek diye acele yazdım.

Evvelâ: Son parçada, başta أَوُنُغُى bin üç yüz kırk dört sehivdir. Eğer okunmayan iki hemze ve medde sayılmazlarsa sehiv değil, hem çok mânidardır. Doğrusu bin üç yüz kırk yedidir ki, parçanın âhirinde tekrar doğru yazılmış. Hem bâki kalan kısmı hem ehemmiyetli, hem dünyaya baktığı için ve إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَى o parçadaki tâğûta baktığından şimdilik yazdırılmadı.

Ve **sâniyen**: Fihristede Âyet-i Hasbiye olan Dördüncü Şuâ'ın fihristesi, İhtiyar Lem'asının On Dördüncü Ricası yerinde yazılsın. Hakikaten münasip görünüyor, tam bir ricadır.

^{1 &}quot;Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur." (Bakara sûresi, 2/216)

[&]quot;...en sağlam tutamağa (yapışmıştır)" (Bakara sûresi, 2/256)

 $^{^{3}\,\,}$ "Rabbinin bunca nimetlerine rağmen kâfir insan azar." (Alak sûresi, 96/6)

Sâlisen: Yirmi Sekizinci Lem'anın Yirmi Sekizinci Nüktesi'nin aynı fihristesi değil, On Beşinci Söz'ün âhirinde yazılsın. Çünkü ikisi aynı hakikatten bahsediyor.

Râbian: Merhum Hâfız Ali'nin Lem'alar'ını tashih ettim. Yakında inşaallah gönderilecek.

Bugünlerde mübarek kahramanların Firdevsî ve Yusufî Meyvelerini tashih ederken o risale bana o derece kuvvetli ve kıymetli göründü ki, bağırarak dedim: "Bütün çektiğimiz hapis sıkıntıları yüz misli ziyade olsa da, yine bu Meyve Risalesi, yüz derece daha fazla iş görmüş. En muannidleri de imana getirerek geniş dairelerde kendini zevkle okutturuyor. Ey bana sıkıntı veren bedbahtlar! Bana ne yaparsanız yapınız, beş para vermem. Başımıza ne gelse ucuzdur, ayn-ı inâyettir ve mahz-ı rahmettir." diye tam tesellî buldum.

Umum Risale-i Nur talebelerine selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

Said Nursî

~~~~

Bu İstida, Üç Makamata Gönderilmiştir. (Oradaki Kardeşlerime Bir Me'haz Olmak İçin Gönderildi)

Yirmi seneden beri sabredip sükût eden bir mazlumun şekvâsını dinlemenizi istiyorum,

Hürriyetin en geniş suretini veren cumhuriyet hükûmetinde her bir hürriyetten men edilmekle beraber, düşmanlarım, benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi temin eden cumhuriyet hükûmeti, ya beni tam himaye edip, garazkâr, evhamlı düşmanlarımı sustursun veyahut bana, düşmanlarım gibi hürriyet-i kalem verip, müdafaatıma yasak demesin. Çünkü resmen, perde altında her muhabereden men'im için postahanelere gizli emir verilmiş. Su ve ekmeğimi getiren birtek çocuktan başka kimseyle beni görüştürmemek için tenbihat verildiği bir zamanda, eskiden beri benim muarızlarım fırsat bulup, tam Mahkeme-i Temyiz'in beraatimizi tasdik ederek, mahkemedeki ehl-i vukufun tahsin ettikleri kitaplarımı almayı beklerken, o düşmanlarım, hiç münasebetim olmayan bir-iki mahrem risalelerimi verdirip, sonra meslekçe benim aleyhimde bir-iki ehl-i vukufun eline geçirip, aleyhimde fena bir rapor hazırladıklarını işittim.

Daha sabır ve tahammülüm kalmadı. Ben Hükûmet-i Cumhuriye'nin bütün erkânlarına, belki dünyaya ilân ediyorum ki:

Kur'ân-ı Hakîm'in sırr-ı hakikatiyle ve i'câzının tılsımıyla, benim ve Risale-i Nur'un programımız ve mesleğimiz ve bilfiil semeresini gördüğümüz ve çalıştığımız ve gaye-i hareketimiz ve hedefimiz, ölümün idam-ı ebedîsinden iman-ı tahkikî ile biçareleri kurtarmak ve bu mübarek milleti de her nevi anarşilikten muhafaza etmektir.

İşte Risale-i Nur, üç ehl-i vukuf heyetinin ve üç mahkemenin incelemesinden geçtiği hâlde, bu iki vazife-i kudsiyeden başka, kasdî olarak dünyaya, idareye, âsâyişe dokunacak ciheti olmadığına, yirmi senelik hayatım ve yüz otuz Risale-i Nur, meydanda, cerh edilmez bir hüccettir. Evet, mahkemece dâvâ ettiğim ve benimle münasebettar bütün dostlarımın tasdiki altında, yirmi seneden beri hiç müracaat etmeyen ve on seneden beri hükümetin erkânlarını –birkaçı müstesna olarak– bilmeyen ve dört seneden beri Dünya Harbi'nden ve hadisatından hiç haber almayan ve merak etmeyen bu biçare mazlum Said, hiç imkânı var mı ki, ehl-i siyasetle uğraşsın ve idareye ilişsin ve âsâyişin ihlâline meyli bulunsun... Eğer zerre miktar bulunsaydı, "Karşımda kimler var, dünyada neler oluyor, bana kim yardım edecek?" diye soruşturacaktı, merak edecekti, karışacaktı, hilelerle büyüklere hulûl edecekti.

En elîm cüz'î bir hâdise şudur ki: "Bir tecrid-i mutlak içinde, her muhabereden kesilmiş vaziyetimden kurtulmak için hapse girmeye bir bahane bulunuz ki beni hapse alsınlar, bu azaptan kurtulayım." diye bazı dostlarıma bir gizli mektup elden göndermiştim. Tâ, benim hayatımın sermayesi ve neticesi ve gayet ziynetli bir surette tezyin edilmiş Risale-i Nur'dan, Denizli'de mahkemede bulunan kitaplarıma yakın olayım ve teslim almaya çalışayım. Maatteessüf, aleyhime olan oradaki ehl-i vukuftan birtek adam beni müdafaa ederken, o dahi mektubumu görüp, hapse girmem için aleyhime hüküm vermeye mecbur olmuş.

Beni hapislere sokan muarızlarımın bir bahaneleri de —o mahkemede ondan beraat kazandığım— "tarikatçılık"tır. Hâlbuki, Risale-i Nur'da daima dâvâ edip demişim: "Zaman tarikat zamanı değil, belki imanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsiz cennete gidenler çoktur, imansız cennete giden yoktur." diye bütün kuvvetimizle imana çalışmışız. Ben hocayım, şeyh değilim. Dünyada bir hanem yok ki, nerede tekkem olacak? Bu yirmi sene zarfında, birtek adam yok ki, çıksın desin: "Bana tarikat dersi vermiş." Ve mahkemeler ve zabıtalar bulmanışlar. Yalnız eskiden yazdığım tarikatlerin hakikatlerini ilmen beyan eden

"Telvihat Risalesi" var ki, bir ders-i hakikattir ve yüksek bir ders-i ilmîdir, tarikat dersi değildir.

Hürriyet-i vicdanı esas tutan hükûmet-i cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları bağlandığı bir hakikate ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları ve iman-ı tahkikîyi galibâne felsefeye karşı isbat eden bir eseri ve hâdimlerini himaye etmek, ehemmiyetli bir vazifesidir. Yoksa, o zayıf hâdimin ellerini bağlayıp, binler düşmanlarını ona saldırtmaya, hiçbir vecihle o cumhuriyetin düsturları müsaade etmez... Cumhuriyet beni dinleyecek, diye şekvâmı yazdım. Evet, أَلُو كِيلُ اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ derim.

~~ev~~

Heyet-i Vekileye ve Milletvekilleri Riyasetine Cüz'î, Fakat Ehemmiyetli Bir Maruzatımdır

Otuz seneden beri hayat-ı siyasiyeden çekildiğim hâlde, bu sırada bir defaya mahsus olarak, vatanî ve millî ve âsâyişî bir meseleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Çok emârelerle kat'î kanaatimiz geldi ki, anarşilik hesabına bana ve bu Emirdağ kasabasına ve dolayısıyla bu vatana bir suikast var ki, bir habbeyi kubbeler ve bir sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bir hâdiseyi dağ gibi gösterip, sükûnete muhtaç olan bu vatanda beni bahane edip, anarşilik hesabına ve bir ecnebî plânıyla bize, yani biçare vatandaşlarımızı idam-ı ebedîden ve şübehât-ı uhreviyeden kurtarmaya çalışan Nur şâkirtlerine, bütün bütün kanunsuz ve keyfî hücum edildi. Pek zahir bir garazla, evham yüzünden, baruta ateş atmak gibi, bu vatana ve âsâyişe beni bahane edip suikast edildi. Şöyle ki:

Üç mahkeme, yirmi senelik mektuplarımı ve kitaplarımı ve hallerimi inceden inceye tetkikten sonra bize ve kitaplarıma beraat verdiği hâlde; ve üç seneden beri telifatı terk ettiğim ve haftada ancak bir mektup yazabildiğim ve mecbur olmadan her biri bir gün nöbetle zarurî hizmetimi yapan üç-dört terzi çırağından başka kimseyi kabul etmediğim hâlde; ve serbestiyet verildiği ve memleketime gitmediğim hâlde, hiç ömrümde görmediğim bir tarzda ve resmî bir surette beni hiddete getirip bir hâdise çıkarmak için, tahkir ve ihanet kastıyla, kanunsuz ve garazla, beni taharri ile kapımın kilidini kırıp, Kur'ân'ımı

 $^{^{1}\,\,}$ "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!" (Âl-i İmran sûresi, 3/173)

ve Arabî levhalarımı evrak-ı muzırra gibi alıp götürmekle beraber, adliyenin mühim bir memuru, resmen buradaki memurlara âmirâne demiş ki: "Said'i iki jandarma ile teşhir suretinde çıkarıp, zorla başına şapka giydirip öylece ifadeye getirmeliydiniz. Hem ona yanaşanları tutunuz." diye, ehemmiyetli bir mecliste ve ayn-ı hakikat olan ifademi okudukları vakit söylemiş. Bunda şek ve şüphe kalmadı ki, beni tahkir ve ihanet edip, hiddete getirip, âsâyişi bozmak garazı tâkip ediliyor.

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, binler haysiyet ve şerefimi bu vatandaki biçarelerin istirahatine ve onlardan belâların def'ine feda etmek için bana bir hâlet-i ruhiyeyi ihsan eylemiş ki, ben de, onların yaptığı ve niyetinde bulundukları tahkirat ve ihanetlere karşı tahammüle karar vermişim. Bu milletin âsâyişine, hususan mâsum çocukların ve muhterem ihtiyarların ve biçare hastaların ve fakirlerin dünyevî istirahatlerine ve uhrevî saadetlerine binler hayatımı ve binler şerefimi feda etmeye hazırım...

İşte, sinek kanadını dağ gibi yaptıklarının bir emâresi şu ki: Benim gibi gurbette, hasta, ihtiyar, zayıf, tek başına bulunan bir adam için, on gün zarfında beş defa Afyon Valisi ve Emniyet Müdürü ve iki defa Afyon Müddeiumumîsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, her bir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması ve beş polis hafiyesinin burada bana tarassut edenlere ilâve edilip, ahvâlimi tecessüs etmek için gönderilmesi ve postahanelere, bana ait mektupların müsaderesi için resmen emir verilmesi gösteriyor ki, Şeyh Said ve Menemen hâdisesinin on misli bir hâdiseyi evhamla düşünmüşler, habbeyi kubbe söylemişler ki, böyle bir vaziyet alıyorlar. Benim eski hayatımı zannedip, ihanetle hiddete gelecek tahmin etmişler. Bilâkis aldandılar. Biz, bütün kuvvetimizle anarşiliğe bir sedd-i Zülkarneyn gibi, bir sedd-i Kur'ânî tesisine çalışıyoruz. Bize ilişenler, anarşilik ve belki komünistliğe zemin ihzar ediyorlar.

Evet, eğer eski hayatım gibi, izzet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için hiçbir hakareti kabul etmemek olsaydı ve vazife-i hakikiyesi, sırf âhiret ve ölümün idam-ı ebedîsinden müslümanları kurtarmak vazifesi olmasaydı ve bana ilişenler gibi sırf dünyaya ve menfî siyasete çalışmak olsaydı, on Menemen, on Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdiseye, o anarşilik hesabına çalışanlar sebebiyet vereceklerdi.

Hem, üç mahkeme ve yirmi senede kaç vilâyetin zabıtaları, kıyafetime kanunca ilişmedikleri ve mâzuriyetim ve inzivama binâen, tebdil-i kıyafetime hiçbir ihtar olmadığı hâlde, böyle keyfî, kanunsuz, cebren ahâli içinde başıma

şapkayı giydirmeye çalışmak, kırk seneden beri bu vatanda, hususan imanı tahkikî dersinde kardeşâne alâkadar olan yüz binler adam, pek büyük bir heyecan içinde zemini hiddete getirip, emsalsiz ağlamaya vesile olacaktı.

Zaten ecnebî parmağıyla, güya hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmak fikriyle damarlarıma dokunacak kanunsuz muamelelerin mezkûr maksat için yapıldığına, çok emârelerle kat'î kanaatimiz geldi. Fakat Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, benim gibi kabir kapısında, alâkasız, dünyadan usanmış, hürmetten, teveccüh-ü âmmeden kaçmış ve şân u şeref ve hodfuruşluk gibi riyakârlıklara hiçbir meyli kalmamış bir vaziyette iken, bunların bana karşı kanunsuz ihanetlerinin hiçbir ehemmiyeti kalmadı; Cenab-ı Hakk'a havale ediyorum. Bana lüzumsuz evham yüzünden eziyet edenlerin yakında ölümle idam-ı ebediyeye giriftar olacaklarını düşünüp, hakikaten acıyorum.

Yâ Rabbî, onların imanını Risale-i Nur'la kurtar! İdam-ı ebedîden, sırr-ı Kur'ân'la terhis tezkeresine çevir! Ben de onlara hakkımı helâl ediyorum.

Said Nursî

~~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Bana Hizmet Eden Küçücük Bir Risale-i Nur Talebesinin Çoklar Namına Sorduğu Sualine Cevaptır

Suâl: Üstadım, yağmur duası ve namazın neticesi görünmedi, faydasız kaldı. İki üç defa bulut toplandı, yağmur vermeden dağıldı. Neden?

Elcevap: Yağmursuzluk, bu çeşit dua ve namazın vaktidir, illeti ve hikmeti değil. Nasıl ki güneş ve ayın tutulması zamanında küsuf ve husuf namazı kılınır ve güneşin gurûbuyla akşam namazı kılınır; öyle de, yağmursuzluk, kuraklık, yağmur namazının ve duasının vaktidir. İbadet ve duanın sebebi ve neticesi emir ve rıza-yı ilâhîdir, faydası uhrevîdir. Eğer namazdan, ibadetten dünyevî maksatlar niyet edilse, yalnız onlar için yapılsa, o namaz battal olur. Meselâ, akşam namazı güneşin batmaması için ve husuf namazı ayın açılması için kılınmaz. Öyle de, bu nevi ibadet, yağmuru getirmek için kılınsa

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

yanlış olur. Yağmuru vermek, Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir. Biz vazifemizi yaptık; O'nun vazifesine karışmayız.

Gerçi yağmur namazının zahir neticesi yağmurun gelmesidir; fakat asıl hakikî, en menfaatli neticesi ve en güzel ve tatlı meyvesi şudur ki: Herkes o vaziyetle anlar ki, onun tayınını veren babası, hanesi, dükkânı değil; belki onun tayınını ve yemeğini veren, koca bulutları sünger gibi ve zemin yüzünü bir tarla gibi tasarrufunda bulunduran bir Zat, onu besliyor, rızkını veriyor. Hattâ en küçücük bir çocuk da —daima aç olduğu vakit validesine yalvarmaya alışmışken— o yağmur duasında, küçücük fikrinde büyük ve geniş bu mânâyı anlar ki: Bu dünyayı bir hane gibi idare eden bir Zat, hem beni, hem bu çocukları, hem validelerimizi besliyor, rızıklarını veriyor. O vermese, başkalarının faydası olmaz. Öyleyse O'na yalvarmalıyız der, tam imanlı bir çocuk olur. Bu münasebetle kısacık altı nokta beyan edilecek.

Birinci Nokta: Nimet ve rahmet-i ilâhiyenin fiyatı, şükürdür. Biz şükrü hakkıyla vermedik. Evet, rahmetin fiyatını şükürle vermediğimiz gibi; zulmümüzle, isyanımızla gazabı celb ediyoruz. Şimdi zemin yüzünde zulüm ve tahribat, küfür ve isyan ile, nev-i beşer tam tokada kendini müstahak etti ve dehşetli tokatlar yedi. Elbette bir parça hissemiz de olacak.

İkinci Nokta: Hadîste var ki: "Hattâ deniz dibindeki balıklar dahi günahkâr ve zâlimlerden şekvâ ediyorlar ki, onların yüzünden yağmur kesilir, hattâ bizim de nafakamız azalır." derler. Evet, bu zamanlarda öyle günahlar, zulümler oluyor ki, rahmet istemeye yüzümüz kalmıyor, mâsum hayvanlar da azap cekerler.

Üçüncü Nokta: Âyette vardır: "Öyle musibetten kaçınız ki, geldiği vakit zâlimlere mahsus kalmaz, mâsumlar ve mazlumlar da içinde yanar." Çünkü musibet-i âmmeden mâsumlar harika bir tarzda, yangın içinde selâmette kalsalar, hikmet-i diniye bozulur. Çünkü din bir imtihan, bir tecrübedir. O vakit, Ebûcehil gibi fenalar, aynen Ebûbekir-i Sıddık (radiyallâhu anh) gibi tasdik ederler. Onun için, musibet-i âmmede mâsumlar da belâ çekerler.

Dördüncü Nokta: Şimdi, malda ve rızıkta hilelerle suistimâl ile, rüşvetle çok haram karıştığı ve ekinciler kendi malına hakkıyla sahip olmadığı ve on adamdan iki-üçü tam rahmete müstahak ise, ekincilerin malından istifade

Bkz.: et-Taberî, Câmiu'l-beyân 2/55; el-Beğavî, Meâlimü't-tenzîl 1/134.

Enfâl sûresi, 8/25.

edenlerden beş-altısı ya zulümle –haram karıştırmakla– ya şükürsüzlükle rahmete istihkakını kaybediyor.

Beşinci Nokta: Risale-i Nur –bu Anadolu memleketine– belâların def'ine ehemmiyetli bir vesiledir. Sadaka nasıl belâyı def ediyor¹; onun intişarıı ve okunması küllî bir sadaka nev'inde semâvî ve arzî belâların def'ine çok emâreler ve çok hâdiselerle tebeyyün etmiş. Hattâ Kur'ân'ın işaretiyle tahakkuk etmiş. Ve yazmasını ve intişarını men etmek zamanlarında dört defa zelzelelerin başlaması ve intişarıyla durmaları ve Anadolu'da ekser okunması İkinci Harb-i Umumî'nin Anadolu'ya girmemesine bir vesile olduğu Sûre-i işaret ettiği, bu iki ay kuraklık zamanında mahkemenin Risale-i Nur'un beraatine ve vatana menfaatli olduğuna dair kararını Mahkeme-i Temyiz tasdik ederek tam bir serbestiyetle Risale-i Nur'un intişar ve okunmasını beklerken, bütün bütün aksine olarak men edilmesi ve mahkemedeki risalelerin sahiplerine iade edilmemesi ve bizi de o cihetle konuşmaktan men etmeleri cihetiyle, belâların def'ine vesile olan bu küllî sadaka-yı mâneviye karşı çıkamadı, günahımız neticesi kuraklık başladı.

Altıncı Nokta: Yağmursuzluk bir musibettir ve ceza-yı amel bir azaptır. Buna karşı, ağlamakla ve hüzün ve kederle, niyaz ve hazinâne yalvarmakla ve pek ciddî nedamet ve tevbe ve istiğfar ile karşılamak ve sünnet-i seniyye dairesinde, bid'alar karışmadan, şeriatin tayin ettiği tarzda dergâh-ı ilâhîye iltica etmek ve dua ve o hale mahsus ubudiyetle mukabele etmektir.

Hem böyle umumî musibetler, ekser nâsın hatasından geldiği cihetle, o insanların ekseri –kısm-ı âzamı– tevbe ve nedamet ve istiğfar etmekle def olur.

Biz Risale-i Nur şâkirtleri dünyaya çok ehemmiyet vermediğimizden, dünyaya yalnız Risale-i Nur için baktığımızdan, bu yağmursuzlukta dahi o noktadan bakıyoruz. İşte, Denizli'de mahkemeye verilen cüz'î bir kısım Risale-i Nur, sahiplerine iadesinin aynı zamanında, burada dahi bir kısım zatlar yazmaya başlamaları aynı vaktınde, bu yağmursuzlukta bir derece rahmet yağdı. Fakat Risale-i Nur'un serbestiyeti cüz'î olmasından, rahmet dahi cüz'î kaldı. İnşaallah, yakında benim de risalelerim iade edilecek, tam serbest ve intişarı küllîleşecek ve rahmet dahi tam olacak.

~~ev~~

Bkz.: Hatib el-Bağdâdî, Târîhu Bağdâd 8/207; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 4/236; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/30.

 $^{^2}$ "Yemin olsun asra (hadiselerle yüklü zamana, bilhassa onun son parçasına)..." (Asr sûresi, 103/1)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hizbü'l-Kur'ânü'l-Muazzam'ın hem fevkalâde ehemmiyeti, hem faydaları, hem okumasında hiçbir vesvesenin gelmemesi, hem bütün Kur'ân'ın en sevaplı âyetlerinin ihtivası, hem Risale-i Nuriye'nin bütün esaslarını ve hakikatlerini cem etmesi, hem herkese, hususan her vakit bütün Kur'ân'ı okumaya fırsat bulamayan ve Hâfız olmayanlara tamam Kur'ân'ın bir numûne-i kudsîsi, hem tamam Kur'ân'ın tevafuklu tab'ında bir misal-i musağğarı ve müjdecisi, hem maddî ve lafzî ve mânevî parlak bir i'câz göstermesi gibi pek çok hâsiyetleri var ve bu şuhûr-u mübarekedeki pek çok bereketlere ve Nur'lara ve sevaplara medardır ve onun tab'ına ve neşrine çalışmışlara çok büyük hayırlar kazandırır. Risale-i Nur'un iki parlak ve kudsî istinad noktası ve âb-ı hayat çeşmesi olan عُلُو اللهُ ال

Bugünlerde on ikinci sayfayı okurken birden إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ âyeti gözüme ilişti. Mâkabline baktım, وُمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجُهَهُ âyeti gözüme ilişti. Mâkabline baktım, gördüm ki: Risale-i Nur'a işaret eden dört âyet var ve onlar Birinci Şuâ'da izah edilmiş. Kalbime geldi: Herhalde bu dehşetli âyet, bu dehşetli ve zulümatlı ve nifakı kuvvetli asrımıza da hususî bakar. Dikkat ettim, kanaatim geldi. Bir emâresi şudur ki:

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ cifir ve ebced hesabıyla, tam tamına nifakın dört mertebesinin tarihlerine tevafukla parmak basıyor. Şöyle ki:

Şeddeler sayılır, eğer okunmayan *hemze*'ler ve <u>¿</u> 'deki okunmayan sayılmazsa, tam tamına 1362 ederek bu seneye parmak basar.

Eğer مِنَ النَّارِ 'deki şedde bir *nun* bir *lâm-ı aslî* hesap olsa, 1342 ederek Birinci Harb-i Umumî'nin dehşetli nifakları netice veren tarihine tam tamına tevafukla haber verir.

^{1 &}quot;Allah şahittir ki, başka ilâh yok, ancak O vardır; bütün melekler ve kendilerine ilim verilmiş olanlar da, (aynı gerçeğe şahittirler.)" (Âl-i İmran sûresi, 3/18)

 $^{^2\,\,}$ "Allah'ım, ey mülk ve hakimiyetin yegâne mâliki!..." (Âl-i İmran sûresi, 3/26)

 $^{^3\,\,}$ "Süphesiz ki münafıklar, ateşin en alt tabakasındadırlar." (Nisâ sûresi, 4/145)

^{4 &}quot;O'nu görürcesine, en azından O'nun kendisini sürekli gördüğünün şuuru içinde bütün varlığıyla Allah'a teslim olan ve şirkten, nifaktan uzak dupduru bir tevhid inancıyla İbrahim'in milletine (yol, inanç ve yaşayış tarzına) uyanın dininden daha güzel bir dine kim sahiptir ki?" (Nisâ sûresi, 4/125)

Eğer şedde iki *nun* sayılsa, okunmayan hemzeler ve ي 'de sayılsa, 1376 ederek, bu zulümatlı nifakın sukut mertebesine ve çok âyetlerde *Nur* ile karşılaştırılan اَلظُلُمَاتِ kelimesinin¹ makam-ı cifrîsi olan 1372'ye dört farkla tevâfuk ederek haber verir.

Eğer okunmayanlar sayılsa ve اَلْنَارِ 'deki şedde lâm-ı aslî olsa, tam tamına 1306 ederek küfür ve nifakın dehşetli fırtınalarının tarihine tevafukla parmak basar gördüm.

Evet, iki $\downarrow$ 400; üç $\dot{\omega}$, iki $\dot{\omega}$ 300; bir $\ddot{o}$, iki şeddeli $\dot{\omega}$ 'lar 300; bir ρ , bir ω , bir ω , bir $\dot{\omega}$, bir $\dot{\omega}$, o da 100; iki $\dot{\omega}$, o da 100; yekûnü 1300. Bir $\dot{\omega}$, bir $\dot{\omega}$ 50; şeddeli $\dot{\omega}$ 8; ve iki medde, iki hemze 4; mecmuu 1362 eder. Öteki üç adedi de kıyas edilsin.

Hem on ikinci ve on üçüncü sayfalara dikkatle baktım, gördüm ki: Risale-i Nur'a ve şâkirtlerine ve muarızlarına o derece mutabık geliyor ki, değil yalnız bir mânâ-yı işârî ile bir remizdir; belki bu asra bakan mânâ-yı sarîhiyle husu-sî bakar, küllî mânâsına mümtaz bir fert olarak dahil eder diye kat'î anladım, hadsiz şükrettim. Bu hizmet-i Nuriye'de şimdiye kadar başımıza gelen belâlar yüz derece ziyade olsa yine ucuzdur; biz kazanıyoruz. O belâlar, ehemmiyet-siz fâni şişelerimizi ve cam parçalarımızı kırmalarıyla, bâki ve uhrevî elmasları bize kazandırıyorlar diye sabır içinde şükretmeliyiz ve sevinmeliyiz bildim.

Hem beni bu sekizinci defadaki zehirlendirmeleri dahi yine akîm kaldığını size beşaret veriyorum. ^{2} غَانِ فَعُرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ Gavs-ı Âzam'ın teminatı, yine tahakkuk eyledi.

Umum kardeşlerime birer selâm ve dua eder ve dualarını bu mübarek şuhûr-u selâsede isterim.

Ve daire-i nuriyede kesretli bulunan mâsumların ve elleri boş dönmeyen mübarek ihtiyarların mâsumâne dualarını bütün ruhumla arzu eden kardeşiniz Said Nursî

~~eo~~

Bkz.: Bakara sûresi, 2/257; Mâide sûresi, 5/16; En'âm sûresi, 6/1, 122; Ra'd sûresi, 13/16; İbrahim sûresi, 14/1, 5; Ahzâb sûresi, 33/43; Fâtır sûresi, 35/20; Hadîd sûresi, 57/9; Talâk sûresi, 65/11.

Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın. Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzeli) s.562.

Aziz kardeşlerim,

Size iki pusulayı Leyle-i Regaip'ten altı saat evvel yazdım. "Hizbü'n-Nuriye" kâğıt ile teslimden sonra, katiyen benim kanaatimde bir nevi Mucize-i Ahmediye olarak, iki aydan beri mütemadiyen kuraklık ve yağmursuzluk, her tarafta daima namazlardan sonra pek çok duaların akîm kaldığı ve herkes me'yusiyetten derd-i maişet endişesiyle kalben ağlarken, birden Leyle-i Regaip –bütün ömrümde hiç mislini işitmediğim ve başkalar da işitmediği– üç saatte yüz defa, belki fazla tekrarla melek-i ra'dın yüksek ve şiddetli tesbihatıyla öyle bir rahmet yağdı ki, en muannıde dahi Leyle-i Regaib'in kudsiyetini ve Hazreti Risalet'in bir derece, bir cihette âlem-i şehadete teşrifinin umum kâinatça ve bütün asırlarda nazar-ı ehemmiyette ve Rahmeten li'l-âlemîn olduğunu isbat etti ve kâinat o geceyi alkışlıyor diye gösterdi.

Acaba, dualarımızda İsparta bu memleketle beraberdi, bu yağmurda hissesi var mı, merak ediyorum. Şimdiye kadar çok emârelerle Risale-i Nur bir vesile-i rahmet olmasından, bu rahmet ima eder ki, herhalde ehemmiyetli bir fütuhatı perde altında vardır ve belki serbestiyetine bir işarettir. Hem burada Lem'alar'ın verdiği iştiyak cihetiyle yazıcıların çoğalması, inşaallah bir nevi makbul dua hükmüne geçti.

~~~

Aziz, sıddık, sarsılmaz kardeşlerim ve vârislerim,

Bana karşı şimdiki tazyikatın üç sebebi var:

Birincisi: Heyet-i Vekile'nin kararıyla, iâşem için her gün iki buçuk banknot ve sair masraflar için de bir tahsisat ve istediğim tarzda bir haneyi inşa edip bana vermek hakkında buraya emir gelmişti. Ben de kabul etmedim. Yalnız yol masrafı için Denizli'de sevkiyatım için verilen bir kısmı kabul ettim. Onlar da kızdılar, tarassuta başladılar.

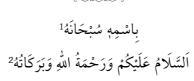
İkinci Sebep: Denizli havalisindeki ahali Risale-i Nur hesabına bana karşı haddimden pek çok ziyade hüsn-ü teveccüh göstermesiyle ve buralarda dahi aynı hal başlaması, garazkârların evhamına dokunmasıdır.

Üçüncüsü: Mâlûm ölmüş adamın hesabına benden intikamını almak için Afyon Valisi'nin garazkârâne bahaneleridir. Fakat kader-i ilâhî, onların bu zulümlerini hakkımızda merhametlere ve maslahatlara çeviriyor. Siz merak etmeyiniz. Bir maslahat şudur ki:

Onlar, yalnız Risale-i Nur yerinde beni susturuyorlar. Hâlbuki benim bedelime Risale-i Nur yüzer dillerle ve şâkirtleri binler lisanlarıyla mükemmel konuşuyorlar; bu Nur'ları, zulmetli kafalara ders veriyorlar. En büyük memurların onlara gönderilen Risale-i Nur'un müdafaası olan *Meyve*'nin tesiriyle başka risaleleri de –bilhassa "Hüccetullahi'l-Bâliğa" mecmuasını– kemal-i merakla tetkik etmeye başlamaları, onların inatlarını kırdığına çok emâreler var.

Evet, nasıl ki, onlar şahsımla meşgul olmaları Risale-i Nur'un bir derece serbestiyetine ve intişarına faydadır; öyle de, kardeşlerimle görüştürmemek dahi ehemmiyetli bir maslahattır. Hattâ bir defa görüşmek için yüz lirasını sarf edip buraya kadar gelen bir kardeşimizin görüşmeden geri gitmesi, tam bir maslahat oldu. Eğer kapı açılsa, her taraftan ziyaretçi tehacümüyle hem garazkâr ve vehhamların evhamına dokunmak ihtimali, hem sırr-ı ihlâsa ve mesleğimiz olan prensibimize zararı bulunması cihetiyle bu tecridim, hakkımızda bir inâyettir.

Bu şuhûr-u mübarekede kazanç bire yüzdür. Mübarek kardeşlerim ricâlen ve nisâen ve mâsumlar ve muhterem ihtiyarlar dualarıyla bize yardım etmelerine pek ziyade ihtiyacımız var. İnşaallah daha hiçbir fırtına sizleri sarsmayacak, çelik gibi metanetiniz kırılmayacak.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

(Hem mânevî, hem maddî bir kaç cihette sorulan bir suale mecburiyet tahtında bir cevaptır.)

Suâl: Neden, ne dahilde, ne hariçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlere hiçbir alâka peydâ etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şâkirtlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temastan men ediyorsun? Hâlbuki, eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden binler adam Risale-i Nur dairesine girip, parlak hakikatlerini neşredeceklerdi; hem bu kadar sebepsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıvla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Elcevap: Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: Mesleğimizin esası olan ihlâs bizi men ediyor. Çünkü bu gaflet zamanında, hususan tarafgirâne mefkûreler sahibi, her şeyi kendi mesleğine âlet ederek, hattâ dinini ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevi âlet hükmüne getiriyor. Hâlbuki, hakâik-i imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz. Rıza-yı ilâhîden başka bir gayesi olamaz. Hâlbuki şimdiki cereyanların tarafgirâne çarpışmaları hengâmında bu sırr-ı ihlâsı muhafaza etmek, dinini dünyaya âlet etmemek müşkülleşmiş. En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inâyet ve tevfik-i ilâhiyeye dayanmaktır.

İçtinabımızın çok sebeplerinden bir sebebi de, Risale-i Nur'un dört esasından birisi olan "şefkat etmek, zulüm ve zarar etmemektir." Çünkü وفرر أُخْرَى الله وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى yani, "Birisinin hatasıyla, başkası veya akrabası hatakâr olmaz, cezaya müstehak olmaz." olan düstur-u irade-i ilâhiyeye karşı, bu zamanda وَالْإِنْسَانَ لَظُلُومٌ كَفَّارُ sırrıyla şedit bir zulümle mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir câninin hatasıyla, değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adâvet eder. Elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatasıyla bir köye bomba atar. Hâlbuki bir mâsumun hakkı, yüz câni için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz mâsumu birkaç câni için zararlara sokar.

Meselâ, hatalı bir adama müteallik, bîçâre ihtiyar valide ve pederi ve mâsum çoluk-çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirâne adâvet etmek, şefkatin esasına zıttır.

Müslümanlar içinde tarafgirâne cereyanlar yüzünden, böyle mâsumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilâle sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad, dinî de olsa, kâfirlerin çoluk-çocuklarının vaziyetleri aynıdır. Ganimet olabilir; Müslümanlar, onları kendi malikiyetine dahil edebilir. Fakat İslâm dairesinde birisi dinsiz olsa, çoluk çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez, hukukuna müdahale edilmez. Çünkü o mâsumlar, İslâmiyet rabıtasıyla dinsiz pederine değil, belki İslâmiyet'le ve cemaat-i İslâmiye ile bağlıdır. Fakat, kâfirin çocukları, gerçi ehl-i necattırlar; fakat hukukta, hayatta pederlerine tâbi ve alâkadar olmasından, cihad darbesinde o mâsumlar memlûk ve esir olabilirler.

En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

^{2 &}quot;Gerçekten insan çok zâlim ve çok nankördür." (İbrahim sûresi, 14/34).

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve kârı binler olan Leyle-i Mirac'ınızı tebrik ederim. Merhum Hacı İbrahim'in, Refet Bey gibi müteallikâtlarına benim tarafımdan tâziye edip deyiniz ki: "O merhum, Risale-i Nur talebeleri dairesi içindedir; daima onlara olan dualara mazhardır. Biz de hususî ona dua ederiz."

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

 $Su\hat{a}$ /. "Tevafukla bu keramet nasıl kat'î sabit oluyor?" diye kardeşlerimizden birisinin sualine küçük cevaptır.

Elcevap: Bir şeyde tevafuk olsa, küçük bir emâre olur ki, onda bir kasıt var, bir irade var; rast gele bir tesadüf değil. Ve bilhassa tevafuk birkaç cihette olsa, o emâre tam kuvvetleşir. Ve bilhassa, yüz ihtimal içinde iki şeye mahsus ve o iki şey birbiriyle tam münasebettar olsa, o tevafuktan gelen işaret sarih bir delâlet hükmüne geçer ki, bir kasıt ve irade ile ve bir maksat için o tevafuk olmuş, tesadüfün ihtimali yok.

İşte, bu mesele-i Miraciye de aynen böyle oldu. Doksan dokuz gün içinde yalnız Leyle-i Regaip ve Leyle-i Mirac'a yağmur rahmetinin tevafuku ve o iki gece ve güne mahsus olması, daha evvel ve daha sonra olmaması ve ihtiyac-ı şedidin tam vaktine muvafakatı ve Miraciye Risalesi'nin burada çoklar tarafından şevkle kıraat ve kitabet ve neşrine rast gelmesi ve o iki mübarek gecenin birbiriyle bir kaç cihette tevafuk etmesi ve mevsimi olmadığı için acîp gürültülerle, söylenmeyecek maddî mânevî zemin gürültüleriyle feryatlarına tehditkârâne ve tesellidârâne tevafuk etmesi ve ehl-i imanın meyusiyetinden teselli aramalarına ve dalâletin savletinden gelen vesvese ve zaafiyetine karşı kuvve-i mâneviyenin takviyesini istemelerine tam tevafuku, bu geceler gibi şeâir-i İslâmiye'ye karşı hürmetsizlik edenlerin hatalarına bir tekdir olarak, "Kâinat bu gecelere hürmet eder, neden siz etmiyorsunuz?" diye mânâsında, kesretli rahmetle şeâir-i İslâmiye'ye karşı, hattâ semâvât ve feza-yı âlem hürmetlerini göstermekle tevafuk etmesi, zerre miktar insafı olan bilir ki, bu işte hususî bir kasıt ve irade ve ehl-i imana hususî bir inâyet ve merhamettir; hiçbir cihetle tesadüf ihtimali olamaz.

Demek hakikat-i Miraç, bir mucize-i Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm) ve keramet-i kübrâsı olduğu ve Miraç merdiveniyle göklere çıkması ile zat-ı Ahmediye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) semavat ehline ehemmiyetini ve kıymetini

gösterdiği gibi, bu seneki Miraç da zemine ve bu memleket ahalisine kâinatça hürmetini ve kıymetini gösterip bir keramet gösterdi.

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

İşârât-ı Gaybiye-i Gavsiye ve Aleviye'de: "Altmış dörtte Risale-i Nur telifce tamam olur." Demek o tarihten sonra, yalnız izahat ve hâşiyeler ve tetimmeler olacak. Bu münasebetle iki nokta ihtar etmek kalbime geldi.

Birincisi: Risale-i Nur'un fitraten ve zamanın vaziyetine göre talebesi olacak, başta, *mâsum çocuklardır*. Çünkü bir çocuk, küçüklüğünde kuvvetli bir ders-i imanî alamazsa, sonra pek zor ve müşkül bir tarzda İslâmiyet ve imanın erkânlarını ruhuna alabilir. Âdetâ gayr-i müslim birisinin İslâmiyet'i kabul etmek derecesinde zor oluyor, yabani düşer. Bilhassa, peder ve validesini dindar görmezse ve yalnız dünyevî fenlerle zihni terbiye olsa, daha ziyade yabanilik verir. O halde o çocuk, dünyada peder ve validesine hürmet yerinde istiskal edip çabuk ölmelerini arzu ile onlara bir nevi belâ olur. Âhirette de onlara şefaatçi değil, belki dâvâcı olur: "Neden imanımı terbiye-i İslâmiye ile kurtarmadınız?"

İşte bu hakikate binâen, en bahtiyar çocuklar onlardır ki, Risale-i Nur dairesine girip dünyada peder ve validesine hürmet ve hizmet ve hasenatı ile onların defter-i a'mâline vefatlarından sonra hasenatı yazdırmakla ve âhirette onlara derecesine göre şefaat etmekle bahtiyar evlât olurlar.

Risale-i Nur'un ikinci kısım talebeleri: Fıtraten Risale-i Nur'a muhtaç, bir derece de dünyadan ürkmüş veyahut küsmüş kadınlardır. Hususan bir derece yaşlı da olsa, Risale-i Nur, ona hakikî bir gıda-yı mânevîdir. Çünkü Risale-i Nur'un dört esasından birisi şefkattir ki, ism-i Rahîm'in mazhariyetinden gelmiş. Kadınların da en esaslı hâssaları ve fıtrî vazifelerinin mayası, şefkattir.

Üçüncü kısım: Fıtrî olmasa da, vaziyeti itibarıyla Risale-i Nur'a ekmek ve ilâç gibi muhtaç olan hastalar ve ihtiyarlardır. Çünkü Risale-i Nur hayat-ı bâkiyeyi güneş gibi gösterdiğinden ve dünyevî hayatın fânilik cihetinde mâhiyetini tam gösterdiğinden, dünyevî hayatlarına ya hastalık veya ihtiyarlıkla darbe gelen ve gaflet veya dalâlet cihetiyle ölümü idam tevehhüm eden hastalar ve ihtiyarlar Risale-i Nur'a o derece muhtaçtırlar ve öyle bir teselli, bir nur alırlar ki, onların hastalık ve ihtiyarlığını sıhhat ve gençliğe tercih ettiriyor.

İhtar Edilen İkinci Nokta: Madem Arabîce altmış dörde girdik, işaret-i gaybiye gelmesiyle Risale-i Nur tekemmül etmiş olur. Eğer Rumî tarihi olsa, daha iki senemiz var. Hâlbuki çok mühim yerde yazılmayan ve tehir edilen risaleler kalmış. Meselâ, Otuzuncu Mektup ve Otuz İkinci Mektup ve Otuz İkinci Lem'a'lar gibi ehemmiyetli mertebeler boş kalmış. Kalbime ihtar edilmiş ki: Eski Said'in en mühim eseri ve Risale-i Nur'un Fatihası, Arabî ve matbû olan İşârâtü'l-i'câz tefsiri, Otuzuncu Mektup olacak ve olmuş. Eski Said'in en son telifi ve yirmi gün Ramazan'da telif edilen, kendi kendine manzum gelen Lemeât Risalesi Otuz İkinci Lem'a olması ve Yeni Said'in en evvel hakikatten şuhud derecesinde kalbine zahir olan ve Arabî ibaresinde Katre, Habbe, Şemme, Zerre, Hubab, Zühre, Şule ve onların zeyillerinden ibaret büyükçe bir mecmua Otuz Üçüncü Lem'a olması ihtar edildi.

Hem Meyve, On Birinci Şuâ olduğu gibi, Denizli Müdafaanamesi de On İkinci Şuâ ve hapiste ve sonra Küçük Mektuplar Mecmuası On Üçüncü Şuâ olması ihtar edildi. Ben de aziz kardeşlerimin tensiplerine havale ediyorum. Demek birkaç mertebede kapı açıktır; bizlere daha iyi tetimmeler yazdırılabilir.

Aziz kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Kastamonu ve civarındaki kardeşlerimi de –eski zamanda olduğu gibi– daima beraber görüyorum. Hiç merak etmesinler, Risale-i Nur tevakkuf etmiyor, perde altında büyük fütuhatı var. Sıkıntılarımızın neticeleri Risale-i Nur'un derslerine daha ziyade nazarıdikkati celb edip geniş bir dairede kendini okutturuyor. Onun için gayet çalışkan iki kardeşimiz olan baba ve oğlu; ve babası, ziyade sıkıntı çekmelerinde iftihar etsinler, orada muvakkat tevakkuftan müteessir olmasınlar. Benim ve bizim nazarımızda onlar eski mevkilerini tam muhafaza ediyorlar.

Başta Risale-i Nur'un fitrî talebeleri mâsum çocuklar demiştik. İşte bir numûnesi, bu mektubumu rahatsızlıktan kendim yazamadığım için ben söyleyip yeni hurufla yazan Ceylân, biri de ona mektup yazan mâsum Küçük Ali, biri de bu defa bana kâmilâne ve müdakkikâne mektup yazan medrese-i Nuriye'nin küçük şakirdi Küçük Mehmed'dir. Ben de onlara "Bârekâllah, bahtiyar çocuklar." derim, peder ve validelerini de tebrik ederim.

(Bir suâle mecbûrî cevabın tetimmesidir)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu yaz mevsimi, gaflet zamanı ve derd-i maişet meşgalesi hengâmı ve şuhûr-u selâsenin çok sevaplı ibadet vakti ve zemin yüzündeki fırtınaların silâhla değil, diplomatlıkla çarpışmaları zamanı olduğu cihetle, gayet kuvvetli bir metanet ve vazife-i nuriye-i kudsiyede bir sebat olmazsa, Risale-i Nur'un hizmeti zararına bir atâlet, bir fütur ve tevakkuf başlar.

Aziz kardeşlerim, siz kat'î biliniz ki, Risale-i Nur ve şâkirtlerinin meşgul oldukları vazife, rûy-u zemindeki bütün muazzam mesâilden daha büyüktür. Onun için, dünyevî merak-âver meselelere bakıp, vazife-i bâkiyenizde fütur getirmeyiniz. "Meyvenin Dördüncü Meselesi"ni çok defa okuyunuz; kuvve-i mâneviyeniz kırılmasın.

Evet, ehl-i dünyanın bütün muazzam meseleleri, fâni hayatta zâlimâne olan düstur-u cidal dairesinde, gaddarâne, merhametsiz ve mukaddesat-ı diniyeyi dünyaya feda etmek cihetiyle, kader-i ilâhî, onların o cinayetleri içinde, onlara bir mânevî cehennem veriyor. Risale-i Nur ve şâkirtlerinin çalıştıkları ve vazifedar oldukları fâni hayata bedel, bâki hayata perde olan ölümü ve hayat-ı dünyeviyenin perestişkârlarına gayet dehşetli ecel celladının, hayat-ı ebediyeye birer perde ve ehl-i imanın saadet-i ebediyelerine birer vesile olduğunu, iki kere iki dört eder derecesinde kat'î isbat etmektedir. Şimdiye kadar o hakikati göstermişiz.

Elhâsıl: Ehl-i dalâlet, muvakkat hayata karşı mücadele ediyorlar. Bizler, ölüme karşı nur-u Kur'ân ile cidaldeyiz. Onların en büyük meselesi –muvakkat olduğu için– bizim meselemizin en küçüğüne –bekaya baktığı için– mukabil gelmiyor. Madem onlar divanelikleriyle bizim muazzam meselelerimize tenezzül edip karışmıyorlar; biz, neden kudsî vazifemizin zararına onların küçük meselelerini merakla takip ediyoruz?

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıvla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Bu âyet ^{1} لَّا إِذَا اهْنَدَيْتُمُ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْنَدَيْتُمُ ve usûl-ü İslâmiyet'in ehemmiyetli bir düsturu olan ^{2} لَّا يَضُرُر لَا يُنْظَرُ لَهُ yani, "Başkasının dalâleti sizin hidayetinize zarar etmez; sizler, lüzumsuz onların dalâletleriyle meşgul olmayasınız." düsturun mânâsı: "Zarara kendi razı olanın lehinde bakılmaz; ona şefkat edip acınmaz."

Madem bu âyet ve bu düstur, bizi, zarara bilerek razı olanlara acımaktan men ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla, vaktimizi kudsî vazifeye hasretmeliyiz. Onun haricindekileri mâlâyani bilip, vaktimizi zayi etmemeliyiz. Çünkü elimizde nur var, topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nurânî müdafaadır.

Bu tetimmenin yazılmasının sebeplerinden birisi:

Risale-i Nur'un bir talebesini tecrübe ettim. Acaba bu heyecan, şimdiki siyasete karşı ne fikirdedir diye, Boğazlar hakkında boşboğazlığı münasebetiyle bir-iki şey sordum. Baktım, alâkadarâne ve bilerek cevap verdi. Kalben, "Yazık!" dedim. "Bu vazife-i nuriyede zararı olacak." Sonra şiddetle ikaz ettim.

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ bir düsturumuz vardır. Eğer insanlara acıyorsan, geçmiş düstur onlara merhamete liyakatini selb ediyor. Cennet adamlar istediği gibi, cehennem de adam ister.

(Beşinci Şuâ'nın yine kısmen verdiği haberler tezahür ediyor.)

Said Nursî

~****

Mâide sûresi, 5/105.

Bkz.: İmâm Rabbânî, el-Mektûbât 2/83 (49, Mektup).

Seytandan ve siyasetten Allah'a sığınırım.

(Denizli tüccarı, aslı Burdurlu Hâfız Mustafa'ya Hitaptır)

Aziz, sıddık kardeşim ve hizmet-i Kur'âniye'de muvaffakiyetli arkadaşım,

Sen binler safâlarla geldin, beni ebedî minnettar ettin. Ve sadık arkadaşlarınla Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmetiniz o derece büyük ve kıymetlidir, değil yalnız bizi ve Risale-i Nur'un şâkirtlerini, belki bu memleketi, belki âlem-i İslâm'ı mânen minnettar ettiniz ki, ehl-i imanın imdadına yetişmeye Risale-i Nur'un yolunu serbestçe açtınız. Ben, bir seneden beri seni ve seninle beraber bu serbestiyetine çalışanları, merhum Hâfız Ali ve Hüsrev gibi Risale-i Nur'un kahramanlarıyla beraber mânevî kazançlarıma, dualarıma şerik etmişim; hem devam edecek... Buraya kadar her bir dakika, yoldaki bir gün, Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğun gibi beni minnettar eyledin. Hâkim-i âdil namını alan mâlûm zatı ve lehimizde onunla beraber çalışanları, bu hakikî adalete hizmetleri için âhir ömrüme kadar unutmayacağım. Altı-yedi aydır onları da aynen mânevî kazançlarıma şerik ediyorum.

Bana teslim ettikleri Risale-i Nur'un bir kısmını, kardeşlerime cevap vereceğim, bütününü yazsınlar, onlara hediye edeceğim. Çünkü onlar, Risale-i Nur'un bundan sonraki hizmetine tam hissedardırlar. Bu meselede ben Denizli şehrini kendi karyeme arkadaş edip bütün emvâtını ve ehl-i imanın hayatta olanlarını hem kendim, hem Risale-i Nur'un talebeleri, mânevî kazançlarımıza hissedar etmeye karar verdik. Denizli Hapishanesi'ni de, bir imtihan medresemiz telâkki ediyoruz. Ve bizimle alâkadar hem Denizli'de, hem hapiste umumuna ve hususan tam adaletini gördüğümüz mahkeme heyetine çok selâm ve dualar ederiz.

~~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

Risale-i Nur harflerinin sayısınca Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Katiyen şek ve şüphemiz kalmadı ki, bu hizmetimizin neticesi olan Risale-i Nur'un serbestiyetini değil yalnız biz ve bu Anadolu ve âlem-i İslâm alkışlıyor, takdir ediyor; belki kâinat memnun olup cevv-i sema, feza-yı âlem alkışlıyor ki, üç-dört ayda yağmura şiddet-i ihtiyaç varken gelmedi ve Denizli'de mahkemenin bilfiil teslimine karar vermesi, yine leyle-i Miraçta aynen Risale-i Nur'un bir rahmet olduğuna işareten leyle-i Regaib'e tevafuk ederek kesretli melek-i ra'dın alkışlamasıyla ve rahmetin Emirdağ'da gelmesi o teslim kararına tevafuk etmesi ve bir hafta sonra, demek Denizli'de vekillerin eliyle alınması hengâmlarında yine aynen leyle-i Mirac'a ve leyle-i Regaib'e tevafuk ederek aynen onlar gibi Cuma gecesinde kesretli rahmet ve yağmurun bu memlekette gelmesi, o tevafuklarıyla kat'î kanaat verdi ki:

Risale-i Nur'un müsaderesine ve hapsine dört zelzelelerin tevafuku küre-i arzca bir itiraz olduğu gibi, bu Emirdağ memleketinde dört ay zarfında yalnız üç Cuma gecesinde –biri leyle-i Regaip, biri leyle-i Miraç, biri de Şâbân-ı Muazzam'ın birinci Cuma gecesinde– rahmetin kesretli gelmesi ve Risale-i Nur'un da serbestiyetinin üç devresine tam tamına tevafuk etmesi, küre-i havâiyenin bir tebriki, bir müjdesidir ve Risale-i Nur'un da mânevî bir rahmet ve yağmur olduğuna kuvvetli bir işarettir.

Ve en latîf bir emâre şudur ki: Dün, birdenbire bir serçe kuşu pencereye geldi, vurdu. Biz, uçurmak için işaret ettik, gitmedi.

Mecbur oldum, Ceylân'a dedim: "Pencereyi aç; o ne diyecek?"

Girdi, durdu, tâ bu sabaha kadar... Sonra odayı ona bıraktık, yatak odama geldim. Bu sabah çıktım, kapıyı açtım, yarım dakikada döndüm, baktım, "Kuddüs, Kuddüs" zikrini yapan bir kuş odamda gördüm. Gülerek dedim: "Bu misafir niçin geldi?" Tam bir saat bana baktı, uçmadı, ürkmedi. Ben de okuyordum; ekmek bıraktım, yemedi. Yine kapıyı açtım, çıktım, yarım dakikada geldim, o misafir kayboldu.

Sonra bana hizmet eden çocuk geldi, dedi ki: "Ben bu gece gördüm ki, Hâfız Ali'nin kardeşi yanımıza gelmiş."

Ben de dedim: "Hâfız Ali ve Hüsrev gibi bir kardeşimiz buraya gelecek."

Aynı günde, iki saat sonra çocuk geldi, dedi: Hâfız Mustafa geldi; hem Risale-i Nur'un serbestiyetinin müjdesini, hem mahkemedeki kitaplarımı da kısmen getirdi; hem serçe kuşunun ve senin, hem kuddüs kuşunun tâbirini isbat etti ki, tesadüf olmadığını isbat etti.

Acaba, emsalsiz bir tarzda hem serçe kuşu acip bir surette, hem kuddüs kuşu garip bir surette gelip bakması, sonra kaybolması ve mâsum çocuğun rüyası tam tamına çıkması, Risale-i Nur'un Hâfız Mustafa gibi bir zatın eliyle buraya gelmesinin aynı zamanına tevafuku hiç tesadüf olabilir mi? Hiçbir ihtimali var mı ki, bir beşâret-i gaybiye olmasın?

Evet, bu mesele, küçük bir mesele değil; kâinat ve hayvanât ile alâkadardır. Ben Risale-i Nur'un bir şakirdi olmak itibarıyla, kendi hisseme düşen bu kâr ve neticeyi, binler altın lira kadar kazancım var kanaat ediyorum. Başka yüz binler Risale-i Nur şâkirtleri ve takviye-i imana muhtaç ehl-i imanın istifadeleri buna kıyas edilsin.

Evet, dinin, şeriatın ve Kur'ân'ın yüzden ziyade tılsımlarını, muammâlarını hall ve keşfeden; ve en muannid dinsizleri susturup ilzam eden; ve Miraç ve haşr-i cismânî gibi sırf akıldan çok uzak zannedilen Kur'ân hakikatlerini en mütemerrid ve en muannid filozoflara ve zındıklara karşı güneş gibi isbat eden ve onların bir kısmını imana getiren Risale-i Nur eczaları, elbette küre-i arz ve küre-i havâiyeyi kendi ile alâkadar eder ve bu asrı ve istikbali kendiyle meşgul edecek bir hakikat-i Kur'âniye'dir ve ehl-i iman elinde bir elmas kılıçtır.

~~~

Aziz kardeşim,

Risale-i Nur'un avukatı Ziya'yı bizim tarafımızdan hem çok teşekkür, hem tebrik ediniz. Çoktan beri ruhuma ihtar edilmiş ki, Ziya namında birisi, Risale-i Nur namına büyük bir hizmet edecek. Bu mesele gösterdi ki, o Ziya, bu Ziya'dır. Bizleri ebede kadar minnettar eyledi. Mahkemede zabıt kâtibi ve âzâdan Hesnâ Hanım ve sorgu hakimi gibi vicdanlı zatlara teşekkür ederiz. Ve onları unutmayacağımı, bilhassa başta Müftü Osman, Hasan Feyzi olarak çok ehemmiyetli kardeşlerime selâmımızı ve minnettarlığımızı bildiriniz. Ve hâkim-i âdil olan zata, Risale-i Nur'un ekser eczalarını ona hediye etmek için yazdırmayı karar verdiğimi söyleyiniz. Ve Risale-i Nur'un fahrî avukatı Ziya'ya, kısm-ı mühimmini yazdırıp ona hediye etmek niyetindeyim.

Tab' olunan Âyetü'l-Kübrâ risalesinin beş yüz matbû nüshaları da tab'edenlere verilecek mi, merak ediyorum.

Biri de, İstanbul'da müsadere edilen ne kadar Risale-i Nur varsa bana aittir. İçinde yirmi risale bulunan mecmua bana çok ehemmiyeti var.

Hem Denizli'den mufarakat ederken, emanet Mucizât-ı Ahmediye risalesini orada bazılarına bırakmıştım, o da bana çok lâzımdır. Belki Hoca Mûsâ Efendi biliyor.

Risale-i Nur'un zayıf veya yeni şâkirtlerini vesveseden kurtarmak için beyan ediyorum ki: Gizli bir komitenin desisesiyle safdil bazı hocalar veyahut bid'a taraftarları bazı muarızlar, Risale-i Nur'un hiç zedelenmez bazı hakikatlerine karşı gelmek için, benim çok kusurlu ve –itiraf ediyorum– çok hatalı şahsımın noksanlarını ve hatalarını işâa etmek ve beni onlar ile çürütmekle Risale-i Nur'a ilişmek ve darbe vurmak istediklerinin bu yirmi senedir yirmi ehemmiyetli hâdisesi var. Hattâ iki defa hapsimize de bir nevi vesilesi olduğundan, dostlarıma ve Risale-i Nur'un şâkirtlerine ilân ediyorum ki:

Ben, Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ki, nefsimi kendime beğendirmemiş ve kusurlarımı kendime bildirmiş. Değil kendimi satmak, hodfuruşluk etmek, belki kemâl-i mahcubiyetle Risale-i Nur'un mübarek şâkirtleri içinde onların samimiyet ve ihlâsıyla kendimi affettirmek ve onların mânevî şefaatiyle günahlarıma bir keffâret aramaktır.

Bana itiraz edenler, gizli ayıplarımı bilmiyorlar. Yalnız zahirî bazı hatalarımı bahane edip ve yanlış olarak Risale-i Nur'u benim malım zannedip Risale-i Nur'un nurlarına perde çekmek, intişarına rekabet etmek için derler: "Said Cuma cemaatine gelmiyor, sakal bırakmıyor." gibi tenkitleri var.

Elcevap: Ben, çok kusurları kabul ile beraber derim: Bu iki meselede büyük mâzeretlerim var.

Evvelâ: Ben Şâfiîyim. Şâfiî Mezhebinde Cumanın bir şartı, kırk adam imam arkasında Fatiha okumaktır.¹ Daha başka şartlar da var. Onun için burada bana Cuma farz değil. Ben, mezheb-i Âzamîyi takliden, bazen sünnet olarak kılıyordum.

Sâniyen: Yirmi senedir haksız olarak beni insanlarla görüştürmekten men ettikleri için –hem bu âhirde, resmen dört ay evvel perde altında insanlarla temas ettirmemek için tenbihat olmuş– hem yirmi beş senedir ben münzevî yaşadığım için, kalabalık yerlerde huzur bulamıyorum ve herkesin arkasında mezhebimce iktida edip namaz kılamıyorum ve okumakta yetişemiyorum ve daha Fatiha'nın yarısını okumadan, imam rükûa gidiyor. Bizde Fatiha okumak farzdır.

Bkz.: eş-Şâfîî, el-Ümm 1/190-191, 229; eş-Şirâzî, el-Mühezzeb 1/117; el-Gazâlî, el-Vasît 2/268; en-Nevevî, el-Mecmû' 4/421, 423, 424.

Sakal meselesi ise: Bu bir sünnettir,¹ hocalara mahsus değil. Bu millette yüzde doksan sakalsız olanların içinde küçükten beri sakalsız bulundum. Bu yirmi senedir bana resmî hücumlarda bazı arkadaşlarımın sakallarını kestirmeleriyle, benim sakal bırakmadığım, bir hikmet, bir inâyet-i ilâhiye olduğunu isbat etti. Eğer sakal olsaydı, tıraş edilseydi, Risale-i Nur'a büyük bir zarardı. Çünkü ölecektim, dayanamayacaktım.

Bazı âlimler "Sakalı tıraş etmek caiz değildir." demişler. Muradları, sakalı bıraktıktan sonra tıraş etmek haramdır, demektir. Yoksa hiç bırakmayan, bir sünneti terk etmiş olur. Fakat bu zamanda, dehşetli pek çok günah-ı kebîreden çekinmek için, bu terk-i sünnete mukabil, Risale-i Nur'un irşadıyla, yirmi sene haps-i münferit hükmünde işkenceli bir hayat geçirdik; inşaallah o sünnetin terkine bir keffârettir.

Hem bunu katiyen ilân ediyorum ki: Risale-i Nur, Kur'ân'ın malıdır. Benim ne haddim var ki, sahip olayım, tâ ki kusurlarım ona sirayet etsin. Belki o Nur'un kusurlu bir hâdimi ve o elmas mücevherat dükkânının bir dellâlıyım. Benim karmakarışık vaziyetim ona sirayet edemez, ona dokunamaz. Zaten Risale-i Nur'un bize verdiği ders de, hakikat-i ihlâs ve terk-i enâniyet ve daima kendini kusurlu bilmek ve hodfuruşluk etmemektir. Kendimizi değil, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini ehl-i imana gösteriyoruz. Bizler, kusurumuzu görene ve bize bildirene –fakat hakikat olmak şartıyla— minnettar oluyoruz, "Allah razı olsun" deriz. Boynumuzda bir akrep bulunsa, ısırmadan atılsa, nasıl memnun oluruz; kusurumuzu –fakat garaz ve inat olmamak şartıyla ve bid'alara ve dalâlete yardım etmemek kaydıyla— kabul edip minnettar oluyoruz.

~~c~

Aziz kardeşlerim,

Hazreti Ali (radiyallâhu anh)³ وَبِالْأَيَةِ الْكُبُرِى أَمِنِي مِنَ الْفَجَتُ fikrasında Âyetü'l-Kübrâ yüzünden şâkirtleri bir musibete düşüp ve onun berekâtıyla emniyet ve selâmete çıkacaklarını kerametkârâne haber verdiği gibi, Âyetü'l-Kübrâ risalesi Nur'lar içinde yüzer matbû nüshasıyla serbestiyet noktasında daha ziyade mevki alması cihetiyle bu memlekete üç büyük yağmur rahmetine birin-

Bkz.: Müslim, tahâre 52, 56; Tirmizî, edeb 14; Ebû Dâvûd, tahâre 29; Nesâî, zînet 1.

Bkz.: ed-Dimyâtî, İânetü't-tâlibîn 2/340; el-Buhûtî, Keşşâfü'l-Kınâ'1/75; eş-Şevkânî, Neylü'l-eutâr 1/136; en-Nevevî, Şerhu Sahîhi Müslim 3/149.

^{3 &}quot;Âyetü'l-Kübrâ hürmetine beni musibetten kurtar, bana emniyet ve huzur ver!" Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî –Hazreti Ali'nin (kerremallâhu vecheh) Celcelûtiye'si-), s.516.

ci vesile olduğu gibi; ben, dünya halini bilmiyorum, fakat eskiden beri boğazımızı sıkan ve daima bizi istilâ etmeye fırsat bekleyen ve dehşetli kuvvet alan ve taraftarlar bulan ve bizi istinadsız zannıyla fırsat bekleyenin istilâsından ve esaretinden Âyetü'l-Kübrâ ve arkadaşlarının serbestiyeti çok hâdise ve emârelerle, şimdiye kadar Risale-i Nur, sadaka gibi, belâların def'ine bir vesile olduğundan, bu da bu belâya karşı vesiledir denilebilir. Ve İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) وَاسْمُ عَصَا مُوسَى بِهِ الظُّلُمَةُ انْجَلَتُ fikrasında bir vecihte Âyetü'l-Kübrâ risalesi maksut olduğu gibi, Denizli Meyvesi'nin on bir meselesi "Hüccetü'l-Bâliğa," on bir hüccetiyle, aynen Asâ-yı Mûsâ'nın on bir mucizesine tevafuk edip, bu fıkrada aynen Âyetü'l-Kübrâ risalesi gibi İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) medar-ı nazarı olduğu kalbime ihtar edildi.

Demek Meyve Risalesi, *Asâ-yı Mûsâ* gibi, çok firavunları susturur, mağlûp eder. *Âyetü'l-Kübrâ*'yı tab' eden kahraman ve mübarek kardeşlerimiz, pek büyük bir hizmet-i Nuriye yapmışlar. Merhum Hâfız Ali'nin (radīyallâĥu anh) hizmet-i Nuriyesi bununla da devam ediyor.

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Âyetü'l-Kübrâ'nın matbû nüshaları perde altında çok hizmet görmüşler. Baştaki ihtarın âhirinde –beyaz yerde– bir hâşiye olarak size altı satır suretini gönderdik; siz münasip görürseniz yazdırırsınız, hem ıslah ve tashih edersiniz. Benim kat'î kanaatim geldi ki:

Bu defa, Âyetü'l-Kübrâ'yı dikkatle ve muarızları nazara alıp okudum. Şüphem kalmadı ki, Risale-i Nur'un çok şiddetli darbelerine karşı muarızlar zayıf bahaneler ve sinek kanadı kadar ehemmiyetsiz kusurları medar-ı mesuliyet gördükleri halde, bu dehşetli darbeleri nazara almayıp hem beraatimizi, hem Risale-i Nur'un serbestiyetini kabul etmelerinin sebebi: Başta Âyetü'l-Kübrâ olarak Risale-i Nur'un "Meyve" ve "Hüccetü'l-Bâliğa" gibi eczalarındaki hârikulâde ve sarsılmaz hakikatler, onların dehşetli inatlarını kırmasıdır. Çaresiz mecburiyetle serbestiyetini, beraatimizi resmen kabul etmişler. Fakat yine gizli zındıka komitesi, elinden geldiği kadar nazar-ı millette kendilerini lânetten, nefretten bir derece kurtarmak için, kusurlarımızı arıyorlar ve

^{1 &}quot;Asâ-yı Musa ismiyle karanlıklar dağılır." Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.516.

hükûmeti iğfal etmeye çalışıyorlar. Onun için, biz, eskisi gibi ihtiyatımızı elden bırakmamalıyız. $^{1(H\hat{a}_{s}iye)}$

Umum kardeşlerimizin gelecek mübarek Ramazan-ı Şerifinizi ve geçmiş Berat gecelerinizi bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, onların ve bizlerin hakkımızda bu Ramazan'daki leyle-i Kadrimizi bin aydan hayırlı ve bin ay kadar medar-ı sevap eylesin, ümmet-i Muhammediye'ye saadet ve selâmet versin, âmîn.

Hem cümlenize birer birer selâm eden kardeşiniz,

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık, sarsılmaz, sebatkâr, fedakâr, vefadâr kardeşlerim,

Bilirsiniz ki Ankara ehl-i vukûfu, Risale-i Nur'a ait kerametleri ve işaret-i gaybiyeleri inkâr edememişler. Yalnız, yanlış olarak o kerametlerde beni hissedar zannedip itiraz ederek, "Böyle şeyler kitapta yazılmamalıydı, keramet izhar edilmez." diye hafif bir tenkide mukabil müdâfaâtımda onlara cevaben demiştim ki:

Onlar bana ait değil ve o kerametlere sahip olmak benim haddim değil. Belki Kur'ân'ın mucize-i mâneviyesinin tereşşuhatı ve lem'alarıdır ki; hakikî bir tefsiri olan Risale-i Nur'da kerametler şeklini alarak, şâkirtlerinin kuvve-i mâneviyelerini takviye etmek için ikrâmât-ı ilâhiye nev'indendir. İkramın ise, izharı bir şükürdür, caizdir, hem makbuldür.

Şimdi ehemmiyetli bir sebebe binâen cevabı bir parça izah edeceğim. Ve "Ne için izhar ediyorum.. ve ne için bu noktada bu kadar tahşidat yapıyorum.. ve ne için birkaç aydır bu mevzuda çok ileri gidiyorum.. ekser mektuplar o keramete bakıyor?" diye suâl edildi.

^{1 (}Hâṣive) Âyetü'l-Kübrâ'nın başındaki ihtarın âhirinde, "nazar-ı dikkati celb etmiş" cümlesine hâşiyedir. Evet, İmam Ali'nin (radiyallâhu anfı) Âyetü'l-Kübrâ hakkında verdiği haberi tam tamına Denizli hâdisesi tasdik etti. Çünkü bu risalenin gizli tab'ı hapsimize bir vesile oldu; ve onun kudsî ve çok kuvvetli hakikati galebesiyle beraat ve necâtımıza ehemmiyetli bir sebep oldu. İmam Ali'nin (radiyallâhu anfı) kerâmet-i gaybiyesini körlere de gösterdi.

1 كالمُونِينُ مُنِينٌ مِنْ الْفَجَتْ وَالْمُونِينُ لَعْمُ مِنَ الْفَجَتْ وَالْمُونِينُ الْمُعْنِينَ مَنْ الْفَجَتْ عَلَى الْمَجْتَ وَالْمُونِينُ الْمُعْنِينَ مَا لَفَجَتْ وَالْمُونِينَ الْمُعْنِينَ مَا لَفَجَتْ وَالْمُونِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْفَجَتْ وَالْمُونِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمَى مِنْ الْفَجَتْ وَالْمُعْنِينَ مَا لَفَحِتْ وَالْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ مَا الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْنِينَ الْمُعْمِينِ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينَ الْمُعْمِينِ الْمُعْمِينِ الْمُعْمِين

^{*1 &}quot;Âyetü'l-Kübrâ hürmetine beni musibetten kurtar, bana emniyet ve huzur ver!" Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî -Hazreti Ali'nin (kerremallâhu vecheh) Celcelûtiye'si-), s.516.

Elcevap: Risale-i Nur'un hizmet-i imaniyesinde, bu zamanda binler tahribatçılara mukabil, yüz binler tamiratçı lâzım gelirken.. hem benimle lâakal yüzer kâtib ve yardımcı bulunmak ihtiyaç varken.. değil çekinmek ve temas etmemek, belki millet ve ehl-i idare takdir ile ve teşvik ile yardım ve temas etmek zarurî iken.. ve o hizmet-i imaniyeyi, —hayat-ı bâkiyeye baktığı için— hayat-ı fâniyenin meşgalelerine ve faydalarına tercih etmek, ehl-i imana vâcib iken; kendimi misal alarak derim ki:

Beni her şeyden ve temastan ve yardımcılardan men etmek ile beraber aleyhimizde olanlar bütün kuvvetleriyle arkadaşlarımın kuvve-i mâneviyelerini kırmak.. ve benden ve Risale-i Nur'dan soğutmak.. ve benim gibi ihtiyar, hasta, zayıf, garip, kimsesiz bîçâreye, binler adamın göreceği vazifeyi başına yüklemek.. ve bu tecrid ve tazyiklerde maddî bir hastalık nev'inde insanlar ile temas ve ihtilattan cekilmeye mecbur olmak.. hem o derece tesirli bir tarzda halkları ürkütmek ki; en ziyade merbut görülen bazı dostları bana selâm vermemek, hattâ bazı, namazı da terk etmek derecesinde ürkütmekle kuvve-i mâneviyeyi kırmak cihetleriyle ve sebepleriyle, ihtiyârım haricinde bütün o mânilere karşı Risale-i Nur şâkirtlerinin kuvve-i mâneviyelerinin takviyesine medar ikrâmât-ı ilâhiyeyi beyan ederek Risale-i Nur etrafında mânevî bir tahşidat yaptırmak.. ve Risale-i Nur kendi kendine, tek başıyla, başkalarına muhtaç olmayarak, bir ordu kadar kuvvetli olduğunu göstermek hikmetiyle bu çeşit şeyler bana yazdırılmış. Yoksa, hâşâ kendimizi satmak ve beğendirmek ve temeddüh etmek ve hodfürûşluk etmek ise; Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan ihlâs sırrını bozmaktır. İnşaallah Risale-i Nur kendi kendine, hem kendini müdâfaa ettiği, hem kıymetini tam gösterdiği gibi, bizi de mânen müdâfaa edip kusurlarımızı affettirmeye vesile olacaktır.

~***

Aziz kardeşlerim,

Risale-i Nur'un zuhurundan kırk sene evvel, geniş bir hiss-i kable'l-vuku, acip bir tarzda, hem bende, hem bizim köyde, hem nahiyemizde tezahür ettiğini şimdi bir ihtar-ı mânevî ile kat'î kanaatim gelmiş. Şefik ve kardeşim Abdülmecid gibi eski talebelerime bu sırrı fâş etmek isterdim. Şimdi Cenab-ı Hak sizlerde çok Abdülmecid'leri ve çok Abdurrahman'ları verdiği için, size beyan ediyorum:

Ben, on yaşında iken, büyük bir iftihar, hattâ bazen temeddüh suretinde bir hâletim vardı. İstemediğim halde pek büyük bir iş ve büyük bir

kahramanlık tavrını takınıyordum. Kendi kendime derdim: Senin beş para kıymetin yok. Bu temeddühkârâne, hususan cesarette çok fazla gösterişin niçindir? Bilmiyordum, hayret içindeydim. Bir-iki aydır o hayrete cevap verildi ki: Risale-i Nur, kable'l-vuku kendini ihsas ediyordu. Sen, âdi odun parçası gibi bir çekirdek iken, o firdevs salkımlarını bilfiil kendi malın gibi hiss-i kable'l-vuku ile hissedip hodfuruşluk ederdin.

Bizim Nurs köyümüz ise, hem eski talebelerim, hem hemşehrilerim biliyorlar ki, bizim köyümüz, fevkalâde gösteriş ve cesarette ileri göstermek için temeddühü çok severdiler; güya büyük bir memleketi fetheder gibi kahramanâne bir tavır almak istiyordular. Ben, hem kendime, hem onlara çok hayret ederdim. Şimdi hakikî bir ihtar ile bildim ki: O mâsum Nurslu insanlar, Nurs karyesi; Risale-i Nur'un nuruyla büyük bir iftihar kazanacak; o vilayetin, nahiyenin ismini işitmeyen, Nurs köyünü ehemmiyetle tanıyacak diye bir hiss-i kable'l-vuku ile o nimet-i ilâhiyeye karşı teşekkürlerini temeddüh suretinde göstermişler.

Hem, o nahiyemiz olan Hizan kazasına tâbi İsparta'da, birden bire, meşhur Seyda namında Şeyh Abdurrahman-ı Tâğî himmetiyle o kadar çok talebeler ve hocalar ve âlimler çıktılar ki, bütün Kürdistan onlarla iftihar eder bir şekil aldığı zaman, içlerinde münazara-yı ilmiye ve pek büyük bir himmetle ve pek geniş bir daire-i ilim ve tarikat içinde öyle bir vaziyet hissediyordum ki, güya rûy-u zemini fethedecek bu hocalardır.

Eski meşhur ulemâ ve evliyalar ve allâmeler ve kutublar.. onların medarıbahsi oldukça ben de dokuz-on yaşındayken dinliyordum. Kalbime geliyordu ki, bu talebeler, âlimler, ilimde, dinde büyük bir fütuhat yapmışlar gibi vaziyet alıyorlardı. Bir talebenin bir parça ziyade zekâveti olsaydı, büyük bir ehemmiyet verilirdi. Münazarada, bir meselede birisi galebe çalsa büyük bir iftihar alırdı. Ben de hayret ediyordum, o hissiyat bende de vardı. Hattâ tarikat şeyhleri ve dairelerinde medar-ı hayret bir müsabaka, hem nahiye, hem kaza, hem vilayetimizde vardı. O hâletleri başka memleketlerde o derece göremedim.

Şimdi bir ihtar ile kat'î kanaatim geldi: O talebe arkadaşlarım, o üstadlar hükmünde hocalarım, o mürşidlerim, evliya ve şeyhlerim, bir hiss-i kable'l-vu-ku ile ruhu hissedip akıl bilmeyerek –ki en lüzumlu bir zamanda– o talebeler içinde ve o hocaların şâkirtleri içinde ve o mürşidlerin müridleri içinde parlak bir nur çıkacak, ehl-i imanın imdadına gelecek diye, o istikbaldeki nimet-i ilâ-hiyeye gayet ağır ve acip şerait içinde ve hadsiz muarızların karşısında ve bin seneden beri kuvvet bulan dalâletin mukabilinde ve gayet vehham ve garaz-kâr düşmanlarımızın desiselerinin ihâtasında ve iki dehşetli mahkemenin uzun

tetkikatında Risale-i Nur'un bu fevkalâde galebesi ve hârikulâde perde altında tenvirâtı ve düşmanlarını mecbur edip serbestiyetini kazanması gösteriyor ki, o mevkiine lâyıktır ki, kable'l-vuku İmam Ali (radiyallâhu anh) ve Gavs-ı Âzam (kuddise sirruh) ondan haber verdikleri gibi, bunlar, köy ve nahiye ve vilâyetim, benimle beraber şuursuz olarak geleceğini hissedip mesrur olmuşlar. 1(Hâşiye)

Sizi eski talebelerim ve eski arkadaşlarım ve kardeşim ve biraderzâdem Abdülmecid ve Abdurrahman'lar bildiğimden, bu mahrem sırrı size açtım.

Evet, ben, yirmi dört saat evvel hassasiyetimle ve âsâbımın rutubetten tesiriyle rahmet ve yağmurun gelmesini hissettiğim gibi, aynen öyle de, ben ve köyüm ve nahiyem, kırk dört sene evvel Risale-i Nur'daki rahmet yağmurunu bir hiss-i kable'l-vuku ile hissetmişiz demektir.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz ve dualarını rica ederiz.

~~~

Hiss-i Kable'l-Vukuun Tetimmesi

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Risale-i Nur'un zuhuru hiss-i kable'l-vuku ile küllî bir surette hissedilmesi gibi, Risale-i Nur'un has talebelerinin bir kısmının itirafıyla ve bir kısmının tarz-ı hayatı Risale-i Nur gibi bir hizmete namzetliğini gösterdiği cihetle bu tetimmeyi yazıyorum:

Evet, hiss-i kable'l-vuku, herkeste cüz'î-küllî vardır; hattâ hayvanâtta dahi vardır; hattâ rüya-yı sâdıkanın ehemmiyetli bir kısmı, bu hiss-i kable'l-vukuun nev'indendir; hattâ bazılarda hassasiyet cihetiyle keramet derecesine çıkar. Benim âsâbımdaki hassasiyetle yağmurdan yirmi dört saat evvelki rutubet-i havâiye ile yağmurun gelmesini hissetmem, bir cihette hiss-i kable'l-vuku sayılabilir ve bir cihette sayılmaz.

Ben, Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmet eden kardeşlerimin tarz-ı hayatlarına dikkat ettim, gördüm ki, aynı benim güzerân-ı hayatım gibi, Risale-i Nur gibi bir neticeye göre techiz edilip sevk edilmiş.

^{1 (}Hâşiye) Evet, Risale-i Nur'un tercümanı hem fakir, hem âdi iken, şansız ve âmi bir haneden olduğu halde, tarihçe-i hayatında yazıldığı gibi fevkalâde istiğna ve hediye ve sadakaları kabul etmemek ve emsalsiz bir izzet-i ilmiye namıyla kimseye baş eğmemek ve tenezzül etmemek ve haddinden bin derece ziyade işlere girişmek gibi haller, bu mezkûr sırdan ileri gelmiştir.

Evet, Hüsrev, Feyzi, Hâfız Ali, Nazif gibi çok kardeşlerimizin geçen tarz-ı hayatları bu hizmet-i Nuriyeye göre bir vaziyet verildiğini onlar hissettikleri gibi; ben de, çok has kardeşlerimde, hattâ burada aynen tarz-ı hayatım gibi böyle bir nurânî meyveyi vermek için tanzim edilmiş görüyorum. Hissetmeyen kısmı, dikkat etseler hissedecekler. Ben kendim, bütün hayatımın harika kısmın, evvelce Gavs-ı Âzam'ın bir silsile-i kerameti telâkki ediyordum; şimdi Risale-i Nur'un bir silsile-i kerameti olduğu tebeyyün etti.

Ezcümle: Ben Hürriyetten evvel İstanbul'a gelirken, yolda, bir-iki mühim ilm-i kelâma ait kitaplar elime geçti. Dikkatle mütalâa ettim. İstanbul'a geldikten sonra, sebepsiz olarak hem ulemâyı, hem mektep muallimlerini münazaraya, "Kim ne isterse benden sorsun." diye ilân ettim. Medar-ı hayrettir ki, münazaraya gelenlerin bütün sordukları sualler, yolda mütalâa ettiğim ve hâfızamda kaldığı meselelerdi. Hem, filozofların sordukları sualler, hâfızamda bulunan meselelerdi.

Şimdi anlaşıldı ki, o fevkalâde muvaffakiyet ve benim de haddimden çok ziyade o hodfuruşluk ve mânâsız izhar-ı fazilet ise, ileride Risale-i Nur'un İstanbulca ve ulemâca makbuliyetine ve ehemmiyetine zemin hazır etmek imiş.

İkincisi: Hattâ ben, fakir ve muhtaç olduğum ve zâhid ve sofu ve riyazetçi olmadığım ve büyük bir şeref ve haysiyet ve hanedanlık haysiyetinden, şan u şerefinden hissedar olmadığım halde, tarihçe-i hayatımda yazıldığı gibi, küçükten beri halkların mallarını, hediyelerini kabul edemiyordum, ihtiyacımı izhara tenezzül edemiyordum. Beni bilenler gibi, ben de çok hayret ederdim. Şimdi hassaten birkaç sene zarfında anlaşıldı ki, Risale-i Nur'un dehşetli bir mücahedesinde, tamâ ve mal yüzünden mağlûp olmamak ve itiraz gelmemek için o hâlet-i ruhiye bize ihsan edilmişti. Yoksa, düşmanlarım o cihetten büyük bir darbe indirecektiler.

Hem ezcümle: Eski Said siyasette çok ileri gittiği halde, Yeni Said de taraftar bulmak için çok muhtaç olduğu zamanda, bütün insanları meşgul eden bu beş-altı senedeki beşer tufanları, siyaset fırtınaları içinde kat'â ve asla beni meşgul etmedi ve merakla mağlûp etmedi ve beş sene, bilmeyi merak etmedim.

Beni bilenler gibi, ben de bu hale çok hayret ederdim. Hattâ kendi kendime derdim: "Acaba ben mi divane olmuşum ki, bütün dünyayı kendiyle meşgul eden bu hâdisâta bakmıyorum, ehemmiyet vermiyorum? Yoksa insanlar mı divane olmuşlar?" diye hayret içindeydim. Şimdi hem mânevî ihtarla, hem mezkûr hiss-i kable'l-vuku ile, hem meydandaki Risale-i Nur'un galebe ve serbestiyetiyle tahakkuk etti ki, Risale-i Nur'daki hakikat-i ihlâs, rıza-yı ilâhîden

başka hiçbir şeye âlet ve tâbi olamaz ve Kur'ân'dan başka hiçbir nokta-yı istinadı olmadığını isbat etmek için o acip hâlet-i ruhiye verilmiş.

Said Nursî

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Meyve'nin Dördüncü Meselesi'ndeki bir hakikatin izahını eski Said'in âfâka bakmak damarıyla ve bana hizmet eden kâtibin Ramazan başlarında bayram alâmetini şarkta bir hâdisenin tesiriyle heyecanla demesi ve bu Ramazan-ı Şerif'teki kıymettar vakitleri radyonun mâlâyâniyâtıyla zâyi etmemesi için mânen kalbime kaç defa ihtar edildi ki, o geniş ve karışık fırtınalı hakikatin kısaca zararlarını beyan eyle! Ben de gayet muhtasar bazı işaretler nev'inde, Risale-i Nur şâkirtlerinin meraklarını tâdil etmek niyetiyle beyan ediyorum. Fakat hem mesele çok geniş, vaktim de dar, halim de perişan olmasından, anlamasında zahmet çekeceksiniz, zekâvetinize güveniyorum.

Meyvenin o Dördüncü Meselesi'nde denilmiş ki:

"Dünya siyasetine karışmadığımın sebebi: O geniş ve büyük dairede vazife az ve küçük olmakla beraber, câzibedarlık cihetiyle meraklıları kendiyle meşgul eder, hakikî ve büyük vazifelerini onlara unutturur veya noksan bıraktırır. Hem her halde bir tarafgirlik meylini verir, zâlimlerin zulümlerini hoş görür, şerik olur." meâlinde orada denilmiştir.

Şimdi ben de derim ki: Merak yüzünden ve âfâkî hâdisâtın verdiği sarhoşâne gafletten zevk alan bîçâreler! Eğer "İnsanın fıtratındaki merak, insaniyet damarıyla sizin, farz ve lâzım vazifeniz zararına o hâdise, o geniş boğuşmalara sevk ediyor. Bu da bir ihtiyac-ı mânevîdir, fıtrîdir." derseniz, ben de derim:

Katiyen biliniz ki, insanın, çok mucizatlı hilkatine merak etmeyip, dikkat etmeyerek iki başlı veya üç ayaklı bir insan görse kemâl-i merakla temâşâsına daldığı gibi; aynen bu asırda, nev-i beşerin muvakkat ve fâni, tahripçi geniş hâdiseleri ve zemin yüzünde yüz bin millet ve insan nev'i gibi çok hâdisât-ı acîbeye mazhar o milletlerden, her baharda yalnız birtek arı milletine ve üzüm tâifesine baksan, bu nev-i beşerdeki hâdisâtın yüz defa daha mûcib-i merak ve ruhânî, mânevî zevklere medar hâdiseler var. Bu hakikî zevklere ehemmiyet vermeyip beşerin zararlı, şerli, ârızî hâdiselerine bu kadar merak ve zevkle bağlanmak; dünyada ebedî kalmak ve o hâdiseler daimî olmak ve herkese o hâdiseden bir menfaat veya zarar gelmek ve o hâdiseye sebebiyet verenlerin hakikî fail ve mûcid olmak şartıyla olabilir.

Hâlbuki, havanın fırtınaları gibi geçici hallerdir. Sebebiyet verenlerin tesirleri pek cüz'î... Ondaki zarar ve menfaati, o vaziyet; şarktan, Bahr-i Muhit'ten sana göndermez. Senden sana daha yakın ve senin kalbin O'nun tasarrufunda ve senin cismin O'nun tedbir ve icadında olan bir Zât-ı Akdes'in rubûbiyetini ve hikmetini nazara almayıp, tâ dünyanın nihayetinden zarar ve menfaati beklemek ne derece divanelik olduğu tarif edilmez.

Hem iman ve hakikat noktasında, bu çeşit merakların büyük zararları var. Çünkü gaflet verecek ve dünyaya boğduracak ve hakikî vazife-i insaniyeti ve âhireti unutturacak olan en geniş daire ise siyaset dairesidir. Hususan böyle umumî ve mücadele suretindeki hâdiseler, kalbi de boğuyor. Güneş gibi bir iman lâzım ki, her şeyde, her vaziyette, her bir harekette kader-i ilâhî ve kudret-i rabbâniyenin izini, eserini görsün, tâ o zulm-ü zulmette kalb boğulmasın, iman sönmesin; akıl, tabiat ve tesadüfe saplanmasın.

Hattâ ehl-i hakikat, hakikat ve mârifetullahı bulmak için, kesret dairelerini unutmaya çalışıyorlar; tâ kalb dağılmasın ve lüzumlu ve kıymetli şeye sarf etmek lâzım gelen merakı, zevki, şevki, lüzumsuz fâni şeylerde telef olmasın. Hattâ bu ehemmiyetli sırdandır ki, din düsturlarının bir hâdimi olmak cihetinde güneş gibi imanlar taşıyan bir kısım Sahabeler ve onlara benzeyen mücahidînden, Selef-i Salihîn'den başka, siyasetçi, ekserce tam müttakî dindar olamaz. Tam ve hakikî dindar, müttakî olanlar, siyasetçi olmazlar. Yani, maksad-ı aslî siyasetini yapanlarda din, ikinci derecede kalır, tebeî hükmüne geçer. Hakikî dindar ise, "Bütün kâinatın en büyük gayesi ubudiyet-i insaniyedir." diye, siyasete, aşk-ı merak ile değil; ikinci, üçüncü mertebede onu dine ve hakikate âlet etmeye –eğer mümkünseçalışabilir. Yoksa bâki elmasları, kırılacak âdi şişelere âlet yapar.

Elhâsıl: Nasıl ki sarhoşluk, hakikî vazifelerden gelen elemleri ve ihtiyaçları sarhoşlukla muvakkaten unutturduğu cihetle menhus ve kısa bir zevk verir; öyle de, böyle fâni boğuşmaları ve hâdiseleri merakla takip etmek bir nevi sarhoşluktur ki, hakikî vazifelerden gelen ihtiyacat ve yapmamaktan gelen teellümâtı muvakkaten unutturduğu için menhus bir zevk verir. Veya tehlikeli bir yeise düşüp مِنْ رَحْمَةِ اللهِ Î âyetindeki emr-i ilâhîye muhalefet eder, tokada müstehak olur.

olan şiddetli tehdid-i ilâhî to- وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ Veya ²

[&]quot;Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyiniz." (Zümer sûresi, 39/53)

^{2 &}quot;Bir de sakın zulmedenlere meyletmeyin, sempati duymayın. Yoksa size ateş dokunur." (Hûd sûresi, 11/113).

kadına mazhar olur, zâlimlerin zulümlerine hasbî olarak mânen iştirak eder, bilistihkak cezasını da dünyada, âhirette çeker.

Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir tesellî kalbime geliyor ki:

Bu geniş boğuşmaların neticesinde, eski Harb-i Umumî'den çıkan zarardan daha büyük bir zarar, medeniyetin istinadı, menbaı olan Avrupa'da, deccalâne bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi tesellîye medar, âlem-i İslâm'ın tam intibahıyla ve yeni dünyanın, Hıristiyanlığın hakikî dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve âlem-i İslâmla ittifak etmesi ve İncil, Kur'ân'a ittihad edip tâbi olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semâvî bir muavenetle dayanıp inşaallah galebe eder.

Umum kardeşlerime birer birer selâm. Gelen veya geçen leyle-i Kadirlerinizi tebrik ederiz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Denizli'nin bir Hüsrev'i Hasan Feyzi'nin uzunca, tafsilâtlı bir mektubunu vasıtanızla aldım. Ve bildim ki, nasıl bir dane toprak altına konulur, tâ çok daneleri sümbül versin; aynen öyle de, şehid merhum Hâfız Ali o tarlada, toprak altına girdi, otuz kırk Hâfız Ali'leri sümbül verdi ve verecek, kanaatim geldi. Siz, benim tarafımdan ona ve Risale-i Nur'un hizmetine çalışanlara yazınız ki:

Bir-iki sene zarfında Denizli kahramanları, yirmi sene kadar Risale-i Nur'a hizmet ettiklerinden, biz Risale-i Nur şâkirtleri ebede kadar onların bu iyiliklerini unutmayız. Ve Denizli, nazarımızda ikinci bir Isparta hükmüne geçtiği gibi, hapishanesini dahi bir medrese-i Nuriye mânâsında biliyoruz.

Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan ve bilhassa hâkim-i âdil ile beraber hakikî adâlete çalışanlar (Ç. H. M.) ve Avukat Ziya gibi bütün o zatlar, değil yalnız bizi, belki Anadolu'yu ve âlem-i İslâm'ı mânen minnettar eylemişler. Onlar, bizim gibi Risale-i Nur'a sahiptirler. Eğer lüzum olsa, elime teslim edilen bir kısım mecmuaları da onlara emaneten okutmak için göndereceğim. Orada kalan kitaplar, lüzumu varsa, muattal kalmamak şartıyla kalabilirler. Büyük mecmua elinde bulunan, muattal bırakmamak ve okutmak ve mümkünse hapishaneyi teşrik etmek şartıyla onun elinde kalsın. Daha isterse, daha başkaları da ona ve oraya göndereyim.

Ben Denizli gibi, az bir zamanda, bize ve Risale-i Nur'a metin kahraman sahipleri ve kardeşleri verdiği için, elimden gelse, kemâl-i sürur ve sevinçle onların mübarek hapishanesinde bakiyye-i ömrümü geçirmek istiyorum.

Bizimle çok alâkadar ve hapishanede görüştüğümüz veya bana hizmet eden Beylerbeyli Süleyman ve Tavaslı Mehmed Çavuş gibi ne kadar dostlar varsa, hepsine çok selâm ediyorum ve her vakit mânevî kazançlarımıza ve dualarımıza dahildirler. Ve Feyzi'nin mektubunda isimleri bulunan zatlara bilhassa birer birer selâm ve umumunun Ramazanlarını ve leyle-i Kadirlerini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Milâslı Halil İbrahim, hakikaten Risale-i Nur'un demir gibi metin ve sarsılmaz bir şakirdidir. O kasaba onunla iftihar etmeli. Hem o zatın, hem Hasan Feyzi'nin haddimden yüz derece ziyade hüsn ü zanları neticesinde yazdıkları parlak manzum iki parçayı, Risale-i Nur'a hitap ediyorlar ve benim ehemmiyetsiz şahsımı perde ve ârizî bir unvan olarak yapmışlar diye kabul ediyorum. Yoksa benim ne haddim var ki o meziyetlere sahip olayım. Hem ona, hem Risale-i Nur'un avukatı Ahmed Feyzi'ye ve arkadaşlarına ve eski kahraman kardeşlerimizden Şefik'e çok selâm ve dua ediyoruz.

Kardeşlerim, Âyetü'l-Kübrâ Ramazan'da zuhur ettiği gibi, zannımca Ramazan'da da matbaadan çıktığını, Isparta'ya geldiğini ve Ramazan'da serbestiyetle okunması ve camilere okutmak için girmesi gibi, bu Ramazan-ı Şerif'te Âyetü'l-Kübrâ'dan çıkan ve bir saat tefekkür bir sene ibadet mânâ-sını taşıyan¹ Hizb-i Nuriye Âyetü'l-Kübrâ'dan çıktığı misillü, bizim tesbihatımızda otuz üç defa ﴿ اللهُ إِلَّهُ إِلّهُ إِلَّهُ إِلّٰ إِلْهُ إِلّٰ إِل

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Bkz.: el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 4/423; el-Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân 4/314; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.82.

² "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

İkramı İzhar Mektubunun Tetimmesi

(İşârât-ı Kur'âniye'nin başında yazdık.)

Risale-i Nur'un makbuliyetine imza basan ve gaybî işaretlerle ondan haber veren sekiz parçadan birinci parçadır.

Aynı meseleye bu risalede yirmi dokuz işaret var. Sair parçalarla beraber bine yakın işaretler, rumuzlar, îmalar, emâreler aynı meseleye, aynı dâvâya bakmaları sarahat derecesindedir. Vahdet-i mesele cihetiyle, o emareler birbirine kuvvet verir, teyid eder. O sekizden üç tanesi, İmam Ali (radiyallâhu anh), üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber vermiş.

Bu sekiz parçayı Ankara ehl-i vukufu tetkik etmiş, itiraz etmemişler. Yalnız demişler: "Keramet sahibi, kerametini yazmaz."

Ben de onlara cevap verdim ki: "Bu benim değil, Risale-i Nur'un kerametidir. Risale-i Nur ise, Kur'ân'ın malıdır ve tefsiridir." dedim, onlar sustular; demek kabul ettiler. Gerçi bu çeşit ikramlar yazılmasaydı daha münasip olurdu; fakat bu hadsiz ve kuvvetli ve kesretli düşmanlar karşısında az ve zayıf ve fakir olan bizlere kuvve-i mâneviye ve gaybî imdat ve teşcî ve sebat ve metanet vermek için mecburiyet-i kat'iye oldu, ben de yazdım. Benim benliğime bir hodfuruşluk verip sukutuma sebep olsa da, ehemmiyeti yok. Bu hizmete, yani ehl-i imanı dalâlet-i mutlakadan kurtarmaya, lüzum olsa dünyevî hayat gibi, uhrevî hayatımı da feda etmek bir saadet bilirim. Binler dostlarım ve kardeşlerim cennete girmeleri için, cehennemi kabul ederim.

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimdi bir halimi size beyan etmek lâzım geliyor tâ başka sebepler sizi müteessir etmesin. O hal de şudur:

Bu yirmi sene tazyik neticesi, ehemmiyetli ve müzmin bir hastalık bana ârız olmuş. Zaten eskiden beri o hastalığın esası bende vardı ki, ona merdümgirizlik, yani, insanlardan çekinmek, temas etmemek, temastan müteessir olmak... Hattâ şimdi en hafif ruhlu bir kardeşim, bir şakirdimle görüşmeyi –fakat Risale-i Nur hizmetine ait olmamak şartıyla— ruhum kaldırmıyor. Hattâ dostâne bakmaktan cidden müteessir oluyorum. Bu ehemmiyetli halde insanların bana karşı zulüm ve cinayetleri bir vesile olduğu gibi, inâyet-i ilâhiye ve kaderin adaleti ve hizmet-i imaniyedeki ihlâsın muhafazası en ehemmiyet-

li bir sebeptir ki, hem zulm-ü cinayet-i beşeriyeyi hiçe indiriyor, hem bu hastalığı tam bana sevdiriyor, sabır ve tahammül verir. Nasıl ki insanlar evham yüzünden beni temastan men ede ede âsâbıma dokundurdular; inâyet-i ilâhiye dahi, hizmet-i imaniyedeki ihlâsı kırmamak ve tasannukârâne hodfuruşluk vaziyetine girmeye mecbur etmemek ve ziyade hüsn-ü zan edenlerin karşısında beni tekellüflere ve gösterişlere mecbur etmemek ve bu zamanda çok tesir eden şahsıma karşı teveccüh, muhabbet ve hizmete zarar veren kendini makam sahibi göstermek vaziyetinden kurtarmak ve Kur'ân'dan gelen Risale-i Nur'un elmas gibi hakikatlerini bana mâletmekle cam parçalarına indirmemek hikmetleriyle, Cenab-ı Erhamürrâhimîn bana bu hastalığı vermiştir. Ben, Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum. Siz de müteessir olmayınız, memnun olunuz. Fakat fıtrî teellümlere karşı, tahammülüm için duanıza muhtacım.

Aziz kardeşlerim, bize teslim olunan kitaplarımın –yaldızlı kaplı büyük mecmualardan– bir kısmına baktım, gördüm ki: Nur, gül fabrikalarının elmas kalemleriyle yazdıkları risaleler, o yaldızlı kaplar içinde bazen on beş-yirmi risale içinde bulunan mecmualar o kadar güzel birer elmas kılıç hükmünde düşmanlarına karşı kendilerini büyük makamlarca ve mahkemelerde müdafaa etmek hikmetiyle –hiçbir sebep yokken, birden bire Risale-i Nur'u büyük mecmualar tarzında yaptırmaya hapsimizden beş ay evvel başladık– bunda büyük bir inâyet-i ilâhiye olduğuna şüphem kalmadı ve filozofların mağlûbiyetinin hikmetini anladık. Çünkü içtimada eczaların kuvvetinden çok ziyade bir kuvvet, hususan müdafaa vaktinde içtima ve tesanüdden ileri geliyor.

Kardeşlerim, çoktan size söylemek lâzım gelirken unutmuştum. Kerametli Yirmi Dokuzuncu Söz, o Söz'ün yalnız birinci makamıdır. O Söz'ün ikinci makamı ise, ehemmiyetine binâen –ki, bir vecihte ona da "Âyetü'l-Kübrâ" namını İmam Ali (radîyallâhu anh) vermiş olan— Yirmi Dokuzuncu Lem'a-yı Arabiye'dir ki, "Allahu Ekber" gibi sâir tesbihatın mertebelerindeki nurları beyan ediyor ve Hizb-i Nuriye'nin de bir me'hazıdır.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ederim. Gizli olan her gecede muhtemel bulunan leyle-i Kadirlerinizi tebrik ederim.

Kardeşiniz Said Nursî Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bilmukabele, biz de Ramazanınızı tebrik ediyoruz. Rüyalarınız pek çok mübarektirler. İnşaallah, Cenab-ı Hak sizi büyük ihsanlara mazhar eyleyecek diye bir işarettir.

Bu zamanda en büyük bir ihsan, bir vazife, imanını kurtarmaktır, başkaların imanına kuvvet verecek bir surette çalışmaktır. Sakın, benlik ve gurura medar şeylerden çekin. Tevazu, mahviyet ve terk-i enaniyet, bu zamanda ehl-i hakikate lâzım ve elzemdir. Çünkü bu asırda en büyük tehlike benlikten ve hodfuruşluktan ileri geldiğinden, ehl-i hak ve hakikat, mahviyetkârâne daima kusurunu görmek ve nefsini itham etmek gerektir. Sizin gibilerin ağır şerait içinde kahramancasına imanını ve ubudiyetini muhafaza etmesi, büyük bir makamdır. Senin rüyalarının bir tabiri de, bu noktadan seni tebşir etmektir.

Risale-i Nur eczalarında tarikat hakikatine dair "Telvihat-ı Tis'a" namındaki risaleyi elde edip bakınız. Hem, zatınız gibi metin ve imanlı ve hakikatlı zatlar Risale-i Nur dairesine giriniz. Çünkü bu asırda Risale-i Nur, bütün tehacümata karşı mağlûp olmadı. En muannıd düşmanlarına da serbestiyetini resmen teslim ettirdi. Hattâ iki seneden beridir büyük makamatlar ve adliyeler, tetkikat neticesinde, Risale-i Nur'un serbestiyetini tasdik ve mahrem ve gayr-i mahrem bütün eczalarını sahiplerine teslime karar verdiler.

Risale-i Nur'un mesleği, sair tarikatlar, meslekler gibi mağlûp olmayarak, belki galebe ederek pek çok muannidleri imana getirmesi, pek çok hâdisâtın şehadetiyle, bu asırda bir mucize-i mâneviye-i Kur'âniye olduğunu isbat eder. O dairenin haricinde, ekseriyetle, bu memlekette, bu hususî ve cüz'î ve yalnız şahsî hizmet veya mağlûbane perde altında veya bid'alara müsamaha suretinde ve te'vilât ile bir nevi tahrifat içinde hizmet-i diniye tam olamaz diye, hâdisat bize kanaat vermiş.

Madem sizde büyük bir himmet ve kuvvetli bir iman var; tam bir ihlâs ve tam bir mahviyetle, sebatkârâne Risale-i Nur'a şâkirt ol.. tâ binler, belki yüz binler şâkirtlerin şirket-i mâneviye-i uhreviyelerine hissedar ol.. tâ senin hayırların, iyiliklerin cüz'iyetten çıkıp küllîleşsin, âhirette tam kârlı bir ticaret olsun.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim,

İki sene tetkikattan sonra mahkeme tarafından bana teslim olunan mecmualardan bugün, mâsumlar tâifesinin ve ümmî ihtiyarlar cemaatinin bana yâdigâr olarak gönderdikleri parçaları hâvi büyük ve yaldızlı ciltli bir mecmua gördüm. Bu mecmuanın başında tâ Kastamonu'ya yazdığım bir fıkrayı size göndermek hatırıma geldi. Belki de eskiden bir sureti size gönderilmiş. Bunda kanaatim geldi ki: Filozoflara ve muannidlere karşı mâsumlar ve ümmîlerin mâsumâne ve hâlisâne olan bu elimdeki mecmuası, en büyük bir vasıta-yı galebedir; inatları kırıp insafsızları insafa getirmiştir. İşte çok yerlerden bana gönderilen mecmualar ve ümmîlerin parçalarını üç mecmua içinde cem etmiştik. Ve mecmuanın başında, bu gelen parça yazılı gördüm, size de gönderiyorum.

Hem bununla, Risale-i Nur'un makbuliyetine delâlet eden sekiz parçadan mürekkep yaptığımız bir mecmua ve keramet-i Gavsiye ve Aleviye ve İşaret-i Kur'âniye'den başka, lâhika ve saireden üç-dört parça daha ilâve edilen mecmuanın başında yazılmaya lâyık bir parçayı leffen beraber gönderiyorum.

Umum kardeşlerime, bilhassa mâsum ve ümmîlere selâm ve dua eder ve dualarını istiyoruz. Ve bin mâşâallah ve bârekâllah onlara deriz. Onların yazılarını kimler görüyorsa, takdirkârâne meftun olur.

Risale-i Nur'un küçük ve mâsum şâkirtlerinden elli altmış talebenin yazdıkları nüshaları bize göndermişler, o parçaları üç cilt içinde cem ettik.

İşte bu mecmuadaki parçaları yazanların numûne olarak bir kısmı şunlardır:

İsimleri	Yaşları	İsimleri	Yaşları	İsimleri	Yaşları
Ömer	15	Hüseyin	11	Mustafa	14
Mustafa	13	Ahmed Zeki	13	Bekir	9
Hâfız Nebi	14	Ayşe	11	Ali	12
Hicret	15	Hâfız Ahmed	12	Ayşe	11

İşte bu mecmuadaki risaleler, bu mâsum çocukların Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıklarının bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle bir mânevî zevk ve câzibedar bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk, Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşaallah, daha hiçbir şey onu koparamayacak; ensâl-i âtiyede devam edecek, gidecek.

Aynen bu mâsum çocuk şâkirtler gibi, Risale-i Nur'un câzibedar dairesine giren ümmî ihtiyarların dahi kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nur'un hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parça, iki-üç mecmua içinde dercedildi. Bu ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin, bu zamanda, bu acip şerait içinde, her şeye tercihen Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki, harmancılar, çiftçiler, çobanlar, yörük efeleri, hâcât-ı zaruriyeden ziyade bir hâcât-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakâikini görüyorlar.

Bu ciltte az ve sâir altı cild-i âhirde mâsumların ve ihtiyar ümmîlerin yazılarının tashihinde çok zahmet çektim. Vakit müsaade etmiyordu. Hatırıma geldi ve mânen denildi ki: Sıkılma! Bunların yazıları çabuk okunmadığından, acelecileri yavaş yavaş okumaya mecbur ettiğinden, Risale-i Nur'un gıda ve taam hükmündeki hakikatlerinden hem akıl, hem kalb, hem ruh, hem nefis, hem his, hisselerini alabilir. Yoksa, yalnız akıl cüz'î bir hisse alır, ötekiler gıdasız kalabilirler.

Risale-i Nur, sair ilimler ve kitaplar gibi okunmamalı. Çünkü ondaki iman-ı tahkikî ilimleri, başka ilimlere ve maariflere benzemez. Akıldan başka çok letâif-i insaniyenin kut ve nurlarıdır.

Elhâsıl: Mâsumların ve ümmî ihtiyarların noksan yazılarında iki fayda var:

Birincisi: Teennî ve dikkatle okunmaya mecbur etmektir.

İkincisi: O mâsumâne ve hâlisâne ve samimî ve tatlı dillerinden, derslerinden Risale-i Nur'un şirin ve derin meselelerini lezzetli bir hayretle dinlemek ve ders almaktır.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Elhamdülillâh, bu sene Isparta'daki talebelerinizi dünyevî meşağil daha çok gaflete sokmadı. Hizmet-i Nuriyedeki gayretlerimiz ciddî bir surette devam ediyor. Her birimizin kalblerimizdeki Nur'a karşı incizap, sîmalarımızda okunuyor. Sanki bu talebelerinizin kalbleri sevinçle doludur.

Evet sevgili Üstadımız, bütün talebeleriniz hep birden diyorlar: Liyakatsizliğimiz, hiçliğimizle beraber sâfiyane istihdam edildiğimiz bu hizmet-i Nuriyede bedî bir Üstada hem talebe, hem kâtip, hem muhatap, hem nâşir, hem mücahid, hem halka nâsih, hem Hakk'a âbid olmak gibi cihandeğer güzelliklerin hepsini birden bize veren Hazreti Allah'a ne kadar şükretsek azdır. Ve bu yapmak istediğimiz şükürler dahi, Hâlıkımızın fazlıyla kalbimize gelen bir ihsan olduğunu tahattur eden biz talebelerinizin kalblerini sürur ve sevinç dolduruyor. Mâsum Nursluların Üstadımızın küçüklüğünde geçirdikleri hayatın müteşekkirâne bir tarzı, hal ve etvarımızda okunuyor. Hudutsuz şükürler, nihayetsiz senâlar olsun o Zât-ı Zülcelâle ki, bizleri cehl-i mutlak derelerinden, isyan ve küfran bataklıklarından lütuf ve keremiyle çıkarıp, gözleri kamaştıran en parlak bir Nur'a talebe etmiştir.

Eğer sevgili Üstadımız "iktiran" tâbir edilen iki nimetin beraber geldiğini daha evvelden bize izah etmeseydi, çok minnettarlıklarımızı kalblerimize tercüman olan kalemlerimizden okuyacaklardı.

Evet, sevgili Üstadımız, biz kendimize bakıyoruz, Risale-i Nur'a muhatap olamıyoruz. Buna rağmen, ihtiyaç şiddetlendikçe, Hâlık-ı Rahîm'in merhametli tecellîlerini müşahede ediyoruz.

Kalb-i Üstad, parlak bir ayna, bir mazhar, bir ma'kes; lisân-ı Üstad, âlî bir mübelliğ, bir muallim, bir mürşid; hâl-i Üstad, tecessüm etmiş en güzel bir örnek, bir numûne, bir misâl oluyor. Tavâif-i beşerin ihtiyaçları yazılıyor, gösteriliyor.

İşte, yedi seneden beri ateş püsküren zâlim beşerin hali, bugün daha çok ıztıraplı bir hale girmiş bulunuyor. Her bir zîidrak, acaba yarın ne olacak düşüncesiyle kulaklarını radyoların ağızlarına koymuşlar, mütehayyir duruyorlar. Şarkta Japonların mağlûp olmasıyla, dünyanın salâh-ı selâmete ve emn ü emâna kavuşması beklenirken, deccalane bir hareket şimalde kendini gösterdiği görülüyor. Şu vaziyet herkesi heyecana, endişeye sevk ediyor. İstikbalin zulmetlerine gittiği zannıyla, merakla radyoları takibe koşturuyor. Lillâhilhamd, Risale-i Nur, âlî beyanatıyla ruhlarımızı teskin ediyor, hakikî dersleriyle kalblerimizi tatmin ediyor.

İşte, bu günde meydana çıkan bu dehşetli cereyanı, ancak ve ancak Hıristiyanlık âleminin Müslümanlıkla ittihadı, yani İncil, Kur'ân ile ittihad ederek ve Kur'ân'a tâbi olması neticesi elde edilecek semâvî bir kuvvetle mağlûp edileceği iş'ar buyuruluyor ki, Hazreti İsa (aleyhisselâm)'ın da vürûduna intizar etmek zamanının geldiğini mânâ-yı işârî ile ihtar ediyor.

Mesmuata göre, bugünkü Amerika, aktâr-ı âleme tetkikat için gönderdiği dört heyetten birisini, bugünkü beşeriyetin saadetini temin edecek sâlim bir din taharrisine memur etmiştir. Bu ise, müceddidliğini mahkeme lisanıyla her tarafa ilân eden Risale-i Nur, bu muztarip, perişan beşeriyetin en büyük bir saadeti olacağına imanımız pek kuvvetlidir.

Sevgili Üstadımız başımızda, ve en âlî hakikatleri taşıyan ve Kur'ân'ın en yüksek ve mübarek tefsiri bulunan Risale-i Nur elimizde oldukça, sevinçlerimiz had ve hududa alınmaz.

İşte bu hakikatlerin her bir cüzü sâha-yı faaliyete çıksa, her tarafta merakla, zevkle kendini okutturuyor. Buna bariz deliller pek çok var. Hususuyla, inkâr-ı haşir mefkûresini mağlûp eden Onuncu Söz matbû nüshaları ve bilhassa gizli tab' edildiği hâlde kendini serbest okutan ve takviye-i imanda pek yüksek harikaları taşıyan Âyetü'l-Kübrâ risaleleri; ve inkâr-ı ulûhiyet mefkûresini zîr u zeber eden Külliyat-ı Nur, Hüccetü'l-Bâliğa ve Meyve gibi eczaları meydanda...

İnşaallah, Kur'ân'ın etrafına çevrilmek istenilen imansızlığın emansız sûrunu, Risale-i Nur temelinden kaldıracak, imansızlığın emânsız ateşini söndürüp, âb-ı hayat bahşeden şarâb-ı kevserini, bütün dünyaya emanlı iman vermekle içirecektir.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Çok kusrulu talebeniz Hüsrev

~~~

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Zatınızın şahsıma karşı haddimden pek çok ziyade hüsn-ü zannınızı, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi namına kabul edebilirim. Yoksa kendimi o makamlarda görmek benim haddim değil.

Hem, "Risale-i Nur mesleği, tarikat değil, hakikattir, Sahabe mesleğinin bir cilvesidir. Bu zaman tarikat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır." Risale-i Nur, bu hizmeti lillâhilhamd en müşkül ve ağır zamanlarda yapmış ve yapıyor. Risale-i Nur dairesi, Hazreti Ali ve Hasan ve Hüseyin'in (radiyallâhu anhum) ve Gavs-ı Âzam'ın (kuddise sirruh)—ihbârât-ı gaybiyeleriyle— şâkirtlerinin bu zamanda bir dairesidir. Çünkü Hazreti Ali, üç keramet-i gaybiyesiyle Risale-i Nur'dan haber verdiği gibi, Gavs-ı Âzam (kuddise sirruh) da kuvvetli bir surette Risale-i Nur'dan haber verip tercümanını teşcî etmiş. Bu mahrem dört Risale-i Keramet-i Aleviye ve Gavsiye'ye ait dört risale inşaallah bir vakit size gönderilebilir. Mahkeme ehl-i vukufu, onlara itiraz edememiş. Yalnız "Bu yazılmamalıydı." diye küçük bir tenkit etmişler. Ben de cevap verdim, onlar sustular. Zaten Üveysî bir surette doğrudan doğruya hakikat dersimi Gavs-ı Âzam'dan (kuddise sirruh) ve Zeynelâbidîn (radiyallâhu anh) ve Hasan, Hüseyin (radiyallâhu anhumâ) vasıtasıyla İmam Ali'den (radiyallâhu anh) almışım. Onun için, hizmet ettiğimiz daire onların dairesidir.

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, duanızın himmetiyle, on beş günden ziyade şiddetli bir hararet içinde tehlikeli ve zehirli hastalığın iki gündür tehlikesi geçti. Hastalıkla bir saat ibadet bir gün kadar olması cihetiyle, inşaallah yapamadığım çok hayratın yerini bu hastalık doldurmuş ve çok kusuratıma da keffâret olmuş. Fakat zâfiyet ve hastalık devam ediyor.

Latîf ve mânidar bir tevâfuktur ki, dünkü gün, mâsumların mecmuası elime geçti, açtım. O mecmuanın başında, o mâsumların bir kumandanı hükmünde ve medrese-i Nuriye'nin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in gayet ziynetli ve nakışlı ve dikkatli yazdığı *Küçük Sözler*, başında dercedilmiş gördüm. "Mâşaallah Marangoz Ahmed, dedim, mâsumların çavuşu olmuş." Aynı günde bir mektubu elime geçti, açtım. Marangoz Ahmed'in gönderdiğimiz mektupları arkadaşlara gecede okumak zamanında, iki çekirge mektubun başına gelip tâ bitinceye kadar dinlemelerini gördüm. Birkaç gün evvel biz mektubu yazarken, iki güvercin, mektubun makbuliyetini ve müjdeci serçe ve kuddüs kuşlarının müjdelerini tasdik ettikleri gibi, marangozun iki çekirgeleri de güvercinleri ve müjdeci kuşları tasdik ederek, "Biz dahi Risale-i Nur'u tanıyoruz." diye lisân-ı hâlleri ifade ediyor diye latîf ve mânidar tevafuk olmuş.

Bu münasebetle, o mecmua içinde mübarek kahramanlardan Küçük Ali'nin biraderzadesi mâsum ve küçük bir Abdurrahman olan Hâfız Ahmed'in yazdığı Sekizinci Şuâ'ın Sekizinci Remz'inden bir sayfa evvel bir fıkra nazarıma değdi. Bir-iki aydır size Risale-i Nur'un makbuliyetine dair yazılan mektuplarda şahsımın hisse-i şerefi ve hüneri olmadığını ve sırf bir ikram-ı ilâhî olmasına dair yazılan parçayı bu fıkrayı, o fıkraya alâkadar gördüm, size gönderiyorum, onlara münasip bir yerde ilhak edersiniz. O fıkra, Celcelûtiye'nin fevkalâde Risale-i Nur'a verdiği ehemmiyetten şahsımın bir lem'ası, bir hüneri olmadığına dairdir. Şöyle ki, orada demiştim:

Hem ben itiraf ediyorum ki, böyle makbul bir eserin mazharı olmak, hiçbir vecihle o makama liyakatim yoktur. Fakat küçük, ehemmiyetsiz bir çekirdekten, koca, dağ gibi bir ağacı halk etmek kudret-i ilâhiyenin şe'nlerindendir ve âdetidir ve azametine delildir.

Ben kasemle temin ederim ki, Risale-i Nur'u senâdan maksadım, Kur'ân'ın hakikatlerini ve imanın rükünlerini teyid ve isbat ve neşirdir. Hâlık-ı Rahîmime hadsiz şükür olsun ki, kendimi kendime beğendirmemiş, nefsimin ayıplarını ve kusurlarını bana göstermiş ve o nefs-i emmâreyi başkalara beğendirmek arzusu kalmamış.

Evet, kabir kapısında bekleyen bir adam, arkasındaki fâni dünyaya riyakârâne bakması, acınacak bir hamakattır ve dehşetli bir hasârettir. Cenab-ı Hak, beni böyle hasâretlerden muhafaza eylesin, âmin...

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua eder ve dualarını rica ederiz.

~~~

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Sizin mübarek Ramazan'ınızı ve leyle-i Kadr'inizi ve bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes'id ediyoruz. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, emsâl-i kesiresiyle sizleri müşerref eylesin, âmîn.

Bu Ramazan-ı Şerif'te gerçi bir tesmim neticesinde ziyade sıkıntı ve ıztırap çektimse de, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, sabır ve tahammül ihsan eyledi. Ve hastalığın ehemmiyetli sevabı da ıztırabın verdiği gaflet noktalarını izale eyledi. Dualarınız berekâtıyla bu defa da o tesmimden tam kurtuldum. Fakat verdiği zâfiyet ve sarsıntı, ara sıra sıkıntı verir.

Size yazmıştım ki: Nasıl *Hizb-i Nuriye* Risale-i Nur'un ve *Âyetü'l-Kübrâ*'nın bir hülâsasıdır; öyle de, on dakika zarfında Hizb-i Nuriye'nin bir

hülâsası, bu Ramazan-ı Şerif'in feyzinden ve Ramazan'da telif edilen ve yeni intişar eden Ramazaniye Risalesi olan $\hat{A}$ yetü'l-Kübrâ'nın otuz üç mertebe-i vücûb ve vücûd ve tevhid otuz üç elsine-i külliye ile tezahür ettiği gibi, ruh ve hayal ve kalb o noktadan öyle bir inbisat ve inkişaf etti ki, her bir mertebenin söylediği $\sqrt[1]{N}$ şehadetini dediğim vakit, o küllî lisan benim oluyor gibi azametli bir tevhid hissettiğimden, $\hat{A}$ yetü'l-Kübrâ, güneş gibi iman nurlarını ruhlara telkin edebilir. Şeksiz şüphesiz kanaat ettim ve gördüm ve İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) ona verdiği ehemmiyetin sırrını bildim.

Bu defa İsparta umum şâkirtlerinin hissiyatıyla Risale-i Nur kahramanı Hüsrev'in yazdığı mektup, gerçi hakkım olmayarak bana ziyade hisse vermiş, fakat İsparta ve civarı kahraman şâkirtlerinin tam derece-i irtibatlarını ve Risale-i Nur'un tam kıymetini gösterdiğinden ve mektuplarım içinde ve Lâhika'ya, hem daha münasip gördüğünüz makamlarda yazmaya lâyıktır. Size bir sureti yeni hurufla gönderiliyor.

Pek çok alâkadar olduğum Kastamonu ve içindeki ehemmiyetli kardeşlerim, İsparta şâkirtleriyle vasıta-yı irtibat, Mustafa Osman, hakikaten az bir zamanda çok ehemmiyetli bir iş görmesinden, birinci saftaki haslar içine girmeye hak kazanmış. Demek ihlâsı tamdır ki, az bir zamanda çok zaman işini gördü. Cenab-ı Hak, onun emsalini o havalide çoğaltsın ve selâmet versin, âmîn.

Umum kardeşlerime ve hemşirelerime birer birer selâm ve tebrik ve dua ediyorum.

Said Nursî

~~~

Gayet ehemmiyetli iki meseleyi, sizlere –zekâvetinize itimaden– Risale-i Nur'da müteferrikan parçaları bulunmalarına binâen, gayet muhtasar konuşacağım.

Birincisi: Risale-i Nur'un hakikî ve hakikatli bir şakirdi bulunan ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın kâtibi, bu defa yazdığı mektupta, haddimden bin derece ziyade hüsn-ü zannına istinaden, bir hakikat soruyor. Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin gayet ehemmiyetli ve kudsî vazifesini; ve hilâfet-i Nübüvvetin de gayet ulvî vazifelerinden bir vazifesini benim âdi şahsımda, Üstadı noktasın-

 $^{^{\}rm 1}\,\,$ "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

dan bir cilvesini gördüğünden, bana o hilâfet-i mâneviyenin bir mazharı nazarıyla bakmak istiyor.

Evvelâ: Bâki bir hakikat, fâni şahsiyetler üstüne bina edilmez. Edilse, hakikate zulümdür. Her cihetle kemalde ve devamda bulunan bir vazife, çürümeye ve çürütülmeye mâruz ve müptelâ şahsiyetlerle bağlanmaz; bağlansa, vazifeye ehemmiyetli zarardır.

Sâniyen: Risale-i Nur'un tezahürü, yalnız tercümanının fikriyle, veyahut onun ihtiyac-ı mânevî lisanıyla Kur'ân'dan gelmiş. Yalnız o tercümanın istidadına bakan feyizler değil, belki o tercümanın muhatapları ve ders-i Kur'ân'da arkadaşları olan hâlis ve metin ve sadık zatların o feyizleri ruhen istemeleri ve kabul ve tasdik ve tatbik etmeleri gibi çok cihetlerle, o tercümanın istidadından çok ziyade o Nur'ların zuhuruna medar oldukları gibi, Risale-i Nur'un ve şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsinin hakikatini onlar teşkil ediyorlar. Tercümanının da içinde bir hissesi var. Eğer ihlâssızlıkla bozmazsa, bir tekaddüm şerefi bulunabilir.

Sâlisen: Bu zaman, cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehası, ne kadar harika da olsalar, cemaatın şahs-ı mânevîsinden gelen dehasına karşı mağlûp düşebilir. Onun için, o mübarek kardeşimin yazdığı gibi, âlem-i İslâm'ı bir cihette tenvir edecek ve kudsî bir dehânın Nur'ları olan bir vazife-i imaniye, bîçare, zayıf, mağlûp, hadsiz düşmanları ve onu ihanetle, hakaretle çürütmeye çalışan muannid hasımları bulunan bir şahsa yüklenmez. Yüklense, o kusurlu şahıs ihanet darbeleriyle düşmanları tarafından sarsılsa, o yük düşer, dağılır.

Râbian: Eski zamandan beri çok zatlar, üstadını veya mürşidini veya muallimini veya reisini kıymet-i şahsiyelerinden çok ziyade hüsn-ü zan etmeleri, dersinden ve irşadından istifadeye vesile olması noktasında o pek fazla hüsn-ü zanlar bir derece kabul edilmiş, hilâf-ı vâkıadır, diye tenkit edilmezdi. Fakat şimdi, Risale-i Nur şâkirtlerine lâyık bir üstada muvafık bir ulvî mertebe ve fazileti, bîçare, kusurlu bu şahsımda kabul ettikleri sebebiyle gayret ve şevkleriyle çalışmaları, bu noktada haddimden ziyade hüsn-ü zanları kabul edilebilir; fakat Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin malı olarak elimde bulunuyor diye bilmek gerektir. Fakat, başta zındıklar ve ehl-i dalâlet ve ehl-i siyaset ve ehl-i gaflet, hattâ sâfi-kalb ehl-i diyanet, şahsa fazla ehemmiyet verdikleri cihetinde haksızlar, o şahsı çürütmekle hakikatlere darbe vurmak; ve o Nur'lara benim gibi bir bîçareyi mâden zannederek, bütün kuvvetleriyle beni çürütüp o Nur'ları söndürmeye ve sâfi-kalblileri de inandırmaya çalışıyorlar. Ezcümle, İkinci Mesele'de bir hâdise bu hakikatı gösteriyor.

İkinci Mesele: Bayramın ikinci gününde, teneffüs için kırlara çıktığım zaman, ehemmiyetli bir memur tarafından beş vecihle kanunsuz bir taarruza mâruz kaldım. Cenab-ı Hak, rahmet ve keremiyle, belime, başıma yüklenen Risale-i Nur eczalarını ve ruhuma ve kalbime yüklenen şâkirtlerinin haysiyet ve izzet ve rahatlarını muhafaza için, fevkalâde bir tahammül ve sabır ihsan eyledi. Yoksa, bir plân neticesinde beni hiddete getirip, Risale-i Nur'un, bâhusus Âyetü'l-Kübrâ'nın fütuhatına karşı bir perde çekmek olduğu tahakkuk etti.

Sakın, sakın, hiç kederlenmeyiniz, merak etmeyiniz, hem telâş etmeyiniz, hem bana acımayınız. Şeksiz şüphesiz, inâyet-i ilâhiye perde altında bizi muhafaza etmekle ^{1} ۇنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ âyetine mazhar etsin.

Onların o plânları da yine akîm kaldı. Fakat bu vilâyette, doğrudan doğruya büyük bir makamdan kuvvet alıp şahsımla uğraşanlar var. Eğer mümkün olsa, buranın havasıyla hiç imtizaç edemediğim cihetini vesile edip, münasip bir yere naklime, Denizli Mahkemesini ve Ankara Temyiz Mahkemelerini vasıta yapıp çalışmak lâzım geliyor. Ben kendim yapamadığım için, benden, bana daha ziyade alâkadar Denizli dostları teşebbüs etseler iyi olur. Hiç olmazsa oranın hapsine, bir daha bahaneyle beni alsınlar.

Said Nursî

~~eo~

Aziz, sıddık, çok mübarek, çok faal, çok hâlis, çok kıymettar kardeşim Hüsrev,

Senin bayramın ikinci gününde elime geçen mektubun bir güvercin haber veriyor gibi geldiği aynı günde beni çok müteessir eden hâdise-i taarruziyeden neş'et eden elemlerime, kederlerime bir merhem, bir ilâç hükmüne geçti, bu mânâyı hatıra getirdi: "Sana ihanet eden ehemmiyetsiz adamlara karşı, Gül ve Nur fabrikasının kahramanlarının hârikulâde hürmet ve ihtiramları varken, böyle bir-iki vicdansızın hakaretine değil, milyonlarca düşmanların ihanetlerine karşı gelebilir ve hükümden iskat edebilir." diye kalbime geldi. Fakat kendi şahsıma baktım ki, kurumuş, çürümüş, vazifesi bitmiş bir hurma çekirdeği hükmünde iken, Risale-i Nur bahçesinde bir derece o çekirdekten tezahür eden meyvedar, muhteşem koca bir ağaç nazarıyla baktığınızı gördüm. Sizin fevkalâde hüsn-ü zannınız o ağaçtan ileri geldiğini ve çekirdeğin de bir cihette, bir nevi vesile olduğu cihetinde hüsn-ü zanna mazhar olmuş gördüm.

[&]quot;Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur." (Bakara sûresi, 2/216)

O mektubun birinci sayfası güzeldir; ben de iştirak ediyorum. İkinci sayfada birkaç yerde kalem karıştırdım, tâdil ettim. Ezcümle: Hazreti Hasan (radîyallâhu anh) in altı aylık hilâfetiyle beraber Risale-i Nur'un Cevşenü'l-Kebîr'den ve Celcelûtiye'den aldığı bir kuvvet ve feyizle vazife-i hilâfetin en ehemmiyetlisi olan neşr-i hakâik-i imaniye noktasında Hazreti Hasan (radîyallâhu anh) in kısacık müddetini uzun bir zamana çevirerek tam beşinci halife nazarıyla bakabiliriz. Çünkü adalet-i hakikiye ile bu asırda insanları mes'ud edebilir bir istidatta bulunan, Risale-i Nur'dur ve onun şahs-ı mânevîsi, Hazreti Hasan (radîyallâhu anh) in bir muavini, bir mütemmimi, bir mânevî veledi hükmündedir diye senin mektubunu tâdil ettim. Buna kıyasen, sana vekâleten bir-iki yerde kalem karıştırdım. Fakat aynı günde mahkeme, kitaplarım içinde bana teslim ettikleri mektuplar, müsveddeleri ve onların üstünde yeşil kalemle işaretlerine göre çok ehemmiyet verdikleri o müsveddeler içinde bu size yazdığım noksan bir parçayı gördüm, fesübhânallah dedim. Mektubuna benimle cevap ver diye mânâsını aldım. Belki bu parça Lâhika'ya girmiş; ben de size aynını yazıyorum.

Parça budur:

"Benim çok kusurlu şahsıma hüsn-ü zanla verdiğiniz makamlar cihetinde değil, belki vazifeye, hizmete bakıp o noktada bakmalısınız. Perde açılsa, benim baştan aşağıya kadar kusurat ile âlûde mâhiyetim, benden kaçmaya bir vesile olur. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için, şahsiyetime karşı haddimin pek fevkınde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız. Ben, size nisbeten kardeşim; mürşidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşıyım. Ben, sizin kusuratıma karşı şefkatkârâne dua ve himmetinize muhtacım; benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenab-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle, sizlerle, gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymettar ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette, taksim-i mesai kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hasıl olan bir şahs-ı mânevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı, bize kâfidir.

"Madem bu zamanda, her şeyin fevkinde hizmet-i imaniye bir kudsî vazifedir. Hem kemmiyet, keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır. Hem muvakkat ve mütehavvil siyaset daireleri, ebedî, daimî, sabit hizmet-i imaniyeye nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olmaz. Risale-i Nur'un tâlimatı dairesinde bize bahşettiği feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddimden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ile müfritâne âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve

sebat ve müfritâne irtibat ve ihlâs lâzımdır; onda terakki etmeliyiz." Elhak, bunda tam terakki etmişsiniz. (Parça bitti.)

~~eo~~

Aziz, sıddık, sebatkâr, muhlis kardeşlerim,

Hem maddî, hem mânevî, hem nefsim, hem benimle, temas edenler gayet ehemmiyetli benden suâl ediyorlar ki:

"Neden herkese muhalif olarak –hiç kimsenin yapmadığı gibi– sana yardım edecek çok ehemmiyetli kuvvetlere bakmıyorsun, istiğna gösteriyorsun? Ve herkes müştak ve talip olduğu ve Risale-i Nur'un intişarına, fütuhatına çok hizmet edeceğine o Risale-i Nur şâkirtlerinin hasları müttefik oldukları ve senden kabul ettikleri büyük makamları kabul etmiyorsun, şiddetle çekiniyorsun?"

Elcevap: Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikate muhtaçtırlar ki, kâ-inatta hiçbir şeye âlet ve tâbi ve basamak olamaz; ve hiçbir garaz ve maksat onu kirletemez; ve hiçbir şüphe ve felsefe onu mağlûp edemez bir tarzda iman hakikatlerini ders versin. Umum ehl-i imanın bin seneden beri teraküm etmiş dalâletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.

İşte bu nokta içindir ki, dahilî ve haricî yardımcılara ve ehemmiyetli kuvvetlerine, Risale-i Nur ehemmiyet vermiyor, onları arayıp tâbi olmuyor.. tâ avâm-ı ehl-i imanın nazarında, hayat-ı dünyeviyenin bazı gayelerine basamak olmasın; ve doğrudan doğruya hayat-ı bâkiyeden başka hiçbir şeye âlet olmadığından, fevkalâde kuvveti ve hakikati, hücum eden şüpheleri ve tereddütleri izale eylesin.

Amma, "Mânevî ve makbul ve zararsız ve bütün ehl-i iman ve hakikatin istedikleri nurânî makamlar ve uhrevî rütbelerden, hâlis kardeşlerimizden hüsn-ü zanla verilen ve ihlâsınıza zarar gelmediği halde, eğer kabul etsen, reddedilmeyecek derecede senetler, hüccetler bulunduğu halde; sen, değil tevazu ve mahviyetle, belki şiddet ve hiddetle ve o makamı sana veren kardeşlerinin hatırını kırmakla o rütbelerden ve makamlardan kaçıyorsun."

Elcevap: Nasıl ki ehl-i hamiyet bir insan, dostların hayatını kurtarmak için kendini feda eder. Öyle de, ehl-i imanın hayat-ı ebediyelerini tehlikeli düşmanlardan muhafaza etmek için, lüzum olsa –hem lüzum var– kendim, değil yalnız lâyık olmadığım o makamları, belki hakikî hayat-ı ebediyenin makamlarını dahi feda etmeye, Risale-i Nur'dan aldığım ders-i şefkat cihetiyle terk ederim.

Evet, her vakit, hususan bu zamanda ve bilhassa dalâletten gelen gaflet-i umumiyede, siyaset ve felsefenin galebesinde ve enâniyet ve hodfuruşluğun heyecanlı asrında büyük makamlar her şeyi kendine tâbi ve basamak yapar. Hattâ dünyevî makamlar için dahi mukaddesatını âlet eder. Mânevî makamlar olsa, daha ziyade âlet eder. Umumun nazarında kendini muhafaza etmek ve o makamlara kendini yakıştırmak için bazı kudsî hizmetlerini ve hakikatleri basamak ve vesile yapıyor diye itham altında kalıp, neşrettiği hakikatler dahi tereddütlerle revacı zedelenir. Şahsa, makama faydası bir ise, revaçsızlıkla umuma zararı bindir.

Elhâsıl: Hakikat-i ihlâs, benim için şan ve şerefe ve maddî ve mânevî rütbelere vesile olabilen şeylerden beni men ediyor. Hizmet-i Nuriyeye, gerçi büyük zarar olur; fakat, kemmiyet keyfiyete nisbeten ehemmiyetsiz olduğundan, hâlis bir hâdim olarak, hakikat-i ihlâs ile, her şeyin fevkinde hakâik-i imaniyeyi on adama ders vermek, büyük bir kutbiyetle binler adamı irşad etmekten daha ehemmiyetli görüyorum.

Çünkü o on adam, tam o hakikati her şeyin fevkinde gördüklerinden, sebat edip, o çekirdekler hükmünde olan kalbleri, birer ağaç olabilirler. Fakat o binler adam, dünyadan ve felsefeden gelen şüpheler ve vesveselerle, o kutbun derslerini, "Hususî makamından ve hususî hissiyatından geliyor." nazarıyla bakıp, mağlûp olarak dağıtılabilirler. Bu mânâ için hizmetkârlığı, makamatlara tercih ediyorum.

Hattâ bu defa bana, beş vecihle kanunsuz, bayramda, düşmanlarımın plânıyla bana ihanet eden o mâlûm adama şimdilik bir belâ gelmesin diye telâş ettim. Çünkü mesele şaşalandığı için, doğrudan doğruya avâm-ı nas bana makam verip harika bir keramet sayabilirler diye, dedim: "Yâ Rabbi, bunu ıslah et veya cezasını ver. Fakat böyle kerametvâri bir surette olmasın."

Bu münasebetle bir şeyi beyan edeceğim. Şöyle ki:

Bu defa mahkemeden bana teslim olunan talebelerin mektupları içinde, çok imzalar üstünde bulunan bir mektup gördüm; belki Lâhika'ya girmiş. Risale-i Nur'un şâkirtlerinin maişet cihetindeki bereketine ve bazıların tokatlarına dairdi. Burada, aynen Kastamonu'daki tokat yiyenler gibi şüphe kalmamış. Beş adam, aynen burada da tokat yediler. 1(*)

^{1(*)} Evet, biz gözümüzle gördük, hiç şüphemiz kalmadı.

Risale-i Nur'un bir kâtibi dedi ki: "Neden dostların kusuratına tokat gelir; hücum eden düşmanlara bu tarzda gelmiyor?"

Elcevap: Memur olmayan, veya hususî, şahsı itibarıyla hiyanet eden, hususî tokat yer. Bu nevi vukuat pek çoktur. Ve tam sadâkat edenlerde, maişetindeki bereket ve kalbindeki rahat cihetinde ikramlara mazhar olanlar dahi pek çoktur. Eğer memur ise, kanun namına kanunsuz hiyanet eden, ilişen, o memlekete, o bîçare ahâliye bir umumî tokada vesile olur. Ya zelzele, ya yağmursuzluk, ya hastalık, ya fırtına gibi umumî belâlara bir vesile olur. Kendisi, zâhiren hususî tokat yememiş gibi görünüyor.

Hem eğer dinsizlik hesabına, imanî hizmetimize ilişenler olsa اَلظُّلُمُ لَا يَدُومُ kaidesince, küfür derecesine giren öylelerin zulümleri –büyük olduğu için– âhirete tehir edilir, ekseriyetçe küçük zulümler gibi cezaları dünyaca tâcil edilmez.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي² Said Nursî

~~~

Ankara'da Bulunan Emniyet-i Umumiye Müdürü Bey'e

Yirmi senedir gayr-i resmî, hem haps-i münferit, hem tecrid-i mutlak içinde bulunduğu ve sebepsiz evham yüzünden emsalsiz tazyik gördüğü halde sükût eden bir bîçare ile resmî değil, hakikî ve ciddî görüşmek istersen, az sizinle konuşacağım.

Evvelâ: İki sene, iki mahkeme, yirmi sene hayatımın eserlerini, mektuplarını tetkikten sonra, idare ve âsâyiş aleyhinde hiçbir madde bulunmadığına ve bulmadıklarına delil, mahrem ve gayr-i mahrem bütün kitaplarımı beraatimle beraber iade etmeleri cerh edilmez bir hüccettir, bir senettir.

Yirmi seneden evvelki hayatım ise, bu vatan ve millet lehinde fedakârâne sarf olunduğuna delil, eski Harb-i Umumî'de gönüllü alay kumandanı olarak

^{1 &}quot;Zulüm devam etmez, küfür devam eder." Bkz.: el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 2/107. Ayrıca "Allah Teâlâ, zalime biraz fırsat tanır, amma bir de yakaladı mı artık paçayı kurtaramaz." anlamındaki hadis için bkz.: Buhârî, tefsîru sûre (11) 5; Müslim, birr 62; Tirmizî, tefsîru sûre (8) 11.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Başkumandan'ın takdiratı altında hizmetlerimle ve harekât-ı milliyede fevkalâde hizmetimi Ankara'daki hükûmet reisleri takdirle ve Meclis-i Mebusan beni orada görmekle alkışlamasıdır. Demek bu yirmi senede bana verilen azap, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir muameledir. Bu yirmi sene kırk bayramımı münzevî, yalnız geçirdim. Artık yeter! Kabir kapısındayım, beni dünyaya baktırmayınız...

Hem Emniyet-i Umumiye Reisi olduğunuz cihetle, benim hizmetime taraftar olmanız lâzım. Çünkü mahkemelerce sabit olduğu gibi, Risale-i Nur'un dersleri, dünyaya baktığı vakit bütün kuvvetleriyle âsâyişin temellerini muhafaza etmek, korumak ve fesat ve ihtilâllerin önünü kesmek olmasından, kud-sî ve mânevî inzibat komiserleri hükmünde olduğuna delil, üç vilâyet zabıtaları anlamışlar.

Bu âhirde pek ziyade, ahaliyi, memurlar, benimle görüşmekten ürkütmek cihetiyle anladım ki, hakkımda haddimden fazla ve lâyık olmadığım teveccüh-ü âmmeyi kırmak içinmiş. Ben de size bunu katiyen beyan edip ve has kardeşlerime mahremce yazdığım mektuplarda teveccüh-ü âmmeyi katiyen —mesleğimize ve ihlâsımıza muhalif olduğu için— şahsıma kabul etmiyorum ve reddediyorum. Ve o hususta, çok has kardeşlerimin de hatırlarını kırmışım. Yalnız Kur'ân-ı Hakîm'in hakikatini emsalsiz bir surette tefsir eden Risale-i Nur'un kıymetini gösteren eski zatların gaybî haberlerini kabul edip yazmışım. Ve kendim, âdi bir hizmetkâr olduğumu isbat etmişim. Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü âmmeye taraftar olsam da, âsâyiş lehinde hizmet edecek ve sizin gibi âsâyiş memurlarına faydası dokunacak.

Mâdem ölüm öldürülmüyor; hayattan çok ziyade ehemmiyetli bir meseledir. Yüzde doksanı bu hayatın selâmetine çalışıyorlar. Biz Risale-i Nur şâkirtleri de, herkesin başına muhakkak gelecek olan ölümün dehşetli hücumuna karşı mücadele ediyoruz. Hadsiz şükür olsun ki, şimdiye kadar o ölüm idam-ı ebedîsini, yüz binler adam hakkında terhis tezkeresine Risale-i Nur ile çevirdiğine yüzbinler şahit gösterebiliriz. Bu hakikat noktasını sizin gibi vatanperver, milliyet-perverler bizi teşviklerle alkışlaması lâzım gelirken, evhamlarla itham altına alıp tarassutlarla tâciz etmek, ne kadar insaftan ve hamiyetten uzak olduğunu insafınıza havale ediyorum.

Gayr-i resmî, tecrit ve haps-i münferitte Said Nursî

Afyon Emniyet Müdürlüğü'ne

Ben, sizin, insaniyet ve vicdanınıza itimaden, mahrem işlerimi size beyan ediyorum. Hem vazife itibarıyla, siz, bizimle pek çok alâkadarsınız. Çünkü Risale-i Nur'un âsâyiş noktasında yirmi seneden beri yüz bin şakirdinden hiçbir vukuat olmadığı gibi; pek çok zabıta memurlarının itiraflarıyla ve bir şey aleyhimizde kaydetmemeleriyle bunu isbat eder. Buraya, Ankara Emniyet-i Umumiye Müdürü geldiğini bir çocuktan işittim. Herhalde benim halimi soracak diye bir şey kaleme aldım ki, rahatsızlığım münasebetiyle ona konuşmak yerinde takdim edeyim. Birden, gittiğini işittim. Size leffen onu gönderiyorum; münasip görseniz, berây-ı mâlûmat ona gönderirsiniz. Ben, dünya işlerini bilmiyorum, halklarla görüşemiyorum. Senden başka burada kimsem yok ki reyini alayım. Benim şahsıma ait mesele gerçi çok ehemmiyetsizdir, cüz'îdir; fakat Risale-i Nur'a ait mesele, bu vatan ve millete pek çok ehemmiyeti var.

Size katiyen ve çok emarelerle ve kat'î kanaatimle beyan ediyorum ki, gelecek yakın bir zamanda, bu vatan, bu millet ve bu memleketteki hükûmet, âlem-i İslâm'a ve dünyaya karşı gayet şiddetle Risale-i Nur gibi eserlere muhtaç olacak; mevcudiyetini, haysiyetini, şerefini, mefahir-i tarihiyesini onun ibrazıyla gösterecektir.

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Aliköy'ünde Risale-i Nur şâkirtlerinden Ali Efendi, münafıklar hakkında bir âyet-i kerîmeyi soruyor. Şimdi zamanım izaha müsait olmadığı için, kısaca bir-iki cümle beyan ediyorum.

"Münafik öldükten sonra namazı kılınmaz."¹ meâlindeki âyet, o zamandaki ihbar-ı ilâhî ile bilinen kat'î münafıklar demektir. Yoksa zan ile, şüphe ile münafık deyip namaz kılmamak olmaz. Madem ﴿ اللّٰهُ إِلّٰ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ الللّٰهُ الللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ الللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ الللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ الللّٰهُ الللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰه

¹ Tevbe sûresi, 9/84.

² "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

aleyhindedir. (Şimdiki bazı zındıklar gibi.) Alevî ve Şiîlerin müfritleri ise, değil Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm) aleyhinde, belki Âl-i Beyt'in muhabbetinden, ifratkârâne muhabbet besliyorlar. Münafıkların tefritlerine mukabil, bunlar ifrat ediyorlar. Hadd-i şeriattan çıktıkları vakit, münafık değil, ehl-i bid'a oluyorlar, fâsık oluyorlar; zındıkaya girmiyorlar. Hazreti Ali (radiyallâhu anh), yirmi sene hürmet ettiği ve onlara Şeyhülislâm mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği, Ebûbekir, Ömer, Osman'a (radiyallâhu anhum) ilişmeseler, Hazreti Ali (radiyallâhu anh) o üç halifeye hürmet ettiği gibi, onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar, yeter.

Hem, madem Risale-i Nur şâkirtlerinin en büyük üstadı, Peygamberden (aleyhissalâtü vesselâm) sonra Celcelutiye'nin şehadetiyle İmam Ali'dir (radiyallâhu anh); onun muhabbetini dâvâ eden Şiîler, Alevîler, Risale-i Nur'un derslerini Sünnîlerden ziyade dinlemeseler, Âl-i Beyt'e muhabbet dâvâları yanlış olur. Zaten kaç sene evvel, o Alevî köyünde üç Ali'nin himmetiyle mâsumlar Risale-i Nur'u şevkle yazmalarını işittim. Hattâ o zamanda, o köyü de duama dahil etmiştim. İnşaallah, yine orada imam olmak istenilen kardeşimiz Ali'nin himmetiyle ve Hâfız Ali'nin (rahmetullâhi aleyh) vârisi Küçük Ali gibi kardeşlerimizin gayretiyle, onların hakkındaki dualarım boş gitmeyecek; o köydeki iki kısım Sünnî, Alevî ittifak edecek.

~~~

Geçen hâdise-i ihanetten merak etmeyiniz. O hâdise söndü, plânları akîm kaldı. O yapan adam da, şimdi kendini nefret-i umumîden kurtarmak için yeminlerle inkâr ediyor. Ben onu, o olduğunu bilmedim. Yoksa ilişmezdim. Zaten iliştiği yoktur. Elini uzattı, başımdaki mendili açtı; hem de –buraya– Ankara Emniyet-i Umumîsi mühim memurlarla buraya gelmesini haber aldığı için o ihanete cesaret etti. O büyük memurlar buraya geldiler. Benim aleyhimde olan vali Rumelili olmasından, benimle görüştürmedi. Ben de size gönderdiğim konuşmak parçasını Afyon Emniyet Müdürü vasıtasıyla Ankara'da ona göndermek için, bununla melfuf pusula ile Afyon Emniyeti dairesine gönderdim. Ben de katiyen müteessir değilim. Zaten ehemmiyeti de kalmadı. Siz de hiç merak etmeyiniz. Hem her şeyde olduğu gibi, bunda da kader-i ilâhî benim hakkımda onların o zulmünü ehemmiyetli bir merhamete çevirdiğini katiyen gördüm, Allah'a şükrettim.

Dünkü gün, bayramdan sonra bana göndereceğiniz emanetleri beklerken, mektubunuzu aldım, "Bir iş'ar olmazsa on gün sonra takdim edeceğiz." cümlesini gördüm. Demek telâş etmişsiniz, onun için göndermediniz. Endişe edilecek bir şey yok. Fakat buraya ehemmiyetli memurlar geldikleri zamanda göndermemek, emanet buraya gelmemek, ihtiyarsız bir güzel ihtiyat olmuş.

~~eo~~

Salâhaddin'in pek uzun ve on mektup kadar beni memnun eden ve sada-katine ve sebatına bu fırtınalar hiç tesir etmediğini ve daima bir Abdurrahman hükmünde bulunduğunu ve o havalideki kardeşlerimiz fütursuz çalıştıklarını bildiren mektubunu aldım, mâşaallah dedim. Baba ve oğlu İsparta kahramanları gibi sarsılmıyorlar. Fakat şimdi Risale-i Nur'un tab' suretiyle intişarı, hakikî bir ihlâs ve kuvvetli bir tesanüd ve birbirinin kusuruna bakmamak lâzım geldiğinden, Kastamonu vilâyetindeki kardeşlerimiz, İspartalılara ihlâs ve tesanüdde benzemeye mecburdurlar. İnşâallah, onlar dahi, şahsî hissiyatlarını bu kudsî hizmetin zararına istimal etmeyecekler.

Hem gerçi Risale-i Nur, parlak ve kuvvetli hakikatleriyle serbestiyetini kazanmış ve düşmanlarını bir cihette mağlûp etmiş, fakat, eskiden ziyade ihtiyata ihtiyacımız var. Çünkü münafık düşmanlar durmuyorlar, bahaneler arıyorlar, hükûmeti iğfale çalışıyorlar.

Salâhaddin, hususî, kendine ait bir meseleyi soruyor. Dünya, hayat-ı içtimaiyeye bağlanmak istiyor. Madem o haslar içindedir, katiyen Risale-i Nur'un hizmetine zararı varsa, girmeyecek. Eğer bilse ki, o refika-yı hayatını bazı has kardeşlerimiz gibi Risale-i Nur'un hizmetinde yardımcı olarak çalıştırsa, o hayata girebilir. Çünkü hasların hayatı, Risale-i Nur'a aittir ve şahs-ı mânevîsini temsil eden şâkirtlerinin tensibiyle kayıt altına girebilir. Peder ve validesinin reyleri de varsa, inşaallah zararı olmaz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Merak etmeyiniz, telâş edecek bir şey yok. Yalnız bayramdan sonra Ankara Emniyet-i Umumî Müdürü, mühim memurlarla buraya gelmeleri ve bir cihette benimle de gizli alâkadar bir surette gelmesinden evvel bir kumandan, onların gelmesinden cesaret alıp hafifçe bana ilişti. Fakat sonra pişman oldular. O büyük memurlar geldikten sonra mûcib-i endişe bir şey olmadı. Tahminimce, bana ait mesele bir derece kardeşlerime sirayet etmesi cihetiyle, Feyzi'ye zâhiren hafifçe ilişilmiş. Fakat ben merak ediyorum, onu taharri etmekte neyi bahane etmişler? Neyi aramışlar? Tafsilâtı nedir? Madem iki se-

ne tetkikattan sonra üç mahkeme kitap ve mektublarımızı bilâ-istisna bize iade etmiş, biz de dünya siyasetiyle alâkadar olmadığımız onlarca tahakkuk etmiş, daha ne arayabilirler? Olsa olsa hususî, belki kıskançlık eseri veyahut garaz veyahut gizli zındıkların tahrikiyle böyle bazı kanunsuzluklar kanun namına yapılıyor. Bu hallere mukabil, tam metanet ve tesanüd ve sarsılmamak ve telâş etmemek lâzımdır.

~~~

Aziz, sıddık kardeşim,

Camide az görüştük; lüzumlu bazı şeyler söyleyeceğim, hatırında kalsın.

Evvelâ: Bedre'deki yüz senelik vazifeyi on sene zarfında gören Sabri kardeşimizin samimî dostları olan Hakkı, Hulûsi, "پ", Mehmed ve Barla'da Şamlı, Süleyman, Bahri gibi kıymettar kardeşlerimize benim tarafımdan çok selâm ediyorum.

Sâniyen: Küçük Ali'nin büyük kardeşi mübarek Mustafa'nın Abdurrahman'dan irsiyet aldığı vazifesini, kahraman kardeşi ve mübarek mahdumu o vazifeyi tamamıyla görüyorlar. Onun vazifesi ve hizmeti devam ediyor, merak etmesin. Hâfız Mustafa, elhak merhum Hâfız Ali'nin zamanında onunla beraber ektikleri nuranî tohumların çok mübarek mahsulâtı var.

Hem Hâfiz Ali'nin (rafimetullâfii aleyfi) vefatından sonra hapiste onun yerinde bana hizmeti, her vakit onu benim hatırıma getiriyor. Merhum Lütfi'nin ehemmiyetli vârislerinden Abdullah Çavuş, kahraman Tahirî ile, Atabey'i, Nurs karyem hükmüne getirmişler. İslâmköylü Abdullah, Hâfız Ali (rafimetullâfii aleyfi) zamanında Risale-i Nur'a çok hizmet etmiş. Onlara umumen selâm ediyorum. Mübarek Tahirî'nin küçücük bir medrese-i Nuriye hükmünde hanesindeki mübareklere dua ediyorum. Yeni bir Hâfız Ali (rafimetullâfii aleyfi) numûnesini gösteren ve Milâslı Halil İbrahim'in sadakatini andıran İslâmköylü Halil İbrahim ve orada ona benzeyen kardeşlerime de pek çok selâm ve bilhassa İsparta'da kahraman Rüştü'nün kahraman kardeşi Burhan, bizi çok minnettar ettiğini ve az bir işle bize ve Risale-i Nur'a pek çok iş gördüğünü söyleyiniz. Zaten sana şifahen söylemiştim, unutma, hususî Zekâi'yi de gör ve de ki: Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum, yine Zekâi namında ve suretinde biraderzadem Abdurrahman'ı yine bana verdi. Daha şifahen söylediklerimi sen bilirsin; sen benim mektubumsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin bu defa neş'eli, güzel mektuplarınız, Risale-i Nur'un serbestiyeti ve matbaa kapısıyla intişarı hakkında beni çok mesrur eyledi ve kahraman Tahirî'nin yine bu ehemmiyetli işte çalışması için buraya gelmesi, beni şiddetle dünyaya bakmaya sevk etti. Kalben dedim: Madem kardeşlerim bu derece istiyorlar, çaresini arayacağız. Gecede kalbime geldi ki: İki ehemmiyetli sebepten inâyet-i ilâhiye tam serbestiyet ve eski harflerle tamamını tab' etmek tam müsaade etmiyor.

Birinci Sebep: İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) işaret ettiği gibi, perde altında her müştak, kendi kalemiyle veyahut başka kalemi çalıştırmasıyla büyük bir ibadet ve âhirette şehidlerin kanıyla râcihane muvazene edilen mürekkep ile mücahede hükmündeki kitabetle envâr-ı imanı neşretmektir. Eğer tab' edilse, herkes kolayca elde ettiği için, kemal-i merakla ona çalışamaz, bilfiil neşrine hizmet vazifesini kaybeder.

İkinci Sebep: Risale-i Nur'un mühim bir vazifesi, âlem-i İslâm'ın ekseriyet-i mutlakasının yazısı ve hattı olan huruf-u Arabiye'yi muhafaza etmek olduğundan, tab' yoluyla işe girişilse, şimdi ekser halk yalnız yeni hurufu bildikleri için, en çok risaleleri yeni hurufla tab' etmek lâzım gelecek. Bu ise, Risale-i Nur'un yeni hurufa bir fetvası olup şâkirtleri de o kolay yazıyı tercih etmeye sebep olur. Onun için, şimdiye kadar pek çok müstehak ve lâyık iken, Risale-i Nur'a serbestiyet verilmemişti. Lillâhilhamd, şimdi hakikatlerinin kuvvetiyle serbestiyeti kazandı. Hattâ eski harfle tab' yasak iken, Âyetü'l-Kübrâ'yı bize teslim ettirip bir keramet-i ekber gösterdi.

Biz şimdi gayet mühim ve herkese lâzım Meyve ile Hüccetü'l-Bâliğa'yı ikisi bir cilt olarak yeni hurufla tab' etmek için Tahirî ile İstanbul'a gönderdim. Yalnız Meyve'nin Onuncu ve On Birinci Meseleleri'ni vakit bulamayıp tashihsiz ona verdim. Şayet tab' edilse, o iki meseleyi tam tashih edip ona gönderirsiniz.

Hem o iki risale, dahilde, ya hariçte, âşikâre veya gizli, İstanbul'da veya dışarıda eski harflerle tab' etmek lâzımdır.

Hem Mucizât-ı Kur'âniye Zeyilleriyle ve Mucizât-ı Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm) dahi zeyilleriyle beraber ikisi bir cilt içinde eski harflerle imkân dairesinde ya İstanbul veya başka yerde eski harflerle, tevafuklu Hizbü'n-Nuriye, Hizbü'l-Kur'ân gibi tab' etmesine çalışmak lâzımdır ki; Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın göze görünen tevâfuk mucizesinin muhafaza ile tab' edilmesine mukaddime olsun. Fakat teennî ile, meşveretle, ihtiyatla bu kudsî meseleye çalışmak lâzımdır.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerine dua ederiz. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun, en eski şâkirtlerden olan Kâtip Osman ve Halil İbrahim, hiç sarsılmadan, değişmeden, sadakatlerinde demir gibi devam edip çoklara da hüsn-ü misal oluyorlar.

~~~

Yirmi Yedinci Mektubun Lâhikasının Zeyli

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu defa şehid merhum Hâfız Ali'nin ehemmiyetli bir vârisi ve Denizli talebelerinin yüksek bir mümessili ve Denizli şehrinin Risale-i Nur'a karşı fevkalâde teveccühünün bir tercümanı kardeşimiz Hasan Feyzi'nin edîbâne, Risale-i Nur hakkında fevkalâde senâkârâne pek uzun bir mektubunu aldım. 3(*)

Risale-i Nur'un bana teslim olması münasebetiyle, kardeşimiz Hâfız Mustafa'nın çalışması hakkında yazdığım mektubun içinde Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli kıymetini muhtasar bir surette beyanatıma ve hiss-i kable'l-vuku mektuplarımdaki ehemmiyetli dâvâlarıma bu uzun mektup tam bir izah ve Denizli şehrinin Risale-i Nur lehinde bir kuvvetli şehadeti ve bir şahidi olmak cihetiyle, hem bu zat mektep fenlerinde çok zaman alâkadar olup kıdemli bir muallim ve âlim olması haysiyetiyle, Risale-i Nur hakkındaki bu parlak şehadeti çok ehemmiyetli gördüm. Yalnız, bana bakan kısımları, ya tayy veya tâdil etmeyi münasip gördüm. Bir, iki, üç yerde de, herkese göstermek münasip görmediğimden, çizgi altına aldım ve sizlere de Yirmi Yedinci Mektub'un veya Lâhikası'nın bir zeyli olarak gönderdim. Bu parça mektubumu, onun mektubunun başında yazabilirsiniz. Hasan Feyzi kardeşimiz, onun bazı cümlelerini tayyetmemden gücenmesin. Çünkü umum talebelere o tayyolunan kısım lâzım değil, hususî bazılarda kalabilir.

Bu zat, doğrudan doğruya hakâik-i imaniye ve Kur'âniye'yi bir şahs-ı mânevî mahiyetinde, Risale-i Nur şahs-ı mânevîsinin cesedine girmiş ve

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

 $^{^{3}}$ $\ ^{(*)}\mbox{Bu}$ uzun mektubun tamamı "Konferans" isimli kitapta neşredilmiştir.

eczalarının libasını giymiş bir tarzda, fevkalâde bir senâ ile ona hitap ediyor. Ben, baktıkça, birden itirazkârâne hüsn-ü zannı pek ziyadedir tahattur ettiğim dakikada, hakikat-i Kur'âniye mânen dedi: "Cesede, libasa bakma; bana bak: O, benim hakkımda konuşuyor. Doğru söylemiş." Ben daha ilişmedim. Yalnız, Risale-i Nur tercümanı hakkında sarihan veya işareten veya kinayeten onun haddinden pek fazla senâkârâne tâbiratı tâdil etmeye lüzumu var. Başkalar, hususan ehl-i tenkit insanlar nazarında bîçâre şahsıma bu nevi hüsn-ü zannını kabul etmemek mesleğimize lâzım geliyor; tâdilime gücenmesin.

~~~

.....

O (Bediüzzaman), Nur'un hâdimidir. Eğer dünyayı istese ve dileseydi, kendisine sunulan hediye ve behiyeleri, zekât ve sadakaları ve bu teberru ve terekeleri alsaydı, bugün bir milyoner olurdu. Fakat o, tıpkı Cenab-ı Ömer'in (radiyallâhu anh) dediği gibi: "Sırtıma fazla yük alırsam, nefs-i nâtıka-yı kâinatın kalbi ve Allah'ın habibi Muhammed-i Arabî (aleyhissalâtü vesselâm)'a ve yârânı olan kâmil ve vâsıllara yetişemem ve yarı yolda kalırım." diyor.

"Bütün eşya ve eflâkı senin için yarattım, Habibim." fermanına, "Ben de senin için onların hepsini terk ve feda ettim." diye verilen cevab-ı Hazreti Risaletpenâhî'ye ittibâ ve imtisalen, o da dünya ve mâfîhâyı ve muhabbet ve sevdasını terk ve hattâ terki de terk ederek, bütün hizmet ve himmetini ve şu ömr-ü nazenînini envâr-ı Kur'âniye'nin intişarına sarf ve hasretmiştir. İşte bunun için, şimdi çektiği bütün zahmetler, rahmet; yaptığı hizmetler, hikmet olmuş. Celâli yüzünden cemalini de gösterip, âlem, bir gülzâr-ı kemal bulmuştur.

Lütf u kahrı şey-i vâhid bilmeyen çekti azâp, Ol azaptan kurtulup sultan olan anlar bizi,

Niyazi-i Mısrî gibi diyen bu tercüman, her şeyi hoş görerek, katreyi, umman; âdemi, insan; ve nurunu âleme sultan eylemiştir.

Ona "Kürdî" denilmesi ve kaside-i Hazreti İmam Ali'de (radīyallāĥu anh) görülen يَا مُدُرِ كًا kelimesinin hazf ve kalbiyle "Kürt" îma ve işaretinin bulunması, gerçekten Kürtlüğüne delâlet etmez ve onun mânevî silsile-i şerâfet ve siyadetten tenzil ve teb'idini icap ettirmez. Bu isnad ve izafe, Kürdistan'da doğup büyüyen ve bu lâkapla mâruf ve meşhur olan bu zatın Risaletü'n-Nur'un

 $^{^{1}\,\,}$ "Ey (o zamana) yetişen!" Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.596.

tercümanı olduğunu sırf âleme ilân etmek içindir; yoksa Kürtlüğünü isbat etmek için değildir.

Kürtçe bilmesi, o kıyafete girmesi ve öyle görünmesi, kendini setr ve ihfa için olup, hakikî hüviyet ve milliyetini ihlâl ve inkâr mânâ ve maksadıyla değildir diye düşünüyorum.

Âlem-i İslâmiyet ve insaniyete ve Haremeyn-i Şerifeyn'e asırlarca hizmet eden bu kahraman Türk milletini onun çok sevmesinde ve hayatının mühim bir kısmını hep Türklerle meskûn olan bu havalide geçirmesinde büyük hikmetler, mânâ ve mülâhazalar olsa gerektir.

Âb-ı rûy-u Habîb-i Ekrem için, Kerbelâ'da revan olan dem için, Şeb-i firkatte ağlayan göz için, Râh-i aşkında sürünen yüz için. Risale-i Nur'a ve Üstad'a ve İslâm'a zafer ver, yâ Rabbî! Âmîn.

Ey Risale-i Nur! Seni söndürmek isteyen bedbahtların necm-i istikbali sönsün. İzzet ve ikbâli ve şân u şerefi aksine dönsün. Sen sönmez ve ölmez bir nursun.

Boyun bâlâ, gözün şehlâ, gören mecnun seni leylâ. Sözün ferşte, gözün Arşta, gönül meftun sana cânâ.

Nikabın nur, nigâhın nur, kitabın nur senin ey nur! Bağın Nursî, huyun munis, özün idris ferd-i yektâ.

Açılmış gül, öter bülbül, yüzünde var zarif bir tül. Yazılmış üstüne Nur'dan ^{1} قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنُى

Sana cânın fedâ etmez mi senden hem görenler hak, Sözün hak, hem özün hak, hem mesleğin hak, hem makamın Kâbetü'l-ulyâ.

^{1 &}quot;Öyle ki, arada (yan yana konmuş) iki yay aralığı kadar bir mesafe kaldı, hattâ daha da az." (Necm sûresi, 53/9)

^{2 &}quot;Ağızlarıyla (üfleyerek) Allah'ın Nûru'nu söndürmek diliyorlar. Ama Allah, kâfirler hoşlanmasalar da Nûrunu tamamlama yolundadır ve mutlaka tamamlayacaktır." (Saf sûresi, 61/8)

Üstadım Efendim Hazretleri,

Ben, bu yazıları Risaletü'n-Nur'un eli ve kalemi ve diliyle bu hakîr kalbime ondan sıçrayan küçük bir kıvılcım parçasıyla yazdım. Kabulünü ve imdad ve ilhamın kesilmemesini rica eder ve hürmetle ellerinizden öper ve dualarınızı beklerim efendim.

> Duanıza muhtaç talebeniz Hasan Feyzi (rahmetullâhi aleyh)

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size dört meseleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi:

Birincisi: Hem lisân-ı hâl, hem lisân-ı kâl ile ve başka tezahüratlarla sorulan bir suale cevaptır.

Deniliyor ki: "Madem Risale-i Nur hem kerametlidir, hem tarikatlerden ziyade iman hakikatlerinin inkişafında terakki veriyor ve sadık şâkirtleri kısmen bir cihette velâyet derecesindeler. Neden evliyalar gibi mânevî zevkler ve keşfiyatlara ve maddî kerametlere mazhariyetleri görülmüyor; hem onun talebeleri de öyle şeyler aramıyorlar? Bunun hikmeti nedir?"

Elcevap:

Evvelâ: Sebebi, sırr-ı ihlâstır. Çünkü dünyada muvakkat zevkler, kerametler tam nefsini mağlûp etmeyen insanlara bir maksat olup, uhrevî ameline bir sebep teşkil eder, ihlâsı kırılır. Çünkü amel-i uhrevî ile dünyevî maksatlar, zevkler aranılmaz; aranılsa, sırr-ı ihlâsı bozar.

Sâniyen: Kerametler, keşfiyatlar, tarikatta sülûk eden âmi ve yalnız imanı taklidî bulunan ve tahkik derecesine girmeyenlere, bazen zayıf olanları takviye ve vesveseli şüphelilere kanaat vermek içindir. Hâlbuki Risale-i Nur'un imanî hakikatlerine gösterdiği hüccetler, hiçbir cihette vesveselere meydan vermediği gibi, kanaat vermek cihetinde kerametlere, keşfiyatlara hiç ihtiyaç bırakmıyor. Onun verdiği iman-ı tahkikî, keşfiyat, zevkler ve kerametlerin çok fevkinde olmasından, hakikî şâkirtleri, öyle keramet gibi şeyleri aramıyorlar.

Sâlisen: Risale-i Nur'un bir esası, kusurunu bilmekle mahviyetkârâne yalnız rıza-yı ilâhî için rekabetsiz hizmet etmektir. Hâlbuki keramet sahipleri ve keşfiyattan zevklenen ehl-i tarikatın mâbeynindeki ihtilâf ve bir nevi rekabet ve

bu enaniyet zamanında, ehl-i gafletin nazarında, onlara sû-i zan edip, o mübarek zatları, benlik ve enaniyetle itham etmeleri gösteriyor ki, Risale-i Nur'un şâkirtleri, şahsı için keramet ve keşfiyatlar istememek, peşinde koşmamak lâzım ve elzemdir.

Hem onun mesleğinde şahsa ehemmiyet verilmiyor. Şirket-i mâneviye ve kardeşler birbirinde tefâni noktasında Risale-i Nur'un mazhar olduğu binler keramet-i ilmiye ve intişar-ı hizmetteki teshilât ve çalışanların maişetindeki bereket gibi ikrâmât-ı ilâhiye umuma kâfi gelir; daha başka şahsî kemâlât ve kerameti aramıyorlar.

Râbian: Dünyanın yüz bahçesi, fâni olmak haysiyetiyle, âhiretin bâki olan bir ağacına mukabil gelemez. Hâlbuki, hazır lezzete meftun kör hissiyâtı insaniye, fâni, hazır bir meyveyi; bâki, uhrevî bir bahçeye tercih etmek cihetiyle, nefs-i emmare bu hâlet-i fıtriyeden istifade etmemek için Risale-i Nur şâkirtleri ezvâk-ı ruhaniyeyi ve keşfiyat-ı mâneviyeyi dünyada aramıyorlar.

Risale-i Nur şâkirtlerine bu noktada benzeyen eskiden bir zat, haremiyle beraber büyük bir makamda bulundukları halde, maişet müzâyakası yüzünden haremi, demiş zevcine: "İhtiyacımız şedittir."

Birden, altından bir kerpiç yanlarında hazır oldu. Haremine dedi: "İşte cennetteki bizim kasrımızın bir kerpicidir."

Birden o mübarek hanım demiş ki: "Gerçi çok muhtacız ve âhirette de çok böyle kerpiçlerimiz var; fakat fâni bir surette bu zayi olmasın, o kasrımızdan bir kerpiç noksan olmasın. Dua et, yerine gitsin; bize lâzım değil." Birden yerine gitti. Keşifle gördüler diye rivayet edilmiş.

İşte bu iki kahraman ehl-i hakikat, Risale-i Nur şâkirtlerinin dünyaya ait ezvâk-ı kerametlere koşmadıklarına bir hüsn-ü misaldir.

İkinci Mesele: Tevafuk eğer müteaddit tarzda ve ayrı ayrı cihette birbirini takviye edecek surette olsa, kat'iyet ve sarahat derecesinde kanaat verebilir.

İşte, hapisten sonra yazılan bir kısım mektuplarımız hem makbul, hem çok ehemmiyetli, hem bu zamanda halk onlara çok muhtaç olduğuna bir emare olarak, yazdığımız zaman –hilâf-ı âdet bir tarzda– serçe kuşunun ve kuddüs kuşunun ve güvercinlerin garip bir tarzda odama gelmeleri ve birbirine tevafuk etmesi ve Milâs'ta ehemmiyetli bir kardeşimiz Halil İbrahim'in, kuddüs kuşu bahsi bulunan mektubu aldıkları zaman, aynen, hilâf-ı âdet, kilitli bir odasını açarken, kuddüs kuşu oda içerisinde uçmaya çalışması, hem içinde

bulunan mektubu, hem bizim kuşlarımıza tevafuku; ve medrese-i Nuriyede'ki şâkirtlerin o mektuplarımızı okumak zamanında iki çekirge mektubun başına gelip dinlemeleri sâbık kuşlarda tevafukatına, bu küçük kuşlar dahi hem tasdik, hem tevafuk ettikleri gibi; İnebolu'daki sâdık kardeşlerimizin imzalarıyla; yine mektubumuzu gecede okudukları zaman, gayet heyecanlı bir tarzda bir gece kuşu onları korkutup, pencereye el atıp iki kanadıyla pencereyi döverek lisân-ı hâl ile "Ben de o mektupla alâkadarım, bizi alâkasız zannetmeyiniz." diye yine sâbık aynı meseleye ve sâbık kuşların alâkadarlıklarına, büyük kuş da tam tevafuk ve tasdik ediyor.

Aynı meseleye bu kadar tevafukat^{1(Hâşiye)} hem mektuplardaki mücmelen bahsedilen hakikatlerin çok ehemmiyetli olmasından ve nev-i beşerin bu asırdaki vaziyetine bakması noktasında, acaba kâinat kitabının hâdisat ve meseleleri birbiriyle münasebettarlığını düşünen ve hayali geniş bir ehl-i kalb ve fikir böyle dese, hakkı yok mu ki, güya beşer, gayet kesretli tayyareleriyle ve insan kuşlarıyla, kuşların âlemi olan cevv-i havadaki kuşları hem korkutup, hem kuşlar âleminde acip bir heyecanla nev-i beşerin gidişatına karşı kuşlar dahi ciddî alâkadarlık gösterip, insanların bu zâlim, tahribatçı canavar kuşlarına karşı kimler mukabele edip onları zulümden, tahripten vazgeçirip beşerin menfaatinde ve saadetinde çalıştırmasına çalışan kimlerdir, diye Risale-i Nur meselelerine alâkadarlık gösteriyorlar denilse, yeri yok mu? İhtimal verilmez mi? Mânâsız bir hayal denilebilir mi?

Üçüncü Mesele: Geçen üç sene evvel Ramazan'da telif edilen ve yine bu sene Ramazan'da serbest intişar eden Âyetü'l-Kübrâ'nın bir hülâsası olan Hizb-i Nuriye'yi okudum. Fakat bir saatten fazla çekerdi. Birden o hülâsanın da bir hülâsası, on veya on beş dakika aynı Ramazan'da tezahür etti. Onu okuduğum zaman, bütün Âyetü'l-Kübrâ'yı okuyorum gibi bir inkişafat-ı imaniye ve عَادَةِ صَنْ عِبَادَةِ صَنْ عِبَادَةِ مَنْ عِبَادَةِ مَنْ عِبَادَةِ الله Arabiyyü'l-ibare okuyorum. Vakit bulamıyorum, kendi kalemimle size yazayım. İnşaallah bir zaman size yazacağım. O parçayı benim gibi anlayanlar, kendisine mahsus nüshalarından ya Âyetü'l-Kübrâ'ya, ya Hizbü'n-Nuriye'nin

^{1 (}Hâşiye) Bu mektubu Üstâdımızdan yeni almıştık. Ben, yâni Hüsrev, okuyordum; arkadaşım Tahirî yazıyordu. Gül kahraman kuşu odamızın penceresine konup Hüsrev'in başını görmekle bırakıp gitti.

Hüsrev, Tahirî

^{2 &}quot;Bir saat tefekkür, bir sene nafile ibadetten daha hayırlıdır." (el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 4/423; el-Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân 4/314; Aliyyülkân, el-Masnû' s.82.)

âhirinde yazar, tesbihattan ve duadan sonra otuz üç defa $\sqrt[1]{2}$ $\sqrt[3]{2}$ $\sqrt[3]{2}$ tesbihatımızın yerinde –yalnız sabah tesbihatında, mânâsını düşünerek– onu okuyabilir.

Dördüncüsü: İki noktadır:

Birincisi: Isparta'lı kardeşlerimiz, hususan gül Nur kahramanı Hüsrev, benim bu kış münasebetiyle maddî hâcetlerimi merak ediyorlar, yardım etmek istiyorlar. Ben de onlara teşekkürle beraber derim ki:

Onların Risale-i Nur'a hizmeti, her şakirdin saadet-i ebediyesine menfaati gibi, benim de hakikî kışım suretinde olan kabrimden sonraki kışta ihtiyacatıma o derece mükemmel yardım ediyorlar ki; bu fâni, muvakkat kışın hâcâtına yardımdan binler derece ziyadedir. Eğer benim elimden gelseydi, bütün ruh u cânımla, kemal-i iştiyâkla bütün onların hâcât-ı maddiyesini temine çalışırdım. Beni merak etmeyiniz. İktisat ve kanaat, bana iki hazinedir; tükenmez, bitmez.

İkinci nokta: Bir zaman "Küçük İsparta" namını alan ve her yerden ziyade, geçen meselemizde hapis musibetini çeken İnebolu ve civarı kardeşlerimin gayet güzel ve samimane mektupları beni çok mesrur eyledi. Yalnız, Risale-i Nur'un kahramanlarından baba-oğulun meşrepleri ayrı ayrı olduğundan, birbiriyle tam imtizaç edemediklerinden endişe ediyorum. Baba ne kadar haksız da olsa, oğul, onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba, şefkat-ı fıtriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli. Değil böyle baba ve evlât ve mümtaz seciyeli ve Risale-i Nur'un baş şâkirtleri, belki birbirinden çok uzak ve düşman da olsalar, Risale-i Nur'un hatırı için Risale-i Nur şâkirtlerinin mabeynindeki tefanî, birbirini tenkit etmemek, kusurunu affetmek düsturuyla bu iki kardeşim, dünyevî ve cüz'î ve hissî şeyleri medâr-ı münakaşa etmesinler. Pederlik ve veledliğin iktiza ettiği hürmet ve şefkatle beraber, Nur'un şâkirtliği iktiza ettiği kusura bakmamak ve affetmek ve benim çok sevdiğim iki kardeşim –benim hatırım için– birbirini tenkit etmemek lâzım geliyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyoruz.

~~~

¹ "Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Mânen mâruz kaldığım iki şıklı bir sualin cevabıdır:

Birincisi: "Neden en ziyade senin şahsın hakkında hüsn-ü zan eden ve sana büyük bir makam veren ve Risale-i Nur'la çok kuvvetli irtibatı bulunan ve sen de onları çok sevdiğin halde, hizmet-i Nuriye'nin haricinde senin şahsınla temaslarını istemiyorsun ve senin hakkında fazla hüsn-ü zan beslemeyeni sohbette tercih ediyorsun, daha ziyade iltifat gösteriyorsun, nedendir?"

Elcevap: Otuz Üçüncü Sözün İkinci Mektubu'nda dediğim gibi: Bu zamanda insanlar, ihsanını, muhtaçlara çok pahalı satarlar. Meselâ, benim gibi bir bîçâreyi, sâlih veya velî zannedip, sonra bir ekmek verir ve mukabilinde makbul bir dua ister. Bu kadar fiyat vermektense, bu ihsanı istemiyorum diye hediyelerin adem-i kabulüne bir sebep gösterdiğim gibi –Risale-i Nur'un has şâkirtleri müstesna olarak- başkaları; beni, büyük bir makamda bilmekle, kuvvetli bir alâka ve hizmet gösterir. Hem mukabilinde, dünyada, ehl-i velâyet gibi nur'ânî neticeleri ister. Sonra bize hizmeti ile ve alâkasıyla mânevî ihsan eder. Böylelerin bu nevi ihsanlarına karşı, istediği fiyata sahip olamadığım için mahcup oluyorum. Onlar da ehemmiyetsizliklerimi bildikleri vakit inkisar-ı hayale uğrarlar, belki hizmette fütura düşerler. Gerçi umur-u uhreviyede hırs ve kanaatsizlik bir cihette makbuldür. Fakat mesleğimizde ve hizmetimizde –bazı ârızalarla– inkisar-ı hayal cihetiyle, şükür yerine, meyusiyetle şekvâ etmeye sebep olur; belki de hizmetten vazgeçer. Onun için, mesleğimizde kanaat, daima şükrü ve metaneti ve sebatı netice verdiği icin, ihlâs dairesinde, hizmet noktasında cok hırs ve kanaatsizlik gösterdiğimiz halde, neticelerine ve semeratına karşı kanaatle mükellefiz.

Meselâ, Risale-i Nur hizmetiyle Isparta ve civarında binler ehl-i imana fevkalâde kuvvet-i imaniyeyi temin etmek olan bu netice, bizim fevkalâde hizmetimize kâfidir. On kutup derecesinde biri çıksa, bin adamı derece-i velâyete sevk etse, yine bu neticeyi aşağıya düşürtmez. Nur'un hakikî şâkirtleri, bu gibi neticelere kanaat ediyorlar. O büyük kutbun müridlerinin kanaat-i kalbiyelerini temin eden üstadlarının fevkalâde makamı ve meselelerde hükümleri yerine, Risale-i Nur'un sarsılmaz hüccetleri, o müridlerinin kanaatlerinden çok ziyade şâkirtlerine kanaat verdiği gibi, bu hâlet ve itikad başkasına da sirayet eder, menfaat verir. O müridlerin kanaati ise, hususî ve şahsî kalır.

Hattâ ilm-i mantıkta "kaziyye-i makbule" tâbir ettikleri, yani büyük zatların delilsiz sözlerini kabul etmektir; mantıkça yakîn ve kat'iyyeti ifade etmiyor,

belki zann-ı galiple kanaat verir. İlm-i Mantık'ta; burhan-ı yakînî, hüsn-ü zanna ve makbul şahıslara bakmıyor, cerh edilmez delile bakar ki, bütün Risale-i Nur hüccetleri, bu burhan-ı yakinî kısmındandır.

Çünkü ehl-i velâyetin amel ve ibadet ve sülûk ve riyazetle gördüğü hakikatler ve perdeler arkasında müşahede ettikleri hakâik-i imaniye, aynen onlar gibi, Risale-i Nur, ibadet yerinde, ilim içinde hakikate bir yol açmış; sülûk ve evrad yerinde, mantıkî burhanlarla ilmî hüccetler içinde hakikatü'l-hakâike yol açmış; ve ilm-i tasavvuf ve tarikat yerinde, doğrudan doğruya ilm-i kelâm içinde ve ilm-i akîde ve usûl-ü din içinde bir velâyet-i kübrâ yolunu açmış ki, bu asrın hakikat ve tarikat cereyanlarına galebe çalan felsefî dalâletlere galebe ediyor, meydandadır.

Teşbihte hata olmasın, nasıl ki Kur'ân'ın gayet kuvvetli ve mantıkî hakikati, sair dinleri, felsefe-i tabiiyenin savletinden ve galebesinden kurtarıp onlara bir nokta-yı istinad oldu, taklidî ve aklın haricindeki usullerini de bir derece muhafaza etti.

Aynen öyle de, bu zamanda onun bir mucizesi ve nuru olan Risale-i Nur dahi, felsefe-i maddiyeden gelen dehşetli dalâlet-i ilmiyeye karşı, avâm-ı ehl-i imanın, taklîdî olan imanlarını, o dalâlet-i ilmiyenin savletinden kurtarıp, umum ehl-i imana bir nokta-yı istinad ve yakın ve uzaklarda olanlara dahi, zaptedilmez bir kale hükmüne geçmiştir ki, bu emsalsiz dehşetli dalâletler içinde, yine avâm-ı müminin imanını, şüphelerden ve İslâmiyet'ini, hakikatsizlik vesveselerinden muhafaza ediyor.

Evet, her tarafta, hattâ Hint ve Çin'de ehl-i iman, bu zamanın çok dehşetli dalâletinin galebesinden, "Acaba İslâmiyet'te bir hakikatsizlik mi var ki, sarsılmış?" diye şüpheye ve vesveseye düştüğü vakit birden işitir ki, bir risale çıkmış, imanın bütün hakikatlerini kat'î isbat eder, felsefeyi mağlûp edip zındıkayı susturuyor, diye anlar. Birden o şüphe ve vesvese zâil olup imanı kurtulur ve kuvvet bulur.

Sualin ikinci şıkkı: "Sen, bir mektubunda, şairane bir latîfeyi -yani kuşların, mektuplarını yazmak ve okumak zamanında yanınıza ve şâkirtlerin yanına gelmelerini- o latîfeyi, ciddî bir tarzda kardeşlerine yazdın. Hâlbuki o kuşlar, hal-i âlemi ve Risale-i Nur'un hadisata karşı faydasını bilecek mahiyetinden uzaktırlar."

Elcevap: Emir ve izn-i ilâhî ve havl ve kuvvet-i rabbâniye ile, umum hayvanâtın, melâikeden bir çobanı, bir nâzırı olduğu gibi, kuş tâifesinin de bir

çobanı var. Onlar bilmese de, emr-i ilâhî ile ve ilham-ı rabbânî ile, çobanları onları sevk eder. O sevk-i fıtrî ise, kuşlara gelen ilhama dayanır. Kuşlar, ilhama mazhardırlar ki, yaşı bir günlük bir arı yavrusu, havada, bir gün mesafede gider, o ilham-ı fıtrî ile, o sevk-i rabbânî ile yolunu şaşırmadan dönüp, gelip yuvasına girer.

Evet, nasıl ki küre-i arz Risale-i Nur ve şâkirtlerine gelen zulme itiraz etti ve cevv-i hava yağmursuzlukla ve soğukla Risale-i Nur'a gelen tazyikat ve müsadereyi tenkit etti ve bulutlar serbestiyetini yağmurlarla alkışladı; elbette kuş nev'i de alâkadar olabilir.

Evet, insanın bir kısım sun'î kuşlarının bir bomba yumurtasıyla bir köyü harap edip bin adamı mahveden cinayetine ve cehennemî zakkum yumurtaları taşıyan o insanî kuşların tahripçi kısmını, hem küre-i arza, hem nev-i beşere müstebidane, merhametsiz tahribatına karşı, bu hayvanî kuşlar, tesirli bir surette istikbali tenvir eden Risale-i Nur'u elbette mânen tebrik edip alkışlar, diye suretindeki hâdise, gerçi çok tatlı bir latîfedir; fakat çok ince bir hakikat dahi içinde var.

~~~

Kardeşlerim,

Bu defa Meyve Risalesi'nin tam kıymetini bilen ve kendine "Meyveci" namını veren Risale-i Nur santralcısının yazdığı mektup, beni çok memnun eyledi. Çünkü Hulûsi, Hakkı gibi yirmi seneye yakın bir zamandan beri mâbeynlerinde olan samimane dostluk ve kardeşlik tam devam ve sebat ettiği gibi, onların Risale-i Nur'a karşı alâka ve irtibat ve sadakatleri, aynen mâbeynlerindeki hâlisâne münasebetleri gibi hem devam ediyor, hem metanet kesbediyor, ârızalarla sarsılmıyor. Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ki, böyle hâlis, muhlis ve başkalara hüsn-ü misal olan sadık şâkirtleri Risale-i Nur'a vermiş ki, daimî hakta hulûs ile ve Nur hizmetinde sabır içinde şükrediyorlar. O Meyvecinin civarında, ismini söylemediğim mâlûm ve çok alâkadar olduğum kardeşlerim, hususan Barla sıddıkları, beni çok defa hayalen eski zamana ve o memlekete celb ediyorlar, Barla ve dağlarında gezdiriyorlar. Ben, onlarla ve o yerleriyle çok alâkadarım, unutmuyorum.

Onlara binler selâm ediyorum.

Kozca hatibi Hasan Şükrü'nün mektubu beni memnun eyledi; selâm ederim. Mâsumlar, ümmîler, hemşireler ve kaleme çalışanlar başta olarak umum kardeşlerime birer selâm ve dua ediyoruz.

أَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Mahkeme tarafından bana iade edilen, daha elime geçmeden postadan müsadere edilen mübarekler heyetinin pehlivanı Küçük Ali'nin bir mektubunu gördüm ki, her iki sene bir defa bütün Risale-i Nur'u yazmaya karar vermiş, yapmış. Bu kahramanlığı ile, benim, Risale-i Nur'un birinci şakirdi olan Büyük Mustafa'da hakikî bir Abdurrahman'ı ve arkasında çok Abdurrahman'ları göreceğim diye keşfiyatımı tam tasdik etmiş ve o mübarek Mustafa'nın vazifesini tam yapmış. Ve Hâfız Mustafa dahi, Hâfız Ali zamanında tam bir muavini ve vefatından sonra tam bir vârisi olduğunu hapiste gösterdi. Demek mübarek heyet-i âlisinde, on sekiz sene evvel ümit ettiğim hizmet-i Nuriye'yi tam yapmışlar ve yapıyorlar. Ektikleri tohumlar, onlar çalışmasalar da, onların bedeline mahsulât veriyor.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin leyâli-i aşere olan mübarek o geçmiş gecelerinizi ve kudsî bayramınızı ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, rahmet ve keremiyle ve hıfz ve himayetiyle ve tevfik ve hidayetiyle, Risale-i Nur'un tab' ve intişarına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın tevafuklu tab'ına sizleri muvaffak eylesin, âmîn.

Sâniyen: Risale-i Nur'un bir hülâsası olan Âyetü'l-Kübrâ ve Hizb-i Nuriye'nin bir hülâsatü'l-hülâsası hükmünde otuz üç kelime-i tevhidin namaz tesbihatındaki eskiden beri okuduğum ve Risale-i Nur'un ekser hakikatleri namaz tesbihatında inkişaf etmesiyle hayalim fazla tevessü ederek, o otuz

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

üç kelime-i tevhid, her birisini kâinatın bir tabaka-yı mahlûkatının lisân-ı hâliyle söylediği o kelimeyi ben o lisan ile söylüyorum gibi, o küllî lisân-ı hâl, benim cüz'î lisân-ı kâlimin aynı olur. Ben, kemal-i zevkle okuyorum. Size de suretini gönderiyorum.

Benim şüphem kalmadı ki: أَغُكُّرُ مِنَا عَبَادَةٍ سَنَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَنَةٍ عَبَادَةٍ سَنَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَنَاعَةً نَعْكُرُ sırrını taşıyan Hizb-i Nuriye'nin on beş dakika zarfında bu hülâsatü'l-hülâsası dahi aynı sırrı taşıyor. Arabî bilmeyenler, Âyetü'l-Kübrâ'nın mertebelerini güzelce anlasalar, bu Arabî parça tam anlaşılır. Arabî bilmeyen, birkaç defa ikisine baksa, tam anlayacak. Bunu ben yirmi dört saatte bir defa ya sabah namazının tesbihatında veya başka vakitte, en ziyade usandığım ve sıkıntı zamanında okuyorum. Bana ulvî bir inşirah verir, usancı izale eder. Âyetü'l-Kübrâ ve Hizb-i Nuriye'nin âhirinde yazılsa, münasip olur. Mânidardır ki, Âyetü'l-Kübrâ ve Risale-i Nur'un ekser hakikatleri, Ramazan'da ve tesbihatında zuhuru gibi, bu Hülâsatü'l-Hülâsa, aynen Ramazan'da ve tesbihatta zuhur etti.

Sâlisen: Bugünlerde haber aldım ki, Heyet-i Vekile, benim nüfusumu Kastamonu'dan alıp Emirdağ'a nakletmeye karar vermişler. Anlaşılıyor ki, Risale-i Nur'a ve talebelerine ilişmeye bahane bulamıyorlar, yalnız ehemmiyetsiz şahsıma ehemmiyet veriyorlar, kayıtlar altına alıyorlar.

Ben de size bütün kuvvetimle temin ediyorum ki, ben ruh u canımla, onların, Risale-i Nur ve talebelerine ilişmeye bedel bana ilişmelerini iftiharla kabul ediyorum. Güya başka yerlerde birden bana iltihak ediyorlar ve men'ine çare bulamıyorlar, fakat burada tam çare bulmuşlar zannedip böyle muamele oluyor. Siz hiç müteessir olmayınız. Benim bu vaziyetim, Risale-i Nur şâkirtlerinin fütuhatlarına bir vesiledir. İnayet-i merhamet-i ilâhiye, hakkımda ehl-i dünyanın haksızlıklarını büyük bir hayra çevirecek kanaatindeyim. Zaten mesleğimizde zaman, mekân sohbetimize mâni olamaz. Şarkta, garpta, hattâ âhirette, berzahta olsa da beraberiz. Meselâ, berzahta Hâfız Ali (rafimetullâhi aleyfı) her gün mânen yanımızdadır. Bu hakikate binâen, sûrî ayrılmaya, hattâ ölüme ehemmiyet vermemeliyiz.

Râbian: Medrese-i Nuriye kahramanlarından marangoz Ahmed'in bülbülü, gül fabrikasının mübarek gülcü kâtibinin bülbülünü tasdik etmesi pek latîf olmuş. Zaten baharda umum kuşlar namına nebatat kafilelerinin erzak-ı hayvaniyeyi getirmelerine karşı bülbüller bir hatiptir ki, onları kuşlar namına

^{1 &}quot;Bir saat tefekkür, bir sene nafile ibadetten daha hayırlıdır." (el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 4/423; el-Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân 4/314; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.82.)

alkışlıyor. Risale-i Nur'un kuşlar tarafından alâkadarlıkları içinde, elbette yine başta bülbül görünmek lâzım geliyor ki göründü.

Safranbolulu muhlis, metin kardeşimiz Mustafa Osman, "Buradaki kardeşlerime bir-iki mektup gönderdim." diyor; mektupların cevabını alamadığından telâş etmiş. Etmesin.. İhtiyata binâen ve Isparta vasıtasıyla muhabereye itimaden ona ayrı mektup yazılmamış; merak etmesinler. Kastamonulu kardeşlerimiz de telâş etmesinler. Nüfusumun buraya nakli, Kastamonu ve onlarla alâkamı gevşetmez, bilâkis daha kuvvetli beni onlarla bağlıyor. Ben, ekser vakitte hayalen ve mânen kendimi Kastamonu'nun mübarek dağlarında ve o kardeşlerimin yanında buluyorum.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikî vârislerim,

Bayram tebriklerine ait çok mektupları aldım. Her birine cevap vermeye vaktim, halim müsaade etmiyor. Her bir mektubu, çok kardeşlerimi temsil ederek bir has kardeşimiz yazmış. O mektuplarda, tebrikten başka bazı ehemmiyetli noktalar da var; beni mesrur, minnettar eyledi.

Ezcümle, Gül ve Nur fabrikası namına Hüsrev'in tebrik mektubu, beni sevinçle ağlattırdı. Zaten Hüsrev'in mümtaz bir hâsiyeti budur ki; şimdiye kadar bana gelen bütün mektuplarının hiçbirisi beni incitmiyor.. elîm zamanlarımda da yumuşak geliyor, ruhumu okşuyor. Bu cihette dahi ona şahsım itibarıyla çok minnettarım.

Hulûsi-i Sâni Sabri'nin, mâlûm kardeşleri hesabına tebriknamesi, beni derinden derine sevindirdi. O has kardeşimizin takdir ve tahsin noktasında ileri olması, Hüsrev ve Hasan Feyzi hakkında çok güzel takdiratı, beni cidden müferrah eyledi. Hasan Feyzi'nin Denizli şâkirtlerinin hesabına tebriki dahi onun yüksek irtibatını, kuvvetli alâkasını gösterdi.

Kastamonu fedakârları namına Kastamonu'nun Hüsrev'i ve Rüştü'sü olan Feyzi ve Emin'in tebrikli mektubu ve Feyzi'nin mâlûm hâdisede hiçbir endişe verecek bir hal vuku bulmadığını, bilâkis bir teşvik kamçısı hükmüne geçtiğini yazması, bizim endişemizi izale etti.

Nazif'in o havalideki kardeşlerimizin namına tebriki ve Nazif'in sarsılmaz sadakat ve irtibatı ve kuvvetli ümitleri bize tam bir nefes aldırdı. Onun hususî rakipleri bulunduğu için telâşlıydım.

Sadakati harika olduğu gibi, cesareti de o nisbette olan Halil İbrahim'in (rahmetullâhi aleyh) doğrudan doğruya benim adresime gönderdiği tebrikini aldım. Onu ve Nur'un dikkatli avukatı başta olarak onların umumuna selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından Şükrü Efe'nin kuşların ve serçelerin alâkadarlıklarını gösteren mektubu, kahraman marangozun teyidini teyid etti, bizi de memnun etti.

Atabey kardeşlerimizden, Lütfi vârislerinden Ali Osman'ın mektubundaki sualine cevap vermeye vakit bulamadık.

İşte bu mezkûr kardeşlerimizin her biri temsil ettikleri kendilerine ve arkadaşlarına ayrı ayrı ruh u canımızla maddî ve mânevî bayramlarını tebrik ediyoruz ve büyük Refet kardeşimize binler safâlarla geldin deriz.

Umum kardeşlerime ki, içinde mâsumlar tâifesi ve ümmî ihtiyarlar ve fedakâr hemşireler tâifeleri olarak birer birer üçüncü olarak bayramlarınızı tebrik ve selâm ve selâmet ve saadetlerine dua ederek hatm-i mekâl ediyorum.

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Merhum Şehid Hâfız Ali'nin (rafimetullâfii aleyfi) kitaplarıyla beraber bana gelen mübareklerin pehlivanı ve Abdurrahman'ların kahramanı büyük ruhlu Küçük Ali'nin Sikke-i Tasdîk-i Gaybî nâmındaki mecmuası çok güzel ve münasiptir. Fakat Lâhika'da ve bilhassa Emirdağ parçasında, Risale-i Nur'un kerametlerine alâkadar zelzele ve yağmur ve kuşlar bahisleri gibi daha münasip gördüğünüz mektuplar o Sikke'nin âhirine girse, daha güzel olur. Bu münasebetle, mübarekler heyetinin bayramlarını tekrar tebrikle Küçük Ali'ye bin bârekâllah derim.

Safranbolu bahadırı fedakâr Mustafa Osman'ın buradaki şâkirtlere gönderdiği güzel mektubu okudum. Bu zat dahi Hasan Feyzi gibi fevkalâde sadakatini ve hüsn-ü zannını edîbane yazmış, fakat Risale-i Nur'un şahs-ı mânevî-si yerine bana haddimden çok ziyade makam vermiş. Üstadını, kendi parlak aynasında çok parlak görmüş. Ben de onun o hüsn-ü zannını bir mânevî dua yerinde kabul ettim. Hem onun, hem civarındaki kardeşlerimizin bayramlarını tebrik ederiz.

Muhterem, sevgili, mübarek kardeşlerim Risale-i Nur talebelerine beyan ediyorum ki:

- •Risale-i Nur bir ibrişimdir ki, kâinat ve kâinattaki mevcudatın tesbihatları onda dizilmiştir.
- •Risale-i Nur âhize ve nâkile ile mücehhez bir radyo-yu Kur'âniye'dir ki, onun tel ve lâmbaları, ayna, tel ve bataryaları hükmündeki satırları, kelimeleri, harfleri öyle intizamkârâne ve îcazdârâne bast edilmiştir ki, yarın her ilim ve fen adamları ve her meşrep ve meslek sahipleri, ilim ve iktidarları miktarında âlem-i gayb ve âlem-i şehadetten ve ruhaniyat âleminden ve kâinattaki cereyan eden her hâdisattan haberdar olabilir.
- •Risale-i Nur müminlere; Kur'ân'dan hedâyâ-yı hidâyet, kevneyn-i saadet, mazhar-ı şefaat ve feyz-i Rahmândır.
- •Risale-i Nur, kâinata baharın feyzini veren bir âb-ı hayat ve ayn-ı rahmet ve mahz-ı hakikat ve bir gülzar-ı gülistandır.
- •Risale-i Nur lütf-ü Yezdan, kemal-i iman, tefsir-i Kur'ân ve bereket-i ihsandır.
  - •Risale-i Nur, kâfire hazân, münkire tufan; dalâlete düşmandır.
- •Risale-i Nur bir kenz-i mahfî ve bir sandukça-yı cevher ve menba-ı envardır.
  - •Risale-i Nur hakâik-i Kur'ân ve mirâc-ı imandır.
- •Risale-i Nur Kur'ân ve hadisten sonra sertac-ı evliya, sultanü'l-eser ve züb-detü'l-meâni ve atâyâ-yı ilâhî ve hedâyâ-yı sübhânî ve feyyâz-ı rahmânîdir.
- •Risale-i Nur bir bahr-i hakâik ve bir sırr-ı dekâik ve kenzü'l-maarif ve bahrü'l-mekârimdir.
- •Risale-i Nur hastalara şifahane-i hikmet ve mâ-yı zemzem, sağlara maişet-i hakikat ve rîh-ı reyhan ve misk-i anberdir.
- •Risale-i Nur mev'id-i Ahmedî (aleyhissalâtü vesselâm) ve müjde-i Haydarî (radiyallâhu anh) ve beşaret ve teâvün-ü Gavsî (kuddise sirruh) ve tavsiye-i Gazalî (kuddise sirruh) ve ihbar-ı Fârukî'dir (kuddise sirruh).
- •Risale-i Nur şems-i Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın elvan-ı seb'ası, Risale-i Nur'un menşur-u hakikatinde tam tecellî ettiğinden, hem bir kitab-ı şeriat, hem bir kitab-ı dua, hem bir kitab-ı hikmet, hem bir kitab-ı ubudiyet, hem bir

kitab-ı emir ve dâvet, hem bir kitab-ı zikir, hem bir kitab-ı fikir, hem bir kitab-ı hakikat, hem bir kitab-ı tasavvuf, hem bir kitab-ı mantık, hem bir kitab-ı ilm-i kelâm, hem bir kitab-ı ilm-i ilâhiyyat, hem bir kitab-ı teşvik-i sanat, hem bir kitab-ı belâgat, hem bir kitab-ı isbat-ı vahdaniyet, muarızlarına bir kitab-ı ilzam ve iskâttır.

- •Risale-i Nur Kur'ân semalarından bir sema-yı mâneviyenin güneşleri, ayları ve yıldızlarıdır. Nasıl ki zâhiren, perde-i esbab olan güneşten, kamerden ve kevkeb-i münîrden bütün kâinat tenevvür ve tezeyyün ve bütün eşya neşv ü nema ve hayat buluyor.
- •İşte Risale-i Nur da Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'dan alıp saçtığı şuâlarla bütün âleme, hayat; ve âdeme, kâmil insan; ve kulûbe, neş'e-i iman; ve ukûle, yakîn bir itminan; ve efkâra, inkişaf-ı iman; ve nüfusa, teslim-i rıza ve candır. O sema-yı mâneviyeyi bazen ve zâhiren —bihasbilhikmet— âfâkî bir bulut kütlesi kaplar. O celâlli sehabdan öyle bir bârân-ı feyz-i rahmet takattur eder ki, sümbüllenmeye müstaid tohumlar, çekirdekler, habbeler o sıkıcı ve dar âlemde gerçi muztarip olurlar, o sıkılmaktan üzerlerindeki kışırları çatlar ve yırtarlar; o anda bulutlar da ufuklara çekilip nöbetçi vaziyetinde beklemesi bir imtihan-ı rabbânî ve bir inkişaf-ı feyezanî ve bir rahmet-i nuranîdir ki, evvelceki bir habbe, bir çekirdek yeniden taze bir hayata iştiyakla ve neş'e-i inkişafla meyvedar koca bir ağaç suretini alır ve

Evet, yirmi senedir devam eden şu mevsim-i şita, inşâallahu teâlâ nihayet bulmuş ola... Dünyaya yeni ve feyizli bir fasl-ı nevbahar gele ve âlemin yüzü nur ile güle...

Risale-i Nur Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın taht-ı tasarrufunda olduğundan, ona uzanan, ilişmek isteyen her el kırılır ve her dil kurur. Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِه kavl-i şerifinin îma ve işârâtından şu devrede Türk lisanının sadmeler geçirmesine bakılırsa, Risale-i Nur, Türkçe'de, lisan üzerinde de imam olacağına, yani yarın hâlis Türkçe olan Risale-i Nur'un kesb-i imtiyaz edip diğerlerini terk edeceklerine dair işaret-i Kur'âniye'dendir demiş olsam, hata etmemiş olurum zannederim.

Başta Üstadımız olduğu halde bilumum kardeşlerimize samimî selâmlarımla arz ve hürmetler eyler, mübarek bayramlarını tebrik ve tes'id eylerim.

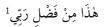
[&]quot;Allah onların kötülüklerini iyiliklere, günahlarını sevaplara çevirir." (Furkan sûresi, 25/70)

^{2 &}quot;Biz her bir rasûlü, onlara gerçeği bütün açıklığıyla anlatsın diye ancak kendi halkının dilini konuşan biri olarak gönderdik." (İbrahim sûresi, 14/4)

Üstadım hakkında bir şey yazamadım. Çünkü veraset-i Muhammediye (aleyhissalâtü vesselâm) makamında olan bir zat-ı âli-kadr hakkında ne diyebilirim? Ona Hasan Feyzi Efendi kardeşimizin sözlerini tekrar etmekten başka bir şey bilmem.

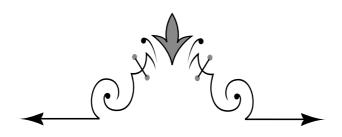
Milâs ve havalisi Risale-i Nur talebeleri namına duanıza muhtaç Halil İbrahim (rahmetullâhi aleyh)

(Halil İbrahim'in Risale-i Nur hakkındaki parlak fıkrasının sonunda kaydedilip, ikisi beraber Emirdağ mektuplarının âhirlerinde kaydedersiniz. Bu zat, Risale-i Nur'un çok eski ve çok sadık ve çok fedakâr bir şakirdidir. Risale-i Nur'a hitap ederek bu mektubu yazmış.)

Said Nursî

~~~~

^{1 &}quot;Bu, Rabbimin bir lütfudur..."

Risale-i Nur

Mazhar-ı esmâ u sıfât-ı Bediüzzamandır bu. Mev'ûd-ü risaletten bizlere fazl-ı ihsandır bu. Kenz-i mahfîde muhit-i mekteb-i irfandır bu. Havâ-yı zulmette işrâk eden şems-i tâbândır bu.

Mişkât-ı misbahtan menşur-u hakikat-i Kur'ân'dır bu. Mevsim-i âsârda yektâ bir gülistandır bu. İrşâd-ı feth-i keşifte serencam-ı hidâyettir bu. Sefine-i necatta sırr-ı menzile vusule kaptandır bu.

Leyle-i zulmet-i cehilde nur-u çırâğ-ı Yezdan'dır bu. Gamgîn gönüllerde behçet-i ferah feza-yı şâdümandır bu Şems-i Kur'ân'dan akseden nur-u irfandır bu. Sultanü'l-eser ve zübdetü'l-meânî-i tefsir-i Furkan'dır bu.

Şeref-i Ehl-i Beyt ve teşci-i Gavs-ı Âzam'dır bu. Etbâ-ı Ehl-i Sünnet ve iklim-i mârifette sultandır bu. Mâden-i mârifet ve ibraz-ı şefkatte ümmü'l-enâmdır bu. Cism-i velâyette evliyâya ruh-u fezâ-yı cândır bu.

Kevkeb-i muhakkıkînde müminlere atâ-yı Sübhan'dır bu. Vahdet-i mevcud ve râhının semasında kehkeşandır bu. İlm ü mârifet bahrinde dürr-i yektâ-yı mercandır bu. İlm ü hakikatte şûledar mâhitab-ı âhirzamandır bu.

Müstağrak-ı envar-ı safâda gelen bahardandır bu. Teslîm-i rızâ ve nezâhet-i istiğnada aynı iz'andır bu. Risale-i Nur talebelerine hakikat-i kıble-i imandır bu.

Halil İbrahim (rahmetullâhi aleyh)

Risale-i Nur

Bu Nur Eser, tefsîridir o semavî kitabın, İlân eder hakikati, emr-i hakkı bildirir. İsyanlara, zulümlere mâruz olan cihanın, Bu asırda gözyaşını nur saçarak dindirir.

Bu eserdir muztarip gönüllere tesellî. Bu kararsız âlemin her buhranında nur saçar. Bu eserdir her zulmette selâmetin rehberi. Ehl-i iman bu sayede, bu eserle hür yaşar...

Mâsumlara bir öğüttür, gençlerin de rehberi, Her mazluma "Ağlama" der, "Güleceksin yarın sen." Tesellîsi çok yücedir, ibretlidir dersleri, Beli bükük ihtiyara müjde verir derinden.

Bu eserdir insanları dehşetlerden dûr eden... Kudret eli hâmisidir, hayret-fezâ hükmü var... Muannidler teslim olur hükmüne, mağrur iken. Her serseri filozofu meftun eden Nur'u var!

Bu nur eser her bilginin, her müminin sertacı, Dertlilerin dermanıdır, her münkiri tokatlar... Şirklerin hem hedimidir, hem her kaygu ilâcı, Zındık, zâlim ilişirse başında volkan patlar!

Ey güç yetmez dehşet veren hâletlerden ağlayan! Fânilere aldanarak kırıldıkça bağırma... Ey zâilden, âcizlerden medet umup bağlanan! Gir bu Nur'un âlemine, fânileri çağırma...

Ayıl artık gaflet sarhoşluğundan, durma, uyan! Hevesatın bir ejderdir, kalbini kemirecek. Yarın mesut olacaktır yoklukta Hakk'ı bulan. Nur'a ver nakd-i ömrü, yarın sana verilecek; Huzuruna uhrâda ihtişamlar serilecek.

> Risale-i Nur'un kusurlu hâdimi Zekâi

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimdiye kadar gizli münafıklar Risale-i Nur'a kanunla, adliye ile ve âsâyiş ve idare noktasından hükûmetin bazı erkânını iğfal edip tecavüz ediyorlardı. Biz, müsbet hareket ettiğimiz için, mecburiyet olduğu zaman tedâfüî vaziyetinde idik. Şimdi plânları akîm kaldı. Bilâkis tecavüzleri Risale-i Nur'un dairesini genişlettirdi. Bu defa yeni hurufla Asâ-yı Mûsâ'yı tab' etmek niyetimiz, ihtiyarımız olmadığı halde, tecavüz vaziyeti Risale-i Nur'a veriliyor gibidir. Bu hâdisenin ehemmiyetli bir hikmeti şu olmak gerektir:

Risale-i Nur, bu mübarek vatanın mânevî bir halâskârı olmak cihetiyle; şimdi iki dehşetli mânevî belayı defetmek için matbûât âlemi ile tezahüre başlamak, ders vermek zamanı geldi veya gelecek gibidir, zannederim.

O dehşetli beladan birisi: Hıristiyan Dini'ni mağlup eden ve anarşiliği yetiştiren, şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanın bu vatanı mânevî istilâsına karşı Risale-i Nur bir Sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'ânî vazifesini görebilir.

İkincisi: Âlem-i İslâm'ın bu mübarek vatanın ahalisine karşı pek şiddetli itiraz ve ithamlarını izale etmek için matbûât lisanıyla konuşmak lâzım gelmiş diye kalbime ihtar edildi.

Ben dünyanın hâlini bilmiyorum. Fakat Avrupa'da istilâkârâne hükmeden ve edyân-ı semâviyeye dayanmayan dehşetli cereyanın istilâsına karşı Risale-i Nur hakikatleri, bir kale olduğu gibi; Âlem-i İslâm'ın ve Asya kıtasının hâl-i hazırdaki itiraz ve ithamını izale.. ve eskideki muhabbet ve uhuvvetini iade etmeye vesile olan bir mucize-i Kur'âniye'dir.

Bu memleketin vatan-perver siyasîleri çabuk aklını başına alıp Risale-i Nur'u tab' ederek resmî neşretmeleri lâzımdır ki, bu iki belaya karşı siper olsun.

Acaba bu yirmi sene zarfında iman-ı tahkikîyi pek kuvvetli bir surette bu vatanda neşreden Risale-i Nur olmasaydı, bu dehşetli asırda, acip inkılâp ve infilâklarda bu mübarek vatan, Kur'ân'ını, imanını dehşetli sadmelerden tam muhafaza edebilir miydi? Her neyse... Risale-i Nur'a, daha vatana, idare-ye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez; daha kimseyi o bahaneyle inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid'a taraftarı veya enaniyetli sofi meşreplileri bazı kurnazlıklarla Risale-i Nur'a karşı –iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi– istimal etmek ve Risale-i Nur'a ve şâkirtlerine ayrı bir cephede tecavüz etmeye münafıklar çabalıyorlar. İnşaallah muvaffak olamazlar. Risale-i Nur şâkirtleri, tam ihtiyatla beraber, bir taarruz olduğu vakitte münakaşa etmesinler,

aldırmasınlar. Aldanan ehl-i ilim ve imansa, dost olsunlar, "Biz size ilişmiyoruz. Siz de bize ilişmeyiniz. Biz ehl-i imanla kardeşiz." deyip yatıştırsınlar.

Sâniyen: Mübareklerin pehlivanı hem Abdurrahman, hem Lütfi, hem Büyük Hâfız Ali mânâlarını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali kardeşimiz bir sual soruyor. Hâlbuki o sualin cevabı Risale-i Nur'da yüz yerde var. "Risale-i Nur'un erkân-ı imaniye hakkında bu derece kesretli tahşidatı ne içindir? Bir âmî müminin imanı büyük bir velînin imanı gibidir, diye eski hocalar bize ders vermişler?" diyor.

Elcevap: Başta Âyetü'l-Kübrâ merâtib-i imaniye bahislerinde; ve âhire yakın müceddid-i elf-i sâni İmam Rabbânî beyanı ve hükmü ki: "Bütün tari-katlerin müntehası ve en büyük maksatları, hakâik-i imaniyenin inkişafıdır. Ve bir mesele-i imaniyenin kat'iyetle vuzuhu, bin kerametlerden ve keşfiyatlardan daha iyidir."¹; ve Âyetü'l-Kübrâ'nın en âhirdeki ve Lâhika'dan alınan o mektubun parçası ve tamamının beyanatı cevap olduğu gibi, Meyve Risalesi'nin tekrarat-ı Kur'âniye hakkında Onuncu Meselesi, tevhid ve iman rükünleri hakkında tekrarlı ve kesretli tahşidat-ı Kur'âniye'nin hikmeti, aynen bitamamiha onun hakikî tefsîri olan Risale-i Nur'da cereyan etmesi de cevaptır.

Hem, iman-ı tahkikî ve taklidî ve icmâlî ve tafsilî ve imanın bütün tehacümata ve vesveseler ve şüphelere karşı dayanıp sarsılmamasını beyan eden Risale-i Nur parçalarının izahatı, büyük ruhlu Küçük Ali'nin mektubuna öyle bir cevaptır ki, bize hiçbir ihtiyaç bırakmıyor.

İkinci Cihet: İman, yalnız icmâlî ve taklîdî bir tasdike münhasır değil; bir çekirdekten, tâ büyük hurma ağacına kadar ve eldeki aynada görünen misalî güneşten tâ deniz yüzündeki aksine, tâ güneşe kadar mertebeleri ve inkişafları olduğu gibi; imanın o derece kesretli hakikatleri var ki, bin bir esmâ-yı ilâhiye ve sair erkân-ı imaniyenin kâinat hakikatleriyle alâkadar çok hakikatleri var ki, "Bütün ilimlerin ve mârifetlerin ve kemalât-ı insaniyenin en büyüğü imandır ve iman-ı tahkikîden gelen tafsilli ve burhanlı mârifet-i kudsiyedir." diye ehl-i hakikat ittifak etmişler.

Evet, iman-ı taklidî, çabuk şüphelere mağlûp olur. Ondan çok kuvvetli ve çok geniş olan iman-ı tahkikîde pek çok meratip var. O meratiplerden ilmelyakîn mertebesi, çok burhanlarının kuvvetleriyle binler şüphelere karşı dayanır. Hâlbuki taklidî iman bir şüpheye karşı bazen mağlûp olur.

¹ Bkz.: İmam Rabbânî, *Mektubat* 1/182 (210. Mektup).

Hem iman-ı tahkikînin bir mertebesi de aynelyakîn derecesidir ki, pek çok mertebeleri var. Belki esmâ-yı ilâhiye adedince tezahür dereceleri var. Bütün kâinatı bir Kur'ân gibi okuyabilecek derecesine gelir.

Hem bir mertebesi de hakkalyakîndir. Onun da çok mertebeleri var. Böyle imanlı zatlara şübehat orduları hücum da etse bir halt edemez. Ve ulemâ-yı ilm-i kelâmın binler cild kitapları, akla ve mantığa istinaden telif edilip, yalnız o mârifet-i imaniyenin burhanlı ve aklî bir yolunu göstermişler. Ve ehl-i hakikatin yüzer kitapları keşfe, zevke istinaden o mârifet-i imaniyeyi daha başka bir cihette izhar etmişler. Fakat, Kur'ân'ın mucizekâr cadde-i kübrâsı, gösterdiği hakâik-i imaniye ve mârifet-i kudsiye, o ulemâ ve evliyanın pek çok fevkinde bir kuvvet ve yüksekliktedir.

İşte, Risale-i Nur bu cami ve küllî ve yüksek mârifet caddesini tefsir edip, bin seneden beri Kur'ân aleyhine ve İslâmiyet ve insaniyet zararına ve adem âlemleri hesabına tahribatçı küllî cereyanlara karşı Kur'ân ve iman namına mukabele ediyor, müdafaa ediyor. Elbette hadsiz tahşidata ihtiyacı vardır ki, o hadsiz düşmanlara karşı dayanıp ehl-i imanın imanını muhafazasına Kur'ân nuruyla vesile olsun.

Hadîs-i şerifte vardır ki: "Bir adam seninle imana gelmesi, sana sahra dolusu kırmızı koyunlardan daha hayırlıdır." Bazen bir saat tefekkür, bir sene ibadetten daha hayırlı olur." Hattâ Nakşîlerin hafî zikre verdiği büyük ehemmiyet, bu nevi tefekküre yetişmek içindir.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyoruz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Kardeşiniz Said Nursî

~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

"İhlâs" ve mektupların suretlerinin hafiyeler tarafından alınması, sizi müteessir etmesin. Zaten o mektupları ve "İhlâs" ve ihbar-ı Aleviye'yi onlara okutmak, Risale-i Nur hesabına ve fütuhatına lâzımdı. Hem bu hâdise zama-

¹ Buhârî, cihâd 102, 143, fezâilü ashâb 9; Müslim, fezâilü's-sahâbe 34; Ebû Dâvûd, ilim 10.

² el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 4/423; el-Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmi'l-Kur'ân 4/314; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.82.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

nında İstanbul'da bolşevizm aleyhindeki nümayiş hâdisesi, Risale-i Nur'a karşı perde altında hücum eden iki kuvvet birbirine vaziyet almaya başladığı cihetle, Risale-i Nur fütuhatına büyük bir vesiledir. Muvakkat bize karşı bazı ilişmeler olsa da, hiç ehemmiyeti yok. Çünkü bolşevizmin, Müslümanlar içinde anarşilik mahiyetinde küfr-ü mutlak ve fikr-i tabiatla yerleştirilmesine mukabil, ancak ve ancak Risale-i Nur'un fevkalâde kuvvetli hakikatleri çıkabilmesinden, milliyet-perver ve vatan-perver ve siyasetçiler ve dindarlar, Risale-i Nur'un arkasına girmeye ve onunla barışmaya ve onunla siper almaya bir yol açılıyor nazarıyla bakıyoruz.

Said Nursî

~~~

Afyon Emniyet Müdürlüğüne

Zatınızı tanımadan bir defa gördüğüm vakit insaflı ve adaletli gördüğümden herkesten evvel, alâkadar olduğum bir hakikati size beyan ediyorum. O hakikati alâkadar makamata vazifeniz itibarıyla bildirmeyi, size bırakıyorum. O hakikat de şudur:

Benim şimdiki vaziyetim, tarihte emsali yoktur. Her şeyden tecrid-i mutlak içinde, herkesten, hattâ camideki cemaat adamlarından ve temastan memnu olduğum halde; ihtiyarlık, hastalık, yoksuzluk içinde birden kalbime geldi ki:

Madem ben de bu vatanın bir evlâdıyım, bu vatanın saadetine hizmet etmek benim için farzdır. Maddî cihette elimden hiçbir şey gelmiyor. Yalnız Kur'ân'dan anladığım ve kaleme aldığım Meyve Risalesi ile Hüccetü'l-Bâliğa'yı yeni hurufla tab' etmek için bazı kardeşlerime izin verdim. O iki risaleyi iki seneye yakın alâkadar Ankara makamatı ve ehl-i vukufu, hem Denizli Mahkemesi tetkikten sonra mûcib-i mesuliyet hiçbir şey bulamayarak bize resmen teslim ettiler.

Hem cevap gönderdim ki, sansüre ve büyük muharrirlere göstersinler, sonra tab' etsinler. Hem tab'dan sonra resmen hükûmetin on iki makamatına vermek bir usuldür. Sonra da İhlâs Risalesi ile İktisat Risalesi'ni de o iki risalenin âhirine ilhak edip yeni hurufla tab' edilsin.

Katiyen size beyan ediyorum ki benim maksadım, bunun tab'ında, bu mübarek milleti ve vatanı mânevî ve maddî anarşilikten muhafaza etmek ve âsâyiş ve inzibata mânevî yardım etmek ve anarşiliği uyandıran hâricî bir cereyanın istilâsına mânevî sed çekmek ve âlem-i İslâm'ın bize karşı itiraz ve ithamını izaleye ve eski muhabbet ve uhuvvetini celb etmeye çalışmaktır. Fakat maatteessüf ben dünya ile alâkadar olmadığımdan ve ehl-i idare ile de görüşmediğimden ve dünya halini bilmediğimden ve kanunsuz ilişmek belâsına mâruz kaldığımdan, eskiden beri perde altında bana husumet eden bazı insanlar, fırsat bulup zâbıtayı, ya adliyeyi evhamlandırıyorlar.

Ezcümle: Acip bir tesadüfle işittim ki, dört risalemle bu iki sene zarfında yazdığım mektupların suretini taharrî memurları şimendiferde tutmuşlar.

O risalelerin ikisi, "İhlâs"tır. Gerçi bir derece mahremdir; fakat mahkeme, hem Ankara ehl-i vukufu tetkikten sonra zararsız görmüşler ki, bize iade ettiler. Hem, sansüre ve büyük muharrirlere göstermek için İstanbul'a gönderilmiş.

"İktisat" ise, bu zamanda herkese lâzımdır. On Sekizinci Lem'a olan keramet-i Aleviye ise, yanlışlıkla onlara, beraber gönderilmiş. Değil o risaleyi tab' etmek, belki en mahrem kardeşlerime de ancak okumasına izin veriyorum. Hem o, dünyaya bakmıyor. Hem ehl-i vukuf ve mahkeme tetkik etmiş, bize iade etmişler.

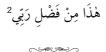
Hem, on sene evvel Eskişehir Hapishanesi'nde çok sıkıntılı bir zamanımda ve tesellîye çok muhtaç olduğum bir zamanda bir müjde-i mânevî kalbime geldi, ben de kaleme aldım. Amma benim bu iki sene, belki dört-beş senede yazdığım mektupların suretleri, değil o risalelerle beraber tab' ve neşretmek, belki mahrem bir-iki dostumun arzusuyla okunmasını merak edip beraber gönderilmiş. Bu mektupları kendim yazdığımın sebebi, benim yüzümden hapiste sıkıntı çekenlere bir tesellî, bir musahabe ve bu vatan ve millete dünya ve âhiretlerine yirmi seneden beri büyük menfaati görülen Risale-i Nur hakkında bir müdavele-i efkâr etmek içindir. Hem zatınıza, hem Ankara makamatına yazdığım bazı hasbihaller, belki içinde bulunmuş.

İşte bu mahiyetteki risaleler ve mektuplar, taharrî memurları tarafından alınmış. Belki size de gelmiş veya gelecek ihtimaliyle size bu hakikati beyan ediyorum. Benim şimdi pek ağır beş-altı cihetteki sıkıntılarıma evham yüzünden kanunsuz bana iliştirmeye meydan vermemenizi sizin vazife-perverliğinizden ve ciddiyetinizden ümit ediyorum.

(İstanbul'da hâdiseyi gören Risale-i Nur talebelerinin mektubundan bir parçadır.)

Aziz kardeşlerim,

الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ – Dün, Nur'un mânevî bir fütuhatı, bütün azamet ve dehşetiyle İstanbul'da görüldü. Küfr-ü mutlakı dünyaya, hususan âlem-i İslâm'a yerleştirmek isteyen bir cemiyet ve onun nâşir-i efkârı ve mürevvic-i a'mâli olan bir-iki gazete matbaası ve kütüphanesi darmadağın edilerek, dinsiz yaptık, komünist yaptık zannedilen gençlik ve mekteplilerin ağzıyla ve harekâtıyla ve fiilleriyle protesto edildi. "Kahrolsun komünistlik" diye beddualar edildi. Bu cemiyetin, binler lira maddî, milyonlar lira da manevî zararı oldu. Ve üzülen bizlere, kalbimiz ve ruhumuzla çok alâkadar bir şahs-ı mânevî, "Ey Nurcular! Şimdi maddî imkân hâsıl olmuyor diye üzülmeyiniz. Nur'un fütuhatı geniş bir sahada devam ediyor. Küllî bir muvaffakiyet hâsıl oluyor. Vesaire, vesaire..." diye bağırdı.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size, mânidar ve acip ve Risale-i Nur'un talebeleriyle ve Risale-i Nur'a ve Âyetü'l-Kübrâ'nın kerametiyle ve ehl-i dünyanın ilişmek niyetleriyle alâ-kadar karşımda eskiden belediye bulunan hükûmet dairelerinden birisi, hiçbir şey kurtulmayarak, hiç görmediğimiz acip bir parlamakla gecenin en soğuk bir vaktinde üç saat cehennem gibi yandığı halde, tam bitişiğinde, Risale-i Nur'un Çalışkanlarından bir talebesi, yine iki kardeşinin, mâsum Ceylân'ın sermayelerinin kısm-ı âzamı bulunan büyük mağazaları, o yangın yeriyle iki küçük dükkân fasıla ile o dehşetli yangın bütün şiddetiyle mağazaya doğru gelirken bîçâre Ceylân yanıma geldi, dedi: "Biz yanıyoruz, mahvolduk."

Ben de iki gün evvel mağazalarında bulunan Âyetü'l-Kübrâ'nın bir kısım matbû nüshalarını yanıma getirmek için söyledim, fakat getirmedi. Demek o ateşi söndürmek için orada kalmıştı.

Ben de Risale-i Nur'u ve Âyetü'l-Kübrâ'yı şefaatçı yapıp, "Yâ Rabbi, kurtar!" dedim. Üç saat o dehşetli yangın –hücumunda– bütün o büyük daireyi

 $^{^{1}\,\,}$ Bütün şükür ve şükranlar Allah'adır, minnetin her türlüsü de sadece O'nadır.

² "Bu, Rabbimin bir lütfudur…"

mahvetti. Altında ve bitişiğindeki dükkânları bütün yaktı, yıktırdı. Risale-i Nur'un ve Âyetü'l-Kübrâ'nın hıfzında olan mağazaya katiyen ilişmedi ve altındaki şakirdin dükkânı da müstesna olarak sağlam kaldı. Yalnız ahali camlarını kırdılar. Eğer ahali ilişmeseydi, eşyalarını almasaydılar, hiçbir zarar olmayacaktı.

İşte, İsparta Halıcıhanesinin yangını ile, Risale-i Nur'un derslerine köşklerini tahsis eden zatların o dehşetli yangınla bitişik iki kardeşinin iki hanesinin kurtulması Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Kastamonu'da aynen bu Emirdağ yangını gibi, orada, karşımdaki dehşetli bir yangının ittisalindeki Risale-i Nur şâkirtlerinden Hâfız Ahmed'in evi harika bir surette kurtulması ve hemşiresinin üçüncü kat yangın içinde harika bir tarzda, hem elmas ve altın mücevheratını, hem canını Risale-i Nur'un berekâtıyla kurtarması misillü, burada da, bu yangında, Risale-i Nur'un çalışkan talebelerinden ve Çalışkan hanedanından üç kardeşi olarak dört zatın o dehşetli yangından kurtulması, Risale-i Nur'un ve Âyetü'l-Kübrâ'nın bir kerameti olduğuna hem benim, hem onların, hem sair kardeşlerimizin kat'î kanaatimiz geldi. Burada eksik olmayan az bir rüzgâr esseydi, o çarşı dükkânlarının ekserisini yandırabilirdi. Hattâ Âyetü'l-Kübrâ mağazasından on-onbeş dükkân tâ uzakta eşyalarını çıkarıp kaçırdılar.

Bazı emarelerle, Sandıklı'da, hem Afyon, Kütahya ortasında, Risale-i Nur'a ve yeni mektuplarımı elde etmeleriyle bana karşı bir ilişmek emareleri göründü. O iki hâdisede, İstanbul hâdiseleriyle tokat yediler. Bu defa, niyetlerinde bana ilişmek cezası olarak bu tokat geldi, inşaallah o niyetten onları vazgeçirdi ve korkutup susturdu.

Kardeşlerim, sizin zekâvetiniz ve tedbiriniz, benim tesanüdünüz hakkında nasihatime ihtiyaç bırakmıyor. Fakat bu âhirde hissettim ki, Risale-i Nur şâkirtlerinin tesanüdlerine zarar vermek için birbirinin hakkında sû-i zan verdiriyorlar, tâ birbirini itham etsin. Belki "Filân talebe bize casusluk ediyor." der, tâ bir inşikak düşsün. Dikkat ediniz, gözünüzle görseniz dahi perdeyi yırtmayınız. Fenalığa karşı iyilikle mukabele ediniz. Fakat çok ihtiyat ediniz, sır vermeyiniz. Zaten sırrımız yok; fakat vehhamlar çoktur. Eğer tahakkuk etse, bir talebe onlara hafiyelik ediyor, ıslahına çalışınız, perdeyi yırtmayınız.

Sizin, hususan Isparta medresesindeki tesanüdünüz, hem Risale-i Nur'u, hem şâkirtlerini, hem bu memleketin yüzünü ak etmiş. Ve her tarafta Risale-i Nur'a çalıştıran ehemmiyetli bir sebep, tesanüdünüzdür ve şevk ve gayretinizdir. Cenab-ı Hak, sizleri bu hizmet-i imaniyede dâim ve muvaffak eylesin, âmîn, âmin...

Umum kardeşlerime tâife tâife, birer birer selâm ve dua; ve dualarını rica ediyoruz.

Said Nursî

Yangın hakkında Üstadımızın yazdığı hakikate kat'î kanaatimiz geldi; gözümüzle gördük.

Osman, Mehmed, Hasan, Ceylân ve yardım eden İbrahim

~~~·

Aziz kardeşim,

Senin mektuplarını iyi gördüm. Fakat şimdiki gazeteciler ve baştakiler, hakikatleri tam takdir edemiyorlar. Hem Risale-i Nur yalvarmaz; onlar yalvarmalı ve aramalı. Ve kıymetini takdir edip müşteri olduktan sonra onların yardımını kabul eder.

Hem şimdi nazar-ı dikkati Risale-i Nur şâkirtlerine celb etmemek münasiptir diye düşünüyorum. Fakat yedi sene Harb-i Umumî'ye bakmayan ve yirmi beş sene gazeteleri okumayan, dinlemeyen bu kardeşinizin fikri, bu meselede sorulmaz. Asıl fikir sahibi, sizler ve Risale-i Nur'un has şâkirtleri ve müdakkik nâşirleri, meşveretle, hususan İspartadakilerle, maslahat ne ise yaparsınız.

Senin bu güzel mektubunu Lâhika'ya yazdık. Risale-i Nur'un Lâhika Risalesi'nde Feyzi ile Emin ehemmiyetli mevki kazanmışlar; acaba ne haldedirler? O ehemmiyetli mevkie muvafık vaziyete muvaffak oluyorlar mı? Kederleri yok mu?

Hem, hapishanede hakikaten merdane ve fedakârâne istirahatime çalışan ve on sene şahsıma hizmet kadar beni minnettar eden Taşköprülü Sadık ve Hilmi ve İhsan ne haldedirler? Ve o civarda, hususan İnebolu'daki kardeşlerimi unutamıyorum; beni merak etmesinler. Risale-i Nur'un –bazı ara sırabazı yerlerde tevakkufuna mukabil, pek tesirli ve ehemmiyetli bir tarzda perde altında fütuhatı var. Telâş etmesinler; ihtiyat ile beraber sebat, metanet ve yazıda devam etsinler.

Umuma binler selâm ve dua ediyoruz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizleri, birinci vazife-i Nuriye'yi, *Asâ-yı Mûsâ*'ya ait hizmete başlamanızı tebrik ve İsparta'nızı, diyanette ve âdâb-ı İslâmiye'de geri değil, ileri gitmesini ruh u canımızla tahsin ve tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Denizli'nin Hüsrev'i Hasan Feyzi'nin Risale-i Nur hakkında ve Risale-i Nur'un aslı ve esası ve mâdeni olan hakikat-i Kur'âniye ve sırr-ı iman ve nur-u Ahmedî târifinde yazdığı manzum fıkrası, içinde tam bir samimiyet ve metin bir kanaat-ı imaniye bulunduğundan; hem her şeyi çabuk kabul etmeyen ve delilsiz teslim olmayan âlim, hususan muallim olduğu halde Risale-i Nur'un hakkaniyetini hem kendi namına, hem etrafındaki rüfekasının şahs-ı mânevîsi hesabına bir derece fevkalâde, hâlisâne tarif etmesinden Sikke-i Tasdîk-i Gaybî âhirinde, Lâhika'dan alınan parçaların sonunda yazılmasını, hem ayrıca Lâhika'da da kaydedilmesini ve Halil İbrahim'in de son Risale-i Nur hakkındaki tavsifnâmesini dahi bunun gibi Sikke-i Tasdîk-i Gaybî'nin arkasında yazılmasını münasip gördük ve burada da öyle yaptık. Çünkü bu kadar kuvvetli ve samimî bir kanaat, Sikke-i Gaybî'deki îmalar nev'inde hakkaniyetine bir îma, bir emare olabilir.

Sâlisen: Hasan Feyzi'nin mektubunda bahsettiği bütün oradaki kardeşlerimize pek çok selâm, tebrik ediyoruz. Hapishaneleri bir dershane-i Nuriye olduğu gibi, inşaallah Denizli vilâyeti de bir nevi Medresetü'z-Zehrâ hükmüne geçecek. Ve çokların yüzünü ak eden ve Nur'u zulümlerden kurtarmaya çalışan ve Nur'un şâkirtlerinin her birisine ona hediye edilen risalelerden ziyade hediye vermiş hükmünde mânen bizlere hediyesi var. Bu Nur'un tebriki umum ona minnettar olanların hatıralarıdır. Yüzer misli mukabili alınmış bir hatıra-yı adalettir.

Râbian: İşaret-i gaybiye ile, "64'te Risale-i Nur telifçe tamam olur." diye haber-i gaybiyeyi iki hal tasdik ediyor.

Birincisi: Çok mühim noktalar hatıra geldiği halde, risaleyi telif cihetine sevk edilmiyor.

İkincisi: Risale-i Nur'un hıfz ve neşrine ve sahâbet ve himayetine çalışmak için hayat isterdim. Fakat hadsiz şükür olsun ki, bir bîçâre ihtiyar Said yerinde çok genç Said'ler o vazifeyi yapıyorlar. Hususan Hüsrev'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler, Mehmed'ler biraderzadem gibi çok Abdurrahman'lar, ve hâkezâ... Hâfız Ali'yi kabrinde mesrur, müferrah ettikleri gibi, inşaallah kabrimde de öyle mesrur edecekler.

Umum kardeşlerime, mâsumlara, ümmîler, hemşîreler gibi her tâifenin her birisine birer birer selâm ve dua ediyoruz. Çalışkanların da Risale-i Nur'un bereketiyle o yangından ziyanları yoktur, sizlere arz-ı hürmet ve selâm edip ellerinizden öperler.

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Birkaç aydan beri aleyhime çevrilen desiseleri meydana çıktı. Hıfz-ı ilâhî ile o musibet, yirmiden bire indi.

Hâlî zamanda camiye gidiyordum. Haberim olmadan, talebeler beni üşütmemek için, mahfelde bir kulübecik yapmıştılar. Ben de dört-beş gündür kendi kendime karar verdim, daha gitmeyeceğim. O mâlûm zabit adam vasıta olup kulübeciği kaldırdılar. Bana da resmen tebliğ ettiler ki, "Daha camiye gitmeyeceksin." Fakat mânâsız habbeyi kubbe yapıp bir heyecan verdiler. Hiç ehemmiyeti yok, hiç de merak etmeyiniz. Tahminimce, her tarafta haddimden pek fazla teveccüh-ü âmmeyi kırmak için, bana böyle bazı bahanelerle ihanet ediyorlar. Eski zamanımı düşünüp güya tahammül etmeyeceğim. Hâlbuki –Risale-i Nur'un selâmet ve intişarına halel gelmemek şartıyla– her gün bin ihanet ve tâzipler de gelse, Allah'a şükrederim. Ben ehemmiyet vermediğim gibi, buradaki talebeler de hiç sarsılmıyorlar. Çoktan beri beklediğimiz bu hâdise de inâyet-i ilâhiye ile hafif geçti.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

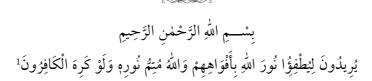
~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nur-u Muhammedî'ye ve sahabeye bakan dört sayfa çok güzeldir. Âhirinde, Risale-i Nur'a ve dolayısıyla bize bakan kısımlar, Hasan Feyzi'nin hüsn-ü zannı pek fazla gitmiş. Gerçi o âhir kasidesinde Risale-i Nur'un hakikatini ve şahs-ı mânevisini murad etmiş. Yine tadile muhtaç gördüm. Bazı kelimeleri ilâve ve birkaçını tebdil ettiğim halde, yine ondan benim hisseme düşen, bin derece haddimden ziyadedir diye titredim. Fakat madem şâkirtleri şevke ve gayrete getiriyor, size havale ediyorum. Siz, hem bu zamandaki vehhamlıları, hem mesleğimizin muktezası olan mahviyet ve ihlâs ve terk-i enaniyet noktalarını nazara alınız; münasip gördüğünüz kelimeleri tâdil ediniz. Bu fütur zamanında ehemmiyetli bir kamçı-yı teşviktir, arkadaşlara gönderebilirsiniz.

Hem o kıymetli kardeşimiz, merhum Hâfız Ali'nin (rahmetullâhi aleyh) vârisi ve halefi yerinde Risale-i Nur'a fevkalâde irtibat ve sadakatle bağlıdır. Benim tâdilimden gücenmesin.

Gayet samimî bir kanaatle ve kuvvetli bir itimatla ve derin bir ilimle ve parlak bir imanla Risale-i Nur'un mahiyetini iki defadır tarif eden Risale-i Nur'un has şâkirtlerinden ve ehemmiyetli eski muallimlerinden Hasan Feyzi'nin Sikke-i Tasdîk-i Gaybî'den aldığı bir ilhamla Risale-i Nur hakkında ve o Nur'un menbaı ve esası olan Nur-u Muhammedî (aleyhissalâtü vesselâm) ve hakikat-i Kur'ân ve sırr-ı iman târifinde bu kasideyi yazmıştır.

Ahmed yaratılmış o büyük Nur-u Ehad'den, Her zerrede nurdur, o ezelden, hem ebedden.

Bir nur ki odur hem yüce, hem lâyetenâhi, Ol fahr-i cihan Hazreti Mahbub-u İlâhî.

Parlattı cihanı bu güzel nur-u Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm) Halk olmasa, olmazdı bir zerre ve bir fert.

^{1 &}quot;Ağızlarıyla (üfleyerek) Allah'ın Nûru'nu söndürmek diliyorlar. Ama Allah, kâfirler hoşlanmasalar da Nûrunu tamamlama yolundadır ve mutlaka tamamlayacaktır." (Saf sûresi, 61/8)

Ol nuru ânın, her yeri, her zerreyi sarmış, Baştan başa her dem bu kesif zulmeti yarmış.

Bir nur ki odur sade ve hem lâyetezelzel, Ârî ve berî cümleden üstün ve mükemmel.

Bir nur ki bütün zerrede ancak o nümâyân, Bir nur ki verir kalblere hem aşk ile iman.

Bir nur ki eğer olmasa ol nur hele bir an, Baştan başa zulmette kalır hem de bu ekvan.

Bir nur ki değil öyle muhat, hem dahi mahsur Bir nur ki eder kalbi de pürnur, çeşmi de pürnur.

Bir lem'adır andan, şu büyük şems ve kamerler. Hep işte o nurdan bu acâib koca âlem, Halk oldu o nurdan yine cennetle cehennem.

Şek yok ki o nurdur okunan Hazreti Kur'ân, Ol nur-u ezel hem sebeb-i hilkat-i insan.

Her şeye odur mebde ve asıl ve esas hem, Ondan görünür nev-i beşer böyle mükerrem.

Bir zerre değil, bahr-i muhit o bahr-i münirden, Hem nasıl beşer hiç kalıyor hepsi de birden.

Şek yok ki cihan, katre-i nurundan o nurun, Şek yok ki bu can, zerre-i nurundan o nurun.

Sönsün diye üflense, o derya gibi kaynar, Söndürmeye hem kimde acep zerre mecal var?

Söndürmeye kalkmıştı asırlar dolu küffar, Kahreyledi her hepsini ol Hazreti Kahhâr.

Hep sönmüş asırlar, yanıyor sönmeden ol, Tarihe sorun, kimdir o nur, hem kimmiş menfur?

Alnında yanan nur-u Muhammed'di Halîl'in, Yetmezdi gücü bakmaya her çeşm-i alîlin.

Görseydi Resûlün o güzel nurunu Nemrud, Yakmazdı o dem. nârını ol kâfir-i matrud. Bir sivrisinek öldürüyor o şâh-ı cihânı,(!) Atmıştı Halil'i âteşe çünkü o canî.

Bir perde açıp söyledi Hak gizli kelâmdan, Ol âteşe bahseyledi hem berd ü selâmdan.

"Dostum ve Resûlüm yüce İbrahim'i, ey nâr, At âdetini, yakma bugün, sen onu zinhar!"

Bir gizli hitap geldi de ol dem yine Hak'tan Bir abd-i mükerrem dahi kurtuldu bıçaktan.

Ol nurdan için Yûnus'u hıfzeyledi ol hût, Ol nur ile kahreyledi hem kavmini ol Lût.

Ol hüsn-ü cemal, eyledi âlemleri hayran, Nerden onu bulmuş, acaba Yûsuf-u Ken'an?

Hikmet nedir, ol dertlere sabreyledi Eyyûb, Hem sırrı nedir, Yûsuf için ağladı Yakub.

Öldükçe dirildikçe neden duymadı bir his? Ol namlı nebi, şanlı şehid Hazreti Cercis.

Hasretle neden ağladılar Âdem ve Havvâ? Kimdendi bu yıllarca süren koskoca dâvâ?

Hem âh, neden terk edilip Ravza-yı Cennet? Bir dâr-ı karar oldu neden âlem-i mihnet?

Nur şehri olan Tûr'da o dem Hazreti Mûsa Esrâr-ı kelâm hep çözülüp buldu tecellâ.

Bir parça Zebur'dan okusa Hazreti Dâvud, Başlardı hemen sanki büyük mahşer-i mev'ud.

Bilmem ki neden, yel ve sular hep onu dinler, Bilmem ki neden, hep işiten âh diye inler.

Mahlûku bütün kendine râm etti Süleyman, Nerdendi bu kuvvet, ona kimdendi bu ferman?

Yellerle uçan şanlı büyük taht-ı mukaddes Esrâr-ı ezelden o da duymuş yine bir ses.

Ol hangi acip sır ki, çıkar göklere İsâ, Kimdir çekilen çarmıha, kimdir yine Yûda. Nur derdi için tahtını terk eyledi Edhem, Bir başkasının tahtı olur derdine merhem.

Çok şahs-ı velî, nur ile hem etti kanaat, Çok şahs-ı denî, nur ile hem buldu kerâmet.

Her hepsi de pervanesi, üftadesi nurun, Her hepsi muamma, gücü yetmez bu şuurun.

Fillerle varıp Kâbe'ye, hem Ebrehe zâlim; İsterdi ki, yapsın nice bin türlü mezâlim...

İsterdi ki, o beyt yıkılıp şöhreti sönsün, Halk Kâbe'yi terk ederek, kiliseye dönsün.

İsterdi ki, çeksin doğacak nura bir sed, Hem doğmadan ölsün diye "Mahbub-u Müebbed."

Günlerce gidip Kâbe'ye, hem yaklaşan ordu, Birden bire bir tehlike sezmiş gibi durdu.

Sür'atle gelip bir sürü kuş, semt-i bahirden, Taş harbine başlar, pek acip hepsi birden.

İndikçe havadan, o muammâ gibi taşlar, Cansız yıkılıp yerlere yatmış nice başlar.

Şahıyla beraber kocaman ordu-yu Mevlâ, Olsun diye mahbuba nişan, eyledi mûtâ.

Hem kavm-i Kureyş, söndürelim derken o nuru, Erkek ve kadın, cümlesinin kaçtı huzuru.

Müşrik ve muvahhid, iki fırka olup urban, Yıllarca dökülmüş yine üstüne bir kan.

Şakk etti kamer, Fahr-i Beşer, ol Yüce Server, Her yerde ve her anda onun nuru muzaffer.

Kur'ân'dı kâli, nurdu yolu, ümmeti mutlu, Ümmet olanın kalbi bütün nur ile doldu.

Çekmezdi keder, ol sözü cevher, özü kevser, Ol Sûre-i Kevser, dedi âdâsına "ebter!"

Ol Şems-i Ezelden kaçınan ol kuru başlar, Gayyâ-yı cehennemde bütün yakmış ateşler. Bitmişti nefes, çıkmadı ses, bıktı da herkes, Ol nura varıp baş eğerek hem dediler pes!

İdrâki olan kafile ayrıldı Kureyş'ten, Feyz almak için doğmuş olan şanlı güneşten.

Ol kevser-i Ahmed'den içip her biri tas tas, Olmuştu o gün sanki mücellâ birer elmas.

Ol başlara tâç, derde ilâç, mürşid-i âlem, Eylerdi nazar bunlara nuruyla demâdem.

Bunlardı o a'dâyı boğan bir alay arslan, Hak uğruna, nur uğruna olmuş çoğu kurban.

Bunlardan o gün ehl-i nifak cümle kaçardı, Müşrik ise, ol aklı anın kalmaz, uçardı.

Bunlardı o Peygamberin ashabı ve âli, Dünyada ve ukbâda da hem şanları âlî.

Tavsif ediyor bunları hep şöylece Kur'ân, Sulh vakti koyun, kavgada kükrek birer arslan!

Hep yüzleri pâk, sözleri hak, yolları haktı, Merkebleri yeller gibi Düldüldü, Burakdı.

Bir cezbe-i "Yâ Hayy!" ile seller gibi aktı, A'dâya varıp her biri şimşek gibi çaktı.

Bunlardı o gün halka-yı tevhidi kuranlar, Bunlardı o gün baltalayıp küfrü kıranlar.

Bunlardı mübarek yüce cemiyet-i şûrâ, Bunlardı o nurdan dizilen halka-yı kübrâ.

Bunlardı alan Suriye, Irak, ülke-i Kisrâ, Bunlarla ziyâdar o karanlık koca sahrâ.

Bunlardı veren hasta, alîl gözlere bir fer, Bunlardı o tarihe geçen şanlı gazanfer.

Her hepsi de bir zerre-i nuru o Habîbin, Her an görünür gözlere ondan nice yüz bin.

Nur altına girmiş bulunan türlü cemaat, Hem buldu beka, hem de bütün gördü adalet. Ecdâd-ı izâmın o büyük ruhları küskün, Zira ne küfürler okunur onlara her gün...

Yağmıştı o gün âh ne kederler, ne elemler, Âciz onu hep yazmaya, eller ve kalemler.

Binlerce yetimin yıkılan kalbini sen yap, Affet yeter artık, o Habîb aşkına, yâ Rab!

Derken yeter artık, bizi affet güzel Allah! Sarsıldı cihan, öldü de bir gümgüme nâgâh.

Buz parçası halinde bulut, bir yere düşmüş, Erkek ve kadın hepsi de ol semte üşüşmüş...

Derhal açılıp gökyüzü hem parladı ol nurdan gelen Risâlei'n-Nur Hallâk-ı Rahîm eyledi mahlûkunu mesrur.

Zulmet dağılıp başladı bir yep yeni gündüz, Bir neş'e duyup sustu biraz ağlayan o göz.

Bir dem bile düşmezken onun âhı dilinden, Kurtuldu, yazık dertli beşer derdin elinden.

Ol taze güneş, ülkeye serptikçe ışıklar, Hep şâd olacak, şevk bulacak kalbi kırıklar.

Her kalbe sürur, her göze nur doldu bugünden, Bir müjde verir sanki o bir şanlı düğünden.

Arz eyleyelim ol yüce Allah'a şükürler, Kalkar bu kahr u cehl ve dalâl, şirk ve küfürler.

Ol nur-u Hüdâ saldı ziya, kalbe safâ hem, Gösterdi beka, göçtü fenâ, buldu vefâ hem.

Çıkmıştı şakî, geldi nakî gördü adâvet, Eylerdi nefiy, oldu hafî nur-u hidâyet.

Fışkırdı Risale-i Nur, ufuktan nur-u Risalet Ol nur-u Risalet verecek emn ü adâlet.

Allah'a şükür, kalkmada hep cümle karanlık, Allah'a şükür, dolmada hep kalbe ferahlık.

Allah'a şükür, işte bugün perde açıldı, Âlemlere artık yine bir neş'e saçıldı. Artık bu sönük canlara can üfledi cânan, Artık bu gönül derdine ol eyledi derman.

Bir fasl-ı bahar başladı illerde bu günden, Bir sohbet-i gül başladı dillerde bu günden.

Benden bana ben gitmek için Risale-i Nur diye koştum, Nur derdine düştüm de denizler gibi coştum.

Bir zerrecik olsun bulayım der de ararken Düştüm yine derya gibi bir nura bugün ben.

Verdim ona ben gönlümü baştan başa artık, Mâşukum odur, şimdi benim, ben ona âşık.

Ol nur-u ezel hem kararan kalblere lâyık, Ol nurdan alır feyzini hem cümle halâyık.

Kahreyledi ol zulmeti Risale-i Nur'a akanlar, Nur kahrına uğrar, ona hasmâne bakanlar.

Küfrün bütün alayı hücum etse de ey nur, Etmez seni dûr, kendi olur belki de makhur.

Sensin yine hâzır, yine sensin bize nâzır Ey nur-u Rahîm, ey ebedî bir cilve-i kudret-i Fâtır!

Bir neş'e duyurdun imanla sırr-ı ezelden, Bir müjde getirdin bize ol namlı güzelden.

Mâdem ki içirdin bize ol âb-ı hayattan Bir zerre kadar kalmadı havf şimdi memattan.

Hasret yaşadık nuruna yıllarca bütün biz, Mâsum ve alîl, türlü belâ çekti sebepsiz.

Yıllarca akan, kan dolu göz yaşları dinsin, Zâlim yere batsın, o zulüm bir yere sinsin.

Yıllarca, asırlarca bu nurun yine yansın, Öksüz ve yetim, dul ve alîl hepsi de kansın.

Ey nur gülü, nur çehreni öpsem dudağından, Kalb bahçesinin kalbine diksem budağından.

Her dem kokarak hem o güzel râyihasından Çıksam yine ben âlem-i fâni tasasından. Nur güllerin açsın, yine miskler gibi tütsün, Sînemde bu can bülbülü tevhid ile ötsün.

Sensin bize bir neş'e veren ol gül-ü hâlis, Sensin bize hem cümleden âlâ, dahi muhlis.

Ey nur-u Risalet'ten gelen bir burhan-ı Kur'ân! Ey sırr-ı Furkan'dan çıkan hüccet-i iman!

Sendin bize matlub, yine sendin bize mev'ud, Sayende bugün herkes olur zinde ve mes'ud.

Her an seni bekler ve sayıklardı bu dünya, Hak kendini gösterdi, bugün bitti o rüya.

Bin üç yüz senedir toprağa dönmüş nice milyar Mümin ve muvahhid seni gözlerdi hep ey yâr!

Her hepsi de senden yana söylerdi kelâmı Her hepsi de her an sana eylerdi selâmı.

Nur çehreni açsan, atarak perdeyi yüzden Söyler bana ruhum yine أَذْ دَدْتُ يَفَسَّا

Vallah, ezelden bunu ben eyledim ezber: Risalei'n-Nur'dur vallah o son müceddid-i ekber.

Yüzlerce sened, hem nice yüzlerce işaret, Eyler bu mukaddes koca dâvâya şehadet.

En başta gelen şâhid-i adl Hazreti Kur'ân Göstermiş ayânen otuz üç yerde o burhan.

 ^{2} يًا مُدْرِكًا 'in kalbine gömmüş Esedullah, Çok sır ki, bilenler oluyor hep sana âgâh.

 ^{3} گُنْ قَادِرِيَّ الْوَقْتِ demiş ol pîr-i muazzam, Binlerce velî hem yine yapmış buna bin zam.

Mu'cizdir o söz, haktır o öz, görmedi her göz, Artık bu muammaları gel sen bize bir çöz.

^{1 &}quot;Yakınım ziyadeleşmedi." Bkz.: es-Sübki, Tabakâtü'ş-Şâfiiyyeti'l-kübrâ 6/61; Aliyyülkârı, el-Masnû s.149; es-Sindı, el-Hâşiye 8/96.

 $^{^2}$ "Ey (o zamana) yetişen!" Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.596.

³ "Vaktinin Abdülkâdir'i ol!" Bkz.: el-Gümüşhânevî, *Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî*) s.562.

Altıncı Sözün aldı bütün fiil ve sıfâtı, Verdim de arındım ona hem zat ve hayatı.

Müflis ve fakir bekliyordum şimdi kapında Tevhide eriştir beni, gel vârını sun da.

"Ben!.. Ben!.." diye yazdımsa da sensin yine ol "Ben", Hiçten ne çıkar, hem bana benlik yine senden.

Affet beni ey affı büyük lütfu büyük Risalei'n-Nur! Bir dem bile hem eyleme senden beni yâ Rabbenâ mehcur!

Nur aşkına, Hak aşkına, dost aşkına ey nur! Nurunla ve sırrınla bugün kıl bizi mesrur.

Ey nur-u ezelden gelen nur-u Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm), Ey sırr-ı imandan gelen nur-u müebbed!

Binlerce yetimin duyulan âhını bir kes, Sarsar o büyük arşı da vallah bu çıkan ses.

Vallah cemilsin, yeter artık bu celâlin! Göster bize ey nur-u Muhammed, bir kere cemalin!

Dergâhını aç, et bize ihsan, yine ey nur-u Risalet! Biz dertli kuluz, kıl bize derman, yine ey nur-u hakikat!

Emmâre olan nefsimizin emrine uyduk, Ver bizlere sen nur ile îkan, yine ey nur-u Kur'ân!

Hırs âteşi sönsün de gönül gülşene dönsün, Saç nurunu, hem feyzini her an, yine ey nur-u iman!

Sen nur-u Bedî, nur-u Rahîmsin, bize lutfet, Hep isteğimiz aşk ile iman, yine ey nur-u ilahî!

Dinin çekilip, dev gibi saldırmada vahşet, Rahmet bizi, gark etmeye tufan, yine ey nur-u Rahmânî!

Pürnura boyansın bütün âfâk-ı cihanın, Her yerde okunsun da bu Kur'ân, yine ey nur-u Sübhânî!

Mahbubuna uyduk, hepimiz ümmeti olduk, Ağlatma yeter, et bizi handân, yine ey nur-u rabbânî!

Ol Ravza-yı Pâk-i Ahmedi (aleyhissalâtü vesselâm) göster bize bir dem, Artık olalım hep ona kurban, yine ey nur-u Samedânî! İslâma zafer ver bizi kurtar, bizi güldür, A'dâmızı et hâk ile yeksan, yine ey nur-u Furkanî!

Her belde-i İslâm ile, olsun bu yeşil yurd, Tâ haşre kadar cennet-i cânan, yine ey nur-u imanî!

Ol Fahr-i Cihan, Âl-i Abâ hakkı için, yâ Rab. Hıfzet bizi âfât ve belâdan, yâ Nûra'l-Envâr, bihakkı ismike'n-Nûr!

> Âciz, bîçâre talebeniz Hasan Feyzi (rahmetullâhi aleyh)

~~~~

Aziz, sıddık kardeslerim,

Gayet ehemmiyetli bir meseleyi –bundan evvel size icmalen beyan ettiğim meseleyi– tekrar size söylememe kuvvetli, mânevî bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Perde altındaki düşmanımız münafıklar, şimdiye kadar yaptıkları gibi, adliyeyi ve siyaset ve idareyi zahirî dinsizliğe âlet edip, bize hücumları akîm kaldığı; ve Risale-i Nur'un fütuhatına menfaati olan eski plânlarını bırakıp daha münafıkane ve şeytanı da hayrette bırakacak bir plân çevirdiklerine dair buralarda emareleri göründü.

O plânların en mühim bir esası, has, sebatkâr kardeşlerimizi soğutmak, fütur vermek, mümkünse Risale-i Nur'dan vazgeçirmektir. Bu noktada o kadar acip yalanları ve desiseleri istimal ediyorlar ki, Isparta ve havalisi, Gül ve Nur fabrikasının kahraman şâkirtleri gibi, çelik ve demir gibi bir sebat ve sadakat ve metanet lâzım ki dayanabilsin. Bazı da dost suretinde hulûl edip, korkutmak mümkünse, habbeyi kubbe edip evham veriyorlar. "Aman, aman! Said'e yanaşmayınız! Hükûmet tâkip ediyor." diye zayıfları vazgeçirmeye çalışıyorlar. Hattâ bazı genç talebelere, hevesatlarını tahrik için, bazı genç kızları musallat ediyorlar. Hattâ Risale-i Nur erkânlarına karşı da, benim şahsımın kusurâtını, çürüklüğünü gösterip, zâhiren dindar ehl-i bid'adan bazı şöhretli zatları gösterip, "Biz de müslümanız, din yalnız Said'in mesleğine mahsus değil" deyip, bize karşı perde altında cephe alan zındıklara ve anarşilik hesabına o safdil ehl-i diyanet ve hocaları âlet edip istimal ediyorlar. İnşaallah bunların bu plânları da akîm kalacak. Böyle heriflere dersiniz:

"Biz, Risale-i Nur'un şâkirtleriyiz. Said de bizim gibi bir şâkirttir. Risale-i Nur'un menbaı, madeni, esası da Kur'ân'dır. Yirmi senedir emsalsiz tetkikat ve takibatla beraber, kıymetini ve galebesini en muannid düşmana da isbat etmiştir. Onun tercümanı ve bir hizmetkârı olan Said ne hâlde olursa olsun, hattâ Said de –el-iyâzü billâh!– Risale-i Nur'un aleyhine dönse, bizim sadakatimiz ve alâkımızı inşaallah sarsmayacak." deyip, o kapıyı kaparsınız. Fakat, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'la meşgul olmak, elinden gelirse yazmak, ve mübalâğalı propagandalara hiç ehemmiyet vermemek, ve eskisi gibi tam ihtiyat etmek gerektir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Said Nursî

~~eo~~

Bu vatandaki milletin en büyük kuvveti olan âlem-i İslâm'ın teveccühünü ve hamiyetini ve uhuvvetini kırmak ve nefret verdirmek için, siyaseti dinsizliğe âlet ederek, perde altında küfr-ü mutlakı yerleştirmek isteyenler, hükûmeti iğfal ve adliyeyi iki defadır şaşırtıp, der: "Risale-i Nur şâkirtleri, dini siyasete âlet eder; emniyete zarar vermek ihtimali var."

Hâlbuki, bu memlekete maddî ve manevî bereketi ve fevkalâde hizmeti ve umum âlem-i İslâm'a taallûk edecek hakâiki cami olduğu, otuz üç âyât-ı Kur'âniye'nin işaretiyle ve İmam Ali'nin (radîyallâhu anh) üç keramet-i gaybiyesiyle ve Gavs-ı Âzam'ın kat'î ihbarıyla tahakkuk etmiş olan Risale-i Nur'un siyasetle alâkası yoktur. Fakat, küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altı olan anarşilik ve üstü olan istibdad-ı mutlakı, esasıyla bozar, reddeder. Emniyeti ve âsâyişi ve hürriyeti ve adaleti temin eder.

Risale-i Nur'a, daha vatana, idareye zararı dokunmak bahanesiyle tecavüz edilmez. Daha kimseyi o bahaneyle inandıramazlar. Fakat cepheyi değiştirip, din perdesi altında bazı safdil hocaları veya bid'a taraftarları veya enaniyetli sofi meşreplileri, bazı kurnazlıklarla Risale-i Nur'a karşı iki sene evvel İstanbul'da ve Denizli civarında olduğu gibi istimal etmeye münafıklar belki çabalayacaklar. İnşaallah muvaffak olamazlar.

~***

Kardeşlerim,

Şimdi tam tahakkuk etti ki, resmen bana ihanet ve hakaret etmek, onunla, teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırmak için gizli bir tedbir kurulmuş. Benim bütün dostlarımı –perde altında– soğutmak ve ürkütmeye çalışıyorlar. Hâlbuki, Sikke-i Tasdîk-i Gaybî onların bütün propagandalarını zîr u zeber ediyor.

Gerçi böyle dinsizlik hesabına bana olan hakaret, bir derece beni sıkıyor, eski Said'den kalma bazı damarlarıma dokunuyor. Fakat Risale-i Nur'un harika fütuhatı ve şâkirtlerinin ehl-i hakikat nazarında ve ruhânî ve melâikeler yanında hürmet ve merhametle karşılanmaları, benim şahsıma gelen ihanet ve hakaretlerin sivrisinek kanadı kadar ehemmiyeti kalmaz. O bedbaht ehl-i ihanet, dindarlık cihetiyle, ehl-i din ve ehl-i ulûm-u diniyenin hürmetini kırmak dine bir ihanet olduğu cihetinde, ruhânî ve melâikelerin ve ehl-i iman ve ehl-i hakikatın nazarında mel'un olduğu gibi, binden ancak bir-iki serserinin veya zındığın âferinini kazanırlar.

O bedbahtlar bana hakaret etmekle, güya Risale-i Nur'un nüfuzunu kırıyor; şahsımı menba zannedip beni çürütmekle, Risale-i Nur sukut edecek gibi ahmakane bir zan ile şahsıma tecavüz oluyor.

Ben de derim: Ey bana dinsizlik hesabına ihanet ve hakaret eden bedbahtlar! Katiyen size haber veriyorum, yakında –tevbe etmemek şartıyla– hiç çare-i halâs yok ki, ecel cellâdıyla sen, idam-ı ebedî ile ölüm darağacı ile asılacaksın! Şeraretli ruhun dahi ebedî bir haps-i münferitte mahkûm olmakla beraber, ehl-i iman ve ruhânîlerin nefret ve lânetini kazanacaksın. Tevbe etmemek şartıyla, benim intikamım, senden pek muzaaf bir sûretle alınıyor bildiğimden, hiddet değil, hattâ sana acıyorum!

Amma Risale-i Nur'un, senin gibi sinekler kadar ehemmiyeti olmayanların perde çekmesi, zerre kadar nüfuzunu kıramaz. Yüz binler adam onunla imanlarını kurtardıkları için, ruh u canla hürmet ve perestiş ederler.

Amma şahsımın teessürü ise, katiyen size haber veriyorum ki, bir-iki dakika asabiyetle bir teessüratıma mukabil, birden öyle bir tesellî buluyorum ki, bin derece sizlerin hakaret ve ihaneti ziyadeleşse o tesellîyi kıramaz. Çünkü Risale-i Nur'un keşf-i kat'îsiyle, dinsizlik hesabına bize hücum edenler, ebedî azaplar ve haps-i münferitte ve idam-ı ebedî ile ihanetini gördükleri gibi, Risale-i Nur'la imanını kurtaran şâkirtleri, ölümle terhis tezkeresi ve saadet-i ebediye vesikasını alıp, ebedî bir hürmet ve merhamet ve ikrama mazhar olacaklarını, filozofları susturan binler hüccetlerle beyan etmişiz.

Hem bu Yeni Said, Eski Said gibi kendine hürmet ve teveccüh kazanmak ve şan u şeref bulmak, katiyen aleyhindedir, katiyen kabul etmez. Onun için, yirmi senedir inzivayı tercih etmiş.

Eğer âsâyiş ve idare hesabına nüfuzunu kırmak ve umumun nazarında çürütmek için yapıyorsanız, pek büyük bir hata ediyorsunuz... İki sene üç

mahkeme, yirmi senelik hayatımın yüz yirmi eserinde, yüz yirmi bin Risale-i Nur şâkirtlerinden, mûcib-i ihtilâl ve medâr-ı mesuliyet ve vatan ve millet aleyhinde hiçbir şey bulmadıklarına, beraatimizle ve Risale-i Nur eczalarının bütününü iade etmeleriyle gösterdiği cihetle, katiyen size beyan ediyorum ki, dinsizlik hesabına bizi ezen sizler, vatan ve millet, âsâyiş ve idare aleyhinde ve anarşilik lehinde ve müthiş bir ecnebi hesabına beni sıkıştırıp, bir sarsıntı çıkarıp, o cereyanın müdahalesini istiyorsunuz... Onun için, bütün ihanet ve hakaretlerinize beş para kıymet vermem; âsâyiş, idare lehinde sabır ve tahammüle karar verdim.

Elbette dünya daimî olmadığı gibi, hâdisâtı da fırtınalı, daima değişir. Birkaç saat cinayetlerle, dünyevî ve uhrevî binler zakkum ve azap neticeleri var. O zaman, faydasız yüz binler teessüf diyeceksiniz! Ben, resmî makamata ve bizimle tam alâkadar vazifedarlara yazdığım gibi, sizin gibi bedbahtlara dahi derim: Biz, Risale-i Nur'la, bu memleketin ve istikbalinin en büyük iki tehlikesini def etmeye çalışıyoruz.. ve bilfiil çok emarelerle, hattâ mahkemede de kısmen isbat etmişiz.

Birinci tehlike: Bu memlekette, hariçten kuvvetli bir sûrette girmeye çalışan anarşiliğe karşı sed çekmek.

İkincisi: Üç yüz elli milyon müslümanların nefretlerini kardeşliğe çevirmekle, bu memleketin en büyük nokta-yı istinadını temin etmektir.

~~~

Afyon Emniyet Müdürüne Derim ki

Müdür Bey,

Dünyada, eski zamandan beri görülmemiş bu derece kanunsuz ve mânâsız ve maslahatsız tecavüzler bana geldiği hâlde neden aldırmıyorsunuz?

Bir misali: Camiye, hâlî zamanda, cemaat hayrına sahip olmak için, bazı bir-iki adamdan başka kimseyi yanıma kabul etmediğim hâlde, resmen "Katiyen camiye gitmeyeceksiniz!" deyip, bu gurbette, hastalık ve ihtiyarlık ve yoksulluk içinde bu ihanet hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Haberim olmadan, camiin hâlî bir yerinde iki-üç tahta, bir kilimle beni üşütmemek fikriyle bir zatın yaptığı iki kişilik bir settare yüzünden, ehemmiyetli bir mesele şeklinde, hem bana, hem umum halka mânâsız telâş vermek hangi kanunladır? Hangi maslahat var? Soruyorum.

Bana bu ihanetleri yapanların hiçbir bahaneleri yoktur. Yalnız teveccüh-ü âmmeyi bahane edip, "Bu menfî adama neden hürmet ediyorsunuz?"

Ben de derim: Bütün dostlarım biliyorlar ki, ben şahsıma karşı hürmeti ve teveccüh-ü âmmeyi istemiyorum, reddediyorum. Benim hakkımda başkalarının hüsn-ü zannını kabul etmediğim hâlde, hangi kanun beni mesul eder ki, ihtiyarım ve rızam haricinde, başkasının hüsn-ü zannıyla bana ihanet ediliyor? Farz-ı muhal olarak, bu teveccüh-ü âmme hakikat de olsa, vatana, millete faydası var, zararı olmaz.

Hem eğer bir parçasını ben de kabul etsem, bu ihtiyarlık, hastalık, yoksulluk ve soğuk bir oda içerisinde, dehşetli bir haps-i münferitte, zarurî hizmetlerimi görmek için bir-iki insanın dostluğunu kabul etmekliğimde hangi fenalık var? Hangi kanun bunu men eder? Bir-iki işçi çocuktan başka benimle temas ettirmemek hangi kanunladır? O işçi çocuklar her vakit bulunmadığı için, kendim işimi göremiyorum. Bu dehşetli vaziyeti, elbette bu memlekette inzibat ve hükûmet ve idare adamları nazar-ı ehemmiyete almak borçlarıdır. Cidden alâkadar eder diye size beyan ediyorum.

Emirdağ'da bir tecrid-i mutlakta Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, çoktan beri beklediğim bir ciddî yardım, Konya ulemâsından görülmeye başladı.

Evet, Risale-i Nur medreseden çıkmış, ilim içinde hakikate yol açmış, hakikî sahipleri ve taraftarları medreseden çıkan hocalar olduğuna binâen, umum Anadolu'nun eskiden beri parlak ve faal bir medresesi Konya şehri olduğundan, o mübarek medresenin şâkirtleri kendi malları olan Risale-i Nur'a sahip çıkmaya ve sarılmaya başladığını Sabri'nin mektubundan anladım ve buraya, Konya'ya yakın geldiğime ruh u canımla memnun olup, bana gelen bütün sıkıntılara sürurla mukabele edip tahammül ediyorum.

Başta, çok mübarek tefsirin çok muhterem ve kıymettar sahibi olan Hoca Vehbi Efendi olarak, Risale-i Nur'u takdir edip alâkadarlık gösteren bütün Konya ve civarı ulemâlarını, bütün kazançlarıma ve dualarıma şerik ettim. Ve has kardeşlerim dairesi içinde isimlerini bildiğim zatları, isimleriyle dua vak-

tinde yâd ediyorum. Risale-i Nur şâkirtlerindeki şirket-i mâneviye itibarıyla, benim çok noksan kazancımdan hisse aldıkları gibi, bütün şâkirtlerin bütün kazançlarından da hisseler almaya yol açıldığını, benim tarafımdan selâmımı, hürmetlerimle onlara tebliğ ediniz.

Isparta kahramanları gibi, Konya'nın mübarek âlimleri Risale-i Nur'a sahip çıktıklarından, daha dünyaca, vazife-i Nuriye'ye bir endişem kalmadı. O mübarek ve kuvvetli ellere Risale-i Nur'u emanet edip rahat-ı kalb ile kabrime gidebilirim.

Sâniyen: Elhak, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok faydası dokunan ve on seneden beri Risale-i Nur'a çalışmış gibi haslar dairesinde bulunan Mustafa Osman'ın, Emirdağ'daki kardeşlerine, yangın münasebetiyle geçmiş olsun makamında nev-i beşer yangınını bahsedip, güzel bir mektup yazmış. Onun mektubunun bir kısmını hem Lâhika'da, hem Sikke-i Gaybiye'de kaydediyoruz; sonra sûretini size göndereceğiz. Benim tarafımdan hem ona, hem yanındakilere, hem vasıta-yı muhabere olduğu Kastamonu ve İnebolu'daki kardeşlerimize pek çok selâmlarla beraber, hattı güzel, vaktı müsait olanlar, Isparta ve civarı gibi, Asâ-yı Mûsâ mecmuasını yazsalar, çok münasip olur. Bu vazife-i Nuriye, inşaallah matbaanın çok fevkinde iş görecek.

Sâlisen: Hâfiz Emin'in Risale-i Nur'a çok hizmeti var. Onun kasabası olan Küre, geçen hâdiseden evvel Nuri, Hakkı, İhsan ve merhum muallim Osman gibi zatların himmetiyle bir medrese-i Nuriye hükmüne geçip parlak bir surette Nur'a çalışıyordu. İnşaallah, o kıymettar hizmeti, mümkün oldukça yine yapacak. Gerçi geçen musibette en ziyade onlar üzüldüler, fakat ona mukabil Risale-i Nur'un geniş muzafferiyetinde o kasabanın ve o fedakâr kardeşlerimizin hisseleri çok ehemmiyetlidir.

Hâfiz Emin, mektubunda diyor ki: "Ben mahkemeden kitaplarımı alamadım. Size gelmiş mi, gelmemiş mi?" diye benden soruyor.

Siz ona selâmımla beraber yazınız ki: Seninki bana gelmediği gibi, sana İstanbul'a gönderdiğim kitaplarımdan da hiçbirisi elime geçmedi. Ve bilhassa İstanbul'a gönderdiğim "büyük kitap" namında, içinde yirmi risaleden ziyade bulunan mecmuayı çok araştırdımsa da bulamadım. Fakat, madem Risale-i Nur kendi kendine intişar ediyor ve muhtaç olanlara kendini okutturuyor, Hâfız Emin'e ve bizlere sevap kazandırıyor; Hâfız Emin de, benim gibi, kitaplarının başka ellerde gezmesinden memnun olmalı.

Hem Küre'de, erkek ve hanım ne kadar Risale-i Nur'la alâkadar varsa, onlara selâm ediyorum. Eskisi gibi şimdi de Küre'ye bir medrese-i Nuriye nazarıyla bakıyorum. Hususan İhsan, Abdullah, Abdurrahman'a selâm ediyorum; ne haldedir? İnşaallah eski parlak hizmeti devam ediyor. Tam bir Abdurrahman olduğunu isbat ettiği gibi, devam edecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur yerine beni sıkıyorlar, benimle meşgul oluyorlar. Hiç merak etmeyiniz. ^{1} ۇغىسى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrıyla, inşaallah bu yeni hâdisede dahi bir hayır olacak.

Hâdise budur: Ceylân'ı ve iki arkadaşları –ki bana hizmet ediyorlardı–yanıma gelmelerini men ettiler. Anahtarı onlardan aldılar, bekçilere verdiler. O bekçilerden birisi geliyor, su ve ekmek gibi işlerimi görüyor. Ben bunun sebebini bilemedim. Fakat bu kasabada bir parti münazaası var. Çocuğun bir amcası^{2(Hâşiye)} bir taraftadır. Onun muarızları yapıyor ihtimâli var.

Hem, her tarafta Risale-i Nur'un fütuhatı ve hariçten gelen anarşistlik müdahalesi sebebiyet verdi zannederim. Ve Sandıklı'da elde edilen mektubatla, bir vasıta-yı muhabere olması bahanesiyle, bu sıkıntıyı verdiler. Siz hiç telâş etmeyiniz, bunun da hiç ehemmiyeti yoktur. Siz yine eski gibi bana yazarsınız. Fakat ben kendim çok yazamıyorum. Güya beni ihanet ve hakaretle çürütmekle, Risale-i Nur'un fütuhatına sed çekilecek; divaneliklerinden, üflemekle milyonlar elektrik kuvvetinde bulunan Risale-i Nur gibi bir hakikat güneşi sönecek diye –ziyade sevabı bana kazandırmak için– beni fazla sıkıyorlar.

Medâr-ı ibret ve dikkat bir tevafuktur ki, dün, çocukla pederini zabıta celb edip ifadelerini aldığı aynı dakikada, ehemmiyetli bir vukuatı, telefon-u zâbıta haber vererek, bütün erkânı telâşa düşürttü. Mahall-i vak'aya gitmeye mecbur oldular. Mânen onlara denildi:

"Siz sinek kanadı kadar zararı olmayanı bırakınız; kartallar, belki ejderhalar gibi zararlara bakınız."

Hem camiden men hâdisesinin aynı vaktinde, men'e emir veren yeni kaymakam, Afyon'da, ameliyata maruz kaldı. Lisân-ı hâliyle ona denildi:

 $^{^{1}\,\,}$ "Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur." (Bakara sûresi, 2/216)

 $^{^2~^{\}mbox{(H\^a\Siye)}}$ Merhum Abdullah Çalışkan'dır. Demokrat partiye muhalefette iken intisap etmişti.

"Ölüm var! Onun idamından kurtulmasına çalışanı tazyik değil, belki çok takdir ve tahsin etmek gerektir."

Umum kardeş ve hemşirelerime birer birer selâm ve dua ederim ve dualarını isterim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim ve mübarek vârislerim ve emin vekillerim,

Evvelâ: Size kat'î haber veriyorum ki, hakkımızda ve Risale-i Nur hizmetinde, inâyet-i rabbâniye ve tevfikat-ı samedâniye devam ediyor. Zâhiren çir-kin perdeler altında, gayet güzel neticeler var. Bir zararımıza bedel, yüz menfaat bizlere ihsan ediliyor. Onun için, geçici, muvakkat sıkıntılara ve sarsıntılara ehemmiyet vermemek lâzımdır.

Sâniyen: Mümkün olduğu kadar $As\hat{a}$ -yı $M\hat{u}s\hat{a}$ mecmuasını yazmakta fütur ve tevakkuf verilmesin. O kudsî birinci vazifenin pek çok ehemmiyeti var. $\hat{a}$ Onun hakkında İmam Ali $\hat{a}$ (radiyallâhu anh) demiş.

Size iki Ali'nin on dört parça mübarek risalelerini tashih edip posta ile gönderdim. Burada hem beni, hem talebeleri şevkle tam çalıştırdılar. Kastamonu'da imdadıma geldikleri gibi, burada dahi o iki kahraman yine imdadıma yetiştiler.

Sâlisen: Ben burada gerçi pek çok sıkılıyorum. Fakat sizlerin fütursuz çalışmanızı düşündükçe ve iştiyakla beklediğim mülâyimâne ve tesellîkâr mektuplarınızı gördükçe, o sıkıntılar gider, bazen sevinçlere inkılâp ederler. Benim mektuplarımı yazan, şimdilik yanıma gerçi gelemiyor; fakat şahsî hizmetten başka, Risale-i Nur'a ait üç-dört vazifesi var. Onları mükemmel yapıyor.

Hem, benim hususî işlerimi de kapıya gelip anlar, gider, onları da yapar.

Râbian: Sair yerlerdeki kardeşlerimiz *Asâ-yı Mûsâ* yazmasına başlamışlar mı? Bu birinci vazifeyi eskiden yapan ve yanında mevcut bulunan zatlar, bir cilt içine alıp; ikinci vazife-i imaniye olan mucizatları zeyilleriyle beraber

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

^{2 &}quot;(Asâ-yı Musa ismiyle) karanlıklar dağılır." Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.516.

tedarikine başlasınlar. Veyahut geri kalanlara yardım etsinler. Elinden geldiği kadar güzel ve tashihli yazılmalı.

Hâmisen: Âlimlerden sonra muallimler risaleye ihtiyaçlarını hissetmeye başladıklarını çok emareler var. Bir emare budur: İstanbul'da din konferansında okumak niyetiyle Âyetü'l-Kübrâ risalesini istemeleridir.

Refet kardeş, sen de çok safâlar geldin ve Risale-i Nur yazısıyla meşguliyetin beni cidden sevindirdi. Hulûsi ve Sabri gibi senin de suallerinin Risale-i Nur'da ehemmiyetli neticeleri ve tatlı meyveleri var. Senin yanında bulunan ve risalelerde kaydedilmeyen ilmî parçaları münasip yerlerde veya Lâhika'da yazarsınız.

Kardeşlerim, Asâ-yı Mûsâ mecmuasının yazmasında bir tedbir hatırıma geldi. Taksîmü'l-a'mâl ile beş-altı zat, aynı kıtada her biri bir kısmını yazsın; daha çabuk ve daha kolay olur. Hem usandırmaz, hem –büyüklüğü için– yazmak cesaretini kırmaz. Tahmin ederim ki, bu çok ehemmiyetli vazife-i Nuriye tam ileri gitmemesi bu sebeptendir. Yazısı güzel olanlar, herhalde bu yeni tedbirle o vazifeye çalışmalı.

Kardeşlerim, çok dikkat ve ihtiyat ediniz.. sakın, sakın hocalarla münakaşa etmeyiniz.. mümkün olduğu kadar musalâhakârâne davranınız.. enaniyetlerine dokunmayınız.. bid'at taraftarı da olsa ilişmeyiniz... Karşımızda dehşetli zındıka varken, mübtedîlerle uğraşıp, onları dinsizlerin tarafına sevk etmemek gerektir. Eğer size ilişmek için gönderilmiş hocalara rast gelseniz, mümkün olduğu kadar münazaa kapısını açmayınız. İlim kisvesiyle itirazları, münafıkların ellerinde bir senet olur. İstanbul'da ihtiyar hocanın hücumu ne kadar zarar verdiğini bilirsiniz. Elden geldiği kadar Risale-i Nur lehine çevirmeye çalışınız.

Umum kardeşlerime birer birer selâm...

~~~

Çok aziz, sıddık, kahraman, bahtiyar Emirdağlı kardeşlerim,

Geçirdiğiniz çok büyük âfeti müş'ir, mübarek efendimiz hazretlerinin, çok ehemmiyetli ve çok kıymetli ve perde altında çok müjdeli lütufnâmelerini aldık. Her birerlerinize, hususan bu yangında daha çok tehlike atlatan kardeşlerime, bura ve bu civar talebeleri namına büyük geçmiş olsun der ve bu vesile ile dehşetli küfr-ü mutlak yangınının mahallemizi sardığı ve kızıl kıvılcımlarının

saçaklarımıza sıçramak üzere olduğu bir hengâmda, umum ehl-i iman ve hususan Nurcular namına, o maddî yangında çocuk Ceylân'ın ağlamakla medet istemesi gibi, bir mânevî Ceylân olarak, o büyük ve çok müşfik Üstada "Medet! Biz yanıyoruz, mahvolduk!" diye niyaz eylerim.

Bu Emirdağ yangınında, günün en çok nüfuzuna sahip, kızıl Rusya'dan çıkarak kızıl ateşler ve kızıl kıvılcımlar saçan ve birer birer dünya şehrinin mahallelerini saran ve ovaları yakıp kavuran, bazı yerlerde de nifak ve şikak ateşleri saçarak, kardeşine "Kardeşini öldür!" diye bağıran ve en nihayette âlem-i Hıristiyaniyeti yakıp kavurup harman gibi savurduktan sonra âlem-i İslâm mahallesini saran ve evimizin saçaklarına kıvılcımları sıçrayan ve çok büyük ve çok dehşetli bir belâ olan komünizm ve bu azîm yangında itfaiye vazifesini üzerine alan Risale-i Nur'a ve Risale-i Nur'un günün en büyük mutfîsi, en büyük tahassungâhı ve en büyük melcei ve penâhı ve onun şahs-ı mânevîsinin dualarının, bârigâh-ı ehadiyette kabul olduğuna sarih bir işaret var. Ve âdetâ ona hücum edenlere ve etmek isteyenlere karanlık gecede kırmızı diliyle şöyle hitap ediyor:

"Ey Fahr-i Âlemin gösterdiği doğru yoldan şaşanlar! Dünyanın fânî metalarıyla gururlanıp taşanlar! Ve ey dünyamıza zararı olur korkususuyla, nur-u Kur'ân'dan kaçanlar! Sizler, dünyanızın uçurumlara gittiği zannıyla, o bâki ve tatlı sandığınız fâni ve hakikatte çok acı lezzetlerinizin, zeval bulmak, şedit ve elîm elem ve ıztıraplara tahavvül etmek üzere olduğunu tahmin ederek mânâsızca radyoların başına koşuyorsunuz. Bu koşmakta ve bu dedikoduları dinlemekte ne fayda var?

Zeval bulucu lehviyat ve lezaizle körleşmiş, bakan gözleriniz... Artık yeter, biraz hakikati görsün! Sağırlaşmış duyan kulaklarınız biraz hakikati duysun ki, bu acip ve dehşetli ve hiç misli görülmemiş devirde, hususan ehl-i imanın çok sarsıntılar geçirdiği ve çok dehşetli düşmanlar karşısında bulunduğu ve küfr-ü mutlak ateşinin mahallemizi sardığı bir zamanda, ancak ve ancak, güvenimizin en müstahkem, kavî, yıkılmaz, sarsılmaz tahkimatı olan Risale-i Nur'un nurânî siperlerine iltica etmekle ve onun daire-i kudsiyesine dehalet etmekle kurtulacak ve imanınızı kurtararak, idam-ı ebedî zannettiğiniz ölümü bir hayat-ı bâkiyeye tebdil edeceksiniz. Ve işte o nurun mübarek tercümanının ve mübarek şahs-ı mânevîsinin

Bizi ve anne babalarımızı, Risale-i Nur talebelerini ve onların anne babalarını cehennem ateşinden kurtar

ve emsâli dualarının kabulüyle, şefaatiyle ve hürmetine, benim dehşetli, fakat cehennem ateşi yanında hiç ehemmiyeti olmayan ateşimden, onun şâkirtlerinin, hâdimlerinin ve risalelerinin muhafızı bulunan mağazaları, nasıl âzâd olmuş, kurtulmuşsa, sizler de o mübarek şâkirtler gibi, o mübarek daire-i kudsiyeye dehâlet ettiğinizde, dünyevî ve uhrevî dehşetli ateşlerden kurtulacak ve evlât ve iyâlinizin bir nevi çobanı olmak hasebiyle, o sevgililerinizi de kurtaracaksınız. Ve her birerleriniz maddî ve manevî felâh ve saadete nail olacaksınız.

Bakıp da görmeyen ve görüp de görmek istemediğinizden kapadığınız gözlerinizi açınız, görünüz ve azîm tehlikelerin çok yakın olduğunu ihsas ve telâş ve itirazınızı arttırmaktan başka bir işe yaramayan dünya havâdislerini veren radyo başına değil, ayaklarınızdaki bütün derman ve kuvvetinizle Risale-i Nur başına ve onun neticesi emniyet, selâmet ve saadet olan nurânî dairesine koşunuz."

Bizlere de: "Ey Nurcular! Allah'ın sizlere ihsan ettiği ezelî lütfuna karşı secdeden başlarınızı kaldırmayınız. Gecenin soğuğuna aldırmayınız. Sizlere lütfunu hiçbir hususta esirgemeyen Rabb-i Rahim'e, gecenin bu mübarek saatlerinde kalkarak vazife-i şükrü eda ediniz. Ve bazıların düştüğü, istikbali düşünmek derdiyle aklı, maaşı sarsan hâdiseler karşısında titremeyiniz, korkmayınız; Nur'un kudsî kerameti ve imdadını müşahede ediniz.

Dünya fânidir; binler sene yaşamak olsa, bâki olan hayat-ı uhreviyenin yanında, hiç ender hiç mesabesindedir. Fakat fâni olmakla beraber, bâki hayatın bâki meyvelerini verecek bir mezraasıdır. Fırtınaların şiddeti, havanın dehşeti sizleri sarsmasın, korkutmasın. Bu mübarek mezraaya en mübarek ve nurânî ve verimli ve bereketli olan Nur tohumlarını ekiniz. Zira "Eken biçer." atalarımızdan kalma mübarek bir sözdür.

Ey Nurcular! Sizin hakikî vazifeniz dünyaya bakmak değildir. Farz-ı muhal olarak dünyaya da bakılsa, bakınız ve görünüz ve zuhuru muhtemel dehşetli yangınlar sebebiyle ve o yüzden karşılaşmanız ihtimali bulunan tehlikeler dolayısıyla katiyen sarsılmayınız, fütur getirmeyiniz. Çalışınız, çalışınız ve katiyen inanınız ki, Nur'un şefaati, Nur'un duası, Nur'un himmeti sizleri kurtaracaktır. İşte bu dâvânın şâhidi Emirdağlı Nurcuların dehşetli ateşten zararsız kurtulmalarıdır. Şimdiden umumunuza müjdeler olsun."

Kardeşiniz Mustafa Osman

~~

^{1 &}quot;Dünya, âhiretin tarlasıdır." mânâsındaki hadis için bkz.: el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 4/19; es-Sehâvî, el-Makâsıdü'l-hasene s.497; Aliyyülkârî, el-Esrâru'l-merfûa s.205.

Vasiyetnâmemdir

Aziz, sıddık kardeşlerim ve vârislerim,

Ecel gizli olmasından, vasiyetname yazmak sünnettir.¹ Benim metrûkâtım ve Risale-i Nur'dan olan benim hususî kitaplarım ve güzel ciltlenmiş mecmualarım ve sair şeylerimin bütününü, Gül ve Nur fabrikaların heyetine, başta Hüsrev ve Tahirî olarak o heyetten on iki^{2(Hâşiye)} kahraman kardeşlerime vasiyet ediyorum. Onlara bırakıyorum ki, emr-i Hak olan ecelim geldiği zaman, benim arkamda o metrûkâtım, benim bedelime o sadık ve mübarek ellerde hizmet-i Nuriye ve imaniyede çalışsın ve istimal edilsin.

Kardeşlerim, bu vasiyetten telâş etmeyiniz. Ben, teessürattan ve dokuz defa zehirlenmekten, pek çok zayıf olmakla beraber gizli münafıkların desiselerle müteaddit suikastları için bu vasiyeti yazdım. Merak etmeyiniz, inâyeti rabbâniye ve hıfz-ı ilâhî devam ediyor.

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Bkz.: Bakara sûresi, 2/180, 240; Buhârî, vesâyâ 1; Müslim, vasiyyet 1-4; İbn Mâce, vesâyâ 2.

² (Hâşiye) Kardeşim Abdülmecid, Zübeyir, Mustafa Sungur, Ceylân, Mehmed Kaya, Hüsnü Bayram, Rüştü, Abdullah, Ahmed Aytimur, Âtıf, Tillolu Said, Mustafa, Mustafa, Seyyid Salih.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede azimkâr kardeşlerim,

Evvelâ: Birinci vazife-i Nuriye, inşaallah matbaanın pek çok fevkinde iş görecek. Şimdi de şâkirtlerine büyük sevaplar ve kuvvetli iman hizmetleri veriyor. Acaba bu vazife ileri gidiyor mu, yoksa bu kışın ağır şeraitiyle geri mi kalıyor?

İkinci vazife de, Onuncu Söz, zeyilleriyle beraber, iki Mucizât risaleleri ve zeyillerinin âhirinde bulunmak lâzımdır. Birinci vazifesini bitirenler, yine mevcudu varsa, bir cilt içine almaya çalışsınlar; yoksa, tedarik etsinler. Çünkü âlem-i İslâm, şimdiki intibahı, vahdet-i İslâm'a çalışması, herhalde Risale-i Nur gibi eserleri arayacak ve büyük dairelerin geniş nazarlarına elbette büyük mecmualar lâzımdır.

Sâniyen: Sizin bana yardımınız iki cihetle pek zahir ve pek büyüktür.

Birincisi: Sizin fütursuz hizmet-i Nuriyede çalışmanız benim bütün musibetlerimi ve sıkıntılarımı hiçe indiriyor, bilakis sürurlara kalbediyor.

İkinci cihet: Katiyen biliniz ki, duanız, onların ağır ve işkenceli zulümlerini, benim hakkımda inâyetkâr, maslahattar merhametlere çevirmesine sebep olduğuna katiyen şüphem kalmadı.

Ezcümle: Memurları ve halkları benden ürkütmeleri, beni büyük hatalardan ve tasannulardan ve ihlâsa münâfi hâletlerden ve vaktimi zayi etmekten kurtarıp, kader-i ilâhînin hakkımda, zulm-ü beşerî içinde tam adaletini ve inâyetini gösterdi. Buna kıyasen, başıma ne gelse, altında bir rahmet var. Yalnız benimle meşgul olmaları için on dirhem zarar, Risale-i Nur'un on bin lirasını kurtarıyor. Onun için, siz hiç beni merak etmeyiniz. Hattâ bazen damarlarıma dokunduracak tarzdaki ihanetlerine karşı beddua etmek isterken, onların yakında ölüm idamıyla, kabr-i haps-i münferitte azapları ve bu ihanetlerinin neticesinde bana ait maslahatları ve hizmetimize menfaatleri düşündükçe, bedduadan vazgeçiyorum.

Sâlisen: Her hafta bir-iki mektubunuz bana hem şifâ, hem medâr-ı tesellî ve mânevî bir sohbetle sizinle görüşmeye vesile olmasından, kemal-i şevkle postayı bekliyorum.

Umumunuza birer birer selâm ve dua...

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hakikat yolunda arkadaşlarım,

Bu defa, sizin beş-altı mübarek mektuplarınıza yalnız birtek müşevveş mektupla cevap vermemden gücenmeyiniz.

Evvelâ: Halil İbrahim'in mektubu, şahsıma verdiği fevkalâde meziyetler için kabul etmemek mesleğimizce lâzım gelirken, iki mânidar tevafuku bana hem kendini kabul ettirdi, hem Lâhika'ya girdi. Fakat şahsıma ait kısmını bazen tayyettim ve bazısının üstünde "Risale-i Nur" kelimesini yazdım; ibaredeki suallerine cevap oldu.

Birinci tevafuk: Hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmak için bir yüzbaşı bana karşı beş vecihle kanunsuz hakaret ve ihanet ettiği aynı zamanda, bel-ki aynı saatte, yüz tane böyle yüzbaşıdan ehl-i hakikat nazarında daha ehemmiyetli ve Risale-i Nur'un erkânından bir kardeşimiz, bu yeni mektubu, haddimden yüz derece ziyade ihtiram verip o gibi ihanetleri hiçe indirerek yazmış. Hem şâkirtlerin erkân-ı mühimmesinden dört zat, aynı meseleye iştirak edip imza basmışlar. Ben de bu garip tevafukun hatırı için, mesleğime muhalif olan senâkârâne mektubu kabul edip tâdil ederek Lâhika'ya geçirdim ve size de müsveddesini gönderdim.

İkinci tevafuk: Ben, gece, Asâ-yı Mûsâ Risalesi'ni yazanları düşündüm ve yeni mektuplarda o noktada bahis aradım. Bu ağır kışta ve ara sıra bana münafıkların ilişmeleri, bunlara fütur vermek ihtimali var. Bu yazıcılara bir kamçı-yı teşvik lâzım. Nasıl ki Hasan Feyzi ve Halil İbrahim'in edîbane iki târifnameleri çokları yazıya teşvikle sevkettiler diye bir teşvik vesilesini aradım. Birden, sabahta benim ölümümü mevzu yapan ve şâkirtleri korkutan ve sa'yde ve yazıda acele etmelerine medar o mektubu aldım, dedim: İbrahim Halil'in sadakati, keramet derecesine çıkmış.

Sâniyen: Feyzi ve Emin'in mektubu, benim çok endişelerimi izale etti. Evet, bu iki kardeşimizin sadakatleri ve hizmetleri ve Risale-i Nur'a sahabetlerinin çok ehemmiyeti var. Ve hapishanede dokuz ayda dokuz sene kadar kıymettar hizmet eden Hilmi ve Sadık ve İhsan ve Beşkardeş namında Risale-i Nur'a kalemiyle çok hizmet eden ihtiyar Tahsin gibi ve Feyzi ve Emin'in mektubunda işaret edilen umum o civarda çok alâkadar olduğum kardeşlerimin hizmet-i Nuriye'de devamları, beni sürurla ağlattırdı. Fakat öz kardeşim Abdülmecid, beni çok merak ediyor; görüşemediğim buranın müftüsünden, halimi anlamaya çalışıyor. Bundan sonra Feyzi ve Emin'in üçüncüsü Abdülmecid olsun. Safranbolu kahramanlarından aldıkları lüzumlu mektupları ona da göndersinler.

Hem, benim tarafımdan ona yazsınlar ki: Eski Said'in birinci talebesi bulunduğun gibi, yeni Said'in dahi Hulûsi ile beraber yine birinci safta talebelerisiniz.

Hem benim hakkımda musibet ve fena haberleri aldığı vakit, merhum pederim Mirza (rahmetullâhi aleyh) gibi olsun, merhume validem Nuriye (rahmetullâhi aleyhâ) gibi olmasın. Çünkü eski zamanda, dağdağalı hayatımda hakkımda acip havadisler peder ve valideme ihbar ediliyordu. "Sizin oğlunuz öldü veya vuruldu veya hapse girdi." gibi fena haberleri babam işittikçe, keyifleniyordu, gülüyordu. Derdi:

"Mâşaallah! Oğlum, yine bir ehemmiyetli iş, bir kahramanlık göstermiştir ki, herkes ondan bahsediyor."

Validem ise, onun süruruna karşı şiddetle ağlıyordu. Sonra zaman, babamın haklı olduğunu çok defa gösteriyordu.

Sâlisen: Lütfü'nün sebatkâr ve pek ciddi vârisi Abdullah Çavuş ve İslâmköylü merhum Hâfız Ali'nin şâkirt ve vârislerinden Mustafa'nın mektuplarını umum Nur fabrikasının kahramanları hesabına kabul ettim. Cenabı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki, o köyleri de Sava ve Kuleönü gibi bir medrese-i Nuriye hükmüne getirmiş.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sizin bu defa müteaddit mektuplarınıza, rahatsızlık mecburiyetiyle, birtek mektupla iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur'un kahramanı Hüsrev, benim bedelime ölmek ve benim yerimde hasta olmak samimî ve ciddî istiyor. Ben de derim: Telif zamanı değil, şimdi neşir zamanıdır. Senin yazın, benim yazımdan ne derece ziyade ve neşre faydalı ise, hayatın dahi hizmet-i Nuriye'de benim bu azaplı hayatımdan o derece faydalıdır. Eğer benim elimden gelseydi, hayatımdan ve sıhhatimden size memnuniyetle verirdim.

Sâniyen: Şehid merhum Hâfız Ali'nin tam bir vârisi Hasan Feyzi'nin, Denizli hesabına ve o civarda ciddî kardeşlerimizin namına yazdığı parlak kaside ve dördüncü şehnamesi; ve orada dahi şâkirtlerin faaliyetle Nur'a çalışmaları, benim zehirli, şiddetli hastalığıma bir merhem oldu. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun, Denizli'yi ikinci bir İsparta ve büyük bir İslâmköyü yapıyor.

Evet, hâkim-i âdil, Muharrem ve Feyzi ve Hâfız Mustafa, bir-iki senede, yirmi sene kadar hizmet-i Nuriye'yi yaptılar; Nur'un şâkirtlerini ebede kadar minnettar eylediler. Cenab-ı Hak, onlardan ve beraberlerinde Nur'a hizmet edenlerden ebeden razı olsun, âmîn.

Sâlisen: Medrese-i Nuriye'nin kahramanlarından ve Barlalı Marangoz Mustafa Çavuş ve Hâfız Mehmed'in tam vârisi Marangoz Ahmed'in medrese-i Nuriye namına pek samimî ve hazîn tâziyenamesi, beni sürurla ağlattırdı. Ben de derim: Madem o mübarek medresede küçük ve büyük çok Said'ler var; ihtiyar, âciz, vazifesi bitmiş bir Said noksan olsa, ehemmiyeti yok. Hayat-ı bâkıyede madem beraberiz; bir muvakkat müfarakat olsa da, sizi müteessir etmesin.

Râbian: Hâkim-i âdilden sonra en ziyade hakikî adalete çalışıp Risale-i Nur'un serbestiyetine hizmet eden ף כ פ en hâlis şâkirtler içinde ve benim öz kardeşim ve birinci talebem Molla Mehmed ismiyle onun nâmı, dualarımda ve mânevî kazançlarımda beraberdirler.

Hâmisen: Bu saatte Konyalı Sabri de –Halil İbrahim ve Hasan Feyzi tarzında vasiyetnamem münasebetiyle– kısa fakat güzel bir kaside yazmış, Üstadına çok ziyade kıymet vermiş; kendi hüsn-ü zannının parlak aynasında, bu bîçâre kardeşine fevkalâde ehemmiyet vermiş. Ve oranın âlimleri pek ciddi Nur'a çalışmalarını yazıyor.

Ben de derim: O Üstad nâmı verdiği ve çok kıymet verdiği şahıs ise, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi olabilir. Ben de onun namına kabul ettim, Lâhika'ya geçirdim, hem size de bir suretini gönderdim.

Merak etmeyiniz... Hastalığım gittikçe hafifleşiyor. İspartalı Mustafa namında bir kardeşimizin samimî, fakat garip bir mektubu içinde vardı. Bu zat, hangi Mustafa'dır, bilemedim, ona da çok selâm ederim. Acip rüyası hayırdır, şimdi tabir edemem.

Umum kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ederiz, makbul dualarını isteriz.

Hasan Feyzi'nin güzel kasidesini, bazı kelimeleri ilâve ile Lâhika'ya geçirdik ve size de gönderdik.

Said Nursî

Çok aziz, çok sıddık ve sadık kardeşlerim ve Risale-i Nur cihetinde emin ve hâlis vârislerim.

Çok mânidar ve kuvvetli bir tevafuk ve şâkirtlerin sadakatlerine delil, bir zahir keramet-i Nuriye'yi beyan etmeme bir ihtar aldım. Şöyle ki:

Ben vasiyetnamemi yazdığım aynı zamanda, gizli münafıklar, benim itimad ettiğim hizmetçilerimi zabıta tarafından yanıma gelmekten men ettikleri aynı vakitte, fırsat bulup, tanımadığım birisiyle, sâbık dokuz defadan daha tesirli bir zehir bana yutturdular.

Hem aynı zamanda, Tunuslu ve âlim kardeşlerimizden ve buraya kadar geçen sene beni görmek için gelip görüşmeden giden Hoca Haşmet, Yozgat'tan buraya yazıyor ki: "Said vefat etmiş, Risale-i Nur'un yüz otuz risalesi muhafaza edilsin. Tâ ki, ileride tab' edeceğiz."

Hem aynı zamanda Halil İbrahim'in, vefatım hakkında bir hazin mersiye hükmündeki parlak mektubu, şâkirtleri ağlattırdı.

Hem bu zamana pek yakın, Hüsrev'in, kendi âdetine muhalif, benim vefatıma dair bir-iki mektubunda, iki-üç gün ömür gibi tabirlerle ecelime işaretleri, bir parça beni müteessir etti. Acaba ben gidiyorum diye endişe ettim.

Hem bu aynı hengâmlarda, en ziyade hayat-ı dünyeviyedeki vazifemi düşünüp vefatımdan sonra şâkirtler bu dehşetli zamanda benim bedelime de o vazifeyi yapacaklar mı diye çok merak ederken, birden Denizli, Milâs, Isparta, İnebolu, ümidimin yüz derece fevkinde ve öyle bir sahabetkârâne ve iltizam-perverane o vazifeye koşup başkaları da ve muallim ve âlimleri koşturdular ki, beni hayret hayret içinde bıraktılar.

Elhâsıl: Bu beş cihetteki tevafuk, zahir bir keramet-i Nuriye'dir.

^{1}
هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Kardeşlerim, merak etmeyiniz, Cevşen ve Evrâd-ı Bahâiye bu defa dahi o dehşetli zehirin tehlikesine galebe etti; tehlike devresi geçti, fakat hastalık devam ediyor.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve selâmetlerine dua edip şüphesiz makbul olan dualarını isterim. Ve İnebolu'da ve civarında hem çok hanımların,

^{1 &}quot;Bu. Rabbimin bir lütfudur..."

hem küçük yavrularının Risale-i Nur'u yazmaya başlamalarını ve Kur'ân dersini çok mâsumların almasını bütün ruh u canımla tebrik ederiz.

Duanıza muhtaç kardeşiniz Said Nursî

~~~

Kardeşlerim,

Siz müteessir olmayınız. Hem merak etmeyiniz. Yalnız dua ile bana yardım ediniz. Çünkü bir kaç gündür sol kolum çok ağrıyor, gece rahatsız ediyor. Kimseyi yanıma bırakmadığımdan, oda içindeki zarurî işlerimi zahmetle yapabilirim. Zannederim, eskiden beri bende bulunan kulunç illetinin bir şubesidir ki, buranın mizacıma çok dokunan maddî havası ve kışı, o insafsızların evhamı, tazyikatları ve mânevî kışı, damarıma dokunur. Âdetâ bir yarım nüzûl isabeti gibi ıztırap çektim. Fakat –lillâhilhamd– sizin makbul dualarınız, o tehlikeyi de hafif bir surete çevirdi. İnşaallah o suret de geçer; çok sevaplı faydası, yerinde kalır.

Kardeşlerim, Salâhaddin'in yazısına göre, o havalide dahi *Asâ-yı Mûsâ* mecmuası çok faaliyettedir, fütuhat yapıyor. Demek o tarafta o çok ehemmiyetli vazife-i Nuriye'yi yapıyor. Yüz bin elhamdülillâh, yazanlara da yüz mâsâallah, bârekâllah!

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hadsiz şükür olsun ki, İsparta tam bir Medresetü'z-Zehra ve Câmiü'l-Ezher olacağını ve olmaya başladığını, kahraman talebelerinin bu ağır şerait altında sarsılmadan faaliyetleri isbat ediyor. Diyanetçe ve Kur'ân ve Risale-i Nur'a müştâkane çalışmaları, hattâ Ali Köyü'nde, Ali'lerin gayretiyle çok çocukların talebeliğe girmeleri ve diğer bir köyün umum gençleri gece de Kur'ân'a çalışmaları ve camiler cemaatle dolmaları, Nur şâkirtlerinin çektikleri bütün sıkıntıları hiçe indiriyor.

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Sâniyen: Fevkalâde sadakat ve alâka taşıyan Halil İbrahim'in bu dördüncü şehnâmesi, benim Nur'a hâdimliğim noktasında haddimin pek fevkindeki târifnamesi gerçi çok güzeldir; fakat Risale-i Nur'dan ziyade benim şahsıma baktığı cihetiyle, şimdilik size göndermedim. Tadilden sonra gönderilecek. Hem ona, hem onun rüfekalarına bilhassa selâm ederiz.

Sâlisen: Siz, bana karşı suikastlere merak etmeyiniz. Belki bir cihette memnun olunuz ki; Risale-i Nur ve şâkirtleri yerinde, benim cüz'î ve vazifesi bitmiş olan şahsıma hücum ediyorlar, tâzip ederler.

Bu günlerde, buranın büyük memurları, çekinmeyerek, bazıları demiş: "Said'in vücudu ortadan kalkmalı." hâdisesi var. İşte gizli düşmanlarım, bunun gibi, bu fikirlerinden istifade ederek, mutemed hizmetçilerimi dağıtmakla fırsat bulup beni zehirlediler. Ve bu gibi memurlardan kuvvet alıyorlar. Fakat hıfz ve inâyet-i ilâhiye, bu suikastleri de akîm bıraktı. İnşaallah, daima inâyet, himayet edecek, bütün plânlarını akim bıraktı, bırakacak.

~~~

Dahiliye Vekili İle Hasbihalden Bir Parçadır

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku bulmayan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyike hedef olmuşum. Şöyle ki:

- Hem şiddetli suikast eseri olarak zehirlenmeden hasta;
- •hem gayet zayıf, yetmiş bir yaşında ihtiyar; hem kimsesiz, acınacak bir gurbette,
- •hem palto ve fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini temin eden fakîrü'l-hal.
- •hem yirmi beş sene münzevî olmasından, binden ancak tam sadık bir adamla görüşebilen bir merdümgiriz, mütevahhiş,
- •hem yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tetkikten sonra bilittifak beraatine ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir mâsum,
  - •hem eski Harb-i Umumî'de ehemmiyetli hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan,
- •hem şimdi bu milleti, bu vatanı, anarşilikten ve ecnebî ifsadlarından kurtarmak için meydandaki tesirli âsârıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir

hamiyet-perver; ve mahkemede yetmiş şahitle isbat edildiği gibi, yirmi beş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene Harb-i Umumî'ye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam;

•hem âhiretine ve ihlâsına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu bîçâre Said'e, başta Dahiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferit azâbını çektirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferitte durmaya mecbur etmek, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadre müsaade eder diye, hukuk-u umumiyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla Dahiliye Vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden ve insaniyeden ve yaşamak hakkından mahrum edilen Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim ve benim hakkımda bu gurbette samimî akrabalarım Osman, Mehmed, Hasan efendiler,

Sizin hâlisane bana ve Risale-i Nur'a karşı hiç unutulmayacak hizmetinize bir mükâfat-ı âcile olarak Hasan Feyzi ve sair talebelerin, Çalışkan hanedanına karşı fevkalâde teveccühleri ve umum memlekette sizin şerefinizi neşretmeleri ve ehl-i hakikati size dost yapmakları cihetiyle, benden ziyade Risale-i Nur ve şâkirtlerini himaye ve muhafaza etmek ve ehl-i siyasetin ve beni zehirleyen düşmanlarımın desiselerinden kurtarmak için gayet derecede bir ihtiyat, tam bir sadakat ve benim yerimde tam bir dikkatle mükellefsiniz. Yoksa az bir hata, yalnız bana değil, belki binler mâsum şâkirtlere ve şimdi parlayan şerefinize dokunacak. Benim vaziyetim ve verilen sıkıntılar altı vecihle kanunsuz olmasından, ileride mesuliyetten kurtarmak için insafsız ve kanunsuz beni tâzip edenler, kendilerine bir bahane, bir vesile arıyorlar. Pek çok dikkatli olmanız lâzımdır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bir-iki gün evvel hasbihalin bir parçası size gönderilmiş. Tâ, siz onu esas tutup, lüzum olduğu zaman ya istida veya o Vekile ve mahkemeye vermek veya başka makamata o parça ile müracaat etmek ve kardeşlerimiz dahi o esas üzerine kendilerini münafıklara karşı müdafaa etmek için size gönderilmiş. Demek, şimdiye kadar bana garazla işkenceli sıkıntıları verdiren, en başta o imiş. Her ne ise. Siz, meşveretle ne lâzımsa yaparsınız. Fakat ihtiyatla, telâşsız, velveleye vermemek lâzım.

Sâniyen: Bu defa görüşmediğim buranın korkak müftüsü vasıtasıyla, Hulûsi'nin Kars'tan bir mektubunu biraderzâdem Nihad'ın mektubuyla aldım. Elhak, o kardeşimiz, daima fevkalâde sadakatini ve Nur'lara kuvvetli alâkasını muhafaza ediyor. Mânidar bir tevafuktur ki, bilmediği halde, Nihad'ın orada bulunması ihtimaliyle, Sabri'ye ait fıkrada demiştim ki: Nihad Kars'ta ise Hulûsi ile görüşür, meâlinde burada söylediğim ve sonra size yazdığım aynı zamanda, o ikisi şimdiye kadar sükût ettikleri halde, beraber bana mektup yazıyorlar.

Sâlisen: Refet kardeşimizin kemal-i sadakat ve alâkasını ve Hulûsi gibi Nur'ların bir kumandanı olduğunu gösteren mektubu, Hulûsi'nin mektubunu aldığım zamanına tevafuku, latîf ve sürurlu oldu. O ikisi Lâhika'ya girsin. Ve Refet'in mâsumlara Kur'ân okutması ve kendisi Lem'alar ile, yazmak ve okumakla meşgul olması ve benim hastalığımın şifâsına o mâsumlarla dua etmeleri, bir merhem gibi hastalığıma ferah ve hiffet verdi.

Ve **Râbian**: Yazıda, merhum Âsım'a benzeyen Yâkup Cemal'in hayatta olduğunu; ve hayatta ise Nur'larla, o güzel kalemi ile hizmet ediyor mu, bilemediğim için, çok defa hazînane ve müteessifane düşünüyordum. Hadsiz şükür olsun ki, hem hayatta, hem Nur'lara hizmette, hem sadakatte olduğunu gösteren bir mektubunu aldım, elhamdülillâh dedim.

~~****

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Yüz defadan ziyade, gayet kıymetli bir hakikat-i imaniye bana görünüyor. Telif zamanı tamam olması hikmetiyle, ne kadar çalıştım, o çok ehemmiyetli hakikati avlayamadım. Vâzıhan ifade ve ihsas etmek için bekledim, muvaffak olamadım. Şimdi gayet kısa bir işaretle, o çok geniş ve çok uzun hakikatten kısacık bahsedeceğim. أَنَّ اللهُ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحُمْنِ hadisi, hem cevâmiü'l-kelimden, hem müteşabih hadislerdendir. Pek büyük ve küllî nüktesi, benim kalbime, Hülâsatü'l-Hülâsa ile Cevşenü'l-Kebir'i okuduğum vakit zahir oldu. Ben de, o acip ve çok güzel nükteyi kaçırmamak için, şifreler, işaretler nev'inden Hülâsatü'l-Hülâsa'nın on yedinci mertebesi olan "Kur'ân lisanıyla şehadet" ve on sekizinci mertebesi olan "kâinat lisanıyla şehadet" ortasında o şifreli işaretleri şöyle koydum:

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ بِلِسَانِ الْحَقِيقَةِ الْإِنْسَانِيَّةِ بِكَلِمَاتِ حَيَاتِهَا وَحِسِّيَّاتِهَا وَسَجِيَّاتِهَا وَمِعْيَاتِهَا وَمِوْاٰتِيَّتِهَا وَبِكَلِمَاتِ صِفَاتِهَا وَأَخْلَاقِهَا وَخِلَافَتِهَا وَجِلَافَتِهَا وَفِهْرِسْتِيَّتِهَا الْمُتَنَوِّعَةِ وَاحْتِيَاجَاتِهَا وَفِهْرِسْتِيَّتِهَا الْمُتَنَوِّعَةِ وَاحْتِيَاجَاتِهَا الْكَثِيرةِ وَفَقْرِهَا وَعَجْزِهَا وَنَقْصِهَا الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ عَالَىٰتِيْمَا الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ عَالَىٰتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا الْغَيْرِ الْمَحْصُورَةِ عَلَىٰ اللّٰعَالَىٰ وَلَعْلِمُ اللّٰهَا اللّٰعَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا اللّٰعَيْرِ الْمُحْدُودَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا اللّٰعَيْرِ الْمُحْدُورَةِ وَاسْتِعْدَادَاتِهَا اللّٰعَيْرِ الْمُحْدُورَةِ عَلَىٰ اللّٰعَلَامِ اللّٰعَالَٰ اللّٰعَالَٰ اللّٰعَالَٰ اللّٰهَ اللّٰعَالَةِ اللّٰهَ اللّٰمَاتِيْقِهُا وَنَقُومُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهَ اللّٰهَالَٰ اللّٰهَالِقَالِقَالِمُ اللّٰهُ اللّٰمَاتِيْقِيْقِهَا اللّٰهَ اللّٰهَا اللّٰهَ اللّٰهَالِيْقِيْلِهُا اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهَالِيْلِيْلُولُولَاقِيْلِهُا لَاللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّ

İşte bu kısa şifreyi, yine gayet muhtasar bir şifre ile tercüme ve izah edeceğim. Bunu Hülâsatü'l-Hülâsa'ya bir hâşiye yapınız.

Evet ben, Hülâsatü'l-Hülâsa'yı okuduğum zaman, koca kâinat, nazarımda bir halka-yı zikir oluyor. Fakat her nevin lisanı çok geniş olmasından, fikir yoluyla sıfât ve esmâ-yı ilâhiyeyi ilmelyakîn ile iz'an etmek için akıl çok çabalıyor, sonra tam görür. Hakikat-i insaniyeye baktığı vakit, o cami mikyasta, o küçük haritacıkta, o doğru numûnecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî bir vicdan, bir itminan, bir iman ile o sıfât ve esmâyı tasdik eder. Hem çok kolay, hem hazır yanındaki aynasında hiç uzun bir seyahat-i fikriyeye muhtaç olmadan iman-ı tahkikîyi kazanır ve الأَوْ اللهُ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَى صُورَةِ الرَّحُمْنِ hakiki bir mânâsını anlar. Çünkü Cenab-ı Hak hakkında suret muhal olmasından, suretten murat, sîrettir, ahlâk ve sıfâttır.

Evet, nasıl ki ehl-i tarikat, seyr-i enfüsî ve âfâkî ile mârifet-i ilâhiyede iki yol ile gitmişler ve en kısa ve kolayı ve kuvvetli ve itminanlı yolunu enfüsîde, yani kalbinde zikr-i hafiyy-i kalble bulmuşlar. Aynen öyle de, yüksek ehl-i

¹ "Şüphesiz Allah Teâlâ, insanı Rahmân sûretinde yaratmıştır." Buhârî, isti'zân 1; Müslim, birr 115, cennet 28; Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 2/244, 251, 315, 323, 434, 463, 519.

Hayatı, hissiyatı, seciyeliği, mikyaslığı ve âyineliği kelimeleriyle; ve sıfatları, ahlâkı, halifeliği, fihristeliği ve enaniyeti kelimeleriyle; ve câmi mahlûkiyeti, mütenevvi ubûdiyeti, ihtiyacat-ı kesîresi, fakrı, aczi, gayr-i mahdut naksı, gayr-i mahsur istidatlar kelimeleriyle lisan-ı hakikat-i insaniyetin şehadetiyle, Vacibü'l-vücud ve Vahid-i Ehad olan Allah'tan başka ilâh yoktur.

hakikat dahi, mârifet ve tasavvur değil, belki ondan çok âlî ve kıymetli olan iman ve tasdikte, iki cadde ile hareket etmişler.

Biri: Kitab-ı kâinatı mütalâa ile, Âyetü'l-Kübrâ ve Hizbü'n-Nuriye ve Hülâsatü'l-Hülâsa gibi âfâka bakmaktır.

Diğeri: Ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde vicdanî ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-i insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i nefsiyesini mütâlaa ile, imanın şüphesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmaktır ki, sırr-ı akrebiyete ve veraset-i Nübüvvet'e bakar. Ve enfüsî tefekkür-ü imanî hakikatinin bir parçası, Otuzuncu Söz'ün, ve "ene" ve "enaniyet"te ve Otuz Üçüncü Mektub'un "Hayat Penceresi"nde ve "İnsan Penceresi"nde ve bazı parçaları da sair ecza-yı Nuriye'de bir derece beyan edilmiş.

Bu hem Lâhika'ya, hem Sikke-i Gaybiye'ye, hem Hülâsa'nın âhirine yazılsın.

~~ev~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Halimin müsaadesizliği için müteaddit mektuplarınıza birtek perişan mektubumla cevap verdiğimden gücenmeyiniz.

Evvelâ: Gizli düşmanlarımız hükûmetin ehemmiyetli ve bir kaç vazifedarlarını elde edip beni tazyikatla Menemen ve Şeyh Said hâdisesi gibi bir hâdise çıkarmak için bütün kuvvetiyle, en hassas damarlarıma dokunduracak tarzda, her desiseyi istimal ettiler. Gördüler ki, Eski Said yok; yenisi ise her şeye tahammül ediyor. O plânı sair suikastlere, ezcümle zehir vermeye tebdil ettiler. Hıfz-ı ilâhî onu da akîm bıraktı. Şimdi o münafıklar resmen hükûmetin nüfuzunu benden halkları ürkütmek ve vazgeçirmek için burada dehşetli bir propaganda ile istimal ediyorlar. Fakat siz hiç telâş etmeyiniz. İnayet-i rabbâniye devam eder. Gittikçe fütuhat-ı Nuriye tevessü ediyor.

Sâniyen: Bu defa Hasan Feyzi'nin ve bir hafta evvel Halil İbrahim'in şahsıma karşı fevkalâde hüsn-ü zan ile mersiyeleri ve samimî ve hazîn vedânâmeleri, az tâdil ile üç sebep için kabul edildi.

Birincisi: Onlar, şahsıma değil, belki Kur'ân ve imana ve Nur'lara hâdimliğim ve o vazife-i kudsiyeye bakıp yazmışlar.

İkincisi: Onların ve onlar temsil ettikleri o civardaki hâlis kardeşlerimizin ve haddimin çok fevkındeki târifatlarını, bir nevi samimî dua ve ulvî bir tefe'ül ve yüksek bir arzu-yu hayır ve istidatlarının ve itikadlarının ve Nur'lara pek ciddî alâkalarının bir in'ikâsı olmasıdır.

Üçüncüsü: Ben onların nazarında Risale-i Nur ve şâkirtlerdeki şahs-ı mânevîsinin mümessili ve numûnesi olmam cihetiyle onların sebeb-i teşvikleri olan o harika hüsn-ü zanlarını ve kuvve-i mâneviyelerini kırmak, maslahat değildir. O ikisine ve arkadaşlarına, hususan Ahmed Feyzi ve Denizli hapsindeki kardeşlerimize ve hakkımızda adalete çalışanlara binler selâm...

Sâlisen: Çok defa benim sıkıntılarıma bir merhem hükmüne geçmiş ve yanımdaki sakladığım kahraman Hüsrev'in çok mektupları ve onların her birinden birer ehemmiyetli fıkrayı alıp mecmuunu Lâhika'ya geçirmek için zaman bulamıyorum. İnşaallah, bir istirahat zamanında tetkik edeceğim. Ahmed Nazif'in İnebolu talebeleri namına yazdığı ve Halil İbrahim'in ağlatıcı mersiyesinden iştiraklerini gösteren mektubu, benim o havalideki sebatkâr kardeşlerim hakkında endişelerimi izale eyledi. Cenab-1 Hak, onlardan razı olsun.

Râbian: Çoban İsa Köyü'nde Ahmed'in mektubunda isimleri bulunan eski ve yeni kardeşlerimizin Risale-i Nur'a çalışmaları ve çocukları da Kur'ân'a ve Nur'lara çalıştırmaları, bu vakitte Nur'lara büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn.

Hâmisen: Münafık düşmanlarımın maddî ve mânevî zehirlerine karşı gerçi Cevşen ve Evrad-ı Kudsiye-i Şâh-ı Nakşibend beni ölüm tehlikesinden, belki yirmi defa kudsiyetleriyle kurtardılar, fakat maatteessüf, âsâbımda ve sinirlerimde ve hassasiyetimde, o zulümden öyle şiddetli bir tesir, bir heyecan, bir teellüm, bir teneffür gelmiş ki, en samimî dostumu ve tam sadık bir kardeşimi bir saat yanımda tahammül edemiyorum, ruhum kaldırmıyor. Hattâ biri bana baksa da sıkılıyorum. Eskide bende biraz bulunan merdümgirizlik hastalığı, o zâlimlerin gaddârane sıkıntılarıyla ve tarassutlarıyla bende çok şiddetlenmiş. Güya ölmeden evvel hayat-ı içtimaiye cihetinde ölmüşüm ki, bu hakikat ve bu sır için hakkımda, has kardeşlerim vefat mersiyelerini yazıyorlar.

Hem, buranın havası, benim âsâbıma pek çok dokunuyor. Bu kışın bir günü, Denizli hapsinin o geçirdiğimiz kış kadar bana ağır geliyor, beni üzüyor.

Evet, nasıl göz, bir saçı kaldırmıyor; aynen öyle de, şimdiki ruhum ve o durum, bir saç kadar sıkletten, ağırlıktan müteessir olduğu halde, Risale-i Nur'un ve şâkirtlerinin selâmetlerine, onların bedellerine ve yerlerinde dağ gibi ağır tazyikat ve sıkıntıları memnuniyetle o ruh omuza çeker, tahammül eder ve şâkirâne sabreder diye size katiyen haber veriyorum. Fakat madem acz ve zaafım ve teessüratım çok ziyadedir; has kardeşlerim beni medihlerle yüklerimi ağırlaştırmaya bedel, dualarıyla ve şefkatleriyle ve himmetleriyle ve acımalarıyla yardım edip yükümü hafifleştirmek lâzımdır. İnayet-i rabbâniyenin bir cilvesidir ki, bu şiddetli merdümgirizlik hastalığıyla, zâlimlerin tecrid-i mutlaklarını hiçe indiriyor, beni tazib etmiyor, bir cihette memnun ediyor.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim, bu dehşetli asırda mükemmel tesellîlerim ve vârislerim,

Sizin fevkalâde sa'y ve gayretiniz Isparta ve civarını bir geniş Medresetü'z-Zehra'ya ve bir Câmiü'l-Ezher'e çevirdiğine bir delil de, bu defa matbaacıları da hayrette bırakan yazdıklarınız Asâ-yı Mûsâ mecmuasından yirmiden ziyade mükemmel tevafuklu nüshalarını bu yarım ümmî kardeşinize göndermenizdir. Cenab-ı Erhamürrâhimîn, sizlere, yazanlara ve yardım edenlere her bir harfine mukabil bin rahmet eylesin ve binler meyve-i cennet ihsan etsin ve yüzer hasenat defter-i amâlinizde yazdırsın, âmîn, âmîn, âmîn...

Ben onlara baktım, kalbime geldi ki: Bu kahramanların şimdi de bir mü-kâfatları yok mu?

Birden ihtar edildi ki: Onlar, bu mecmuayı yazmakla filozofları susturan, imana getiren kuvvetli bir ders-i imanîyi en evvel kendi kendine tam okuyorlar, mânevî bir hazine kazanıyorlar.

Hem onların nüshaları, pek çokların imanlarını kurtaracaklar veya imana gelecekler. Bir hadiste vardır ki: "Birtek adam seninle imana gelse, sahra dolusu kırmızı koyundan daha hayırlıdır." Hem onlar, bu mübarek kalemleriyle, eski zamanda İslâmiyet'in büyük mücahid kahramanlarının kılıçlarının kudsî hizmetlerini görüyorlar. Elbette istikbal, onları ve Nurcuları çok alkışlayacak.

Sâniyen: Asâ-yı Mûsâ mecmuasının başında bu gelen ve çizgiyle işaret edilen fıkra yazılsa münasiptir. İsteyen, bu mektubun başındaki kısmını da beraber yazabilir.

İmam Ali (radiyallâhu anh) "Celcelûtiye"sinde pek kuvvetli ve sarahate yakın bir tarzda Risale-i Nur'dan ve ehemmiyetli risalelerinden aynı numara ile haber verdiğini "Yirmi Sekizinci Lem'a" ile "Sekizinci Şuâ" tam isbat etmişler

¹ Buhârî, cihâd 102, 143, fezâilü ashâb 9; Müslim, fezâilü's-sahâbe 34; Ebû Dâvûd, ilim 10.

ve İmam Ali (radiyallāhu anh), Risale-i Nur'un en son risalesini Celcelûtiye'de أَوْاسُمُ عَصَا مُوسَى بِهِ الظُّلُمَةُ انْجَلَتُ fikrasıyla haber veriyor. Biz bir-iki sene evvel "Âyetü'l-Kübrâ"yı en son zannetmiştik. Hâlbuki şimdi altmış dörtte (Milâdî 1948) telifçe Risale-i Nur'un tamam olması ve bu cümle-i Aleviye'nin meâlini, yani karanlığı dağıtacak, Asâ-yı Mûsâ (aleyhisselâm) gibi ışık verecek, sihirleri iptal edecek bir risaleden haber vermesi ve bu mecmuanın "Meyve" kısmı bir müdâfaa hükmüne geçip başımıza çöken dehşetli, zulümlü zulmetleri dağıttığı gibi, "Hüccetler" kısmı da Nur'lara karşı cephe alan felsefe karanlıklarını izale edip Ankara ehl-i vukûfunu teslime ve takdire mecbur etmesi ve istikbalde-ki zulmetleri izale edeceğine çok emareler bulunması ve Asâ-yı Mûsâ (aleyhisselâm) bir taşta on iki çeşme akıtmasına² ve on bir mucizeye medar olmasına mukabil ve müşâbih, bu son mecmua dahi –Meyve, on bir mesele-i nurâniyesi ve Hüccetullâhi'l-Bâliğa kısmı, on bir hüccet-i kâtıası bulunması cihetinde– bize kanaat verdi ki; İmam Ali (radiyallāhu anh), o fıkra ile doğrudan doğruya bu Asâ-yı Mûsâ ismindeki mecmuaya bakar ve ondan tahsinkârâne haber veriyor.

Sâlisen: Nur santralı ve Yirmi Yedinci Mektup'ta çok ehemmiyetli fikraları bulunan Sabri'nin bu defaki mersiyesini Lâhikaya geçirdik ve size de gönderdik. Ve çalışkan mübareklerden ve Nur'ların neşrine çok hizmet eden Hâfız Mustafa'nın yedi yaşında iken Altıncı Şuâ'yı ve bana bir mektup yazan tam mübarek, mâsum mahdumu, burada, mâsumlar içinde Nur'lara bir iştiyak uyandıracak. Onun namı Said Nurî olmalı; Nursî köydür, mânâsız olur. 'Sin' olmasın, yalnız 'yâ' olsun; tâ Nur'lara alâkasını göstersin. Daha çok şeyler yazacaktım, fakat başımda çok vazifeler ve işler bulunmasından kısa kesmeye mecbur oldum.

Said Nursî

~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: İkinci vazife Mucizât Mecmuasına birinci vazifeyi bitirenler başlamalarını müjde vermeniz, sizleri bu hizmet-i imaniyede bana hakikî kardeş veren Erhamürrâhimîn, beni hadsiz şükre sevk eyledi. Hatt-ı Kur'ânî lehinde birincisinin bir kerameti, merkezde hatt-ı Kur'ânînin bir kursu açılması olduğu gibi, inşaallah ikincisi, daha mucizâne bir keramet gösterecek.

^{1 &}quot;Asâ-yı Musa ismiyle karanlıklar dağılır." Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.516.

² Bkz.: Bakara sûresi, 2/60; A'râf sûresi, 7/160.

Sâniyen: Konyalı Sabri sizin vasıtanızla benimle muhabere etse, daha maslahattır ve münasiptir. Çünkü ekserce siz benim bedelime istediğini yapabilirsiniz. Meselâ, tashihat için oradaki âlimler tam yardım edebildikleri için, orada tashihat yapılsın, etsinler. Siz benim tashihimden geçmiş bazı nüshaları onlara gönderirsiniz. Hakikaten tashih meselesi ehemmiyetlidir. Bazen bir harfin ve bir noktanın yanlışı, kıymetli bir mânâyı zâyi eder. En evvel yazanlar, bir kere güzelce mukabele etsinler. Sonra tashihçi adamlara ve bana versinler. Mâşaallah, bu defa bana gelen Asâ-yı Mûsâ mecmualarında hem yanlışlar azdır, hem bir derece tashih edilmiş. Cenab-ı Hak hem yazanlardan, hem tashihçilerden ebeden razı olsun, âmîn...

Sâlisen: Yozgat'ta oturan, Risale-i Nur'la alâkadar Tunuslu Hoca Haşmet, evvelce vefatımı, sonra hayatta olduğumu işitip buraya samimî iki mektup yazmış. Ona benim tarafımdan selâm gönderiniz.

Râbian: Rüştü'nün çok defadır hususî selâm eden kahraman biraderi Burhan –eskiden beri– ümmîliğiyle beraber, Nur'lara lüzumlu zamanlarda ehemmiyetli hizmetleri için, onu da haslar sırasında her gün ismiyle kazançlarımızda hissedar ediyoruz.

Mânidar bir tevafuktur ki, ben Hüsrev'in ve Sabri'nin mektupları gelmemesinden küllî endişelerimi yazarken, aynı zamanda memûlümün haricinde en cemiyetli ve bütün o endişelerimi izale eden müteaddit mektupları kapıya geldi.

Umum kardeşlerime selâm...

~~

Aziz, sıddık kardeşlerim ve ebed ve Hak yolunda hakikatli arkadaşlarım,

Kastamonu efelerinden ve Nur'un kahramanlarından ve Safranbolu fedakârlarından size oradan buraya gelen hususî mektuplarına hususî cevap vermeye müstehak ve lâyıktırlar. Fakat halim, vaktim müsaade etmediğinden, vasıtanızla bir kısa cevap verdiğime gücenmesinler.

Evvelâ: Hilmi, İhsan, Emin'in, Taşköprülü Sadık'ın mektupları beni çok mesrur eyledi. Hakikaten bu kardeşlerimiz, hapishanede dokuz ayda dokuz sene kadar hizmet-i Nuriye'yi yaparak İsparta kahramanlarıyla omuz omuza geldiler. Ben onların hem istirahatime, hem hapisteki arkadaşlarımızın ittifaklarına ve yeni Nur'ların hizmetine tam çalışmalarını hiçbir vakit unutmayacağım. Cenab-ı

Hak onlardan ve sizden ebeden razı olsun. Ben, hayalen, çok defa eski zamana ve Kastamonu'daki ve Barla'daki mâlûm yerlere ve seyrangâhlara şevkle gidiyorum. Oralarda oturup ağlıyorum. O enîslerimi hayalen görüyorum.

Kahraman Sadık'ın kuvvetli ifadesine ve güzel yazısına benzeyen bir kısa mektup da, Safranbolu şâkirtlerinin selâmını da, Mustafa Osman ve Hıfzı (rahmetullâhi aleyhimâ) yazıyor. Şüphelendim, acaba Sadık oraya gelmiş, yoksa onlar oraya gitmişler, veya başka Sadık namında bir kardeşimiz midir?

Barla sıddıkları Nur'ların yazmasına tam çalışmaları, herkesten evvel onların vazifeleridir. Çünkü Barla, birinci medrese-i Nuriye şerefini kazanmasından, o mübarek medreseyi talebesiz bırakmak câiz değil. İnşaallah, tekrar şenlenecek. Çalışanlara "bârekâllah" deriz. Cenab-ı Hak tevfik versin, âmîn...

Sâniyen: Safranbolu'nun sadık şâkirtlerinden Osman ve Ahmed'in iki mektupları, onların fevkalâde sadakat ve Nur'lara alâkadarlıklarını gösteriyor. Mâşaallah, Osman, az zamanda hem Kur'ân'ı ders almış, hem Nur'ları yazmış; şimdi de Asâ-yı Mûsâ'yı yazıyor. Fedakâr Mustafa Osman ve Hıfzı'ya tam bir kardeş ve Ahmed dahi tam alâkadardır. Mektubunda imlâsı noksan olmasından, dediğini bilemedim. Onlara, Safranbolu'da ve Kastamonu ve civarındaki kardeşlerime çok selâm ve dua ederiz, dualarını isteriz. Medresetü'z-Zehra'daki İsparta ve civarı umum kardeşlerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bir-iki hafta Hüsrev'in kalemiyle mektubunu almadığımdan; ve Konya'ya gönderdiğim mecmuaların cevabı gelmediğinden; ve bir Vekil-i Dahiliye başta olarak, düşmanlarımız, anarşistlerle beraber beni emsalsiz tazyiklerinden; ve buradaki münafıklar bazı safdil dostlarımızdan hem Eskişehir'e, hem Konya'ya kitaplar gönderdiğimi ve Asâ-yı Mûsâ mecmualarını aldığımı haber almalarından endişeler ederken, birden hiç emsâli görülmemiş bir buçuk metre kar ve dehşetli fırtına ve soğuk bu mevsimde gelmesi, bir hiddet, bir gazap, dört defa zelzeleler ve geçen sene yağmursuzluk gibi, Risale-i Nur ve şâkirtleriyle münasebettar olabilir diye sordum: "Bu belâ umumîdir, yoksa Afyon ve Eskişehir vilâyetlerine mi mahsustur?"

Dediler ki: "O iki vilâyete mahsustur."

Ben de "elhamdülillâh" dedim. Demek Risale-i Nur'a ve şâkirtlerine umumî bir taarruz yoktur, belki yalnız bana ve elimdeki Nur'lara... Çok güvendiğim Eskişehir, Denizli gibi bir medrese-i Nuriye olacağını tahmin ettiğim halde, Denizli'den on derece noksan kalmasının sebebi, onları da Afyon ve Emirdağ gibi ürkütmektir. Her neyse, merak etmeyiniz, inşaallah bu hâdise-i cevviye, aynı İstanbul mekteplerinin hâdisesi gibi, gizli masonları, niyet ettikleri yeni bir taarruzdan vazgeçirdi. İnayet-i rabbâniye himaye ediyor.

Sâniyen: Bu defa yedi-sekiz mektuplarınızı aldım. Hususî cevaplara halim, kalemim ve vaktim müsaade etmediğinden gücenmeyiniz. Mehmed Feyzi ve Emin'in mektuplarını, ilişmeden Lâhika'ya geçirdik. O ikisi, sekiz sene hususî hizmetimde bulunmaları cihetiyle, haddimden çok ziyade tavsifatlarını bir nevi mânevî dua ve sebeb-i teşvik ve kanaat, bir hüsn-ü zan ve tercüman-ı Nur haysiyetiyle Üstadlarına bir alâmet-i sadakat ve bir vesika-yı itikad ve irtibattır diye ilişmedim. Ve Feyzi'nin merhume validesinin Risale-i Nur dersleriyle güzel ve Nuranî vefatı, Nur'ların, şâkirtlerine sekerat vaktinde ve sıkıntılı zamanlarında imdada yetişmesine bir parlak numûne olarak Lâhika'ya girmesi münasiptir.

Halil İbrahim'in bu defaki mektubunda kaza ve kader-i ilâhîden "Ne kadar? Nedendir?" diye çok suallerinin birden cevabı, bizlere mücahidane çok hasenat kazandıracak ve Nur'lara herkesin nazar-ı dikkatini celb etmekle umuma okutmaktır. Fakat bir derece kaza ve kadere itiraz mânâsını hayale getirdiği için, şimdilik Lâhika ile tâmimi münasip olmaz. Ve mektubun âhirindeki Cevşenü'l-Kebîr'den alınan fıkralar, dualar çok güzeldir.

Sâlisen: Hüsrev'in mektubunda, Atabeyli kötürüm Ali ve Eğirdirli Kâzım'ın Nur'lara tam şevkle hizmetleri, hattâ ruhanîleri de onları tebrike ve tahsine sevk eder. Ve Ali Köyü'nden bana mektup yazan on dört yaşındaki Mustafa Yeşil, pederiyle, hem Kur'ân'a, hem Nur'lara hizmetleri ve üç Alilerin gayret ve himmetleriyle o köy mâsumları Risale-i Nur'a çalışmaları, değil yalnız beni, belki umum Nur şâkirtlerini tahsine ve şükre sevk eder.

Râbian: Salâhaddin (Abdurrahman) ve Feyzi'nin validesinin vefatı münasebetiyle yazdığı mektubun âhirindeki Feyzi'ye tâziyesi ve hâşiyede benim ölümümü kabul etmemesi ve Gavs-ı Âzam'ın bir kısım himayeti Asâ-yı Mûsâ risalesine geçmesi diye beni sürurlarla ağlattırdı. Ve Safranbolu kahramanları Mehmed Feyzi ve Emin'in şehnâmelerine iştirakleri ve merkez-i hükûmette

umumî bir Arabî hattı ve hurufu kursu açılması ve Asâ-yı Mûsâ risalesinin fütuhatına ve kerametine alâmet olmasını müjdelemeleri, pek büyük bir inşirah vermesiyle bu kışın bütün çektiğim sıkıntıları hiçe indirdi.

Denizli fedakâr çalışkanlarından Tavaslı Molla Mehmed'in sureten kısa, fakat mânen uzun mektubunda, o dahi ölümüme razı olmuyor ve haddimden çok ziyade kıymet veriyor gördüm.

Hem ona, hem hapiste görüştüğüm kardeşlerimize, hem Hasan Feyzi ve Hâfız Mustafa ve arkadaşlarına binler selâm...

Umum kardeşlere selâm eden, dualarınızın tiryak gibi tesirini gören kardeşiniz Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Medrese-i Nuriye'nin eski mâsumlarından Ahmed'in bu güzel ve hâlis fıkrasını umum Sava mâsumlarının ve kahramanlarının namına Lâhika'ya yazdık. Mâşaallah, Hacı Hâfız Mehmed'in tam ona benzer bir kıymetli hafidi olduğunu gösterdi.

Sâniyen: Safranbolu'da Nur'un ehemmiyetli şâkirtlerinden Hıfzı'nın iki mâsum mahdumları biri on, biri de sekiz yaşlarında *Asâ-yı Mûsâ* mecmuasını yazdıkları ve bitmek üzere diye o mâsumlar bana bir mektup yazmaları, beni fevkalâde sevindirdi.

Sâlisen: Bu kışta bana verilen elîm sıkıntıların bir sebebi: Selâniklilerin istibdad-ı mutlakları, serbest fırkalarla kırmasına yardımım olmasın diye beni herkesten tecrid ettiler. Risale-i Nur, binlerle benim bedelime konuşuyor, küfr-ü irtidadı kırıyor, anarşiliği bozuyor.

Dahiliye Vekili Hilmi Uran Bey'e Merhum Salih Yeşil Tarafından Yazılan Mektubun Sûreti

(Yazıları yanlış telâkki ve tefsirlere uğratılmakla senelerden beri çember içinde yaşatılan ve sâfi, samimî bir insan ve Müslümanlıktan başka hiçbir maksadı bulunmayan Bediüzzaman Molla Said nam mâsumun, ya bulunduğu yerde veya Ankara'ya nakil ile orada hayat ve huzurunun muhafazası için sırf insaniyet namına yazılmış olan bu mahrem ricanameyi bizzat okumak nezaketinde bulunur ve genç zamanında yaptığı, unutulan hizmetlerine mükâfaten ihtiyar halinde bu adamı serbest bir ölüm hayatına kavuşturmak lütfunu, diriğ buyurmazsanız, zat-ı keremkârlarına en büyük hürmetlerimi sunar, minnettarınız olurum.)

Molla Said Kimdir?

El'an Afyon'un Emirdağ kazasında ikamete memur olan Molla Said, doğumundan itibaren Türk kardeşleri arasında yaşamış, Türk seciyesiyle perverde olmuş, Umumî Harp'te Kafkas'ın karlı dağlarında kahraman askerlerimiz arasında gönüllü alay kumandanı olarak mücahede ve irşad için dolaşıp büyük bir harp madalyası almış, Sarıkamış taarruzunda, Bitlis'in sukutunda yaralı olduğu halde esir olup senelerce Rus garnizonlarında çile çekmiş, firar edip İstanbul'a gelerek ilmî kudretine binâen Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzalığında bulunmuş, Kuvâ-yı Milliye ihdâsında halkı mücahedeye teşvik etmiş, Büyük Millet Meclisi'nin ilk senesinde Ankara'ya gelerek Hacı Bayram misafirhanesinde birçok mütereddit kimselere vatanın müdafaası lüzumunu anlatmak hizmetinde bulunmuş olan bu hakikî vatanperver insanın, evvelce ibadete, imana, itikada müteallik yazdığı ve yazagelmekte olduğu eserleri, din ve dindarları sevmeyen bazı kimselerin, hususuyla dahiliye vekâletinde bulunmuş olan menfaat-perest Şükrü Kaya'nın mezhep ve rejimine uygun gelmemekle, asılsız isnad ve uydurma raporlarla bu zavallı adam yirmi küsûr seneden beri hapis ve nefiy cezalarıyla perişan edilmiş ve iki sene evvelisi yine o yazıları bahanesiyle Kastamonu'daki çilehanesinden kollarına kelepçe vurularak kendisine selâm vermiş olan altmış altı adamla Denizli Cezaevi'ne sevk ve on bir ay kadar hapsedildikten sonra, muzır telâkki edilen o eserleri, evvelâ İstanbul Müftülüğü'nde bir heyet tarafından, bilâhare Ankara'da Diyanet Riyaseti ve Dil-Tarih Enstitüsü âzalarından mürekkep bir komisyon marifetiyle aylarca tetkik olunduktan sonra, bu eserlerin hiçbirisinde devletin siyasetini ve âsâyişi rencide edebilecek en ufacık bir şey görülmemekle, Molla Said ve Nur şâkirtleri ve eserlerini okuyanlar, mahkeme kararıyla serbest bırakılmış ve Denizli'de oturmasına müsaade olunmuş iken, maatteessüf, bu ihtiyar adam, az zaman sonra Denizli'den Afyon'a ve oradan da Emirdağ kazasına teb'id ve herhangi bir Türk kardeşiyle dahi temastan men edilmiş.

Sayın Beyim,

Cumhuriyet serbestiyetinden, Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nun hürriyetinden mahrum kalan bu zavallı ihtiyar adam, her suretle himayeye lâyık, bakılmaya muhtaç, akraba ve taallûkatı olmayıp sırf bir İslâm hükûmetin himayesine muhtaç bir İslâm mütefekkiridir. Şair-i meşhur Âkif Bey merhumun rivayetine nazaran, Mısır'ın en mâruf ulemâsından olan ve garbın müteaddit lisan ve felsefesine âşina bulunan üstad-ı âzam Abdülaziz Çaviş'in yirmi küsûr sene evvelisi *el-Ehram* ceridesindeki Said hakkında yazdığı "Fatînü'l-Asr" başlıklı makalesini okuyan ve kendisiyle bizzat görüşen ilim adamları, bu zatın fıtraten ilmî kudretini ve ilâhî mesleğini takdir edebilirler.

Sayın Beyim,

Kürtlük sözüyle türlü hakarete hedef olan Molla Said, seciyeten takdire şâyan bir Türk âşıkı ve İslâmiyet hâdimidir. (Hâşiye) Bundan memleketimiz içtimaen zarar değil, mânen fayda görecektir. Ben, namus ve şerefim namına şehadet ederim ki, Molla Said, katiyen temiz bir adamdır. Onun için, sizin gibi milletin dahilen idare ve mukadderatına el koyan dirayetli zatlardan insaniyet namına temenniyatım şudur:

Yanlış anlayışlı jurnalcilerin sözleriyle hürriyet nimetinden, saf hava teneffüsünden, herhangi bir Türk kardeşiyle görüşmeden mahrum kalan bu adamı, hükûmetin adaleti, makamınızın ehemmiyeti namına ve adl ve ihsan kaziyyesine tevfikan olsun, bu adam hakkında dahi adalet ve kendisiyle de hiç olmazsa bir defa olsun hüsn-ü niyetle görüştükten sonra onun hakkında ibka veya ifna kararını vermek lutfunda bulunursanız, elbette ehemmiyetli vazifenizi kanun dairesinde îfâ etmiş olacağınızdan dolayı tarihçe-i hayatınıza takdire değer bir fasıl derc buyurmuş, adalet-perverliğinizi halka ve âcizleri

¹ (Hâşiye) Evet, her biri yüze mukabil binler Türk gençleri, mâsumları, ihtiyarları, Risale-i Nur'a şâkirt olmalarından, bu acip asırda, Türk Milleti'nin Devlet-i Abbasiye inkırâzından İslâm yardımına koşmaları gibi, bu şâkirtler dahi aynen koştular. Değil yalnız Said, belki bütün ehl-i hakikat tahsin eder, Türk'e dost olur.

gibi bacağı kesilmiş, köşede kalmış hür fikirli vak'a-nüvislere duyurmuş olursunuz efendim.

> Milliyetini, memleketini candan seven; teninde, kanında, Kürtlük, Arnavutluk, Boşnaklık kanı kokusu olmayan, Erzurum'un eski milletvekillerinden, bacağı kesik, Yesil Oğlu Mehmed Salih

> > ~~eo~

Muhterem din kardeşim,

Kırk gündür yatakta sizinle meşgulüm. Hayal ve mesmuuma nazaran, huzurunuzun muhtel olduğuna zâhibim. أَلُمُوْمِنُ بَلَوِيُّ Tahminen on gün kadar evvelsi, sokaklarda "Hâlis Afyon tereyağım var." diyen birisini pencereden yanıma çağırıp biraz yağ aldım. Maksadım sizi sormaktı. Afyon'dan Emirdağ kazasına sürüldüğünüzü, ahalinin sizinle görüşmesinin yasak olduğunu duyunca çok müteessir oldum.

Muhterem din kardeşim,

Bu mektubu size yazan, otuz bir sene evvelsi sizinle Erzurum'un Esad Paşa Medresesi'nde, Umumî Harpte Kafkas'ın karlı dağlarında ve yirmi dört sene evvel de mebusluğum hengâmında Van Valisi Haydar Bey dostunuzla Millet Meclisi salonunda görüşen Erzurum'un esbak mebuslarından Yeşil oğlu Mehmed Salih'tir.

Mehmed Salih (rahmetullâhi aleyh)

~~

(Yeşil Salih'e yazılan mektuptur)

Aziz Kardeşim Hasan Efendi,

Sen benim tarafımdan kıymetli kardeşimiz Salih Efendi'ye yaz ki, ben ölünceye kadar onun bu insaniyetini unutmayacağım ve ona çok minnettarım ve çok selâm ve dua ederim. Fakat ben her sıkıntıya karşı tahammüle karar vermişim. Hem ben iyiliği o reislerden beklemiyorum.

Said Nursî

~***

[&]quot;Mü'min, musibete çok maruz kalır." Bkz.: el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/390.

Bana gönderdiğiniz Asâ-yı Mûsâ'dan bir nüsha, cildsiz –yalnız sarı kâğıt cild olmuş– Hüsrev'in yazısına bir parça benzer, fakat üstünde Mustafa ismi var. O kimdir? Hangi Mustafa'dır? Hem nüshanın üstünde "on üç yaşında Hatice, Ahmed'in kızı" yazılmış. Bu Ahmed, hangi Ahmed'dir? Hem ona, hem kızına bin bârekâllah! Bu yaşta bu koca kitabı hem dikkatli, tevafuklu, hem güzel sıhhatli yazmak, mâsumların tâifesinin bir kahramanlığıdır. Kim görüyor, mâşaallah der. Buradaki mektep görmüş hanımlarda bir şevk uyandıracak.

Nazif kardeşimizin mektubu ehemmiyetlidir. Hakikaten Amerika'da, siyasete âlet değil, belki dini, din için mutaassıbane iltizam edenler çok vardı. İnşaallah $As\hat{a}$ -yı $M\hat{u}s\hat{a}$ 'yı alan, o dindarlardandır.

Keçeli Salâhaddin, tam bir Abdurrahman'dır; kahramanlıkta babasından geri kalmak istemiyor. Bizi de ara sıra âdetimize muhalif olarak dünyaya baktırıyor. Eğer o Amerikalı ehemmiyetli âlim bütün Risale-i Nur'u istese ve neşrine söz verse, sizin meşveretinizle bir mükemmel takım ona vereceğiz.

Nazif'in mektubuyla beraber bir mütekâid efendinin vesveseye dair bir suali var. Eğer o adamın ciddî olarak Nur'lara alâkası varsa, böyle suallere hiç ihtiyacı olmaz. Hikmetü'l-İstiâze Lem'ası'nı ve Yirmi Dokuzuncu Söz'ün melâike ve ruhanîlerin vücutlarına dair kısmını okusun. Onun mânâsız ve yüz yerde cevabı bulunan vesvesesi ise, zındık maddiyyûnların şimdilik dehşetli vaziyetinden fırsat bulup bir aşılamalarıdır ki, o adam ondan müteessir olmuş, o suali sormuş. Ona selâm ederim. Risale-i Nur, onun her müşkülünü halledebilir. Hâlisane, teslimkârâne ona çalışsın, onu dinlesin.

Medrese-i Nuriye'nin eski ve yeni kahramanlarından Marangoz Ahmed'in mektubu, üç-dört cihetten beni mesrur ve minnettar eyledi. O medresenin baş talebesi namını verdiği Ahmed ise, hem şehid Hâfız Ali'nin vazifesini yaptığını, hem Süleyman gibi kıymetli kardeşiyle ve küçük kerîmesiyle üç tane Asâyı Mûsâ'yı yazmaları ve mübarek Hasan Dayı'nın hafîdi olması, beni meraktan kurtardı, hem çok memnun eyledi. Cenab-ı Hak ona şifa ve onlara muvaffakiyet ve saadet versin, âmîn, âmîn...

Merhum Hâfız Mehmed'in iki kardeşi o merhumun vazifesini yapmaları ve Mustafa'nın yazısı, Hüsrev'in tatlı hattına mutabık gelmesi, benim nazarımda, yeniden iki Hâfız Mehmed'i bulmuş kadar memnun oldum.

Kahraman marangozun gayretiyle Gökdereli Hatip, Risale-i Nur'a üç oğluyla beraber talebe olup yazmaya başlamalarıyla, hem onları, hem marangozu, hem köylerini tebrik ederiz. Ve marangozun onlara söylediği manzumesini Lâhika'ya geçirdik.

Atabeyli alîl (kötürüm) Ali Osman'ın yazdığı uzun mektubu ve Asâ-yı Mûsâ risalesi ve Nur'ların neşrinde cidden tesirli çalışması ve hizmet-i Nuriye'de çok çalışkan Çilingir Ali ile ve dayısı Hasan'ın ona yardım etmesi ve mübarek hülyaları ve tevafukları bizleri ferahlandırdı. Eğirdir kasabasını bana ziyade sevdirdi. Cenab-ı Erhamürrâhimîn onlardan razı olsun.

~~~

Bir Derece Mahremdir

Geçen kışta bana karşı suikastlerin, inâyet-i ilâhiye ile ve duanızın yardımıyla gelen sabır ve tahammülüm neticesinde akîm kalan plânı pek geniş bir tarzda olduğuna delil ise, bu yakında Reisicumhur Afyon'da demiş: "Bu vilâyette din cihetinde bir karışıklık çıkacağını zannederdik..."

Demek, gizli komite beni sıkıştırmakla bir hâdise çıkarmak istiyordular. Bir ecnebî müdahelesi hesabına ve Müslümanlar ve vatan zararına, bütün bütün kanunsuz ve keyfî bir tarzda, damarıma şiddetle dokunan ihanetler ve sıkıntılarla tâzipleri, onlara dünyada tam zarar, âhirette cehennem ve sakar; ve bize, dünyada mükemmel sevap ve zafer, ve âhirette, inşaallah cennet ve âb-ı kevseri kazandırır. Demek bu gizli plânı Heyet-i Vekile ve Reis hissetmiştiler ki, buralarda umum me'murlar, hattâ vali ve kaymakam, zabıta benimle görüşmekten kaçıyor ve ürküyordular. Ben de hayret ederdim. Fakat, elimizde yalnız Nur bulunduğunu ve siyaset topuzu bulunmadığını, zerre kadar aklı bulunanlar anladılar.

Gariptir ki, en ziyade lehime çalışması lâzım olan bazı vazifedarlar, aleyhimde istimal ve istihdam edildi. Nurcular, çok ihtiyat ve dikkat ve temkinde bulunmaları lâzımdır. Çünkü mânevî fırtınalar var, bazı dessas münafıklar her tarafa sokulur. İstibdad-ı mutlaka dinsizcesine taraftarken, hürriyet fırkasına girer, tâ onları bozsun ve esrarlarını bilsin, ifşâ etsin.

Hem Salâhaddin'in, Asâ-yı Mûsâ'yı Amerikalıya vermesi münasebetiyle deriz:

Misyonerler ve Hıristiyan ruhanîleri, hem Nurcular, çok dikkat etmeleri elzemdir. Çünkü herhalde şimal cereyanı, İslâm ve İsevî dininin hücumuna karşı kendini müdafaa etmek fikriyle, İslâm ve misyonerlerin ittifaklarını bozmaya çalışacak. Tabaka-yı avâma müsaadekâr ve vücub-u zekât ve hurmetiriba ile, burjuvaları avâmın yardımına dâvet etmesi ve zulümden çekmesi

cihetinde Müslümanları aldatıp, onlara bir imtiyaz verip, bir kısmını kendi tarafına çekebilir.

Her neyse, bu defa sizin hatırınız için kaidemi bozdum, dünyaya baktım.

Said Nursî

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Çok ehemmiyetli mektuplarınıza birtek muhtasar cevaba mecburiyetim var.

Evvelâ: Sualleri, çok nurlu hakikatlerin zuhuruna vesile olan Refet'in, hem mâsumlara Kur'ân ve Nur'ları ders vermesi, hem kendisi Nur Lem'alarıyla meşgul olması, hem tashihatta bana ve Hüsrev'e yardım etmesi, hem İstanbul'da Asâ-yı Mûsâ'nın insaflı âlimlerin ellerine geçmesine çalışması, çok şâyân-ı tebriktir. Ve yeni sualine şimdi cevap verilmez, daha zamanı gelmemiş.

Kahraman Burhan'ın Serbest Fırkasının reisine verdiği cevap güzeldir. Evet, Nurcular, siyasetlerle alâkaları olmaz. Yalnız iman hakikatleriyle bütün hayatları bağlıdır. Şimdiye kadar gizli komiteden, siyaseti dinsizliğe ve zındıkaya âlet edenler, istibdad-ı mutlakla Nurcuları ezdiler. İnşaallah, bir sebep çıkar^{1(Hâşiye)} o istibdadı kıracak, mâsum ve mazlum Nurcuları kurtaracak. Fakat çok dikkat ve ihtiyat lâzımdır. Risale-i Nur, dünyada her cereyanın fevkinde bulunması ve umumun malı olması cihetiyle, bir tarafa tâbi ve dahil olmaz. Belki mütecaviz dinsizlere karşı haklı tarafa yardımcı olur ve dost olur ve ihtiyat kuvveti hükmünde onlara bir nokta-yı istinad olur. Fakat siyaset hesabına değil, belki Nur'ların intişarı ve maslahatı hesabına, bazı kardeşler, Nur'lar namına değil, belki kendi şahısları namına girebilir. Hususan, mübarek İsparta'nın şimdiye kadar Nur'lar medresesi olması ve muarızların dahi ona çok ilişmemesi noktasında, dahilde tarafgirane vaziyet almamak, muterizlerin nedametine ve hakikate dönmelerine bir vesile olabilir. Siz daha iyi bilirsiniz.

Salâhaddin'in mektubu, birkaç cihette ehemmiyetlidir. Amerika âlimleri, elbette *Asâ-yı Mûsâ* risalesine lâkayt kalmayacaklar. Eğer dini, din için seven kısmının ellerine geçse, fütuhat yapar. Yoksa, bazı enaniyetli hocalarımız gibi, kıskançlık damarıyla neşrine ve tervicine çalışmaları meşkûktur. Her neyse, inâyet-i ilâhiyeye havaledir.

 $^{^{1} \ ^{\}text{(H\^{a}\xspace size)}}$ Demokrat çıktı, bir derece kırdı.

Aziz, sıddık kardeslerim,

Evvelâ: Tahirî'nin İstanbul'a gitmesi, inşaallah hayırdır. Ve Hüsrev'in pek çok vazifelerini tamamen yapması... kanaatim geldi ki, Barla'da bulunduğum zaman bütün yazanların tashihatını ve telif hizmetini yapmamda tahakkuk eden büyük inâyet ve harika muvaffakiyet, aynen Hüsrev'de, yardımcılarında dahi numûnesi var.

Sâniyen: Tahirî'nin, Denizli hapsinde, unutulmaz hâlisane hizmetiyle ve Nur'lara sarsılmaz sadakatiyle ve yanılmaz zekâvetiyle ve çekilmez bahadırlığıyla daire-i Nur'da ehemmiyetli makamı için, bütün bu defaki mektubunu Lâhika'ya geçirdik. Başta Nur'un şâkirtlerinden validesi Zübeyde olarak, akrabasına ve rüfekasına selâm ederim. Cenab-ı Hak onlardan ebeden razı olsun, âmîn...

Sâlisen: Nis'li, Kureyşîlerden Ahmed Kureyşî, muhterem pederiyle ve ammizadesi Ahmed ile Nur'ların has naşir ve talabelerinden olması, o havali şâkirtlerinin namına Nur'lar hakkında güzel manzum fıkraları Lâhika'ya girdi. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn...

Râbian: Eğirdir kasabasında, isimlerini yazmadığım gayet ehemmiyetli kardeşlerimiz var. Onlara ve Mehmed Sabri gibi büyük santrala istinaden ve Sabri'nin yazısına benzettiğim dikkatli ve güzel ifadeli bir mektubu çalışkan ve ciddî kardeşlerimizden Çilingir Ali'den aldım. Onun arzusuyla aynını Lâhika'ya geçirdik. Ona ve onu çalıştırana "Mâşâallah ve veffakakümullah" deriz.

~~~

Aziz, sıddık, âlicenap eski ve yeni kardeş Yeşil Salih,

Benden, sergüzeşte-i hayatıma ait sorduğun maddelere gayet kısa ve mücmel işaret edilecek. Bir zaman sonra inşaallah başkalar izahla cevap verecekler. Fakat tarihe geçmek ve bu asır âlimlerinin içinde kendi âdi şahsımı nesl-i âtiye göstermek, bildirmek ne isterim ve ne de liyakatim var. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrederim ki; beni, bana beğendirmemiş, dehşetli kusurlarımı bana göstermiş.

Hem insanlara kendini bildirmek bir şöhret-perestlik olmasından, bir enaniyet, bir hodfüruşluk, bir riyakârlık ihtimali var. Bu ise, bizim gibilere tam zarardır.

Hem ben, madem bu asırda maddeten ve mânen münferit yaşamaya ve hayat-ı içtimaiyeden çekilmeye mecbur olmuşum; elbette hakkım yoktur ki,

hayat-ı içtimaiyeyi geçirenler içinde tarihe binip istikbaldekilere görüneyim. Yalnız bu cihet var ki, Risale-i Nur, bu vatana ve bu millete pek büyük menfaati, mahkemelerin ve ehl-i vukufların müttefikan kararlarıyla tahakkuk etmiş. Bu nokta-yı nazarda, benim ehemmiyetsiz, bîçâre, perişan, çok kusurlu şahsiyetim değil, belki yalnız Kur'ân'ın malı ve meâli olan Risale-i Nur namına, sizin suallerinize cevap için ben işaretler ederim, sonra da Risale-i Nur ve şâkirtleri izahla cevap versinler.

Evvelâ: Otuz sene evvelki hayatımın tarihçesini merhum Abdurrahman yazmış, tab' edilmiş.

Sâniyen: Risale-i Nur'un zuhur zamanının bir nevi tarihçesi Eskişehir hapsinin müdafaanamesiyle –Yirmi Yedinci Lem'a olmuş– ve Denizli hapsindeki müdafaa risaleleriyle (On birinci ve On ikinci Şuâ) İhtiyarlar Lem'ası ve Âyet-i Hasbiye Risalesi ve On Altıncı Mektupla Hücumat-ı Sitte ve İşârât-ı Selâse ve İşârât-ı Seb'a risaleleri gibi Nur eczaları, suallerinize tafsilen cevap vermek için mahkeme bana iade ettiği ve şimdi elimde bulunmayan risaleler, bir zaman elinize gelecek. İnşaallah sizi hiç unutmayacağım. Bu halimde bu alâkadarlığınız, benim çok ağır sıkıntılarımı hafifleştirdi. Allah senden razı olsun, âmîn...

~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bir bîçâre vesveseli ve hassas ve dinsizlerle görüşen bir adam, meşhur dua-yı nebevî olan *Cevşenü'l-Kebîr* hakkında ve akıl haricindeki sevap ve faziletine dair bir hadisi görmüş, şüpheye düşmüş. Demiş:

"Râvi, Ehl-i Beytin imamlarındandır. Hâlbuki hadsiz bir mübalâğa görünüyor. Meselâ içinde der: 'Bu duaya Kur'ân kadar sevap verilir.' Hem 'Göklerdeki büyük melâikeler, o dua sahibini gördükçe kürsilerinden inip ona pek büyük bir tevazu ile hürmet ederler.' Bu ise, aklın ve mantığın mikyaslarına gelmez." diye, Risale-i Nur'dan imdad istedi. Ben de Kur'ân'dan ve Cevşen'den ve Nur'lardan gayet kat'î ve tam akıl ve hikmete mutabık bir cevap verdim. Size gayet kısa bir icmalini beyan ediyorum. Şöyle ki, ona dedim:

Evvelâ: Yirmi Dördüncü Söz'ün Üçüncü Dalında on adet "usul" var, böyle şüpheleri esasıyla keser, izale eder. Ona bak, cevabını al.

Sâniyen: Her gün bütün ümmet kadar hasenat ona işlenen ve bütün ümmetin saadetlerine yardım eden ve İsm-i Âzam'ın mazharı ve kâinatın çekirdek-i

aslîsi, hem en mükemmel ve cami meyvesi olan zât-ı Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm), o duanın kendi hakkında o azîm mertebesini görmüş, ona haber veren Cebrail (aleyhisselâm) dan işitmiş, başkalarını kendine kıyas etmiş veya edilmiş. Demek o pek fevkalâde ve acip sevap, zât-ı Ahmediye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) velâyet-i kübrâsından ona gelmiş. Küllî, umumî değil, belki o duanın mahiyetinde böyle harika bir kıymet var ve ism-i Âzam mazharı olan zatın tebaiyetiyle başkalara dahi o sevap mümkündür; fakat gayet ehemmiyetli şartları var, yalnız okumak kâfi gelmez. Yoksa muvazene-i ahkâmı bozar, farzlara ilişir.

Sâlisen: O dua, nasıl ki zât-ı Ahmediye'ye baktığı vakit mübalâğadan münezzeh ve ayn-ı hakikat oluyor. Öyle de, o duadaki yüzer esmâ-yı hüsnânın hakikatlerine baktığı zaman, değil mübalâğa, belki onların nihayetsiz tecellîlerinden gelmesi mümkün ve gelebilen feyizlerin nihayetsizliğini göstermek için pek az bir kısmını Muhbir-i Sâdık (aleyhissalâtü vesselâm) haber vermiş ve teşvik için müphem ve mutlak bırakmış. Sonra, mürur-u zamanla, o kaziyye-i mümkine ve mutlaka, bilfiil vâki ve külliye telâkki edilmiş.

Râbian: Yirminci Lem'a-yı İhlâs'ta, bir adama beş yüz senelik bir genişlikte bir cennet verilmesine dair olan bir hâşiye var. Ona da bak, gör ki, o koca cennetin verilmesi, bilmediğimiz tarzda bir mâlikiyet değil, belki insan nasıl hususî hanesine çok cihetlerle mâliktir, sahiptir; öyle de, zemin yüzündeki şeylere çok duygularıyla bir nevi mâliktir, tasarruf ve istifade edebilir. Hem, koca dünyayı, benim hanemdir, bana vermiş ve güneş lâmbamdır diyebilir.

Demek bazı fevkalhad, harika ve akıl haricindeki bir kısım sevaplar, bu mezkûr hakikate bakar.

Hem İslâmiyet'te her sevabın, her fazilet-i a'mâlin en evvel mazharı ve bizlerin bir duada bir zerre sevabımızda, o duada bir dağ kadar sevap ve feyzi kazanan zât-ı Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm), hususî virdler ve dualar ve şeriat ve risalet cihetiyle değil, belki velâyet-i Ahmediye noktasında ve umumî olmayan derslerinde, kendine verilen en yüksek mertebeyi beyan eder. Kendine tam tebaiyet eden has vârislerini, o noktalara teşvik eder. وَالْعِلْمُ عِنْدُ اللهِ اللهُ وَالْعِلْمُ عِنْدُ اللهُ اللهُ الْعُنْيَبَ إِلَّا اللهُ dedim. O vesvese edip şüphelere düşen adam –lillâhilhamd– kurtuldu, tam kanaati geldi. Belki sizin bazılarınıza faydası var diye size de gönderdim.

Umumunuza binler selâm...

¹ Gerçek bilgi Allah katındadır.

Hiç kimse gaybı bilemez, gaybı yalnız Allah bilir.

Bu Fıkra Bir Derece Mahremdir Yalnız Haslara Mahsustur

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Çok defa hatırıma geliyordu ki: "Neden herkesten ziyade medreseden çıkanlar Risale-i Nur'a sarılmaları lâzımken, en ziyade çekinen, onlardan resmî vazifeyi alanlardır?"

Şimdi birden hatıra gelen cevabın bir az kısmını beyan etmek lâzım geldi.

Evvelâ: Gizli münafıklar, aleyhimizde büyük makamlarda olanların bir kısmını istimal ederek resmî bir tarzda şiddetli propaganda etmelerinden, bütün resmî memurlar ürkmeye ve çekinmeye mecbur olmuşlar. Onlar içinde dahi enaniyetli ve evhamlı ve bid'aları kabul eden hocalar, daha ziyade çekinmeye başlamışlar, kendilerine bir özür, bir bahane aramışlar.

Risale-i Nur'dan İşârât-ı Seb'a'nın bid'acılara şiddetli tokadı ve Sekizinci ve On Sekizinci Lem'a'da İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) Ercûze'de, ulemâü's-sû hakkında dehşetli tokadı.. ve bid'alara bir derece ve bir cihette müsait olan Vehhâbîlik mezhebini perde altında kabul edenler, Yirmi Sekizinci Mektub'un, Vehhâbîler hakkındaki meselenin tokadı.. ve Kur'ân tercümesini yapan ve Kur'ân yerinde tercümesinin okunmasına cevaz gösterenlere Risale-i Nur'un şiddetli tokatları.. ve derd-i maişet zarureti ve mevki-i içtimaîde haysiyetini düşünmeleri sebebiyle hocalar, hattâ İstanbul'un eskide dost hocaları, kaçmaya ve az bir kısmı, tenkide çalışmaya, hattâ, Âl-i Beyt ve İmam Ali'ye adavetleri bulunan müfrit Vehhâbîlik hesabına Risale-i Nur'un Âl-i Beyt ve İmam Ali'nin bir mânevî hediyesi ve eseri olmasından, itiraz etmeye başlamışlar. Fakat biz, İstanbul âlimlerinden kızmıyoruz, belki bir cihette memnunuz... Çünkü başkalara nisbeten ilişmiyorlar.

Hem merhum Fetva Emini Ali Rıza ve merhum Ahmed Şirani ve merhum Şevket Efendi ve merhum Mehmed Âkif gibi insaflı, Risale-i Nur'u fevkalâde takdir ve tahsin eden o muhterem ve merhum zatların hatırı için, biz İstanbul hocalarına dostuz, onlardan gücenmeyiz. İnşaallah, bir zaman Yirminci Lem'a-yı İhlâs kendini onlara okutturacak, o eski dostları da yeni dostlar yapacak.

Kardeşlerim, herkes sizin gibi sebatkâr olamaz. Perde altında Nurcuların kuvve-i mâneviyelerini kırmak için bazı hocalar vasıta oluyorlar. Aldanmayınız ve sarsılmayınız ve onlarla münakaşa etmeyiniz. Mümkün oldukça dostane muamele ediniz, "Biz onlarla kardeşiz." deyiniz. Ve bu pusuladaki noktaları unutmayınız, tâ sizi aldatmasınlar.

Hüsrev'in himmetiyle daireye giren ve Nur'un yeni şâkirtlerinden bana mektup yazan Hatice ve Râbia, haslar içinde kabul edildiler. Ve çok alâkadar olduğum Barla'da hararetle Bahri ve evlâdı ve Eyyub ve Ali ve Mehmed ve Süleyman'ların gayretleriyle Nur'lar dersine çalışmaları beni sevinçle ağlattırdı. Ben bütün Barla halkına, hususan Süleyman'lar ve Bahri ve Mehmed'ler ve Mustafa'lar, eski zamanda Nur'lara kıymettar hizmet eden Şamlı Hâfız Tevfik ve mübarek Hâfız Halid ve İmam Hakkı Efendi ve Muhacir Hâfız Ahmed ve evlâdı ve ahfadı ve Şem'î ve bana çok hizmet eden Abdullah Çavuş ve oradaki komşularıma ricâlen ve nisâen binler selâm ve dua ederim ve mübarek aylarda dualarını isterim.

Bahri ve evlâtları üç Asâ-yı Mûsâ yazdıklarını şimdi haber aldım. Muhacir Hâfız Ahmed ile Barla'da kardeşlerimizin hesabına hem Kâzım'ın, hem berber Mehmed'in ciddî hâlisâne mektupları Lâhika'ya girmeye hak kazandılar. Ve Bahri'nin güzel manzumesi, küçük bir medrese-i Nuriye hesabına tam girebilir.

Medar-ı hayret bir latif inâyettir ki, Büyük Mustafa'yı (rahmetullâhi aleyh) aynen merhum Abdurrahman gibi hem sadakatiyle, hem kalemiyle, hem iktidarıyla Nur'lara hizmet edeceğini kalbime ihtar edilmesiyle o zamanda Abdurrahman'ın vefatını unutmaya çalıştım. Hakikaten Küçük Ali, o hatıra-yı gaybiyeyi kalem cihetinde dahi tam tamına tasdik ettirdi. Kardeşinin kalemini kendisi aldı. Sarı bıçağı, elmas kılıcı yaptı. Demek o zaman, onu da mübarek Mustafa'nın ruhunda hissetmiştim.

Hem Muhacir Hâfiz Ahmed'i hem bana, hem Nur'lara alâka ve sadakat noktasında Nur'ların birinci talebesi ve fedakâr bir nâşiri kalben hissetmiştim. Hâlbuki kalemle hizmete muvaffak olamadı. Çok defa o gaybî hissimi tahattur ederdim. Sonra, birden hem oğlu Kâzım, hem damadı Bahri, hem diğer damadı berber Mehmed ondan his ve ümid ettiğim metînâne hizmeti fevkalâde bir alâka ve sadakatle tam tamına yerine getirmeye, çalışmaya başladılar. Hattâ hafîdeleri dahi mâsum şâkirtler içine girmişler. Umuma selâm.

Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Aziz, sıddık, bahtiyar, vefâkâr, faal, sebatkâr kardeşlerim,

Evvelâ: Tekraren hem sizin Receb-i Şerif'inizi ve Leyle-i Regaib'inizi tebrik, hem Safranbolulu kardeşlerimizin tebriklerine mukabeleten şuhûr-u selâ-selerini ve dört leyâli-i mübarekelerini ve Nur'larla gayet ciddî alâkalarını tebrik ederiz. Ve oranın şâkirtleri namına yazılan tebrikname mektubunda benim pek çok kusurlu şahsıma verdikleri unvanları ve senâları, Halil İbrahim'in bazı mektupları gibi, tâdil ile Risale-i Nur'a çevirip Lâhika'ya girmesini istedim; fakat şahsım pek sarih bir tarzda mevzu yapıldığı için yakıştıramadım, şimdilik geri kaldı.

Kardeşlerim, katiyen biliniz: Şan u şeref ve hodfüruşluk ve kendine güvenmek ve şahsımı beğendirmekten ürküyorum ve kaçıyorum ve şahsıma karşı medihlerden hoşlanmıyorum. Yalnız Risale-i Nur'a karşı sadakat ve kanaate bir emare olmak cihetiyle, bazı müfritane tâbirleri, ya hatırları için veya hüsn-ü zanlarını kırmamak fikriyle, kısmen tâdil ile kabul ve sükût ederim. Fakat iki ihlâs Lem'aları ve mesleğimizin "hıllet" ve "ihlâs" ve "uhuvvet" esasları, bu tarz medihlere müsaade etmez.

Hem, bu benlik ve enaniyet asrında ve şöhret-perestlerin nazarında Nur'ların safiyetine ve hâlisiyetine zarar verebilir.

Sâniyen: Hıfzı'nın iki mâsumunun yazdıkları *Asâ-yı Mûsâ* ve *Rehber* ve *Küçük Sözler* bizi mesrur eyledi. Yüz mâşâallah! Böyle binler Nurcu mâsumlar, istikbali nurlandıracaklar.

Said Nursî

~~eo~~

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şuhûr-u mübarekede, Nurcuların şirket-i mâneviyesine inşaallah pek çok kudsî servet girecek. Her bir Nurcu, binler lisanla ve yüzer kalemle çalışacak gibi kâr kazanacak. Ve bu mübarek ve çok bereketli aylarda beş tarzda ibadet sayılabilen kalemle Zülfikâr (Mucizat) mecmuasına hizmet edenler, tam bahtiyardırlar. Fakat yazıdan ziyade, sıhhatine dikkat etmek lâzım ve elzemdir. Bugün de tatlı iki mânidar tevafuku gördüm. Kanaatim geldi ki, benim bugünlerde zahmetler içinde Asâ-yı Mûsâ tashihinde sıkıntılarıma mukabil, inâyet-i ilâhiye ücretimi ve tayınatımı şirin bir surette veriyor.

Birisi: Kahraman Tahirî'nin teberrük olarak getirdiği tatlı lokmalar, acip bir bereketle, her gün ikişer üçer yediğim halde bitmiyordu. Hayret ederdim. Bugün âdetimle iki alacaktım; baktım yalnız iki tane kalmış. İktisat için birisini aldım. Aynı saatte, Hıfzı'nın iki mâsum evlâdının, bir kutu içinde yazdıkları nüshalar altında şekerden, ekmekten, aynen Tahirî'nin lokmaları gibi, hem onun miktarında elime verildi. Ben bu tatlı tevafuktan zevk alırken, dünkü gün, aynı saatte çok hararetim vardı, çok su içiyordum. Canım üryani erik hoşafı istedi. Ben bilmiyordum, unutmuştum; şiddetli bir arzuyla hararetimi teskin edecek eskide alıştığım ve çok istimal ettiğim üryani erik, bir kutu içinde ve Âsiye'nin has arkadaşlarından Nurcu Şerife Hanım'ın şekeriyle elime verildi. Ben de bu çok tatlı tevafukun hatırı için hem mâsumların, hem onların teberrüklerini yüz misli kadar kabul ettim.

Umumunuza binler selâm.

Said Nursî

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıvla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, sarsılmaz, usanmaz, çekinmez, çekilmez kardeşlerim,

Evvelâ: Bu yaz, derd-i maişet cihetiyle ve bu şuhûr-u selâse, ibadet haysiyetiyle bir derece Nur'ların kitabetine fütur verebilir diyenlere beyan ederiz ki: Bilâkis yazmaya şevk verir ve vermek gerektir. Çünkü Nur'un hizmeti, hem maişet, hem rahat-ı kalbe bereketleriyle yardım ettiği gibi, ibadet-i tefekkürî nev'inden olması cihetiyle, mübarek ayların sevaplarına büyük yardımı olur.

Sâniyen: Nur'un bir şakirdi bana dedi ki: "Geçen sene daha Nur'lar bize teslim olmadan ve hususî bir iade neticesinde –burada rahmet dahi hususî bir derece tezahürüyle– demiştin ki: 'Ne vakit tam serbestiyetle Nur'lar okunsa ve yazılsa ve bize iade edilse, yağmurla, rahmet tam olacak' haber vermiştin. Hakikaten bu baharda hem Asâ-yı Mûsâ her tarafta merakla yazılması ve okunması, hem Zülfikâr (Mucizat) yazılmasına şevkle başlanması, bu emsalsiz rahmete bir vesile olduğuna katî kanaatim geliyor." dedi.

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hüsrev'le bir ruh iki ceset ve kendisi, bahadır biraderiyle Nur hizmetinde çok ehemmiyetli mevki alan kahraman Rüştü'nün acip bir el makinesini Nur'lar için celbine çalışması, ehemmiyetli bir fütuhat-ı Nuriye'nin mukaddimesidir. İnşaallah, yine Nur'lar, Nurcuların, lâyık elleriyle kalemleri gibi tab' ve neşredilecek; yabani ve lâyık olmayanlara muhtaç olmayacak. Fakat her şeyden evvel sıhhatli ve yanlışsız ve güzel bir tarzda makine ile, mümkünse evvel eski harfle yazılsa, sonra yeni harfle daha münasiptir. Sizlerin isabetli tedbirinize havale ediyoruz.

Sâniyen: Konyalı Sabri'nin Refet'e yazdığı mektubunu gördüm, ondan bildim ki; bu Sabri, öteki Sabri gibi gayet hâlis ve samimî ve çalışkan bir Nurcudur. Bin bârekâllah hem ona, hem onu teşvik ve teşcî eden ve hocaların yüzlerini ak eden Konya âlimlerine! Başta müfessir mübarek Hoca Vehbi olarak onlara ve oradaki Nur şâkirtlerine çok selâm ederiz ve bu mübarek şuhûr-u selâsede dualarını isteriz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ¹ Said Nursî

 $^{^{1}\,}$ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Sekiz sene çoluk ve çocuğuyla sadakatle bana hizmet eden; ve evlâd ve ahfad ve refika ve damatlarıyla Nur'lara ciddî çalışan; ve ders ve vaazlarını bütün Nur'lardan veren; ve vefatından on dakika evvel dünyaca en ehemmiyetli vasiyeti, kendinin Nur Risaleleri'ni tekmil için Şamlı Hâfız'a rica eden, vefatından iki gün evvel bana mektup yazıp benim aynı vakitte Sava'yı Barla'ya tercih ederek Sava mezaristanında defnimi arzu ettiğimi sizlere yazdığımı sadakatın kerametiyle hissedip bana mukabele ve itiraz tarzında o mektubunda der:

"Sen Barla'yı ikinci vatanımdır dediğin halde, neden ona gelmiyorsun, başka yerleri tercih edersin? İbtidâ-yı medrese-i Nuriye, Barla'dır; senin mezarın orada olmalı." diye bana ihtar etti. İki gün sonra –size yazdığım daha size yetişmeden– onun mektubunu, hem Şamlı Hâfız ikinci sayfasında yazdığı vefat haberini aldığım merhum Muhacir Hâfız Ahmed'in (ralmetullâhi aleyh) dünyadan göçmesi, aynen Abdurrahman gibi beni çok sarstı, ağlattırdı, أَيْنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ dedirtti. Binler rahmet onun ruhuna insin, âmîn... Kabri de hanesi gibi Kur'ân ve Nur'un bir menzili olsun, âmîn... Şüphem kalmadı ki, bu zahir sadakat kerâmeti, Nurcuların imanla kabre gireceklerini isbat ediyor ve hüsn-ü hâtimeye mazhardırlar. Benim tarafımdan onun akrabasını tâziye ediniz.. ve ben bütün dualarımda onu hissedar ediyorum diye tebliğ ediniz.

Sâniyen: Kardeşimiz Refet bana yazıyor ki: "İstanbul'da Nur'lara çok ihtiyaç var ve ekmek gibi herkes muhtaçtır. Ve kardeşlerimizden ve Nur'larla çok alâkadar ve çok okumuş ve Nurcu olan Yeşil Şemseddin, Nur'un hakikatlerinden ders verdiğinden, vaazında binlerle adam bulunur."

Hem Refet der: "Bundan anlaşılıyor ki, Risale-i Nur, bu millete her gün ekmek gibi lâzımdır."

Hem bir kısım Nur'ları ehemmiyetli zatlara vermiş ve Zülfikar (Mucizât)'ın benim tashihimden geçmiş bir nüshasını istiyor.

Umuma birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını isteriz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي² Said Nursî

¹ "Biz Allah'a âidiz ve vakti geldiğinde elbette O'na döneceğiz." (Bakara sûresi, 2/156)

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Hüsrev'i tashihte ve tevzide ve tedbirde ve muhaberede ve Nur'ların neşir ve yetiştirmesinde tebrik ve muvaffakiyetine dua ederiz. Bu ehemmiyetli vazifelerle beraber, yine o şirin ve parlak kaleminin yazılarını çok nüshalarda görüyoruz. Hem müstakil nüshaları da yazıyor, mektubundan anlıyorum.

Şimdi birden medrese-i Nuriye'nin (Sava) —Hacı Hâfız Mehmed, merhum Hâfız Mehmed ve kardeşleri ve Mehmed'leri ve Ahmed'leri ve mâsum Nurcuları ve mübarek ihtiyar ve sâir kahramanları— şâkirtlerini düşündüm. Hayatım müddetince ona yakın olmak bütün canımla istedim ve vefattan sonra onların mezaristanında defnolmamı arzuladım.

Birden ihtar edildi ki:

"Gerçi Medresetü'z-Zehra'nın merkezi olan İsparta Vilâyetinde maddeten bulunmak çok cihetle faydalı, saadetlidir; fakat Nur'un mesleği ve Nurcuların meşrebi cihetiyle daima berabersiniz. Zaman ve mekân, perde olamazlar. Şarkta, garpta, şimalde, cenupta, dünyada, berzahta bulunsanız, mânen bir mecliste, beraber sayılırsınız. Onların mânevî yardımları daima birbirine oluyor ve sana da gelir." diye beni teskin etti.

Ben dedim: Madem şimdi her tarafta Nur'lara kuvvetli ve kesretli eller sahip çıkıyorlar ve tam muhafaza ve neşrine çalışıyorlar, elbette ben bir parça istirahat etsem tembellik olmaz.

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Geçen mübarek Leyle-i Berât'ınızı ve gelecek Ramazan-ı Şerif'inizi tebrik ederiz. Bu sene, Berat Gecesi, Nurcular hakkında çok bereketli ve kerametli olduğuna bir emaresini hayretle gördük. Şöyle ki:

Ben, Berat Gecesinden az evvel Asâ-yı Mûsâ tashihiyle meşgulken, bir güvercin pencereye geldi, bana baktı. Ben dedim: "Müjde mi getirdin?" İçeriye girdi, güya eskiden dost idik gibi, hiç ürkmedi. (Hâşiye) Asâ-yı Mûsâ üstüne çıktı, üç saat oturdu. Ekmek, pirinç verdim, yemedi. Tâ akşama kaldı, sonra gitti, tekrar geldi. Berât gecesinde, tâ sabaha kadar yanımda kaldı. Ben yatarken başıma geldi, "Allah'a ısmarladık" nev'inden başımı okşadı, sonra çıktı gitti. İkinci gün, ben teessüf ederken, yine geldi, bir gece daha kaldı. Demek bu mübarek kuş, hem Asâ-yı Mûsâ'yı, hem Berâtımızı tebrik etmek istedi.

~~~

Evet Evet Evet

Nureddin Mehmed İsmail

¹ (Hâşiye) Evet, biz gözümüzle gördük.

Aziz, sıddık kardeslerim,

Kastamonu Hüsrev'i ve Süleyman Rüştüsü olan Mehmed Feyzi ve Emin'in, Üstadlarının Kastamonu'daki hayatımın bir tarihçesini, hüsn-ü zanla haddimden çok fazla senâlarını tebdil etmeyerek kabulümün sebebi şudur ki:

Bugünlerde Afyon'un büyük memuru, bir çavuşu bana ihanete vasıta yapıp güya teveccüh-ü âmmeyi hakkımda kırarak, tâ bu vilâyet, Denizli, Isparta gibi Nur'lara tam sahip çıkmasın ve Nur'lar parlamasın. Gerçi ben tahammül ettim, fakat buranın yeni şâkirtlerinin teessürlerinden müteessirdim. Düşünürken, Mehmed Feyzi'nin bu samimâne ve âlimâne, hürmetkârâne mektubu o herifin ve o âmirinin ihanetlerini yüzlerine vurup hiçe indirerek, teessüratımı tam sildi, süpürdü. Binler derece o iki bedbahttan yüksek olan iki Nurcunun böyle medih ve hürmetleri, onların kanunsuz cebir ve ihanetlerinin aynı zamanda tam tamına tevafuku, Feyzi ve Emin'in sadakatlerinin bir kerameti olduğuna kanaat ettiğimdir.

~~~

Kardeşlerim,

Şimdi tebeyyün etti ki, beni karakola çağırmak, lüzumsuz bahanelerle beni hükûmete celb etmekte maksat, ihanet ve halkın nazarında ehemmiyetsizliğim ve bana müttehem vaziyeti vermek içindi. Şimdi tahammülüm kalmadı. Mümkün oldukça oraya beni çağırmamak lâzımdır. Ceza hâkimini görünüz. Bana bir dâvâ vekili tarzında bir adamı bulunuz; benim bedelime lüzum olsa karakola gitsin. Yirmi beş sene münzevî bir adam, böyle ihanetkâr insanlarla görüşmek, işkenceli bir azaptır. Ben, sekiz sene Kastamonu'da, birtek defa valinin ısrarıyla yanına ve iki defa da polishaneye gittim. Burada sebepsiz on defadan geçti. Ben daha gidemem. Hem doktordan bir rapor alınız. Yoksa bu şehre maddî ve mânevî zarardır.

Hüsrev'in müdafaatımda yazılan dört zelzele meselesini tasdik eden bu geceki şiddetli dört defa zelzele, bana ve Nur'lara ve bu memlekete kat'î bir suikast eseri olarak hükûmet içinde hizmetçime bağırarak bana tahkirkârâne ihanet ve şetmedip "Git ona söyle!" diyen ve kaymakamın emr-i cebrîsiyle "Hasta da olsa buraya getiriniz!" bekçilere ve jandarmalara emir veren ve Afyon'un perde altındaki büyük memura dayanan karakol çavuşu, hem Nur şâkirtlerinin şevklerine, hem Nur'ların burada yazılmasına, hem bana ehemmiyetli sıkıntı vermesinin aynı vakitte, böyle burada görülmeyen bu şiddetli

zelzelenin gelmesi gösteriyor ki, Risale-i Nur bir vesile-i def-i belâdır; tâtile uğradıkça, belâ fırsat bulup gelir.

Nur'lara az zamanda çok hizmet eden Mustafa Osman'ın gayet tevazukârâne ve mahviyetkârâne mektubu, tam onun hâlisâne sadakatini ve ihlâsını isbat edip on beş senelik haslarla omuz omuza geldiğini gösterir. Zaten yazdığı Asâ-yı Mûsâ mecmuası kuvvetli bir delildir. İşte bu dakikada bunu yazarken, yine hafif zelzele başladı.

~~~

Emirdağ Zabıtasıyla Bir Hasbihal

"Hem insaniyet namına istediğim bir hukukuma karşı yapılan, hayretimi mûcib, acip bir muamelenin sebebi nedir?" diye bir sualim var.

Birincisi: Bir seneden beri sakladığım şekvâmı vermedim. Şimdi zabıtanın vasıtasıyla Ankara makamatına vermek üzere bir zata gönderdik. Dedim: Afyon Emniyet Müdürü insaflıdır. Ona da bir suret elden gönderdim. Ondan istirahatime dair bir eser beklerken, bilâkis beni sıkıştıran zatlara yazmış: "Bu güzel yazı onun değil. Kim yazmışsa tahkik ediniz."

Acaba çok kuvvetli ve ayn-ı hakikat o şekvâyı nazara almayıp lüzumsuz, ehemmiyetsiz, zararsız bir yazıyı merak etmek, benim istirahatimi bozmak; bin liraya ehemmiyet vermemek, beş paraya çok ehemmiyet vermek gibi olmaz mı? Yüz otuz risalelerden binler nüshaları ayrı ayrı yazılarla üç mahkeme inceden inceye tetkikten sonra ve onları yazanların mühim bir kısmı benimle beraber mahkemede bulunmaları ve zerre kadar medar-ı mesuliyet olmadığı halde, "Kim ona yazıyor diye tahkik ediniz." demek yüzünden bir kanun, bir maslahat var mı? Bir bîçâreyi bu bahaneyle karakola çağırmak, endişe vermek ve bilhassa benim ihbarımla istemek ne lüzumu var? İşte ben size haber veriyorum: Eğer arzu etsem, binler adam yazılarımı yazacaklar; hem her tarafta millet ve vatan menfaatine yazıyorlar.

İkincisi: İnsaniyet namına sizden isterim ki, tâ bayrama kadar benim yüzümü dünyaya çevirmeyiniz. Ben sizi düşünmediğim gibi, siz dahi beni unutunuz. Bu mübarek aylarda benim gibi dünyadan küsmüş bir bîçâreyi âhiret zararına gayet ehemmiyetsiz dünya işleriyle meşgul etmeye mecbur etmeyiniz.

Bu mânidar yeni zelzeleyi merak ettim. Kalben dedim: Eğer sair yerlerde bu şiddetle olmuşsa, her halde Nur şâkirtlerine dahi yine bir tecavüz var. Yoksa benim yalnız mektubumla alâkadardır, diye sordum. Dediler: Yalnız Ankara hafif, Afyon ve Eskişehir ve bu Emirdağ'da ve en şiddetlisi bu kasabada olmuş. Fakat medar-ı hayrettir ki, dört defa şiddetli olduğu halde, hiçbir zarar olmadı. Bunun bir hikmeti budur:

Kat'î emir verilmiş ki: "Said'i cebren hükûmete getiriniz."

Bekçiler ve bir onbaşı gelmişler. Kapımı kapamıştım, kilitlemiştim. Onlar demişler: "Biz istifa ederiz, onun kapısını kırmayacağız." Dönmüşler, gitmişler.

Demek bu hususî zelzele müdafaatımdaki zelzeleler gibi Risale-i Nur'la alâkadardır ki, bu defa hususî kaldı, hem şiddetiyle beraber zararsız geçti.

Eğer Nur'un buradaki küçücük medresesinin kapısını kırsaydılar, elbette tokat ciddî olacaktı, yalnız ihtar için olmayacaktı. Gerçi bu taarruz cüzî ve hafif idi, fakat ben gizlemem ki, hiç bu defa gibi damarıma dokunmamıştı. Fakat Nur ve Nurcuların hatırı için, harika tahammül ettim. Çünkü o bedbaht, hükûmette, vazife sandalyesinde bana şetmedip hizmetçime der: "Git, ona söyle!" Hükûmetin nüfuzunu serseri şahsına mal ederek meydan okumuş. Ve Eski Said'in bende irsiyet kalan damarıma çok ilişti. Fakat fevkalâde ehemmiyetli olan sükûn ve temkin ve itidal-i dem ve sabır ve tahammülün kat'î lüzumu beni teskin etti.

Sâlisen: Marangoz merhum Barlalı, harika sadakatli Mustafa Çavuş'un tam yerine geçen medrese-i Nuriye'nin tam çalışkan kahramanlarından marangoz Ahmed'in benim için Sava'nın Davraz Dağı'nda berzahî ve uhrevî bir menzil, bir mezar düşünmesi ve yazması, beni çok sevindirdi ve hazînâne ağlattırdı.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Tekrar mübarek Ramazan'ınızı tebrik ederiz. İki kahraman kardeşin ve Mucizât-ı Ahmediye'de yedi çocuğun bir cihette bir sekizincisi hükmüne geçen Süleyman Rüştü'nün mübarek kerîmesinin makine ile Zülfikar (Mucizât)'a çalışmasını ve Hüsrev ve Tahirî'nin şirin ve dikkatli yazılarını teksir etmeye fedakârâne deruhde etmelerini bütün ruh u canımızla onları tebrik ederek, şimdiye kadar pek fevkalâde Nur'lara ettikleri kıymettar ve meyvedar sâbık

hizmetlerine karşı, Risale-i Nur hesabına binler mâşaallah ve bârekâllah ve veffakakümullah deriz. $^{1(H\hat{a}_{\$}iye)}$

~~eo~~

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşlerim,

İnebolu kahramanlarının tebrik mektuplarında iki tevafuk ve iki kuşun garip ziyaretleri çok mânidardır. Evet, benim birtek mektubumu yazan birtek adamın hükûmetçe araştırılması ve ehemmiyetle bakılması tazyiki zamanında, şahsımdan binler derece daha ziyade konuşan ve tesirli ders veren Risale-i Nur'un Zülfikâr (Mucizat)'ın bin nüshaları ve bin dille ve binler mektubatıyla şimdiye kadar çok rakipleri bulunan ve takip edilen ve mümâşâta tenezzül edemeyen Ahmed Nazif'in kalemiyle serbest ve mümânaat görmeden yazılmasına, değil yalnız kuşlar, belki melekler ve ruhanîlerden bir kısım, temessül edip bu harika muvaffakiyeti tebrik etseler, yine çok değil. Biz dahi o küçük İsparta kahramanlarına binler bârekâllah ve mâşaallah ve veffakakümullah deriz. Bütün ruh u canımızla onları tebrik ederiz ve bu pek büyük vazifede ihtiyat ve dikkatin lüzumunu ihtar ederiz.

~~v*v*~

İnebolu civarında bulunan ve Nur'lara güzel kalemiyle çok hizmet eden kardeşlerimizden Mehmed Zekeriya'nın bir mektubunu aldım. Endişelerimi izale edip beni mesrur eyledi. Şimdi Nur'ların bir vazifesi olan çocuklara Kur'ân okutmak ve iman derslerini vermek hizmetiyle meşgul olduğunu yazıyor.

Ona yazınız ki: Bu hizmetin, aynen eskide Nur'lara çalışmanız gibi kıymetlidir. Hem, senin yazdığın kesretli risaleler, senin bedeline Nur'ların neşrine hizmet ederler. Merak etmesin; o eski makamını muhafaza ediyor.

¹ (Hâşiye) Latîf bir tevafuktur ki, bir aydan beri burada hiç yağmur gelmiyordu ve kalbimiz dahi mâlûm taarruzdan Nurcular'a gelen füturdan ağlıyordu. Birden, Hüsrev'in, iki gün evvel makine müjdesi ve Nazif'in bugün tafsilli mektubu ve makinenin yazısının numûnesi elime verildiği aynı zamanda; –ve bana hizmet edenler– Eskişehir ezan-ı Muhammedî'yi okumaya başlaması ve mâlûm çavuşa bana ihanet için emr-i cebrî veren adam tokat yediğini dedikleri aynı vakitte rahmet yağmuruyla çoktan ağlayan mahzun kalblerimizin büyük ferahlarına ve sevinç ve inşirahlarına tam tamına tevafuku ve tetabuku, inşaallah bir fâl-i hayırdır.

Bugünlerde rahatsızlık için "Evrad-ı Bahâiye"yi ezber değil, kitaba bakarak okudum. Âhirinde ihtitam-ı Bahâiye olan hâtimesini bilemediğimden, eskiden beri okumuyordum. Haydi, bir defa bunu da okuyayım dedim. Gördüm ki, bir sayfada ve uzun altı buçuk satırında, on dokuz defa *nur, nur, nur* kelimeleri... Kat'î kanaatim geldi ki; Şâh-ı Nakşibend, Gavs-ı Âzam gibi Risale-i Nur'u ve kudsî hizmetini keşfen müşahede edip tahsinkârâne haber vererek ona işaretler ediyor. Ben de, yalnız o altı satırı ve baştaki satırı ve âhirdeki satırı ile otuz senelik Bahâiye virdime, o meleklerin, Nur'ların intişarına muavenetleri niyetiyle ilhak eyledim.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: İsparta'nın acip yangınında musibetzedelerin elemlerine ben cidden iştirak ediyorum. Çünkü müteaddit vecihle ben İspartalı olduğum gibi, o mübarek şehir, taşıyla, toprağıyla nazarımda çok ehemmiyeti var; ve Nur'ların Câmiü'l-Ezheri ve Medresetü'z-Zehra'sının merkezi hükmündedir.

Benim tarafımdan o musibetzedelere deyiniz ki: "Nass-ı hadisle, böyle musibetlerde, ehl-i imanın zâyi olan malları tam sadaka hükmündedir.¹ Hususan bu zamanda, yüz sadaka kadar o fâni malları, bâki ve daha çok ebedî mallara inkılâp ederler. Onun için, sabır içinde bir cihette şükretmek gerektir. İnşaallah, dünyada dahi o keffâretü'z-zünub olan zayiatın yerine Erhamürrâhimîn ihsan eder. Geçmiş olsun, başınız sağ olsun, faydasız merak etmeyiniz."

Sâniyen: Bu çeşit kazaların bir sebebi: Beşerin çirkin bir hatası bulunmasından, bu Ramazan-ı Şerif'in hürmetini ve kıymetini muhafaza etmek ve Nur'ları himaye etmeye, her yerden ziyade Nur'ların menbaı ve medresesi olan İsparta borçludur ve vazifesidir. Ve sefahetlere karşı şeair-i İslâmiye'yi muhafaza etmekle mükelleftir.

Bkz.: Hatib el-Bağdâdî, Târîhu Bağdâd 8/207; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 4/236; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/30.

Hem meselâ ½ لَوْ لَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ beyanında "Bu hitap zâhiren Hazreti Peygamber (aleyhissalātü vesselām)'a müteveccih ise de, zımnen hayata ve zevilhayata râcidir." fikrası, tâdile muhtaçtır. Çünkü küllî hakikat-i Muhammediye (aleyhissalātü vesselām) hem hayatın hayatı, hem kâinatın hayatı, hem ism-i âzamın tecellî-i âzamının mazharı ve bütün zîruhların nuru ve kâinatın çekirdek-i aslîsi ve gaye-i hilkati ve meyve-i ekmeli olmasından, o hitap doğrudan doğruya ona bakar. Sonra hayata ve şuura ve ubudiyete onun hesabına nazar eder.

Hem meselâ, felsefeye temas eden bazı cümleler, "Mürur-u zamanla kabuk bağlamış, sonra toprağa inkılâp etmiş, sonra nebâtât husule gelmiş, sonra hayvanât vücuda gelmiş" gibi tâbirler, îcad ve hilkat-i ilâhî noktasında felsefîdir ki, Risale-i Nur'un sanat ve îcad-ı ilâhî cihetindeki beyanatına münasip düşmüyor.

Kardeşim Abdülmecid,

Her neyse, bu küçücük kusurla beraber, sen, haşir hakkında, Nur'un emsalsiz hüccetlerinden tam ve mükemmel bir ders alıp, Eski Said'in mümtaz bir şakirdi olduğun gibi, inşaallah Risale-i Nur'un dahi mükemmel bir şakirdi ve dikkatli bir muallimi olacağına kuvvetli bir hüccettir. Ben müsait bir vakitte bazı kelimeleri ya ıslah ve tâdil ederek "Haşir Meselesine Bir İzahlı Hâşiye" namında Lâhika'ya dercetmek için senin gibi Nur'dan tam ders alanlara göndereceğim. Sen evlâtlarınla beraber Fuad, her gün dualarımda ve mânevî yanımda bulunuyorsunuz. Ve senin şimdi vazife-i resmiye cihetiyle çocuklara Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı okutmanı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum. Bin bârekâllah derim.

Hem civarınızda, hem memlekette bütün dost ve akrabalara selâmımı tebliğ ediniz. Şimdi Zülfikar (Mucizât) ve Asâ-yı Mûsâ mecmuaları teksir makinasıyla iki merkezde tab' edilmesinden sen bütün kuvvetinle ve tashih cihetinde güzel kaleminle ve dikkatli ilmin ile tam alâkadar ol.

Kardeşiniz Said Nursî

[&]quot;Sen olmasaydın, âlemleri yaratmazdım." (Aliyyülkârî, el-Esrâru'l-merfûa s.385; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/214). Ayrıca yakın ifadeler için bkz.: et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-evsat 6/314; el-Hâkim, el-Müstedrek 2/672.

Refet ameliyat oldu mu? Ne haldedir? Merak ediyorum. Ona çok dua edildi. Savalı kahraman Ahmed'in kerîmesi Hatice'nin yazdığı *Asâ-yı Mûsâ Mecmuası*'nı kahraman Tahirî, İstanbul'da birisine emaneten bırakmış. O nüsha, hanımları Nurculuğa teşvik ettiği için zayi olmasın. Muattal kalmışsa, lüzum kalmamışsa bana gönderilsin.

Ramazanınızı, leyle-i Kadrinizi, hem bayramınızı tebrik ederim. Kastamonu'da iken nasıl her gün dualarımda ve mânevî kazançlarımda Nur'un has şâkirtlerinden Âsiye, Ulviye, Lütfiyeler, Zehralar, Şerifeler, Hâcerler, Necmiyeler, Nimetler, Aliyeler hissedar olmak için mânen yanımda bulunuyordular; aynen şimdi de öyledirler.

Ben sizleri unutmuyorum. Hattâ bugünlerde birden Ulviye, Lütfiye'yi merak ettim. İkinci gün, ikisinin de mektuplarını, hediyelerini aldım; bunların sadakatlerine bir emare oldu. Eskiden beri âdetim hediyeleri kabul etmemekle beraber, sizin cübbe ve yeleğinizi bu geceki Leyle-i Kadir'de giyip Âsiye ile beraber Kastamonu'daki bütün Nur şâkirtleri namına kabul ettim. Fakat kaideme muhalif olmamak için, ona mukabil, Emin'de bulunan risalelerimden Lütfiye, Ulviye istediklerini alsınlar; veyahut benim hesabıma Mehmed Feyzi ve arkadaşları onların beğendiklerini yazsınlar.

Benim yanıma çok defa gelen bu hemşirelerimin mâsum evlâtları, Nur şâkirtlerinden mâsumlar dairesinde dahildirler ve çok defa hatırlıyorum.

~~v*v*~

Hadsiz şükür ve hamd ü senâ ediyorum ki, sizlerin bu mektuplarınız, hem Hüsrev ve arkadaşlarına ve makinelerine, hem Nazif ve yardımcılarına ve makinesine ve bu kudsî yeni hizmette devam edebilmelerine ait sıkıcı çok endişelerimi izale ettiler. Binler elhamdülillâh.

Hattâ mektuplarınızı aldığımdan bir gün evvel, arabayla gezmeye çıkmıştım. Birden, Kur'ân'ın medhine mazhar olan hüdhüd-ü Süleymanî kuşu bir müjde vermek istiyor gibi, on beş dakika kadar yolumuzu takiben sağa ve sola ve yola konup, uçup, yine gelip, hiç bu acip tarzı görmediğimiz surette, kanaatim geldi ki, yarın beni mesrur edecek bir haber alacağım. Beni gezdiren Nureddin'e dedim. O da benim gibi o kuşun o garip vaziyetinden hayret ediyordu. Birden, biz onun sırrını ifşa ettiğimizden kayboldu.

İkinci gün, hem tesellikâr Nazif'in mektubunu ve makinesinin yeni mahsulünü, hem Abdurrahman Salâhaddin'in medar-ı merak mektubunu ve bana şapka için Ankara'da sıkıntı veren Vâli Nevzat'ın intiharıyla, kendi tokadını ve cezası kendi eliyle verilmesini ve Zülfikar hizmetine hiçbir taarruz olmadığını ve devam ettiğini, hem Medresetü'z-Zehra'nın kahramanları hiç telâş etmeyerek Zülfikar'a devamlarını ve hakikat-i hali beyan etmelerini ve çok alâkadar olduğum Atabey kahramanlarının ve Lütfi vârislerinin ve büyük merhum Hâfız Ali'nin vekil ve vâris ve hizmet-i Nuriye'de muktedir arkadaşlarının, Tahirî ve Abdullah Çavuş'un tebrik mektuplarını ve Ali Köyü'nün imamı Ali'nin bu yeni taarruzda pek merdâne ve Nur şâkirtlerine lâyık bir tarzda ve hükûmette suallerine karşı mânidar ve hakikatli cevaplarını aldım ve dedim: İşte, hüdhüdün müjde sözü doğru çıktı.

Nasıl ki *Asâ-yı Mûsâ* risalesi tabiatta boğulanları dalâletten kurtarıyor ve bu zamanda herkese, hususan şüpheye ve inkâra düşenlere lâzımdır ve tiryaktır. Öyle de, *Zülfikar*, ehl-i imana ve ehl-i ilme ve bilhassa hâfızlara elzemdir. Her bir hâfız-ı Kur'ân, bu mecmuaya bu zamanda şiddetle ihtiyacı var. Kur'ân'ın kırk vecihle i'câzını beyan eden bu eser, her hâfızın elinde bulunmalı.

Şimdiye kadar hiçbir zaman tarih göstermiyor ki, Risale-i Nur gibi, pek çok tâifelere ve mesleklere hücum eden, bu derece, pek az ve hafif tenkitle kurtulmuş olsun. Hattâ yüz derece daha az zahmetle, yüz derece kudsî hizmet ve mücahede mukabilinde, küçük ve muvakkat ve netice itibarıyla hayırlı bir-iki hapis ve iki-üç inâyetli ve fütuhatlı musibet gördüler.

Umuma binler selâm ve muvaffakiyetlerine dua.

~~~

Kanaatim geliyor ki; bu sıralarda biz, Zülfikar'ı ve Asâ-yı Mûsâ'yı pek çok teksir etmeye mecbur olduğumuz hengâmda ve temiz olmayan matbaacılar dahi çekinmeleri aynı zamanda bu acip makina kolayca elimize verilmesi, o iki mecmuanın makbuliyetine bir işaret-i gaybiye ve inâyet-i ilâhiyenin bir harika ikramıdır ve Nur'ların kerametidir.

Evet, bir âdi mektubum için "Kim yazmış?" diye sekiz defa bana resmen sıkıntı ve eziyet verildiği aynı zamanda, sekiz yüz sayfayı bin beşyüz nüshaya ve bir milyon sayfalara çıkaran o makine, elbette gayptan imdadımıza gelmiş Nurcu ve bin kalemli bir kâtiptir. Onun için bazı sayfaları sönük çıksa, zarar yoktur. Parlak kısmı bize şimdilik yeter. İyi okunmayan kısmı ayrı yapılsın; sonra elmas kalemliler, her biri bir-iki nüshayı ıslah etsin.

Bir zaman bir memlekete şimendifer geldiği vakit, arabacılar telâş edip dediler: "Bizim sanatımız bozuldu." Hâlbuki şimendiferin gelmesiyle memlekette faaliyet çoğaldığından, faytonculuğa iki kat ziyade ihtiyaç olmuş. İnşaallah, onun gibi Nur yazıcıları, değil tevakkuf, belki daha ziyade yazı ile defter-i a'mâllerine hasenat kaydedecekler.

~~~

Ben ehl-i siyasetin her nevi tâziplerine karşı اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ deyip sabır ve tahammüle karar vermişim. Kâzım Karabekir ile eskiden münasebetim vardı. Acaba şimdi de o münasebetin sebebi olan merdane mesleğini muhafaza ediyor mu? Eğer eski gibi ise ve Nur'lara zararı yoksa ve Nur'a faydası muhtemel ise ve dost ise, benim selâmımı ona tebliğ edebilirsiniz. Fakat, madem ehl-i siyaset, hayat-ı bâkiyesi için Risale-i Nur'a müracaata tenezzül etmiyor, o hayata nisbeten beş paralık olan bu hayât-ı fâniye için onlara müracaata ben de tenezzül etmem ve istirahatim için şekva ve rica etmem.

~~eo~~

Merhum Büyük Ali'nin tam vârisi ve tam bir sistemi ve merhum Abdurrahman'ın tam misli ve halefi ve mübareklerin pehlivanı ve kahramanı Küçük Ali'nin iki büyük ve pek güzel hediye-i Nuriye'sini aldık. Fakat Zülfikar'ın âhirinde Hizb-i Nuriye'nin parçası yazılmamış; o parçayı da o harika kalemiyle yazsın, bana göndersin.

~~eo~~

Hâşiye: Memleketimizde medrese talebelerinden birisi bir kitabı bitirse veya başlasa, bir tatlı veya yemek "müftihâne" veya "mahtumâne" diye vermek âdettir. Aynen bu kaideyi Kâtip Osman'ın üzümünde gördük. Onun yazdığı Asâ-yı Mûsâ'nın tashihini bitirdiğim aynı vakitte, mahtumânesi olarak bu üzümün gelmesi, tatlı bir latîfe ve şirin bir hatıra-yı hayat-ı medresiyye oldu.

Nur'da şefkat esas olmasından, hanımlar o cihette ileridir ve Nur'lara ciddî yapışıyorlar. Ben "kardeşlerim" dediğim zaman, hanım hemşirelerimi kardeşler içinde kastederim. Bütün mektuplarımda onlar dahi muhataplarımdır.

 $^{^{1}}$ "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!" (Âl-i İmran sûresi, ^{3} /173)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hiç merak etmeyiniz. Yalnız duanızı almak için şimdilik şiddetli ve suikast eseri olarak evvelce size yazdığım gibi hastalığımı beyan ediyorum. Fakat katiyen telâş etmeyiniz. Hadsiz şükür olsun ki, hem evradıma, hem vazife-i tashihe mâni olmuyor. İnşaallah, büyük bir sevap ve hayır var içinde. Ben kendim, bundan bir cihette memnunum; siz de hiç müteessir olmayınız. Zaten benim vazifem bitmek üzeredir. Risale-i Nur, hususan mecmuaları, her bir nüshası, Said'e karşı hüsn-ü zannınızın fevkinde onun vazifesini görebilir ve görüyor. Ve Nur şâkirtlerinin haslardan her bir fedakârı, o Said'in vazifesini mükemmel görebilir. İnşaallah ileride tam görecekler. Bir Said içinizde noksan olmakla, yüzer mânevî Said olan mecmualar ve binler maddî Said'ler, içinizde halis ve mükemmel o vazifeyi görebilirler ve görüyorlar. Bu hakikate binâen, benim şahsıma ve başıma gelen hâdiselere çok ehemmiyet vermeyiniz. Yalnız çok dua ediniz. Zaaf ve ihtiyarlık ve ziyade teessüratıma, bence makbuliyetleri şüphesiz olan dualarınızla yardım ediniz.

Kahraman Tahirî'nin Nurcu mâsume, merhume mübarek Hicret'i dünyadan cennete hicret etmesi, hakikaten beni mahzun eyledi. Öyle bir Nur şakirdi ve mâsum tâifesinin ehemmiyetli bir çalışkanı gitmesi, Nur hesabına da beni müteessir etti. İnşaallah onun yerine çoklar girecek, yerini boş bırakmayacaklar. Nasıl ki şimdiden Uşaklı küçücük Haydar meydana çıktı, hicret eden hemşiremin vazifesini göreceğim diye bizi mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, Hicret'in peder ve validesine ve akrabasına sabr-ı cemîl ihsan edip, Hicret'i onlara şefaatçi eylesin ve o merhumeyi de merhume hemşirem Hânım'la cennette mesrur eylesin, âmîn...

Uşaklı Haydar'a benim tarafımdan onu tebrik ve Nur hizmetinde tevfikine dua ettiğimi ve Nur'un mâsumlar tâifesi içinde dahil olduğunu bildiriniz. Ve onun hocası İzzet'e de pek çok selâm ediyorum.

~~~

Nur şâkirtleri, hiç siyasete karışmadılar, hiçbir partiye girmediler. Çünkü iman, mâl-i umumîdir. Her tâifede muhtaçları ve sahipleri vardır. Tarafgirlik giremez. Yalnız küfre, zındıkaya, dalâlete karşı cephe alır. Nur mesleğinde, müminlerin uhuvveti esastır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bir meseleyi, çoktan beri size söylemek lâzım iken unutmuştum. O da şudur: Mucizât-ı Kur'âniye risalesindeki ekser âyetler, her biri, ya mülhidler tarafından medar-ı tenkit olmuş veya ehl-i fen tarafından îtiraza uğramış veya cinnî, insî şeytanların vesvese ve şüphelerine maruz olmuş âyetlerdir.

İşte, Yirmi Beşinci Söz öyle bir tarzda o âyetlerin hakikatlerini ve nüktelerini beyan etmiş ki, ehl-i ilhad ve fennin kusur zannettikleri noktalar, i'câzın lemeâtı ve belâgat-ı Kur'âniye'nin kemâlatının menşeleri olduğunu, ilmî kaideleriyle isbat edilmiş; bulantı vermemek için onların şüpheleri zikredilmeyerek cevab-ı kat'î verilmiş. أَوْ تَادُاكُ أَوْ تَادُاكُ gibi, yalnız Yirminci Söz'ün Birinci Makamı'nda üç-dört âyette şüpheleri söylenmiş.

Hem o Mucizât-ı Kur'âniye risalesi de gerçi gayet muhtasar, acele yazılmış ise de, fakat, ilm-i belâgat ve ulûm-u Arabiye noktasında âlimlere hayret verecek derecede âlimane ve derin ve kuvvetli bir tarzda beyan edilmiş. Gerçi her bahsini, her ehl-i dikkat tam anlamaz, istifade etmez; fakat o bahçede herkesin ehemmiyetli hissesi var. Pek acele ve müşevveş haletler içinde telif edildiğinden, ifade ve ibaresinde kusur var olmasıyla beraber ilim noktasında çok ehemmiyetli meselelerin hakikatini beyan etmiş.

~~~

Madem Risale-i Nur, makine ile taammüm etmeye başlamış ve madem felsefe ve hikmet-i cedideyi okuyan mektepliler ve muallimler çoklukla Risale-i Nur'a yapışıyorlar. Elbette, bir hakikat beyan etmek lâzım geliyor, şöyle ki:

Risale-i Nur'un şiddetle tokat vurduğu ve hücum ettiği felsefe ise mutlak değildir, belki muzır kısmınadır. Çünkü felsefenin hayat-ı içtima-iye-i beşeriyeye ve ahlâk ve kemâlât-ı insaniyeye ve sanatın terakkiyâtına hizmet eden felsefe ve hikmet kısmı ise Kur'ân ile barışıktır. Belki Kur'ân'ın hikmetine hâdimdir, muâraza edemez. Bu kısma Risale-i Nur ilişmiyor.

İkinci kısım felsefe ise dalâlete ve ilhada ve tabiat bataklığına düşürmeye vesile olduğu gibi sefâhet ve lehviyât ile gaflet ve dalâleti netice verdiğinden ve sihir gibi harikalarıyla Kur'ân'ın mucizekâr hakikatleriyle muâraza ettiği için, Risale-i Nur ekser eczalarında mizanlarla ve kuvvetli ve burhanlı muvâzenelerle felsefenin yoldan çıkmış bu kısmına ilişiyor,

^{1 &}quot;Güneş döner..." (Yâsîn sûresi, 36/38)

² "Dağları da arzı tutan birer destek (yapmadık mı)?" (Nebe sûresi, 78/7)

tokatlıyor; müstakim, menfaattar felsefeye ilişmiyor. Onun için mektepliler, Risale-i Nur'a itirazsız çekinmeyerek giriyorlar ve girmelidirler.

Fakat gizli münafıklar, nasıl ki bir kısım hocaları bütün bütün manasız ve haksız bir tarzda, ehl-i medresenin ve hocaların hakikî malı olan Risale-i Nur aleyhinde istîmal ettikleri gibi bazı felsefecilerin enaniyet-i ilmiyelerini tahrik edip, Nur'lar aleyhinde istîmal etmek ihtimaline binâen, bu hakikat "Asâ-yı Mûsâ" ve "Zülfikâr" mecmuaları başında yazılsa münasip olur.

Safranbolu, Eflâni Nahiyesi Mülâyim Köyü'nde mütekâid muallim bir kardeşimiz ve Nur'un has şakirdi, Nur'ların neşri ve tab'ı için âdetâ sermayesinin kısm-ı âzamını teberru etmek istiyor, kabulünü rica ediyor. Ben, bu hâlis ve has kardeşimizin fedakârâne ve hâlisane ricasını reddedemiyorum. Ve dünya malları kaide-i şahsiyeme girmediği ve muavenetleri kendime kabul etmediğim için, bu işteki maslahatı da bilemiyorum. İki Isparta'nın kahramanlarına ve Hüsrev ve Tahirî ve arkadaşlarına ve Nazif ve refiklerine bu meseleyi havale ediyorum. Nur'un neşri için böyle çok büyük bir hayır ve sevaba mâni olamam. Sizler ya bütün niyet ettiği miktarı, veyahut bir kısmını, iki hisse ile, biri büyük Isparta'nın, biri küçük Isparta'nın makinelerine verilsin. Onun istediği gibi, ya teberru veya ileride başka muavenet edenler gibi bir mukabele nev'inde, ya Nur'lardan veya başka bir istediği ne varsa vermek suretiyle o has kardeşimizi memnun edersiniz.

~~~

Rumuzat-ı Semâniye'yi yazdığım zaman hem çok acele telif edilmiş; hem benim eski mahfuzatıma itimad ederek, takribî iki mikyas yaptım. Onunla, hem eski ulemânın hesaplarına binâen hurufat-ı Kur'âniye'nin i'câz cihetinde esrarını yazdım. Sonra, meşhur $K\hat{a}m\hat{u}s\ddot{u}'l$ -Luğa sahibi Mecdüddîn-i Fîrûzâbâdî'nin el-Mikbâs nâmındaki tefsir-i meşhur u makbûlünün hurufat ve kelimat-ı Kur'âniye'ye dair beyanatına baktık, yüzde doksanı bizim hesabımıza tevafuk etmiş. Yalnız, beş-on yerinde muhalefet gördük. Sonra tahkikî bir hesap yaptım. Bizimki doğru, onunki matbaaların sehvi olduğu tahakkuk etti. Madem böyle azîm yekûnlardaki tevafuklarda küçük küsûratlar ve küçük farklar zarar vermez diye, daha tam tamına tahkikî bir tarzda bütün Kur'ân'ı, bütün hurufatıyla ve kelâm ve kelimatıyla hesap etmeye ve letaif-i i'câziyeyi onunla tam takviye etmeye vakit bulamadım. Zâlimler bana vakit bırakmadılar. Ben de o takribî mikyaslarımla ve mahfuzatımla ve eski ulemânın hesaplarına ve Kenzü'l-Arş duasındaki adetlerime iktifa eyledim.

Nazif Çelebi'nin İnebolu hâlis kardeşlerimizin namına bayram tebriki ile ve Zülfikar'ın gayet dikkat ve ehemmiyet ve ihtiyatla devam-ı hizmeti ve Mucizât-ı Kur'âniye'yi de bitirip zeyillerinden bir kısmını da tamam etmesi ve Abdurrahman Salâhaddin'in Amerika misyonerlerine dört-beş ay okutturduğu Asâ-yı Mûsâ ve Mucizât-ı Ahmediye'yi emin bir vasıta ile bizim nâmımıza Câmiü'l-Ezher'e hediye edip göndermesini ve ehemmiyetli bir Nur şakirdi Ahmed Kureyşî'nin onların makinesinin masrafına yüz banknot vermesini beyan eden bir mektubunu aldım.

Bu kahraman Nazif kardeşimize ve gayet ciddî ve sebatkâr ve tam alâ-kadar İnebolu Nurcularına ve Ahmed Kureyşî ve rüfekalarına, hem bayramlarını, hem devamlı hizmetlerini, hem yüksek sadakatlerini, hem Zülfikar'ın tab' ve muvaffakiyetini, hem Salâhaddin'in Câmiü'l-Ezher'le Medresetü'z-Zehra'nın münasebetini temine çalışmasını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn... Ve hizmetlerini tam makbul eylesin, âmîn...

~~~

Câmiü'l-Ezher ulemâsına gönderilen iki nüsha benim tashihimden geçmemiş olduğundan, bazı harekeler ve Arabî kelimelerde sehivler elbette vardır. Hususan âhirdeki arabî Hülâsatü'l-Hülâsa harekelerinde ilm-i nahivce, başka nüshalarda müteaddid sehivler gördüm. Onun için, tam Arabî hocalarının tetkikinden geçmiş birer nüsha Asâ-yı Mûsâ^{1(Hâşiye)} ve Zülfikar'dan, münasip gördüğünüz zaman Câmiü'l-Ezher'e göndermekle beraber, onlara yazınız ki:

Nur Risalelerinin Medresetü'z-Zehra'sı, Câmiü'l-Ezher'in şefkatine çok muhtaç bir mahdumudur, bir talebesidir, şiddetli düşmanların hücumuna hedef olmuş bir şakirdidir ve bütün medreselerin başı ve âlem-i İslâm'ı daima tenvir eden o büyük Câmiü'l-Ezher'in küçük bir daire ve şubesidir. Onun için, o âli-kadr üstad ve müşfik peder ve hamiyetkâr mürşid-i âzam, bîçâre evlâdına ve şâkirtlerine tam yardım etmesini onların ulüvv-ü himmetinden bekliyoruz. O pek büyük üstadımıza takdim edilen iki kitap ise, bir talebe, dersini ne derece anlamış diye akşamda babasına ve üstadına yazıp vermesi gibi, o iki dersimiz, o şefkatli allâmelerin nazar-ı müsamahalarına arzedilmiş diye bu mektubu yazarsınız.

~~

^{1 (}Hâşiye) Yanımda bulunan ve noksan tashihimden geçen bir Zülfikar'la bir Asâ-yı Mûsâ'yı size gönderebilirim. Tam bir mukabeleden sonra, siz isterseniz kendi nüshalarınızı Mısır'a gönderirsiniz.

Pek çok alâkadar olduğum ve Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir merkezi ve az zamanda pek çok Nur işini gören Denizli Hüsrev'i ve gayet ciddî ve sadık rüfekaları, hususan hâkim-i âdil ve Muharrem ve Hâfız Mustafa ve sairenin namına bayram tebrikiyle, Hasan Feyzi'nin şiddetli ve tehlikeli hastalığını beyan eden bir mektubu, çok ehemmiyetli bir kardeşimiz olan Muharrem'den aldım. Kanaat-i kat'iyem geldi ki, Hasan Feyzi, aynen şehid Hâfız Ali (rahmetullâhi aleyh) gibi, benim musibetimin kısm-ı âzamını kendine alıp mânevî bir fedakârlık eylemiş. Hâfız Ali, benim bedelime birkaç emare ile berzaha gittiği gibi, bu Hasan Feyzi de aynı hastalığım zamanında, aynı vakitte, aynı müddette, aynı tarzda, aynı sıkıntılı dışarıya çıkmamakta tevafuku kuvvetli bir emaredir ki, bana çok acıyan ve şefkat eden o kardeşimiz, mânen hastalığımı kısmen kendine aldı. Bu dört cihetle tevafuk içinde yalnız bir fark var. Benimki zehirden, tesemmümden, onunki soğuktan gelmiştir. Elbette Hastalar Risalesi bizim bedelimize onu tesellî edip iyadetü'l-mariz gibi keyfini sormuş ve hastalıktaki büyük sevaplar ve sıkıntılarını sürura kalbetmiş. Cenab-ı Hak, şifa-yı âcil ihsan eylesin, âmîn...

~~eu>~

Bir zaman Barla'da temsil için yazdığım bir risalede, "İki adam İstanbul'a gidecek. Birisinin yüzde doksan dokuz dostu İstanbul'dadır. Onun için oraya iştiyakla gider. Öteki, onun aksi, ilâ âhir..." meâlinde bir şey yazılmış.

Şimdi, aynen bu hastalığımın ihtarıyla geçmiş zamana geçtim ve o zamanlarda hayatımı geçirdiğim memleketlerde de hayalen gezdim. O şirin hayatımın devirlerinde, her memleketle yüz dostumdan ancak bir-ikisini görebildim. Ötekiler, berzah memleketlerinde... Hattâ kendi Nurs köyümde, birtek amcazadem ve talebem Molla Dâvud da (ralimetullâhi aleyh) eski ahbaplarım, akrabalarım yanına berzaha gittiğini gördüm. Yirmi seneki ayrı ayrı ikinci vatanım sayılan Barla, Kastamonu gibi yerlerde, üç kısım dosttan ancak iki kısmını gördüm; ötekiler de gitmek üzeredirler.

Bu hayalî hakikate binâen, hakikaten Nur'ların ışığıyla nurânî gördüğümüz berzaha gitmek; bana, değil ağır gelmek, belki bir iştiyak verdi. Benim bedelime hem vazifemi görüp, hem sevap kazandıracak yüzer Hüsrev'ler, Tahirî'ler, Mustafa'lar, Nazif'ler, Osman'lar, Abdurrahman'lar, Ali'ler, Sabri'ler, Feyzi'ler, Ahmed'ler, Mehmed'ler, Atıf'lar, Mustafa'lar, Sadık'lar, Osman'lar, ve hâkezâ... Nur'ların bahadırları dünyada arkamda kaldıkları, ölümü bana çok hafifleştiriyorlar. Yalnız günah cihetinde ölüyorum, hasenat cihetinde yaşıyorum diye Allah'a hadsiz şükrediyorum.

Risale-i Nur'un kahramanlarından ve Hâfiz Ali'nin makamına geçen merhum Hasan Feyzi'nin vefatı, Denizli'ye, Risale-i Nur dairesine ve bu memlekete ve âlem-i İslâm'a büyük bir zayiattır. Fakat kendisi, pek samimî ve hâlis ve fevkalâde beyanatıyla ve dersleriyle, inşaallah, kendi yerinde çok Hasan Feyzi'lerin yetişmesine bir zemin ihzar etmiş, sonra gitmiş. Aynen biraderzadem Abdurrahman gibi, bir-iki senede on sene kadar Nur'lara kıymetli hizmet etti. Güya o da, Abdurrahman da çabuk dünyadan gideceğiz diye on senelik vazifeyi bir-iki senede gördüler.

Ben, merhum Hasan Feyzi'nin vefatını onun şahsı itibarıyla tebrik ediyorum ve Denizli'yi ve Nur dairesini ve bu memleketi cidden taziye ediyorum. Bu çeşit zülcenaheyn ve hakikî mümin ve müdakkik bir âlim ve yüksek bir edip, muallim ve tesirli bir vâiz ve müderrisi kaybettiği için, büyük bir musibettir. Cenab-ı Hak, inşaallah, Denizli gibi kahramanlar ocağından çok Hasan Feyzi ruhunda Nur'lara sahip ve naşir çıkaracak. Bir tane, toprak altına girer, vefat eder, fakat yüz tane sümbüller meydana geldiği gibi; rahmet-i ilâhiyeden ümitvarız ki, Hasan Feyzi de öyle kudsî bir sümbül verecek, çok Hasan Feyzi'ler Nur dairesinde yetişecekler, vazifesini daha ziyade yapacaklar.

Sâniyen: Bu kahraman kardeşimizin, hayatta kaldığı gibi, defter-i hasenatına her birimiz, mânevî kazançlarımızı –umumda olduğu gibi, hususî bir surette dahi— o kardeşimize hediye etmeliyiz. Ben, kendim, onu da, Hâfız Ali, Hâfız Mehmed ve Savalı Ahmed ve Mehmed Zühtü'nün beşincisi olarak evliya-yı azimenin has dairesinde, mânevî kazançlarımı ona da bağışlamaya karar verdim. O zatın ağır şerait altında Nur'ların intişarına büyük hizmetler eden Nur hakkındaki fıkraları, Lâhika'da olduğu gibi, münasip gördüğünüz bazı mecmuaların âhirine de o tesirli mektuplarının birer tanesini ilhak ediniz. Nasıl ki Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar'da yazılıyor; tâ onun o canlı fıkraları, onun bedeline Nur'lara hizmet etsin.

Hem, benim bedelime onun küçücük medrese-i Nuriye'si olan hanesindeki akrabasına ve Denizli ve civarındaki büyük medrese-i Nuriye'deki refiklerine ve talebelerine ve Nur şâkirtlerine tâziyemizi tebliğ edip deyiniz ki: Ben, bütün ömrümde, bu derece, bir vefattan bu kadar müteessir olup ağlamamıştım.

Her musibet karşısında deriz ki: "Biz, Allah'a aidiz (O'nun mahlûku, O'nun kulları, O'nun mülküyüz; O, mülkünde dilediği gibi tasarruf eder) ve zaten O'na dönmekteyiz." (Bakara sûresi, 2/156)

Hem size bundan evvel yazdığım mektuptaki şiddetli hiddetim ve dimağımdaki perişaniyet, şimdi tahakkuk etti ki, o kahraman kardeşimizin vefatı gününden başlamış. Hattâ o tesir, ihtiyârımı selb etmişti. Öleceğim diye hizmetçiye vasiyetimi söyledim. Demek, ikinci bir ruhum hükmünde Hasan Feyzi, benim bedelime ölmüş ve ölüyor. Hattâ onun vefat mektubu, bütün bütün âdetime muhalif, bir buçuk saat elimde iken açamıyordum. Her neyse.. bütün bu elîm acılara mukabil, inâyet-i ilâhiye imdada geldi; hem kendimi, hem onu, hem Nurcuları mesrurane ruh u canımızla tâziye içinde tebrik ettim. Bin bârekâllah ve binler rahmetullah dedim, terhisini alkışladım.

Sâlisen: Merhum Hasan Feyzi'nin berzaha gitmesi ve vazifesi münhal kalması ve mekteplileri Nur'lara sevk eden yüksek muallimlik ve mekteb-i fünunda mütefenninlik sıfatları çok mekteplilere bir parlak numûne-i iktida olması cihetini teessüfle düşünürken, birden, aynı sistemde hem muallim, hem iki mahdumuyla Nurcu, hem Hasan namında, hem bu iki Hasan'lar gibi müstesna ve fedakâr bir muallim olan Ahmed Fuad'ı Nur dairesine girmeye vesile bulunan Dadaylı Hâfız Hasan'ın üç seneden beri hiç mektubunu almadığım ve halini ve Nur'lara devamını bilemediğim halde, bir mektubunu aldım. Dedim: Bir muallim Hasan gitti, yerine bir muallim Hasan ve çok fedakâr diğer bir muallim Ahmed geldi.

Aynı vakitte, hacca gidip yeni gelen Bolvadinli bir Hasan yanıma geldi, Nur dairesine girdi, risaleleri aldı, tenvir etmeye başladı.

Üç-dört saat sonra, Emirdağ'ın bir Hüsrev'i ve Feyzi'si, çok hayırlı olan Tabib Hayri yanıma geldi. Dedi: "Buranın ehemmiyetli bir mektep muallimi Abdurrahman (bu muallim aynen Feyzi kadar Nur'a hizmet etti) Nur'lara talebe olmak istiyor. Kabul etseniz, *Asâ-yı Mûsâ'yı* vereceğiz."

Dedim: "Veriniz."

Hem, o merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden kardeşimiz Mustafa Osman'ın o günde gelen mektubunu gördüm ki, Kastamonu Lisesi'ni kısmen bir cihette şereflendiren ve şimdi dârülfünunu nurlandırmaya çalışan mektepli Mustafa, Nur makinesi münasebetiyle Nur'lara zarar gelmemek için matbuât kanununu hatırlatıp ihtiyatkârâne muhaberesinden bahsediyor. 1(Hâşiye-1)

^{1 (}Hâşiye-1) Komünistliği, dinsizliği, anarşistliğin esaslarını neşreden bazı ceridelere matbuât kanunları ilişmediği halde, bu vatan ve milletin temel taşını muhafazaya pek tesirli bir surette hizmet eden Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ mecmualarının makinelerine nasıl ilişebilir ve neden ilişirler? Hakikaten hayret ediyorum!

Ben dedim: Hadsiz şükür olsun ki, bir muallim terhis edildi, onun bedeline iki Hasan ve iki Mustafa ve üç muallim ve bir çalışkan muallim, vazifeleri içinde Denizli kahramanının vazifesini görüyorlar. İşte bu hal işaret eder ki, nasıl Hâfız Ali gitti, Denizlili onun yerine geldi, acısını unutturdu; öyle de, bir Hasan Feyzi gitti, yerine bir dârülfünun gelecek, inşaallah acısını unutturacak.

Umum kardeşlerime selâm.

~~~

Evvelen: Kahraman Nazif'in ve hakikaten Nazif ruhunda ve sadakatinde kendi arkadaşlarının makine ile ve sair cihette Nur'a hizmetleri, bu memleketi cidden minnettar edecek bir vaziyettedirler. Cenab-ı Hak, onları muvaffak eylesin, âmîn... Hususan makinelerinin mahsulâtı hem zinetli, hem açık, hem sıhhatli¹(Hâşiye-2) olmasından, büyük bir muvaffakiyettir. Cenab-ı Hak, Nazif'e çok Salâhaddinler, İbrahimler vermiş.

Benim kendi hattımla Zülfikar'ın başında bir parça yazımı istiyor. Gönderdiği yağlı dört sayfayı kendi yazımla bu rahatsızlığım zamanımda bizzat yazamadığımdan, ben söyleyip benim daimî kâtibim yazsın. Bazı kelimeleri ben yazacağım.

Nazif kardeşimizin hem İstanbul, hem İnebolu Nurcularının namına bayram ve yeni sene teberrükü hesabına gönderdiği maddî üç nevi teberrükü aldım. Onların umumu namına âdetime muhalif olarak kabul ettim. Allah onlardan razı olsun, âmîn. Onların hatırı için kaidemi kırdım. Ve mânevî ve firdevsî olan Nur Zülfikar'ı ikinci Salâhaddin olan Küçük İbrahim'in namına ve ekseriyet-i mutlakası *Sözler*'i gayet güzel bir surette yazan ve Nazif sadakatınde ve alakasında bulunan kardeşimiz Mustafa Osman'ın umum Safranbolu Nurcuları namına gönderilen iki mecmuayı da beraber aldık. Cenab-ı Hak, *Zülfikar*'ın ve o iki mecmuanın harfleri adedince onların, İbrahim ve Mustafa ve İzzet ve refiklerinin ve yardımcılarının defter-i a'mâline hasenatlar yazsın ve her harfine mukabil yüz rahmet eylesin, âmîn...

Hakikaten Mustafa Osman, ehemmiyetli ve çok gayretli iki cenah buldu. Nazif'in, Salâhaddin'i ve İbrahim'i gibi, muallim Ahmed Fuad'ı ve dârülfünundaki Mustafa Oruç'u bulmuş; o iki cenahla, inşaallah Nur hizmetinde çok

 $^{^{1}}$ $^{\text{(Håşiye-2)}}$ Bu defaki yirmi dört sayfada yalnız iki-üç noktada $_{\text{\tiny T}}$, $\dot{\text{\tiny T}}$ olmuş, başka yok. Birçok kelimesi noksan, mânâ anlaşılır; daha tamamına bakamadım.

iş görecek. Hattâ Mustafa Oruç'la muallim Ahmed Fuad gibi zatların bu sırada tesirli bir surette hizmet-i Nuriye'ye geçmeleri, Denizli kahramanı Hasan Feyzi'nin vefat acısını bir derece izale ediyorlar. Küçük İbrahim, Nazif'e ikinci bir Salâhaddin hükmüne geçip çoluk çocuğuyla, kardeşiyle ve refikasıyla Nur'a ve makineye pek ciddî çalışması, mektubunda namları bulunan Salih ve Gülcü Hüseyin ve Osman ve Zühtü ve İzzet ve Ömer ve sair oradaki Nurcuların sebatkârâne, sarsılmadan Nur hizmetinde terakki etmeleri bizleri çok mesrur ettikleri gibi, bu memleketi de ileride çok minnettar edecekler. Mâşaallah, İnebolu, küçük bir Isparta ve tam bir medrese-i Nuriye olduğunu isbat ettiler.

Sâniyen: Nurs Köyü ve Nursî lakâbımla ve Nur'larla münasebettar üniversite mektebinin pek gayretli bir Nurcusu ve bir Abdurrahman ve bir Salâhaddin kabiliyetinde Mustafa Oruç'a evvelce eski harfle gönderdiğimiz mecmualardan sonra, yeni harfle sekiz-dokuz parçayı da, onun istemesi ve "Üniversite talebeleri çok muhtaç ve müştaktır." demesi üzerine gönderdik. Fakat o genç şakirdin tecrübesi az olmasından, Nur'ların himayesine kâfi gelmediğinden ve lâyık ellere vermek ve muattal kalmamak için, Nur şâkirtleri, hususan İstanbul'a yakın olan veya uğrayan veyahut İstanbul'un içinde bulunanlar, Nur'un neşir ve himayesinde ona yardım etmek lâzımdır.

Sâlisen: Denizli'nin bir mânevî kahramanı merhum Hasan Feyzi'nin (rahmetullâhi aleyh) Isparta kahramanı merhum Hâfız Ali'nin (rahmetullâhi aleyh) yanına gitmesi gerçi bizi çok müteessir ediyor; fakat onun gayet has bir talebesi ve Nur'un hâlis bir şakirdi Sıddık Muharrem'in dediği gibi deriz:

O, bir cihette, ölmemiş; belki vazifesini acele bitirmiş, âlem-i berzaha istirahat için gitmiş, terhis edilmiş. Hâfız Ali ile beraber, mânen, şefaatleriyle ve bıraktıkları tesirli Nur hakkındaki eserleriyle yardım ediyorlar, yine mânen Nur'a çalışıyorlar. Elbette mânevî şehid hükmünde olmalarından, *Meyve*'nin On Birinci Meselesi'ndeki ilm-i nahiv talebesinin kendini medresede bildiği gibi, Hâfız Ali ile Nur hakikatlerinin müzakeresi ve vefat eden Nurcuların dairesinde meşgul olmalarını, merhamet-i ilâhiyeden kuvvetle ümitvârız. İnşaallah, Cenab-ı Hak, onun vazifesini dünyada gördürecek, Nur dairesinde çok Hasan Feyzi'leri yetiştirecek. 1(Hâşiye)

^{1 (}Hâşiye) Bu merhum kardeşimizin Nur'a ait müteaddit vazifelerini tamamen görecek ve şâkirtlerin tensibiyle ve meşveretiyle intihap edilecek bir yeni kahraman bulununcaya kadar o vazifeleri taksimü'l-a'mâl suretinde her bir şâkirt bir vazifesini yapmaya başlasın. Demirbaş Ali Osman! Bu vazife Isparta'da sana düştü. Hem oradaki kardeşlerin ⇒

Yalnız o mübarek kardeşimiz, benim gibi resmî ilaçlardan çekinmediği için bir sehivdir. Ben ondan ziyade ıztırapta iken, "Nurcuların duası yeter." diye maddî ilâçları aramadım ve hastalık hakkında kimsenin fikrini alıp evham etmedim. O merhum kardeşimiz, bu noktada bana muvafakate muvaffak olamamış. Nur'lar hakkında parlak fıkralarında, bu bîçâre kardeşine kendini kurban etmeye söz verdiğinden ve Nur vazifesini acele yapmasıyla istirahat âlemine gitti. Ben, hem onun akrabasını, hem Muharrem gibi kıymetli, ciddî talebelerini ve Denizli ve civarı Nurcularını tekrar tâziye edip, bizler gibi onlar da o merhumu hasenatlarına hissedar ederek hasenat cihetinde ölmemiş gibi, defter-i hasenatına haseneler yazdırsınlar, diyerek umum onlara binler selâm ve ona binler rahmet deriz.

Râbian: Bir zaman bin kalemle Nur'lara çalışan Sava kahramanlarından ve Nur'un ehemmiyetli şâkirtlerinden Mustafa Yıldız'ın hüdhüd-misal kuşu hüdhüd-ü Süleymanî nev'inde Nur işleri hakkında harika vaziyetleri göstermek acip değil, çok emsâli var. Kuşların Nur'larla alâkadarlıkları, çok hâdiselerle tahakkuk etmiş.

Hapishanede, hakikaten şahsıma ve Nurcuların ittihadına ve mahpusların Nurcularla tevafukuna unutulmayacak derecede Hilmi ile hizmet eden ve memleketinde hapisten evvel ve sonra kahramanane çalışan ve ismine tam mutabık Sadık Bey'in, akrabasıyla, validesiyle tebrikine ve benim namıma orada kurban kestiğine mukabil, bin bârekâllah ve mâşaallah deriz. Ve onunla Risale-i Nur'a hem talebe ve bize selâm gönderen Salih oğlu Osman'a hem selâm ederiz, hem Nur dairesinde kabul edildi, deriz.

meşveretiyle, onun yeri boş kalmamak için Nurla onun gibi çok alâkadar birisi, şimdilik Denizli Hüsrev'i vaziyetini alsın. Ona hediye ettiğim takkeyi muhafaza etsin tâ hakikî sahip çıkasıya kadar.

Bu iki hadis-i şeriften alınan bir ilhamla, Risale-i Nur'u yazmanın dünyevî ve uhrevî pek çok faydalarından, Risale-i Nur'da beyan edilen ve şâkirtlerinin tecrübeleriyle tasdik edilen yalnız birkaç tanesini beyan ediyoruz.

Beş türlü ibadet:

- 1- En mühim bir mücahede olan ehl-i dalâlete karşı mânen mücahede etmektir.
  - 2- Üstadına neşr-i hakikat cihetinde yardım suretiyle hizmet etmektir.
  - 3- Müslümanlara iman cihetinde hizmet etmektir.
  - 4- Kalemle ilmi tahsil etmektir.
- 5- Bazen bir saati bir sene ibadet hükmüne geçen, tefekkürî olan bir ibadeti yapmaktır.

Beş türlü de dünyevî faydası var:

- 1- Rızıkta bereket.
- 2– Kalbde rahat ve sürur.
- 3- Maişette suhûlet.
- 4- İşlerinde muvaffakiyet.
- 5- Talebelik faziletini almakla bütün Risale-i Nur talebelerinin has dualarına hissedar olmaktır.

Kalemle nur'lara hizmet ve sadakatle talebesi olmanın iki mühim neticesi vardır:

- 1- Âyât-ı Kur'âniye'nin işaretiyle, imanla kabre girmektir.
- 2- Bütün şâkirtlerin mânevî kazançlarına, Nur dairesindeki şirket-i mâneviye sırrıyla, umum onların hasenatlarına hissedar olmaktır.

^{1 &}quot;Mahşerde, hakiki alimlerin sarf ettikleri mürekkeb, şehidlerin kanıyla müvâzene edilir (o kıymette olur)." Bkz.: el-Gazâlî, İhyâü ulûmi'd-dîn 1/6, 8; İbni Hacer, Lisânü'l-mîzân 5/225; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 6/466.

^{2 &}quot;Bid'aların ve dalâletlerin istilâsı zamanında sünnet-i seniyyeme temessük edip hizmet eden, yüz şehid sevâbını kazanabilir." et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-evsat 5/315; İbni Adiyy, el-Kâmil 2/327; el-Beyhakî, ez-Zühd s 118

Hem bu talebesizlik zamanında, melâikelerin hürmetine mazhar olan¹(Hâşiye-1) talebe-i ulûm-u diniye sınıfına dahil olup âlem-i berzahta –tâlihi varsa, tam muvaffak olmuşsa– Hâfız Ali ve *Meyve*'de bahsi geçen meşhur talebe gibi; şühedâ hayatına mazhar olmaktır.

~~eo~~

Makineyle çıkan mecmuaların başında yazılacak fıkra şudur:

Risale-i Nur'un bütün eczalarını iki sene hem Ankara, hem Denizli mahkemeleri ve ehl-i vukufu tetkikten sonra hem beraatimiz, hem umum Risale-i Nur eczalarını bana teslime müttefikan karar vermelerine binâen, neşirlerine bir mâni yoktur. Bana verilen Risale-i Nur'dan birisi, bu mecmuanın eczalarıdır.

Isparta'da hem mekteplerde, hem camilerde din lehindeki icraatlar, $Z\ddot{u}lfikar$ 'ın mânevî fütuhatı sayılabilir. İnşaallah, Isparta nasıl Nur'ların medresesi olmuş, başka vilâyetlere de ders veriyor; inşaallah şeâir-i İslâmiye'de de birinci hüsn-ü misal ve numûne-i imtisal olacak. $^{2(H\hat{a}siye-2)}$

~~U%U%~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bu şiddetli maddî ve mânevî kışın, sıkıntılı maddî ve mânevî hastalığı vaktinde dünyadan mufarakat ve pek çok alâkadar olduğum Nurcu kardeşlerimden iftirak ihtimalinden gelen elemler beni sıkarken, birden Sıddık Süleyman, Nur Santralı Sabri, umum o havalideki kardeşlerim namına ve nesebî akrabalarımın da hesabına, Abdülmecid ve Abdurrahman mânâsında buraya geldiler. Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum, onların gelmesi, bir panzehir hükmünde bana ilâç oldu. Ben de buradaki âdetime muhalif olarak ne olursa olsun yanıma dâvet ettim, geldiler. İki-üç saat kadar tam bütün meraklarımı, hususan Barla'daki dostlarımın hallerini anlamakla, Barla'daki eski zamanıma mesrurane bir seyahat-i mâneviye-i hayâlî yaptık. Ondan bir ferah, bir inşirahla elîm sıkıntılarım zâil oldu. Onları bir-iki gün burada bırakmak isterdim. Fakat bu fena zaman ve buranın evhamlı vaziyeti müsaade etmedi. Bu

 $^{^{1}}$ (Hâşiye-1) Bazı ehl-i keşfin kat'î müşahedesiyle sabittir.

^{2 (}Hâşiye-2) Ehl-i siyasete hiç bakmadığım halde, bugün tesadüfen kulağıma girdi ki, bazı camileri kaldırmak için bir mecliste, bir kısım dinsiz mebuslar çalışmışlar. Aynı vakitte beni tesmim (zehirlendirmesi) ve Hasan Feyzi'nin ölüm hastalığı tesadüfe benzemiyor. Bu üç suikast aynı zamanda birbiriyle alâkadar görünüyor. İkisi şimdilik akîm kaldı, birisi bir kahramanı aldı.

iki kardeşimizi, umumunuzun hesabına kabul ettim. Ve kendime bedel, umumunuza iki canlı mektup olarak gönderdim.

Sâniyen: İkinci gün, çok ziyade merak ve alâka peyda ettiğim dârülfünûn gençlerinin, üniversite talebelerinin namına, şimdiden, dokuz tane hakikî Nurcu ve küçük Salâhaddinler ve Abdurrahmanlar nevinde dârülfünunun tenvirine ciddî çalıştıklarını bildiren bir mektup aldım. O küçük Abdurrahmanlar ise, Mustafa Oruç, Konyalı Ziya ve Sabri'nin mahdumu Feyzi ve Bahaeddin, Abdurrahim ve Kastamonulu Ömer ve Aziz ve Şükrü ve Sabri gibi ciddî genç Nurcular Nur'lara sahip olmaları, merhum biraderzadem Abdurrahman ve Fuad yeniden on tane olarak dünyaya gelip vazife-i Nuriye'ye başlaması gibi beni hem sevindirdi, hem hastalığımı da hafifleştirdi.

Sâlisen: Zülfikar'ın makineyle hitama yaklaşması, Nurcular, belki bütün memleket için bir saadettir. Bu saadeti elden kaçırmamak için, ne kadar ihtiyatlı tedbirler varsa yaparsınız. Eğer, farz-ı muhal olarak –inşaallah olmaz–Âyetü'l-Kübrâ'ya yapılan tecavüz gibi bir arama olsa, bütün nüshalar tecavüze mâruz kalmasın. Gerçi şimdi tecavüz etmezler ve edemezler.. belki müsalâhaya çalışıyorlar. Fakat gizli zındıklar, kendilerini istikbalin lânetinden kurtarmak için elbette bahaneler arıyorlar ve hüküm ellerinde bulunanları aldatıyorlar. Onun için, hıfz ve inâyet-i ilâhiyeye tam itimad ederek ihtiyat edilmeli. İnşaallah Zülfikar kendini tecavüzden muhafaza edecek ve mütecavizlerin başını dağıtacak veya imana getirecek.

~~ev~~

Aziz, sıddık kardeşim ve bu fâni dünyada hamiyetli ve ciddî bir arkadaşım,

Evvelâ: Bütün dostlarım ve hemşehrilerimden en ziyade zâtınız ve bazı Erzurumlu zatlar, benim bu işkenceli ve mazlumiyet hâletimde şefkatkârâne ciddî alâkadarlığınıza ve imdadıma fikren koşmanıza cidden çok minnettarım; âhir ömrüme kadar unutmayacağım. Size bin mâşaallah ve bârekâllah derim.

Sâniyen: Mesleğime ve Risale-i Nur'dan aldığım dersime bütün bütün muhalif olarak ve on seneden beri fâni dünyanın geçici, ehemmiyetsiz hâdiselerine bakmamak olan bir düstur-u hayatıma da münâfi olarak, sırf senin hatırın ve merak ettiğin ve bu defaki uzun mektubun için vaziyetime ve zâlimlerin işkencelerine ait birkaç maddeyi beyan edeceğim:

Birincisi: Otuz sene evvel Dârü'l-Hikmet âzâsı iken, birgün, arkadaşımızdan ve Dârü'l-Hikmet âzâsından Seyyid Sadeddin Paşa dedi ki:

"Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebîde ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi, senin bir eserini okumuş. Demişler ki: 'Bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi (yani zındıkayı, dinsizliği) bu millete kabul ettiremeyeceğiz. Bunun vücudunu kaldırmalıyız.' diye senin idamına hükmetmişler. Kendini muhafaza et."

Ben de "عَلَى اللهِ", ecel birdir, tagayyür etmez." dedim.

İşte bu komite, otuz sene, belki kırk seneden beri hem tevessü etti, hem benimle mücadelede her bir desiseyi istimal etti. İki defa imha için hapse ve on bir defa da beni zehirlemeye çalışmışlar (şimdi on dokuz defa oldu). En son dehşetli plânları, sâbık Dahiliye Vekili'ni ve Afyon'un sâbık Vâlisi'ni, Emirdağ'ın sâbık kaymakam vekilini aleyhime sevk etmeleriyle, resmî hükûmetin nüfuzunu bütün şiddetiyle aleyhimde istimal etmeleridir. Benim gibi zayıf, ihtiyar, merdümgiriz, fakir, garip, hizmete çok muhtaç bir biçâreye o üç resmî memurlar, aleyhimde öyle bir propaganda ve herkesi korkutmak o dereceye gelmiş ki, bir memur bana selâm etse, haber aldıkları vakitte değiştirdikleri için, casusluktan başka hiçbir memur bana uğramadığını ve komşularımın da bazıları korkularından hiç selâm etmediklerini gördüğüm halde, inâyet ve hıfz-ı ilâhî bana bir sabır ve tahammül verdi. Emsalsiz bu işkence, bu tazyik, beni onlara dehalete mecbur etmedi.

İkincisi: Belki tahattur edersin, Ankara'da, divan-ı riyasetinde Mustafa Kemal'le münakaşa zamanında, ona karşı dedim: "Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduttur." Yüzüne şiddetli mukabele ettiğim halde bana karşı ihanet ve hakarete cesaret edemediği halde, burada küçük bir zabit ve bir çavuş, o ihaneti ve hakareti yaptılar. Maksatları beni hiddete getirip bir mesele çıkarmak olmasından, hıfz ve inâyet-i ilâhiye bana sabır ve tahammül verdi.

Üçüncüsü: İki sene, iki mahkeme, ellerinde tetkik edilen bütün Risale-i Nur eczalarında kanunca bir vesile bulamayıp^{2(Hâşiye)} bizi ve Risale-i Nur'u

[&]quot;Allah'a tevekkül ettim. (Allah kerîm..!)" (Hûd sûresi, 11/56)

² (Hâşiye) Ya hiçbir cihetle hiçbir kanun, hattâ onların bazı keyfî kanunları bize ve Risale-i Nur'a ilişmiyorlar; veyahut şimdiki bazı kanunları iliştiği halde, koca adliyeler ve üç büyük mahkemeler, istikbalde gelecek şiddetli nefret ve lânetten çekinmek için Nurun ve bizim mahkûmiyetimize cesaret edemeyip ittifakla umumumuzun beraatine.. ve bütün Risale-i Nur'un iadesine karar verdikleri ve ellerindeki kanun onlara siper olabilir. Dağ gibi kuvvetli adliyeler çekindiği halde, muvakkat bir makam alan gaddar şahsiyetler bu zulmü yapmaları, elbette semavatı ve arzı kızdırıyor, daha hiddetime lüzum kalmıyor.

beraat ettirdikten sonra, zındıka komitesi, münafık bazı memurları vesile ederek, merkez-i hükûmette resmî bir plân çevirip beni bütün bütün hilâf-ı kanun olarak bütün dostlarımdan ve talebelerimden tecrit ve sıhhat ve hayatım noktasında en fena bir yerde, beni nefyetmek nâmı altında, haps-i münferit ve tecrid-i mutlak mânâsında beni Emirdağ'a gönderdiler. Şimdi tahakkuk etmiş ki, iki maksatla bu muameleyi yapıyorlar.

Birisi: Eskiden beri ihaneti kabul etmediğimden, beni o surette hiddete getirip bir mesele çıkararak mahvıma yol açmaktı. Bundan bir şey çıkaramadıkları için, zehirlendirmek vasıtasıyla mahvıma çalıştılar. Fakat inâyet-i ilâhiye ile, Nur şâkirtlerinin duaları tiryak gibi, panzehir gibi ve sabır ve tahammülüm tam bir ilâç gibi o plânı akîm bıraktı, o maddî ve mânevî zehrin tehlikesini geçirdi. Gerçi hiçbir tarihte, hiçbir hükûmette bu tarzda işkenceli zulümler, kanun namına, hükûmet namına yapılmadığı halde, damarlarıma dokunduracak tarzda mütemadiyen tarassutlarla herkesi ürkütmekle beni hiddete getiriyordu. Fakat birden kalbime ihtar edildi ki, bu zalimlere hiddet değil, acımalısın. Onların her birisi, pek az bir zaman sonra, sana muvakkaten verdikleri azap yerinde bin derece fazla bâki azaplara ve maddî ve mânevî cehennemlere mâruz kalacaklar. Senin intikamın, bin defa ziyade onlardan alınır. Ve bir kısmı, aklı varsa, dünyada da kaldıkça, geberinceye kadar vicdan azabı ve idam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben de onlara karşı hiddeti terk ettim, onlara acıdım. Allah ıslah etsin dedim.

Hem bu azap ve işkencelerinde pek büyük sevap kazanmakla beraber, Risale-i Nur şâkirtleri yerine ve onların bedeline benimle meşgul olup yalnız beni tâzip etmeleri, Nurculara büyük bir fayda ve selâmetlerine hizmet olması cihetinde de Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum ve müthiş sıkıntılarım içinde bir sevinç hissediyorum.

Dördüncüsü: Senin mektubunda benim istirahatimi ve eğer iktidarım olsa, benim Şam ve Hicaz tarafına gitmeme dair sizin hükûmet-i hazıraya müracaat maddesi ise:

Evvelâ: Biz, imanı kurtarmak ve Kur'ân'a hizmet için, Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler hastalıklara müptelâ olsam ve zahmetler çeksem, yine bu milletin imanına ve saadetine hizmet için burada kalmaya Kur'ân'dan aldığım dersle karar verdim ve vermişiz.

Sâniyen: Bana karşı hürmet yerine hakaret görmek noktasını mektubunuzda beyan ediyorsunuz. "Mısır'da, Amerika'da olsaydınız, tarihlerde hürmetle yâd edilecektiniz." dersiniz.

Aziz, dikkatli kardeşim,

Biz, insanların hürmet ve ihtiramından ve şahsımıza ait hüsn-ü zan ve ikram ve tahsinlerinden mesleğimiz itibarıyla cidden kaçıyoruz. Hususan acip bir riyakârlık olan şöhret-perestlik ve câzibedar bir hodfuruşluk olan tarihlere şâşaalı geçmek ve insanlara iyi görünmek ise, Nur'un bir esası ve mesleği olan ihlâsa zıttır ve münafidir. Onu arzulamak değil, bilâkis şahsımız itibarıyla ondan ürküyoruz. Yalnız Kur'ân'ın feyzinden gelen ve i'câz-ı mânevîsinin lemeâtı olan ve hakikatlerinin tefsiri bulunan ve tılsımlarını açan Risale-i Nur'un revacını ve herkesin ona ihtiyacını hissetmesini ve pek yüksek kıymetini herkes takdir etmesini ve onun pek zahir mânevî kerâmâtını ve iman noktasında zındıkanın bütün dinsizliklerini mağlûp ettiklerini ve edeceklerini bildirmek, göstermek istiyoruz ve onu rahmet-i ilâhiyeden bekliyoruz.

Şahsıma ait ehemmiyetsiz ve cüz'î bir maddeyi hâşiye olarak beyan ediyorum:

Madem Recep Bey ve Kara Kâzım seninle dost ve zannımca eski Said'le de münasebetleri var. Onlardan iyilik istemek değil, belki bana karşı selefleri gibi mânâsız, lüzumsuz tazyik ve zulme meydan vermesinler. Hakikaten buranın maddî ve manevî havasıyla imtizaç edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı hem dışarıdan, hem içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bazen bir günü, Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkmış. Bu yirmi sene dehşetli zulümle hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter! Zaten iki sene mahkemelerin tetkikatıyla ve aleyhimdeki münafıkların plânları akîm kalmasıyla katiyen tebeyyün etmiş ki, şahsımda ve Nur'larda bu vatan ve millete zarar tevehhüm etmekle daha kimseyi kandıramazlar. Ben de herkes gibi hürriyetime sahip olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bazı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş'ar burada olsa, münasip olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok selâm ve dua ediyoruz.

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Hakikaten merhum Hasan Feyzi gibi az zamanda çok hizmet eden ve Nur'lara karşı pek çok ciddî alâkadar olan Mustafa Osman'ın, hizmetinin makbuliyetine bir delil olarak, Hasan Feyzi'nin ve onun ruhlarında ve sadakatlerinde iki muallim olan Ahmed Fuad ve Mustafa Sungur ve iki yüksek talebe olan Mustafa Oruç ve Rahmi'yi bulması ve Risale-i Nur'un o kuvvetli ellerle hizmetine çalışması, o havali için büyük bir saadettir.

Hem bazı cümleleri tadilâtla beraber Lâhika'mıza geçirdiğimiz Mustafa Osman'ın ve muallim Mustafa Sungur'un müşterek acip mektupları gösteriyor ki, merhum Hasan Feyzi nev'inde bir sümbül orada inkişafa başlamış; inşaalah çok bîçârelerin imanını kurtaracaklar. Hususan onların mahiyetinde ve İsparta'nın küçük mâsum kahramanlarına benzer, Rahmi nâmında, on dört yaşında bir mektepli çocuğun fedakârâne Nur'ların derslerini gaye-i hayat bilmesi, bizleri ve Nurcuları cidden sevindiriyor. O havali için gençlerin kurtulmasına bir fâl-i hayırdır.

Risale-i Nur'un Zülfikar ve sair mecmuaların intişarı için büyük yardımlarda bulunan ve merhum şehid Hâfız Ali'nin en mükemmel tarzda yazdığı ve Nur fabrikasında tam çalışkan bir arkadaşı ve sadık bir vârisi olan Hâfız Mustafa'nın eline emanet bırakılan bütün Risale-i Nur eczaları onun eline geçmesini temin eden Ahmed Fuad'ı ve emaneti ona teslim eden kardeşimiz Hâfız Mustafa'yı ve Safranbolu memleketini ve oradaki kardeşlerimizi ruh u canımızla tebrik ediyoruz. İnşâallah Zülfikar'a verdiği her bir banknota mukabil, bin kâr görecek, binler hayırlara medar olacak. Hem ona, hem kardeşlerinden Hatip İbrahim'e, hem yeni bir fedakâr muallim olan Mustafa Sungur'a ve küçük bir Selâhaddin olan Rahmi'ye ve başta Mustafa Osman ve Hıfzı olarak oradaki bütün kardeşlerimize selâm ederiz.

~**U**

Muhterem, mübarek, muazzez, şefkatli ve faziletli Üstadımız Efendimiz Hazretlerine,

Evvelâ: أَلِكُلِّ مُصِيَةٍ ﴿ إِنَّا لِللهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴾ Risale-i Nur kahramanlarından şehid merhum Hâfız Ali Efendi'nin refakat-i mâneviyesine bu defa vâsıl olan Hasan Feyzi ağabeyimizin irtihali, bizleri cidden müteessir eylemiştir. Başta siz Üstadımız Efendimiz oldukları halde bütün Risale-i Nur talebelerine ve kendisinin mensup olduğu maddî ve mânevî efrad-ı ailesine ve medrese-i

Her musibet karşısında deriz ki: "Biz, Allah'a aidiz (O'nun mahlûku, O'nun kulları, O'nun mülküyüz; O, mülkünde dilediği qibi tasarruf eder) ve zaten O'na dönmekteyiz." (Bakara sûresi, 2/156)

Nuriye'sine ve Denizli halkına tâziyetlerimi bildirir ve teessürlerinize iştirak eylerim. Ve nâçiz mânevî hediyelerimi dergâh-ı ilâhîye takdim eylerken, garîk-ı rahmetler ihsan buyurmasını niyazlarda bulunurum. ^{1} كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ fehvasınca, bu âlemden âlem-i ervaha götürdüğü

âyet-i Sübhânî'nin işaret buyurduğu ecr-i naîm çok Hasan Feyzi'ler sümbül vermesini eltâf-ı ilâhiyeden tazarru ve niyaz eylerim.

Muhterem efendim,

Mesmuatıma nazaran, Denizli'de, bundan yetmiş-seksen sene evvel büyük bir evliyadan Hasan Feyzi isminde bir zat, birgün talebelerine, "Bugün Kürdistan'da bir evliya dünyaya geldi." diye beşarette bulunmakla zât-ı devletlerini işaret buyurmuş. Ba'dehu Denizli'ye başka başka perdelerle teşrifiniz, o zâtın ruhunu şâd ve îzaz için olduğunu telâkki etmiştim. Ve az zaman sonra aynı isimde müteveffa Hasan Feyzi Efendi'nin Risale-i Nur'a hürmetle birinci Hasan Feyzi'ye imtisalen istikbal etmesi ve Nur'lara taaşşukla idhal-i envar olması, bu kanaatimi kat kat ziyadeleştirdi. Şimdi de düşündüm: Birinci Hasan Feyzi'nin vefatından sonra Said yetişti. Ve namına baktığı ikinci Hasan Feyzi de vazifesini yaptı ve Nur'lara gark olarak ve yerine bırakacağı çok Hasan Feyzi'leri de vazife başına dâvet edip hayata vedâ etti. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'den tazarru ve niyaz eylerim ki, Risale-i Nur'a ve Üstadımıza bu Hasan Feyzi'nin acısını unutturacak daha çok Hasan Feyzi'ler ihsan buyursun. Ve onların başlarında Üstadımızı mes'ud ve bahtiyar ve muammer buyurmasını onun derya-yı rahmetinden, fazlından, inâyetinden ve ihsanından, ikramından, in'âmından, eltâfından ümitvar olup, görmekliğimizi tazarru ve niyaz eylerim.

> Günahkâr, âciz, kusurlu talebeniz Halil İbrahim (rahmetullahi aleyhi ve alâ Hasan Feyzi)

¹ "Her canlı ölümü tadacaktır." (Âl-i İmran sûresi, 3/185)

^{2 &}quot;İman edip, imanları istikametinde doğru, sağlam, yerinde ve ıslaha yönelik işler yapanları, hiç şüphe edilmesin ki, (ağaçlarının arasından ve köşklerinin) altından ırmaklar akan cennette yüksek köşklere yerleştireceğiz ve onlar orada sonsuzca kalacaklardır. Hayatlarını böyle güzel işlerle geçirenlerin mükâfatı ne qüzeldir!" (Ankebût sûresi, 29/58)

(Bu sıkıntılı zamanda nefsim sabırsızlıkla beni tâciz ederken, bu fıkra onu tam susturdu, şükrettirdi. Size de faydası olur diye leffen takdim edilen bu fıkra, başımın yanında asılı duruyor.)

- 1– Ey nefsim! Yetmiş üç sene, yüzde doksan adamdan ziyade zevklerden hisseni almışsın. Daha hakkın kalmadı.
- 2– Sen, âni ve fâni zevklerin bekasını arıyorsun. Onun için, onun zevaliyle ağlamaya başlıyorsun. Kör hissiyatınla bu yanlışının tam tokadını yersin. Bir dakika gülmeye bedel on saat ağlıyorsun.
- 3– Senin başına gelen zulümler ve musibetlerin altında kaderin adaleti var. İnsanlar, senin yapmadığın bir işle sana zulmediyorlar. Fakat kader, senin gizli hatalarına binâen, o musibet eliyle seni hem terbiye, hem hatana keffâret ediyor.
- 4- Hem yüzer tecrübenle, ey sabırsız nefsim, kat'î kanaatin gelmiş ki, zahirî musibetler altında ve neticesinde inâyet-i ilâhiyenin çok tatlı neticeleri var. 1ۇغىسى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ çok kat'î bir hakikati ders veriyor. O dersi daima hatıra getir.

Hem, feleğin çarkını çeviren kanun-u ilâhî, senin hatırın için –o pek geniş kanun-u kaderî– değiştirilmez.

5-2 مَنْ الْمَنَ بِالْقَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَذَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَدَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَذَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَذَرِ أَمِنَ مِنَ الْكَذَرِ أَمِنَ مِنَ اللَّهُ مِنْ إِلَّهُ مِنْ إِلَّهُ مِنْ إِلَّهُ مِنْ إِلْكَدَرِ اللَّهُ مِنْ إِلَّهُ مِنْ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْ مُعَلِيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلَيْكُونِ إِلْكُونِ إِلِي إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُونِ إِلْكُ

Said Nursî

 $^{^{}m 1}$ "Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur." (Bakara sûresi, 2/216)

^{2 &}quot;Kadere iman eden, gam ve hüzünden emin olur." Bkz.: el-Kudâî, Müsnedü'ş-Şihâb 1/187; ed-Deylemî, el-Müsned 1/113; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 3/187.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Garip bir münazara-yı nefsiyemi, bana mahsus iken, berây-ı mâlûmat size yazmak hatırıma geldi. Şöyle ki:

Başım üstündeki sizce mâlûm levha nefsimi tam susturduğu halde, bu gece nefs-i emmarenin silâhını daha musırrane istimal eden kör hissiyatım, damarlarıma tam dokundurup, tesemmüm ve hastalıktan gelen ziyade teessür ve hassasiyet ve şeytandan gelen ilkaat ve fitrî hubb-u hayattan gelen acip bir hâletle, o ikinci nefs-i emmare hükmünde olan kör hissiyat, benim vefat ihtimalinden şiddetli bir meyusiyet ve teellüm ve kuvvetli bir hırs ve zevk ve lezzetle kalb ve ruhuma tam ilişti.

"Niçin istirahat-i hayatına çalışmıyorsun, belki reddediyorsun? Ve gayet zevkli ve mâsumâne lezzetli bir hayat ve bir ömür kendine Nur dairesinde aramıyorsun ve ölmeye karar verip razı oluyorsun?" dedi ve dediler. Birden gayet kuvvetli iki hakikat, o ikinci nefs-i emmareyi şeytanla beraber susturdu.

Birincisi: Madem Risale-i Nur'un vazife-i kudsiye-i imaniyesi benim ölümümle daha ziyade hâlisâne inkişaf edecek ve hiçbir cihetle dünya işlerine ve benlik ve enaniyete vesilelikle itham edilmeyecek ve rekabeti tahrik eden hayat-ı şahsiyemi bulmadığı için daha mükemmel ve ihlâs ile o vazife devam edecek. Hem ben dünyada kaldıkça gerçi bir derece yardımım olabilir; fakat âdi şahsiyetimin ehemmiyetli rakipleri, münekkitleri, o şahsiyeti itham edebilir ve Risale-i Nur'a ihlâssızlıkla ilişebilir ve bir derece çekinir, çekindirir. Hem bir derece bekçilik yapan bir şahsiyetin yatmasıyla, o daire-i nurâniyedeki bütün ehl-i gayret müteyakkız davranır. Bir nöbettar yerine, binler bekçi çıkar. Elbette ölüm gelse, "Baş üstüne geldin." demek gerektir.

Hem, madem Nur şâkirtlerinden çokları hem malını, hem istirahatini, hem dünya zevklerini, hem lüzum olsa hayatını Nur'un hizmetinde feda ediyorlar. Sen, ey nefsim; neden fedakârlıkta en geri kalmak istersin?

Hem katiyen bil ki, Çok bîçârelerin hayat-ı bâkiyelerini Nur'larla kurtarmak hizmetinde, fâni ve zahmetli ihtiyarlık hayatını memnuniyetle bırakmaya lüzum olsa veya vakti gelse, râzı olmak gayet lezzetli bir şereftir.

İkincisi: Nasıl ki âciz, zayıf bir adam, bir batmanı kaldıramadığı halde on batman yük üstüne yığılmış bulunsa ve dostları onu çok kuvvetli bilip ona gizli zaafına yardımdan ziyade ondan yardım istedikleri halde, o bîçâre de onların hüsn-ü zannını kırmamak veyahut kendini çok aşağı göstermemek için gayet ağır ve soğuk olan gösteriş ve tekellüflerle kendini yüksek ve kuvvetli

göstermeye çalışmak çok elîm ve zevksiz olması gibi; aynen öyle de, ey kör hissiyatın içine giren nefs-i emmare! Bu âdi şahsiyetimin ve bir çekirdek kadar ehemmiyeti olmayan istidadımın yüz derece fevkinde ve sırf bir inâyet-i rabbâniye olarak bu karanlıklı ve çok hastalıklı asırda Kur'ân'ın eczahane-i kudsiyesinden çıkan ve rahmet-i ilâhiye ile elimize verilen Risale-i Nur'daki hakikatlere o şahıs masdar ve menba ve medar olamaz. Belki, yalnız çok bîçâre ve muhtaç ve Kur'ân kapısında bir sâil ve muhtaçlara yetiştirmeye bir vesile olduğum halde, Nur'un muhlis ve hâlis, sıddık ve sadık, sâfi ve fedakâr şâkirtleri, o bîçâre şahsiyetim hakkında yüz derece ziyade hüsn-ü zanlarını kırmamak ve hissiyatlarını incitmemek ve Nur'lara karşı şevklerine ilişmemek ve "Üstad" nâmı verdikleri o bîçâre şahsı, onların hatırı için çok aşağı olduğunu göstermemek ve ağır ve elemli tekellüflere ve tasannulara mecbur olmamak için ve yirmi sene tecrîdâtın verdiği tevahhuş için, hattâ dostlarla dahi -hizmet-i Nuriye olmazsa- görüşmeyi terk ediyorum ve etmeye ruhen mecbur oluyorum. Ve tekellüfe ve kıymetten ziyade kendimi göstermeye ve ziyade hüsn-ü zan edenlere karşı hoş görünmek için kendimi makam sahibi göstermek ve sırr-ı ihlâsa tam münâfi kendini büyük göstermek ve vakar perdesi altında benliğin zararlı ve fâni zevkini aramak hâletleri ise, ey nefsim, meftun olduğun o zevkleri hiçe indirirler.

Ey nefis! Ey zevke müptelâ bedbaht kör hissiyat! Binler dünyevî zevki alsan, şu vaziyette yine bozulur; o zevk ayn-ı elem olur. Madem yüzde doksan mâzideki ahbab âdetâ –güya– beni berzaha çağırıyorlar. Bu hazır zamandaki on dosttan ben kaçmaya mecbur oluyorum. Elbette bu ihtiyarlık ve yalnızlık hayata, berzah hayat-ı mâneviyesi bin derece müreccahtır, diye bu iki hakikatle, hadsiz şükürler olsun, o ikinci nefs-i emmare tam susturuldu, kalb ve ruhtan gelen zevke razı oldu. Şeytan dahi sustu, hattâ damarlarımdaki maddî hastalık da gayet hafifleşti.

Elhâsıl: Ölsem, vazife-i Nuriye daha ziyade ihlâs ile rekabetsiz, ithamsız inkişaf eder.

Hem, bu zamanda aramadığım cüz'î, muvakkat zevk ve bu hayat ve dünya gözüyle fütuhat-ı Nuriye'den gelen lezzet bedeline, çok ağır, soğuk ve nâhoş tekellüf elemlerinden ve hodfuruşluk zahmetlerinden ve tasannu zararlarından kurtulmak vardır.

Hem, bu senede bir defa ey nefis! Ruh ve kalble beraber çok müştak olduklarınız eski, zevkli ve hayatımdaki yaşadığım memleketleri ve ünsiyet ettiğim ahbapları ve mufarakatlerinden çok mahzun olduğum kardeşleri görmek için; beraber, kısmen hakikaten, kısmen hayalen o geçmiş mâzide gez-

din. Sen de gördün ki, o sevimli, müteaddit vatanlarımda, yüzde ancak bir-iki ahbabı bulabildin. Ötekiler, bütün berzah âlemine göçmüşler ve o sevimli hayat levhaları değişmiş, elîm ve hazin bir vaziyet almış. Daha o ahbapsız yerleri görmek istenilmez. Onun için, bu hayat ve bu dünya bizi kovmadan evvel ve "Haydi dışarıya!" demeden, biz kemâl-i izzetle, "Allah'a ısmarladık" deyip izzetimizle bu fâni zevklerimizi bırakmalıyız.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Umum kardeşlerimize binler selâm ve dua eden, hasta fakat tam mesrur kardeşiniz Said Nursî

~~

Sizleri ve umum Risale-i Nur şâkirtlerini ve bilhassa medrese-i Nuriye'nin talebelerini ve bilhassa o merhumun akrabalarını, medrese-i Nuriye'nin mübarek üstadı Hacı Hâfız Mehmed'in vefatı münasebetiyle tâziye ediyoruz. Ve Nur'lar hesabına bütün ruh u canımızla biz dünyada kaldıkça ona dua-yı rahmet etmeye ve Hâfız Ali ve Hasan Feyzi ortasında daima bütün mânevî kazançlarımıza hissedar etmeye kat'î karar verdik. O çok ehemmiyetli ve Nur hizmetinde muvaffakiyetli merhum o mübarek zat, mükemmel vazifesini bitirip yüzer mânevî evlât ve hayrulhalef bırakıp gittiği ve terhis olduğu, rahmet ve istirahat âlemine çekildiği aynı zamanda, büyük üstadlarımın dairesine kazançlarımı bağışladığım zaman, Hâfız Ali, Hâfız Mehmed, Mehmed Zühtü ve Savlı Ahmed ve Hasan Feyzi içinde, ihtiyarım olmadan Hacı Hâfız Mehmed daha hayatta iken on günden beri onların içinde görüyordum. Derdim, "Vefat edenler içinde bu da bulunsun..." ilişmedim. Hem hayatta olanlar içinde, hem üstadlar dairesinde bulunmasına hayret ederdim.

Şimdi bu mektubunuzdan anlaşıldı ki, onun halisâne kudsî hizmetinin bir kerameti olarak vefatını ihsas ediyordu. "Hâfız Ali, Hasan Feyzi ortasında makamım var." diye iş'ar ediyordu. Cenab-ı Hak, onun defter-i a'mâline Sava medrese-i Nuriye'de okunan ve yazılan risalelerin harfleri adedince ruhuna rahmetler ve kabrine nurlar ihsan eylesin, âmîn... Ve aynı sistemde tam hayrulhalef mahdumu Hâfız Mehmed ve hafîdi Ahmed Zeki'yi onun vazifesinin idamesine muvaffak eylesin, âmîn... Ve onların umumuna sabr-ı cemil ihsan eylesin, âmîn...

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Aziz, sıddık kardeşlerim ve Nur şâkirtlerinin küçük pehlivanları,

Asâ-yı Mûsâ âhirlerinde –bazı nüshalarında– mübarekler pehlivanı büyük ruhlu Küçük Ali namında bir kardeşimizin sualine karşı verdiğim bir cevap var. Onu okuyunuz ki, o zâta bazı muterizler Risale-i Nur'un kıymetini bir derece kırmak için demişler: "Herkes Allah'ı bilir. Âdi bir adam, bir veli gibi Allah'a iman eder." diye, Nur'ların pek yüksek ve pek çok kıymettar ve gayet lüzumlu tahşidatını ziyade göstermek istemişler.

Şimdi, İstanbul'da –daha dehşetli bir fikirde– anarşi fikirli küfr-ü mutlaka düşmüş bir kısım münafıklar, Risale-i Nur gibi, ekmek ve suya ihtiyaç derecesinde herkes muhtaç olduğu imanî hakikatlerine ihtiyacı düşürmek desisesiyle diyorlar ki: "Her millet, herkes Allah'ı bilir. Onu, daha yeni ders almaya ihtiyacımız çok yok." diye mukabele etmek istiyorlar.

Hâlbuki Allah'ı bilmek, bütün kâinata ihata eden rubûbiyetine ve zerrelerden yıldızlara kadar cüz'î ve küllî her şey Onun kabza-yı tasarrufunda ve kudret ve iradesiyle olduğuna kat'î iman etmek; ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve 'y kelime-i kudsiyesine, hakikatlerine iman etmek, kalben tasdik etmekle olur. Yoksa, "Bir Allah var." deyip, bütün mülkünü esbaba ve tabiata taksim etmek ve onlara isnad etmek –hâşâhadsiz şerikleri hükmünde esbabı merci tanımak ve her şeyin yanında hâzır irade ve ilmini bilmemek ve şiddetli emirlerini tanımamak ve sıfatlarını ve gönderdiği elçilerini, peygamberlerini bilmemek, elbette hiçbir cihette Allah'a iman hakikati onda yoktur. Belki küfr-ü mutlaktaki mânevî cehennemin dünyevî tazibinden kendini bir derece teselliye almak için o sözleri söyler.

Evet, inkâr etmemek başkadır, iman etmek bütün bütün başkadır.

Evet, kâinatta hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahidleri bulunan Hâlık-ı Zülcelâl'i inkâr edemez... Etse, bütün kâinat onu tekzip edeceği için susar, lâkayd kalır.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

^{3 &}quot;Allah'tan başka ilâh yoktur." (Sâffât sûresi, 37/35; Muhammed sûresi, 47/19)

Fakat O'na iman etmek, Kur'ân-ı Azîmüşşân'ın ders verdiği gibi, O Hâlık'ı, sıfatlarıyla, isimleriyle, umum kâinatın şehadetine istinaden kalben tasdik etmek; ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tevbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa, büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. Her neyse...

Evlåtlarım, ehemmiyetli bir hâdise size bu uzun meseleyi kısaca beyan etmeye sebep oldu.

Şimdilik sizlere Risale-i Nur'un ehemmiyetli şâkirtleri nazarıyla bakıyorum. Mustafa Oruç, çok talihlidir ki, kendi sisteminde ve ruhunda ve ciddiyetinde, az bir zamanda sizleri buldu. Bir iken on Mustafa oldu.

Said Nursî

~~~

Aziz, muhterem kardeşim,

Evvelâ zatınızın bir risale kadar câmi ve uzun ve müdakkikane hararetli mektubunuzu kemâl-i merakla okudum. Peşin olarak size bunu beyan ediyorum ki, Risale-i Nur'un üstadı ve Risale-i Nur'a "Celcelutiye Kasidesi"nde rumuzlu işârâtıyla pek çok alâkadarlık gösteren ve benim hakâik-i imaniyede hususî üstadım, İmam Ali'dir (radîyallâhu anh).

Ve أَسْنَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبِي âyetinin nassıyla, Âl-i Beyt'in muhabbeti, Risale-i Nur'da ve mesleğimizde bir esastır ve Vehhâbîlik damarı, hiçbir cihette Nur'un hakikî şâkirtlerinde olmamak lâzım geliyor. Fakat, madem bu zamanda zındıka ve ehl-i dalâlet ihtilâfdan istifade edip, ehl-i imanı şaşırtıp ve şeâiri bozarak Kur'ân ve iman aleyhinde kuvvetli cereyanları var; elbette bu müthiş düşmana karşı cüz'î teferruata dair medar-ı ihtilâf münakaşaların kapısını açmamak gerektir.

Hem, ölmüş insanları zemmetmek, hiç lüzumu yok. Onlar, dar-ı âhirete, mahall-i cezaya gitmişler. Lüzumsuz, zararlı, onların kusurlarını beyan etmek, emrolunan muhabbet-i Âl-i Beyt'in muktezası değildir ve lâzım da değildir di-ye, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, Sahabeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı menetmişler. Çünkü Vâkıa-yı Cemel'de Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyir

^{1 &}quot;De ki: Ben bu risalet ve irşad hizmetinden ötürü, sizden akrabalık sevgisinden başka beklediğim hiçbir karşılık yoktur." (Şûrâ sûresi, 42/23)

ve Talha ve Âişe-i Sıddîka (radîyallâhu anhum) bulunmasıyla Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, o harbi, içtihad neticesi deyip, "Hazreti Ali (radîyallâhu anh) haklı, öteki taraf haksız; fakat içtihad neticesi olduğu cihetle affedilir."

Hem Vehhâbîlik damarı, hem müfrit Râfızîlerin mezhepleri İslâmiyet'e zarar vermesin diye, Sıffîn Harbi'ndeki bâğîlerden de bahis açmayı zararlı görüyorlar.

Haccac-ı Zâlim, Yezid ve Velid gibi heriflere ilm-i kelâmın büyük allâmesi olan Sadeddin Teftazânî, "Yezid'e lânet caizdir." demiş; fakat "Lânet vaciptir." dememiş. "Hayırdır ve sevabı vardır." dememiş. Çünkü hem Kur'ân'ı, hem Peygamberi, hem bütün Sahabelerin kudsî sohbetlerini inkâr eden hadsizdir. Şimdi onlardan meydanda gezenler çoktur. Şer'an bir adam, hiç mel'unları hatıra getirmeyip lânet etmese, hiçbir zararı yok. Çünkü zem ve lânet ise, medih ve muhabbet gibi değil; onlar amel-i salihte dahil olamaz. Eğer zararı varsa daha fena...

İşte şimdi gizli münafıklar, Vehhâbîlik damarıyla en ziyade İslâmiyet'i ve hakikat-i Kur'âniye'yi muhafazaya memur ve mükellef olan bir kısım hocaları elde edip, ehl-i hakikati Alevîlikle itham etmekle birbiri aleyhinde istimal ederek dehşetli bir darbeyi İslâmiyet'e vurmaya çalışanlar meydanda geziyorlar. Sen de bir parçasını mektubunda yazıyorsun. Hattâ sen de biliyorsun; benim ve Risale-i Nur'un aleyhinde istimal edilen en tesirli vasıtayı hocalardan bulmuşlar.

Şimdi Haremeyn-i Şerîfeyn'e hükmeden Vehhâbîler ve meşhur, dehşetli dâhîlerden İbni Teymiyye ve İbni Kayyim el-Cevziyye'nin pek acip ve cazibedar eserleri İstanbul'da çoktan beri hocaların eline geçmesiyle, hususan evliyalar aleyhinde ve bir derece bid'alara müsaadekâr meşreplerini kendilerine perde yapmak isteyen, bid'alara bulaşmış bir kısım hocalar, sizin, muhabbet-i Âl-i Beyt'ten gelen ve şimdi izharı lâzım olmayan içtihadınızı vesile ederek hem sana, hem Nur şâkirtlerine darbe vurabilirler. Madem zemmetmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'î yok, fakat zemde ve tekfirde hükm-ü şer'î var. Zem ve tekfir, eğer haksız olsa, büyük zararı var; eğer haklı ise, hiç hayır ve sevap yok. Çünkü tekfire ve zemme müstehak hadsizdir. Fakat zemmetmemek, tekfir etmemekte hiçbir hükm-ü şer'î yok, hiç zararı da yok.

İşte bu hakikat içindir ki, ehl-i hakikat, başta Eimme-i Erbaa ve Ehl-i Beyt'in Eimme-i İsnâ Aşer olarak Ehl-i Sünnet, mezkûr hakikate müstenid olan kanun-u kudsiyeyi kendilerine rehber edip, İslâmlar içinde o eski zaman fitnelerinden medar-ı bahis ve münakaşa etmeyi caiz görmemişler, menfaat-siz, zararı var demişler.

Hem o harplerde, çok ehemmiyetli Sahabeler, nasılsa iki tarafda bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakikî Sahabelere, Talha ve Zübeyir (radiyallâhu anhumâ) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Hata varsa da tevbe ihtimali kuvvetlidir. O eski zamana gidip lüzumsuz, zararlı, şeriat emretmeden o ahvâlleri tetkik etmektense, şimdi bu zamanda bilfiil İslâmiyet'e dehşetli darbeleri vuran, binler lânete, nefrete müstehak olanlara ehemmiyet vermemek gibi bir hâlet, mümin ve müdakkik bir zatın vazife-i kudsiyesine muvafık gelemez...

Hattâ Sabri ile küçücük münakaşanız, hem Risale-i Nur'a, hem hakâik-i imaniyenin intişarına ehemmiyetli zarar verdiğini senden saklamam. Aynı vakitte burada hissettim, müteessir ve müteellim oldum. Sonra senin gibi ehl-i tahkik bir âlimin Risale-i Nur'a oraca ehemmiyetli bir hizmete vesile olacak Sabri oraya gelmesi, ikinizden büyük bir hizmet-i Nuriye beklerken, bilâkis üç cihetle Nur'a zarar geldiğini hissettim ve gördüm. Acaba neden bu zarar olmuş diye, iki-üç gün sonra haber aldım ki, Sabri, mânâsız, lüzumsuz seninle münakasa etmis; sen de hiddete gelmissin. "Eyvah!" dedim. "Yâ Rab! Erzurum'dan imdadıma yetişen bu iki zâtın münakaşasını musalâhaya tebdil et." diye dua ettim. Risale-i Nur'un İhlâs Lem'aları'nda denildiği gibi, şimdi ehl-i iman, değil Müslüman kardeşleriyle, belki Hıristiyanın dindar ruhânîleriyle ittifak etmek ve medar-ı ihtilâf meseleleri nazara almamak, nizâ etmemek gerektir. Çünkü küfr-ü mutlak hücum ediyor. Senin, hamiyet-i diniye ve tecrübe-i ilmiye ve Nur'lara karşı alâkanızdan rica ediyorum ki, Sabri ile geçen macerayı unutmaya çalış ve onu da affet ve helâl et. Çünkü o, kendi kafasıyla konuşmamış; eskiden beri hocalardan işittiği şeyleri, lüzumsuz münakaşa ile söylemiş. Bilirsin ki, büyük bir hasene ve iyilik, çok günahlara keffâret olur.

Evet, o hemşehrimiz Sabri, hakikaten Nur'a ve Nur vasıtasıyla imana öyle bir hizmet eylemiş ki, bin hatasını affettirir. Sizin âlicenaplığınızdan, o Nur hizmetleri hatırı için, dost bir hemşehri ve Nur hizmetinde bir arkadaş nazarıyla bakmalısınız.

Sahabelerin bir kısmı, o harplerde, adalet-i izafiye ve nisbiye ve ruhsat-ı şer'iyeyi düşünüp tâbi olarak, Hazreti Ali'nin (radiyallâhu anh) takip ettiği adalet-i hakikiye ve azîmet-i şer'iye ile beraber zâhidâne, müstağniyâne, muktesidâne mesleğini terk edip, muhalif tarafa bu içtihad neticesinde girdiklerini, hattâ İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) kardeşi Ukayl ve "Habrü'l-Ümme" unvanını alan Abdullah İbni Abbas dahi bir vakit muhalif tarafında bulunduklarından,

hakikî Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, أَبُوابِ الْفِتَنِ الشَّرِيعَةِ سَدُّ أَبُوابِ الْفِتَنِ bir düstur-u esasiye-i şer'iyeye binâen أَلْيُرِيَنَا فَنُطَهِّرُ ٱلْسِنَتَنَا² diyerek o fitnelerin kapısını açmak, bahsetmek caiz görmüyorlar. Çünkü itiraza müstehak birkaç tane varsa, tarafgirlik damarıyla büyük Sahabelere, hattâ muhalif tarafında bulunan Âl-i Beyt'in bir kısmına ve Talha ve Zübeyir (radiyallâhu anhum) gibi Aşere-i Mübeşşere'den büyük zatlara itiraza başlar, zem ve adavet meyli uyanır diye, Ehl-i Sünnet o kapıyı kapamak taraftarıdır.

Hattâ Ehl-i Sünnet'in ve ilm-i kelâmın azîm imamlarından meşhur Sadeddin Teftazânî, Yezid ve Velid hakkında tel'in ve tadlile cevaz vermesine mukabil, Seyyid Şerif Cürcanî gibi Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ın allâmeleri demişler: "Gerçi Yezid ve Velid, zalim ve gaddar ve fâcirdirler; fakat sekeratta imansız gittikleri gaybîdir. Ve kat'î bir derecede bilinmediği için, o şahısların nass-ı kat'î ve delil-i kat'î bulunmadığı vakit, imanla gitmesi ihtimali ve tevbe etmek ihtimali olduğundan, öyle hususî şahsa lânet edilmez. Belki لَعْنَهُ اللهِ عَلَى gibi umumî bir unvan ile lânet caiz olabilir. Yoksa zararlı, lüzumsuzdur." diye Sadeddin Teftazânî'ye mukabele etmişler.

Senin müdakkikane ve âlimâne mektubuna karşı uzun cevap yazmadığımın sebebi, hem ehemmiyetli hastalığım ve ehemmiyetli meşgalelerim içinde acele bu kadar yazabildim.

> اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي⁴ Said Nursî

Fitne kapılarını kapatmak şeriatın güzelliklerindendir.

^{2 &}quot;Cenâb-ı Hak ellerimizi o kanlı hadiselere bulaştırmadı; o halde biz de o hadiselerden bahsedip dilimizi bulaştırmayalım." eş-Şa'rânî, el-Yevâkît ve'l-cevâhîr s.445; el-Azîmâbâdî, Avnü'l-ma'bûd 12/274. Yakın ifadeler için bkz.: İbni Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 5/394; Ebû Nuaym, Hilyetü'l-evlivâ 9/114.

Allah'ın lâneti zalimlerin ve münafıkların üzerine olsun.

⁴ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Cennetü'l-Firdevs'in meyveleri ve Medresetü'z-Zehra'nın heyet-i fa'âlesinin sahâif-i amelleri ve defter-i haseneleri olan Zülfikar ve arkadaşlarını, selâmetle Cuma gecesi serçe kuşunun verdiği müjdeden iki saat sonra kemâl-i sürurla aldık. Sizlere onların harfleri adedince

deyip ruh u canımızla sizi tebrik ettiğimiz gibi, bu memleketi de tebrik ederiz. Ve Zülfikar'ın zuhurunun mukaddimeleri başlamasıyla din lehinde kuvvetli cereyanların ve aleyhindeki tecavüzün durması ve bir kısmı rücu edip eski hatîâtın tamirine çalışması işaretiyle, şimdi bilfiil tezahür ve neşrolması, inşaallah memleket için İslâmiyet cihetinde büyük bir faydası olacak ve zulmetleri dağıtacak işaretini veriyor.

Evet, şimalden gelen küfr-ü mutlak cereyanını durduracak, yalnız Risale-i Nur'dur. Siyaset, diplomatlık, bu vazifeyi göremez. Onun için, vatan-perver ve milliyetçi ve siyasetçiler, Nur'lara sarılmaya mecburiyet var. O Zülfikar'ın zuhura gelmesi için çalışanların şahs-ı mânevîsinin, belki her birisinin kıyâmetteki defter-i hasenatına yedi yüz sayfasıyla birtek sayfa-yı hasenat olmasını rahmet-i ilâhiyeden niyaz ediyoruz.

Mådem o iman hakikatleri yüksek bir ibadet ve hasenedir ve onunla çokların imanını kurtarmak binler hasene hükmündedir; onun zuhuruna çalışanların her birisi onu okuyup ve dinleyip itikad etmesiyle, aynen işlediği sair hayratın defteri gibi bir uhrevî senedidir. Elbette onların ve şahs-ı månevîsinin âhirette defter-i hasenatından yedi yüz sayfasıyla birtek sayfa olarak Zülfikar aynen neşrolmak ve bir sayfası hükmüne geçmek, hadsiz bir rahmetin şe'nidir.

Sâniyen: Gerçi Nur'lar girdikleri her yerde galebe eder; fakat mütemerrid ve muannid zındıklar, maddiyyûnlar, ellerinden geldiği kadar fütuhatına fütur vermek için desiselere ve ehl-i siyasete evham vermeye çabalıyorlar. İnşaallah bir halt edemezler. Fakat ihtiyat her vakit iyidir. "Sirran tenevverat" düsturu devam ediyor. Tâ bunun gibi birkaç mecmua çıkıncaya kadar temkinli ve ihtiyatlı bulunmak lüzumu var. Hattâ bu defa sırr-ı وَإِنَّا أَعْطَيْنَا وَاللّٰهُ 'nın remizli risalesini on üç seneden beri görmediğim halde buraya göndermek bir derece

Allah mübarek kılsın. Allah sizi muvaffak etsin. Allah sizi iki cihanda mesut etsin.

^{2 &}quot;Hiç şüphesiz (sana bol ve kesilmez hayır) verdik." (Kevser sûresi, 108/1)

ihtiyat kaidesine muhalif olduğu gibi, herkes anlamaz, hem tevil ve tefsir lâzımdır. Çünkü Lâhika'da bir mektupta yazmıştım ki, iki hakikat mücmelen bana ihtar edilmişti:

Birisi: Bir derece dar bir dairede bir nur gösterilmişti; geniş bir dairede mânâ verip, kırk sene evvel "Bir nur göreceğiz." diye müjde veriyordum. Hattâ Hürriyet'ten evvel, eski talebelerime de o müjdeyi mükerrer söylüyordum. Zannederdim ki, geniş siyaset dairesinde olacak. Hâlbuki bu memleketin en ziyade muhtaç olduğu imanî ve İslâmî ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye dairesinde Risale-i Nur'u göreceksiniz diye hakikatten bana ihtar edilmiş; bir hiss-i kable'l-vuku ile musırrane ve tekrarla ben de haber veriyordum, o hak ve hakikatli meselenin sûretini değiştiriyordum.

İkincisi: Şeâir-i İslâmiye'ye ve siyaset-i İslâmiye'ye darbe vuranlar on iki, on üç, on dört, on altı sene zarfında büyük darbeler yiyecekler diye bana ihtar edildi. Evvelki meselenin aksine olarak, geniş dairede vuku bulan o hâdisâtı ve büyük cemaatlere gelen o tokatları, küçük bir dairede şahıslara gelecek tokatlar suretinde mânâ vermiştim ki, tam aynen iki dairede, hem küçük, hem büyük, on iki sene sonra en müthişi dünyayı terk ettiği gibi, büyük dairede de onun gibi dehşetli cemaatler on iki, on üç, on dört, on altı tarihlerinde aynı tokatları yediler ve yiyecekler diye ihtar edildi.

Ben, tevilimle bu büyük daireyi yalnız küçükte tatbik ettiğim gibi, evvel-ki "nur" meselesinde de bilâkis küçük daireyi ve sırf imanî hâdise-i Nuriye'yi pek geniş daire-i siyasiyede tevilimle mânâ vermiştim. Onun için, sırr-ı أَعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا أُعْطَيْنَا وَوَسِي yı herkes birden anlamaz. Hem şahsî isimleri böyle mesail-i il-miyeye girmemek lâzım olduğundan, o risale hattâ on üç seneden beri elime geçmediğinde isabet var; kardeşlerim dahi onu merak etmesinler. Biri eğer çok merak etse, o sırr-ı ﴿ الْمُعْطَيْنَا الْعُطْيِنَا الْمُعْطَيْنَا وَاللّٰهُ 'nın başında "Şimdiki Sâniyen..." ile başlayan fıkrayı ve Lâhika'da geçen aynı meseleye dair fıkrayı okumak lâzımdır; yoksa hiç bakmasın.

O ikinci Harb-i Umumî ve o dehşetli şahsın dünyadan gitmesiyle ve şimdi de onun mesleği geri çekilmesi ve bir kısmı o mesleğin aksine din lehinde resmen çalışması ve ehl-i imanın istibdad-ı mutlakadan bir derece kurtulması ve az bir tevil ile o risaleciğin verdikleri haber aynı tarihlerde vuku bulması, o sûrenin bir lem'a-yı i'câzıdır. Fakat heyecanlı tevillerim perde çekmişti; hakikat gizlenmiş.

 $^{^{}m l}$ "Hiç şüphesiz (sana bol ve kesilmez hayır) verdik." (Kevser sûresi, 108/1)

Aziz, muhterem kardeşim,

Bin üç yüz seneden beri âlem-i İslâm'ı ağlatan ve bütün ehl-i hakikate "Eyvahlar! Yazıklar olsun!" dediren âlem-i İslâm'ın en dehşetli büyük yarasını deşmek, düşünmek, benim hususî meşrebimde tahammülüm fevkinde elem veriyor. Hususan yirmi beş seneden beri ihlâs ile hakikî hizmet-i imaniye, beni her nevi siyasetten çektiği ve yirmi beş sene zarfında bir gazeteyi okutturmadığı gibi; yirmi sene bu işkenceli esaretimde hayat-ı siyasiyeye bakmamak için hükûmete müdafaat-ı hapsiyeden başka müracaat etmeyen ve vazife-i imaniyeye noksan gelmemek ve ihlâs kırılmamak ve siyasete bulaşmamak için on sene bu dehşetli Harb-i Umumî'ye bakmayan, baktırmayan bir hâlet-i ruhiyeyi taşımaya mecburiyetim varken; şimdi dehşetli ejderhalar hakâik-i imaniye cephesinde ehl-i imanı gözümüz önünde saldırmalarından ve çokları ısırmalarından, ehl-i imanı kurtarmak mecburiyeti Kur'ân'ın emriyle varken; bu zamanı bırakıp, eski zamana gidip, Ehl-i Beyt'e gelen dehşetli zulümleri temâşâ etmek, daha ziyade ruhumu ezer ve kuvve-i mâneviyeyi kırıp ruhuma azap azap üstüne gelmektir.

Zâlim siyasetin gaddarâne bir düsturu olan "Cemaat için fert fedâ edilir." diye çok zâlimâne pek çok vukuatı, ehvenü'ş-şer diye bir nevi adalet-i izafiye namında hâkimiyetine bir maslahat göstermişler. Hattâ bu asırda, o gaddar düsturun hükmüyle, bir adamın hatasıyla bir köyü mahveder. Beşon adamın, onların siyasetine zarar vermek tevehhümüyle, binler adamı perişan eder.

İşte, eski zamanda bir derece, siyasetin bu gaddar düsturu İslâmlar içine girdiğinden, siyasette, bu müthiş düsturlar karşısında, mecburiyetle Selefi Salihîn sükûtla ve Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'in imamları o kapıları kapamak, مُنْ اللهُ أَيْدِينَا فَنُطَهِّرُ أَلْسِنَتَنَا deyip o kapıları açmıyorlar.

Madem Ehl-i Beyt'e zulmedenler şimdi âhirette cezasını öyle bir tarzda görüyorlar ki, bizim onlara hücumla yardımımıza bir ihtiyaç kalmıyor. Ve mazlum Ehl-i Beyt, muvakkat bir azap ve zahmet mukabilinde o derece yüksek bir mükâfat görmüşler ki, aklımız ihata etmiyor. Değil şimdi onlara acımak, belki onları o hadsiz rahmete mazhariyetleri noktasında binler tebrik etmek gerektir ki, birkaç sene zahmetle, milyonlar mertebeler ve bâki saadetler âhirette kazandıkları gibi, dünyada da kaldıkları zamanda, ehemmiyetsiz, dünyanın fâni

[&]quot;Cenâb-ı Hak ellerimizi o kanlı hadiselere bulaştırmadı; o halde biz de o hadiselerden bahsedip dilimizi bulaştırmayalım." eş-Şa'rânî, el-Yevâkît ve'l-cevâhîr s.445; el-Azîmâbâdî, Avnü'l-ma'bûd 12/274. Yakın ifadeler için bkz.: İbni Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 5/394; Ebû Nuaym, Hilyetü'l-evliyâ 9/114.

saltanatı ve muvakkat hâkimiyeti ve karışık siyasetine bedel mânevî birer sultan ve hakikat âleminde birer şâh, birer mânevî padişah makamını kazandılar. Valiler yerine, evliyalar, aktablara kumandan oldular. Kazançları bire bin değil, milyonlardır.

İşte bu sır içindir ki, Yeni Said'in hususî üstadı olan İmam Rabbânî, Gavs-ı Âzam ve İmam Gazâlî, Zeynelâbidin (radiyallâhu anhum) hususan Cevşenü'l-Kebîr münâcâtını bu iki imamdan ders almışım. Ve Hazreti Hüseyin ve İmam Ali (kerremallâhu vecheh) den aldığım ders, otuz seneden beri, hususan Cevşenü'l-Kebîr'le daima onlara mânevî irtibatımda, geçmiş hakikati ve şimdiki Risale-i Nur'dan bize gelen meşrebi almışım. Zâlimlerin gaddarlıklarını değil deşmek, bakmak, belki düşünmek de meşrebimize gelmiyor. Çünkü onlar mücâzâtını ve mazlumlar mükâfatını, aklımızın fevkinde görmüşler. O meselelerle meşgul olmak, şimdiki bu hazır musibet-i diniyeye karşı mükellef olduğumuz vazife-i Kur'âniye'ye zarar verir.

Ulemâ-yı İlm-i Kelâm'ın ve usûlü'd-din allâmelerinin ve Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'in dâhi muhakkiklerinin İslâmî akidelere dair çok tetkik ve muhakematla ve âyât ve hadisleri müvazene ile kabul ettikleri usûlü'd-din düsturları, şimdiki Risale-i Nur'un meşrebini muhafazaya emrediyor, kuvvet veriyor. Hattâ, hiçbir yerde, hattâ ehl-i bid'a kısmı da bu meşrebimize ilişemiyorlar. Hakikat-i ihlâs tam muhafaza edildiği için, her nevi ehl-i İslâm içine giriyor. Şîalıkta mutaassıp ve Vehhâbîlikte de müfrit, filozofların en maddîsi ve mütefennini ve mutaassıp hocaların en enaniyetlisi, beraber Nur dairesine girmeye başlamışlar ve kısmen şimdi de kardeşçe bulunuyorlar. Hattâ bazı misyonerler de, din-i İsâ'nın (aleyhisselâm) hakikî ruhânîsi de o daireye gireceklerine emâreler var. Birbirine hücum değil, belki bir tesanüt, bir musalâha lüzumunu hissedip medar-ı münakaşa meseleleri ortaya atmıyorlar. Demek İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) otuz kırk işaretiyle sarahat derecesinde haber verdiği Risale-i Nur, bu zamanın müthiş yaralarına tam bir ilâçtır. Onun için, o daire bize kâfi gelmiş, harice çıkmıyoruz.

İmam Ali'nin (Kerremallâhu vecheh) şahsına ve hayatına ve adalet-i hakikî üzerine giden siyasetine ilişmek, darbe vurmak başkadır. Şahsiyet-i zahirîsinden ve hayat-ı dünyeviyesinden ve siyaset-i içtimaiyesinden binler derece daha yüksek olan şahsiyet-i mânevîsine ve kemâlât-ı ilmiyesine ve makamat-ı velâyetine ve varisliğine darbe gelmez ve gelmemiş ve gelemiyor. Kimin haddi var? Onun için, iki ciheti birleştirmek tevehhümüyle karşısında muarazaya

çalışanların taarruzu pek dehşetli görünüyor. Ehl-i iman ortasında nasıl böyle vukuat olabilir, diye hayret veriyor. Hâlbuki Yezid ve Velid gibi habis herifler müstesna, ötekilerin kısm-ı âzamı, İmam Ali'nin (radiyallâhu anh) harika kemâlâtına ve kerametlerine ve verasetine ilişmek değil, belki yalnız hayat-ı içtimaiye-i insaniyeye ait idaresine darbe vurmaya çalışmışlar, hata etmişler.

Hâricî ve büyük bir düşmanın hücumu zamanında, dahilî küçük düşmanlıkları bırakmak elzemdir. Yoksa, hücum eden büyük düşmana yardım hükmüne geçer. Bunun için, daire-i İslâmiye'de eskiden beri tarafgirâne birbirine mukabil, muarız vaziyetini alan ehl-i İslâm o dahilî düşmanlıkları muvakkaten unutmak maslahat-ı İslâmiye muktezasıdır.

~~~

Aziz, sıddık, bahtiyar kardeşim Süleyman Rüştü,

Seni ve kardeşin kahraman Burhan'ı ve senin iki mübarek, mâsum evlâdını ve senin hane halkını, Risale-i Nur namına ve umum şâkirtler hesabına ruh u canımızla sizi tebrik ediyoruz. Böyle kudsî ve daimî sevap kazandıracak uhrevî bir hizmete muvaffakiyetinizi, Isparta ve bu memleket istikbalde alkışlayacaktır. Size çok hayırlı duaları kazandıracak. İnşaallah, Zülfikar gibi daha çok emsaline muvaffak olursunuz. Bu acip şerait içinde bu fevkalâde muvaffakiyet, hem Zülfikar'ın, hem sadakatinizin bir kerametidir. Çok mübarek olan senin rüyan –ki, emr-i ilâhi ile, Kur'ân'ı, Hazreti Peygamberimiz (aleyhissalâtü vesselâm)'a vermek, Hazreti Cebrail'in vazifesinin bir cilvesidir— işarettir ki, bu hizmetiniz hem rıza-yı ilâhiyeye, hem rıza-yı Peygamberîye (aleyhissalâtü vesselâm) muvafıktır. Mucizât-ı Kur'âniye'yi, Mucizât-ı Ahmediye vasıtasıyla ümmet-i Muhammediye'ye (aleyhissalâtü vesselâm) tebliğ etmek mânâsıyla senin rüyan tâbir edilir.

Nasıl, bir küçücük cam parçasında güneşin bir timsali, ziyasıyla o elindeki camı tutanla münasebettar olur, bir nevi muhabere eder. Öyle de hususî bir tecellî ile, rü'yalarda –selef-i sâlihînde bu çeşit rüyalar görülmüş– makbuliyet ve rıza alâmetidir. Hazreti Peygamber'in (aleyhissalâtü vesselâm) yanında gördüğün adam da, Nur ve Risale-i Nur şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsidir.

Vazifemiz, ihlâs ile ve sebat ve tesanüdle ve mümkün olduğu kadar ihtiyatla, "sirran tenevverat" irşad-ı Alevî'yi fiilen tasdik etmek, ona göre hareket etmektir. Yoksa, muarızlara mukabele etmek ve onların hücumundan telâş etmek değil. Muvaffakiyet ve fütuhat-ı Nuriye ve revaç ile intişarı ise, vazife-i ilâhiyedir. "Vazifemizi yapıp, vazife-i ilâhiyeye karışmamak gerektir." diye hem bana, hem sizin bedelinize teselli buldum.

~~~

O beş Ahmed'den Safranbolu'da Hasan Feyzi'nin tam yerine geçen tam vârisi Safranbolulu Ahmed Fuad'ın gayet samimî ve fedakârâne mektubunda, benim bedelime, aynen Hasan Feyzi, Hâfız Ali gibi, bâki kalan hayatını bana verip, benden evvel berzaha gitmek için dua ediyor. Hâlbuki şimdi Nur'lara onun hayatı daha ziyade faydalıdır. Bana nisbeten genç, faal bir kardeşim, benden sonra, kardeşlerim gibi vazife-yi Nuriyemi yapıyorlar diye kemâl-i istirahat-i kalble ecelimi beklerim. Cenab-ı Hak, onun gibi çok fedakârları Nur'lara kavuştursun.

~~eo~~

Hem çok eski, hem çok sadık, hem çok muktedir, sebatkâr medrese-i Nuriye kahramanlarından Marangoz Ahmed'in; ve medresenin üstadı olan merhum Hacı Hâfız'ın kerametli vefatına dair güzel, hazîn mektubunda, o medrese-i Nuriye'nin şâkirtlerinin o merhum üstadlarına karşı gösterdikleri dindarane vaziyet ve yağmurun zahmet vermemek ve onları ıslatmamak ve üşütmemek için durması, iş bittikten sonra başlaması, o merhum zatın ruhuna büyük rahmetlerin nüzûlüne emâre... Cenab-ı Hak o rahmet katreleri adedince ona ve onlara rahmet etsin, âmîn...

~~~

Kastamonu'da, sekiz sene mübarek mahdumu ve merhum refikasıyla Risale-i Nur'a fevkalâde bir sadakatle çalışan ve kalemiyle Risale-i Nur'a çok hizmet eden ve çokları Nur dairesine getiren ve hapishanede kendi gibi kahramanlardan olan Sadık Beye, hem istirahatime, hem Nur şâkirtlerinin tesanüdüne ehemmiyetli hizmet eden ve Feyzi ve Emin ve İhsan ve Ahmed'ler gibi has kardeşlerimizle, yine Kastamonu'da Nur'lara hizmet eden Küçük Şeyh namında Hilmi Bey bana mektubunda, Nurcu olan refikasının vefatını bildiriyor. O merhume hakkında medar-ı şükrandır ki, bir-iki aydır, dualarımda

"Zehralar" dediğim vakit, "Hâcerler" de derdim, içinde o merhumeyi de niyet ediyordum. Vefatını bilmiyordum. Cenab-ı Hak ona binler rahmet eylesin ve akrabasına sabr-ı cemîl ihsan etsin, âmîn...

~~~

Risale-i Nur dairesinde bulunan ve bilfiil çalışan hocalardan ve Konya hocalarından başka, sair hocalara, bugünlerde, tashihat yaparken şiddetli bir hiddet bana geldi. Çünkü Arabî okumayan Nur şâkirtlerinin fedakârları, Arabî bilmemesinden sehivler, hatalar oluyor. Ben de zahmet çektiğimden, hem eski talebelerimden olan hocalara ve kardeşime, hem şimdiki Ankara'da ve İstanbul'daki resmî hocalara bağırarak dedim:

"Ey insafsızlar! Neden hem vazifeniz, hem medresenin mahsulü, hem size farz-ı ayn gibi lüzumu bulunan bu hizmet-i imaniyede bana yardım etmiyorsunuz? Belki de sizin lâkaytlığınızdan çokların çekilmesine sebebiyet veriyorsunuz. İmam Ali'nin (radîyallâhu anh) âhir zamanın bir kısım hocalarına vurduğu tokattan hissedar oluyorsunuz." diye dehşetli bir itiraz kalbe gelirken, birden, kalbini bozmayan hocaları müdafaa etmek için üç mânâ ihtar edildi.

Birincisi: Resmen iki büyük merkezde, iki heyet-i ilmiye, beyanı münasip olmayan çok esbaba binâen, her vesile ile, hoca kısımlarının Risale-i Nur'dan çekilmeleri için çok vasıtaları istimal ediyorlar. Memuriyet gibi derd-i maişet belâsıyla bîçâre hocaları dairelerine çekip, Nur'lardan uzaklaştırıyorlar. Bîçâre hocalar, Nur'ların kıymetini bilmiyorlar değil; belki derd-i maişet veyahut o heyet-i ulemâdaki büyük hocalara itimad edip ve kendi tahsil ettiği ilm-i dinî kendi imanını kurtaracak derecesindedir zannıyla lâkayt kalıp, ruhsatla amel etmeye kendine fetva buluyor.

İkinci mânâ: Bu kadar dehşetli bir hücum ve tazyike mâruz kalan Risale-i Nur şâkirtlerini, evham yüzünden, güya "Menemen ve Şeyh Said vakıaları gibi bir hâdisenin ihtimali var", diye iki defa imha için, hem perde altında eskiden beri düşmanlarım, hem resmen kanun ve idare ve siyaset cihetinde merhametsiz bir surette bazı erkân-ı hükûmetin bizi iki defa hapis ve itham etmesi ve resmî ve gayr-i resmî propagandalarla herkesi bizden ve Nur'lardan ürkütmesiyle, elbette hassas ve bir derece zayıf hocalara ehemmiyetli bir korku verip bir mâzeret olur. Onun için, ekseriyet değil, belki yalnız fevkâlade bir cesaret ve gayret taşıyan bir kısım hocalar Nur'lar dairesine girip, girmeyenleri de bir derece affettirdiler.

Üçüncü mânâ: Şimdilik tehir edildi. Bazı hocalar, "Minare kadar yüksek bir adamı," hem "Alnında okunacak bir yazı bulunacak," hem "Birden eli bir su ile delinecek," gibi hakikatin perdesi olan teşbihleri hakikat zannetmek bahanesiyle, Nur'un bazı ihbârât-ı gaybiyesi, sathî nazarlarına muvafık gelmiyor, ona daha yanaşmıyor. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, bu zamanda Risale-i Nur'da, nokta-yı istinad olarak avam-ı müminînin en ziyade muhtaç oldukları ve Nur'da buldukları öyle bir hakikattir ki; hiçbir şeye âlet olmayacak ve hiçbir garaz ve maksat, içine girmeyecek ve hiçbir şüphe ve vesveseye meydan vermeyecek ve hiçbir düşman ona bahane bulup çürütmeyecek ve yalnız hak ve hakikat için ona çalışanlar bulunacak, dünya maksatları ona karışmayacak, tâ ki, uzakta olan ehl-i iman, o hakikate ve sadık nâşirlerine tam itimad edip imanlarını, zındıkların ve dinsizlerin, din aleyhindeki dehşetli filozofların itirazlarından ve inkârlarından kurtarsınlar.

Evet, o ehl-i iman, lisân-ı hâl ile diyecek ki: Madem bu hakikati, bu kadar şiddetli düşmanları çürütemediler ve itiraz edemiyorlar; ve şâkirtleri, haktan başka onun hizmetinde hiçbir maksat taşımıyorlar. Elbette, o hakikat, ayn-ı hak ve mahz-ı hakikattir diye, bin burhan kadar bir delil hükmünde imanını kuvvetlendirir ve kurtarır; ve "İslâmiyet'te bir hakikatsizlık mı var?" diye daha evhama düşmeyecekler.

İki defadır, himmeti uzun, eli kısa Abdurrahman Salâhaddin, Asâ-yı Mûsâ'yı ve Zülfikar'ın bir kısmını Câmiü'l-Ezher'e göndermek istemiş; hilâf-ı memul olarak, o lüzumlu ve ehemmiyetli yere bazı esbaba binâen gitmemiş الْفَخْيُرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللهُ² kaidesince, belki ben o iki nüshaya bakmadığım ve tashih edemediğim için, o inceden inceye her şeyi tetkik eden ulemâ heyetine, tam bir tashih gördükten sonra, hem tam Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ beraber olarak gitmek münasiptir, diye kalbime geldi. Belki ehemmiyetli ve ulemânın itirazını celb edecek sehivler içinde var. Onun için, o iki risaleyi Salâhaddin bana göndersin ki, ben bakacağım. Sonra, inşaallah, hem tam Zülfikar'ı, hem Asâ-yı Mûsâ ile, hem Tılsım Mecmuası ile, ehemmiyetli bir beyanname ile beraber göndereceğiz.

Üstadlarımdan birisi olan Mevlânâ Celâleddin-i Rumî'nin (kuddise sirruh) mensuplarından olduğu anlaşılan eczacı Hacı Abdüllatîf'in mektubundan an-

Bkz.: Buhârî, tevhîd 17; Müslim, fiten 101-103, 95; Tirmizî, fiten 59; Ebû Dâvûd, melâhim 14.

^{2 &}quot;Allah'ın kullarını sevk ettiği ve onlar için seçtiği her şeyde hayır vardır." Bkz.: el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 1/478.

laşılıyor ki, bilerek, tam takdir ederek Nur'lara hizmet edecektir. Zaten ben bekliyordum ki, Mevlevîlerden bazı Nur kahramanları çıksın. İnşaallah birisi bu olacak. Ona çok selâm ederim. Hususî mektup yazmaya halim müsaade etmediği için gücenmesinler. Orada, Sabri ve mahdumları ve Nur şâkirtlerine ve başta Hoca Vehbi Hazretleri olarak hocalarına çok selâm eder ve dualarını bekleriz.

~~~

Size hayatımda vefattan sonra elinize geçecek mânevî malımı ve hukukumu size vermeye ve أَنْ تَمُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا أَنْ تَمُوتُوا اللهِ sırrına binâen, ölümden evvel sizi bilfiil vâris yapmaya dair bir Nur şakirdi sordu ki: "Hikmet nedir? Sizi daha çok zaman aramızda görmek istiyoruz. İnşaallah öyle kalacaksınız."

Ben de dedim ki: Eğer vefattan sonra bu hakikî ve hakikatli vârislerin eline bu malım geçse, dünya malı gibi bir derece taksim olur; derecesine göre her birisi maldan bir kısmına hakikî malik olur, umumuna mâlik olamaz. Fakat ölümden evvel vârislere verilse; emvâl-i uhrevî gibi, her birisi umum o mala, o nur lâmbasına derecesine göre mâlik sayılır. Her birisi küçük birer Said olur; bir nöbetçi yerine, binler nöbetçiler olur. Said'in, irsiyette yalnız binden bir hisse sahibi bir Nurcu olmaz, belki tam bir genç Said olur.

Meselâ o emvâl –emvâl-i Nuriye– faraza bir hazine kadar olsa, binler Nurculara tevziatta, taksimatta yirmişer, yüzer altın düşebilir. Fakat vefat etmeden onları onlara vermek, bir sırr-ı azîme binâen, her birine istidadına göre, haslara bir milyon birden düşebilir. Bu sırrın bir sırrı var, şimdi izah edemem.

Yine o şâkirt dedi ki: "Her bir has şakirdin, senin gibi hayatını ve bütün rahatını feda edebilir mi ki, o koca malı bütün birden alsın?"

Ben de dedim ki: İnşaallah, tesanüdün sırr-ı âzîmi ile –ki, üç elif tesanüdle yüz on bir kuvvetinde gösterdiği gibi– has şâkirtlerin mabeynindeki tesanüd-ü hakikînin verdiği kuvvet, benim gibi bir bîçârenin sizce fevkalâde zannedilen fedakârlığından geri kalmayacaktır inşaallah.

[&]quot;Ölüm gelip çatmadan evvel, şehevânî ve nefsanî hislerinizi terk etmek suretiyle ölüp, hakikî hayata eriniz." es-Sehâvî, el-Makâsıdü'l-hasene s.436; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.198; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/384.

Sava Medrese-i Nuriye kahramanlarından Mehmed Çavuş, benim için yazdığı *Zülfikar*'ı Emniyet Müdürü'nün elinde görmüş, demiş: "Benimdir, veriniz.."

O da demiş ki: "Hoşuma gitti, bir-iki hafta okuyacağım."

O da demiş: "Kalsın."

Eğer münasip görseniz, benim tarafımdan o Emniyet Müdürü'ne ve alan komisere deyiniz ki: Said size selâm edip benim hattım güzel olmadığı için, o zat, benim için yazmış.

Ben İsparta'yı toprağıyla, taşıyla, bütün ahalisiyle mübarek gördüğümden, oradaki hükûmete, hususan zabıtasına ciddî dost nazarıyla bakıyorum. Hususan çok tecrübelerle ve üç vilâyet zabıtasının itirafıyla ve üç vilâyet mahkemesinin müttefikan beraat kararıyla ve üç cemiyet-i ilmiyenin ve ehl-i vukufun tahsin ve takdirleriyle sabit olmuş ki, Risale-i Nur eczaları ve şâkirtleri, Emniyet Müdürü'nün ve zabıtanın vazifeleri olan âsâyiş ve idare ve inzibat ve ahlâksızlığa karşı, komiserlerden ziyade, serkeşleri itaate getirmek ve âsâyişi temin etmekte, mânevî ve tam tesirli mânevî inzibat memurlarıdır. Onun için, zabıta, evhamla değil, kemâl-i takdirle, Emniyet Müdürü'nün bakması gibi bakmalıdır. Çünkü o Zülfikar hakkında demiş: "Çok güzel, sevdim, okuyacağım.. hoşuma gitti." Her neyse... Siz, daha ne münasip görürseniz öyle yaparsınız.

Hem Emniyet Müdürü'ne deyiniz ki: Kardeşimiz Said diyor: Eğer o Zülfikar tam hoşuna gitmişse, o benimdir, ona hediye ediyorum. Hem onun gibi mühim olan Asâ-yı Mûsâ'yı da ona hediye edeceğim.

Denizli'den ve Tavas'tan gelen güzel mektuplarına hususî cevap vermeye katiyen vaktim ve halim müsaade etmediğinden, hususî cevap vermediğimden gücenmesinler. Çakır Yusuf'un mektubundan, tam ciddiyeti ve tam Hasan Feyzi'nin bir vârisi olduğunu gösteriyor.

~~~

Kardeşimiz ve Nur'un kumandanlarından İsparta Hulûsi'si Refet Bey'in mübarek mâsumunun dokuz yaşında iken –bu derece– Risale-i Nur'dan Birinci Söz'ü yazması gösteriyor ki, o mübarek Hüsnü, Safranbolu'nun on bir yaşındaki Hüsnü'sü gibi dahi mâsumların küçücük bir kahramanı olmaya namzettir. Cenab-ı Hak onu Nur'lara bağışlasın ve muvaffak eylesin, âmîn... İnşaallah, yazdığımız nüshayı sonra tashih edip göndereceğim.

Eski Dahiliye Vekili, Şimdi Parti Kâtib-i Umumisi Hilmi Bey

Evvelâ: Yirmi sene zarfında birtek istida Dahiliye Vekili iken sana yazdım. Fakat yirmi senelik kaidemi bozmadım, vermedim. İstersen sana okuyacağım. Hem eski dahiliye vekili, hem şimdi kâtib-i umumî sıfatlarıyla seninle konuşacağım. Yirmi sene hükûmetle konuşmayan, tek bir defa yine hükûmet hesabına hükûmetin büyük bir rüknü ile konuşan adam, on saat kadar söylese azdır. Onun için siz benimle konuşmayı bir-iki saat müsaade ediniz.

Sâniyen: Şimdi partinin kâtib-i umumîsi itibarıyla size bir hakikati beyan etmeye kendimi mecbur biliyorum. Hakikat de şudur:

Sen, kâtib-i umumî olduğun Halk Fırkası'nın millet karşısında gayet ehemmiyetli bir vazifesi var. O da şudur:

Bin seneden beri âlem-i İslâmiyet'i kahramanlığı ile memnun eden ve vahdet-i İslâmiye'yi muhafaza eden ve âlem-i beşeriyeti, küfr-ü mutlaktan ve dalâletten şanlı bir surette kurtulmasına büyük bir vesile olan Türk milleti ve onların Türkleşmiş din kardeşleri!

Eğer şimdi, eski zaman gibi kahramancasına Kur'ân'a ve hakâik-i imana sahip çıkmazsanız ve sizler gibi ehl-i hamiyet eskide yanlış bir surette ve din zararına medeniyetin propagandası yerinde doğrudan doğruya hakâik-i Kur'âniye ve imaniyeyi tervice çalışmazsanız, size kat'i'yen haber veriyorum ve kat'î hüccetlerle isbat ederim ki, âlem-i İslâm'ın muhabbet ve uhuvveti yerine, dehşetli bir nefret; ve kahraman kardeşi ve kumandanı olan Türk milletine bir adavet; ve şimdi âlem-i İslâm'ı mahva çalışan küfr-ü mutlak altındaki anarşiliğe mağlûp olup, âlem-i İslâm'ın kalesi ve şanlı ordusu olan bu Türk milletinin parça parça olmasına ve şark-ı şimalîden çıkan dehşetli ejderhanın istilâ etmesine sebebiyet verecek.

Evet, hariçte iki dehşetli cereyana karşı bu kahraman millet, Kur'ân kuvvetiyle dayanabilir. Yoksa, küfr-ü mutlakı, istibdad-ı mutlakı, sefahet-i mutlakı ve ehl-i namusun servetini serserilere ibâha etmesini âlet ederek dehşetli bir kuvvetle gelen bir cereyanı durduracak, ancak İslâmiyet hakikatiyle mezcolmuş, ittihad etmiş ve bütün mâzideki şerefini İslâmiyet'te bulmuş, bu millet dayanabilir. Bu milletin hamiyet-perverleri ve milliyet-perverleri, her şeyden evvel bu mümteziç, müttehid milliyetin can damarı hükmünde olan hakâik-i Kur'âniye'yi terbiye-i medeniye yerine esas tutmak ve düstur-u hareket yapmakla o cereyanı durdurur inşaallah.

İkinci cereyan: Âlem-i İslâm'daki müstemlekâtlarını kendilerine ısındırmak ve tam bağlamak için bu vatandaki kuvvetli merkeziyet-i İslâmiye'yi dinsizlikle itham etmekle bozmak ve âlem-i İslâm'ın irtibatını mânen kesmek ve uhuvvetlerini bu millete adavete çevirmek gibi bir plânla şimdiye kadar bir derece muvaffak da olmuş.

Eğer bu cereyanın aklı başında olsa, bu dehşetli plânı değiştirip, hariçteki âlem-i İslâmı okşadığı gibi, bu merkezdeki İslâmiyet dinini okşasa, hem o da çok istifade eder, hem azîm fütuhatını bir derece muhafaza eder, hem bu vatan ve millet dehşetli belâdan kurtulur.

Eğer şimdi siz kâtib-i umumî olduğunuz hamiyet-perver, milliyet-perver adamlar, şimdiye kadar cereyan eden ve medeniyet hesabına mukaddesatı çiğneyen usulleri muhafazaya çalışıp, üç-dört şahsın inkılâp namında yaptıkları icraatı esas tutarak mevcut haseneleri ve inkılâp iyiliklerini onlara verip ve mevcut dehşetli kusurları millete verilse, o vakit üç-dört adamın seyyiesi üçdört milyon seyyie olup bu kahraman ve dindar milleti ve İslâm ordusu olan Türk milletinin geçmiş asırlardaki milyarlar şerefli merhum ordularına ve milyonlarla şehidlerine ve milletine büyük bir muhalefet ve ervahına bir mânevî azap ve şerefsizlik olmakla beraber; o üç-dört inkılâpçı adamın pek az hisseleri bulunan ve millet ve ordunun kuvvet ve himmetiyle vücut bulan haseneleri o üç-dört adama verilse, o üç-dört milyon iyilikler, üç-dört haseneye inhisar edip küçülür, hiçe iner; daha dehşetli kusurlara keffâret olamaz.

Sâlisen: Size karşı elbette çok cihetlerde dahilî ve haricî muarızlar var. Ben dünya ve siyasetin haline bakmadığım için bilemiyorum. Fakat beni bu senede çok sıkıştırdıkları için mecburiyetle sebebine baktım ki, size karşı bir muarız çıkmış. Eğer o muarız mükemmel bir reis bulup hakâik-i imaniye namına çıksaydı, birden sizi mağlûp ederdi. Çünkü bu milletin yüzde doksanı, bin seneden beri an'ane-i İslâmiye ile, ruh ve kalble bağlanmış. Zâhiren, muhalif-i fıtratındaki emre itaat cihetiyle serfürû etse de, kalben bağlanmaz.

Hem, bir Müslüman, başka milletler gibi değil. Eğer dinini bıraksa anarşist olur, hiçbir kayıt altında kalamaz; istibdad-ı mutlaktan, rüşvet-i mutlakadan başka hiçbir terbiye ve tedbirle idare edilmez. Bu hakikatin çok hüccetleri, çok misalleri var. Kısa kesip sizin zekâvetinize havale ediyorum.

Bu asrın Kur'ân'a şiddet-i ihtiyacını hissetmekte İsveç, Norveç, Finlandiya'dan geri kalmamak size elzemdir. Belki onlara ve onlar gibilere rehber olmak vazifenizdir. Siz, şimdiye kadar gelen inkılâp kusurlarını üç-dört adamlara verip şimdiye kadar umumî harp ve sair inkılâpların icbarıyla yapılan tahribatları –hususan an'ane-i dîniye hakkında– tamire çalışsanız, hem size istikbalde çok büyük bir şeref ve âhirette büyük kusuratlarınıza keffâret olup, hem vatan ve millet hakkında menfaatli hizmet ederek milliyet-perver, hamiyet-perver namına müstehak olursunuz.

Râbian: Madem ölüm öldürülmüyor ve kabir kapısı kapanmıyor. Ve madem siz de herkes gibi kabre koşuyorsunuz. Ve madem o kat'î ölüm ehl-i dalâlet için idam-ı ebedîdir, yüz bin hamiyetçilik ve dünya-perestlik ve siyasetçilik onu tebdil edemez. Ve madem Kur'ân, o idam-ı ebedîyi, ehl-i iman için terhis tezkeresine çevirdiğini güneş gibi isbat eden Risale-i Nur elinize geçmiş ve virmi seneden beri hicbir filozof, hicbir dinsiz ona karsı cıkamıyor.. Bilâkis dikkat eden filozofları imana getiriyor ve bu on iki sene zarfında dört büyük mahkemeniz ve filozof ve ulemâdan mürekkep ehl-i vukufunuz Risale-i Nur'u tahsin ve tasdik ve takdir edip, iman hakkındaki hüccetlerine itiraz edememişler. Ve bu millet ve vatana hiçbir zararı olmamakla beraber, hücum eden dehşetli cereyanlara karşı sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'ânî olduğuna Türk milletinden, hususan mektep görmüş gençlerden yüz bin şahit gösterebilirim. Elbette benim size karşı bu fikrimi tam nazara almak, ehemmiyetli bir vazifenizdir. Siz dünyevî çok diplomatları her zaman dinliyorsunuz; bir parça da âhiret hesabına konuşan, benim gibi kabir kapısında, vatandaşların haline ağlayan bir bîçâreyi dinlemek lâzımdır.

Küçük bir Hâşiye:

Hilmi Bey! Talihin var. Ben hapiste ve burada iken hakkımda seni merhametsiz gördüm. Ne vakit hiddet ettim, bedduayı niyet ettim; Hilmi Bey namında benim bir kardeşim ve Nur'un has bir şakirdini her vakit hayırlı duamda ismiyle zikrettiğimden, sana beddua niyet ederken, bu hayırlı duaya mazhar "Hilmi Bey" ismi âdetâ şefaatçi oldu, beni men etti. Ben de o niyetten vazgeçtim, senin beni tazip eden memurlarından gelen eziyete tahammül edip o bedduadan vazgeçtim. Çok defa hayret ediyordum. Bana bu kadar sebepsiz azap vermekle beraber sana hiddet etmiyordum. Demek en sonunda seninle dost olacağız diye o hiss-i kable'l-vuku ile kalbe gelmiş.

Bu istida, yirmi seneden beri hiç müracaat etmediğim hâlde, bir hiddet zamanında bir defa olarak beni tâzip eden Dahiliye Vekili Hilmi'ye hitaben yazılmış, berây-ı mâlûmat Afyon Emniyet Müdürüne gönderilmiş. Mânâsız, lüzumsuz dört-beş defa bana sıkıntı verdiler. "Senin yazın böyle değil; kim sana böyle yazmış?" diye resmen beni karakola çağırdılar. Ben de dedim: Böylelere müracaat edilmez; yirmi sene sükûtum haklı imiş!

Ey Emirdağ hükûmeti ve zabıtası! Bu hasbihâli bir sene evvel yazmıştım. Fakat vermedim, sakladım. Şimdi, beş cihetle kanunsuz beni hususî ikametgâhımda bir hizmetçiden men ve müdahale etmeleri gibi dünyada emsalsiz bir tarzda beni istibdad-ı mutlak altına alıyorlar. Kanun namına kanunsuzluk edenleri, insafa gelmek fikriyle izhar ediyorum.

Dahiliye Vekili İle Hasbihalden Bir Parçadır

•••••

Hiçbir tarihte ve zemin yüzünde emsali vuku bulmayan bir zulme ve on vecihle kanunsuz bir gadre ve tazyike hedef olmuşum. Şöyle ki:

- Hem şiddetli suikast eseri olarak zehirlenmeden hasta;
- •hem gayet zayıf, yetmiş bir yaşında ihtiyar; hem kimsesiz, acınacak bir gurbette,
- •hem palto ve fanilâ ve pabucunu satmakla maişetini temin eden fakîrü'lhal,
- •hem yirmi beş sene münzevî olmasından, binden ancak tam sadık bir adamla görüşebilen bir merdümgiriz, mütevahhiş,
- •hem yirmi sene hayatını ve eserlerini üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufu inceden inceye tetkikten sonra bilittifak beraatine ve eserleri vatana, millete zararsız olarak menfaatli olmasına karar verilmiş bir mâsum,
  - ◆hem eski Harb-i Umumî'de ehemmiyetli hizmet etmiş bir evlâd-ı vatan,
- •hem şimdi bu milleti, bu vatanı, anarşilikten ve ecnebî ifsadlarından kurtarmak için meydandaki tesirli âsârıyla bütün kuvvetiyle çalışan bir hamiyetperver; ve mahkemede yetmiş şahitle isbat edildiği gibi, yirmi beş senede bir gazeteyi okumayan, merak etmeyen ve yedi sene Harb-i Umumî'ye bakmayan, sormayan, bilmeyen ve eserlerinde kuvvetli delillerle siyasetten bütün

bütün alâkasını kestiğini isbat eden ve dünyanıza karışmadığını adliyeleriniz resmen itiraf ettiği bir zararsız adam,

•hem âhiretine ve ihlâsına zarar gelmemek için şiddetle teveccüh-ü âmmeden kaçan ve kardeşlerinin onun hakkındaki hüsn-ü zanlarından ve medihlerinden çekinen, beğenmeyen bu bîçâre Said'e, başta Dahiliye Vekili olan sen, Afyon Valisini ve Emirdağ zabıtasını musallat edip, her gün bir ay haps-i münferit azâbını çektirmek ve tecrid-i mutlak içinde tek başıyla bir haps-i münferitte durmaya mecbur etmek, hangi maslahatınız iktiza eder? Hangi kanun bu dehşetli gadre müsaade eder diye, hukuk-u umumiyeyi muhafaza eden adliyenin yüksek dairesi vasıtasıyla Dahiliye Vekiline beyan ediyorum.

Zulmen bütün hukuk-u medeniyeden ve insaniyeden ve yaşamak hakkından mahrum edilen Said Nursî

~***

Bu yakınlarda Üstadımızın yanına ehemmiyetli iki miralay (ikisi de jandarma kumandanlarından), bir de ehemmiyetli bir mebus (partinin müfettişlerinden) Üstad'ın yanına geldiler. Uzun bir sohbetten sonra, üçü de, kemâl-i teslimiyetle, Üstad'a dostluğa karar verdiler. Ve birisi, şimdiden Risale-i Nur talebesi olmuş. O mebus (müfettiş-i umumî), Eski Said'in dostu imiş. Gittikten sonra haber aldık ki, bu zatın vasıtasıyla eski dahiliye vekili ve şimdi partinin kâtib-i umumisi olan Hilmi Bey, bilhassa hususî olarak Üstad'ın ziyaretine gelecek ve dostane bir surette görüşecek. Onun için, Üstad da size gönderdiğimiz bu sureti aynen onun eline vermek, o mevzuda konuşmak için kaleme alınmış. Daha o gelmeden berây-ı mâlûmat size göndermeye Üstad bize izin verdi.

Hem Refet Bey'in mübarek mahdumu Hüsnü'nün küçük risalesinin âhirine duasını yazdı, onu da leffen gönderiyoruz. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, hem Nurcu, hem ciddî dost, hem mütedeyyin bir kaymakam, şimdi buraya kaymakam olmuş. Eskide size gönderilen "Dahiliye Vekili ile Bir Hasbihal" namındaki parçayı dahi gönderiyoruz. Onu da Üstad, ona okuyacak.

~~eo~~

Kahraman Nazif'in ve Yâkub Cemal'in, şimâl-i garbîde, üç devletin Kur'ân'ı kabul etmesi Zülfikar'ın intişarına tevafuku; ve geçen sene, "Zülfikar çıkarsa, dahilen ve haricen büyük fütuhata vesile olacak." hükmünü tasdik etmesi büyük bir fâl-i hayırdır diye, biz de o iki kardeşimizin kanaatine iştirak ediyoruz. Bu fırtınalı ve ilhadlı asırda, biri gizli Alman, üçü âşikâr devletlerin, beşerin bu asırda Kur'ân'a şiddet-i ihtiyacını hissetmesi ve bilfiil kabul etmesi büyük bir hâdise-i Kur'âniye'dir. Değil üç devlet, belki yalnız on meşhur adam, on filozof dahi –birden– uzak memleketlerde Kur'ân'ı tasdik etmesi, bizlere ve âlem-i İslâm'a büyük bir müjde ve avam-ı ehl-i imana büyük bir kuvve-i mâneviye temin eder.

~~~

Risale-i Nur'un Yirmi Dokuzuncu Mektubu'nda "Hücumat-ı Sitte" ve Zeyli ve "İşârât-ı Seb'a" ve "Telvîhat-ı Tis'a" gibi risalelerin rumuzât-ı Kur'âniye ve tevafukât-ı Nuriye'ye karışık bir surette bulunmasının hikmeti, mahkemeler ve ehl-i vukufun susturulmasına ve bizi onlarla mesul etmemesine bir vesile olmaktı. Güya o rumuzât, o derin ince meseleler, lisân-ı hâl ile onlara demiş: "İnsaf ediniz, Kur'ân'ın bu derece esrarına çalışanlara ilişmeyiniz." Şimdi ise o karışık vaziyeti hiç münasip değil. Çünkü o rumuzât ve tevafukâta, yirmiden ancak birisi muhtaç olur, anlar. İçindeki öteki risalelere yirmiden on dokuzu muhtaç olup anlayabilir.

Buradaki Nur şâkirtleri diyorlar ki: "Mucizeli Kur'ân'ımıza üç sene Denizlili kardeşlerimiz baktılar. Onlar müsaade etsinler, biz de üç ay bakacağız. Hem buradan İstanbul'a muhabere edip fotoğrafla Hizb-i Nuriye, Hizb-i Kur'âniye gibi tab'ına çalışacağız."

İstanbul'daki Amerika Sefiri vasıtasıyla Amerika'daki Müslüman heyetine Zülfikar'ı ve bir Asâ-yı Mûsâ'yı göndermesini isteyen o dostumuz ve kardeşimize deyiniz ki: Sefirlerin kafası siyasetle meşgul olduğundan ve Risale-i Nur, siyasetle alâkası olmadığından, siyasî bir kafa çabuk takdir edemiyor.

Hem Risale-i Nur, müşterileri aramaz; müşteriler onu aramalı, yalvarmalı. Amerika, buranın en küçük bir havadisini merakla takip ettiği halde, buranın en büyük bir hâdisesi olan Risale-i Nur'u elbette arayacaktır. Bundan sonra her meselemizde emir, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini temsil eden has şâkirtlerin ve sizlerindir. Benim de şimdi bir reyim var.

Umum kardeşlerimize binler selâm ve selâmetlerine dua eden ve dualarını isteyen kardeşiniz...

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyoruz ki, Medresetü'z-Zehra'nın erkânları, hakikî bir tesanüd ve sarsılmaz bir ittihad kerametiyle, bütün müşkülâta ve mânialara galebe edip Nur'un elmas Zülfikar'larını ve harika mu'cizatlı hüccetlerini muhtaçlara yetiştirmeye muvaffak oluyorlar. Bu neticeye mukabil çektiğimiz zahmet bin derece ziyade olsa da ucuzdur, ehemmiyeti yoktur.

Kardeşimiz Refet'in mektubunda Münevvere, Nazmiye, Saim namında üç mâsumun üç ayda elif'ten başlayıp Kur'ân-ı Hakîm'i hatmetmeye muvaffak olmalarından ve Kur'ân dersiyle beraber Nur hakikatlerini ve hakâik-i imaniyeyi mâsumâne, müştakâne dinlemeleri için onları ve üstadlarını ve peder ve validelerini tebrik ediyoruz. Münevvere ve Nazmiye, Abdülbaki ve Mehmed Celâl'in Nur hizmetinde noksan kalan vazifelerini insaallah tekmil edecekler.

Bizi ve Risale-i Nur'u çok minnettar eden kahraman Burhan'ın mektubunda yazılan hastaya Cenab-ı Hak şifa versin ve kardeşimiz Zekâi'nin vefat eden validesine çok rahmet eylesin, âmîn...

Nur'un erkânından ve hocalar kısmının yüzünü ak eden Nur'un santralı Sabri'nin mektubunda, merhum Hâfız Ali, Hasan Feyzi ve onların halefi ve vazifelerini gören Ahmed Fuad'ın, ihtiyar ve vazifesi bitmek üzere olan bu bîçâre Üstadlarına bedel ömrünü feda etmek, onun yerinde çabuk berzaha gitmek gibi, Sabri kardeşimiz de dördüncü olmak üzere ve ömrünü kabilse bana vermek, nefis ve kalbini ikna edip bana yazıyor. Ben, bu pek eski ve sarsılmaz ve Nur'lar için hayatı çok faydalı kardeşime binler bârekâllah deyip, bana verdiği ömrünü kabul edip, ona aynen Ahmed Fuad gibi, o bâki kalan iki ömrümü, o iki kardeşime ve o iki yeni Said'e emanet verip benim bedelime hizmet-i imaniyede ve Nuriyede hizmet etsinler.

Ve onun mektubunda, Barla medrese-i Nuriye'nin baş kâtibi Şamlı Hâfız Tevfik'in halka-yı tedrisinde, Sıddık Süleyman'ın mahdumu Yusuf ve merhum Mustafa Çavuş'un ve Ahmed'in oğulları gibi Kur'ân dersiyle Kur'ân yazısını ve Nur'ları öğrenmesi; ve Hulûsi ve Hâfız Hakkı'nın Nur'ları şevk ile yazmaları, Barla'ya karşı benim ümidimi kuvvetlendirdiler ve derince bir ferah ve sürur verdiler. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin, âmîn... Ve Tevfik'e tevfik refik eylesin, âmîn...

Sabri'nin mektubu içinde, ben Barla'da iken bana çok hizmet eden ve çok defa hatırıma gelen Sıddık Süleyman'ın hemşirezadesi Hüseyin'in mektubu beni çok sevindirdi. Hem onun hakkındaki merakımı izale eyledi. Mâşaallah, tam Sıddık Süleyman'ın mahiyetinde eski alâkadarlığını muhafaza ediyor.

Hem, Sabri'nin mektubuyla beraber Eğirdir Cire Köyü Risale-i Nur talebelerinden Şükrü, Süleyman, Osman Çavuş'un samimî ve ciddî alâkalarını Nur'lara karşı gösteren mektuplarına karşı, "Bârekâllah, Cenab-ı Hak sizleri muvaffak etsin." deriz.

Kastamonu'nun Hüsrev'i ve Rüştü'sü olan Mehmed Feyzi ve Emin'in gönderdikleri benim Kastamonu'da kalan bir kısım risaleler emanetlerini aldım. Size gönderdiğim $As\hat{a}$ -yı $M\hat{u}s\hat{a}$ 'nın lugatnamesini hasta olduğu halde çok güzel ve âlimâne yazan, lugatnamenin başında güzel bir fıkra derceden ve bana da ayrı mektup yazan Risale-i Nur'un sırkâtibi/serkâtibi Mehmed Feyzi'nin, oraca çok müşkülât ve mânialara rağmen harika sadakatını ve Nur'lara fâik alâkasını, sarsılmadan imana hizmetini bir kaç cihette yapması gösteriyor ki, o küçük bir Hüsrev olduğu gibi, tam bir Hasan Feyzi'dir. Fakat, ben orada iken, çok ehemmiyetli ve enaniyetli bir sofi-meşrep eski memurlardan bir zat ve gayet mühim mâlûmatlı, dünya ile çok alâkadar ve siyasî tüccar bir hoca, bana karşı ilişmedikleri için, ben de onları daire-i Nur'a celbetmeye çalışmadım, onlara da ilişmedim. Şimdi Mehmed Feyzi ise, Kastamonu'yu onların nüfuzundan kurtarıp Denizli gibi muvaffak olamıyor. Hilmi, Sadık ve Ahmed Kureyşî gibi Nur'un kahramanları da köylerde bulunduğundan, Feyzi'nin hizmeti bir derece hususî kalıyor. İnşaallah, bir vakit tam muvaffak olurlar.

Kastamonu'nun Zehraları, Hâcerleri, Lütfiyeleri, Ulviyeleri, Necmiyeleri başka bir sahada, hanımlar âleminde Nur hizmetinde Feyzi'ye arkadaşlık ediyorlar.

Feyzi'nin mektubunda Risale-i Nur şâkirtlerinin teşebbüsüyle resmî Kur'ân mektebi açılıp, en evvel Nur'un mâsumları ve hususan Emin'in mahdumları en evvel mektebe girip, en evvel onlar Kur'ân'ı hatmederek kısmen hıfza başlamaları cihetinde, onları ve pederlerini ve oradaki şâkirtleri tebrik ediyoruz ve o mâsumlara binler bârekâllah deriz.

İki defa Nur'un hizmeti için buraya kadar gelen kıymetli hemşiremiz Zehra'nın, Medresetü'z-Zehra'nın kâğıt masrafına iki yüz lira vermesi, hanımlar kısmında da Hüsrevler, Feyziler, Ahmedler bulunduğunu gösteriyor.

Kastamonu'da, Hâfız İhsan'ın imzasıyla ve Nur kahramanlarından Hilmi Bey ve Emin'in müşterek mektubunu aldım. Ben, bu iki eski ve kıymetli ve sarsılmaz ve metin o kardeşlerime ve İhsanlara ve oradaki Nur şâkirtlerine çok hasretler ve iştiyaklarla selâm ediyorum. Ve hapiste, bizimle beraber ve bize hapiste çok hizmet eden İhsan nerededir, merak ediyorum.

Safranbolu havalisi, hakikaten Mustafa'lar ve Ahmed Fuad ve Hıfzı (rafı-metullâfii aleyfi) ve Rahmi gibi harika sadakat ve alâkadarlıkla, Kastamonu'daki sekiz sene bizim Nur hizmetimizin akîm kalmadığını ve Safranbolu'da parlak bir medrese-i Nuriye olacağını maddeten isbat ediyorlar. Bu defa Mustafa Osman'ın mektubunda, iki saat yakınındaki Karabük fabrikalar şehrinde bulunan yüzer genç ve işçilerde Nur'lar fütuhat yapacağını bildirmekle ehemmiyetli bir müjde telâkki ediyoruz.

Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin güzel mektuplarında, onların köylerinde Ahmed Fuad'ın ciddî gayretiyle ders vermesi; ve Eflâni nahiyesinin, Barla nahiyesi gibi bir medrese-i Nuriye hükmüne girdiğini ve ora ahalisi iştiyakla Nur'ları dinlemesi; ve yeniden iki genç muallim daha eski yazı ile Nur'lara girmesi; ve çocukların, huruf-u Kur'âniye'yi öğrenmeye başlaması ile Risale-i Nur'ları da yazmaya girmeleri, büyük bir fâl-i hayırdır. Cenab-ı Hak o mâsumları muvaffak etsin ve onların üstadları ve peder ve validelerinden razı olsun. Onlar, duada mâsumlar dairesine girdiler. Başta Ahmed Fuad, Mustafa ve Rahmi olarak, Eflâni nahiyesini tebrik ediyoruz.

Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa Sungur ve Rahmi'nin az bir zamanda, eski harfle, Mustafa Sungur'un gayet mükemmel *Meyve*'nin On Birinci Meselesi Hâtimesi ile ve Rahmi'nin *Gençlik Rehberi*'ni eski harfle güzelce yazmaları ve Kastamonu'dan gelen kitaplarım içinde bize göndermeleri, hakikaten benim için yeni biraderzadelerim bir Abdurrahman ve Fuad dünyaya gelmiş gibi beni memnun ediyor.

~~eo~

Edhem Hoca namında Balıkesir'de muhacir ve Celâleddin-i Rumî'nin mensuplarından, yirmi seneye yakın köy hocalığı ve çocuklara Kur'ân okutmakla meşgul ve şimdi de tam Risale-i Nur'a Balıkesir ve Kırkağaç havalisinde hizmet eden ve uzun mektubuyla korkak hocaları Nur'lara dâvet eden ve cesaret veren ve Balıkesir, Kırkağaç havalisi Nur şâkirtleri namına "Sandıklı Alamescid Köy imamı İbrahim Edhem" imzasıyla yazdığı mektupta, çok ehemmiyetli ve güzel fıkraları var ve korkak hocalara tokatları var. O zatı cidden tebrik ediyorum. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin. Hem ona, hem mektubunda isimleri bulunan yeni ve çok Nurculara selâm ediyorum. Onun uzun mektubunu, hastalığımdan, tashih ve ıslah ve tâdil edemedim. Hakkımda pek ziyade senâlarını ya kaldırmak, ya tâdil etmek lâzımdır. Lâhika'ya girmek için suretini size gönderiyorum. İnşaallah Hasan Feyzi, Ahmed Fuad muallimleri Nur'lara sevk ettikleri gibi, bu gayretli kardeşimiz de hocaları Nur'lara sevk edecek.

Ben Denizli Oteli'nde iken bana mahdumuyla ara sıra ekmek, ateş cihetinde hizmet eden ve Tahir Çavuş'la bana mektup gönderen ekmekçi Mustafa'ya da selâm ediyorum.

Umuma binler selâm ve selâmetlerine dua ederiz.

~~~

Maddî ve mânevî bir suâl münasebetiyle hatıra gelen bir cevaptır

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Deniliyor ki: "Neden Nur şâkirtlerinin kuvvetli hüsn-ü zanları ve kat'î kanaatleri, senin şahsın hakkında Nur'lara daha ziyade şevklerine medar olan bir makamı ve kemâlâtı şahsına kabul etmiyorsun? Yalnız Risale-i Nur'a verip, kendini çok kusurlu bir hâdim gösteriyorsun?"

Elcevap: Hadsiz hamd ve şükür olsun ki, Risale-i Nur'un öyle kuvvet-li ve sarsılmaz istinad noktaları ve öyle parlak ve keskin hüccetleri var ki, benim şahsımda zannedilen meziyete, istidada ihtiyacı yoktur. Başka eserler gibi müellifin kabiliyetine bakıp, makbuliyeti ve kuvveti ondan almıyor. İşte meydanda, yirmi senedir kat'î hüccetlerine dayanıp, şahsımın maddî ve mânevî düşmanlarını teslime mecbur ediyor.

Eğer şahsiyetim ona ehemmiyetli bir nokta-yı istinad olsaydı, dinsiz düşmanlarım ve insafsız muarızlarım kusurlu şahsımı çürütmekle, Nur'lara büyük darbe vurabilirdiler. Hâlbuki o düşmanlar, divaneliklerinden, yine her nevi desiselerle beni çürütmeye ve hakkımda teveccüh-ü âmmeyi kırmaya çalıştıkları hâlde, Nur'ların fütuhatına ve kıymetine zarar veremiyorlar. Yalnız bazı zayıf ve yeni müştakları bulandırsa da vazgeçiremiyorlar.

Bu hakikat için, hem bu zamanda enaniyet ziyade hükmettiği için, haddimden çok ziyade olan hüsn-ü zanları kendime almıyorum. Ve ben, kardeşlerim gibi, kendi nefsime hüsn-ü zan etmiyorum. Hem kardeşlerimin bu bîçare kardeşlerine verdiği makam-ı uhrevî, hakikî, dinî makam ise, *Mektubat*'ta İkinci Mektub'un âhirindeki kaideye göre, "Şahsıma verdikleri mânevî hediye olan kemâlâtı, eğer hâşâ ben kendimi öyle bilsem, olmamasına delildir. Kendimi öyle bilmesem, onların o hediyesini kabul etmemek lâzım geliyor." Hem kendini makam sahibi bilmek cihetinde enaniyet müdahale edebilir.

Bir şey daha kaldı ki, dünya cihetinde hakâik-i imaniyenin neşrindeki vazifedar, makam sahibi olsa, daha iyi tesir eder denilebilir. Bunda da iki mâni var.

Birisi: Faraza velâyet olsa da, bilerek, isteyerek makam yapmak tarzında, velâyetin mahiyetindeki ihlâs ve mahviyete münafidir. Nübüvvetin vereseleri olan sahabeler gibi izhar ve dâvâ edemezler; onlara kıyas edilmez.

İkinci mâni: Pek çok cihetlerle çürütülebilir ve fâni ve cüz'î ve muvakkat ve kusurlu bir şahıs sahip olsa, Nur'lara ve hakâik-i imaniyenin fütuhatına zarar gelir. Fakat bir nokta var ki, mucib-i şükrandır: Ehl-i siyasetteki düşmanlarım, mezkûr hakikatleri bilmedikleri için, şerefli, izzetli Eski Said'i düşünüp mütemadiyen Nur'lar bedeline benim şahsıma ihanet ve tenkis etmekle meşgul oluyorlar. Bazı mutaassıp enaniyetli hocaları da şahsımın aleyhine çeviriyorlar, güyâ Nur'ları söndürmeye çalışıyorlar. Hâlbuki Nur'ları daha ziyade parlattırmaya vesile oluyorlar. Nur'lar, âdi şahsımdan değil, Kur'ân güneşinin menbaından nurları alıyor.

~~~

Alamescid Köyü hocası İbrahim Edhem'in hâlisâne mektubuyla, ehemmiyetli ve Nur'un mâsum şâkirtlerinin o mübarek hocanın dersinden tam hisse alan ve Nur dairesine giren altı küçücük mâsumların kendi kendilerine düşünüp hocalarına söyleyerek, altı pusula kendi kalemleriyle yazarak, bu ihtiyar, hasta Said'e, o mâsum mübarekler, ömürlerinden her biri bir kısmını vermesi, hakikaten gayet medar-ı hayret ve takdir bir hâdise-i Nuriye'dir. Ben dahi o mâsumların o mübarek hediyelerini kabul edip, yine o küçücük Said'lere hediye ederek, benim yerimde çalışmak için bağışlıyorum. Cenab-ı Hak, onları muvaffak eylesin. O küçücük Said'ler ise, işaretlerinden: İbrahim, dokuz yaşında, Mustafa on bir yaşında, Halil İbrahim on iki yaşında, Emin Yılmaz on dört yaşında, Mehmed on bir yaşında, Abdullah on iki yaşlarındadır.

Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve o medresenin üstad-ı mübare-ki, merhum Hacı Hâfız'ın mahdumu ve vârisi Hâfız Mehmed'in, o medrese-nin umum şâkirtleri namına yazdığı mektubunda "Nurla iştigalin, ölümden başka her belâya, hastalıklara bir ilâç olduğu gibi, dehşetli ölümü de, cenne-tin kapısı gösterip, ehl-i imanı heyecanla şevke getiriyor." diye fıkrası hakikat olduğuna pek çok hâdiseler var. Mâsum mahdumu da hâfızlığa başlaması.. İnşaallah muvaffak olacak, ceddinin ve pederinin mübarek hâfızlık unvanlarını daimileştirecek.

Medrese-i Nuriye'nin elmas kalemli kahramanlarından Mustafa Yıldız'ın, sureten kısa ve mânen uzun ve kıymetli mektubunda, medrese-i Nuriye'nin kahramanlarına havale edilen Sikke-i Gaybiye'nin yağlı kâğıda yazılmasını

üç-dört hüdhüdün mânen alkışlaması gösteriyor ki, inşaallah Sikke-i Gaybiye medrese-i Nuriye'de parlak bir tarzda çıkacak ve güzel fütuhat yapacak.

Kahraman Tahirî'nin gönderdiği kısa münâcât, sıhhatlidir. Fakat yalnız baştaki kısmın tercümesi var. Şimdi tam tercüme etmeye halim müsaade etmiyor; aynen yazılsın. Bu kısacık münâcât gösteriyor ki, enaniyet-i nefsiye ve hissiyat-ı hayatiye, Risale-i Nur'un telifi zamanında hükmetmemişler, Nur'ların ihlâs ve safiyetini bulandırmamışlar. Eski Harb-i Umumî'de, daima şehid olmaya muntazır olduğumdan, İşârâtü'l-i'câz tefsiri tam, hâlis yazıldığı gibi, bu münâcâttaki tam rabıta-yı mevtin kuvvetli tezahürü dahi, Nur'ların sâfi ve hâlis bir mahiyet almasına vesile olmuş, inşaallah hissiyat-ı nefsaniye karışmamış.

Nur'ların birinci medresesi olan ve ben ruhen çok alâkadar olduğum Barla'nın ehemmiyetli genç şâkirtlerinden, aynen Denizli'den bana gelen Ahmed gibi, Mehmed gibi bir Ahmed ve Mehmed buraya geldiler ki, o eski zamanda en ziyade alâkadar olduğum ve bana sekiz sene sadakatle hizmet eden Muhacir Hâfiz Ahmed, Mustafa Çavuş hesabına; merhum Mustafa Çavuş'un mahdumu Ahmed, merhum pederi hesabına; ve berber Mehmed ise, kayınpederi merhum muhacir Hâfiz Ahmed bedeline ve Barla'daki Nur şâkirtleri namına yanıma geldiler. Hakikaten ben, Barla'ya ve o zamana gitmiş kadar sevindim. Mâşaallah, Barla, birinci medrese-i Nuriye olduğunu hissetmeye başlamış. Ciddî bir intibah, bir alâkadarlık gösteriliyor. Hattâ eskiden Onuncu Sözü tab' eden Hacı Bekir, benim orada oturduğum odayı, her bir masrafını deruhte edip, satmaktan men etmiş. Nur şâkirtlerinin bir misafirhanesi hükmünde muhafaza edilmesini Barla'ya haber göndermiş.

Nur santralı kardeşimiz Hoca Sabri'nin, eskiden beri onun gibi Nurcu refikasının ve mübarek mahdumu Nureddin'in (Yaşar) küçük bir mektuplarını aldım. Cenab-ı Hak onlara sıhhat ve âfiyet ve saadet ihsan eylesin, âmîn...

Gariptir ki, müstesna olarak her tarafta yağmura ihtiyaç varken, bu Emirdağ'a mahsus şiddetli bir yağmur ve emsali görülmemiş fındık kadar taneleri büyük ve ekinlere çok faydalı bir dolu geldi. Şimdi yanımda iki Nurcu kardeşler diyorlar ki: "Hem mucizatlı Kur'ân'ın gelmesi ve Afyon'dan bir nüsha Zülfikar'ın müsaderesi münasebetiyle ehemmiyetli bir hücum beklenirken, takdirle Emniyet Müdürü tarafından okunmuş. Ve üçü İsmail namında üç ehemmiyetli memurun aynı vakitte Nur'lara tam şâkirt ve nâşir olmaları bu yağmura vesile oldu."

Çünkü şimdiye kadar çok tecrübelerle, Risale-i Nur'un serbest intişarıyla belâların ref'i ve ona ilişmek ve susturulmakla belâların gelmesi sabit olmuş, hattâ mahkemede isbat edilmiş. Anlaşılıyor ki, bu bahar fırtınasında iki haricî, iki dahilî dört cereyan, her biri bir maksada göre ve Nurcuların şevkine ve sa'ylerine ilişmek ve yüzlerini dünyaya ve siyasete çevirmek istemelerinden kuraklık başladı, inşaallah yakında ref olur.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bütün tarih-i beşeriyede, katiyen misli görülmemiş ve kavm-i Lût'un başına yağan semavî taşlardan daha müthiş taşlar, dinsizlik hesabına milyonlarla ehl-i imanı ve mâsumları edyân-ı semaviye ve kavânin-i ilâhiye haricine dehşetli vasıtalarla sevk eden bir memleketi semavî taşlarla tokatlamasının bir mukaddimesi olarak, resmî gazetelerin kat'î haber verdikleri bir hâdise-i semaviyeyi, âdetime muhalif olarak bir Nur şakirdi bana haber verdi. Dedim: Yirmi beş sene gazetelerin havadislerini merak etmedim. Fakat bu taşlar, Risale-i Nur'un dinsizlere mânevî tokatlarını temsil ettiği cihette ve beşaltı sene evvel ondan haber verdiği için o şakirde dedim: "Git, yalnız o hâdiseyi tamamıyla oku, tahkik et." O tahkik etti, geldi. Diyor ki: "Bu baharda, Rusya'nın Vladivostok Ormanlarına, zemin yüzünde hiç emsali görülmeyen büyüklükte semadan taşlar düşmüş. Ve en büyüğü, yirmi beş metre uzunluğunda ve on metre boyundadır. Düştüğünde etrafındaki ağaçları devirmiş ve otuz kadar büyük çukurlar husule getirmiş. Tetkik edilen parçalarında demir, çelik ve başka maddeler, karışık olarak mizansız bulunmaktadır."

İşte resmî gazetelerin kat'î verdikleri bu haber, 1360 sene evvel Sûre-i Fîl'in mucizâne تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ cümlesiyle 1359 tarihinde dünyayı dine tercih eden ve dinsizliği esas tutan, bir nevi medeniyet hesabına beşeri yoldan çıkaranların başlarına, ebâbil kuşları gibi, semavî tayyarelerden bombalar başlarına inecek ve semavî taşlar yağdırmasına mukaddimesi olacak diye haber veriyor.

 Ve^2 غي تَضْلِيلِ aynen 1360 tarihini gösterip, dalâletin cezası olarak kavm-i Lût'un başına gelen ahcâr-ı semaviyeyi andıran semavî taşlar o tarihlerden sonra geleceğini haber verip tehdit ediyor. Ve Risale-i Nur'un sûre-i Fîl nüktesine ait beyanatı içinde hâşiyeli bu cümle var:

Onları (mermi gibi) taşlarla vuruyorlardı." (Fil sûresi, 105/4)

^{2 &}quot;(Boşa çıkarmadı mı onların) hile ve düzenlerini?" (Fil sûresi, 105/2)

"Evet, bu tokatlardan pürşer beşer, şirkten şükre girmezse ve Kur'ân'a tarziye vermezse, melâike elleriyle de ahcâr-ı semaviye başlarına yağacağını bu sûre bir mânâ-yı işârî ile tehdit ediyor."

İşte bu fıkra doğrudan doğruya bu taşlara işareti olmasına iki emâre var.

Birincisi: Şimdiye kadar gelen semavî taşlar bir-iki karış oldukları halde, böyle yirmi beş metre uzunluğunda ve on metre genişliğinde dağ gibi taşlar, elbette semavatın dinsizliğe karşı bir alâmet-i hiddetidir. Sûre-i Fîl mucizâne ona bakması, onun tefsiri, ona işaret etmesi, hakikattir. O hâdisenin o ihbara liyakati var. Çünkü emsalsizdir.

İkinci emâresi: Bütün zemin yüzünü ve nev-i beşeri tehdit eden dehşetli bir dinsizliğin merkezlerine gelmesidir. Ve dinsizler bunu hissetmişler ki, küçücük hâdiseleri ehemmiyetle neşrettikleri halde, bir-iki aydır bu acip, dehşetli hâdiseyi, ellerinden geldiği kadar şâşaalandırmamaya çalışmışlar.

Aziz, sıddık kardeşlerim Tahirî, Sabri, Salâhaddin, Mehmed, Mustafa,

Evvelâ: Bu gelen şuhûr-u selâsenin hürmetine ve Nur şâkirtlerinin sadakat ve ihlâslarının hürmetine, çok ehemmiyetli, hakkımda bir sebeb-i itab ve tokat bir hâdiseyi tamire çalışacağız. Ve gücenmeyiniz. Şöyle ki, bu gece hiç görmediğim bir itab, bir tâzip suretinde mânevî bir şiddetli ihtar ile denildi ki:

"Dünyaya, zevke, keyfe tenezzül etmemekle Nur'lardaki ihlâs ve istiğnâyı muhafazaya mükelleftin. Ve bu asırda اللَّهُ ثَياء sırrıyla dünyayı dine tercih etmek ve bilerek elması şişeye tebdil etmek olan hastalığa, Nur vasıtasıyla çalışmaya vazifedardın. Yüz tecrübenizle de anladın ki, insanların hediyeleri, ihsanları, yardımları, sana dokunuyor, hattâ seni hasta ediyor. Her gün eserini, tecrübesini görüyorsun. Senin en ziyade itimad ettiğin ve Risale-i Nur'un fedakâr kahramanlarının yüzlerini Risale-i Nur'un hizmetinden ziyade kendi istirahatine

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^2}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

 $^{^{3}\,\,}$ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

^{4 &}quot;(Vay onlara ki, âhirete inanmalarına rağmen, bile bile) dünyayı âhirete tercih ederler." (İbrahim sûresi, 14/3)

çevirmeye sebebiyet verdin... ilâ âhir." diye daha mânen çok söylenildi diye beni tam tekdir etti. Hattâ şimdi bir mânevî tokattan dahi korkuyorum. Bu hâdisenin çare-i yegânesi, bu otomobili alan sizler ilân edeceksiniz ki, "Bu kardeşimiz Said, bunu kabul edemedi, mânevî, dehşetli bir zarar hissetti."

İkincisi: Otomobil şimdi Konyalı Sabri'nin yanına gönderilmeli, oraya gitsin. O razı olmazsa Medresetü'z-Zehra erkânlarına gitsin. Sabri merak etmesin, her ay Nur'lara onun harika hizmeti bir otomobil fiyatından ziyadedir. Onun için gücenmesin.

Sâniyen: Katiyen biliniz ki, bu dehşetli itâbı gördüğümün sebebi, istirahat için bir arzu nevinde ve bir temenni tarzında, bir otomobille gezmeye gittiğim vakitte, otomobilci dedi ki: "Küçücük otomobiller çıkmış, bin lira gibi bir fiyatla satılıyor."

Ben de temenni nevinden dedim ki: "Keşke, öyle bir emanet küçük otomobil elimize geçseydi, sair yerlerdeki Nurcu kardeşlerimi ziyaret etseydim." demiştim.

Buna hakikî ve ciddî bir karar vermemiştim. Bir arzu iken, buradaki iki has kardeşimiz, bu arzuyu ciddî bir karar zannedip bin lira değil, dört bin liraya kadar fedakârâne çalışmışlar. Buraya geldikleri vakit, yedi saat memnuniyetle telâkki edip, o arzuyu bir dua-yı makbule zannettiğim halde, birden bu gecede mânevî itiraz ve itab gördüm. O arzumun hatasını anladım. Hiç görmediğim bu tarz mânevî itabın üç sebebi var; başka vakit izah edilecek.

Bu otomobili alan beş kardeşimiz katiyen bilsinler ki, değil beşinin bir otomobili sadaka ve ihsan ve hediye etmişler, belki onların hayırlı niyetleri cihetinde Risale-i Nur dairesi hizmetinde her biri tam bir otomobil fiyatı kadar bir hediye bilfiil yapmışlar gibi mânen kabul edildiğine bana bir işaret ve kanaat var. Madem, kardeşlerim, sizin hâlisâne bu hizmetiniz hakkınızda böyle makbuliyet var. Siz müteessir olmayınız. Beni de bu mânevî itaptan kurtarınız. Hem benim düstur-u hayatıma, hem Risale-i Nur'un sırr-ı ihlâsına gelmek ihtimali bulunan zararı çabuk tâmir ediniz. Hem o otomobil burada kalmasın. En büyük hisseyi veren zâtın yanına gitsin. Üç ehemmiyetli sebebi izah ettiğim vakit, bu telâşımın hakikatini anlarsınız. Zaten hem şuhûr-u selâse, hem üç ay mühim mecmuaların çıkmasına kadar bütün dünya saltanatı verilse de bakmamaya mecburum. Şayet otomobile verdiğiniz para tam çıkmazsa, o noksanını alâküllihâl ben her şeyimi satıp tekmil etmeye karar verdim.

Umumunuza selâm. Hakkınızı bana helâl ediniz. Ben de size helâl ediyorum.

Merak etmeyiniz, inâyet-i rabbâniye devamdadır. Bu yeni taarruzları inşaallah akîm kalacak, hem Nur'un fütuhatına yardım edecek. Şimdilik telâşsız, kanun dairesinde hakkımızdaki kanunsuz muameleyi def etmek için, bir kardeşimiz Ankara'ya gitsin. Eski partinin müfettişi Hilmi Uran ve Afyon vilâyetinin müfettişi, mebus Celâl'i ve Diyanet Riyaseti'nde Ahmed Hamdi ve ehl-i vukuftaki Yusuf Ziya gibi zatları görsün, bize edilen kanunsuz ve keyfî muameleyi değiştirmeye çalışsın.

Hem müsadere edilen *Zülfikar* ve *Asâ-yı Mûsâ* ve makine için mahkemeye ve zabıtaya deyiniz ki: "Bunların nüshalarının teksiri, hariç içindir; harice gönderilecektir."

Madem şimalde üç devlet Kur'ân'ı kabul edip mekteplerinde ders vermeye başlamışlar.. ve mâdem Hindistan bu hükûmetten iki milyon liralık Kur'ân-ı Kerîm istedi.. ve madem Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ eczalarını iki sene üç mahkemeniz ve filozof âlimleriniz onları tetkik ettikten sonra ittifakla beraatimize karar verip bu kitapları takdir ve tahsin etmişler.. ve madem bu iki kitap, Kur'ân'ın iki keskin kılıcı ve iki parlak hüccetleridir ve en muannidleri de teslime mecbur ediyorlar.. ve madem bu iki eser, dehşetli ve tahripçi anarşistliği yetiştiren, şimalden gelen dinsizlik cereyanına karşı tam mukabele edebilir bir kuvvette olduklarına binler ehl-i tahkik ve ehl-i fen şehadet ediyorlar.. ve madem şimdiki hükûmet Kur'ân mekteplerini açıyor ve mekteplere dinî dersler vermeye emretmiş; elbette bize karşı bu muamele, emsalsiz ve keyfî bir zulüm ve vatana ve millete ve âsâyişe ve hürriyet-i vicdana bir cinayettir. Biz istemiyoruz ki dünya siyaseti bize bulaşsın. Yoksa, haberiniz olsun ki biz hakkımızı tam müdafaa edebiliriz. Bizi mecbur etmeyiniz!

Umumunuza binler selâm...

Benim için münasip bir vakitte cildlendirdiğiniz Asâ-yı Mûsâ'dan gönderirsiniz. Hüsrev'in, vazifesini tam yaptıktan sonra gelen bu maddî zararın hiç ehemmiyeti yok. Zülfikar'lar tam intişar etti; Asâ-yı Mûsâ da az zayiat olmakla beraber inşaallah mânevî pek çok menfaati olacak. Yalnız Nurcular sebat ve tesanüdlerini muhafaza edip telâş etmesinler, şevkleri kırılmasın.

Kardeşiniz Said Nursî

Madem Isparta, Nur dershanesi hükmüne geçmiş ve şimdiye kadar her yerden ziyade oranın hükûmeti ve zabıtası müsamahakâr, belki dost nazarıyla Nurculara bakmış, ziyade incitmemiş. Biz dahi Isparta'nın mübarekiyeti hesabına onların bu hâdisede ilişmelerinden gücenmiyoruz ve bir cihette onları da tebrik ediyoruz ki, Nur'un eczalarını vazifece tetkik etmeye ve okumaya ve istifade etmeye muvaffak oluyorlar. Zaten onların hakkıdır, en evvel onlar okusunlar. İmanı kuvvetli bir zabıta veya adliye memurunun, on adam kadar millete ve vatana faydası olabilir. Onun için, maddî zayiatımız, bu mânevî faydaya nisbeten hiç ehemmiyeti yok. Münasip gelse, benim tarafımdan da Emniyet Müdürü ve Müdde-i Umumî'ye selâm edip deyiniz ki: "Ben onlara beddua değil, bilâkis dua ediyorum ki: Yâ Rabbi! Onlara iman-ı kâmil ve hüsn-ü hâtime ver ve Nur'lardan müstefid yap."

~~eu>~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Gerçi şimdi ayrı ayrı kasabalarda kardeşlerimi görüp, Nur hizmetinde bir cihette yardım etmek için, beş kardeşimizin benim için minnetsiz olarak aldıkları otomobil, bir cihette kırk bin lira kadar faydası ve lüzumu varken, kabul etmediğimden zahirî bir zarar zannedildi. Fakat neticesinde Nur şâkirtlerinin ellerinde kat'î bir hüccet oldu ki, dünya için ilme ve dine zaruret var diye zarar veren muteriz hocaları ve siyasîleri, Risale-i Nur'un yüksek hakikati, dünyanın hiçbir menfaatine tenezzül edip âlet olmadığını kat'î bir surette bu hâdise ile bir hüccet olarak onları ilzam etmesine kuvvetli bir senet olan harika kerametinden daha kuvvetli bir burhan hükmüne geçti. Hattâ çok evham eden ve Nur'dan kaçan ve Nur'un dünyanın hiçbir şeyine tenezzül etmediğine inanmayan, bir kısmı şimdi kemâl-i teslimiyetle Nur'ların hakikatine ve her şeyin fevkınde olduğunu teslime mecbur oluyor. Demek o zararı da, inâyet-i Hak, hakkımızda ehemmiyetli bir rahmete çevirdi. 1(Hâşiye)

~~v~v~

^{1 (}Hâşiye) Otomobil satıldıktan sonra yine onun fiyatından üç bin lira Emirdağ'a gönderilmişti ki, Risale-i Nur'un hizmetinde sarfedilsin. Ben de telgraf havalesiyle sahiplerine gönderdim. Bugün işittim ki, bu hâdiseyi dost memurlar muarızlara karşı demişler: "Üç bin, beş bin liraya tenezzül etmeyen bir adam, bu zamanda en ziyade itimad edilebilir bir adamdır ki, hiçbir şey onu alâkadar etmiyor."

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla, geçmiş rahmetli ve bereketli ve kerametli ve yağmurlu Mirac-ı Şerif'inizi tebrik ve emsâl-i kesiresiyle müşerref olmaklığınızı rahmet-i ilâhiyeden niyaz ediyoruz. Ve bu sene, aynen geçen sene gibi, Miraç gecesinden evvel, gecede, hiç emsali görülmemiş bir tarzda yağmurun gelmesi ve Miraç Gecesi ve gündüzünde devam etmesi, kâinat ve anâsır bu mübarek geceyi alkışladığına bir alâmet olduğu gibi, Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ'nın fütuhatlarına –hususan resmî dairelerde– bir emaresi olduğuna kanaatimiz kat'îdir. Ve bu mübarek gecenin yarısına kadar şiddetli ve çalışmaya bir derece mâni bir rahatsızlık ve sancı birdenbire zâil olmaları bana kanaat verdi ki; bu mübarek gecede kardeşlerim sıhhat ve âfiyetim için duaları, hakkımda makbuliyetinin eseri olduğuna ve o gecenin bir miktarında ziyade hastalık cihetiyle her bir saati on saat kadar sevaplı bulunmasını bir nevi mânevî müjde aldım, Allah'a şükrettim. "Erhamürrâhimîne hadsiz şükür olsun." dedim.

Sâniyen: Nur'un bir kumandanı kardeşimiz Refet Beyin Ankara seyahatiyle Nur'lara az bir zamanda büyük bir hizmete muvaffak olduğuna şüphe yoktur. İnşaallah yakında eseri görünecek. Hususan Diyanet Riyaseti'nin müntesipleri umumen Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ mecmualarını takdir ve tahsin ile karşılamaları ve tenkit değil, belki himaye ve müdafaa edeceklerine söz vermeleri, çok ehemmiyetli bir hâdisedir ve Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ'ya parlak bir ilânnamedir.

~~~

Muhterem Üstadım, Efendim Hazretleri,

Kardeşimiz Müteahhit İsmail Efendi, Hilmi Beyle hususî olarak her zaman görüşmekte olduğundan, bu hususta lâzım gelen izahatın verilmesini ona havale ederek, biz doğruca Diyanet Riyaseti'ne gittik. Orada, evvelâ bizim Isparta'da iken tanıdığımız müderris Hasan Hüsnü Bey vardı. Kendisi Diyanet Riyaseti Heyet-i Müşavere âzâsındandır. Onunla hususî olarak bir müddet görüştüm ve izahat verdim. Bilâhare beraberce heyet-i müşavere odasına giderek Ankara ehl-i vukuf raporunda imzası bulunan müderris Yusuf Ziya'yı gördüm. Baktım, Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ mecmualarıyla, hakkımızda yazılmış olan evraklar önünde duruyordu. Yanında yer gösterdi. Mufassalan izahat verdim. Dedim:

"Sizin raporunuz ve Denizli Mahkemesinin kararı ve Mahkeme-i Temyiz'in tasdiki varken, kitaplarımıza vuku bulan taarruz ve bizlere verilen bu sıkıntı neden ileri geliyor? Madem cumhuriyet idaresinde kanun her şeyin fevkindedir ve onun hükmü câri olur. Biz kanun huzurunda beraat etmişiz, bundan böyle bize ilişmemek gerektir. Bunun men'i, sizin vereceğiniz isabetli bir kararla mümkündür. Yoksa biz hakkımızı arayabiliriz." dedim.

Sonra ilâve etti: "Bu, oradaki adliye memurlarıyla zabıtanın sizin meseleye vukuf-u tâmmeleri olmadığından ileri geliyor. Şimdi evrak önümdedir. Sû-i tevehhüme uğramış mütalâalarına birer birer cevap vereceğim." dedi ve eserleri takdir ettiğini söyledi. Ben de Üstadımızın selâmını söyledim, bilmukabele selâm ve duanızı istediğini bildirdi.

Ondan sonra oradan ayrıldım, Diyanet Reisi'nin yanına girdim. Onunla da bir müddet görüştüm ve izahat verdim. Cevaben, "Ben Hoca Hazretlerini Dârü'l-Hikmet'ten tanırım, hürmetim vardır. Kendisine selâm ve hürmetlerimi iblâğ ediniz." dedi. Ve bize, "Lâzım gelen cevabı vereceğiz; inşaallah iyi olur." dediler. Ve bilumum Diyanet müntesipleri, eserleri takdirle karşıladılar. Bu gibi yolsuz işlerin, ancak âsâr-ı diniye mütalâasında hüsn-ü niyet taşımayarak kendi kafalarına göre mânâ vermelerinden ileri geldiğini anladım.

Ertesi gün, Mehmed Efendi kardeşimiz, Erzurum Mebusu Vehbi Paşa'yı görmüş. O zat dahi "Ben Dahiliye Vekili'ni görüp bu hususta uzun uzadıya görüşeceğim. Üstad Hazretlerine hürmet ve selâmlarımı götürünüz." demiş. Bunun üzerine parti erkânıyla görüşmeyi İsmail Efendi'ye havale ederek Ankara'dan ayrıldık.

Kusurlu, âciz talebeniz Refet

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu şâşaalı baharın¹(Hâşiye) çiçeklerini temâşâ etmek için arabayla bir-iki saat geziyorum. Hiç hayatımda görmediğim bir tarzda bütün çiçekli otlar, âdetin fevkinde bir tarzda büyümüş, çiçekler açmış, tebessümkârâne tesbihat edip,

^{1 (}Hâşiye) Bu senenin emsalsiz bir rahmetli yağmuru.. ve ordunun başından şapkanın kısmen kalkması.. ve Kur'ân mekteplerinin resmen açılması.. ve Zülfikar, Asâ-yı Mûsâ'nın iman kurtarmak için tesirli bir surette intişar etmesi, bunun gibi çok rahmetli neticeleri vermesine delildir. Umum kardeşlerimize binler selâm ve dua ediyoruz.

lisân-ı hâl ile Sâni-i Zülcelâl'lerinin sanatını takdir edip alkışlıyorlar gibi hakkalyakîn hissettiğimden, hayat-ı dünyeviyeye müştak hissiyatım ve gafil ve tahammülsüz nefsim bu hâlden istifade ederek, dünyadan nefret ve hastalıklı ve sıkıntılı hayattan usanmak ve berzaha gitmeye ve oradaki yüzde doksan dostlarını görmeye iştiyak cihetinde karar veren kalbime ve fânide bâki zevk arayan nefsime itiraz geldi.

Birden hissiyata da, damarlara da sirayet eden iman nuru o îtiraza karşı gösterdi ki; madem toprak bu kadar cemal ve rahmet ve hayat ve zînetlere maddî cihetinde mazhar olmasından hadsiz bir rahmetin perdesidir ve içine giren hiçbir şey başı boş kalmıyor. Elbette bütün bu zahirî ve maddî ziynetlerin ve güzelliklerin ve hüsün ve cemal ve rahmet ve hayatın mânevî merkezlerinin ve bir kısım tezgâhlarının faal bir nev'i, toprak perdesinin altında ve arkasındadır. Elbette bu himayetli annemiz olan toprak altına girmek ve kucağına sığınmak ve o hakikî ve daimî ve mânevî çiçekleri seyretmek, daha ziyade sevilir ve iştiyaka lâyıktır.. diye, o kör hissiyatın ve dünya-perest nefsin itirazını tamamıyla izale ve def etti.

Said Nursî

~~

Aziz, mâsum evlâtlarım,

Kur'ân'ı öğrenmek için ders almaya çalışıyorsunuz. Sizin bildiğiniz yeni harfte noksanlar olduğu için, mümkün oldukça yeni harften okunmamak lâzım gelir.

Hem Kur'ân'ı okumanın faydası, yalnız hâfız olmak ve dünyada onunla bir makam kazanmak, bir maaş almak değil; belki her bir harfi, hiç olmazsa on hayrından tâ yüze, tâ binlere kadar cennet meyvelerini, âhiret faydalarını vermesini düşünüp ve ebedî hayatın rahatını ve saadetini temin etmek niyetiyle okumak lâzımdır.

Evet, mekteplerde, dünya maişeti, ya rütbeleri için fenleri ders okumak, bu kısacık dünyevî hayatta derecesi, faydası bir ise, ebedî hayatta Kur'ân ve

 $^{^{1}}$ İman nûruyla beraber gelen her lütuftan dolayı hamdolsun Yüce Rabbimize.

Kur'ân'ın kudsî kelimelerini ve nurlu ve imanî mânâlarını öğrenmek binler derece daha kıymetlidir. Onlar şişe hükmünde, bunlar elmas hükmündedir.

Hem peder ve validenize hakikî ve faydalı evlâtlar olabilirsiniz. Siz, mâdem mâsumsunuz, daha günahınız yok; böyle kudsî bir niyetle okusanız, sizleri Risale-i Nur'un mâsum şâkirtleri içinde kabul edip umum şâkirtlerin dualarına hissedar olursunuz ve nurlu ve mübarek talebeler olursunuz.

Hem Üstadınızı, hem sizi, hem peder ve validelerinizi, hem memleketinizi tebrik ediyorum.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla, geçen Leyle-i Berât'ınızı tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Nur'un ehemmiyetli bir kumandanı ve nâşiri Refet Bey'in Nur hizmeti için İstanbul'a gitmesi çok iyi, çok güzeldir. Zaten oraya onun gibi bir Nurcu lâzımdır. Cenab-ı Hak muvaffak eylesin, âmîn...

Sâlisen: Ben, ikisini Câmiü'l-Ezher ulemâsına, ikisini Medine-i Münevvere'nin Ravza-yı Mutahhara civarındaki âlimlerine, ikisini de Şâm-ı Şerif heyet-i ulemâsına göndermek üzere üç Asâ-yı Mûsâ, üç Zülfikar'ı hazırladım. Başlarında, evvelce Câmiü'l-Ezher ulemâsına hitaben size gönderdiğimiz bir mektup dercedilmiştir. Mümkün olduğu kadar çabuk göndereceğiz inşaallah.

Râbian: Ben, iki cihette mânevî hizmetlerinize ve dualarınıza ve benim yerimde yapamadığım mânevî kazançlarınızın imdadıma gelmesine şiddetle ihtiyacım var.

Birinci sebep: Bütün hayatımda şimdiki kuvvetsizlik ve gittikçe ziyadeleşen zâfiyeti hissetmemiştim. Çok sıkıntılarla daimî evradlarımı bazı da noksan olarak yapabilirim. Hâlbuki bu eyyam ve leyâli-i mübarekede yüz derece çalışmaya ihtiyacım var. Ve sizin şirket-i mâneviyenize hissem itibarıyla yardım etmek ve dualarınıza bin derece ziyade âmînlerle iştirake koşmak lâzımken, bu iktidarsızlığım, o şirket-i mâneviyeye pek cüz'î yardım edebilir. Bunun çaresi, vazife-i Nuriye'de benim vazifem size verildiği gibi, o şirketteki vazifeyi de sizlerin mânevî yardımlarına dayanıp haddimden ve istidadımdan pek çok ziyade bu âciz kardeşinizdeki hüsn-ü zannınıza muvafık çalışmayı rahmet-i ilâhîden niyaz ediyorum.

İhtiyacın ikinci sebebi: Hem siz, hem bizden olmayan bir kısım zatlar, Risale-i Nur'un hakikatınden ve şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsinden tezahür eden fevkalâde halleri ve neticeleri bu bîçâre kardeşinizden zannedildiğinden, o büyük neticelere karşı çok büyük bir iktidar, bir tahammül lâzımken, pek cüz'î ve şahsî çalışmam, bu hastalık ve zâfiyetle beraber, elbette beni şiddetle mânevî yardımınıza muhtaç ediyor. Ben de bu mânevî yardımlarınızı kendime koşturmak için الْمُحَمُّنَا وَاللهُ وَ

Hâmisen: Sâbık hâdiseden vaziyetiniz ne şekilde olduğunu çok merak ederdim. Cenab-ı Hakk'a şükür ki, mektubunuzda Kahraman Tahirî'nin İstanbul'a makine ve kâğıt almak için gitmesi gösteriyor ki, o hâdise sönüyor ve Nur'ların neşrine mâni olmayacak, belki başka yerlerde olduğu gibi orada da galibane fütuhatı var, inşaallah.

~~eo*~

Ravza-yı Mutahhara (عَلَى صَاحِبِهَا أَفْصَلُ الصَّلَاةِ وَالسَلَامِ) civarındaki mübarek heyet-i ulemâya takdim edilen Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar risalesidir. Hem bir vesile-i şefaat, hem kudsî yerde hayırlı dualarına mazhar olmak için müellifin bedeline o mübarek yerleri ve elleri ziyaret etmek için gönderilmiştir. Bu fıkra, yalnız Şam, Mısır ve Hind'e gidenlerden Ravza-yı Mutahhara yerinde Câmiü'l-Ezher ve Şam ve Hind cemaat-i İslâmiye'sine yazılmış. Aynen hem dört Zülfikar, hem dört Asâ-yı Mûsâ başlarında yazdık, ikişer nüsha olarak hem Mısır Câmiü'l-Ezher, hem Şam ulemâsına, hem Hindistan'da iki milyon liraya mukabil Kur'ân'ları isteyen heyete gönderdik.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar-ı Mucizât-ı Ahmediye ve Kur'âniye mecmualarından, münasip gördüğünüz zaman Ravza-yı Mutahhara'nın civarındaki ulemâya göndermekle beraber, onlara yazınız ki:

Bizi sıvanetinle koru.

Bize merhametinle muamele et.

"Nur Risalelerinin Medresetü'z-Zehra'sı, ¹(Hâşiye) Ravza-yı Mutahhara'nın (عَلَى صَاحِبِهَا أَفْصَلُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ) civarındaki ulemânın şefkatine çok muhtaç mânevî bir mahdumudur, bir talebesidir, şiddetli düşmanların hücumuna mâruz kalmış bir şakirdidir ve âlem-i İslâm'ı daima tenvir eden sizin o büyük medresenizin küçük bir dairesi ve şubesidir. Onun için, o âl-i kadr üstad ve müşfik peder ve hamiyetkâr mürşid-i âzam olan zatlar, bu bîçâre evlâdına tam mânevî yardım etmesini onların ulüvv-ü himmetinden bekliyoruz. O pek büyük üstadlarımıza takdim edilen iki kitap ise, bir talebe dersini ne derece anlamış diye, akşam üzeri üstadına ve babasına yazıp vermesi gibi, o iki dersimiz, o şefkatli allâmelerin nazar-ı müsamahalarına arz edilmiş." diye bir mektup yazınız ve selâm ve ihtiramlarımı ve ellerinden öptüğümü tebliğ ediniz.

Bu risalelerin müellifi Said Nursî, yirmi iki senedir inzivadadır. Tecrid-i mutlak içinde bulunduğundan, halklarla görüşemez. Ancak zaruret derecesinde başkalarıyla az bir zaman sohbet edebilir. Yanında hiçbir kitap bulunmaz. Bütün yazdıkları, "Yüz otuz parça risalelerin menbaları, me'hazleri yalnız Kur'ân'dır." diyor. Biz de bütün kuvvetimizle tasdik ediyoruz. Kendisi hem hasta, hem gurbette, hem perişan bir halde, bazen çok sür'atli yazdığı risalelerde sehivler bulunabilir diye, sizin gibi allâmelerden nazar-ı müsamaha ile bakmanızı rica ettiğini bize söyledi. Biz de ricasını tebliğ ederek ellerinizden öperiz.

Nur şâkirtlerinden Tahirî, Hayri, Mustafa, Sadık, Osman, Hüsrev, Tahir

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Şimalin İsveç, Norveç, Finlandiya, Kur'ân'ı mekteplerinde en büyük halâskâr bir kitap olarak kabul ettikleri gibi, şimdi erkân-ı İslâmiye'nin birincisi olan Ramazan sıyamını tutmak niyetiyle Câmiü'l-Ezher'e "Şimalin pek uzun günlerinde bir çare-i tahfifi ve tehiri yok mu?" diye sormuşlar. Demek Avrupanın yalnız o küçük hükûmetleri değil, belki siyaset mânâsı verilmemek için kendini izhar etmeyen, eskide büyük ve dünyanın yüksek mevkiini tutmakla beraber, gayet dehşetli bir tarzda dünyanın fena ve fâniliğini dehşetli tokatla o yüksek mertebelerin hiçe indiğini görmekle hakikî teselli, yalnız ve ancak hakâik-i Kur'âniye'de bulmasıyla, o küçüklerle mânen beraber tahmin edilebilir.

^{1 (}Hâşiye) Medresetü'z-Zehra'nın maddî tesisine çok mâniler bulunduğundan, şimdilik Nur şâkirtlerinin heyet-i mecmuasının dairesinden ibarettir.

Evet, dünyanın mahiyeti anlaşıldıktan sonra, elbette hayat-ı ebediyeden başka beşeriyetin o inkisar-ı hayal yarasını tedavi edecek Kur'ân'dan başka yoktur.

~~~

Çok aziz ve sıddık, kahraman Sabri,

Cenab-ı Hak, Galip Bey gibi çok fedakârları İslâm ordusunda yetiştirsin. Bu zat, garpta, aynı şarkta Hulûsi Bey gibi imana hizmet ediyor. Tarikat cihetiyle ehl-i imanı dalâletten çekmeye çalışıyor. Bu zat, eskiden beri Risale-i Nur'u görmeden Nur mesleğinde hareket etmeye çalışmış. Sonra Nur'larla münasebeti kuvvetleştiği zaman, daha ziyade hizmet edebilir. Fakat Nur'un mesleği, hakikat ve sünnet-i seniyye ve feraize dikkat ve büyük günahlardan çekinmek esastır; tarikate ikinci, üçüncü derecede bakar. Galip kardeşimiz, Alevîler içinde Kâdirî, Şâzelî, Rufâî tarikatlerinin bir hülâsasını sünnet-i seniyye dairesinde Hulefa-yı Râşidîn, Aşere-i Mübeşşere'ye ilişmemek şartıyla, muhabbet-i Âl-i Beyt dairesinde bir tarikat dersi vermesini düşünüyor. Hakikat namına ve imanı kurtarmak ve bid'alardan muhafaza etmek hesabına ehemmiyetli üç-dört faydası var:

Birincisi: Alevîleri başka fena cereyanlara kaptırmamak ve müfrit Râfizîlik ve siyasî Bektaşîlik'ten bir derece muhafaza etmek için ehemmiyetli faydası var.

İkincisi: Hubb-u Ehl-i Beyti meslek yapan Alevîler ne kadar ifrat da etse, Râfizî de olsa, zındıkaya, küfr-ü mutlaka girmez. Çünkü muhabbet-i Âl-i Beyt ruhunda esas oldukça, Peygamber ve Âl-i Beyt'in adavetini tazammun eden küfr-ü mutlaka girmezler. İslâmiyet'e o muhabbet vasıtasıyla şiddetli bağlanıyorlar. Böylelerini daire-i sünnete tarikat namına çekmek büyük bir faydadır.

Hem bu zamanda, ehl-i imanın vahdetine çok zarar veren bazı siyasî cereyanlar Alevîler'in fıtrî fedakârlıklarından istifade edip kendilerine âlet etmemek için Nur dairesine çekmek büyük bir maslahattır. Madem Nur şâkirtlerinin üstadı İmam Ali (radîyallâhu anh) tır ve Nur'un mesleğinde hubb-u Âl-i Beyt esastır; elbette hakikî Alevîler kemâl-i iştiyakla o daireye girmeleri gerektir.

Bu zaman, imanı kurtarmak zamanıdır. Seyr-i sülûk-ü kalbî ile tarikat mesleğinde bu bid'alar zamanında çok müşkülât bulunduğundan, Nur dairesi hakikat mesleğinde gidip, tarikatlerin faydasını temin eder diye o kardeşimize Ramazan'ını tebrik ve selâmımla beraber yazınız. O da bize dua etsin.

Safranbolu'daki hâlis kardeşlerimizden Hıfzı'nın küçük medrese-i Nuriye'si olan hanesindeki küçük ve çok çalışkan mâsumları yedi yaşında Yılmaz ve on üç yaşında Hüsnü'nün ve onlar gibi Nur'a çalışan muhterem validelerinin mübarek kalemleriyle yazdıkları tebriklerini, umum Safranbolu ve Eflâni medrese-i Nuriye'si namına bu Ramazan'ın bir firdevsî teberrükü hesabına kabul ettik. Yılmaz'ın rüyası aynen çıkmış.

Eflâni'nin hakikaten küçük kahramanlarından Mustafa Sungur'un güzel ve samimî mektubunun bir kısmı Lâhika'ya geçecek. Elhak, Mustafa Osman'ın, Mustafa Oruç ve Mustafa Sungur gibi iki namdaş ve Nur hizmetinde pek ciddî arkadaş bulması, sadakatinin ve muvaffakiyetinin bir kerameti hükmündedir. Hususan Safranbolu Hasan Feyzi'si olan Ahmed Fuad'ın ve sair o mektuplarında isimleri bulunanlara birer birer selâm ve dua ediyoruz ve onların fevkalâde gayretlerini tebrik ediyoruz. Umum kardeşlerimize binler selâm ediyoruz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Siracü'n-Nur'un sıhhatli, mükemmel, güzel çıkması, Medresetü'z-Zehra'nın gayet ehemmiyetli bir yeni dersidir ki, geniş daire-i Nuriye'de merakla okunacaktır, inşaallah.

Sâniyen: Kastamonu'nun Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin hiç sarsılmadan kemâl-i iştiyakla Nur'lara çalışması ve çalıştırılması ve okutmasını gösteren Nihad'ın ve Abdurrahman İhsan'ın mektupları gösterdiği gibi, oradan gelenler de aynı haberi veriyorlar. Tam şâkirtliğini yapıyor, Allah muvaffak eylesin, âmîn...

Ve Nur'un kahramanlarından Mustafa Osman'ın Karabük'te perde altında faaliyetle Nur'a hizmetini ve o havalideki ve Eflâni'deki şâkirtlerin şevk ve gayretini Leyle-i Kadir'leriyle beraber tebrik ediyoruz. ^{1(Hâşiye)}

~~~

¹ (Hâşiye) Sirâcü'n-Nur'u tashih ederken, bu Ramazanda ehemmiyetli virdlerime tam vakit bulamadığımdan müteessir oldum. Birden ihtar edildi ki: Okuduğun bu mebhaslar, bir cihetle ibadet olduğu gibi, hem ayn-ı mârifetullah ve zikrullah ve huzur-u kalbî ve muhabbet-i îmaniye olmasından, senin noksan bıraktığın virdlerinin yerini tam doldurur. Ben de "elhamdülillâh" dedim.

Eğer kolaysa, İstanbul'a gönderilen kitaplar buraya da uğrasa münasip olur. Benim için de yirmi otuz nüsha İstanbul'da ciltlense, bana gönderilse iyi olur. Şimdilik fiyatı elimde yoktur ki göndereyim. Hem çoklara da hediye vermeye mecbur oluyorum.

Nur'ların erkânlarından bir-iki doktor, benim hastalığımın şiddetiyle beraber o hâlis, sadık zatlara hastalık noktasından müracaat etmeyip ve ilâçlarını da yemeyip çok ağır hastalıklar içinde onlarla meşveret etmeyerek ve şiddet-i ihtiyacım ve elemlerim içinde yanıma geldikleri vakit, hastalığa dair bahis açmadığımdan endişeli bir merak onlara geldiğinden, sırlı bir hakikati izhara mecbur oldum. Belki size de faydası var diye yazıyorum. Onlara dedim ki:

"Hem gizli düşmanlarım, hem nefsim, şeytanın telkiniyle zayıf bir damarımı arıyorlar ki, beni onunla yakalayıp Nur'lara tam ihlâs ile hizmetime zarar gelsin.

En zayıf damar ve dehşetli mâni, **hastalık** damarıdır. Hastalığa ehemmiyet verdikçe, hiss-i nefs-i cisim galebe eder; "Zarurettir, mecburiyet var." der, ruh ve kalbi susturur, doktoru müstebit bir hâkim gibi yapar ve tavsiyelerine ve gösterdiği ilâçlara itaate mecbur ediyor. Bu ise, fedakârâne, ihlâsla hizmete zarar verir.

Hem gizli düşmanlarım da bu zayıf damarımdan istifadeye çalışmışlar ve çalışıyorlar. Nasıl ki korku ve tamah ve şan u şeref cihetinde çalışıyorlar. Çünkü insanın en zayıf damarı olan **korku** cihetinde bir halt edemediler, idamlarına beş para vermediğimizi anladılar.

Sonra insanın bir zayıf damarı **derd-i maişet** ve **tamah** cihetinde çok soruşturdular. Nihayetinde, o zayıf damardan bir şey çıkaramadılar. Sonra onlarca tahakkuk etti ki, onlar mukaddesatını feda ettikleri dünya malı, nazarımızda hiç ehemmiyeti yok ve çok vukuatlarla onlarca da tahakkuk etmiş. Hattâ bu on sene zarfında yüz defadan ziyade resmen "Neyle yaşıyor?" diye mahallî hükûmetlerden sormuşlar.

Sonra en zayıf bir damar-ı insânî olan **şan u şeref** ve **rütbe** noktasında bana çok elîm bir tarzda o zayıf damarımı tutmak için emredilmiş. İhanetler, tahkirlerle, damara dokunduracak işkencelerle dahi hiçbir şeye muvaffak olamadılar. Ve katiyen anladılar ki, onların perestiş ettiği dünya şan u şerefini bir riyakârlık ve zararlı bir hodfuruşluk biliyoruz, onların fevkalâde ehemmiyet verdikleri hubb-u cah ve şan u şeref-i dünyeviyeye beş para ehemmiyet vermiyoruz, belki onları bu cihette divane biliyoruz.

Sonra bizim hizmetimiz itibarıyla bizde zayıf damar sayılan, fakat hakikat noktasında herkesin makbulü ve her şahıs onu kazanmaya müştak olan "mânevî makam sahibi olmak ve velâyet mertebelerinde terakki etmek" ve o nimet-i ilâhiyeyi kendinde bilmektir ki, insanlara menfaatten başka hiçbir zararı yok. Fakat böyle benlik ve enaniyet ve menfaat-perestlik ve nefsini kurtarmak hissi galebe çaldığı bir zamanda, elbette sırr-ı ihlâsa ve hiçbir şeye âlet olmamaya bina edilen hizmet-i imaniye ile şahsî makam-ı mâneviyeyi aramamak iktiza ediyor. Harekâtında onları istememek ve düşünmemek lâzımdır ki, hakikî ihlâsın sırrı bozulmasın. İşte bunun içindir ki, herkesin aradığı keşif ve kerâmâtı ve kemâlât-ı ruhiyeyi, Nur hizmetinin haricinde aramadığımı zayıf damarlarımı tutmaya çalışanlar anladılar. Bu noktada dahi mağlûp oldular."

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve gelecek Leyle-i Kadir'i her bir Nurcu hakkında seksen üç sene ibadetle geçmiş bir ömür hükmüne geçmesini hakikat-i Leyle-i Kadir'i şefaatçi ederek rahmet-i ilâhiyeden niyaz ediyoruz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bu aşr-i âhir-i Ramazan'da her gece, hususan tek gecelerde Leyle-i Kadir'in bulunmak ihtimali kuvvetli olduğunu hadis-i şerif ferman ediyor. 4 Onun için, Nurcular o nur-u âzamdan istifadeye çalışmak gerektir.

Sâniyen: Hüsrev ve Tahirî gibi vazifelerini tam yapan ve bin Hüsrev ve beş yüz Tahirî meydanda bırakan iki kardeşimizi ve onların sisteminde bir Nurcuyu sulh mahkemesine vermek, inşaallah, neticesinde büyük bir inâyet ve fütuhat olacak, hiç merak etmeyiniz.

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

 $^{^{2} \;\;}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^3}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Bkz.: Buhârî, îmân 36, leyletü'l-kadr 3-4; Müslim, müsâfirîn 176, 177, 179, 180, sıyâm 205-218.

 ^{1} ۇغ نۇڭ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrıyla, bu hâdise zulmedenlere maddî-mânevî cehennemi ve Nurculara dünyevî-uhrevî cenneti kazandırmaya bir sebeptir, inşaallah.

Sâlisen: Bu mektup münasebetiyle dünkü gün yanıma gelen mühim bir resmî memura böyle söyledim ki: Eski Said'in sergüzeşte-i hayatından harika üç vakıa, şimdi tahakkuk etmiş ki, ileride çıkacak Risale-i Nur'un kerameti imiş. Şöyle ki:

31 Mart hâdisesinde Hareket Ordusu'nun Başkumandanı Mahmud Şev-ket Paşa bana karşı fazla hiddetli iken ve Divan-ı Harb-i Örfî'de beni muhake-me ettikleri gün, on beş adam karşımda darağacında asılı bir vaziyette Divan-ı Harb-i Örfî Reisi Hurşid Paşa benden sordu: "Sen şeriatı istedin mi? İşte şeriatı isteyenler böyle asılırlar."

Ben de "Şeriatın bir meselesine bin ruhum olsa feda ederim." dediğim halde ve beni mahkûm etmeye pek çok esbap —muhbirlerin iftiralarıyla— varken, benim müstesna bir surette müttefikan beraatime karar vermeleri...

Hem eski Harb-i Umumî'nin nihayetinde, İstanbul'da İngilizlerin Başkumandanının eline benim İngiliz aleyhine şiddetli yazdığım Hutuvat-ı Sitte ve Başpapazına tahkirkârâne sözlerim eline geçtiği halde, beni mahvetmek yüzde yüz ihtimali varken, hiddetini geri alıp ilişmemesi...

Hem Ankara'da, divan-ı riyasetinde pek çok mebuslar varken Mustafa Kemal şiddetli bir hiddetle divan-ı riyasetine girip, bana karşı bağırarak: "Seni buraya çağırdık ki, bize yüksek fikir beyan edesin. Sen geldin, namaza dair şeyler yazıp içimize ihtilâf verdin." Ben de onun hiddetine karşı dedim: "Namaz kılmayan haindir, hainin hükmü merduttur." Dehşetli bir pot kırdım (!).

Hâzır mebus dostlarım telâş ettikleri ve herhalde beni ezeceklerini tahmin ettikleri sırada, bana karşı bir nevi tarziye verip o mecliste hiddetini geri alması, âdetâ dehşetli bir kuvveti ve hakikati hissedip geri çekilmesi, ikinci gün hususî riyaset odasında, Hücumat-ı Sitte'nin Birinci Desise içinde bulunan "Meselâ, Ayasofya Camii ehl-i fazl ve kemalden, ilâ âhir..." cümlesinden başlayan, tâ İkinci Desise'ye kadar, bir saat tamamen ona söyledim.

Bütün hissiyatını ve prensibini rencide ettiğim halde bana ilişmemesi, hattâ taltifime çok çalışması, katiyen bu üç cebbar fevkalâde kumandanla-

^{1 &}quot;Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırlı olur." (Bakara sûresi, 2/216)

rın bu üç acip hâletleri, âdeta eski Said'den korkmaları, şüphesiz ki Risale-i Nur'un, ileride kahraman şâkirtlerin şahs-ı mânevîsinin harika bir kuvveti ve Risale-i Nur'un parlak bir kerametidir.

Râbian: Kardeşimiz Yâkup Cemal'in Denizli şâkirtleri namına Ramazan ve Leyle-i Kadir tebrikine karşı bin "bârekâllah".. ve nefsine karşı mücadelesi "veffakakellah".. ve İngiliz devletinin pâyitahtında, hatipleri kürsülerinde "Artık İngiltere'nin İslâmiyet'i kabul etmesi lâzımdır." diyerek bağırdıklarını ve beşeriyetin bütün hakikî ihtiyacatını câmi olan Furkan-ı Hakîm'in âyetlerini birer okuyup tefsir ve beyan ettiklerini, en son gazetede arkadaşların okuduklarını işitiyoruz, diye o kardeşimizin bu havadisine bin "elhamdülilâh" deriz. Evet o devletin hem dünyası, hem saltanatı, hem saadeti onunla kurtulabilir.

Mübarekler pehlivanı ve Nur'un büyük Abdurrahman'ı, büyük ruhlu Küçük Ali'nin *Lemeât*'taki muvaffakiyetine binler "bârekâllah".. ve mâsum mahdumu Nur Mehmed'in hâfızlığına bin "mâşallah", "veffakakellah" deriz. Fakat *Lem'alar* mecmuasında *Siracü'n-Nur'a* ve *Sikke-i Gaybiye* ve *Tılsımlar'*a giren parçalar mükerrer olmamak için tensibinize havale ediyoruz. Umumunuza binler selâm...

~***

Hem benim sahsım hakkında desin ki:

Katiyen bizce tahakkuk etti ki, bu adam, altı-yedi ay şiddetli hasta olduğu halde, kendi cismine nazar etmemek ve ehemmiyet vermemek için, gayet sevdiği doktorlara katiyen ne müracaat etti ve ne de ilâçlarını aldı.

Hem dünyaya bakmamak ve hem de hizmet-i imaniyede ihlâsına zarar gelmemek için on sene zarfında –mahkemece isbat edilmiş ki– Harb-i Umumî'ye bakmamış, merak etmemiş. Yine siyasete ve dünyaya bir meyil uyanmamak için, yirmi beş sene bir gazeteyi dinlemedi ve okumamış, bütün kardeşlerine ve talebelerine de "Karışmayınız." diye tavsiye etmiş.

Hem maişetçe yalnız ve ihtiyar olduğu halde, evham yüzünden kendisine yapılan sıkıntılara tahammül edip dünyaya bakmamış ve yirmi senedir istirahati için hükûmete müracaat etmemiş. Zarurî bir hizmet olmadıkça kimseyi kabul etmiyor ve hiç kimsenin yardım ve ihsanını kabul etmiyor. Ve diyor ki:

Ben, bu millet ve bu vatana en büyük, en elzem hizmet bildiğim imanlarına kuvvet vermek için Kur'ân-ı Hakîm'in bu zamanda bir mucize-i mâneviyesi olarak bazı hakâik-i imaniyeyi dertlerime deva bulduğum gibi, derhal

kaleme aldım. İki sene üç mahkeme ve Ankara ehl-i vukufunun tetkikinden sonra, bu millet ve vatana hiçbir zararı olmadığına dair ittifaken beraat kararı verildiği için, bu hizmet-i imaniye devam etmek gayesiyle arkadaşına izin vermiş ki, bazıları teksir edilsin.

Hem biz bu adamdan işitiyoruz ki: Bu memleket ve millet ve hükûmet, bu eserlere şiddetle muhtaçtır. Hükûmetin erkânlarından bekliyordum ki, bazıları bu eserlere sahip çıksın. Çünkü ben ölmek üzereyim; hem elim bağlı, sahip olamıyorum. İnşaallah, Ahmed Hamdi gibi dindar, muktedir zatlar benim bedelime sahip çıkacaklarına ümitle mütesellî oluyorum. Bu vatanın ve İslâmiyet camiasına yapacağınız bu kudsî vazifenizin mahkeme-i kübrâda şefaatçi olmasına dua eder, hem de bilhassa o iki zata selâm ederim.

~~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Leyle-i Kadir'de kalbe gelen pek uzun ve geniş bir hakikate pek kısaca bir işaret edeceğiz. Şöyle ki:

Nev-i beşer, bu son Harb-i Umumî'nin eşedd-i zulüm ve istibdadıyla.. ve merhametsiz tahribatıyla.. ve bir düşmanın yüzünden yüzer mâsumu perişan etmesiyle.. ve mağlûpların dehşetli meyusiyetleriyle.. ve galiplerin dehşetli telâş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tâmir edememelerinden gelen dehşetli vicdan azaplarıyla.. ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle.. ve fıtrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın, mahiyet-i insaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyla.. ve ebed-perest hissiyat-ı bâkiye ve fıtrî aşk-ı insaniyenin heyecan içinde uyanmasıyla.. ve gaflet ve dalâletin, en sert, sağır olan tabiatın Kur'ân'ın elmas kılıcı altında parçalanmasıyla.. ve gaflet ve dalâletin en boğucu, aldatıcı, en geniş perdesi olan siyasetin rûy-u zeminde pek çirkin, pek gaddârâne hakikî sureti görünmesiyle.. ve elbette hiçbir şüphe yok ki, şimalde, garpta, Amerika'da emareleri göründüğüne binâen, nev-i beşerin mâşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fıtraten beşerin hakikî sevdiği ve aradığı hayat-ı bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak... ve elbette, hiç şüphe yok ki, bin üç yüz altmış senede her asırda üç yüz elli milyon şakirdi bulunan ve her hükmüne ve dâvâsına milyonlar ehl-i hakikat tasdikle imza basan ve her dakikada milyonlar hâfızların kalbinde kudsiyetle bulunup lisanlarıyla beşere ders veren ve hiçbir kitapta emsali bulunmayan bir tarzda beşer için hayat-ı bâkiyeyi ve saadet-i ebediyeyi müjde verip bütün beşerin yaralarını tedavi eden Kur'ân-ı

Mu'cizü'l-Beyân'ın şiddetli, kuvvetli ve tekrarlı binler âyâtıyla belki sarihan ve işareten on binler defa dâvâ edip, haber verip, sarsılmaz kat'î delillerle, şüphe götürmez hadsiz hüccetlerle hayat-ı bâkiyeyi kat'iyetle müjde ve saadet-i ebediyeyi ders vermesi.. elbette nev-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse ve maddî ve mânevî bir kıyâmet başlarında kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'ân'ı kabule çalışan meşhur hatipleri ve din-i hakkı arayan Amerika'nın çok ehemmiyetli dinî cemiyeti gibi, rûy-u zeminin kıtaları ve hükûmetleri, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar. Çünkü bu hakikat noktasında katiyen Kur'ân'ın misli yoktur ve olamaz ve hiçbir şey bu mucize-i ekberin yerini tutamaz.

Sâniyen: Madem Risale-i Nur o mucize-i kübrânın elinde bir elmas kılıç hükmünde hizmetini göstermiş ve en muannid düşmanları teslime mecbur etmiş. Hem kalbi, hem ruhu, hattâ hissiyatı tam tenvir edecek ve ilâçlarını verecek bir tarzda hazine-i Kur'âniye'nin dellâllığını yapan ve ondan başka me'haz ve mercii olmayan bir mucize-i mâneviyesi bulunan Risale-i Nur o vazifeyi yapıyor ve aleyhinde dehşetli propagandalara ve gayet muannid zındıklara tam galebe çalmış ve dalâletin en kalın ve boğucu ve geniş daire-i âfâkında ve fennin en geniş perdelerinde Asâ-yı Mûsâ'daki Meyvenin Altıncı Meselesi ve Birinci ve İkinci, Üçüncü ve Sekizinci Hüccetleriyle gayet parlak bir tarzda gafleti dağıtıp nur-u tevhidi göstermiş. Elbette bizlere lâzım ve millete elzem, şimdi resmen izin verilen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına ve izin verilmesine binâen, Nur şâkirtleri, mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder, fakat herkes her meselesini tam anlamaz.

Hem iman hakikatlerinin izahı olduğu için, hem ilim, ¹(Hâşiye) hem mârifet, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri, beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor. Ve hem hükûmet ve millet ve vatan, hem hayat-ı dünyeviyesine ve siyasiyesine ve uhreviyesine pek çok faydası bulunan bu Kur'ân lemeâtlarına ve dellâlı bulunan Risale-i Nur'a değil ilişmek, tamamıyla terviç ve neşrine çalışmaları elzemdir ki, geçen dehşetli günahlara keffâret ve gelecek müthiş belâlara ve anarşistliğe bir sed olabilsin.

Sâlisen: Bu Ramazan-ı Şerif'te, Kur'ân'ı zevk ve şevk ile okumak çok ihtiyacım vardı. Hâlbuki elemli hastalık, maddî ve mânevî sıkıntılar, yorgunlukla ve

^{1 (}Hâşiye) Şayet biri biliyor, taallüm etmeye muhtaç değilse, ibadete muhtaç veya marifete müştak veya huzur ister. Onun için herkese lüzumlu bir derstir.

meşgalelerin tesiriyle telâş ettim. Birden Hüsrev'in şirin kalemiyle yazılan mucizatlı cüzler ve Hâfız Ali ve Tahirî'ye pek çok sevap kazandıran parlak ve kerametli "Hizbü'l-Ekber-i Kur'âniye"yi birbiri arkasından okumaya başlarken öyle bir zevk ve şevk verdi ki, bütün o yorgunlukları hiçe indirdi. Hiçbir vesveseye meydan vermeyerek pek parlak bir surette ders-i Kur'âniye'yi onlardan dinlerken bütün ruh u canımla arzu ettim ve kast ve azmettim ki, mümkün olduğu derecede aynı "Hizbü'l-Ekber-i Kur'âniye" gibi fotoğrafla mucizatlı Kur'ân'ımızı tab' edeceğiz, inşaallah...

Said Nursî

~~~

Bu defa Nur'ların galebesiyle ve mânevî fütuhatıyla müsadere edilen kitaplarınızı Ankara'nın emriyle size iade etmeleri, büyük bir fâl-i hayırdır. Ve Risale-i Nur'un tam serbestiyetine bir vesile olduğu cihetle büyük bir fütuhat ve maslahat-ı Nuriye oldu. ^{1} الْحَمْدُ لِلهِ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Alîl Ali Osman ve Çilingir Ali, Nur'un pek çalışkan kardeşlerimizin tebriklerini ruh u canımızla hem bayramlarını, hem Leyle-i Kadir'lerini, hem harika ve kıymetli ve çok sevaplı hizmet-i Nuriye'lerini tebrik ediyoruz ve muvaffakiyetlerine ve mahfuziyetlerine dua ediyoruz. Onlar, Nur dairesini ebede kadar bir cihette minnettar ettiler. Allah razı olsun, âmîn...

Ali Osman, mektubunda isimleri bulunan kardeş ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Ve mübarek bir kardeşimiz olan Kâzım'ın ruhuna Cenab-ı Hak binler rahmet eylesin ve kabrini pürnur etsin, âmîn...

Ali Osman'ın mübarek kaleminin bir kerametidir ki, gönderdiği on beş parça risalecikler, aynı vakitte Konya Medrese-i Nuriyesi'nin iki mühim şakirdi geldiler, aynı o risaleler bize lâzımdır dediler, onlara verildi. Ali Osman'a daha geniş bir sahada sevap kazandıracaklar.

Umuma birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nur'un küçük kahramanlarından muallim Mustafa Sungur, hem Eflâni, hem Safranbolu, hem Kastamonu, hem İnebolu, hem Daday, hem Araç kardeşlerimizin namına bayram tebriki için yanımıza geldi. Biz de onu bir kü-

Allah'a hamdolsun; bu Rabbimin ihsanıdır.

çük Said olarak hem size, hem o kardeşlerimize maddî ve mânevî bayramlarını tebrik için gönderdik. Ve Emirdağ'ın Süleyman Rüştü'sü olan Çalışkan Mehmed'i *Siracü'n-Nur*'u almak ve harice giden kitapları anlamak niyetiyle İstanbul'a gönderdik.

Nur'ların muarızları, her cihetle mağlûp olduktan sonra, zâhiren bize hoş görünmeyen ve hakikaten Nur'lara daha menfaatli bir plân takip ediyorlar. Güya Nurcuların tesanüdünü kırıp, bilinmeyecek bir tarzda bazı mühim erkânlarını başka yerlere gitmelerine sebebiyet veriyorlar. Hâlbuki onların gitmesiyle tesanüd kırılmadığı gibi, gideceği yerlerde lüzumları var. Ezcümle: Muharrem'i Tavas'a; Mustafa Osman'ı Karabük'e; Refet'i İstanbul'a gibi... Bazı kardeşlerimizi dağıtmaya sebebiyet veriyorlar. Bu kardeşlerimiz de, onlara hissettirmeyerek, güya kendi ihtiyarlarıyla gidiyorlar. Hakikat ise, hiç ihsas edilmeyecek bir tarzda, tesanüde zarar niyetiyle öyle zemin ihzar ediliyor.

Hem bir plânları da, onların usulünce hapse müstehak olduğumuz halde hapsimize taraftar çıkmıyorlar, "Aman hapse girmesinler." diyorlar. Sebebi: Birden Denizli hapsi bir Nur medresesi olmasıyla, hem oradan başka hapishanelere gidenler oraları tenvire çalışmaları, gizli düşmanlarımızı bütün bütün şaşırttı, onun için hapisten çıkmamıza onlar da taraftar oldular.

Hem adliyeler, Risale-i Nur'un hakkaniyetine karşı bir nevi teslimiyetle, istikbalde gelecek olan şiddetli itirazdan çekinmek için çekindiler, keyfî kanunların aleyhimizdeki hükümlerini nazara almadılar. Ve muannid bazı dinsizler, Nur'un hakikatine karşı mağlûp olup inadı terk ettiler. Gizli düşmanlar da, "Aman hapisten çıksınlar, yoksa hapishaneler Nur medreseleri hükmüne geçecek." diye, üç kısım da müttefikan beraatimize taraftar çıktılar.

Bu da inâyet-i ilâhiyenin Risale-i Nur'a verdiği bir keramettir ki, nasıl ki bu asrın en dehşetli üç büyük kumandanlarını korkutup harika bir tarzda, hem Mart hâdisesinde Hareket Ordusu'nun Başkumandanı.. hem İstanbul'un eski Harb-i Umumîdeki istilâsındaki Hareket-i Milliye sırasında İstanbul'u istilâ eden dehşetli ecnebî kumandanı korkutup bize taarruz edememesi.. ve hem Ankara'da, divan-ı riyasetinde en dehşetli reisin hiddetini tarziyeye çevirmesi gibi; üç adliyenin de dokunaklı, şiddetli müdafaata karşı binler bahane tutabildikleri halde, hakperestâne ve musalâhakârâne, ittifakla beraat kararını vermeleri, elbette Kur'ân'ın bir mucize-i mânevîsi olan Risale-i Nur'un bir kerametidir, diye kat'î bu gece bir ihtar hissettim ve kaleme aldım. Fakat gayet müşevveş ve tashih ve ıslah edilmeden size gönderildi.

Evvelâ: *Siracü'n-Nur*'un biri tamam, biri de bakiyesini –iki parça– aldık. Yanlışları pek az. Hata-savabın küçük cetvelini leffen gönderiyoruz.

Sâniyen: Madem Isparta mânevî bir Medresetü'z-Zehra'dır ve madem o mübarek dershanedeki hükûmeti şimdiye kadar mümkün olduğu kadar müsaadekârâne davranıyor ve başta Emniyet Müdürü olarak takdirkârâne Risale-i Nur'a bakıyorlar. Biz, oradaki hükûmete karşı dost nazarıyla bakıyoruz; ne yaparlarsa gücenmeyiniz ve gücenmeyeceğiz.

Hem şimdiye kadar onların bize karşı az tazyikleri neticesinde ehemmiyetli hayırlar olmuş. Şimdi bir maslahat için bütün bütün serbest olarak her tarafa neşretmek, belki sirran tenevverat sırrına münafi olduğundan, bir derece ihtiyat tavsiyelerinde bir hayır var.

Sâlisen: Dadaylı ehemmiyetli muallimlerden ve kıymetli Nur nâşirlerinden Hâfız Hasan'ın ve Nurcu iki mübarek mahdumlarının, Doktor Hakkı ve Hüsnü ve Araçlı Tahir'in ve Daday'daki Fuad gibi kıymetli kardeşlerimizin bayram tebriklerine mukabil, ruh u canımızla hem geçmiş bayramlarını, hem Nur hizmetinde sebatkârâne muvaffakiyetlerini tebrik ediyoruz. Ve mektubunu Lâhika'ya geçmek için leffen gönderiyoruz.

Râbian: Nur kahramanlarından Refet kardeşimiz, kendi sisteminde gayet ehemmiyetli "Abdülehad" namında bir büyük hocayı, Risale-i Nur'a tam bağlı bir kardeşi İstanbul'da bulmuş. Cenab-ı Hak ikisini de daima muvaffak eylesin, âmîn...

Hâmisen: Bir miktardır hiç görmediğim bir tarzda, pek şiddetli bir alâka ile, çoktan görmedikleri peder, validelerine hararetli bir iştiyakla ellerine sarılmaları gibi, iki yaşından on yaşına kadar mâsum çocuklar, faytonla gezdiğim vakit beni görünce, aynen öyle uzaktan koşup benim ellerime sarıldıklarının ne hikmeti var, diye hayret ediyordum. Birden ihtar edildi ki:

Bu küçücük mâsumlar tâifesi, bir hiss-i kable'l-vuku ile, ileride Risale-i Nur ile saadeti bulacaklarını ve tehlike-i mânevîden kurtulacaklarını, belki de içinde çokları şâkirt olacaklarını ve buranın maddî-mânevî havasına imtizaç edemediğim için menfîlere verilen serbestiyet münasebetiyle buradan gitme-mekliğim için lâkayt olan büyüklerin bedeline, "Bizler Nur dairesindeyiz; bizi bırakma, gitme." gibi bir mânâ var, hissettim.

Hüve Nüktesi

Çok aziz ve sıddık kardeşlerim,

Kardeşlerim.. ^{4} لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ 'deki أَحَدُّ 'deki أَحَدُّ 'deki أَحَدُّ 'deki أَحَدُّ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَحَدُ 'deki أَعَدُ 'deki أَعَدُ 'deki أَعَدُ 'deki أَعُو 'deki أَعْدُ 'deki أَ

Evet; nasıl ki bir avuç toprak, yüzer çiçeklere nöbetle saksılık eden kabında, eğer tabiata, esbâba havale edilse, lâzım gelir ki; ya o kapta küçük mikyasta yüzer, belki çiçekler adedince mânevî makineler, fabrikalar bulunsun veyahut o parçacık topraktaki her bir zerre, bütün o ayrı ayrı çiçekleri, muhtelif hâsiyetleriyle ve hayattar cihâzâtıyla yapmalarını bilsin. Âdeta bir ilâh gibi hadsiz ilmi ve nihayetsiz iktidarı bulunsun.

Aynen öyle de: Emir ve irâdenin bir arşı olan havanın, rüzgârın her bir parçası ve bir nefes ve tırnak kadar olan أهُوَ lafzındaki havada, küçücük mikyasta bütün dünyada mevcut telefonların, telgrafların, radyoların ve hadsiz ve muhtelif konuşmaların merkezleri, santralleri, âhize ve nâkileleri bulunsun ve o hadsiz işleri beraber ve bir anda yapabilsin. Veyahut o مُو 'daki havanın, belki unsur-u havanın her bir parçasının her bir zerresi, bütün telefoncular ve ayrı ayrı umum telgrafçılar ve radyo ile konuşanlar kadar mânevî şahsiyetleri ve kabiliyetleri bulunsun ve onların umum dillerini bilsin ve aynı zamanda başka zerrelere de bildirsin, neşretsin. Çünkü bilfiil o vaziyet kısmen görünüyor ve havanın bütün eczasında o kabiliyet var. İşte ehl-i küfrün ve tabiiyyûn ve maddiyyûnların mesleklerinde değil bir muhâl, belki zerreler adedince muhâller ve imtinâlar ve müşkülâtlar âşikâre görünüyor.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^2\,\,}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

^{4 &}quot;Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

 $^{^{5}~~\}mathrm{``De~ki:}~\mathrm{O},~\mathrm{Allah'tır},~\mathrm{gerçek}~\mathrm{\dot{I}lah'tır}~\mathrm{ve~Bir'dir.''}~(\mathrm{\dot{I}hl\hat{a}s~s\hat{u}resi},~112/1)$

[&]quot; "O'

Eğer Sâni-i Zülcelâl'e verilse, hava bütün zerrâtıyla onun emirber neferi olur. Birtek zerrenin, muntazam birtek vazifesi kadar kolayca hadsiz küllî vazifelerini Hâlık'ının izniyle ve kuvvetiyle ve Hâlık'a intisap ve istinad ile ve Sâni'inin cilve-i kudreti ile bir anda, şimşek sür'atinde ve âtelâffuzu ve havanın temevvücü sühûletinde yapılır. Yâni, kalem-i kudretin hadsiz ve hârika ve muntazam yazılarına bir sayfa olur. Ve zerreleri o kalemin uçları ve zerrelerin vazifeleri dahi, kalem-i kaderin noktaları bulunur. Birtek zerrenin hareketi derecesinde kolay çalışır.

İşte ben أَوَلُ اللهُ أَحَدُ ve أَحَدُ ve أَحَدُ deki hareket-i fikriye ile seyahatimde, hava âlemini temâşâ ve o unsurun sayfasını mütâlaa ederken, bu mücmel hakikati tam vâzıh ve mufassal aynelyakîn müşâhede ettim ve هُوَ lafzında, havasında böyle parlak bir bürhân ve bir lem'a-yı vâhidiyet bulunduğu gibi, mânâsında ve işaretinde gayet nûrânî bir cilve-i ehadiyet ve çok kuvvetli bir hüccet-i tevhid ve هُوَ zamirinin mutlak ve müphem işareti, hangi zâta bakıyor? işaretine bir karîne-i taayyün o hüccette bulunması içindir ki, hem Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân, hem ehl-i zikir; makam-ı tevhidde bu kudsî kelimeyi çok tekrar ederler diye ilmelyakîn ile bildim.

Evet, meselâ: Bir nokta beyaz kâğıtta, iki-üç nokta konulsa karıştığı ve bir adam, muhtelif çok vazifeleri beraber yapmasıyla şaşıracağı ve bir küçük zîhayata, çok yükler yüklenmesiyle altında ezildiği ve bir lisan ve bir kulak, aynı anda müteaddit kelimelerin beraber çıkması ve girmesi intizamını bozup karışacağı hâlde, aynelyakîn gördüm ki: â anahtarı ile ve pusulasıyla fikren seyahat ettiğim hava unsurunda her bir parçası, hattâ her bir zerresi içine muhtelif binler noktalar, harfler, kelimeler konulduğu veya konulabileceği hâlde, karışmadığını ve intizamını bozmadığını...

Hem ayrı ayrı pek çok vazifeler yaptığı hâlde, hiç şaşırmadan yapıldığını ve o parçaya ve zerreye, pek çok ağır yükler yüklendiği hâlde, hiç zaaf göstermeyerek, geri kalmayarak intizam ile taşıdığını..

Hem binler ayrı ayrı kelime, ayrı ayrı tarzda, mânâda o küçücük kulak ve lisanlara kemâl-i intizamla gelip, çıkıp, hiç karışmayarak, bozulmayarak o küçücük kulaklara girip, o gayet incecik lisanlardan çıktığı ve o her zerre ve her parçacık, bu acîb vazifeleri görmekle beraber kemâl-i serbestiyet ile cez-

^{1 &}quot;Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

 $^{^2~~{\}rm ``De~ki:}~{\rm O},~{\rm Allah'tır},~{\rm gerçek~\dot{l}lah'tır}~{\rm ve~Bir'dir.''}~(\dot{l}hl{\rm \^{a}s}~{\rm s\^{u}resi},~112/1)$

bedarâne hâl dili ile ve mezkûr hakikatin şehâdeti ve lisanıyla لَهُ إِلَّهُ إِلَّا هُوَ deyip gezer ve fırtınaların ve şimşek ve berk ve gök gürültüsü gibi havayı çarpıştırıcı dalgalar içerisinde, intizamını ve vazifelerini hiç bozmuyor ve şaşırmıyor. Ve bir iş diğer bir işe mâni olmuyor... Ben aynelyakîn müşâhede ettim.

Demek, ya her bir zerre ve her bir parça havada nihayetsiz bir hikmet ve nihayetsiz bir ilmi, irâdesi ve nihayetsiz bir kuvveti, kudreti ve bütün zerrâta hâkim-i mutlak bir hâssaları bulunmak lâzımdır ki, bu işlere medar olabilsin. Bu ise, zerreler adedince muhâl ve bâtıldır. Hiçbir şeytan dahi bunu hatıra getiremez.

Öyle ise, bu sayfa-yı havanın hakkalyakîn, aynelyakîn, ilmelyakîn derecesinde bedâhetle Zât-ı Zülcelâl'in hadsiz gayr-i mütenâhî ilmi ve hikmetle çalıştırdığı kalem-i kudret ve kaderin mütebeddil sayfası ve bir levh-i mahfuzun âlem-i tağayyürde ve mütebeddil şuûnâtında bir levh-i mahv, isbat nâmında yazar-bozar tahtası hükmündedir.

(Mütebakisi şimdilik yazdırılmadı. Umuma binler selâm.)

Kardeşiniz Said Nursî Kardeşlerim,

Merak etmeyiniz ve Nur'un fevkalâde perde altındaki fütuhatına kanaat ediniz. Şimdiye kadar hiçbir eserin böyle ağır şerait altında bu derece tesirli intişarını tarih göstermiyor.

Hem tam serbestiyet verilmemesinin sebebi ve hikmeti: Nur'ların fevkalâde kuvvetinden korkuyorlar. Belki sarsıntı verecek diye, tam takdir ve kabul etmekle beraber, şimdilik resmen intişarından telâş ettiklerini, Diyanet Reisi büyük reisle görüşmesinden haber alınmış. Eski gibi hücum yok; belki musalâha istiyorlar. Fakat Nur'lar lehinde kuvvetli cereyanlar, inşaallah o telâşı, iştiyakla resmen neşrine çevirecek. Hem çok enaniyetliler, eserlerini terviç etmek için, Nur'ların meydana çıkmalarına kıskanmak damarıyla taraftar olmuyorlar. Merak etmeyiniz, Nur galebe edecek.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Medresetü'z-Zehra'nın yirmi derslerini ve hediyesini aldım. Ona mukabil, Dârü'l-Hikmet'te vazife-i ilmiyede iken tayınatım olan, elime verilen ve o zaman tab' ettiğim risalelerin masrafından fazla kalan ve onunla hacca gitmek niyet ettiğim ve yirmi otuz seneye yakın bir zamanda benim ihtiyat erzakım bulunan doksan banknot –ki, nazarımda bin banknot kadar kıymeti vardı–Medresetü'z-Zehra'nın kudsî derslerine medar olmak için, Nur'un ehemmiyetli bir nâşiri ve Hâfız Ali'nin (rahmetullâhi aleyh) çalışkan bir vârisi Hâfız Mustafa (rahmetullâhi aleyh) ile size gönderdim. Bu yeni derslerin fiyatı, aynı Siracü'n-Nur ve Sikke-i Gaybiye gibi, benim hakkımda yedi buçuk lira olsun. Çünkü ben çoklara hediye vermeye mecbur oluyorum. Bununla beraber, her bir ders ve nüshayı Medresetü'z-Zehra'nın erkânlarından bin hediye hükmünde kabul ediyorum.

Sâniyen: Risale-i Nur, hacılarla hariç âlem-i İslâm'a yayılıyor, kendi kendini lâyık ellere yetiştiriyor. Ve Şam'a el yazısı ile gönderdiğimiz Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar'ı heyet-i ilmiye on beş gün tetkik etmiş, tam takdir etmelerine alâmet olarak demişler: "Biz bunu mecmualar halinde kısım kısım tab' edelim."

Hem bunu birden tab' etmeye çok para lâzım. Hem bunu şimdi birden Arabîye tercüme etmek uzun zaman lâzım; imkân olmuyor. Onun için, oradaki eski talebem ve yeni gönderdiğim şâkirt, kitabı onların elinden kurtarmaya çalışmışlar ki, para kazanmak için tab' etmemişler. O kardeşlerim, kendi ellerinde müştaklara okutturuyorlar. Hâlbuki ben, tab' etmek için iznim yok-

tu. Şimdi zamanı değil. Hem Arabîye çevirmek, Mısır ulemâsının iştirakiyle ehemmiyetli ve yüksek bir heyet-i ilmiye lâzım. Her neyse, acele edilmiş.

Sâlisen: Harice göndermek için İstanbul'a gönderdiğimiz bir kısım nüshalar daha gönderilmemesinin sebebi, hacca gitmek için pek çoklar rağbet göstermediklerinden ve "Hududa fazla dikkat ediliyor ve bir bahaneyle çevriliyor." diye, elinde olan emanet bulunan, hacca gidecek olan zat, bize yazmış ki: "Bunu postayla doğrudan doğruya Mekke-i Mükerreme'de Mehmed Ali Mâlikî, Vaziye Mahalle-i Şâmiye adresiyle gönderilsin." diye münasip görmüş; onu, bahaneyle huduttan çevrilmemek için beraber götürmemiş. Çok da isabet olmuş. Çünkü benim ve Nur şâkirtlerinin namına şimdi bu mecmuaları göndermek; her halde inkişafa başlayan İslâm birlik fikri ve ittihad-ı İslâm siyaseti, Risale-i Nur'u kendine bir kuvvet, bir âlet yapmaya çalışacaktı ve bizleri siyaset-i İslâmiye'ye bakmaya mecbur edecekti. Hâlbuki Risale-i Nur'un mesleğindeki sırr-ı ihlâs; iman, Kur'ân hakikatlerinden başka hiçbir şeye âlet, tâbi olmadığı.. hem müşterileri aramak değil, belki müşteriler hakiki ihtiyacını hissedip ve yarasının tedavisi için Risale-i Nur'u aramasının lüzumu.. hâlbuki gönderilecek o mübarek merkezler, simdilik Nur'lara hakikî ihtiyacını değil, belki âlem-i İslâmın hayat-ı dîniyesine ait cihetlerinden düşünmeye mecbur olması.. hem Nur mesleğinde benlik ve gösteriş bir nevi şöhretperestlik, merdut olduğundan, bu enaniyet zamanında insanlara kendini satmaya çalışmak ve beğendirmek, bir anda Nur şâkirtleri böyle büyük bir imtiyaz gibi bu eserlerle meşhur mevkilere kendilerini göstermek bir nevi gösteriş olması.. cihetiyle kader-i ilâhî, Nur şâkirtlerini tam ihlâsın muhafazası için şimdilik müsaade etmiyor.

Râbian: Kahraman ve sadakatte hiç sarsılmadan ve kardeşiyle mâsum olmalarıyla ve az zamanda pek çok kıymettar hizmet eden Süleyman Rüştü'nün dünyada, âhirette Cenab-ı Hak onu mânevî ve maddî ticaretinde daima onu ihsanına mazhar eylesin, âmîn...

Hâmisen: "Hüve Nüktesi" pek ince, gerçi çok mücmel ve muhtasar olmuş, fakat herkes ondan pek kuvvetli bir nur-u imanî hissedebilir, diye size gönderildi. Fakat o nüktenin âhirlerinde "Her zerre, cezbedârâne hal diliyle gönderildi. Fakat o nüktenin âhirlerinde "Her zerre, cezbedârâne hal diliyle $\tilde{V}$ deyip gezer." cümlesine, "hal diliyle ve mezkûr hakikatin şehadeti ve lisanıyla" kelimeleri ilâve edilecek. Bu Hüve Nüktesi

^{1 &}quot;Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

 $^{^2~~{\}rm ``De~ki:}~{\rm O},~{\rm Allah'tır},~{\rm gerçek~\dot{l}lah'tır}~{\rm ve~Bir'dir.''}~(\dot{l}hl{\rm \^{a}s}~{\rm s\^{u}resi},~112/1)$

ile Yirmi Dokuzuncu Mektub'un Beşinci Kısmı olan أللهُ نُورُ السَّمْوَاتِ âyeti münasebetiyle bir seyahat-i hayaliye ve yine Yirmi Dokuzuncu Mektubun Birinci Kısmı'nda yalnız nûn-u na'büdü kapısıyla cemaat sırrını gösteren seyahat-i hayaliye dahi beraber Sikke-i Gaybiye'nin âhirine veyahut münasip gördüğünüz yere konulsun. Eğer "inâyât", Sikke-i Gaybiye'ye konulmamış ise, onun da bir hülâsasını dercedilmesini size hayale ediyorum.

~~v*v*~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Mesmuatıma nazaran, Şemsi ve isimlerini söylemeyi münasip bulmadığımız müellifler, Zülfikar'dan ve sair Risale-i Nur'dan bazı kısımları kendi namlarına neşretmelerine razıyım ve helâl ediyorum ve memnun olurum. Onlar da Nur'un şâkirtleridirler, bu surette Nur'ları neşrederler. Yirmi seneden beri çoklar, hattâ büyük hocalar eserlerinde ve müellifler de Nur'un meselelerinden çoklarını almışlar ve alıyorlar. Hattâ değil böyle dost zatları, belki resmî makamları bulunan ve eserler yazan ve Nur'ların intişarlarına taraftar olmayan ve eserleri revaç bulmak niyetiyle Nur'un neşrine mâni olanları dahi helâl ediyoruz. Çünkü onların men'leri başka bir tarzda ve daha faydalı intişarına ve fütuhatına vesile oluyorlar.

Ben, hal-i hâzıra bakmadığım için bilemiyorum. İstemeyerek işittim ki, eser yazan ve Nur'dan çalan resmî büyük zatlar diyorlar: "Risale-i Nur'u okuyabilirsiniz, başkasına vermeyiniz." Güya Nur'lar onların eserlerini setrettirecek! Hâlbuki Nur'lar, o eserlerdeki hakikatleri tasdik eder, onlara kuvvet ve revaç verir. İnşaallah bir zaman onlar resmen neşrine mecbur olacaklar. Fakat İzmirli hâkimin dediği gibi, "Risale-i Nur gizlenmiyor ve başka kitaplara benzemiyor ve temellük edilmiyor. Nerede bulunursa bulunsun, ben Nur'dan gelmişim." der.

Hem Risale-i Nur'un sekiz senedir en mühim parçaları İstanbul'a gidiyordu ve kemâl-i şevkle müellifler okuyorlardı. Esasen Risale-i Nur ise, ona şâkirt olmak şartıyla, herkesin kendi malı gibidir.

Isparta'dan hacca giden ve benim bedelime dahi mânen hac etmeyi vaad eden o mübarek kardeşlerimizi has şâkirtler dairesinde bütün mânevî kazançlarımıza hissedar etmeye karar verdik. Cenab-ı Hak, onları iki cihanda mesut eylesin, âmîn...

[&]quot;Allah, göklerin (ve yerin) Nûru'dur." (Nûr sûresi, 24/35)

Medresetü'z-Zehra'nın bana gönderdiği bu defaki Asâ-yı Mûsâ fiyatından kalan altmış banknotu yakında göndereceğim.

Hem Nur Ticarethanesini tebrik ediyorum. İnşaallah, yakın zamanda muhaberemiz Nur Ticarethanesi sahibi vasıtasıyla olacak. Umuma birer birer selâm.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Rehber'den yüz tanesini nâşirlerinden elli banknota aldım ve kendi Asâ-yı Mûsâ nüshalarımdan sattığımdan onlara verdim. Bana son gönderdiğiniz Asâ-yı Mûsâ fiyatından borcum kalan altmış banknotun yerine size gönderdim. Yirmi-otuz tanesi Medresetü'z-Zehra'nın dahilinde ve mütebakisi Denizli, Milâs, Burdur, Antalya, Aydın, İzmir gibi yerlere tensip ettiğiniz miktarda gönderirsiniz. Asıl bunun ehemmiyetli hakikî fiyatı, alan adam hiç olmazsa on adama okutmaktır. Çünkü nüshaları azdır.

Sâniyen: Mahkemedeki müdafaatınızı beğendim, güzeldir. Teşrin 22'ye tehiri de hayırlıdır. Zaten onların elindeki kısmı, resmî adamların bir cihette hisseleridir, okusunlar. Okumasalar da, yakınlarında dairelerinde bulunması ve onlar vazifeten onların hakâikiyle mücmelen meşgul olması.. mânevî ders alıyorlar, hiç merak etmeyiniz. Nur'ların inkişafı ve fütuhatı gittikçe ziyadeleşiyor, resmî adamların çoklarını içine alıyor. Resmî memurlara bir merak düşmüş, arıyorlar. Buldukları vakit, tokadını yedikleri halde elini öpüyorlar.

Sâlisen: Küçük İsparta'nın kahramanlarından Küçük İbrahim'le Salih'in mektupları, beni fevkalâde mesrur eyledi. Bin bârekâllah! O iki kardeşimiz, o havalideki ehemmiyetli kardeşlerimizi ziyaret edip sıhhat ve selâmetlerini yazdıkları gibi, Karadeniz sahillerinde Ordu, Sinop, Gerze, Ayancık, Bartın, Zonguldak gibi yerler Nur'larla münevver olduklarını ve İstanbul'un Üsküdar tarafından Nurcu vâiz hocalar Nur'a çalıştıklarını ve Gerze'den mühim bir ticaret ve gayet Nur'lara müştak ve Nur'lara tam çalışmaya azmeden bir yeni kardeşimizin güzel mektubunu aldık. İbrahim'le Salih'i ve o zatı çok selâmımızla beraber tebrik ediyoruz, muvaffakiyetlerine dua ediyoruz.

Râbian: Alamescid imamı faal kardeşimiz İbrahim Edhem'in kendi sisteminde tam Nurcu olarak bulduğu vaiz Ali Şentürk'ün ve vâiz Osman Nuri'nin samimî ve fedakârâne ve Nur hizmetinde azimkârâne mektuplarında arzu ettikleri tarzda has şâkirtler dairesinde kabul olmuşlar. Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin, âmîn... Ali Şentürk'ün mektubunda ismi bulunan müfti-i belde

Ali Rıza'ya pek çok selâm edip Ali Rıza namındaki çok ehemmiyetli kardeşlerimizin içinde Nur dairesine girdiğini ve çoklara hüsn-ü misal olacağını tebliğ ediniz.

Umuma binler selâm.

~~~

Mucizeli Kur'ân'ımızdan Sûre-i Rahmân tevâfukât-ı latîfesi içinde bulunan cüz ile –güzel tevafuklu bir cüz ile– İstanbul'da matbaacı Aziz'e göstermek için göndermiştik. O da çok beğenmiş, söz vermiş ki: "Ne vakit isterseniz, bunu da Hizb-i Kur'âniye ve Hizb-i Nuriye gibi fotoğrafla tab' edeceğim. Hindistan'a bir milyon Kur'ân'ı göndermeye söz verdiğimden, bu mucizatlı Kur'ân'ı da içinde onlara göndermek güzel olur."

Cenab-ı Hak, inşaallah Nurcuları muvaffak eder.

~~eo~~

Sikke-i Gaybiye'nin fiyatı olarak elli Rehber'i nâşirlerinden parasını verdim, aldım, size gönderiyorum. Hem o mübarek mecmuanın bir mübarek fiyatı olarak, bana hizmet eden ve şimdilik pek lüzumu bulunmayan ve başkalarına da vermek istemediğim iki tencere ve on beş sene giydiğim pamuklu entari ve gayet mübarek bir kitaba mukabil, bir çaydanlık ve yirmi dört seneden beri tıraşa hizmet eden bir ustura ve çok zamandan beri bana hizmet eden bir çarşaf, hâzır Kılıç Ali'nin pederiyle Ahmed Rasih'in tahmin ve tensibiyle, dokuz lira tencere, dokuz lira da çaydanlık, dokuz lira tıraş bıçağı, pamuklu entari ve çarşaf ile iki el havlusu ve bir iç donu ile bir pamuklu gömlek fiyatı yekûnu yüz yirmi beş lira tahmin edilmiştir. Hâzır olan zatlar bu kıymeti takdir ettiler. Ben daha az fiyat verdim; bu fiyat çoktur derim.

Umuma selâm.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerimiz,

Evvelâ: Leyâli-i aşerenizi tebrikle beraber, size Nur'un iki kerametini beyan ediyoruz. Şöyle ki: Bu sıralarda çok cihetlerde, hususan makine ile Nur'ların inkişâfâtı, gizli düşman zındıkları şaşırttı. Cüz'î, fakat elîm bir tarzda bir plânla, çok evhama ve iftiralara medar olabilir bir hâdiseyi, bir bîçâre mu-

hakemesiz bir adamın vasıtasıyla yaptırdılar ki, burada Nur'un en mühim ve vazifesi en ehemmiyetli bir şakirdini, tam hanesinin yanında dört gülle ile, o bîçâre adam yaralanıyor. Doktor: "Yüzde yüz ölecektir." diyor. O mecruhun tarafında dâvâ edecek, resmî, gayr-i resmî çok adamlar varken ve yüzde doksan o ehemmiyetli şakirde isnad etmek ve o vesileyle hanesindeki bütün Nur Risalelerini ve mektuplarını taharrî bahanesiyle elde etmek yüzde doksan ihtimali varken ve o vasıtayla beni ve Nurcuları alâkadar etmek ve o mâsum şakirdi de acip iftiralarla lekedar etmek, esbaplar olduğu halde, العَالَيْكُ مَحْرُوسٌ sırrıyla yine inâyet-i ilâhiye imdada yetişti. O adam tam yüzünden dört gülle ile yakından vurulduğu halde ölmedi. Ve harika bir surette hiçbir şahit bulunmadı. Hiçbir emare bulunmadı. O vurulan adam, ne mahkemeye, ne babasına, ne kardeşlerine, kim vurduğunu, ısrar ettikleri halde söylemedi, yani söylettirilmedi. Eğer söyleseydi, habbeyi kubbe yapan münafiklar, acip iftiralar edeceklerdi.

Cenab-ı Hak, ihsan ve keremiyle Nur'ları ve Nurcuları himaye edip, o hâdise ve o bombanın patlaması bize zarar vermedi. Kat'î kanaatimiz qelmiş ki, bu bir keramet-i Nuriye'dir.

Hem o adam Nur'ların bir parçasını okuduğu cihetiyle, onun kerametiyle hayatını kurtardığı gibi, ondan aldığı cüz'î bir ders-i hakikat hissiyle, o elîm vaziyetinde ve inatçı tabiatında, yine Nur'lara zarar gelmemek için susturuldu. Ne mahkemeye, ne akrabasına söylettirilmedi. Fakat benim yanıma bir defa geldiği ve istikamete söz verdiği halde, yanlış hareket ettiği için tokat yedi. Hattâ ithama mâruz olabilir şakirdin de, kemâl-i sadakat ve ihlâs içinde bazı lâkaytlıkları yüzünden bir şefkat tokadı yediğini anladık.

~**U**~

"Hüve Nüktesi"nin Âhirinde Bu Parça Yazılacak

Gördüm ki, âlem-i misal, nihayetsiz fotoğraflar ve her bir fotoğraf, hadsiz hâdisât-ı dünyeviyeyi aynı zamanda hiç karıştırmayarak alıyor. Binler dünya kadar büyük ve geniş bir sinema-yı uhreviye ve fâniyâtın fâni ve zâil hallerini ve vaziyetlerini ve geçici hayatlarının meyvelerini sermedî temâşâgâhlarda ve cennette saadet-i ebediye ashablarına da dünya maceralarını ve eski hâtıratlarını levhalarıyla gözlerine göstermek için pek büyük bir fotoğraf makinası olarak bildim.

^{1 &}quot;Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın." Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'lahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.562.

Hem Levh-i Mahfuz'un, hem âlem-i misâlin iki hücceti ve iki küçücük numûnesi ve iki noktası, insanın başında olan kuvve-i hâfıza ve kuvve-i hayaliye, mercimek küçüklüğünde iken hiç karıştırmayarak kemâl-i intizamla içlerinde bir büyük kütüphane kadar mâlûmâtın yazılması kat'î isbat eder ki: O iki kuvvenin numûne-i ekber ve âzamları, âlem-i misal ile Levh-i Mahfuz'dur. Hava ve su unsurlarının, hususan nutfelerin suyu ve hava unsuru toprak unsurunun pek fevkinde, daha ziyade hikmet ve irade ile ve kalem-i kader ve kudretle yazıldıkları.. ve tesadüf ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın ve câmid, hedefsiz esbabın karışması yüz derece muhal ve hiçbir cihetle mümkün olmadığı.. Hakîm-i Zülcelâl'in kalem-i kader ve hikmetinin sayfası olduğu.. ilmelyakîn ile kat'î bilindi.

(Mütebakisi şimdilik yazdırılmadı. Umuma binler selâm.)

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de faal, sebatkâr arkadaşlarım,

Evvelâ: Bu sene hacc-ı ekber mânâsını taşıyan leyâli-i aşerenizi ruh u canımızla tebrik ederiz.

Sâniyen: Hem dahilde, hem hariçte Nur'un fütuhatı devam ediyor. Fakat gizli düşmanlarımız olan ehl-i dalâlet ve sefahet, ehemmiyetsiz bazı hâdiselerle Nur talebelerine telâş vermeye ve habbeyi kubbe yapıp sarsıntı veriyorlar.

Bugünlerde ekser kitaplarım ve üç senelik muhabere mektuplarım meydanda bulunan ehemmiyetli bir şakirdin hanesine yakın, gecede bir vukuat oldu. Ondan istifade ile o şakirdin hanesini taharri etmek yüzde doksan ihtimal-i kavî varken, Cenab-ı Hak, inâyetiyle ve hıfz ve himayetiyle o haneyi taharrîden kurtardı. Eğer sabahleyin safdil iki kardeşimizi ciddî ikaz etmeseydim ve kitap ve mektupları oradan kaldırmasaydım, yine Nur dairesi içinde büyükçe bir mesele olacaktı.

^{1 &}quot;Sübhansın yâ Rab! Senin bize bildirdiğinden başka ne bilebiliriz ki? Her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin." (Bakara sûresi, 2/32)

O vukuatta bir nevi siyaset korkusu da görünüyor. Gerçi inâyet-i ilâhiye bizi muhafaza etti; fakat bu sırada –ki, mecmualar çıkıyor ve intişar ediyor ve biz de pek çok sükûnete ve ihtiyata mecbur olduğumuz halde– böyle heyecanlı bir hâdise, habbeyi kubbe yapan düşmanlarımız bize telâş ve sarsıntı verecekti. İnayet-i ilâhiye, o plânı da def etti, bizi muhafaza etti.

Fakat o hilâf-ı memûl, birden bu hâdiseden ruhuma gelen heyecan ve mânevî darbe ve Nur hizmetine ehemmiyetli zarar gelmek düşünmesiyle, hiç ömrümde görmediğim bir sıkıntı ve âsâbımda mânevî yaralar açıldı. İhtiyarsız teessürat beni çok eziyordu. Birden Cenab-ı Erhamürrahîmîn, kemâl-i merhametinden, o teessürat-ı mânevî yaralarıma tam bir merhem olarak, çok fedakâr Nuri Benli'yi ve Kastamonu kahramanı Sadık Beyi ve İnebolu kahramanlarından İsmail'i tam bir merhem ve ilâç olarak ikinci gün gönderdi.

Hem on beş seneden beri şehid olmuş işittiğim ve daima Übeyd gibi şehid talebelerim içinde ona dua ettiğim, hem İşârâtü'l-i'câz'ı, hem Onuncu Söz'ü tab' eden Molla Hamza hayatta, İrak'ta olduğunu ve Nur'ları aradığını.. memlekete giden kardeşimiz Emin'in mektubunda o müjde, tamamıyla yaramı tedavi etti. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun dedim.

Umum kardeşlerimize binler selâm ederiz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Size hem acip, hem elîm, hem latîf bir macera-yı hayatımı, düşmanlarımın hem şenî, hem bin ihtimalden birtek ihtimalle hiçbir şeytan hiçbir kimseyi kandıramadığı bir iftiralarını ve Nur'a karşı istimal edilecek hiçbir silâhları kalmadığını beyan etmeye bir münasebet geldi. Şöyle ki:

Tarih-i hayatımı bilenlere mâlûmdur. Elli beş sene evvel ben, yirmi yaşlarında iken, Bitlis'te merhum vali Ömer Paşa hanesinde iki sene onun ısrarıyla ve ilme ziyade hürmetiyle kaldım. Onun altı adet kızları vardı; üçü küçük, üçü büyük. Ben, üç büyükleri, iki sene beraber bir hanede kaldığımız halde, birbirinden tefrik edip tanımıyordum. O derece dikkat etmiyordum ki bileyim. Hattâ bir âlim misafirim yanıma geldi, iki günde onları birbirinden fark etti, tanıdı. Herkes ve ben de bu hale hayret ederdik. Bana sordular: "Neden bakmıyorsun?"

Derdim: "İlmin izzetini muhafaza etmek, beni baktırmıyor."

Hem kırk sene evvel İstanbul'da Kâğıthane şenliğinin yevm-i mahsusunda, Köprü'den tâ Kâğıthane'ye kadar Haliç'in iki tarafında binler açık-saçık Rum ve Ermeni ve İstanbullu karı ve kızlar dizildikleri sırada, ben ve merhum mebus Molla Seyyid Tâha ve mebus Hacı İlyas ile beraber kayığa bindik, o kadınların yanlarından geçiyorduk. Benim hiç haberim yoktu. Hâlbuki Molla Tâha ve Hacı İlyas, beni tecrübeye karar verdikleri ve nöbetle beni tarassut ettiklerini bir saat seyahat sonunda itiraf edip dediler:

"Senin bu haline hayret ettik, hiç bakmadın."

Dedim: "Lüzumsuz, geçici, günahlı zevklerin âkıbeti elemler, teessüfler olmasından, istemiyorum."

Hem bütün tarih-i hayatımda hediyeleri kabul etmek ve minnet altına girip halkın sadaka ve ihsanlarını almaktan çekindiğimi, benimle arkadaşlık edenler bilirler. Nur'ların ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'nin şerefini ve selâmetini himaye etmek için, dünyanın maddî ve içtimaî ve siyasî bütün ezvâkını ve merakını terk ettiğimi ve idam gibi ehl-i garazın bütün tehditlerine beş para ehemmiyet vermediğimi, yirmi sene işkenceli esaretimdeki, iki dehşetli hapislerimde ve mahkemelerimde kat'î göründü.

İşte, yetmiş beş sene devam eden bu düstur-u hayatım varken, Risale-i Nur'un fevkalâde kıymetini kırmak fikriyle, şeytanların bile hatır ve hayaline gelmeyen bir iftira, resmî makamını işgal eden bir adam yaptı. Ve demiş: "Gecede tablalarla baklavalar, fâhişe ve namussuzlar yanına gidiyorlar." Hâlbuki benim kapım gecede dışarıdan ve içeriden kilitli, hem sabaha kadar bir bekçi, o bedbahtın emriyle kapımı bekliyordu. Hem buradaki komşular ve bütün dostlar bilirler ki, ben, işâ namazından sonra, tâ sabaha kadar hiç kimseyi yanıma kabul etmemişim.

İşte böyle bir iftiraya bir sefih, ahmak insan, eşek olsa, sonra şeytan olsa, buna ihtimal vermez. O adam anladı, o gibi plânlardan vazgeçti, buradan başka yere cehennem olup gitti. Onun resmiyet cihetiyle beni değil, belki Nurcuları lekedar etmek için kurduğu plânıyla, bu yeni hâdiseyi vesile edip şâkirtlere leke sürmek istenildi. Fakat hıfz ve himayet ve inâyet-i ilâhiye, o plânı da harika bir tarzda akîm bıraktı.

Bu beyanla ben nefsimi tebrie etmiyorum. Belki "Kudsî hizmet-i imaniye, o nefsi bütün hevesatından vazgeçirmiş; ve o hizmetteki mânevî zevk ona kâfi geliyor." demek istiyorum ve Nurcuların ihtiyat ve dikkate ihtiyaçlarını beyan ediyorum.

Sâniyen: Makine işinde tecrübeli ve muktedir hususî kâtibi size gönderiyorum. Kendim zahmetle yazdığımdan, bundan sonra kısaca yazacağım, gücenmeyiniz.

Sâlisen: Eflâni taraflarında hatip Mehmed'e, Tevfik'e selâm ediyorum, rüyası mübarektir.

Râbian: Bu dakikada Kastamonu Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur fütuhatının müjdelerini hâvi parlak, güzel mektubunu aldım. Ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak Hilmi, Emin, Beşkardeşler, Ulviyeler, Zehralar, Lütfiyeler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyali-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Hem Hulûsi'nin, hem Feyzi'nin mektuplarını leffen gönderiyoruz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Nur'un ehemmiyetli ve çok hayırlı bir şakirdi, çokların namına benden sordu ki: "Nur'un hâlis ve ehemmiyetli bir kısım şâkirtleri, pek musırrâne olarak, âhir zamanda gelen Âl-i Beyt'in büyük bir mürşidi seni zannediyorlar ve o kadar çekindiğin halde onlar ısrar ediyorlar. Sen de bu kadar musırrâne onların fikirlerini kabul etmiyorsun, çekiniyorsun. Elbette onların elinde bir hakikat ve kat'î bir hüccet var ve sen de bir hikmet ve hakikate binâen onlara muvafakat etmiyorsun. Bu ise bir tezattır, her halde hallini istiyoruz."

Ben de bu zatın temsil ettiği çok mesâillere cevaben derim ki:

O has Nurcuların ellerinde bir hakikat var. Fakat iki cihette bir tâbir ve tevil lâzım.

Birincisi: Çok defa mektuplarımda işaret ettiğim gibi, Mehdî-i Âl-i Re-sûl'ün temsil ettiği kudsî cemaatinin şahs-ı mânevîsinin üç vazifesi var. Eğer çabuk kıyâmet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa, o vazifeleri onun cemiyeti ve seyyidler cemaati yapacağını rahmet-i ilâhiyeden bekliyoruz. Ve onun üç büyük vazifesi olacak:

Birincisi: Fen ve felsefenin tasallutuyla ve maddiyyûn ve tabiiyyûn tâunu, beşer içine intişar etmesiyle, her şeyden evvel felsefeyi ve maddiyyûn fikrini tam susturacak bir tarzda imanı kurtarmaktır.

Ehl-i imanı dalâletten muhafaza etmek ve bu vazife hem dünya, hem her şeyi bırakmakla, çok zaman tedkikat ile meşguliyeti iktiza ettiğinden, Hazreti Mehdî'nin, o vazifesini bizzat kendisi görmeye vakit ve hal müsaade edemez. Çünkü hilâfet-i Muhammediye (aleyhissalâtü vesselâm) cihetindeki saltanatı, onunla iştigale vakit bırakmıyor. Herhalde o vazifeyi ondan evvel bir tâife bir

cihette görecek. O zat, o tâifenin uzun tetkikatıyla yazdıkları eseri kendine hazır bir program yapacak, onunla o birinci vazifeyi tam yapmış olacak.

Bu vazifenin istinad ettiği kuvvet ve mânevî ordusu, yalnız ihlâs ve sadakat ve tesanüd sıfatlarına tam sahip olan bir kısım şâkirtlerdir. Ne kadar da az da olsalar, mânen bir ordu kadar kuvvetli ve kıymetli sayılırlar.

İkinci vazifesi: Hilâfet-i Muhammediye (aleyhissalâtü vesselâm) unvanıyla şeâir-i İslâmiye'yi ihya etmektir. Âlem-i İslâm'ın vahdetini nokta-yı istinad edip beşeriyeti maddî ve mânevî tehlikelerden ve gazab-ı ilâhiden kurtarmaktır. Bu vazifenin, nokta-yı istinadı ve hâdimleri, milyonlarla efradı bulunan ordular lâzımdır.

Üçüncü vazifesi: İnkılâbât-ı zamaniye ile çok ahkâm-ı Kur'âniye'nin zedelenmesiyle ve şeriat-ı Muhammediye'nin (aleyfiissalâtü vesselâm) kanunları bir derece tâtile uğramasıyla, o zat, bütün ehl-i imanın mânevî yardımlarıyla ve ittihad-ı İslâm'ın muavenetiyle ve bütün ulemâ ve evliyanın ve bilhassa Âl-i Beytin neslinden her asırda kuvvetli ve kesretli bulunan milyonlar fedakâr seyyidlerin iltihaklarıyla o vazife-i uzmâyı yapmaya çalışır.

Şimdi hakikat-i hal böyle olduğu halde, en birinci vazifesi ve en yüksek mesleği olan imanı kurtarmak ve imanı, tahkikî bir surette umuma ders vermek, hattâ avamın da imanını tahkikî yapmak vazifesi ise, mânen ve hakikaten hidayet edici, irşad edici mânâsının tam sarahatini ifade ettiği için, Nur şâkirtleri bu vazifeyi tamamıyla Risale-i Nur'da gördüklerinden, ikinci ve üçüncü vazifeler buna nisbeten ikinci ve üçüncü derecedir diye, Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini haklı olarak bir nevi Mehdî telâkki ediyorlar. O şahs-ı mânevînin de bir mümessili, Nur şâkirtlerinin tesanüdünden gelen bir şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîde bir nevi mümessili olan bîçâre tercümanını zannettiklerinden, bazen o ismi ona da veriyorlar. Gerçi bu, bir iltibas ve bir sehivdir, fakat onlar onda mesul değiller. Çünkü ziyade hüsn-ü zan, eskiden beri cereyan ediyor ve itiraz edilmez. Ben de o kardeşlerimin pek ziyade hüsn-ü zanlarını bir nevi dua ve bir temenni ve Nur talebelerinin kemâl-i itikatlarının bir tereşşuhu gördüğümden, onlara çok ilişmezdim. Hattâ eski evliyanın bir kısmı, keramet-i gaybiyelerinde Risale-i Nur'u aynı o âhir zamanın hidayet edicisi olduğu diye keşifleri, bu tahkikat ile tevili anlaşılır. Demek iki noktada bir iltibas var; tevil lâzımdır.

Birincisi: Âhirdeki iki vazife, gerçi hakikat noktasında birinci vazife derecesinde değiller; fakat hilâfet-i Muhammediye (aleyhissalâtü vesselâm) ve ittihad-ı İslâm

ordularıyla zemin yüzünde saltanat-ı İslâmiye'yi sürmek cihetinde herkeste, hususan avamda, hususan ehl-i siyasette, hususan bu asrın efkârında, o birinci vazifeden bin derece geniş görünüyor. Ve bu isim bir adama verildiği vakit, bu iki vazife hatıra geliyor; siyaset mânâsını ihsas eder, belki de bir hodfuruşluk mânâsını hatıra getirir; belki bir şan, şeref ve makam-perestlik ve şöhret-perestlik arzularını gösterir. Ve eskiden beri ve şimdi de çok safdil ve makam-perest zatlar, Mehdî olacağım diye dâvâ ederler. Gerçi her asırda hidayet edici, bir nevi Mehdî ve müceddid geliyor ve gelmiş. Fakat her biri, üç vazifelerden birisini bir cihette yapması itibarıyla, âhir zamanın Büyük Mehdî unvanını almamışlar.

Hem mahkemede Denizli ehl-i vukufu, bazı şâkirtlerin bu itikatlarına göre, bana karşı demişler ki:

"Eğer Mehdîlik dâvâ etse, bütün şâkirtleri kabul edecekler."

Ben de onlara demiştim: "Ben, kendimi seyyid bilemiyorum. Bu zamanda nesiller bilinmiyor. Hâlbuki âhir zamanın o büyük şahsı, Âl-i Beyt'ten olacaktır. Gerçi mânen ben Hazreti Ali'nin (radiyallāhu anh) bir veled-i mânevî-si hükmünde ondan hakikat dersini aldım ve Âl-i Muhammed (aleyhisselâm) bir mânâda hakikî Nur şâkirtlerine şâmil olmasından, ben de Âl-i Beyt'ten sayılabilirim. Fakat bu zaman şahs-ı mânevî zamanı olmasından ve Nur'un mesleğinde hiçbir cihette benlik ve şahsiyet ve şahsî makamları arzu etmek ve şan, şeref kazanmak olmaz; ve sırr-ı ihlâsa tam muhalif olmasından, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyorum ki, beni kendime beğendirmemesinden, ben öyle şahsî ve haddimden hadsiz derece fazla makamata gözümü dikmem. Ve Nur'daki ihlâsı bozmamak için, uhrevî makamat dahi bana verilse, bırakmaya kendimi mecbur biliyorum." dedim, o ehl-i vukuf sustu.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Umum Nurcuların mübarek bayramlarını ve haccü'l-ekberde bulunan Nur şâkirtleriyle ve hacdaki Nur taraftarlarının bayramlarını tebrik içinde ve çok zamandan beri esaret altında kalmış ve istiklâliyetini kaybetmiş Hindistan, Arabistan gibi âlem-i İslâm'ın büyük memleketleri birer devlet-i İslâmiye şeklinde Hind'de yüz milyon bir devlet-i İslâmiye, Cava'da elli milyondan ziyade bir devlet-i İslâmiye ve Arabistan'da dört-beş hükûmet bir cemâhir-i müttefika gibi Arap birliği ile İslâm birliğini birleştirmesindeki âlem-i İslâm'ın bu büyük bayramının mukaddimesini tebrik ile bu bayram bize müjde veriyor.

Sâniyen: İstanbul'da, Refet Bey'in ve Mustafa Oruç'un yazdıklarına göre, çok zaman İslâm ordusunu idare eden ve sonra darülfünuna inkılâp eden Harbiye Nezareti ve Bâb-ı Seraskerî, o muazzam binanın alnında

hatt-ı Kur'ân ile o mânidar Kur'ân âyeti yazılmışken, sonra da mermer taşlarla üzeri kapatılıp o nurları gizlemişlerdi. Şimdi yeniden hatt-ı Kur'âniye'ye bir numûne-i müsaade ve Risale-i Nur'un takip ettiği maksadına bir vesile ve üniversite ileride bir Nur medresesi olmasına bir işaret olduğu gibi, Denizli Nurcularından Ahmed'lerin meşhur âlim ve akılca on dokuzuncu asrın en büyüğü ve içtimaî filozofların en ilerisi Bismark'ın eserinden aldıkları bir fıkrada, o yüksek Bismark, eserinde diyor ki:

"Kur'ân'ı her cihetle tetkik ettim, her kelimesinde büyük bir hikmet gördüm. Bunun misli ve beşeriyeti idare edecek hiçbir eser yoktur ve gelemez."

Ve Peygambere hitaben der:

"Yâ Muhammed! Sana muasır olamadığımdan çok müteessirim. Beşeriyet senin gibi mümtaz bir kudreti bir defa görmüş, bâdema göremeyecektir. Binâenaleyh, senin huzurunda kemal-i hürmetle eğilirim."

Bismark

diye imzasını atmış. Ve o fikrasında tahrif ve nesh olunan kütüb-ü münzeleyi ziyade tenkis ettiği için, o cümleler yazılmamalı; ben de işaret ettim.

O zat on dokuzuncu asrın en akıllı ve en büyük bir filozofu ve siyasetin ve içtimaiyat-ı beşeriyenin en mühim bir şahsiyeti olması; hem âlem-i İslâm, istiklâliyetini bir derece elde etmesi; ve ecnebî hükûmetlerin hakâik-i Kur'âniye'yi araması; ve garp ve şimal-i garbîde Kur'ân lehinde büyük bir cereyan bulunması; hem Amerika'nın en yüksek ve meşhur filozofu olan Mister Carlyle dahi aynen Bismark gibi demiş: "Başka kitaplar, hiçbir cihette Kur'ân'a yetişemez. Hakikî söz odur, onu dinlemeliyiz." diye kat'î karar vermesi;^{2(Hâşiye)} ve

^{1 &}quot;Biz sana, (başka zaferlere açılacak bir kapı olarak) aşikâr bir zafer ihsan ettik. Ki, Allah geçmiş ve gelecek bütün günahlarını bağışlasın, sana olan nimetini tamamlasın ve seni (O'nun rızasına ve ebedî saadete götürecek olan) dosdoğru bir yolda sabit kılsın; Ayrıca, sana çok önemli, şerefli ve büyük bir zafer ihsan buyursun." (Fetih sûresi, 48/1-3)

^{2 (}Hâşiye) Risale-i Nur'dan Arabî İşârâtü'l-i'câz tefsiri otuz sene evvel, onun bu kıymetli hakperestâne hükmüne işaret etmiş.

Nur'ların da her tarafta fütuhatı ve ileri gitmesi, büyük bir fâl-i hayırdır ki, ecnebide çok Bismark'lar ve Mister Carlyle'lar çıkacaklar ve emareleri de var diye Nurcular'a bir bayram hediyesi olarak takdim ediyoruz ve Bismark'ın fıkrasını leffen gönderiyoruz.

~~~

İnebolu kahramanlarından berber Ali Osman'ın mâsum mahdumunun güzel yazısıyla gönderdiği mektuba baktım, birden hatırıma geldi: Üç mühim Nur merkezinde üç berber tam birbirine benzer bir tarzda Nur'a büyük hizmetleri, hem her birisi çocuklarıyla Nur'a çalışmaları, beni mesrur eyledi. Berber Burhan, berber Hıfzı, berber Ali Osman, Nur'un birer kıymetli kahramanlarıdır. Allah onları çoluk ve çocuklarıyla dünyada ve âhirette mesut etsin, âmîn...

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Medresetü'z-Zehra'nın üç şakirdinin hafifçe bir ay hapis cezası ve pek haksız ve çok mânâsız ve soğuk hâkimin hiddetine mâruz kalmalarına mukabil, kat'î bir kanaatle ve çok emarelerin kuvvetiyle müjde veriyoruz ki: O şâkirtler ve yardımcıları, o adamın küçücük verdiği ceza ve mânâsız hiddetine bedel; ruhanîler, melâikeler ve istikbaldeki nesl-i âti milyonlar alkışlamalarla öyle şâkirtleri tebrik ediyorlar. Ve haps-i ebedînin milyonlar sene cezalardan kurtulmaya vesile oldukları için, böyle sinek kanadı kadar ehemmiyeti olmayan bu gibi tâciz ve tâzipleri hiçe indirir, belki iftiharla sevindirir.

Evet, bir asır evvel dünyanın en akıllı ve en müdakkiki ve filozofu ve saltanatlı hâkimi telâkki edilen ve kendi Hıristiyan iken bütün eski dinleri ve kitapları hiçe indiren, belki inkâr etmek cür'etini gösteren, gayet enaniyetli ve şöhretli olan Prens Bismark'ın Kur'ân-ı Hakîm'in önünde kendi imzasıyla ve bütün kuvvetiyle tasdikkârâne secde etmesini yazan ve inat ve enaniyetini ve dinsizliğini bırakıp Kur'ân'a teslim olduğunu âleme ilân ettiğini ceridelerde neşredildiği bir hengâmda ve bütün edyân-ı semâviyeyi inkâr eden ve şark-ı şimalîdeki şimdiki dehşetli hükûmetin teşvikiyle kesretle içindeki Müslümanları hacca gönderip, âlem-i İslâm nazarında dinsizliğini ve inat ve adâvetini bırakmak tarzında, güya Kur'ân'ı inkâr edemiyor ve azametine karşı bir nevi teslimiyet ve dehalet tarzında, "Buradakilerden daha ziyade Kur'ân'ı ehemmiyetli biliyorum." diye, "Bu noktada onlar benden daha geri

düşüyorlar ki, benim kadar hacı gönderemiyor." demesine mukabil, buradakiler dahi, mâşaallah, tam müsaade ettikleri halde ve böyle siyasî propaganda edildiği bir zamanda, Medresetü'z-Zehra'nın Nur şâkirtleri, o mahiyet ve azametteki Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın hakikatlerini Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ gibi harika risalelerle mucizelerini kalemleriyle neşredip en muannid dinsizleri tasdike mecbur etmelerine mukabil, ehl-i dalâletin hücumu, elbette değil yalnız ehl-i hakikat insanları, belki ruhanîleri, belki melekleri de ağlatır ve arzı ve semayı hiddete getirebilir.

Madem iki sene tetkikten sonra Âyetü'l-Kübrâ eski harflerle tab' edilen bin nüsha ve Nur'un bütün risaleleri ittifâkan beraatle beraber umumu iade edilmiş. Aynen iade edilen bazı risalelerin eski hurufla teksirini bir suç sayıp ceza vermek, adliyeleri cidden alâkadar edip adalet şerefini kırıyor.

Sâniyen: Benim hususî kâtibim şimdi yok, başka kâtipler de benim dilimi iyi anlamıyorlar; ben de hem rahatsız ve hem de geç ve güç yazabiliyorum. Hâlbuki, dünden beri yirmiye yakın mektuplar geldi. İçinde de pek çok kardeşlerimiz ve hemşirelerimizin isimleri var. Biz, onların umumunun hem bayramlarını tebrik ediyoruz, hem yeni şâkirt olmak isteyenleri ruh u canımızla kabul ediyoruz. Ve onları öyle sevk eden zatlara da Allah razı olsun ve kalblerindeki muradları ne ise Cenab-ı Hak onları muvaffak eylesin deriz.

Sâlisen:

- •Nur santralı Sabri'nin (rahmetullâhi aleyh) Lâhika'ya girecek güzel mektubu ve Ali Osman ve Çilingir Ali'nin Nur'ların neşrindeki kudsî hizmetleri ve İbrahim Edhem'in Balıkesir ve sair taraflarda tesirli faaliyeti ve onun irşadıyla çokların Nur dairesine girmesi ve Ahmed Fuad'ın da Eflâni havalisinde Hasan Feyzi gibi faaliyeti ve şiddetli alâkası;
- •ve Konyalı Sabri'nin genç mekteplilerin çoklukla Nur dairesine girmelerine çalışması ve başta müfessir, hacı ve hoca Vehbi Efendi ve Konya ulemâsının Nur'lara karşı hüsn-ü teveccühleri ve tasdikkârâne münasebetleri;
- •ve muallim Abdurrahman İhsan'ın hasbihal mektubundaki samimî ve ciddî Nur'a alâkadarlığı;
- •ve Tavşanlı Vâizi Osman'ın mektubunda pek samimî ve ciddî iki-üç zatın Nur şâkirtliğine kemâl-i ciddiyetle girmeleri;
- •ve Eğirdir köylerinde Ali Osman'ın ve Halil İbrahim'in tasdikiyle çok hâlis Nurcuların yetişmesi;

•ve Ankara dârülfünununda Nur'a ehemmiyetli hizmet eden ve Kastamonu'da mektep gençlerinden en evvel Nur'lara giren ve Ankara'daki Abdurrahman'ın oğlu Vahdet'i himaye ve muhafazaya çalışan Araçlı Abdullah'ın mektubunda tam imanlı ve dindarane ve müjdekârâne yazması ve orada okuyucuların çok olmasıyla ellerindeki risalenin kâfi olmadığına ve Konyalı arkadaşı Mehmed ile beraber gençler içerisinde Nur neşretmeleri;

•ve Aydın tarafında inşaallah bir Ahmed Feyzi hükmünde, Nur'larla gayet alâkadar Ali Akdağ'ın güzel ve samimî mektubundaki duaları ve tavsifleri ve Nur'un tesirlerini hissetmesi gibi fıkraların mealleri.. bizi ve Nur dairesini tamamıyla mesrur ettiği gibi, bu bayramda da büyük bir mânevî hediye olarak kabul ediyoruz. Cenab-ı Hak, onların umumundan razı olsun. Hususî ve ayrı ayrı mektup yazamadığımdan gücenmesinler.

Hüsrev'in lâyiha-yı temyize ait mektubunu hiç ilişmeden kabul ettiğim için, sizdeki aynı suretini Mahkeme-i Temyiz'e gönderebilirsiniz. Madem sizde bir sureti vardır, bu mektubu göndermeden Lâhika'ya da geçsin. Şimdi gelen mektupta *Gençlik Rehberi*'nin fiyatını siz benden daha iyi bilirsiniz. Bir veya bir buçuk banknottan aşağı olmasın. Hüsrev'in kalemi Dördüncü Söz'e başlamasına bin bârekâllah deriz. Allah muvaffak eylesin, âmîn...

Safranbolu kahramanı berber Hıfzı, Hüsnü, Yılmaz iki mâsum Nurcu mahdumlarıyla ve İnebolu kahramanlarından Ali Osman ve iki Nurcu mahdumlarının bayram tebriklerine mukabil selâm, hem muvaffakiyetlerine dua ederiz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşim Refet Bey,

Evvelâ: Bazı bize temas eden cüz'î hâdiseler münasebetiyle bir hakikati beyan etmek şiddetle ruhuma ihtar edildi. Şöyle ki:

Risale-i Nur hiçbir şeye âlet olamadığını ve rıza-yı ilâhiyeden başka hiçbir maksada vesile olamadığını ve doğrudan doğruya her şeyden evvel iman hakikatlerini ders vermek ve bîçâre zayıfların ve şüpheye düşenlerin imanlarını kurtarmak olduğunu, elbette sizin gibi nurun has şâkirtleri biliyorlar.

Sâniyen: Risale-i Nur'un bu kadar muarızlarına mukabil en büyük kuvveti ihlâs olduğundan ve dünyanın hiçbir şeyine âlet olmadığı gibi, tarafgirlik hissiyatına bina edilen cereyanlara, hususan siyasete temas eden cereyanlarla alâkadar olmaz. Çünkü tarafgirlik damarı ihlâsı kırar, hakikati değiştirir. Hattâ, benim otuz seneden beri siyaseti terk ettiğime sebep, bir mübarek

âlimin takip ettiği cereyanın tarafgirlik damarıyla, salih ve büyük bir âlimin onun fikrine muhalif olmasından tefsik derecesinde tahkir edip ve cereyanına ve kendi fikrine muvafık meşhur ve mütecaviz bir münafığı gayet medh ü senâ etti. Ben de bütün ruhumla ürktüm. Demek tarafgirlik hissine siyasetçilik de karışsa, böyle acip hatalara sebebiyet veriyor diye وَالسِّمُوا dedim, o zamandan beri siyaseti terk ettim.

O halim neticesi olarak, sizin gibi kardeşlerim bilirsiniz ki, yirmi beş seneden beri bir gazeteyi ne okudum, ne dinledim ve ne de merak ettim. Ve on sene Harb-i Umumî'ye bakmadım, bilmedim ve merak etmedim; ve yirmi iki sene bu işkenceli esaretimde tarafgirliğe ve siyasete temas etmemek için ve Nur'lardaki ihlâsa zarar gelmemek için, müdafaatımdan başka, istirahatim için hiç müracaat etmediğimi bilirsiniz.

Hem bilirsiniz ki, hapiste size yazdığım gibi, benim idamıma hükmeden adamlar, beni işkenceli tâzip edenler, Risale-i Nur ile imanlarını kurtarsalar, şahit olunuz ki, ben, onları helâl ediyorum. Ve tarafgirlik damarıyla ihlâsa zarar gelmemek için, bu iki-üç senede dahilden ve hariçten gelen fırtınalı cereyanlara hiç temas etmedik ve kardeşlerimi de bir derece ikaz ettim.

Sâlisen: Bilirsiniz ki, kendim sadaka ve yardımları kabul etmediğim gibi, öyle yardımlara da vesile olamadığımdan, kendi elbisemi ve lüzumlu eşyamı satıp o parayla kendi kitaplarımı, yazan kardeşlerimden satın alıyorum. Tâ Risale-i Nur'un ihlâsına dünya menfaatleri girmesin, bir zarar vermesin ve başka kardeşler de ibret alıp hiçbir şeye âlet edilmesin.

Râbian: Nur'un hakikî şâkirtlerine Nur kâfidir. Onlar da kanaat etmeli, başka şereflere veya maddî, mânevî menfaatlere gözünü dikmesin.

Hem münakaşa, münazaa ve mesâil-i dîniyede damarlara dokunacak tarafgirane mübahese etmemek lâzımdır ki, Nur aleyhinde garazkârlar çıkmasın. Hattâ, bir hiss-i kable'l-vuku ile, Mustafa Oruç kardeşimizin Risale-i Nur'un mesleğine muhalif olarak birisiyle mübahesesi.. aynı zamanda, bel-ki aynı dakikada ona gayet hiddet ve şiddetle bir gücenmek kalbime geldi. Hattâ o Nur'dan kazandığı çok ehemmiyetli makamından atmak arzusu oldu, kalben müteessir oldum. Bu benim için bir Abdurrahman idi, neden böyle şiddetli hiddet ettim? Sonra bu bayramda yanıma geldi, Cenab-ı Hakk'a şükür ki, çok ehemmiyetli bir ders dinledi ve o büyük hatasını da anladı ve benim burada hiddetimin aynı dakikada hatasını itiraf etti. İnşaallah o keffâret oldu, tam temiz olarak kurtuldu.

 $^{^{1}}$ "Şeytandan ve siyasetten Allah'a sığınırım."

Hâmisen: Dört-beş aydan beri bir zat, bana buraya bir gazete gönderiyormuş. Ben yeniden haber aldım ki, bana gönderiliyormuş. Buradaki dostlarım âdetimi bildikleri içindir ki, değil gazete, Nur'dan başka hiçbir kitabı, hiçbir mecmuayı kabul etmediğim gibi, yeni yazıdan hiçbir harf bilmediğim için korkmuşlar, bana haber vermemişler ve göstermemişler. Şimdi bir zat, bir mektup içinde bir sayfası benimle konuşan bir gazetecinin, fakat dost ve hemşehri bir zatın mektubunu gösterdi. Dediler ki: "Çoktan beri senin namına bir gazete gönderiyordu. Biz korktuk, sana göstermedik."

Ben de dedim: "O zata benim tarafımdan çok selâm ediniz. O dostun eski bildiği Said değişmiş, dünya ile alâkası kesilmiş. Hem hasta, hem hususî mektubu kardeşime de yazamadığımdan o zat gücenmesin."

Oradaki umum dostlara, hususan Hâfız Emin ve Hâfız Fahreddin gibi kardeşlerimize selâm ve bayramlarını tekrar tebrik ediyoruz.

~~~

Risale-i Nur'un avukatı ve Aydın havalisinin Hasan Feyzi'si ve o civarın bir Hüsrev'i kardeşimiz Ahmed Feyzi, üç seneden beri *Sikke-i Tasdîk-i Gaybî*'nin Risale-i Nur'a verdiği yüzer işaretle tasdiklerini, tam bir kat'î burhan olarak hem hadislerden, hem âyetlerden mânâ ve cifir muvafakatlarıyla Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsini pek kuvvetli bir surette isbat ediyor. Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin bir mümessili olan Nur şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsine bazı işaret-i hadisiyeyi, Nur'un tercümanına veriyor. Hakikat ise, tercüman, bir derece telif itibarıyla, o şahs-ı mânevînin bir nevi mümessili olmak itibarıyladır. Yoksa haddim ve hakkım değildir ki, ben o kudsî işarete medar olayım.

Her neyse, ben daha fazla tetkik edemedim. Onun üç buçuk senede ve onun gibi fevkalâde zeki bir kardeşimizin ince tetkikatını vaktim ve hastalığım müsaade etse, tetkik ve tâdilden sonra size gönderip, ya *Tılsımlar* mecmuasının zeyli veya *Lem'alar* mecmuasına, Risale-i Nur'un hakkaniyetine bir hüccet olarak yazarsınız. O kardeşimizin Nur avukatı Ahmed Feyzi'nin incir teberrüküne mukabil, benim namıma bir *Sikke-i Gaybiye* mecmuasını ona gönderiniz ki, incirleri bana dokunmasın. Çünkü bu âhirde katiyen mukabelesiz hediyeler beni hastalandırdığı, çok tecrübelerle pek kat'îleşti.

Hem o kardeşimizin iki mübarek haremi ve muhterem validesinin ve Said ve Nuri namındaki evlâtlarının bana yazdıkları samimî mektuplarına mukabil, hem onlara, hem evlâtlarına çok dua ediyorum. Öyle bir kahraman Nurcunun öyle hakikatli, muhterem, dindar refikasının Nur'lara fedâi ve hâdim olarak

verdikleri mâsum evlâtlarını ruh u canımızla Nur'un mâsumlar dairesinde kabul ediyoruz. Ve Mehmed Emin ve Ali Akdağ ve Ahmed Feyzi'ye ve umum kardeşlerimize selâm ve dua ederiz.

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Lüzumu olmayan erzak ve elbiselerimi satıp gayet mübarek yüz lirayı, hem Dârü'l-Hikmet'ten aldığım maaşla –ki, onunla hacca gidecektim– hem yirmi iki sene hisse-i erzakiyemin bakiyesi olan on lirayı da üstünde suret bulunduğu için tekrar o mübarek on lirayı da *Lem'alar* mecmuasının fiyatı olarak beraber gönderiyorum.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un, Haremeyn-i Şerifeynce makbuliyetine bir alâmet şudur ki:

Denizli kahramanı Hâfız Mustafa, İstanbul'dan aldığı Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ ve Siracü'n-Nur'u –ki Hindistan ulemâsına gönderilecekti– onları alıp yolda bazı hacılara okutup, beraber Medine-i Münevvere'de Keşmirli gayet meşhur bir âlim ve Türkçe de güzel bilen zata teslim etmiş. O zatın da çok takdir edip kat'î teminatla Hindistan ulemâsının merkezine göndereceğini ve Medine-i Münevvere'ye mahsus olan mecmualar da yetiştiğini ve sair yerlere de gönderilen mecmualar selâmetle yetiştiğini Denizlili Hâfız Mustafa'ya beraber arkadaş olup ve yolda Nur'ları okuyarak giden hem genç, hem Nurcu iki Afyonlu hacı ve başka hacılar, bu müjdeli haberi bana getirdiler ve hariçte Risale-i Nur'un ehemmiyetli revacını ve makbuliyetini müjdelediler. Yalnız Câmiü'l-Ezher'e gidecek üç mecmuadan Zülfikar burada kaldı, gönderemedik; ikisi gitmişler. Bunun hikmeti şudur ki:

Zülfikar ilmî bir geniş derstir. Âlem-i İslâm'ın medrese-i kübrâsı olan Câmiü'l-Ezher'e ders suretiyle göndermek münasip olmadığı gibi, hem orada kolera hastalığının istilâsıyla, elbette Zülfikar, lâyık olduğu dikkat-i nazara bu sırada alâkadarane mazhar olamayacaktı.

~~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Aziz, sıddık kardeslerim,

Evvelâ: Nur'un ehemmiyetli kahramanlarından Nur'un ehemmiyetli mecmualarını Mekke-i Mükerreme'ye götürüp gayet büyük bir Hindli âlim Ahmed Ali Şimşirî'ye teslim edip, hem Hintçe tercüme etmeye ve Hind'e de göndermeye teminat alan kardeşimiz Hâfız Mustafa'ya binler bârekâllah ve mâşaallah ve es'adekâllah deriz. Medresetü'z-Zehra, Mekke-i Mükerreme'deki o büyük zatla muhabere etsin. Adresi şudur: "Mekke-i Mükerreme'de Bâbü's-Selâm'da Ahmed Ali Şimşirî" diye mektup yazabilirsiniz.

Sâniyen: Bu defaki hâdise, bir habbeyi, evham yüzünden çok kubbeler yaptıklarını öğrendik. Bir emaresi de şudur:

Dahiliye Vekilinin emriyle gece içinde Afyon Vâlisi, Emniyet Müdürüyle buraya gelip gecede menzilimi basmak istemişler. Müdde-i Umumî muvafakat etmediğinden, sabaha kadar bekleyip, en ziyade aleyhimizde bulunan iki adamı tayin edip, kilidimi kırıp füc'eten baskın vermeleri; hem aynı gün^{1(Hâşiye)} faytonla çıktığım vakit –burada emsali vuku bulmayan– beş tayyare pek aşağıda uçup benim faytonumu bildikleri için etrafımda iki defa dönmeleri, ikinci gün başka bir tarafa, çok görünmeyen gizli bir dere tarafına faytonla giderken, aşağıda uçan beş tayyareyi bir şey arıyor gibi gördük, anladık ki, bizi arıyorlar. Yine aynen evvelki gün gibi, o beş tayyare etrafımızda ve kasaba üstünde gezip, odamıza girdiğimiz zaman onların da gitmeleri kuvvetli bir emaredir ki, bir habbe yüz kubbe yapılmış. Burada böyle mânâsız, evham yüzünden bana eziyet verilmesi ve Medresetü'z-Zehra'nın kahramanlarına buraya nisbeten bu üç senede on dereceden yalnız bir derece eziyet verilmek cihetiyle, İsparta hükûmetine ve adliyesine teşekkürümü ve minnettarlığımı ve onların verdiği eziyetleri de helâl ettiğimi bildirirsiniz.

Sâlisen: Bu defaki musibette, her vakit olduğu gibi, yine kaderin adaletine ve inâyet-i ilâhiyenin feyzine baktım, gördüm ki: Sair vilâyete nisbeten bir derece Nur'dan geri kalan ve Nur dairesine de yakın bulunan Kütahya ve adliyesini ve hükûmetini, Denizli, Kastamonu gibi Risale-i Nur'la alâkadar etmek...

Evet, ne kadar fikri ve vazifesi aleyhimizde olsa da, her halde kalbi, ruhu Risale-i Nur'dan imanı cihetinde büyük istifade etmek ve Nurculara da

Terzi Mustafa İsmail Mustafa Hizmetkârı Nuri Hayri Halil

¹ (Hâşiye) Evet, buradaki Nur şâkirtleri namına tasdik ediyoruz, hadise aynen vuku buldu.

sevap kazandırmak hikmetiyle, o vilâyete gönderildi. Kader-i ilâhî dahi bana bir şefkat tokadı olarak, Dahiliye Vekili Erzurumlu ve hemşehrim ve Afyon Valisi (Antalyalı) ve şimdiye kadar bana ilişmemesi cihetiyle demiştim: Gerçi serbest oldum, şimdi böyle insaflı bir vali buldum, Emirdağ'dan gitmeyeceğim diye bir nevi sevinç ve ihtiyatsızlığımın cezası olarak, o iki adamın elleriyle kader-i ilâhî bana tokat vurdu, adalet etti.

Afyon Valisi, Emniyet Müdürü ve buradaki heyetiyle meselemize dair Ankara'ya yazmışlar ki: "Cemiyetçilik, tarikatçılık gibi meseleler yok. Fakat Said Nursî'nin onun sözüyle kendini feda edecek iki yüz bin Nurcu kardeşleri var." diye, başka bir cihette yine hükûmete büyük bir evham vermişler. Fakat onların bu yazmasında, Nur'a ve Nurculara bir fayda ve benim şahsıma da belki bir zarar ihtimali yar.

Faydanın bir ciheti şudur ki: Bu kadar ağır şerâit içinde öyle demir gibi sarsılmaz bir hakikat var ki, iki yüz bin Türk ruhunu ona feda edecek o hakikatin müşterisi bulunur. Bu noktada, zayıf imanlı olanlar imanını kuvvetlendirir. Ehl-i siyaset de ve imanını kaybedenler onlara ilişmekten korkarlar, daha çabuk taarruz edemezler.

Bana zararı ise; Cenab-ı Hak, Hâfız'dır. Beni çürütmek ve kardeşlerimi benden kaçırmak ve kardeşliğimizi kırmak için, şeytanın bile hatırına gelmeyen iftiralar ve isnadlarla benim ehemmiyetimi kırmak için çalışmaları muhtemeldir.

Ehl-i vukuftan ve Diyanet Riyaseti'nin müşavirlerinden Yusuf Ziya ve oradaki hocalar, Risale-i Nur'un tamam bir takımını bizden istiyorlar. Hem zerrelere ait Otuzuncu Söz ve Otuz İkinci'nin Birinci Mevkıfının başındaki "Zerre" bahsi ve "Hüve Nüktesi" ve "Tabiat Risalesi"nin, "Zerre" bahsi gibi parçaları, rica suretinde ve hürmetkârâne, oraya gönderdiğimiz Hasan Çalışkan ile cevap göndermişler. Güya مِنْ شَنِيءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ mânâsını anlamak istiyorlar ve bu parçalarla anlaşılır ve şimdi serbest ifsada başlayan maddiyyûnları susturur.

Said Nursî

~~~

 $^{^{1}}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, $^{17/44}$)

(Kanunca ifademi almak lâzımken ifademi almadılar. Ben de ifademi şimdi Adliyenin şahs-ı mânevîsine ve Dahiliye Vekiline berây-ı mâlûmat beyan ediyorum.)

Bu kırk sene zarfında bu vatana ve millete hiç zarar etmeyip pek çok menfaati dokunan... ezcümle Mart İhtilâlinde isyan eden sekiz taburu bir nutukla itaate getiren ve çok zabitleri kurtaran... ve Harekât-ı Milliye'de Hutuvat-ı Sitte Risalesi ile ulemâyı ve Şeyhülislâm'ı ve İstanbul'u, işgal eden ecnebî taraftarlığından kurtaran ve eski Harb-i Umumî'de merhum Enver Paşa'nın çok takdir ve tahsiniyle fedakârâne hizmet eden ve üç dehşetli kumandanlar ona hiddet ettikleri halde ilişmeye cesaret edemeyen ve gizli zındıkların iftiralarına binâen, kanunlar onu mesul ettiği halde, üç mahkeme onun takip ettiği hakikate karşı mağlûp olup mahkûmiyetine cesaret etmeyen ve risaleleri ehl-i fen ve ehl-i ilim yanında çok takdir ve tahsinlerle karşılanan ve o risaleler hesabına konuşan bir adamı bir saat dinlemeniz, vazifeniz itibarıyla elzemdir ve vaciptir.

İşte başlıyorum. Elimizde hak var. Hakkımızı kuvvetle ve başka suretle aramaya Cenab-ı Hak mecbur etmesin, âmîn...

Bu yirmi senede yüzer tecrübeyle inâyet-i ilâhiye bizi himaye ettiği ve dehşetli zulümlerden kurtardığı gibi, bu yeni mânâsız, bütün bütün kanunsuz, gaddarâne zulümden de kurtaracağına kat'î kanaat etmeliyiz. Şayet bir parça sıkıntı, zahmet, zarar da görsek, binler derece o zahmetten ziyade rahmet ve ihsan-ı ilâhiyeye ve sevaba mazhar olmakla beraber, pek çok bîçâre ehl-i imanın imanlarına başka bir tarzda bir kudsî hizmet hükmüne geçeceğini rahmet-i ilâhiyeden pek kuvvetli ümit ediyoruz.

Bu hâdisenin on vecihle kanunsuz olduğunu beyan ediyorum:

Birincisi: Üç mahkeme ve üç ehl-i vukufun ve Ankara'nın yedi makamatından ve adliyelerin elinde iki sene Risale-i Nur tetkikle nazardan geçtiği halde, ittifakla, hiçbir muhalif kalmadan hem umum risalelerin beraatine, hem Said ile beraber yetmiş beş arkadaşı birlikte beraat ettirildiği ve bir gün bile ceza verilmediği halde, yeniden evrak-ı muzırra gibi onlara el uzatmak ne derece kanunsuzdur, zerre kadar insafı olan bilir.

İkincisi: Beraatinden sonra üç buçuk sene Emirdağ'da münzevî, garip, kapısını hem dışarıdan kilit, hem içeriden sürgüyle kapayan ve yüzde bir adamı zarurî bir iş olmasa yanına kabul etmeyen ve yirmi seneden beri devam eden telifini de bırakıp daha telif etmeyen bir adama, dünya siyaseti için

kapısının kilidini kırıp, yanına gelip Arabî evradından, yanındaki iki levha-yı imaniyeden başka taharrîciler bir şey bulamadıkları halde bu eziyetin ne derece hilâf-ı kanun olduğunu, zerre kadar aklı bulunan anlar.

Üçüncüsü: Mahkemece yetmiş şahidin tasdikiyle, yedi sene Harb-i Umumî'yi bilmeyen ve merak etmeyen, sormayan –ki, şimdi on senedir aynı o halde bulunan– ve yirmi seneden beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz seneden beri beri hiçbir gazeteyi okumayan ve dinlemeyen ve otuz seneden beri أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ deyip siyasetten bütün kuvvetiyle kaçan ve yirmi iki sene işkencede sıkıntılar çektiği halde ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini kendine celb etmemek ve siyasete karışmamak için bir defa istirahati için hükûmete müracaat etmeyen bir adama, dehşetli bir siyasî gibi ve siyasî entrikacısı gibi, onun menzilini ve inzivagâhını basıp, hasta halinde emsalsiz bir sıkıntı ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar vicdanı bulunan bu hale acıyacak.

Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesi'nde altı ay tetkikten sonra ve sebebi de cemiyetçilik, tarikatçılık olduğu, o evham bahanesiyle büyük bir reisin ona şahsî garazıyla onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde cemiyetçilik, tarikatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraat ettirip, yalnız Risale-i Nur'un bir küçük parçası olan Tesettür Risalesi'ni bahane ederek kanunen değil de, kanaat-i vicdaniye ile, yüz şâkirt içinde beş-on şâkirde altı ay ceza verdiler ki, tetkik zamanına kadar dört ay mevkuf, yani bir buçuk ay hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi, yine dokuz ay cemiyetçilik ve tarikatçılık gibi birkaç bahaneyle, yirmi senelik bütün mektubat ve telifatlarını inceden inceye tetkikle beraber, Ankara ve Denizli mahkemesinde tetkikte kaldıkları halde, o mahkemeler ittifakla cemiyetçilik ve tarikatçılık $^{2(H\hat{a}\text{siye})}$ ve sair bahaneleri cihetinde beraat kararı verip, o kitap ve mektupları aynen sahiplerine iade ve Said'i arkadaşlarıyla beraber beraat ettirdikleri halde, bir siyasî cemiyetçi nazarıyla ve entrikacı bir siyasî adam tarzında onu itham etmek ve adliye memurlarını onun aleyhinde cemiyetçilik ve tarikatçılık noktasında sevk etmek ne kadar kanunsuz olduğunu, insaniyeti sukut etmeyenler bilir.

Şeytandan ve siyasetten Allah'a sığınırım!

² (Häşiye) Nur'ların esası ve hedefi, iman-ı tahkikî ve hakikat-i Kur'âniye'dir. Onun için, üç mahkeme, tarikat noktasında beraat vermişler. Hem yirmi senede hiçbir adam dememiş ki, "Bana tarikat vermiş." Hem bin seneden beri bu milletin ekser ecdadı bağlandığı bir meslek, sebeb-i mes'uliyet olamaz. Hem gizli münafıklar, hakikat-i İslâmiyet'e tarikat namını takıp bu milletin dinine taarruz ettiklerine karşı, mukabele edenler, tarikatla itham edilmez. Cemiyet ise, uhuvvet-i İslâmiye cihetinde bir uhrevî kardeşliktir. Yoksa siyasî cemiyet olmadığına üç mahkeme hüküm vermiştir.

Beşincisi: Şöyle ki, ben Risale-i Nur mesleğinin esası ve otuz seneden beri bir düstur-u hayatım olan şefkat itibarıyla, bir mâsuma zarar gelmemek için, bana zulmeden cânilere değil ilişmek, hattâ beddua edemiyorum. Hattâ, en şiddetli garazla bana zulmeden fâsık, belki dinsiz zâlimlere hiddet ettiğim halde, değil maddî, belki beddua ile de mukabeleden beni o şefkat men ediyor. Çünkü o zâlim gaddarın, ya peder ve validesi gibi ihtiyar bîçârelere veya evlâdı gibi mâsumlara maddî ve mânevî darbe gelmemek için, o dört mâsumların hatırına binâen, o zâlim gaddara ilişmiyorum, bazen helâl ediyorum.

İşte bu sırr-ı şefkat içindir ki, idare ve âsâyişe katiyen ilişmediğimiz gibi, bütün arkadaşlarımıza da o derece tavsiye etmişim ki, üç vilâyetin insaflı zabıtalarının bir kısmı itiraf etmişler ki, "Bu Nur şâkirtleri mânevî bir zabıtadır, idare ve âsâyişi muhafaza ediyorlar." dedikleri ve bu hakikate binler şahit ve yirmi sene hayatıyla tasdik ve binler şâkirtlerin de zabıtaca hiçbir vukuat kaydetmemesiyle tasdik ve teyid ettikleri halde, o bîçâre adamın ihtilâlci ve insafsız bir komiteci gibi menzilini basmak ve insafsız adamlar ona ihanet etmek ve menzilinde bir şey bulamamakla beraber, yüz cinayeti bulunan bir adam gibi, hattâ Kur'ân'ı ve başındaki levhalarını evrak-ı muzırra gibi toplamak, acaba dünyada hangi kanun buna müsaade eder.

Altıncısı: Bundan otuz sene evvel, Cenab-ı Hakk'ın inâyetiyle, dünyada muvakkat şan u şeref ve enaniyetli hodfuruşluk ve şöhret-perestlik ne kadar zararlı ve ne kadar faydasız ve mânâsız olduğunu, hadsiz şükür olsun ki, Kur'ân'ın feyziyle anlamış bir adam, o zamandan beri bütün kuvvetiyle nefs-i emmaresiyle mücadele edip, mahviyet etmek ve benliği bırakmak ve tasannu ve riyakârlık yapmamak için, elinden geldiği kadar çalıştığına ona hizmet veya arkadaşlık edenler kat'î bildikleri halde ve yirmi seneden beri herkes kendi hakkında hoşlandığı ziyade hüsn-ü zan ve teveccüh-ü nâs ve şahsını medh ü senâdan ve kendini mânevî makam sahibi olduğunu bilmekten, herkese muhalif olarak bütün kuvvetiyle kaçtığını, hem has kardeşlerinin, onun hakkındaki hüsn-ü zanlarını reddedip, o has kardeşlerinin hatırlarını kırması ve yazdığı cevabî mektuplarında onların kendi hakkında medihlerini ve ziyade hüsn-ü zanlarını kırması ve kendini faziletten mahrum gösterip, bütün fazileti Kur'ân'ın tefsiri olan Risale-i Nur'a ve dolayısıyla Nur şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsine verip, kendini âdi bir hizmetkâr bilmesi kat'î isbat ediyor ki; şahsını beğendirmeye çalışmadığı ve istemediği ve reddettiği halde, onun rızası olmadan bazı dostları uzak bir yerden, onun hakkında ziyade hüsn-ü zan edip medhetmek gibi bir makam vermesi ve Kütahya havalisinde tanımadığı bir vâizin bazı sözleriyle ve Kütahya'ya kendim hiçbir mektup göndermediğim halde ve benim imzamı taklitle ve medâr-ı mesuliyet tevehhüm edilen bir mektupla ve kimin yazısı bilinmeyen dokunaklı bir kitap Balıkesir'de bulunmasıyla, acaba hangi kanunla medâr-ı mesuliyet olur ki, o bîçâre ve hasta, çok ihtiyar, garip ve münzevî adamın odasına, bir cinayet işlemiş gibi kilidini kırıp taharrî memurlarını sokmak, hem evradından ve levhalarından başka bahane bulamamak, acaba dünyada hiçbir kanun, hiçbir siyaset bu taarruza müsaade eder mi?

Yedincisi: Bu sırada, dahilde, o kadar dahilî-haricî heyecanlı parti cereyanları varken ve bundan tam istifade etmek, yani mahdut birkaç arkadaşına bedel ve çok diplomatları kendisine tarafdar kazanmak için zemin hazırken, sırf siyasete karışmamak ve ihlâsına zarar vermemek ve hükûmetin nazarını kendine celb etmemek ve dünya ile meşgul olmamak için, bütün arkadaşlarına yazıp ki, "Sakın cereyanlara kapılmayınız, siyasete girmeyiniz, âsâyişe dokunmayınız!" dediği ve bu iki cereyan bu çekinmesinden ona zarar verdikleri, eskisi evhamından, yenisi "Bize yardım etmiyor." diye ona çok sıkıntı verdikleri halde, ehl-i dünyanın dünyalarına hiç karışmayıp kendi âhiretiyle meşgul olan ve memleketinde ve Nurs karyesinde öz kardeşine yirmi iki sene zarfında birtek mektup yazmayan ve o vilâyetlerdeki dostlarına yirmi senede on mektup yazmayan bir bîçâreye, onun âhiret meşguliyetine bu kadar ilişmek hangi kanun müsaade eder?

Bu vatana ve millete, ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitaplarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde, üç mahkeme medâr-ı mesuliyet olacak, içinde hiçbir maddeyi bulmayan, millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve âsâyişini temine yirmi seneden beri çalışan ve milletin hakikî nokta-yı istinadı olan âlem-i İslâm'ın uhuvvetini ve bu millete de dostluğunu iade ve takviyesine tesirli bir surette çabalayan ve Diyanet Riyaseti'nin ulemâsı tenkit niyetiyle, Dahiliye Vekili'nin emriyle üç ay tetkikten sonra tenkit etmeyerek tam kıymetini takdir edip, "kıymettar eser" diye Diyanet kütüphanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ gibi Nur eczalarını evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermeye acaba hiçbir kanun, hiçbir vicdan, hiçbir insaf, buna müsaade eder mi?

Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebepsiz bir nefiyden sonra tam serbestiyet verildiği halde, binler akraba ve ahbabı bulunan doğduğu memleketine gitmeyerek gurbeti, kimsesizliği tercih ederek, tâ ki dünyaya ve hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete temas etmesin ve çok sevaplı olan camideki cemaatin

hayrını bırakıp, odasında yalnız namazını kılıp oturmasını tercih eden, yani halkın hürmetinden çekinmek olan bir hâlet-i ruhiyeyi taşıyan ve yirmi sene hayatının şehadetiyle, yüz binler Türk, kıymettar zatların tasdikiyle, bir dindar müttakî Türkü, lâkayt çok Kürtlere tercih eden, hattâ mahkemede Hâfiz Ali gibi kuvvetli imanı bulunan Türk kardeşlerini yüz Kürde değiştirmediğini isbat eden ve hürmet ve ihtiram görmemek için zaruret olmadan halklarla görüşmeyen ve camiye gitmeyen ve kırk seneden beri bütün kuvvetiyle ve âsârıyla İslâmiyet'in uhuvvetine ve müslümanların birbirine muhabbetine çalısan ve sedid düsmanına karsı menfî hareket etmeyen ve hattâ onunla mesgul olmayan, bedduayı dahi etmeyen ve Türk milleti Kur'ân'ın bayraktarı ve senâ-yı Kur'âniye'ye mazhar olduğu için o milleti çok seven ve hayatını onların içinde geçiren bir adam hakkında, resmî lisanıyla ihanet için bir propaganda yapmak, dostlarını ürkütmek için "O Kürttür, siz Türksünüz; o Şâfiîdir, siz Hanefîsiniz." deyip halkları ürkütüp, ondan çekinmeyi ve yirmi iki senede ve iki mahkemede tarz-ı kıyafet değiştirmeye mecbur edilmeyen ve şapkanın yarı askerin başından kalkmasıyla beraber münzevî bir adama zorla şapka giydirmeye cebretmesi, hangi kanun buna müsaade eder?

Dokuzuncusu: Çok mühimdir, $^{1(H\hat{a}_{\hat{a}}iye)}$ çok kuvvetlidir. Fakat siyasete temas ettiği için sükût ediyorum.

Onuncusu: Bu da hiçbir kanun müsaade etmediği ve hiçbir maslahat bulunmadığı, yalnız mânâsız evhamdan bir habbeyi kubbeler yapmaktan ibaret hiçbir kanuna girmeyen bir taarruzdur. Bu da mesleğimizce bakamadığımız siyasete temas etmemek için sükût ederek böylece on vecihle kanunsuz muamelelere karşı yalnız أَنُهُ وَنَعُمَ الْوَ كِيلُ وَعُمَا اللهُ وَنَعُمَ الْوَ كِيلُ وَعُمَا اللهُ وَنَعُمَ الْوَ كِيلُ عَلَيْهُ وَالْعَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ اللهُ وَنَعُمَ الْوَالِيةِ وَالْمَالِيةِ وَالْمِالِيةِ وَالْمِلْوَالِيّهِ وَالْمِلْوَالِيّهِ وَالْمِلْوَالِيّهِ وَالْمِلْوَالِيّهِ وَالْمُولِيْدِ وَاللّهُ وَالْمُولِيْدِ وَاللّهُ وَالْمُولِيْ وَاللّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلِلْمُولِقُلْمُ وَاللّهُ وَلِلْمُ وَلَّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّ

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, bu yeni taarruzda ve çok geniş ve çok evhamlı taarruz, yüzde bire indi. Dünkü gün dört saat mahkemede ifademi aldılar. Evvelce size gönderdiğim ifadenin aynını ve izahatıyla cevap

^{1 (}Hâṣiye) İslâm hükûmetlerde Hıristiyan ve Yahudi bulunması; ve Hıristiyan ve Mecusî hükûmetlerde, müslümanlar bulunduğu gösteriyor ki: İdare, âsâyişe bilfiil ilişmeyen muhaliflere kanunca ilişilmez. Hem imkânat, medâr-ı mes'uliyet olamaz. Yoksa herkes bir adamı öldürebilir; herkesi bu imkânatla mahkemeye vermek lâzım gelir.

² "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!" (Âl-i İmran sûresi, 3/173)

verdim. Allah, İsparta adliyesinden çok razı olsun ki, onların buraya lehimizdeki iş'arı bize çok yardım etti. Yoksa Afyon'daki evham ve burada bazı resmîler gizli düşmanlarımıza da yardımlarıyla pek çok zahmet çekecektik.

Müsadere ettikleri Kur'ân'ımızı Diyanet Reisi'ne göndermişler. Biz de İstanbul'a gönderdiğimiz iki cüzler ve baştaki cüz ile beraber, bir mektup Diyanet Reisi'ne yazdık. "Bunu fotoğrafla tab' etmeye çalışmak istiyoruz. Diyanet Reisi'nin tensibi ve muavenetini ümit ediyoruz." diye mektup yazdık.

Bu defa bana mahkemede sordukları pek çok mânâsız sualler içinde, "Neyle yaşıyorsun?"

Dedim ki: "İktisat bereketiyle." Hattâ bir vakit İsparta'da bir Ramazan'da bir ekmek, bir kilo torba yoğurdu, bir kilo pirinçle yaşayan bir adam, maişeti için dünyaya tenezzül etmez ve hediyeyi de kabul etmeye mecbur olmaz.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizin muvaffakiyetinizi ve sebatınızı ve Yirmi Dokuzuncu Söz'ün *elif* ler kerametini muhafazasıyla mumlu kâğıtlara yazılmasını ve çalışmanıza fütur gelmemesini ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Dört saat ifademi almakla pek çok emsalsiz bir sıkıntı çektiğim on saat sonra, âdetâ aynı zamanda iki milyon lira zarar veren Maarif yangını gösterdi ki; Risale-i Nur, belâların def'ine bir vesiledir ki, Nur'lara hücum edildi, belâ yol buldu, geldi.

Sâlisen: Risale-i Nur'un kerameti olarak yangına dair yazılan bir parça, bir haftadan beri size göndermek için bekliyordu. Çünkü ziyade evhamlarından postahanelere çok dikkat ettiklerinden, postayla göndermedik. Sizin de mahkemece hakikî vaziyetinizi merak ediyoruz. "Kardeşimiz Burhan'ın bir küçük musibeti varmış" diye yazıyor, neymiş, merak ettik. Cenab-ı Hak def etsin. Hem Refet Bey, hem Abdullah Çavuş'un mektuplarından çok memnun oldum. Onlara hususan selâm ediyorum. Umuma selâm.

Kardeşiniz Said Nursî

Reisicumhura Gönderilen İstidanın Zeylidir ki, Mecbur Oldum Yazmaya

Bana hücum eden garazkârların en esaslı sebebi, Mustafa Kemal'in dostluğu ve tarafgirliği vesilesiyle beni eziyorlar. Ben de o garazkârlara derim ki:

Ölmüş gitmiş ve dünyadan ve hükûmetten alâkası kesilmiş bir adam hakkında otuz sene evvel bir hadis-i şerifin ihbarıyla Kur'ân'a zararlı öyle bir adam çıkacak dediğimi ve sonra Mustafa Kemal o adam olduğunu zaman gösterdi.

Ben de beş yüz seneden beri kahramanlığıyla ve hakperestliğiyle dünyaya meydan okuyan kahraman bir ordunun şerefini ve zaferini hilâf-ı hakikat olarak M. Kemal'e vermediğim için, garazkâr dostları, beni yirmi senedir bahanelerle tâzip ediyorlar.

Evet –mahkemede isbat ettiğim gibi– "Şerefler, müsbet hayırlar, maddîmânevî ganimetler orduya, cemaate verilir, tevzi edilir; kusurlar, menfî icraatlar başa, reise verilir." diye bir kaide-i hakikatle, "Kahraman ordunun ve bilfiil asker ve asker başında çalışan cesur zabitlerin zaferleri ve şerefleri Mustafa Kemal'e verilmez; belki kusurlar, hatalar yalnız ona verilir." diye, beni onu sevmemekle itham edenleri, kahraman orduyu sevmemekle ve şereflerini kırmakla itham edip, onlara hain-i millet nazarıyla bakıyorum. Bu hakikati mahkemede isbat ettiğim gibi, onun muannid dostlarına da isbat etmeye hazırım. Ben, bu mübarek milletin bahadır ordusunun milyonlar efradı ve zabitlerini severim; hürmetlerini, haysiyetlerini elimden geldiği kadar muhafaza ediyorum. Benim karşımdaki garazkâr muarızlarım, birtek adamı sevmek yolunda milyonlar efrada mânen ihanet, belki adavet ediyorlar.

Evet, çok emarelerle bildik ki, bana hücum edenleri tahrik eden, Mustafa Kemal'e itirazımdır ve ona dost olmadığımdır. Başka sebepler bahanedir. Bunun için mecbur oldum ki, o muarızlarıma derim:

O, beni taltif etmek ve bütün vilâyât-ı şarkıyeye vâiz-i umumî yapmak için, Ankara'ya istedi. Ben oraya gittim. Bu gelen üç madde, beni, onun dostluğundan vazgeçirdi. Yirmi sene inzivada azap çektim, dünyalarına karışmadım.

Birinci madde: Bir hadis-i şerifin¹, âhir zamanda an'anât-ı İslâmiye'nin zararına çalışacak diye haber verdiği adam bu olduğunu ef'âliyle göstermesidir.

Bkz.: Müslim, fiten 119; İbni Mâce, fiten 23; Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 4/216-217; İbni Ebî Şeybe, el-Musannef 7/491.

Ben, otuz altı sene evvel o hadisi tefsir etmiştim. Aynen bu adama mânâsı çıkmış. Mahkemedeki müdafaatımın üçüncü esasında izahı var.

İkinci madde: Bir şeyin vücudu ve tâmiri ve hayatı, ona ait bütün erkân ve şeraitin vücuduyla olabilmesi ve o şeyin ademi ve tahribi ve ölmesi, birtek şartın bozulmasıyla olduğu bir kaide-i hakikattir. Umumun dillerinde "Tahrip, tâmirden çok kolaydır." diye darb-ı mesel olmuştur. Bu kat'î kaideye binâen, meydanda görünen ehemmiyetli kusurlar ve tahribatlar, o kumandanın hatasından ve ehemmiyetli şerefler ve zaferler ise, ordunun kahramanlığından geldiğinden, o fenalıkları ona; o iyilikleri orduya vermek lâzım gelirken, bütün bütün aksine olarak, cemaatin hayrını baştaki bir ferde; ve o ferdin şerrini cemaate vermek, dehşetli bir haksızlık olmasıdır.

Üçüncü madde: Cemaatin hayrını ve ordunun zaferini başa vermek ve o başın kusurunu cemaate isnad etmek ise, binler hayırları birtek hayra indirmek ve birtek kusuru binler kusur yapmaktır. Çünkü nasıl bir tabur bir dehşetli düşmanı öldürse, her bir neferi bir gazilik rütbesini alır; ve yalnız binbaşısına verilse, binden bire iner, birtek gazi olur; o binbaşının hatasıyla zâlimane bir katil yapılsa ve ona verilmeyip tabura verilse, o birtek katil bin cinayet hükmüne geçerek bin neferi mesul eder ve cezaya çarpar. Aynen öyle de, meydandaki görünen ehemmiyetli kusurlar onları işleyen ölmüş adama verilmezse, beş yüz, belki bin seneden beri gaziliğini ve hakperestliğini dünyaya gösteren ve ferman-ı şerefini ve Kur'ân bayraktarlığını kılıçlarıyla ve kanlarıyla imzalayan bir orduya havalesiyle o kusurlar binler derece ve erkânları adedince ziyadeleşir, o ordunun pek parlak mâzisini dehşetli karartır ve bu asrın ordusunu, geçen asırların aynı orduları önünde mahcup ve mesul eder. Ve mevcut şerefler, zaferler tek adama verilse, binler derece küçülür, erkân ve efrad adedince gazilik ve hayırlar birtek hükmüne geçer, söner; daha kusurlara karşı keffâretü'z-zünub olmaz.

İşte bu sebepler içindir ki, ben, onun dostluğunu bırakıp, onun yerinde, ehemmiyetli bir zamanda içinde bulunduğum ve tesirli hizmet ettiğim o ordunun dostluğunu aldım ve binler derece daha ehemmiyetli şerefini muhafazaya Risale-i Nur ile çalıştım.

Emirdağ'da Said Nursî Yirmi senede kaç vilâyetin zabıtaları kıyafetime ilişmedi. Yalnız, yirmi beş sene evvel Ankara Valisi Nevzat Bey, cebren kıyafetime ilişmek istedi; hem muvaffak olamadı, hem kendi kendini intihar etmekle tokadını yedi.

Hem Afyon Valisi'nin büyük memuru, cebren kıyafetime emir vermesine mukabil, Emirdağ'ın küçük bir adliye memuru ona mukabele edip "Kanun haricinde hiçbir şey yapamayız." demiş, kanun-perestliğini göstermiş.

Hem buranın kaymakamı evham etmeyip bana zulmetmediği için, o vicdanlı zatın tebdiline çalıştılar.

Hem camiye, Cumaya gitmeye beni men eden merdümgirizlik hastalığıyla beraber, maddî birkaç hastalığa binâen, bir hafta rapor verip beni ifademi almaya sevk etmemek için doktorluk kanunuyla amel ettiğime binâen, tâ Afyon'dan iki doktor gönderip onun raporunu bozmak, onu da mahkemeye vermek derecesinde keyfî kanunlara mâruz olmuşuz.

~~~

(Adliyenin şahs-ı mânevîsine ve dahiliye vekiline berây-ı mâlûmat takdim edilen ve Emirdağ'daki istintakta verdiğim ifadenin hâşiye ve lâhikasıdır.)

Bu yirmi beş seneden beri hiçbir gazeteyi okumayıp, dinlemeyip, dünkü gün, bana hizmet eden bir adam, gazetenin bir parçasını bana okudu. İçinde, Ankara Maarif dairesi –iki milyon zararla– hem yine Ankara'da otomobil garajı binası, aynı vakitte İzmir'de ehemmiyetli fabrika, hem aynı vakitte Ada'da büyük bir binanın tamamen yandığını işittiğim vakit, pek çok teessür ve yazıklarla bu fakir millete acımakla, aynı zamanda bütün ömrümde çekmediğim bir sıkıntı içinde, hiçbir mahkemede benim gibi ihtiyar ve hasta halimde dört buçuk saat mütemadiyen ifademi sual-cevaba mecbur olduğum bir zamanda, eğer bura adliyesinin insaniyeti ve bir derece şefkati olmasaydı katiyen dayanamadığım gibi, kat'î karar vermiştim ki; sert bir sözle, bu soğukta, bu hastalığımda hapse girmeyi gözüme almıştım. Hattâ bana hizmet edenin birini odamda yatırmak, birine bir tokat vurup benim hizmetim için hapse, yanıma gelmek için karar vermiştik. Fakat bura adliyesinin insaniyeti ve inâyet-i ilâhiye bana sabır verdi, tahammül ettim.

Bu acip vaziyetim ve asılsız evhamın sebebini merak ettim. *Gençlik Rehberi*'nin resmen tab' edilmesi ve intişarı pek çok mektepleri tenvir etmiş, hattâ Ankara Darülfünunu'ndaki ve İstanbul Darülfünunu'ndaki kıymettar gençlerin Risale-i Nur'un esasatını, bu vatan milletinin saadetine bir

vesile olduğunu bilmeleri ve pek çok muallimler, hamiyet-i milliye ve vataniye ve haysiyet-i ilmiye cihetiyle Risale-i Nur'a kemâl-i iştiyakla alâkadar olmaları, Maarif Dairesi'nin nazar-ı dikkatini celb etmiş; Nur'lara karşı bir derece beğenmemek tarzında bir ilişmek istemişler.

Hattâ burada, "Gençleri elde ediyor, matbû *Gençlik Rahberi* ile mektep talebelerinin nazarlarını dine çeviriyor." diye ihbar edilmiş. Bunun üzerine hem bana, hem ekser Risale-i Nur şâkirtlerine bazı vilâyetlerde ilişilmiş. Hâlbuki ben, medreseden çıktığım için hocalardan istimdad etmek lâzımken, bütün kuvvetimle Maarif Dairesi'ne ve mekteplilere itimad edip onlara dayanmak istiyordum. Çünkü Nur dairesine girenlerin çoğu mekteplilerdir, hocalar azdır; çoğu çekindiği halde, mektepliler kemâl-i takdirle Nur'lara sahip çıktığından, kalbimden derdim: İnşaallah Maarif Dairesi Nur şâkirtlerini himaye edecek. Ve yardımları beklerken birden bize bu yeni taarruzun sebebi matbû *Gençlik Rehberi*'nin âhirinde "Nur şâkirtleri, hükûmetin müsaadesine binâen, mümkün olduğu kadar Nur dershaneleri açılmak münasiptir." diye bizim gizli düşmanlarımız Maarif Dairesi'ni aleyhimize çevirmeye çalışması bir vesile oldu.

Şimdiye kadar o düşmanlarımız, desiselerle kaç defa adliye cihetiyle bizi perişan etmek istediler, muvaffak olamadılar, bir şey de çıkaramadılar. Sonra mutaassıp ve enaniyetli ve resmî makamlardaki hocaları aleyhimize sevk etmeye çalıştılar, onda da bir şeye muvaffak olamadılar. Şimdi en ziyade bana yardıma güvendiğimiz Maarif İdaresi'ni aleyhimize istimal etmekle, bu hükûmetin bazı memurlarını, üç mahkemede kat'î beraat kazandığımız cemiyetçilik ve tarikatçılık bahanesiyle geniş bir dairede bîçâre mâsum Nur şâkirtlerine ve beni Risale-i Nur'un mütalâasından mahrum etmeye çalıştıkları bir zamanda ve benim acınacak dört buçuk saat istintakımın aynı vaktınde Maarif Dairesi'nin sebepsiz yanması ve söndürülmesine hiçbir imkân bulunmaması ve tamamen yanması tesadüfe benzemiyor, bir eser-i hiddet görünüyor.

O ifademin âhirinde ve aynı zamanda demiştim ki: "Beni bu gurbette, yalnızlıkta kitaplarımın mütalâasından mahrum etmeyiniz. Yoksa hem bana, hem bu vatana yazık olur. (Hâşiye) Belki zemin, yine zelzeleyle hiddet eder." dediğimden üç dakika sonra üç saniye devam eden zelzele ve o fıkrayı mahkemede tekrar ettiğim aynı zamanda —ya gece veya gündüzde— zemin ateşle Maarif Dairesi'ne saldırması ve mahkemece dört defa isbat edilen çok defa zelzelenin Risale-i Nur'a ve şâkirtlerine taarruzun aynı zamanında gelmesi..

¹ (Hâşiye) İşte yazık oldu.

elbette bunda tesadüf olamaz. Demek bu vatanın ve milletin ve âsâyişin büyük bir temel taşı olan Risale-i Nur'un hakikatleridir ki, böyle vukuatlı tokatlarla, bu milletin nazar-ı dikkatini Kur'ân'ın hakikî ve hakikatlı ve kuvvetli bir tefsiri olan Risale-i Nur'a çeviriyor; milleti ona teşvik edip muârızlarına şefkat tokadı vuruyor.

Şimdi nasıl sadaka belâyı def ediyor¹; öyle de, Risale-i Nur, bu memlekette belânın def'ine vesile olduğu çok hâdiselerle tahakkuk etmiş. Bu defa da Risale-i Nur'a hücum edildiğinin aynı zamanda bu yangın belâsının gelmesi; Risale-i Nur, belânın def'ine vesile olduğunu isbat ediyor.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Nasıl ki Eğirdir'de Asâ-yı Mûsâ'yı müsadere eden ve mahkemeye veren adam kendisi iki sene hapis cezasıyla tokat yedi. Ve Hüsrev'e hiddetle bir ay ceza veren hâkimin istifaya mecbur olmasıyla ve refikasının oradan mufarakatıyla bir nevi tokat yemesi gibi, aynen burada dahi size leffen gönderdiğimiz pusulada yazılan tokatlar kat'î gösteriyorlar ki: Biz bir himayet ve inâyet altındayız; bize ilişenler, âhirette şiddetli tokatlar yiyecekleri gibi, dünyada dahi bir kısmı çabuk çarpılır.

Hem bu defa, bize hücumların aynı zamanında kış çok hiddet etti, şiddetli soğuk ve fırtına ile havanın kızdığını gösterdiği gibi, hücumları durmasıyla ve Nurcuların ferahlanmasıyla bu zemherir günleri nevruz günleri gibi gülmeye başladı. O tebessüm, devamla mânevî bir müjde ve teselli veriyor kanaatindeyiz.

Bu defa pusulada yazıldığı gibi, hiçbir şeytanın da kimseyi kandıramadığı acip ve maskaraca bir iftira etmekle teveccüh-ü âmmeyi hakkımızda kırmaya çalışan resmî polisler, aynı zamanda tokatlarını yemesiyle gösteriyor ki; bize hücum edenler, iftiradan başka hiç çare bulamıyorlar, başka çareleri kalmamış. Hem biz de çok dikkat ve ihtiyat etmeye, böyle şâyialara ehemmiyet vermemeye mecbur oluyoruz.

~***

Bkz.: Hatib el-Bağdâdî, Târîhu Bağdâd 8/207; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 4/236; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/30.

Fmirdağ Pāhikası-2

(Emirdağ'da ve Isparta'da son ikametlerinde yazılan mektuplardır.)

"Emirdağ Lâhikası - 1" ile bu "Emirdağ Lâhikası - 2" arasında Nur Müellifi Üstadımız Hazretleri bazı talebeleriyle Afyon hapsine sevkle, orada muhakeme edilmiş ve Afyon hapsinde kaldığı yirmi ay zarfında yazdıkları mektup ve müdafaaları Şuâlar'da On Dördüncü Şuâ olarak ve kısmen Tarihçe-i Hayat'ta neşredilmiştir.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bayram tebrikiyle beraber her birinizi derecesine göre birer Said ve birer vârisim ve benim yerimde Nur'ların birer bekçi muhafızı olarak mânevî bir hâtıraya binâen kabul ettiğimi haber verdiğim gibi, şimdi de size beyan ediyorum:

Mâdem haddimden çok ziyade hüsn-ü zannınızla bana ulûm-u imaniye ve hizmet-i Kur'âniye'de bir üstadlık vermişsiniz; ben de her birinize derecesine nisbeten eski zaman üstadlarının icazet almaya lâyık olan talebelerine icazet-i ilmiyeyi verdikleri misillü, icazet veriyorum. Ve bütün kanaatimle ve ruh u canımla sizi tebrik ediyorum. İnşaallah şimdiye kadar sadakat ve ihlâs dairesinde fevkalâde neşr-i envar ettiğiniz gibi, daha parlak devam edip bu âciz, zayıf, mütekaid Said bedeline binler muktedir, kuvvetli vazife-perver Saidler olursunuz.

Said Nursî

~~~

Afyon Hapsinden Sonra Emirdağ'da Yazılan Mektuplar

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ 1

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Her halde biriniz benim bedelime Diyanet Riyaseti'ne gitsin; benim selâm ve hürmetlerimle Ahmed Hamdi Efendiye desin ki:

"Zatınız iki sene evvel Nur'un Külliyatından bir takım istemiştiniz. Ben de hazırlattırdım. Fakat birden hapse soktular; tashih edemedim, gönderemedim. Şimdi onların tashihiyle meşgulüm. Fakat tesemmüm hastalığıyla ziyade perişaniyetimden, çabuk bitirmeyeceğim. Bitirdikten sonra inşaallah takdim edilecektir. 'Hediye almayan elbette hediye veremez.' kaidesine binâen, bu ziyade kıymettar mânevî tefsir-i Kur'ân, bu memleket-i İslâmiye'nin âlimler reisi olan zat-ı âlinize, Nur'ların serbestiyetine mümkün olduğu derecede çalışmanıza ve numûne için üç cüzü size evvelce gösterdiğimiz Kur'ân'ımızın basılmasına himmet ve sa'y etmenize bir kudsî ücrettir.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

"Katiyen size beyan ediyorum ki: Meselemizde hiçbir tarihte ilm-i haki-kate ve hakâik-i imaniyeye karşı bu derece garazkârâne, gaddârâne tecavüz olmamış. Sizin daire-i ilmiyeniz ve riyasetiniz her şeyden evvel bu vazife-i diniye ve ilmiyeyi yapmanız iktiza ediyor. Ben bu son zehirlendiğim zaman da öleceğimi düşündükçe, 'Benim bedelime Ahmed Hamdi, Nur'lara sahip çı-kacak.' diye kalbim ferahlanıyordu, teselli buluyordum. Size mahkeme müdafaatımızdan bazı parçalar evvelce dairenize gönderdiğimiz halde; şimdi tamam, mükemmel ve ayn-ı hakikat bir nüsha müdafaatımı da size gönderiyorum. Ona göre sizin delâletinizle Nur'ların serbestiyetine çalışacak zatlara bir me'haz olarak göstermek niyetiyle gönderdik."

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Aziz, sıddık kardeşlerim, Safranbolu, Eflâni havalisi Nur şâkirtleri,

Sizlere, gönderdiğiniz Nur eczalarının hediyesine bin barekâllah, mâşaallah deriz. Cenab-ı Hak sizleri iki cihanda mesut eylesin, âmîn...

Nur'un mübarek, fedakâr şâkirtlerinin her biri bir kısım risaleleri güzelce yazıp bu sırada bana hediye etmeleri ve bir kısım tatlı teberrükle beraber şiddetli hastalığım ve sıkıntılarım içinde garip bir tarzda bana gelmesi, eskiden beri mukabelesiz hediyeyi kabul etmemek kaidem iken, o kaidenin aksine olarak kemâl-i sevinç ve memnuniyetle kabul ettiğime sebep, üç mânidar ve garip hâdiselerdir:

Birincisi: Bir kısım paramla aldığım bana mahsus makine mahsulü on bir mecmua ve elmas kalemli Nur'un kıymettar üç şakirdinin yazdıkları tam bir takım Risale-i Nur, Diyanet Riyaseti'nin beş-altı defa musırrâne istemesi üzerine hazırladığım, aynı zamanda ve bir derece yabanî kalan müftüler ve hocalara bir mânevî hediye ve müşevvik olarak göndermek teşebbüsü zamanında böyle çok ehemmiyetli bu vazifeyi yerine getirmek için Hüsrev'i buraya istiyordum. Hâlbuki vaziyetim müşkül bir halde, çok merak ediyordum.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Birden, küçük bir Hüsrev olan kahraman Sungur aynı vakitte geldi. Beni çok endişe ve telâşlardan ve masraflardan kurtardığı gibi, bu vazife, iki sene mütemadiyen yanımda hizmeti kadar kıymettar olduğu için kat'î kanaatim geldi ki, bu da Nur'un neşrindeki muvaffakiyetin bir kerametidir.

İkinci Hâdise: Ben kendime ait nüshalarımı Diyanet Riyaseti'ne gönderdiğim aynı zamanda, aynen mizanla ziyade-noksan olmayarak tartılsa aynen o kadar Nur'un Safranbolu, Eflâni havalisindeki Nur'un küçük kahramanları gönderdikleri mübarek hediyeleri lisân-ı hâl ile bana dediler: "Merak etmeyiniz, biz zayiat yerine geldik. O zayiatın yerini doldurduk." Ben de ruh u canla kabul ettim ve gönderenleri tebrik ettim; daha teberrükleri bana dokunmadı.

Üçüncü Hâdise: O mübarek hediyeler odama geldiği zamandan on dakika evvel, serçe kuşuna benzer bir kuş yatağımın ayağı altında gördüm. Hâlbuki pencereler ve kapı kapalı, hiçbir delik yok ki, o kuş girebilsin. Baktım, benden kaçmıyor. Bir parça ekmek verdim; yemedi. Kalben dedim: "Üç-dört sene evvel aynı burada kuşların müjde vermesi gibi, bu da müjde veriyor."

Hakikaten aynı zamanda o mübarek nurlu hediye geldiği gibi, üç senedir haber almadığım müftü kardeşim Abdülmecid'den güzel bir mektup aldım. Bana hizmet eden Halil geldi. "Bu kuşa bak, bu da eski kuşlar gibi bir müjdecidir." dedim. Sonra pencereyi açtık, gitsin; gitmiyordu. Yukarıda beş-altı defa uçtu, gitmedi.

Sonra Sungur da geldi. "İşte sen de gör." dedik; o da gördü. Yarım saat sonra, nasıl görülmesi harika oldu; bulunmaması da harika oldu. Pencereden çıkmadan Halil ile aradık, bulamadık, kayboldu...

Hattâ bu mânevî hediyenin gelmesi ve Hüsrev yerinde Sungur imdada yetişmesi, ehemmiyetini göstermeye bir kat'î hâdise budur ki: Sungur gelmeden iki gün evvel –demek o evden çıktığı gün– Halil rüyada görüyor ki: Sungur, Mustafa Osman ile buraya gelmişler; büyük bir hâdise ve şâşaalı bir merasim yapılmış. Benden "Tâbiri nedir?" diye sordu. Ben de merak ettim: "Sen niçin bu rüyayı bana söyledin? Acaba onların başına bir zarar mı gelmiş?" diye bir gece sabaha kadar endişe ile müteessirdim. O rüya-yı sâdıka az bir tâbirle çıktı.

(Sungur Ankara'da iken Üstadımıza yazdığı mektubun suretidir.)

Çok aziz, çok mübarek, çok müşfik, çok sevgili Üstadımız Efendimiz Hazretleri,

Mübarek, makbul, kıymetli mektubunuzu Diyanet Riyaseti Başkanı Ahmed Hamdi Efendi'ye teslim ettik. Sevinçler içinde mübarek mecmua ve Nur'ları kendi hususî kütüphanesine koydu. "İnşaallah bunları kendi öz ve has kardeşlerime okumak için vereceğim ve bu suretle tedricî tedricî neşrine çalışacağız." dedi.

Çok sevgili Üstadım Efendim,

Mübarek mektubunuzdaki emirlerinizi yapacağını söyledi. "Fakat şimdi hemen birdenbire bunların neşri olmaz. Ben bu eserleri has kardeşlerime okutturup meraklılara göre ileride neşrederiz. İnşaallah tam ve parlak şekilde ileride neşrine çalışacağını" söyledi.

Sungur

~~~

Yirmi Dokuzuncu Mektub'un İkinci Makamı'nın en baş sayfasında, suâl ve cevaptan sonra şu nükte yazılacak:

"Bu risalenin sebeb-i telifi: Kur'ân'ın tercümesini Kur'ân yerinde camilerde okutmak olan dehşetli suikastına karşı bir nevi mukabeledir. Ziyade tafsilât ve lüzumsuz bahisler girmiş. Fakat o mücahidâne ve heyecanlı mukabelede kıymettar bir gaybî anahtarı hissedip meczubâne arattırmak içinde, lüzumsuz tafsilât ve zayıf ve pek ince emareler dahi girmiş.

Kalbime geldi ki: Yirmi Dokuzuncu Mektub'un gayet ehemmiyetli ve lüzumlu ve parlak ve îcazlı olan Birinci Makam'ı, bu İkinci Makam'ın bütün kusûratını ve israfatını affettirir."

Ben de kemâl-i sürurla şükrettim, o kusurları unuttum.

~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Muhterem Ahmed Hamdi Efendi Hazretleri,

Bir hâdise-i ruhiyemi size beyan ediyorum: Çok zaman evvel zatınız ve sizin mesleğinizdeki hocaların, zarurete binâen ruhsata tâbi ve azîmet-i şer'i-yeyi bırakan fikirlerine, benim fikirlerim muvafık gelmiyordu. Ben hem onlara, hem sana hiddet ederdim. "Neden azîmeti terk edip ruhsata tâbi oluyorlar?" diye, Risale-i Nur'u doğrudan doğruya sizlere göndermezdim. Fakat, üç-dört sene evvel, yine şiddetli, kalbime, size karşı tenkitkârâne bir teessüf geldi. Birden ihtar edildi ki:

"Bu senin eski medrese arkadaşların olan başta Ahmed Hamdi gibi zatlar, dehşetli ve şiddetli bir tahribata karşı 'ehvenü'ş-şer' düsturuyla, bir kısım vazife-i ilmiyeyi, mukaddesatın muhafazasına sarf edip tehlikeyi dörtten bire indirmeleri, onların mecburiyetle bazı ruhsatlarına ve kusurlarına inşaallah keffâret olur." diye kalbime şiddetli ihtar edildi.

Ben dahi sizleri ve sizin gibilerini, o vakitten beri yine eski medrese kardeşlerim ve ders arkadaşlarım diye hakikî uhuvvet nazarıyla bakmaya başladım. Onun için benim bu şiddetli tesemmüm hastalığım vefatımla neticelenmesi düşüncesiyle, sizi Nur'lara benim bedelime hakikî sahip ve hâmi ve muhafız olacağınızı düşünerek, üç sene evvel mükemmel bir takım Risale-i Nur'u size vermek niyet etmiştim. Fakat şimdi hem mükemmel değil, hem tamamı değil; fakat ekseriyet-i mutlaka eczaları Nur şâkirtlerinden gayet mühim üç zatın on-on beş sene evvel yazdıkları bir takımı sizin için hastalığım içinde bir derece tashih ettim. Bu üç zatın kaleminin benim yanımda on takım kadar kıymeti var. Senden başka bu takımı kimseye vermeyecektim. Buna mukabil onun mânevî fiyatı da üç şeydir:

Birincisi: Siz mümkün olduğu kadar Diyanet Riyaseti'nin şubelerine vermek için, mümkünse eski huruf, değilse yeni harfle ve has arkadaşlarımdan tashihe yardım için birisi başta bulunmak şartıyla, memleketteki Diyanet Riyaseti'nin şubelerine yirmi otuz tane teksir edilmektir. Çünkü haricî dinsizlik cereyanına karşı böyle eserleri neşretmek, Diyanet Riyaseti'nin vazifesidir.

 $^{^{1} \;\;}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

İkincisi: Madem Nur Risaleleri medrese malıdır. Siz de medreselerin hem esası, hem başları, hem şâkirtlerisiniz. Onlar sizin hakikî malınızdır. Münasip görmediğiniz risaleyi şimdilik neşrini geri bırakırsınız.

Üçüncüsü: Tevafuklu Kur'ân'ımız mümkünse fotoğraf matbaasıyla tab' edilsin ki, tevafuktaki lem'a-yı i'câziye görünsün. Hem baştaki Türkçe târifatı ise; o, Kur'ân ile beraber tab' edilmesin, belki ayrıca bir küçük risalecik olarak ya Türkçe veya Arabîye güzelce çevirip öylece tab' edilsin.

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبِدًا دَائِمًا²

Gayet kıymetli, fedakâr Nur kahramanı ağabeyimiz Hüsrev Efendi,

Şimdi beş defadır Diyanet Reisi Nur'dan bir takımı musırrâne istedi. Üstad da şiddetli hastalığı içinde tashih edip —şimdilik bitmek üzeredir— Diyanet Reisi'nden onun mânevî fiyatı olarak üç madde istemiş:

Birisi: Sizin harika yazdığınız mucizeli Kur'ân'ı fotoğrafla tab' etmek. Bu maddeyi kabul etmiş; yalnız "Başındaki Türkçe târifatı müstakil kalsa, ayrı tab' edilse münasiptir." demiş. İşte, Üstadımız ona yazdığı mektubu, berâyı mâlûmat, leffen size gönderiyoruz. Üstadımız diyor ki:

"Hem bir takım Risale-i Nur'u, hem makine ile çıkan mecmuaları ona göndermek ve Hüsrev gibi bu işte en ziyade alâkadar bir kardeşimizin eliyle teslim etmek cihetini meşveretinize havale ediyor." Siz de tam bir meşveretle sizin bu meselede oraya gitmenizin vücutça sıhhatiniz müsaitse ve fikrinize de muvafık ise, muayyen bir vakitte acele oraya gidersiniz ve adresinizi bildirirsiniz. Biz de takımı ve mecmuaları size, Ankara'ya, elinize yetiştireceğiz. Hattâ siz isterseniz kendi hesabınıza, onları müftüler neşretmek niyetiyle Diyanet Reisi'ne verirsiniz.

Hizmetinde bulunan Halil, Sâdık, İbrahim

~~v*v*~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hem Medresetü'z-Zehra şâkirtlerini, hususan mübarekler heyetini ve Isparta vilâyetini merhum Hâfiz Mustafa'nın vefatıyla tâziye ve Hâfiz Mustafa'yı tam vazifesini yapmasıyla yirmi senede ikinci bir Hâfiz Ali olarak yirmi seneden beri usanmadan, sarsılmadan Nur'ların neşrine çalışmasını bütün ruh u canımızla tebrik; hem onu, hem Isparta vilâyetini, hem Medresetü'z-Zehra'yı tebrik ediyoruz. Hakikaten bu merhum kahraman kardeşimiz, aynen Hâfiz Ali gibi vazifesini bitirdi, âlem-i nura ve berzaha, Hâfiz Ali ve Hasan Feyzî gibi kardeşlerinin yanına gitti. Cenab-ı Hak Risale-i Nur'un hurufatı adedince onun defter-i hasenatına hayırlar yazsın ve ruhuna rahmet eylesin, âmîn...

~~~U~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Size, şahsıma ait birkaç meseleyi beyan etmek kalbime ihtar edildi.

Evvelâ: Bazı has kardeşlerim şahsıma hizmette dikkatsizlik ettiklerinden, onların bana karşı acımasını noksan gördüğümden bazen hiddet ve tekdir ettiğim vakit kalbime geldi ki:

O bîçâreler ziyade hüsn-ü zanla tahmin ediyorlar ki, "Üstadımız istese belki bazı ruhanîler, cinnîler de hizmet edecekler, belki ediyorlar. Hizmet-i Nuriye'de inâyetin âşikâre cilvesi gösteriyor ki, onun şahsının perişaniyetine meydan verilmiyor ve şefkatimize muhtaç değil." diye, hizmette bazı kusurları oluyor. Hattâ bugün de birisi araba getirecekti; dikkatsizlik yüzünden ben yayan çıktım, bir saatte on saat kadar zahmet çektim. Ben de birkaç gün evvel böyle kusuru yapanlara demiştim. Tekrar edeceğim, siz de dinleyiniz:

Nasıl ki Risale-i Nur'u ve hizmet-i imaniyeyi, dünyevî rütbelerine ve şahsım için uhrevî makamlarına âlet yapmaktan sırr-ı ihlâs şiddetle beni men ettiği gibi; öyle de, kendi şahsımın istirahatine ve dünyevî hayatımın güzelce, zahmetsiz geçmesine, o hizmet-i kudsiyeyi âlet yapmaktan cidden çekiniyorum. Çünkü uhrevî hasenatın bâki meyvelerini fâni hayatta cüz'î bir zevk için sarf etmek, sırr-ı ihlâsa muhalif olmasından, katiyen haber veriyorum ki: Târikü'd-dünya ehl-i riyâzetin arzu ve kabul ettikleri ruhânî, cinnî hüddamlar bana her gün, hem aç olduğum zamanda ve yaralı olduğum vakitte en güzel ilâç getirseler, hakikî ihlâs için kabul etmemeye kendimi mecbur biliyorum. Hattâ berzahtaki evliyadan bir kısmı temessül edip bana helva baklavaları hizmet-i imaniyeye hürmeten verseler, yine onların elini öpüp kabul etmemek ve uhrevî, bâkî meyvelerini dünyada fâni bir surette yememek için, nefsim de kalbim gibi kabul etmemeye rıza gösteriyor. Fakat kast ve niyetimiz

olmadan, inâyet cihetinde gelen bereket gibi ikrâmât-ı rahmâniye, hizmetin makbuliyetine bir alâmet olduğundan, nefs-i emmâre karışmamak şartıyla ruhumla kabul ederim. Her neyse.. bu mesele bu kadar kâfi.

Sâniyen: Eski Harb-i Umumî'de Pasinler Cephesi'nde şehid merhum Molla Habib'le beraber Rusya'ya hücum niyetiyle gidiyorduk. Onların topçuları bir-iki dakika fasılayla bize üç top güllesi atıyordu. Üç gülle tam başımızın iki metre üstünden geçip, arkada dere içine saklanan askerimiz görünmedikleri halde geri kaçtılar. Tecrübe için dedim:

"Molla Habib, ne dersin, ben bu gâvurun güllesine gizlenmeyeceğim."

O da dedi: "Ben de senin arkandan çekilmeyeceğim."

İkinci top güllesi pek yakınımızda düştü. Hıfz-ı ilâhî bizi muhafaza ettiğine kanaatle Molla Habib'e dedim:

"Haydi ileri! Gâvurun top güllesi bizi öldüremez. Geri çekilmeye tenezzül etmeyeceğiz." dedim.

Hem Bitlis muhasarasında ve avcı hattında Rus'un üç güllesi öldürecek yerime isabet etti. Biri de şalvarımı delip, iki ayağımın arasından geçip o tehlikeli vaziyette sipere oturmaya tenezzül etmemek bir hâlet-i ruhiye taşıdığımdan, arkadan kumandan Kel Ali, Vali Memduh Bey işittiler, "Aman çekilsin veya sipere otursun!" dedikleri halde, "Bu gâvurun gülleleri bizi öldürmeyecek!" dediğim ve hiçbir ihtiyat ve tedbire ehemmiyet vermeyerek o gençlik zamanında, o zevkli hayatımın muhafazasına çalışmadığım halde, şimdi seksen yaşına girdiğim halde gayet derecede bir ihtiyat ve hayatımı muhafaza, hattâ vesvese derecesinde tehlikelerden çekinmek hâleti acip bir tezat göründüğünden, elbette o gençlik hayatını pervasızca feda etmek, bir-iki sene ihtiyarlık ve zevksiz hayatını bu derece muhafaza etmek büyük bir hikmet içindir. Ve iki-üç kudsî maksat, içinde vardır:

Birincisi: Gizli, gayr-i resmî ve bir kısım resmî, insafsız düşmanlarımızın desiseleriyle Nur şâkirtlerinin bedeline bütün hücumları benim şahsıma ve benimle meşgul olmasına ve bilmeyerek ehemmiyeti benden bilmekle Nur şâkirtlerinin bir derece desiselerden ve hücumlardan kurtulmalarına bu ihtiyar ve perişan hayatım vesile olduğundan, Eski Said'in on gençlik hayatı kadar kardeşlerimin hatırı için şimdilik ona muvakkaten ehemmiyet veriyorum.

Eğer ben ortadan çekilsem, bana verdiği zahmet, ruhumdan ziyade sevdiğim has kardeşlerime verilecekti. O halde, bir zahmet, yüz adet zahmet olurdu.

İkincisi: Gerçi has kardeşlerim her birisi mükemmel bir Said hükmünde Nur'a sahiptirler. Fakat ihlåstan sonra en büyük kuvvetimiz tesanüdde bulunduğundan; ve meşreplerin ihtilâfıyla, hapiste olduğu gibi, bir derece tesanüd kuvveti sarsılmasıyla hizmet-i Nuriye'ye büyük bir zarar gelmesi ihtimaline binâen; bu bîçâre ihtiyar hasta hayatım, tâ Lem'alar, Sözler mecmuası da çıkıncaya kadar ve korkaklık ve kıskançlık damarıyla hocaları Nur'lardan ürkütmek belâsı def oluncaya kadar ve tesanüd tam muhkemleşinceye kadar o hayatımı muhafazaya bir mecburiyet hissediyorum. Çünkü uzun imtihanlarda mahkemeler, düsmanlarım, benim gizli ve mevcut kusurlarımı göremediklerinden, hıfz-ı ilâhî ile bütün bütün beni çürütemediklerinden, Risale-i Nur'a galebe edemiyorlar. Fakat hayat-ı içtimaiyede çok tecrübelerle mahiyeti bilinmeyen, benim vârislerim genç Said'lerin bir kısmını, Nur'un zararına iftiralarla çürütebilirler diye o telâştan bu ehemmiyetsiz hayatımı ehemmiyetle muhafazaya calısıyorum; hattâ yanımda bir rovelver varken, ikinci bir kuvvetli rovelver daha tedarik etmeye lüzum gördüm. Düşmanların zehirleri kardeşlerimin duasıyla kırıldıkları gibi, sâir suikastları dahi inşaallah akîm kalacaktır.

Ezcümle: İki saat kamer tamamıyla tutulduğu aynı gecede, gizli düşmanlarım Ankara'dan bizden Nur mecmuaları istemeleri üzerine buraya gelen iki adam, birden otuz altı mecmua gönderdiğimizin aynı ikinci gününde tahminlerince daha gönderilmemiş diye, hem o kitaplar nerede olduğunu bilmek ve Afyon'daki resmî ve makam sahibi bir-iki masona haber vermek ve taharrî ettirmek ve kilitli olan iki odamda yemek ve içmek kaplarıma zehir atmak için, fevkalâde bir tarzda dama çıkmışlar ve iki odanın her birinin bir penceresini kırmadan acip bir tarzda açıp içeriye girmişler. Benim yattığım oda ise arkasından sürgülü olmasından bana suikast edememişler. Hıfz-ı ilâhî ve inâyet-i rabbâniye onların eline bir uç vermedi.

Ben daha lüzumlu şeyler yazacaktım. Fakat rahatsızlık "Yeter!" dedi. Her vakit ihtiyat, ihlâs, tesanüd, sebat, sarsılmamak ve vazifemizi yapmak ve vazife-i ilâhiyeye karışmamak 1 düsturuna göre hareket etmek ve telâş ve meyus olmamak lâzım ve elzemdir. Hem tekrar derim:

Nur şâkirtleri gibi pek az zahmetle pek çok kıymettar hizmet ve pek çok mânevî kazanç elde edenler tarihlerde görülmüyor. Ağır şerâit altında bazen bir saat nöbet bir sene ibadet hükmüne geçtiği misillü, inşaallah Nurcuların hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'deki saatleri yüzer saat hükmünde hayırlar kazandırır.

Umum kardeşlere ve hemşirelere selâm ve iki cihanda selâmetlerine dua eden ve dualarını isteyen kardeşiniz

¹ "Gizli olarak nurlanır." Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.509.

..... Hakikî fedakâr Zübeyir, en lüzumlu ve hizmete şiddet-i ihtiyacım zamanında buraya imdadıma geldi. Yoksa İsparta'dan o sistemde birisini isteyecektim.

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Leyle-i Mirac'ınızı tebrik ve içinde ettiğiniz duaların makbuliyetini rahmet-i ilâhiyeden niyaz ederiz. Ve bu havalide Miraç gecesinden bir gün evvel ve bir gün sonra müstesna bir surette rahmetin yağması işarettir ki, bu vatanda bir umumî rahmet tecellî edecek, inşaallah.

Sâniyen: Van'daki eski talebelerimle ziyade alâkadar ve merak ettiğim ve bugünlerde Kastamonu'nun Süleyman Rüştü'sü olan Çaycı Emin, Van'da bulunup o eski mübarek talebelerimin ellerine Nur'ların yetişmesine çalışması; ve o mübarek eski kardeşlerimin hayatta olduklarını bilmediğim ve merak ettiğim ki, beraber onların hayatta ve Nur'lara müştak olduklarını mektupla haber vermesi, beni çok ziyade memnun eyledi. Ve çok ferahlı bir hüzün ve hazin bir eski hatıra-yı sürur verdi. Ben buradan oraya muhabere edemediğim için, benim bedelime Safranbolu kahramanları muhabere etse iyi olur.

Sâlisen: Otuz seneden beri siyaseti bırakıp havâdislerini merak etmediğim halde, mucizâtlı Kur'ân'ımızı iki buçuk sene müsâdere edip bize vermemekle beraber, dünyada emsali vuku bulmamış bir tarzda Afyon Mahkemesi bizi tâzip ve kitaplarımızın neşrine mâni olmak cihetiyle, ziyade beni incitti. Ben de, beş-on günde iki-üç defa siyaset dünyasına baktım, acip bir hal gördüm. Müdafaatımda dediğim gibi istibdad-ı mutlak ve rüşvet-i mutlaka ile hareket eden bir cereyan-ı zındıka, masonluk, komünistlik hesabına bizi böyle işkencelerle ezmeye çalışmış. Şimdi o kuvveti kıracak başka bir cereyan bu vatanda tezahüre başladığını gördüm. Fazla bakmak mesleğimce iznim olmadığından daha bakmadım.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Hasta kardeşiniz Said Nursî

~~~

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Celâl Bayar,

Reisicumhur,

Zatınızı tebrik ederiz. Cenab-ı Hak sizi İslâmiyet ve vatan ve millet hizmetinde muvaffak eylesin.

Nur talebelerinden, onların namına Said Nursî

~~~

Reisicumhur Celâl Bayar ve Heyet-i Vükelâsına

Ankara,

Biz Nur talebeleri, yirmi senedir emsalsiz bir tâzip ve işkencelere hedef olmuşuz. Sabrettik, tâ Cenab-ı Hak sizi imdadımıza gönderdi. O işkencelerin sebebini on beş senedir üç mahkeme hakikî ve kanunî olarak yüz otuz kitap ve bin mektubatta bulamadıklarına, Mahkeme-i Temyiz'le Denizli Mahkemesi'ni şahit gösteriyoruz. Otuz seneden beri ben siyaseti terk etmiştim. Bu defa, birkaç gün zarfında Ahrarların başına geçip milletin mukadderatına sahip çıkması sebebiyle, Reisicumhur'u ve Heyet-i Vekile'yi tebrikle beraber, bir hakikati ifşa ediyorum. Söyle ki:

Bize hücum eden ve mahkemelerde tâzip edenler demişler: "Bu Nur talebelerinin dini siyasete âlet etmek ihtimalleri var, belki de ediyorlar."

Biz de o zâlimlere karşı müdafaatlarımızdaki binler hüccetle demişiz ve diyoruz ki:

Biz, dini siyasete âlet değil, belki rıza-yı ilâhîden başka hiçbir şeye, hattâ dünyaya ve saltanata âlet etmemek bizim esas mesleğimiz olduğundan, düşmanlarımızca da tahakkuk etmiş ki, üç senedir üç çuvaldan ziyade dosyalarımızı garazkârâne tetkik ettikleri halde bizi mahkûm edemiyorlar. Verdikleri keyfî ve vicdanî hükümlerine de bir bahane bulamıyorlar ki, Temyiz o hükmü bozdu.

Evet, biz dini siyasete âlet değil, belki vatan ve milletin dehşetli zararına siyaseti mutaassıbâne dinsizliğe âlet edenlere karşı, bizim siyasete bakmamıza mecburiyet-i kat'iye olduğu zaman, vazifemiz siyaseti dine âlet ve dost yapmaktır ki, üç yüz elli milyon kardeşlerin uhuvvetini bu vatandaki kardeşlere kazandırmaya sebep olsun.

Elhâsıl: Bize işkence edenlere, siyaseti asabiyetle dinsizliğe âlet etmelerine mukabil; biz de siyaseti dine âlet ve dost yapmakla bu vatan ve milletin saâdetine çalışmışız.

Kardeşlerim, ben bunu böyle münasip gördüm, sizlerin meşveretine havale ediyorum.

Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Seksen küsûr sene ibadetli bir ömr-ü bâkîyi temin eden Ramazan-ı Şerif'inizi bütün ruh-u canımızla tebrik ve her gecesi bir nevi Leyle-i Kadir hükmünde hakkımızda menfaattar olmasını niyaz ederiz. Ve teşrik-i mesai sırrıyla ve her has Nurcu, umum Nurcuların mânevî kazancına hissedar olmasıyla, mânen binler dille ibadet ve dua ve istiğfar ve tesbihat yapmaya hakikî uhuvvet ve ihlâs ile mazhariyetinizi rahmet-i ilâhiyeden niyaz ediyoruz ve öyle de ümit ediyoruz.

Sâniyen: Risale-i Nur'un mânen galebe-i tâmmesi ile beraber, mason kısmının dinsizleri ve komünistlerin zındıklar kısmı, habbeyi kubbe yapıp bahanelerle Nur'ların serbestiyetine mâni olmaya çalışıyorlar ki, yine bu defa da mânâsız, sebepsiz otuz beş gün mahkememizi tehir ettiler. Hattâ Kur'ân'ımızı vermemek için, avukatımızla da gürültü etmişler. Fakat inâyet-i ilâhiye onların bütün plânlarını akîm bırakıyor. Nur'lar kemâl-i ihtişamla, İstanbul ve Ankara münevver gençlerinde büyük bir iştiyakla kendi kendine intişar edip şâkirtlerine ders veriyor. Bu mânevî galebesinin bir neticesidir ki, ezan-ı Muhammedî'nin okunmasına çalışan Başvekil'e yüzer imza ile genç münevverler teşekkür ve tebrik yazıyorlar.

Sâlisen: Buradaki talebeler de Ramazan-ı Şerifinizi tebrikle beraber, kendilerince pekçok numûneler içinde eski komünistlerin işkencelerinden bir-iki numûne yazıp leffen size takdim ediyorlar. Belki bir vakit bu mealde gazetelerde bir makaleyi de neşredecekler.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Umum kardeşlerim ve hemşirelerime selâm ve dua eden ve hastalık sebebiyle vazife-i ubudiyeti tam yerine getiremeyen ve Nurcuların mânevî yardımlarına ve onun bedeline dua etmelerine ve mânevî kazançlarına muhtaç hasta kardeşiniz,

Said Nursî

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Halk Fırkası iktidar partisi iken Üstadımıza yapılan eşedd-i zulüm ile yüzer kanunsuz işkencelerinden birinci numûnesi:

Zemin yüzünde bu asırdaki kadar misli görülmeyen bir zındıka cereyanının plânlarıyla Üstadımıza yirmi beş senedir istibdad-ı mutlak ile yapılan zulmün bir numûnesi şudur ki:

Nefes almak üzere kapalı arabayla kırlara gitmek için dışarıya çıktığı zaman, buranın büyük bir memuru kıyafetine ilişmek istemiş. Bu beş cihette kanunsuz ve beş vecihle vicdansızlık olan hadsiz cüretkârlığa karşı deriz ki:

Padişahın küçük bir tahakkümüne tahammül edemeyen ve Meşrutiyet ilânında ve Divan-ı Harb-i Örfî'de mahkeme reisi Hurşid Paşa'ya ve mahkeme âzâlarına cevaben, "Eğer Mesrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ise, bütün ins ve cin şâhid olsun ki ben mürtecîyim! Şeriatın birtek meselesi uğrunda bin ruhum olsa fedaya hazırım!" diyen ve Meclis-i Mebusan'da Mustafa Kemâl'e karşı, "Namaz kılmayan hâindir, hâinin hükmü merduttur!" söyleyen ve İslâmî kıyafeti katiyen ve asla tebeddül etmeyen ve kıyafetine ilişmek isteyen ve sonra kendi kendini öldürmekle tokadını yiyen Nevzat isminde Ankara Valisine, "Bu sarık bu başla beraber çıkar!" tarzında konuşarak boynunu göstermesiyle dokunulmayan bir zata; hem Isparta, hem Eskişehir, hem Denizli mahkemeleri dahi başını açtırmadıkları ve -son Afyon Mahkemesi müstesna- binlerce halk ve yirmi polislerin bulunduğu sıralarda bile başını açması ihtar edilmediği ve münzevî olduğu halde, o düsüncesiz memurların mânâsız ihanet için müdahale niyeti, doğrudan doğruya anarşilik hesabına vatan ve millete tehlike getirmeye çalışmaktır. Ve bütün bütün kanunsuz olmakla beraber, senelerden beri emsaline rastlanmamış, bir ferâgat-ı nefis ve fedakârlıkla

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

en ağır şerait altında yüz otuz parçadan müteşekkil muazzam ve harika eser külliyatıyla vatan ve milletin mânevî kurtuluşunu temin eden böyle bir zata bu tarzda ilişmek, elbette millet ve gençliğin mahv u perişan olmasına gayret eden gizli vatan düşmanlarına yardım etmek ve âlet olmaktır. Afyon'da bir-iki mütemerrid, bir zındık masonun iştirak ve teşvikiyle, o insanın bu tarz ihanet etmek fikrine, hiçbir ihaneti kabul etmeyen Üstadımızın tahammül etmesinden ve ehemmiyet vermediğinden şu hakikati katiyen anladık ki, bu vatan ve millete kendi yüzünden bir zarar gelmemesi için haysiyetini, şerefini, nefsini, ruhunu, rahatını dahi feda etmiştir.

Konyalı Zübeyir

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hem sizin, hem bu memleketin, hem âlem-i İslâm'ın mühim bayramlarının mukaddimesi olan, bu memlekette şeâir-i İslâmiye'nin yeniden parlamasının bir müjdecisi olan ezan-ı Muhammedî'nin (aleyhissalâtü vesselâm) kemâl-i ferahla on binler minarelerde okunmasını tebrik ediyoruz. Ve seksen küsûr sene bir ibadet ömrünü kazandıran Ramazan-ı Şerif'teki ibadet ve dualarınızın makbuliyetine âmîn diyerek rahmet-i ilâhiyeden her bir gece-i Ramazan bir Leyle-i Kadir hükmünde sizlere sevap kazandırmasını niyaz ediyoruz. Bu Ramazan'da şiddetli zafiyet ve hastalığımdan tam çalışamadığımdan sizlerden mânevî yardım rica ediyorum.

Sâniyen: Benim son hayatımı Isparta havâlisinde geçirmek büyük bir arzumdur. Ve Nur Efesinin dediği gibi demiştim: "Isparta, taşıyla toprağıyla benim için mübarektir." Hattâ yirmi beş seneden beri beni işkence ile tâzip eden eski hükûmete kalben ne vakit hiddet etmişsem, hiçbir zaman Isparta hükûmetine hiddet etmeyip, o mübarek vatandaki hükûmetin hatırı için ötekileri de unutuyordum. Hususan oradaki eski tahribatı tamirata başlayan hakikî vatan-perverler olan Demokrat namında hamiyetli Ahrarlar, yani hürriyet-perverler, Nur ve Nurcuları takdir etmelerine çok minnettarım. Onların muvaffakiyetine çok dua ediyorum. İnşaallah, o Ahrarlar istibdad-ı mutlakı kaldırıp tam bir hürriyet-i şer'iyeye vesile olacaklar.

Sâlisen: Bayramdan bir miktar sonraya kadar burada kalmaklığımın bir sebebe binâen lüzumu var. Bir-iki ay sonra Medresetü'z-Zehra erkânlarının kararıyla ve İstanbul ve Ankara üniversitelerindeki genç Said'lerin de muvafakatıyla nereyi benim için münasip görürseniz orayı kabul edeceğim. Madem

hakikî vârislerim sizlersiniz ve şahsımdan bin derece ziyade dünyada vazifemi de görüyorsunuz. Bu hayat-ı fânideki son menzili sizin reyinize bırakıyorum.

Râbian: Hem tebriklerini, hem şiddetli alâkalarını gösteren Ahmed Nazif ve Ahmed Feyzi ve Halil İbrahim ve Hasan Atıf ve Bucak'ta ve Eflâni ve İstanbul'daki Nurcuların mektuplarına benim bedelime sizler cevap verirseniz, sizleri tevkil ediyorum.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hadîs-i şerifin sırrıyla Ramazan-ı Şerif'in nısf-ı âhirinde, hususan aşr-ı âhirde, hususan tek gecelerde, hususan yirmi yedisinde¹, seksen küsûr sene bir ibadet ömrünü kazandırabilen Leyle-i Kadir'in ihyasına ve her biriniz umum Nur talebeleriyle beraber, hususan bu bîçâre, çok kusurlu, hasta, zayıf kardeşinizi hissedar etmenizi ve her birinizin dualarınızın binler mâne-vî âmînlerin teyidiyle dergâh-ı ilâhîde kabul olmasını rahmet-i ilâhiyeden ni-yaz ediyoruz.

Sâniyen: Üniversitedeki genç Said'lerin hakikaten Medresetü'z-Zehra'nın İstanbul ve Ankara'daki vazifesini yaptıklarına ve bu bîçâre Said'e ihtiyaç bırakmadıklarına ve Risale-i Nur'un her bir cihetle kâfi olmasının bir numûnesi olarak şimdi size leffen gönderdiğimiz, onların mebuslara hitaben yazdıkları beyannamelerini; ve yine onların bir eseri olan Tarihçe-i Hayat'ın yetmiş nüshasının baş tarafına koyup yetmiş mebusa göndermeleri için bize gelen beyannamelerini berây-ı mâlûmat size gönderdik. Siz münasip görseniz, onu ve size evvelce gönderdiğimiz Sungur'un Maarif Vekâleti'ne müdafaası ve Mustafa Osman'ın Adliye Vekiline istidasıyla beraber Tarihçe-i Hayat'a bir nevi zeyil olarak el yazmasıyla veya makine ile veya İnebolu'daki yeni harfle elli-altmış nüsha teksirini reyinize havale ediyoruz.

Sâlisen: Medresetü'z-Zehra erkânları, benim şahsımın da hakikî vekilimdirler. Bana, şahsıma gelen mektuplara, onlar benim bedelime cevap versinler. Hususan Hüsrev'in mektubunda isimleri bulunan zatlara karşı münasip cevap verirsiniz. Ahmet Feyzi'nin size karşı yazdığı mektubun cevabının parçasını leffen size gönderiyoruz.

Umum kardeş ve hemşirelerimin mübarek Ramazan'larını ve umum gecelerini, mânevî Leyle-i Kadir'lerini tebrik ile selâm ve dua ve dualarını rica ediyoruz.

~***

¹ Bkz.: Buhârî, îmân 36, leyletü'l-kadr 3-4; Müslim, müsâfirîn 176, 177, 179, 180, sıyâm 205-218.

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Hak ve hakikatin nâşiri olan Sebilürreşad'a, halen Halk Partisi namına yapılan yüz cihetle kanunsuz bir muameleyi arz ediyoruz:

Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî, şiddetli zehirlerin neticesi olarak hastalığı şiddetlenip hayattan ümidini kestiği için, kendi nafaka parasıyla aldığı sekiz adet kitabını muhafaza etmek üzere müftü kardeşine göndermişti. Emirdağ Postahanesi güya zabıta memuru vazifesini yapıyor gibi, gizli bir maksada binâen bu kitapları zaptederek hemen bizzat kendisi gidip jandarma dairesine, kaymakama, adliyeye ve telefonla Afyon'a şâyi edip işi şâşalandırarak kitapların hepsini adliyeye verdirmiştir. Hâlbuki kitapların mahiyeti şudur:

Beş parçası, mahkemede bulunan müdafaat ve zeyillerinden ibarettir. Diğer üç kitap da, şimdiki Adliye Vekili Halil Özyörük'ün üç defa beraatlerine karar verdiği eserlerdir ki, Denizli Mahkemesi aynı eserlerin eczalarını iade etmiştir. Ve Afyon Mahkemesi'nin de hükümlerini bozmuş ve o eserlerin beraatlerine rey vermiştir.

Gerçi, komünist olan eski adliye vekili Fuat Sirmen, eski heyet-i vekileye ihbar etmiş ve Kur'ân'ın gayet hak ve menfaatli bir tefsiri olan Zülfikar mecmuasının dört yüz sayfası içinde, otuz sene evvel yazılan iki âyetin tefsirine dair iki sayfayı bahane ederek bu çok mühim eseri yasak etmeye çalışmıştır. Hâlbuki şimdi millet ve vatana gayet zararlı olan komünist ve masonların eserlerine müsaade edildiği halde, yüz binler kimselerin imanını kurtaran Kur'ân'ın gayet hak ve pek çok menfaatli bir tefsiri olduğunu beş yüz bin adamın şehadetiyle isbat edeceğimiz eserlere evrâk-ı muzırra gibi böyle muamele yapmak ve Üstadımıza bu hastalıklı, nâzik zamanında öz kardeşine karşı bu hazin teessüratı vermek, yüz cihetle kanunsuzdur diye arz ediyoruz.

Sâniyen: Bu meselenin gayet sinsi ve gayet gizli hakikati şudur: Üstadımız mânen ve maddeten Demokrat Partiye yardım için talebelerini hafifçe teşvik etmişti. Bunu, Halk Partisi'nin muannid müstebidleri anladıkları için, mânâsız bahaneyle habbeyi kubbe yaparak bu muameleyi yaptılar. Yoksa her tarafta bu kitaplar posta ile alınıp veriliyor ve buraya da İstanbul'dan, başka yerlerden geliyor ve ilişilmiyordu. Bu vaziyet çok dessasâne ve ümit edilmeyen bir plândır.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Sâlisen: Zülfikar'daki mevzubahis iki âyetin tefsirinden bin misli bir muhalefetle, halen matbuâtta eski hükûmete hücumlar yapılıyor ki, şimdi o âyetlerin tefsiri zerre miktar bir suç olamıyor. Bundan da anlaşılıyor ki, bu muameleler Halk Partisi hesabına yapılmakta devam edilen keyfî işlerdir. Ve Halk Partililerin "Saltanat Demokratlarda ise, hüküm ve icraat ve iktidar bizdedir." diye olan iddia ve vehimlerinin bir numûnesidir.

Emirdağ Nur talebeleri namına Mehmed, İbrahim, Ziya, vesaire...

~~~

Reisicumhura, Heyet-i Vekileye, Başbakanlığa, Adliye Bakanlığı yüksek katına, Diyanet Riyaseti'ne,

Ankara

Hakikî adalet ve hürriyet için çalışan zatlara birkaç nokta beyan ediyorum:

Birinci nokta: Hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi, bütün Risale-i Nur eczalarını tetkik edip ve ehl-i vukufun da iştirakiyle beraatlerine ve sahiplerine iade etmesine bir mahzur olmadığına karar verip Said'i arkadaşlarıyla beraat ve tahliye ederek, iki sene ellerde ve mahkemelerde kalan Nur Risalelerinin tamamıyla Said'e ve arkadaşlarına iade edildiği ve aynı kararı Mahkeme-i Temyiz kaziyye-i muhkeme haline getirip tasdik ettiği halde; şimdi Afyon'un, Said'in şahsına karşı iki garazkârın aynı kitapları, hem gayet antika mucizâtlı yazılı Kur'ân'ını, bütün bütün hilâf-ı kanun olarak müsâdere edip Said ve arkadaşlarına verdiği asılsız hükmünü yine aynı Mahkeme-i Temyiz bozduğu ve şimdi vatan ve milleti eski partinin garazkârâne istibdadından kurtaran hamiyetkâr, vatan-perver bazı Demokrat liderleri kemâl-i istihsan ile o risaleleri kabul edip sahip oldukları halde, üç senedir hiç sebepsiz binler lira bizim gibi fukaraya zarar vermek, üç defa beraat etmiş bir mahkemeyi üç sene uzatıp –acip bir zulüm içinde şahsî bir garazkârlık vardır ki- yirmi ay tecrid-i mutlakta hizmetçisiyle temas ettirmediler. Tahliyeden sonra iki polis kapısında bıraktılar. Hem o gayet müttakî Nur şâkirtlerini, kasten, sebepsiz, sırf takvâlarına ihanet için, mağrip namazının vaktinde muhakeme edip namazlarını kazaya bırakarak acip bir zulmetmişler. Hem bütün bu Risale-i Nur eserlerini bir defa da Isparta tamamen müsâdere edip tetkikten sonra tekrar aynen iade etmiş.

Demokratların zamanında madem ezan-ı Muhammedî ve din dersleri gibi şeâir-i İslâmiye ile Kur'ân'a hizmet ve eskilerin Kur'ân zararına tahribatları tâmire başlanılmış.. ve madem dinsizlerin ve masonların ve komünistlerin eserleri intişar ediyor.. elbette âlem-i İslâm'ın Mekke, Medine, Şam gibi yerlerinde büyük âlimlerin takdir ve tahsinlerine mazhar olmuş ve Diyanet Riyaseti'nde hocalara okutturulan Zülfikar, Asâ-yı Mûsâ ve Siracü'n-Nur gibi filozofları susturan mübarek mecmuaları müsâdere etmek, üç sene onlarla beraber binler lira kıymetinde değerli, mucizâtlı, altınla İsm-i Celâl yazılmış, Diyanet Reisi bütün takdir ile tab'ına çalıştığı Kur'ân'ı müsâdere eden adamlar, elbette adalet ve adliye ve hakikat hesabına değil, belki komünist, masonluk hesabına bir garazkârlık ediyorlar. Ben kendim zehir hastalığıyla şiddetli hasta olduğumdan ve kendi hukukumu müdafaa edemediğimden, Sungur'u kendime vekil ediyorum. Eski hükûmetin bana karşı yirmi senelik işkenceyle bu tahribatın kaldırılmasını adalet-perver yeni hükûmetin bakanlarından bekliyorum. Kardeslerimden Mustafa Sungur'u tevkil ediyorum.

Nur şâkirtleri namına Said Nursî

~~~

(Ehemmiyetli bir hakikat ve Demokratlarla Üniversite Nurcularının bir hasbihalidir.)

Şimdi milletin arzusuyla şeâir-i İslâmiye'nin serbestiyetine vesile olan Demokratlar, hem mevkilerini muhafaza, hem vatan ve milletini memnun etmek çâre-i yegânesi, ittihad-ı İslâm cereyanını kendine nokta-yı istinad yapmaktır. Eski zamanda İngiliz, Fransız, Amerika siyasetleri ve menfaatleri buna muarız olmakla mâni olurdular. Şimdi menfaatleri ve siyasetleri buna muarız değil, belki muhtaçtırlar. Çünkü komünistlik, masonluk, zındıklık, dinsizlik, doğrudan doğruya anarşistliği intac ediyor. Ve bu dehşetli tahrip edicilere karşı ancak ve ancak hakikat-i Kur'âniye etrafında ittihad-ı İslâm dayanabilir. Ve beşeri bu tehlikeden kurtarmaya vesile olduğu gibi, bu vatanı istilâ-yı ecânipten ve bu milleti anarşilikten kurtaracak yalnız odur. Ve bu hakikate binâen, Demokratlar bütün kuvvetleriyle bu hakikate istinad edip komünist ve masonluk cereyanına karşı vaziyet almaları zarurîdir.

Bir ezan-ı Muhammedî'nin (aleyhissalâtü vesselâm) serbestiyetiyle kendi kuvvetlerinden yirmi defa ziyade kuvvet kazandılar. Milleti kendilerine ısındırdılar, minnettar ettiler. Hem mânen eski İttihad-ı Muhammedî'den (aleyhissalâtü vesselâm) olan yüz binler Nurcularla, eski zaman gibi farmason ve İttihatçıların mason kısmına karşı ittifakları gibi, şimdi de aynen İttihad-ı İslâm'dan olan Nurcular büyük bir yekün teşkil eder. Demokratlara bir nokta-yı istinaddır. Fakat Demokrata karşı eski partinin müfrit ve mason veya komünist mânâsını taşıyan kısmı, iki müthiş darbeyi Demokratlara vurmaya hazırlanıyorlar.

Eskiden nasıl Ahrarlar iki defa başa geçtiği halde, az bir zamanda onları devirdiler. Onların müttefiki olan İttihad-ı Muhammedî (aleyhissalâtü vesselâm) efradının çoklarını astılar. Ve "Ahrar" denilen Demokratları kendilerinden daha dinsiz göstermeye çalıştılar. Aynen öyle de, şimdi bir kısmı dindarlık perdesine girip Demokratları din aleyhine sevk etmek veya kendileri gibi tahribata sevk etmek istedikleri katiyen tebeyyün ediyor. Hattâ ulemânın resmî bir kısmını kendilerine alıp Demokratlara karşı sevk etmek ve Demokratın tarafında, onlara mukabil gelecek Nurcuları ezmek, tâ Nurcular vasıtasıyla ulemâ, Demokrata iltica etmesinler. Çünkü Nurcular hangi tarafa meyletseler ulemâ dahi taraftar olur. Çünkü onlardan daha kuvvetli bir cereyan yok ki, ona girsinler.

İşte madem hakikat budur, yirmi beş seneden beri ehl-i ilmi, ehl-i tarikatı ezen, ya kendilerine dalkavukluğa mecbur eden eski partinin müfrit ve mason ve komünist kısmı bu noktadan istifade edip Demokratları devirmemek için, Demokratlar mecburdurlar ki hem Nurcuları, hem ulemâyı, hem milleti memnun ve minnettar etmek, hem Amerika ve müttefiklerinin yardımlarını kaybetmemek için bütün kuvvetleriyle ezan meselesi gibi şeâir-i İslâmiye'yi ihyâ için mümkün oldukça tamire çalışmaları lâzım ve elzemdir.

Maatteessüf, bazı müfrit ve mason ve komünistler, Demokrat aleyhinde olduğu halde kendini Demokrat gösteriyorlar ki, Demokratları tahribata sevk etsin ve din aleyhinde göstersin, onları devirsin.

Nur talebeleri ve Nurcu Üniversite gençliği namına Sâdık, Sungur, Ziya

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşimiz Hacı Ali,

Gönderdiğiniz kıymettar ve bilhassa Hazreti Üstadı pek çok sevindiren mektubunuzu aldık. Üstadımız diyor ki:

"Risale-i Nur bu zamanda kâfidir. On sene medresede okuyanlar, Risale-i Nur'la bir senede aynı istifadeyi ettiklerine şahit, binler ehl-i ilim var. Madem Hacı Kılıç Ali bir buçuk sene bütün Risale-i Nur eczalarına sahip çıkmış, kısmen okumuş; nazarımızda yirmi senelik bir Nur talebesidir. Ben her sabah haslar içinde onun ismiyle bütün mânevî kazançlarıma, defter-i a'mâline geçmek için hissedar ediyorum. Öyleyse o da bütün hayatını Risale-i Nur'a vermeye mükelleftir.

"Demek şimdiye kadar Câmiü'l-Ezher'e gitmeye muvaffak olmaması ehemmiyetli bir hikmet içindir ki, Nur'lar ona kâfi imiş. Şimdi Şam'a, Halep'e yakın olan Urfa'da bir Medrese-i Nuriye ileride teşekkül etmesini kuvvetli ümit ediyoruz. Kılıç Ali ile beraber Eski Said'in gayet kıymettar bir talebesi olan Şam'daki Molla Abdülmecid, Urfa'daki Nur'un talebelerinden Seyyid Salih ve onun yanına giden Nur'un fedakâr bir talebesiyle muhabere etsinler. Ben hem Molla Abdülmecid'e, hem Hacı Ali'ye, hem Şam'daki Risale-i Nur'la alâkadar olanlara pek çok selâm ediyorum. Ve dualarını ve o mevki-i mübarekede bana dua etmelerini rica ediyorum." dedi.

Evet, kahraman kardeşimiz Hacı Ali, Hazreti Üstad daima sizin fedakârlığınızı izhar buyuruyorlar. Biz de sizi tahsinlerle tebrik ediyoruz.

ٱلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Üstadın hizmetinde bulunan kusurlu Sungur, Zübeyir, Ziya

~~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Aziz kardeşim,

Evvelâ: Bin mâşaallah; *Sözler* mecmuasında yanlışlar yok gibidir. Birkaç kelime var ki, leffen gönderildi.

Sâniyen: Eğer münasip görseniz gönderdiğim bu elli lirayı benim hesabıma mahkemedeki mecmuaların bedeline benim için alınız, gönderiniz. Eğer münasip görmezseniz, bu defaki gönderdiğiniz mecmuaların bana mahsus olacak kısmının fiyatına alınız.

Sâlisen: Şimdilik *Tarihçe-i Hayat*'ı mebuslara parasız vermemek münasiptir. Parasıyla isteyenlere verilsin. Fakat on-yirmi nüsha Ankara'da bulunsa münasiptir.

Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Muazzam ve harika Risale-i Nur Külliyatı'ndan iki büyük mecmuanın imha edileceği hakkında dehşetli bir haber işittik. Gayet hak ve hakikatli ve filozofları ilzam eden o mecmualar, Risale-i Nur'un diğer eczalarıyla beraber Denizli ve Ankara mahkemelerinde beraat verilip kaziyye-i muhkeme haline gelerek iade edildiği ve iki defa Temyiz Mahkemesi beraat ettirdiği halde ve Mısır, Şam, Halep, Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere gibi âlem-i İslâm'ın mühim merkezlerinde fevkalâde bir takdir ve tahsine mazhar olan ve makbuliyetine hürmeten Hazreti Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm)'ın kabr-i şerifi ve Hacerü'l-Esved üzerine konulan bu eserler hakkındaki bu müthiş muamele, Halk Partisi'nin yaptığı diğer azîm cürümleri gibi tarihte emsali görülmemiş bir cinayettir.

Biz Nur talebeleri, o cebbar gaddarlardan hakkımızı kolayca alabilirdik. Fakat İslâmiyet'in asırlardır bayraktarlığını yapan kahraman Türk milletinin mâsum çoluk-çocuk ve ihtiyarlarına karşı Risale-i Nur'un bizlerde husule getirdiği kuvvetli şefkat itibarıyla ve Kur'ân-ı Hakîm'in bizleri maddî mücadeleden men edip elimizde topuz yerinde Nur olması haysiyetiyle ve bütün kuvvetimizle mesleğimizin icabı olan âsâyişi temin etmek esasıyla, o zâlimlere maddeten mukabele edemedik. Yoksa, Allah göstermesin, bir mecburiyet-i kat'iye olursa, komünist ve masonlar hesabına ona sebebiyet verenler bin defa pişman olacaklardır.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Hem biz müşahedatımızla kat'î bir kanaatteyiz ki, Risale-i Nur'a ilhad ve zındıka namına ilişildiği zaman, umumî bir musibet geliyor. Taarruzun aynı vaktinde dört defa büyük zelzelenin vukuu ve çok hâdisâtın aynı vakitte zuhuru, bu kanaatimizi tasdik etmiş. Bu itibarla öyle bir kararın infazından ehl-i imanın titrediği, o hârikulâde ve kıymettar, mübarek mecmualar hakkında imha cinayetinin işlenmesi, bu millet ve memleket içinde mânevî zelzeleler, fırtınalar, tâun ve tufanlar kopacak kuvvetli ihtimalinden telâş ediyoruz. Zira Risale-i Nur'a dört defa taarruz ve hücum zamanında şiddetli zelzelelerin tevafuku, bu hakikati kör gözlere dahi göstermiştir. Hattâ mahkemede dâvâ ettik.

Hem müfessirlerin üç yüz elli bin tefsirlerine ittibaen, iki sayfada iki âyât-ı Kur'âniye'yi tefsir ettiği bahanesiyle, yüz binler kimselerin imanına pek ziyade bir ehemmiyet ve tesirle hizmet eden dört yüz sayfalık Zülfikar mecmuasını müsâdere ve imha etmek, dünyada hiçbir kanunda olmadığından, sırf dinsizliğe âlet olarak yapılan bu fecî garazkârlık fâillerinin hak, hakikat ve adaletten ne derece uzak olduğunun zâhir bir delili bulunduğunu, zerre miktar vicdanı olanlar anlayacak ve yüzsüz yüzlerine lânet ve nefretler savuracaktır.

Halk Partili müstebid, mürteci cebbarların zamanında yapılmış olan bu korkunç muameleye kahraman Demokratlar hükûmeti mâni olup Afyon Mahkemesi'nde üç senedir hapsedilen ve zerre kadar bir suç mevzuu bulunamayan eserleri ve en başta altın yaldızlı ve tevafuk mucizeli Kur'ân'ımızı derhal iade ettireceklerini kuvvetli ümit edip, alâkalı makamlardan rica ediyoruz.

Nur talebeleri namına Hüsrev, Sungur

Aziz, kahraman ağabeyimiz,

Evvelâ: Gayet derecede bir ehemmiyetli meseleyi arz ediyoruz ki, büyük mecmualarımızın imhasına sakın, sakın meydan verilmeyecektir. Ne pahasına olursa olsun kurtarılacaktır. Yalnız imha kararı şimdi mi, yoksa eskiden mi verilmiştir? Ve sizce bu imha kararı resmen sabit midir? Bu ciheti olduğu gibi öğrenerek bize acele ve derhal bildiriniz.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Sâniyen: Bu hususta, Ankara'da olan kahraman Sungur'a ve Devlet Bakanı'na yazılan yazıyı berây-ı mâlûmat takdim ediyoruz. Binler selâm ve hürmetle ellerinizden öperiz.

Ziya, Zübeyir

~~~

Aziz ve çok kıymetli kahraman kardeşimiz Sungur,

Evvelâ: Binler selâm eder, Cenab-ı Hak'tan Nur hizmetinizde hayırlı muvaffakiyetlerinizi dileriz.

Sâniyen: Çok ehemmiyetli ve mahrem bir işi haber veriyoruz. Haber aldığımıza göre, "Isparta adliyesinde zaptedilen yüz yetmiş cilt *Asâ-yı Mûsâ* ve *Zülfikar* mecmuaları –ki, o mecmuaları şimdiki Adliye Bakanı beraatini, iadesini tasdik edip daha evvelce Denizli'de de Üstadımıza verilen kitaplardır– bunların imhası için karar verilmiş. Zemin ve semâvâtı hiddete getirecek ve mevcudatı ağlatacak bu müthiş kararın Demokratlar aleyhinde Halk Partisi'nin müfrit adamları tarafından tertip edilen bir plân olduğundan katiyen şüphemiz yoktur. Zira Nur talebelerinin Demokratları muhafaza ettiğini ve Demokratların kuvvetli bir istinadgâhı olduğunu müfrit şeytanlar anlamışlar. Nur talebelerini Demokratlardan bu tarzda nefret ettirip hükûmeti yıkmaya çalışıyorlar. Bu plânın akîm kalması ve mecmualarımızın kurtulması ve Afyon'daki kitaplarımızın tamamen iade edilmesi için, pek fazla bir ehemmiyet ve gayretle çalışılmasını Üstadımız sizlere havale ediyor.

Ziya, Zübeyir

~***

Devlet Bakanlığına,

Zatınıza vatan ve milletin mukadderatı mevzuunda, gayet derecede ehemmiyetli, şeytanın bile zor düşünebileceği bir tarzda tertip edilen Demokratlar aleyhindeki bir plânı ifşa ediyoruz; şöyle ki:

Bu vatanda dinsizlikle ve istibdad-ı mutlak ve eşedd-i zulme karşı yirmi yedi yıldır perde altındaki hususî neşriyatla harikulâde bir ferâgat-i nefisle mücahede eden Bediüzzaman Said Nursî'nin vücuda getirdiği muazzam Nur talebeleri câmiasının Demokrat Parti'yi muhafaza ettiğini Halk Partisi'nin müfrit dessasları anlamış, hattâ bir zamanlar gayet gizli olarak Nur talebelerinin kesretle bulunduğu mıntıkalara tetkik ve tecessüs için İsmet çıkarılmış idi.

İşte, Anadolu'nun her tarafında harika bir kuvvet-i imaniye ile, fevkalâde bir fedakârlıkla bu milletin iman ve İslâmiyet'e hizmet edip cebbarlar saltanatının esasından ve kökünden yıkılmasına medar olan Nur talebelerini Demokratlardan nefret ettirmek için, uhrevî ve dünyevî hayatlarının halâskârı olan, yüz binlerle ehl-i imanı ve bir kısım yüksek tahsil gençliğini tenvir ve irşad eden ve Arabistan'da ve Mısır'da büyük bir takdir ve tahsine mazhar olan ve mübarekliğine hürmeten Peygamberimizin kabr-i şerifi ve Hacerü'l-Esved üzerine konulan Zülfikar ve Asâ-vı Mûsâ mecmualarının İsparta adliyesi tarafından yakılmasına karar verilmek gibi, arz ve semâvâtı hiddete getirecek ve mevcudatı ağlatacak derecedeki bir hükmü haber aldık. Hâlbuki yüz on dokuz parçadan müteşekkil Risale-i Nur Külliyatı'ndan olan bu büyük mecmuaların parçaları da Risale-i Nur Külliyatı'yla beraber 1944 senesinde Denizli Ağır Ceza Mahkemesi'nde müttefikan beraat verilmiş ve yüksek Temyiz Mahkemesi tasdik etmiştir. Kaziyye-i muhkeme haline gelmiş ve bütün eserler, müellif-i muhteremine ve sahiplerine iade edilmiştir. Son Afyon Mahkemesi'nde de Halk Partisi hükûmetinin komünist vekilinin hususî emirleriyle verdiği garazkâr hükmü, kahraman Demokratların adliye vekili, eski Temyiz Mahkemesi'nin âdil reis-i muhteremi esasından nakzetmiştir. Nihayet af kanunu ile, gaddarâne giriştikleri ve içinden çıkamadıkları iftira ve ithamların üzerine perde çekmişler ve afla neticelendirmişlerdir.

Hakikat bu merkezde iken ve şimdi eski hükûmete binler hakaretli neşriyatlar, bütün hürriyetle devam ederken ve dört yüz sayfalık gayet hak ve hakikatli bir mecmuanın iki sayfasında bir âyetin tefsirini, garaz ve bahaneyle medâr-ı mesuliyet yapıp o mecmuanın imha cihetine gidilmesi, doğrudan doğruya eski zâlim parti hesabına şu maksada matuftur ki, yüz binlerle Nur talebelerini Demokratlar aleyhine çevirip, Demokrat Partisi'nin sessiz, sadasız, gösterişsiz, fakat dindarlıklarıyla gayet muhkem bir istinadgâhını yok etmek ve Demokrat hükûmetini yıkmaktır. Bu müthiş ve şeytanî plânın akîm kalması için zât-ı âlînize ehemmiyetle ihbar eder ve hürmetlerimizi arz ederiz.

Üniversite Nur talebeleri namına Yusuf Ziya Arun Çok aziz, çok mübarek, çok sevgili, çok müşfik Üstadımız Efendimiz Hazretleri,

Mucizâtlı ve İsm-i Celâl altın ile yazılı, yaldızlı Kur'ân'ı Diyanet Riyaseti, Afyon Mahkemesi'nden getirtmiş ve dünkü gün İstanbul Mushaflar İnceleme Heyeti'ne göndermiştir. Heyet tetkikten sonra neşrinin lüzum ve elzem olduğunu tasdik ederek geri iade edecekmiş.

Hem Akşehirli kahraman Ahmed Altın kardeşimizin daha evvel bir suretini siz sevgili Üstadımıza gönderdiği ve Diyanet Reisliği'ne yazdığı istidasını Diyanet Riyaseti Müşavere Heyeti tetkik etmiş. Bunun üzerine, siz sevgili Üstadımızın Diyanet Riyaseti'ne hediye ettiğiniz iki takımın birisini müşavere heyetine tetkik için verecekler. Diyanette Nur'ların lehinde çalışan muhterem kardeşimiz var. Hakikaten, sevgili Üstadımız, baştanbaşa zulmetli, kararmış olan Ankara şimdi pek çok değişmiş ve gittikçe değişmekte. Saçılan zehirler ve kendisine karşı gençliğin tezahüratı tesirini kaybetmiş.

Sungur

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bin bârekâllah, hem *Sözler* mecmuasının güzel ve sıhhatli olmasına ve müsâderedeki mecmuaların imhadan kurtulmasına numûne olarak bir kısmını elde etmenize binler mâşaallah ve elhamdülillâh, deriz.

Sâniyen: Benim namıma gelen mektuplara Medresetü'z-Zehra erkânları münasip tarzda benim bedelime cevap vermelerini onlara havale ediyorum. Ezcümle, Ankara'da Osman Nuri kardeşimiz oranın bir Hasan Feyzi'si hükmünde Nur'lara tesirli hizmet ve benim için hanesi yanında bir menzil yapması ve hastalığım zamanında güya hastalığımın tahfifine Hasan Feyzi gibi yardım eder gibi kendi hastalığına memnun olmasına çok minnettarım. Fakat kitaplarımızı mahkemeden almadığımızdan burada bekliyorum. Kur'ân'ımızı ve bazı mecmualarımızı tab' zamanında orada bulunmak istiyorum. Fakat şimdi burada çok lüzumlu işler olduğundan gidemiyorum, gücenmesin. Eğer o orada olmasaydı, benim gitmem lâzımdı. Fakat o, bana ihtiyaç bırakmıyor. Allah razı olsun, hizmet-i Nuriye'de onu muvaffak etsin.

Halep'te İhvan-ı Müslimîn âzâsının bana yazdığı tebriğe mukabil onu ve İhvan-ı Müslimîn'i ruh u canımızla tebrik edip "Binler bârekâllah." deriz ki, ittihad-ı İslâm'ın Anadolu'da Nurcular –ki eski İttihad-ı Muhammedî'nin halefleri

hükmünde— ve Arabistan'da İhvan-ı Müslimîn ile beraber hakikî kardeş olan Hizbü'l-Kur'ânî ve İttihad-ı İslâm cemiyet-i kudsiyesi dairesinde çok saflardan iki mütevafık ve müterafık saf teşkil etmeleriyle ve Risale-i Nur ile ciddî alâkadar ve bir kısmını Arabîye tercüme edip neşretmek niyetleri, bizleri pek ziyade memnun ve minnettar eyledi. Benim bedelime, İhvan-ı Müslimîn Cemiyeti namına bana tebrik yazana cevap verirsiniz. O taraftaki Nur şâkirtlerine ve Nur eczalarına himayetkârâne alâkadar olsunlar.

Sâlisen: Atabeyli metîn ve ciddî bir kardeşimiz Abdullah Çavuş'un yazdığı mektubu tasdik ediyorum. Kırk sene evvel hadislere verdiğim mânânın yeniden bu zamanda tevili görünüyor. Muannidler dahi itiraf etmeye mecbur oluyorlar. Ve istibdad-ı mutlakın cehennemî azâbını dünyada da çekmeleri, Siracü'n-Nur'un Beşinci Şuâ'ı ile verdiği haberleri zaman tasdik ediyor. Hem Samsunlu İhsan'ın samimî mektubu gösteriyor ki, buraya gelen tam bir takım Nur eczalarını kendine alan Samsun'un bir mebusu o havalide nurlu bir uyanmak ve intibaha vesile olmuş ki, böyle İhsanlar yetişiyor. İhsan'ı o zat ile beraber dualarımıza dahil ediyoruz.

Râbian: Yirmi Dokuzuncu Söz'ün keramet-i elifiyesi hakikaten harika olduğu gibi, makineyle bu tarzda bu kadar güzel çıkması yazanın da bir harikasıdır. Umuma selâmlar.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
^{1}

Hasta ve memnun kardeşiniz Said Nursî

كُنْ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Nurculara ehemmiyetli bir müjde:

Evvelâ: Kırk seneden beri takip ettiğim ve Sultan Reşad'ın yirmi bin altın ve eski müstebidler hükûmetinin Millet Meclisi'nde 163 mebusun imzasıyla 150 bin banknotu, küşadı için tahsisat verdikleri; hem âlem-i İslâm'ın, hem şarkın, hem bu milletin en mühim bir işi olan Van vilâyetinde Câmiü'l-Ezher gibi bir İslâm dârülfünunu ve büyük üniversitesi olan Medresetü'z-Zehra'nın yapılması lüzumunu yeni hükûmetin reisi de anlamış ki, büyük memleket işle-

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

ri içinde sizlere müjde olarak gönderdiğim aşağıdaki haberi vermiş. Fiilen yapılmasa dahi bu mânânın anlaşılması büyük bir fâl-i hayırdır.

İşte, Mecliste Reisicumhur büyük işler sırasında, ehemmiyetli nutkunda bu gelen fıkrayı söylemiş. Van havalisinde Doğu Üniversitesi'nin kurulması için Maarif Vekâletinin tetkikatına giriştiğini söyleyen Celâl Bayar demiştir ki: "Doğu vilâyetlerimizden olan Van'da böyle bir irfan müessesesinin kurulması için bütün müşkülât iktiham olunmalı ve önümüzdeki bütçe yılında işe başlanmalıdır." demiştir. Demek, *Tarihçe-i Hayat*'ı takdim eden genç üniversiteliler bir derece Nur Risaleleri'nin kıymetini Reis'e ihsas etmişler.

Sâniyen: Reisicumhur'un bu çok ehemmiyetli fıkrası Risale-i Nur'un bu memlekette ve bu vatanda ettiği ve edeceği çok kıymettar hizmetlerinin anlaşıldığına bir emaredir. Ve Nurcuların bütün çektikleri zahmet ve Nur'un müsâdereleri bu büyük neticeye vesile olması cihetiyle şekva değil, şükretmelidir.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerimiz Ziya ve Abdülmuhsin,

Üstadımız diyor ki:

"Eşref Edip kırk seneden beri iman hizmetinde benim arkadaşım ve Sebilürreşad'da makale yazan ve şimdi vefat eden çok kıymetli kardeşlerimin mümessili ve hakikî İslâmiyet mücahidlerinden bir kardeşimdir. Ve Nur'un bir hâmisidir. Ben vefat etsem de, Eşref Edip Nurcular içinde bulunmasıyla büyük bir teselli buluyorum.

"Fakat Nur Risalelerinin ve Nurcuların siyasetle alâkaları yok. Ve Risale-i Nur, rıza-yı ilâhîden başka hiçbir şeye âlet edilmediğinden, mümkün olduğu kadar Risale-i Nur'un mensupları, içtimaî ve siyasî cereyanlara karışmak istemiyorlar. Yalnız Sebilürreşad, Doğu gibi mücahidler iman hakikatlerini ehl-i dalâletin tecavüzatından muhafazaya çalıştıkları için, ruh u canımızla onları takdir ve tahsin edip onlarla dostuz ve kardeşiz fakat siyaset noktasında değil. Çünkü iman dersi için gelenlere tarafgirlik nazarıyla bakılmaz. Dost-düşman, derste farketmez. Hâlbuki siyaset tarafgirliği, bu mânâyı zedeler, ihlâs kırılır. Onun içindir ki, Nurcular emsalsiz işkencelere ve sıkıntılara tahammül edip Nur'u hiçbir şeye âlet etmediler. Siyaset topuzuna el atmadılar.

"Hem Nur Risaleleri küfr-ü mutlakı kırdığı için, küfr-ü mutlakın altındaki anarşiliği ve üstündeki istibdad-ı mutlakı kırdığı cihetle, bir nevi siyasete teması var tevehhüm edilmiş. Hâlbuki Nur'un tercümanı, birtek mesele-i imaniyeyi

dünya saltanatına değişmediğini mahkemelerde dâvâ edip yirmi beş sene tarz-ı hayatıyla ve emarelerle isbat etmiştir."

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşleriniz Sâdık, İbrahim, Zübeyir

~~*U*~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla sizin faaliyetinizi ve muvaffakiyetinizi tebrik ediyoruz. Benim bütün elemlerime ve hastalıklarıma ilâç, Medresetü'z-Zehra'nın faaliyetinden ve muvaffakiyetinden ileri geliyor.

Sâniyen: Asâ-yı Mûsâ'nın Arapça'ya güzelce tercümesi için bir pusula yazmıştım. Bugün Ankara'ya giden Zübeyir ile Seyyid Salih'e gönderecektim. Hem Tarsus'ta mütekait bir zabitin samimî bir mektubuyla Risale-i Nur'dan bazı kitabı istediğine dair mektubunu, onu da Ankara yoluyla size gönderecektim. Birden Antalya Elmalı'nın gayet hâlis Nurcuları namına, hem kendisi haremiyle beraber Afyon'a kadar gelen ve orada Nur'ların neşrine vasıta olan İbrahim Efendi birden şimdi geldi; ben de onunla size gönderdim. Umuma selâm.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

 ${\it Medre set\"{u}'z-Zehra~erk\^anlarına~ehemmiyetli~bir~meseleyi~havale~ediyorum.}$

Seyyid Salih, "Arabistan'da Asâ-yı Mûsâ'nın çok lüzumu ve çok faydası olduğunu, oralarda seyahatimde anladım. Herhalde Arapçaya tercümesi lâzım geliyor." dedi. Benim halim ve hastalığım müsaade etmediği için, benim bedelime Medresetü'z-Zehra erkânı, dört yere, güzelce Arapçaya tercümesi için muhabere etsinler.

Bir mektubu Câmiü'l-Ezher'e, Emirdağlı Kılıç Ali vasıtasıyla orada birkaç edip zatlar tercüme etsinler. Bir mektup da, Ankara Diyanet Dairesi'nde Risale-i Nur'u ciddî takdir eden ve alâkadar olan bir-iki âlim Arapçaya tercüme etsinler.

 $^{^{1}\,}$ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Biri de; Kayseri kazalarından Ürgüp Müftüsü kardeşim Abdülmecid'e yazsınlar ki, yirmi sene bütün kuvvetiyle Nur'a hizmet etmek ona lâzım iken etmediği için, onun bedeline bütün kuvvetiyle Arapçaya tercüme etsin.

Biri de, İsparta havalisinde Nur dairesindeki âlimler dahi, *Asâ-yı Mûsâ'yı*, taksim suretinde, her biri bir kısmını tercüme etsinler.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: En büyük müjde ve Risale-i Nur'un tam serbestiyetine bir mukaddime olarak, çok ziyade beşaretinize sevindik. İsparta adliyesinin üç sene bir menzilde saklamaları, o menzilin kirası olarak o üç yüz lira bedeline, yeni yazı Tarihçe-i Hayat'ı bana bırakılan beş yüzden ikişer lira fiyat ile o üç yüz liraya o fiyatı mukabil tutarak o Tarihçe-i Hayat'tan elli tane gönderirsiniz. Dört sene hapis çeken mübarek Asâ-yı Mûsâ ve Zülfikar mecmuaları benim nazarımda pek fazla kıymettar olduğu için, bana elli liralık gönderiniz. Size şimdi elli lira gönderiyorum.

Sâniyen: Nazif'e bin bârekâllah, bin mâşaallah! İkinci bir Hüsrev; İnebolu ikinci bir Isparta olduğunu isbat ediyor. *Tarihçe-i Hayat*'ın en mühim meselesi Medresetü'z-Zehra olması cihetiyle Nazif'in bu neşriyatı, Reisicumhur'un Medresetü'z-Zehra mânâsında ve Doğu Üniversitesi namında Şark Camiü'l-Ezheri'ne ciddî çalışmasına bir vesile olduğunu zannediyoruz.

Sâlisen: Dinar'ın Baraklı imamı Süleyman'ın ehemmiyetli mektubuna karşı yazınız ki: Türkler hakkında senâ-yı Peygamberî muhakkaktır. Birkaç yerde Türklerden ehemmiyetle bahsetmiş; hadis var. Fakat bu hadisin hakikî sureti ne olduğunu, yanımda kütüb-ü hadisiye bulunmadığından bilemiyorum. Fakat mânâsı hakikat ve Türk milletinin senâ-yı Peygamberîye mazhar olduğu hakikattir. Bir numûnesi Sultan Fâtih hakkındaki hadistir.¹

Nur'un birinci talebelerinden Hulûsi Bey'in, Ankara'da dostlarına Risale-i Nur dairesine girmesine teşvik eden mânidar ve güzel mektubu dahi gösteri-yor ki, yirmi beş seneden beri hiç sarsılmadan Nur hizmeti yapmasına bir numûnedir.

Umum kardeşlerime ve hemşirelere binler selâm.

~~eo~~

Bkz.: Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 4/335; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr 2/38; el-Hâkim, el-Müstedrek 4/468.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun, mahkemede üç sene hapsedilen *Asâ-yı Mûsâ* risalesinden ve *Sikke-i Gaybiye* risalesinden beş nüshayı kemâl-i sürur ile aldık. Cenab-ı Hak sizlerden ebediyen razı olsun, âmîn...

Sâniyen: Mahkemeden verilen *Zülfikar* nüshasında tashih olunmuş sehivler, bu nüshada tashih edilmemiş. Mu'cizât-ı Kur'âniye'nin Dördüncü Zeylinin yüz onuncu sayfasında, sekizinci satırında "hem *lâm*'ın" sehivdir. "Hem *lâ*'nın" olacak. Çünkü Kur'ânda *lâm* otuz bindir, *lâ* on dokuz bindir.

Sâlisen: Yeni harfle İsparta Sümerbank Fabrikası'nda bir zat bir mektubunda bir suâl soruyor. Benim bedelime siz Kader Risalesi'ni ona tavsiye edersiniz. Ben hem rahatsızım, hem hususî mektuplar yazamıyorum. Hem Zübeyir de Ankara'ya gitmiş. Hem yeni harfi de bilemiyorum. Berây-ı mâlûmat size gönderdim.

Râbian: Şoför Abdurrahmân ile kendi nafakam elli lirayı daha gönderdim. Bana gönderdiğiniz kitapları ve *Sözler* mecmuasını kalan borcuma hesap edersiniz. Pek acele oldu.

Umuma pek çok selâm ederim.

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Sizi tebrik ediyorum. Ve bu defaki Hüsrev'in bakanlara yazdığı istida, pek mükemmel bir vesika-yı tarihiye hükmündedir. Fakat bir-iki gün evvel Sungur'dan aldığımız bir "tel"de, 185 eserin verilmesine emir verilmiş. Bu adetli cümleyi anlayamadık. Telgrafhanede müdürden sorduk. O memur onu yanlış almış. Makineden ben kulağımla işittim. "Ve bütün eserlerin geri verilmesine..." demektir. Hatırımıza geldi ki, acaba 130 risalenin bazılarını müteaddit cüzleri birer risale yapıp 185'e mi çıkardılar diye ihtimal verdik. Ve anlayamadık.

Hem Yeni Sabah gazetesi yazdığı gibi, Medresetü'z-Zehra'yı Doğu Üniversitesi namıyla büyük bir İslâm Darülfünunu Reisicumhur'un tabiriyle, "her müşkülâtı iktiham edip onun yapılmasına çalışacaklarını" haber aldık. İnşaallah, kırk senedir takip ettiğimiz mühim bir maksadımız, vatan ve milletin menfaati için yapmaya mecbur olacaklar.

Sâniyen: Gönderdiğiniz, üç sene bizim gibi hapiste bulunan Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ'dan ehemmiyetli yerlere birkaç tane gönderdim. Ezcümle, Cezire'de cami imamı Vastanlı Abdurrahim benim eski talebelerimden olup buraya kadar geldi. Ben on adet mühim kitaplardan verdim. Fakat hatırıma geldi ki, Zülfikar'ın Mu'cizât-ı Kur'âniye Dördüncü Zeylinin iki yerde –biri sekizinci satırda, biri on ikinci satırda— "lâ'nın" yerine "lâm'ın" yazılmış. Hâlbuki lâm Kur'ân'da otuz bindir. Lâ on dokuz bindir. Bu sehiv başka nüshalarda kısmen tashih edilmiş. Fakat mahkemenizde kalan Zülfikar'larda tashih edilmemiş. Ben de burada unuttum. Siz Cezire'nin müftüsü vasıtasıyla o imam Abdurrahim'e müstensihin bu sehvini tashih edilmesini yazarsınız. Tâ ki Medresetü'z-Zehra'nın erkânı bu vasıta ile Cezire ile dahi münasebettar olsun diye size havale ediyorum.

Hem bu defa Hüsrev'in mektubunda Zübeyir'in Nazif'e göndereceği pusulayı oraya sehven gönderdiğini anladım. Hüsrev'in de küçük bir sehvi var. Çünkü Yirmi Dördüncü Mektup değil, Yirmi Dördüncü Söz'ün Onuncu Aslı'na dair Nazif'e bir kısacık mektubum vardı. Sureti burada kalmamıştı. Onuncu Aslı'n suretini Nazif'e gönderip o pusulanın suretini bize göndermesi için demiştim. Hâlbuki Onuncu Aslı sehven size göndermiş. Fakat gayet parlak, uzun istidası, bu küçücük sehvini hiçe indirdi, affettirdi.

Bu meselenin sırrı budur. Nazif büyük bir hayır yapmak için Nurcuların ehemmiyetli bir virdi olan *Cevşenü'l-Kebir*'i makine ile teksir etmiş. Bunun sevabına dair, hâşiyesindeki pek harika ve müteşabih hadislerden faziletine dair olan parçayı beraber teksir etmek için bana yazmıştı.

Ben de dedim: Otuz beş seneden beri her gün *Cevşen*'i okuduğum halde o hâşiyeyi üç-dört defadan ziyade okumadım. Onun için onun aynı, münasip olmaz. Tâ muarız ve zındıklar itiraz parmaklarını uzatmasınlar. İnşaallah yakında o mübarek *Cevşenü'l-Kebir*, Nurcuları şevkiyle tenvir edecek.

Sâlisen: Ankara ve İstanbul Üniversite Nurcuları İstanbul'da iki bin adet Rehber'i tab' ediyorlar. Zannımca büyük Rehber'dir. Daha iyi. İnşaallah gençlere büyük bir rehber olur. Kılıç Hacı Ali'ye Medresetü'z-Zehra ile münasebettar olmak için siz yazınız ki: Asâ-yı Mûsâ'yı edip âlimler, güzelce tercüme etsinler. Tâ o tercüme münasebetiyle âlem-i İslâm'ın o üstadları Nur'larla alâkadar olsunlar.

Râbian: Hacca giden kardeşimiz marangoz Ahmed selâmetle gelmiş mi, merak ediyorum. Hem Zülfikar ve Asâ-yı Mûsâ'nın âhirinde Hüsrev'e ve

yardımcılarına olan aynı duayı Mustafa Gül ve refiklerini ilâve ile Sözler mecmuasının âhirinde yazınız. Bâkî umumunuza selâm.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Bu Muallim Osman, Ceylân'ın hapis arkadaşıdır. Ondan tam ders almış. İkinci bir Ceylân olmak kabiliyeti var. Medâr-ı hayrettir, duamda Nurcular dairesinde her gün isimleriyle yâd ettiğim iki sofî-meşrep, kendilerini satmak fikriyle bana ve Nur'a iliştiklerine dair mektup geldi. Ben gücenmedim, onları daha ziyade duama aldım. Aynen eskiden İstanbul'da eski partinin desiseleriyle bize ilişen mâlûm ihtiyar şeyh gibi, onları hem kendime mübarek kardeş, hem dost bildim, hakkımı helâl ettim. Fakat iki İhlâs Lem'a'larını okumalarını arzu ediyorum.

Kardeşlerim, siz dahi böylelerden gücenmeyiniz, münakaşa etmeyiniz.

Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ²، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ³ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ⁴

(Mahkeme-i Kübrâ'ya Şekvâ ve Müdafaatın bir hâşiyesidir.)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bu mealde adalet-perver Demokratlar'a istida yazabilirsiniz. Hastayım, siz nasıl münasipse öyle yapınız. Avukatımızdan, bir gün evvel aldığımız mektupta "Kitaplarımızın suç mevzuu olan ve olmayanlarını tefrik etmeye çalışıyorlar." diye haber verdi. Şimdiye kadar yaptıkları gibi, yine hiçbir kanuna

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

 $^{^{2} \;\;}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

^{3 &}quot;Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

uymayan bir tarzda, binler kelime içinde bir risalede birtek kelimeyi bahane edip suç mevzuu yapmak, o risaleyi vermemek suretiyle Nur'ların intişarına garazkârâne mâni olmak fikriyle, hem kararnamelerini Mahkeme-i Temyiz'ce bütün bütün bozan o kararnamede suç mevzuu gösterdikleri, bizim aleyhimizde olmadığı halde müddeiumumînin iddianamesine karşı hata-savab cetvelinde seksen bir hatasını ve garazkârlığını kat'î isbat ettiğimiz halde, şimdi aynı garazkârlıkla dört yüz sayfa Zülfikar risalesini, birkaç satır tesettür ve irsiyet hakkındaki, yüz bin tefsirin aynı mânâyı söylediklerine binâen otuz-kırk sene evvel yazılan cümlelerini suç mevzuu yapıp o mecmua-yı azîmeyi müsâdere edip bize vermemek, dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

Hem Afyon Mahkemesi'ndeki eserler -tekrarat-ı Kur'âniye ve melekler hakkındaki iki parçacık müstesna olarak- bütün eserler iki sene ellerinde kalarak hem Denizli, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi beraatine karar vererek içinde suç mevzuu bulamadıkları ve bize iade etmeye karar verdikleri ve aynı eserler İsparta hükûmetinin bir vakit müsâdere ile tamamen eline geçtiği halde, tamamıyla sahiplerine iade ettikleri ve sonra da Zülfikar'la Asâ-yı Mûsâ'yı ruhsatsız eski yazıyla neşir bahanesiyle dört seneden beri müsâdere edip aynen hiçbiri zayi olmadan yüz yetmiş adet mecmuada bir suç mevzuu bulamadıkları için bizlere tamamen iade ettikleri ve bizim en mühim suçumuz olarak gösterdikleri eski partinin bir kısım şeflerine hakikat namına itirazımızın yüz misli ziyade simdiki dinî mecmualar, resmî cerideler aynı itirazı şiddetle vurdukları halde, Risale-i Nur'un bir mahrem parçası, şimdiki zaman tamamıyla tayin ettiği bir hadisin hakikatini tefsir bahsinde şeflerin başı Lozan Muahedesi'nde hiçbir zaman hiçbir Müslüman hakikî Türk'ü, hiçbir Nasraniyet'e ve Yahudiliğe ve başka dine girmeyen ve İslâm kahramanları olan Türkleri Protestan yapmaya, mâlûm Hahambaşı ile ittifak ederek rey veren o adam, bütün ulemâ-yı İslâm'ın "Cevazı yok!" diye ittifaken hükmettikleri halde, on cihetle kanunlarla onu bütün bu vatandaki mâsum Müslümanlara cebren giydirdiği ve tarih-i beşerde bu çeşit mânâsız acip bir cebr-i umumî yapmak ve hiçbir kanuna uymayan keyfî kanun namına kanunla onu bu millet-i İslâmiye'ye cebren giydirmek; elbette o adama, o Lozan Muahedesi'nde verdiği dehşetli fikrini isbat etmiş ki, din-i İslâm'a gayet muzır olarak hadisin haber verdiği adam bu zamanda o şeftir.

İşte hakikat böyleyken Afyon Mahkemesi, adalet namına değil, belki o ölmüş adamın muhabbeti taassubu namına, eski harfle de neşredilen kararnamenin âhirinde bizi mahkûm etmek için en mühim sebep, savcının garazkârlığı sebebiyle, mahkeme heyeti demişler ki: "Said ve arkadaşları, Mustafa Kemâl'e 'din yıkıcı, süfyan' demişler ve kalblerdeki sevgisini bozmaya çalışmışlar. Onun için mahkûm ediyoruz."

Acaba, ölmüş gitmiş bir adamın şahsına karşı bin defa böyle itiraz da olsa şahsî bir dâvâ oluyor. Mahkeme-i adalet buna dair böyle bir hükmü vermek, elbette pek acip bir mânâ, iş içinde vardır. Şimdi böyle adamların elinde Nur eserleri dört defa beraat kazandıkları ve şimdi Adliye Bakanı, üç defa Nur eserlerinin beraatine ve eserde suç mevzuu olmadığına, bizi mahkûm eden Afyon kararını bozmasıyla hüküm verdiği halde, şimdi bütün millet, adalet ve şefkat ve diyanete hizmet bekledikleri Demokrat hükûmeti zamanında, eski müstebitlerin dehşetli plânlarıyla Risale-i Nur'a karşı garazkârların keyfine bırakmamak; bırakılsa, Demokrat Hükûmeti aleyhinde büyük bir hıyanettir. Ve milletin teselli ümidini kırmaktır.

Benim Ankara'da bir vekilim Mustafa Sungur 17.11.1950 tarihli çektiği telgrafta "umum risalenin bize iadesine karar verilmiş" diye müjde verdi ve âdil Adliye Vekili üç defa beraat verdiği ve şimdi de Sungur'un mektubuna göre, hem iadesine emir verildiğini ve şimdi telefonla yine haber vereceğim söyledikleri halde, bu on altı seneden beri aleyhimizde olan iftiralar ve jurnaller, hem Eskişehir, hem Denizli Mahkemesi'nden bütün dosyaları Afyon Mahkemesi mânâsız toplamak ve af kanununun çıkmasıyla ve mahkemelerin beraat vermesiyle o mübarek eserleri o dosyalar içerisine karıştırarak çürütmek için mahzene atmak ve üç seneden beri bizi aldatan bazı eşhâsa Nur'ların işlerini bırakmamak lâzım geliyor.

Başbakan ve Adliye Bakanına, bu gayet mühim meseleyi nazar-ı dikkatlerine arz ediyoruz. $^{1(H\hat{a}_{\$}iye)}$

Said Nursî

~~~

¹ (Hâşiye) Acip bir hâdise, adalet ve dinden hariç, zâlimâne numûnelerden birisi de, üç seneden beri müsâdere ettikleri Kur'ân'ımızı çok defa istediğimiz halde vermedikleri ve 2800 Lafza-yı Celâl altınla yazılı, gözle görünen mu'cize-i Kur'âniye'yi gösteren o mübarek Kur'ân'ımızı bize vermediler. Şimdi avukat diyor ki: "Bir istida Diyanet Reisine yazınız ki, iade edilsin." Bunun gibi yüzler numûneler var ki, sırf bir garazla ve ecnebî parmağıyla aleyhimize işler dönüyor. Bizi ve âlem-i İslâm'ı pek sevindiren Demokratlar dikkat etsinler. Nur'ları ve Nurcuları bu işkencelerden kurtarsınlar.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Benim Abdurrahmân'ım ve küçücük bir Hüsrev namını alan Ceylân, vazifesini iki-üç yerde tam yaptı, geldi. Şimdi daha büyük bir vazife için Ankara'ya Sungur gibi bir vekilim olarak gönderiyorum.

Sâniyen: Bazı zatların mektuplarını berây-ı mâlûmat size gönderdim.

Sâlisen: Benim Sözler mecmuasından ve İnebolu'dan gelen yeni harf Tarihçe-i Hayat ve eski harf Cevşen'den bana gönderilecek nüshaların mukabili size ne kadar borcum olabilir, bildiriniz.

أَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي⁴

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşim Osman Nuri,

Madem Cenab-ı Hak, senin kudsî niyet ve ihlâsınla Ankara'da en mühim genç Saidleri senin etrafına toplatmış. Madem Ankara'da benim bulunmamı lüzumlu görüyorsunuz. Ben de şimdi nafakamla tedarik ettiğim nüshalarımı o küçük medrese-i Nuriyeme benim bedelime gönderiyorum. Onların adedince Said'ler, seninle komşu olurlar.

Hem fedakâr evlâdın çok fevkinde sadakatle şimdiye kadar hizmetleriyle her biri birer genç Said olarak beş-on Abdurrahmânlarım hükmünde Sungur, Ceylân, Salih, Abdullah, Ahmed, Ziya gibi genç ve çalışkan Saidleri senin yanına hem benim vekilim, hem senin talebelerin olarak benim bedelime o

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^2\,\,}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

 $^{^{3}}$ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

⁴ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

küçücük medrese-i Nuriye'ye nezaret ve bir nevi dershane olarak reyinize bırakıyorum.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Hüsrev'in imzasıyla Reisicumhur'a verilen telgraf, bir ihtimali var ki; Ankara'da küçük Hüsrev'ler, Hüsrev'in kalemiyle yazılan Kur'ân'ı fotoğrafla tab' etmek ihtimali hatırımıza geldi. Siz Isparta postahanesinden anlayınız ki, ne mahiyette bir telgraftır? Bana da mâlûmat veriniz. Merak ettim.

Sâniyen: Konya'daki Rıfat Filiz kardeşimizin mektubunda, bazı sofilerin bize hafif tenkitlerinin hiç ehemmiyeti yoktur. Sakın müteessir olmasınlar. Hiçbir vecihle mukabele etmesinler. Şimdi ehl-i imanın, hususan ehl-i tarikatın ve bilhassa şahsıma ait tenkitlerini bir nevi nasihat ve bir nevi iltifat telâkki ederim. Onlara hakkımı helâl ediyorum. Şimdi ehl-i ilhadın bize dehşetli zararlarına karşı, kardeşlerimiz olan ehl-i imanın gayet hafif, şahsıma karşı tenkitlerini bir nevi ikaz ve bizi ihtiyata sevk için bir dostluk telâkki ediyorum.

Sâlisen: Bu yakında Afyon'da haftalık gazeteler, gizli münafıkların tahrikiyle beni de, alâkamız olmadığı bir şeye münasebettar göstermiş. Buradaki Nurcular da onu tekzip ettiler. Merak edilecek bir şey değildir. Medresetü'z-Zehra erkânlarının harika ve müessir ve âlem-i İslâm'a menfaatli hizmet-i Nuriyelerini bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize binler selâm eder, dua eder ve dualarınızı istiyorum.

ٱلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Mübarekler köyünden Ali ile Hacı Süleyman ve Dinar tarafından Abdurrahmân ve Himmet ve daha evvel gelen ehemmiyetli bir Nurcu hemşehrisi yanıma geldiler. Cenab-ı Hakk'a çok şükürler ediyorum ki, Mübarekler köyünde (Kuleönü) eskisi gibi Nur'lara şiddetli alâkalarını muhafaza ediyorlar. Ve onların sadakat ve ihlâslarının bir kerametidir ki, kendime mahsus on mecmua kitaplarımı lüzumuna binâen Ankara'ya gönderdiğim ve çok ehemmiyetli ve uzak yerlerden benden kitapları istedikleri aynı zamanda Kuleönü mübarekleri kendilerine mahsus Nur mecmualarını gönderdiğim miktarın aynı olarak Medresetü'z-Zehra'nın bir hediyesi olarak bana getirdiler. Hususan birinci Abdurrahmân olan Büyük Mustafa'nın kendi el yazısı olan bütün Mektubat ve Lâhika'yı içinde buldum. Cenab-ı Hak o kitapların harfleri adedince her birisine mukabil bin rahmet ihsan etsin, âmîn...

Sâniyen: On bir ay Hüsrev'in istirahatine fevkalâde, hâlisâne, hapiste hizmet eden ve müdafaatında gayet güzel mukabele eden Nur'un küçük kahramanlarından Mustafa, dünkü gün benim yanıma geldi, dedi: "Ben, ağabeyim Hüsrev'in yanına ziyaretine gideceğim." Dedim: Gerçi hem senin, hem onun hakkınızdır bu ziyaret. Fakat bugün dört talebe geldiler, İsparta'ya gittiler; o cihette ihtiyaç kalmadı. Sen de Risale-i Nur hesabına mühim bir köyde imam olduğun için, o hizmet de benim şahsî hizmetimden daha ziyade Nur'lara faydası olduğu gibi, Hüsrev'in ziyaretinden şimdilik daha kıymettar olabilir. Eğer o köyde hizmet-i Nuriye olmasaydı, Mustafa gibi hâlis ve fedakâr hizmetkâra ihtiyacım vardı. Öyleyse, şimdilik ziyareti tehir et.

Sâlisen: Konyalı Hacı Sabri kardeşimiz yanıma geldi. Ben, Sâdık, Hayri, Mustafa hazır iken çok ehemmiyetli sohbetimiz Hacı Sabri'ye mühim bir ders oldu. Bilhassa Medresetü'z-Zehra erkânlarının, hususan Hüsrev'in, bu vatan ve millet ve âlem-i İslâm'a hizmet-i imaniyeleri ve tahripçi dinsizlerin desiselerine sed çekmeleri o kadar büyük bir hasenedir ki, farz-ı muhal, binler seyyie olsa affettirir. Öyleyse, başta Hüsrev olarak o erkânların hiçbir hareketini tenkit etmemek ve kemâl-i ihlâs ve samimiyetle onlara tesanüd ve tam kardeş olmak lâzımdır diye bu mealde bir ders oldu. İnşaallah Hacı Sabri de Hoca Sabri ve Rüştü ve emsalleri gibi ruh u can ile alâkadar ve Hüsrev'e tam kardeş olacak; mesrep ihtilâfı daha tesir etmeyecek.

Hasta kardeşiniz Said Nursî Aziz, sıddık kardeşlerim, Medresetü'z-Zehra erkânları, Nur nâşirleri,

Evvelâ: Bir meseleyi biz münasip gördük; size, asıl Nur hakkında söz sahibi Medresetü'z-Zehra erkânlarının tensibine havale etmek için kalbe geldi. Şöyle ki:

Bugünlerde bana hizmet eden üç arkadaşımızın muvakkaten birkaç gün benden ders almak iştiyaklarına binâen ve eski zamanda talebelerime verdiğim kıymettar bir hatırayı hayatlandırmak iştiyakına binâen, matbû *Lemeât'*ı her gün bir sayfasını ders veriyordum. Hem ben, hem onlar çok hayretle ve takdirle karşılıyorduk. Fikrimize geldi ki: Bu matbû risalenin, sair matbû risaleler gibi nüshalarının kalmadığının sebebi, bunun çok kıymettar olduğunu bilen düşman kısmı intişarına mâni olduklarına ve dost kısmı, kıymeti için elinden çıkarmadığına kanaatimiz geldi.

Hem gördük ki, bu *Lemeât*, Risale-i Nur'un mühim bir kısmının çekirdekleri, tohumları hükmünde gayet güzel vecizelere ve hiçbir edibin ve mütefekkirin muvaffak olamadığı bir tarzla sehl-i mümteni gibi taklit edilmez büyük bir hakikat-i içtimaiyeyi küçük bir vecizede ve manzum bir kitabı, mensur gibi, aynı nesirli bir kitap gibi, hiç nazmı hatıra getirmeden kolayca okunacak bir tarzda bulunması, otuz yedi sene evvel Ramazan-ı Şerif'in yirmi gününde her gün bir-iki saat iştigaliyle bir tarzda koca bir kitap kadar uzun, bir nevi mesnevî yazılması ve içinde yirmi yerde, bir ihtar-ı gaybiye nevinde haber verdiklerinin otuz-kırk sene sonra aynen meâli çıkmış gibi o noktalara elimize geçen bir nüshada işaret koyduk. Gösteriyor ki, bu *Lemeât*, Risale-i Nur'un bir müjdecisi ve fihristesi ve bir fidanlık numûnesidir, kanaatimiz geldi.

Sâniyen: Bu *Lemeât*'ın işaret ettiğimiz kısımları Otuz Üçüncü Söz namında *Sözler*'in âhirinde yazılması, Nur Kahramanı Hüsrev'in ve Medresetü'z-Zehra erkânlarının reyine havale ediyoruz. Umum kardeş ve hemşirelerime selâm ve dua.. ve dualarını istiyoruz. ^{1(Hâşiye)}

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي² Said Nursî

~~~

^{1 (}Hâşiye) Eğer kabul etseniz, yanımdaki Lemeât sonra gönderilecek.

² Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Aziz, sıddık, sâdık, muhlis ve hâlis kardeşlerim ve hemşirelerim,

Bütün ruh u canımızla bayramlarınızı, hem bu sene serbestçe hâlisâne hacca gidenlerin bayramlarını, hem bu vatandaki istibdadın kırılmasıyla hürriyet-i şer'iyeye bu milletin mazhariyete başlamasını ve bu milletin bu mânevî bayramını ve âlem-i İslâm'ın ittifakkârâne intibahlarının mânevî bayramlarını ve Risale-i Nur'un hakikat-i Kur'âniye'ye dair verdikleri haberlerini zamanın tasdik etmelerini ve en geniş bir dairede o mânevî envar-ı Kur'âniye'ye, beşer ihtiyacını hissetmesini tebrik ediyoruz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

~~eo~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Seyyid Salih'in Halep ve havalisindeki çok ehemmiyetli İhvan-ı Müslimîn Cemiyeti için sizden istediği Nur mecmualarından, kendime mahsus mecmualardan on tanesini ona gönderdim ki onlara versin.

Sâniyen: Denizli, hem Denizli'deki Nur kardeşlerimizle ziyade alâkadarım. Merhum Hasan Feyzi'nin arkadaşları ne vaziyette olduklarını ve Yâkup Cemal eski kardeşimiz ne halde ve nerede olduğunu merak ederken, aynı vakitte Yâkup Cemal'in Denizli Nurcuları namına güzel bayram tebriki beni çok sevindirdi. Mütehassirâne ve müştâkane hayalen beni Denizli'de gezdirdi, "Mâşâallah, bârekâllah!" dedim.

Sâlisen: Nurcuları yirmi seneden beri tâzip eden ve hapislere sokan bedbahtlardan bazıları, her günde bir ay bize verdikleri sıkıntılar kadar mânevî azap çekiyorlar. Biz o zâlimleri cehenneme havale edip sabrederdik. Fakat hizmet-i imaniye kudsiyeti, o bedbahtlara dünyada da bir nevi cehennemi, adalet-i ilâhiyeden istemiş ki, bazıları bir senede istibdad-ı mutlakadan aldığı lezzeti hiçe indiriyor gördük; zaman gösterdi. Demek adalet ve inâyet-i ilâhiyenin himayeti bize kâfidir.

Râbian: Ali Osman'ın vefatıyla hem akrabasını, hem Medresetü'z-Zehra ve Nur dairesini tâziye ediyorum. Ve onu da tebrik ediyorum ki, vazifesini

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

tam yapmış ve şimdi de Nur kahramanları Hâfız Ali ve Hâfız Mustafa yanında duama dahildir.

Umum kardeşlerime binler selâm.

 ^{1} اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1} Said Nursî

~~~

(Mahremdir. Şimdilik Medresetü'z-Zehra erkânlarına mahsustur.)

İhtiyar kadınlara ehemmiyetli bir müjde ve bekâr ve mücerred kalmak isteyen genç kızlara bir ihtar

Hadîs-i şerifte ² عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ gösteriyor ki âhir zamanda kuvvetli iman, ihtiyar kadınlarda bulunur ki, "Dindar ihtiyar kadınların dinine tâbi olunuz." diye hadis-i şerif ferman etmiş. Hem Risale-i Nur'un dört esasından bir esası şefkattir. Ve kadınlar şefkat kahramanı bulunmasından, hattâ en korkağı da kahramancasına ruhunu yavrusuna feda eder. Ve bu zamanda o kıymettar valideler ve hemşireler, büyük bir hâdise ile karşılaşıyorlar. Mahremce ve ifşâsı münasip olmayan bir hakikat-i fıtriyesini, Nur şâkirtlerinden mücerred kalmak isteyen veya mecbur kalan kızlar kısmına beyan etmek lâzım gelir diye ruhuma ihtar edildi. Ben de derim ki:

Kızlarım, hemşirelerim,

Bu zaman, eski zamana benzemiyor. Terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye, yarım asra yakın hayat-ı içtimaiyemize yerleştiği için, bir erkek bir kadını ebedî bir refika-yı hayat ve saadet-i hayat-ı dünyeviyeye medar ve sair günahlardan kendini muhafaza etmek için almak lâzım gelirken; o bîçâre zaifeyi daim tahakküm altında, yalnız dünyevi, muvakkat gençliğinde sever. Ona verdiği rahatın bazı on misli onu zahmetlere sokar. Eğer şer'an "küfüv" tâbir edilen birbirine denk olmazsa, hukuk-u şer'iye nazara alınmadığından, hayatı daima azap içinde geçer. Kıskançlık da müdahale ederse daha berbat olur.

İşte bu izdivaca sevk eden üç sebep var:

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

² el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 3/78; es-Sehâvî, el-Makâsıdü'l-hasene s.290; es-Suyûtî, ed-Düreru'l-müntesira s 14

Birisi: Tenasülün devamı için, hikmet-i ilâhiyece o fitrî hizmete bir ücret olarak bir fitrî meyil ve şevk vermiş. Hâlbuki o zevk, on dakikada bir lezzet verse de, eğer meşru ise, erkek bir saat meşakkat çekebilir. Fakat kadın, on dakikalık o zevk için on ay çocuğu kendi vücudunda zahmetini çekmekle on sene çocuğun hayatına yardımla meşakkat çeker. Demek, o on dakikalık fitrî meyil, bu uzun meşakkatlere sevk ettiği için, ehemmiyeti kalmaz. His ve nefis, onunla onu izdivaca tahrik etmemeli.

İkincisi: Fıtraten kadın, zaafı için maişet noktasında bir yardımcıya muhtaçtır. O ihtiyaç için şimdiki terbiye-i İslâmiye'den ders almayan, serseriliğe, tahakküme alışanlardan o küçük bir iâşesi hatırı için tahakkümler altına girip riyakârâne kocasının rızasını tahsil etmek yolunda hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesinin medarı olan ubudiyetini ve ahlâkını bozmak bedeline, köy kadınları gibi kendi nafakasını kendi çalışmasıyla kazanmak, on defa daha kolaydır. Rezzâk-ı Hakikî çocukların rızkını sütle verdiği gibi, onların da rızkını o Hâlık-ı Rahîm veriyor. O rızık hatırı için namazsız ve ahlâkını kaybetmiş bir zevci aramak, riyakârâne çalışıp tahakkümü altına girmek, elbette Nur talebesinin kârı değil.

Üçüncüsü: Kadınlığın fıtratında çocuk okşamak ve sevmek meyelânı var. Ve bir evlâdının dünyada ona hizmeti ve âhirette de şefaati ve validesi öldükten sonra ona hasenatıyla yardımı, o meyl-i fıtrîyi kuvvetlendirip evlendirmeye sevk etmiş. Hâlbuki şimdi terbiye-i İslâmiye yerine terbiye-i medeniye ile on taneden bir-iki hakikî evlât, kendi validesinin şefkatine mukabil fedakârâne hizmet ve dindârâne dualarıyla ve hasenatlarıyla validesinin defter-i a'mâline haseneler yazdırmak ve âhirette salih ise validesinin şefaat etmek ihtimaline mukabil, ondan sekizi o hâleti göstermediğinden, bu fıtrî meyil ve nefsânî şevkle o bîçâre zaifeler böyle ağır bir hayata kat'î mecbur olmadan girmemek gerektir. İşte bu işaret ettiğimiz hakikate binâen, bekâr kalmak isteyen Nur şâkirtlerinden olan kızlara derim ki:

Tam muvafık ve dindar ve ahlâklı bir zevc bulmadan, kendilerini açık saçıklıkla satmasınlar. Eğer bulunmadı; Nur'un bir kısım fedakâr şâkirtleri gibi mücerred kalıp tâ ona lâyık ve ebedî bir arkadaş olacak ve terbiye-i İslâmiye'yi almış vicdanlı bir müşteri ona çıksın. Ve saadet-i ebediyesi, muvakkat bir keyf-i dünyevî için bozulmasın. Ve medeniyetin seyyiâtı içinde boğulmasın. ^{1(Hâşiye)}

Said Nursî

~~~

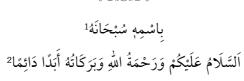
 $^{^{1}\ ^{\}text{(Håşiye)}}$ Hemşireler ve genç kızlar, Tesettür Risalesi'ni okumalıdırlar.

Hapsin Latif Bir Hâtırası

Hapislerde, hususan Afyon hapsinde eski, zâlim müstebitlerin aldatmak suretinde arasıra af bahsini etmesinden, bîçâre mahpuslar benden soruyordular: "Acaba af olacak mı?"

Ben de derdim: Bu zâlimler aldatıyorlar. Fakat Nur şâkirtleri madem mahpuslara teselli vermek ve yüzde doksanını namaz kıldırmak hikmetiyle üç defa hapse girdiler. Rahmet-i ilâhiyeden kuvvetli ümit ederim ki, hapislerin tam bir afla çıkmasına bir alâmet olduğuna kuvvetle ümit ve müjde ediyorum. Çok defa çok adamlara bu teselliyi veriyordum. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun ki, kahraman Demokratlar o ümit ve ihbarlarımı tasdik ettirip, keyfî, tarafgirâne bazı kanunların bahanesiyle ve garazkâr bazı memurların tarafgirlik hesabına bahanelerle ezilen çok mâsum mahpusları azaptan kurtarmaya vesile oldular. Ve milletin cüretkâr kısmını kendine ve âsâyişe taraftar ettiler. O vesileyle, pek çok mahpuslar Nur'lara ve Nurculara cidden alâkadarlık sebebiyle tamamıyla ıslah-ı hal edip vatan ve millete değil muzır, belki birer hizb ve uzv-u nâfi hükmüne geçtiler.

Said Nursî

Çok Sevgili Üstadımız Efendimiz,

"Risale-i Nur imha edilmez." diye yazılan ayn-ı hakikat parçayı Başbakan, Adliye Bakanı'na ev adresleriyle, yine diğer bakanların da resmî adreslerine gönderdik. Görüştüğümüz mebuslara veriyoruz. Hepsi de bu hususta çalışacaklarını söylüyorlar. İsparta Mebus'u Senirkentli Tahsin Tola, ziyade alâkadar oluyor ve diyor ki: "Hükûmet şimdi komünistlikle mücadeleye başladı. Bu mücadele yalnız zabıta ile olamaz. Nurcular yirmi seneden beri mücadele ediyorlar. Ve hükûmete büyük yardımda bulunuyorlar. Ve bugün memleketteki muhtelif cereyanların en hayırlısı ve en tesirlisi Nurculardır diyorlar."

Vâiz ve mebus Ömer Bilen, diğer mebus Hasan Fehmi Ustaoğlu ve Fehmi Çobanoğlu isimli ihtiyar zatlar, size pek çok hürmet ve selâm ediyorlar. Her

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

ikisi dahi Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi namına sevgili Üstadımızı, bu asrın bir mürşid-i hakikîsi söyleyerek, "Onların himmetidir ki, bu umulmadık zafer kazanıldı." diyorlar. Siz sevgili Üstadımızdan çok cihetle yardım gördüğünü söyleyen bu muhterem milletvekilleri, sizin dua ve Risale-i Nur'un hizmetine güvenerek ileriye pek büyük ümitle baktıklarını ve "İslâmiyet'in bütün şâşa-asıyla âlem-i insaniyet çapında parlayacağını Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden bekliyoruz." diyorlar. Dünkü Çarşamba günü üç mebus, bir aralık Üstadımızı ziyaret edeceklerini konuşmuşlar.

Abdullah, Sungur

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımla geçmiş Mevlid-i nebeviyenizi tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Sizin Nur'un neşrindeki muvaffakiyetinizi âlem-i İslâm tebrik edip alkışlayacak. Şimdi de emareleri görünüyor ki: Ezcümle bir numûnesi, Pakistan Maarif Vekili Nur'lar için benim yanıma geldi, Risale-i Nur'un bir kısmını aldı. "Doksan milyon Müslümanlar içinde neşrine çalışacağım." dedi. Aldı, gitti.

Hem bu kadar aleyhimizde münafıklar çalıştıkları halde, hem Avrupa'da, hem Asya'da uzak yerlere Risale-i Nur'u götürmüşler.

Hem Berlin'de Almanlar $Z\ddot{u}lfikar$ 'ı aldıkları vakit, bir gazetelerinde alkışlayarak ilân etmişler.

Hem dahilde ehl-i iman, en ziyade muarızlar olan eski başbakan ve dahiliye vekili yasak ettikleri *Asâ-yı Mûsâ* ve *Zülfikar*'ı yasaklarına ehemmiyet vermeyerek kemâl-i şevkle okuyorlar. Okuyanlar Ankara'da pek ziyadedir.

Hem birkaç yerde hapishane müdürleri iki-üç vilâyette karar vermişler ki: "Biz hapishaneleri medrese-i Nuriye yapacağız ki, bizim mahpuslar da Denizli, Afyon hapisleri gibi Nur'larla ıslah olsunlar."

Sâlisen: Merhum Burhan, Nur'un ümmî ve gizli kahramanı idi. Hem onun akrabasını, hem İsparta'yı, hem Medresetü'z-Zehra şâkirtlerini tâziye ediyorum. Beş-altı gün evvel haber almıştım. Şimdiye kadar beş-altı gün zarfında belki bin defa ona dua etmişim. Çünkü altı günde virdimde dört yüze yakın أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ dediğimde onu da niyet ediyorum. Bütün okuduklarımı Burhan'a hediye ediyorum.

¹ Bizi azap ateşinden ve cehennemden kurtar.

Râbian: Nur'lar, mektepleri tam nurlandırmaya başladı. Mektep şâkirtlerini medrese talebelerinden ziyade Nur'lara sahip ve nâşir ve şâkirt eyledi. İnşaallah, medrese ehli yavaş yavaş hakikî malları ve medrese mahsulü olan Nur'lara sahip çıkacaklar. Şimdi de çok müftülerden ve çok ulemâlardan Nur'lara karşı çok iştiyak görülüyor ve istiyorlar.

Şimdi en mühim tekkeler ehli, ehl-i tarikattır. Bütün kuvvetleriyle Nur Risalelerini nurlandırmaları ve sahip çıkmaları lâzım ve elzemdir. 1(Hâşiye) Şimdiye kadar ben yalnız iman hakikatini düşünüp "Tarikat zamanı değil, bid'alar mâni oluyor." dedim. Fakat şimdi, sünnet-i Peygamberî dairesinde, bütün on iki büyük tarikatın hulâsası olan ve tariklerin en büyük dairesi bulunan Risale-i Nur dairesi içine, her tarikat ehli, kendi tarikatı dairesi gibi görüp girmek lâzım ve elzem olduğunu bu zaman gösterdi.

Hem ehl-i tarikatın en günahkârı dahi çabuk dinsizliğe giremiyor; kalbi mağlûp olamıyor. Onun için onlar tam sarsılmaz, hakikî Nurcu olabilirler. Yalnız mümkün olduğu kadar bid'atlara ve takvâyı kıran büyük günahlara girmemek gerektir.

Hâmisen: Şimdi bu zamanda en büyük tehlike olan zındıka ve dinsizlik ve anarşilik ve maddiyyûnluğa karşı yalnız ve yalnız tek bir çare var. O da Kur'ân'ın hakikatlerine sarılmaktır. Yoksa koca Çin'i az bir zamanda komünistliğe çeviren musibet-i beşeriye, siyasî, maddî kuvvetlerle susmaz. Yalnız onu susturan hakikat-i Kur'âniye'dir.

Rehber Risalesindeki Leyle-i Kadir meselesi, şimdi hem Amerika, hem Avrupa'da eseri görülüyor. Onun için, şimdiki bu hükûmetimizin hakikî kuvveti, hakâik-i Kur'âniye'ye dayanmak ve hizmet etmektir. Bununla, ihtiyat kuvveti olan üç yüz elli milyon uhuvvet-i İslâmiye ile ittihad-ı İslâm dairesinde kardeşleri kazanır. Eskiden Hıristiyan devletleri bu ittihad-ı İslâm'a taraftar değildiler. Fakat şimdi komünistlik ve anarşistlik çıktığı için, hem Amerika, hem Avrupa devletleri Kur'ân'a ve ittihad-ı İslâm'a taraftar olmaya mecburdurlar.

Sâdisen: Yanıma Nur talebesi bir mebus geldi, dedi ki:

"Ben Adliye Bakanlığı'na gittim. Afyon'da Nur'ların müsâdere kararını söyledim." Adliye Vekili Özyörük dedi ki: "Ben Afyon Mahkemesi'ne

^{1 (}Hâşiye) İşte mühim bir numûnesi: Seydişehirli Hacı Abdullah'ın bütün mensupları, hem Kastamonu'da, hem Isparta'da, hem Eskişehir'de Risale-i Nur dairesini kendi tarikat daireleri telâkki etmişler ki, onlardan Nur'lara rastlayanlar, takdirkârâne sahip çıkıyorlar. Onlara bin bârekâllah...

Nur'ların tamamen verilmesine emir verdim. Hattâ bendeki *Asâ-yı Mûsâ'yı* da müellifine iade edeceğim, diye bana söyledi. Halil Özyörük'ün bu sözü Demokratlar'a ve Nur'lara taraftarlığını gösteriyor."

Umuma binler selâm.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ 2 ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ 3 السَّرِ مُنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ 3 اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا 4

Aziz, sıddık kardeşlerim ve Nur'un genç kahramanları,

Evvelâ: Ruh u canımızla sizin Ankara gibi yerde harika bir tarzda hizmet-i Nuriyenizi tebrik ediyoruz. Hakikaten ümidimizin fevkinde ehl-i maarif ve mektepliler kısmında çok ehemmiyetli bir intibaha vesile oldunuz. Bir senede Ankara gibi bir yerde bu hizmetiniz on senede ancak yapılacak. Az bir zamanda bu vazife-i imaniyeyi yaptığınıza kanaat edip kuvve-i mâneviyeniz ehemmiyetsiz hâdiselerle kırılmasın. Belki daha şiddetli çalışmanıza vesile olsun. O gibi yerlerde dahilden ve hariçten gelen yirmi kadar siyasî ve içtimaî cereyanların hodfuruşâne ve garazkârâne çarpıştıkları bir zamanda Kur'ân ve imana hizmetiniz ve Üniversitelilerin Nur'lara takdirkârâne sahip çıkmaları, bütün Nurcuları sevindirdiği gibi, ileride inşaallah âlem-i İslâm'ı da sevindirecek. Sizlerin az hizmetinizde mükâfat çoktur.

Bazen askerlikte ağır şerait altında bir saat nöbet, bir sene ibadet hükmünde olduğu gibi, sizler ve İstanbul Üniversiteli Nurcuları dahi, az zamanda çok vazife gördünüz. Mesainizin semeresi az da olsa kanaat ediniz. Mücahede cephesinde bazı zayıfların geri çekilmesi cesurlarda daha ziyade kahramanlık damarını tahrik ettiği gibi, Nur fedakârları, vehhamların çekilmesiyle daha ziyade gayret ve sebata, belki şevkle daha ziyade çalışmaya sebep olmak gerektir.

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

 $^{^{2} \;\;}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^3}$ "Hic bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Evet, Risale-i Nur'un mühim bir hakikatinden siz fıtraten bir ders aldınız. Yine o hakikati nazar-ı dikkate alınız. O da şudur:

Vazifemiz ihlâs ile iman ve Kur'ân'a hizmet etmektir. Amma bizi muvaffak etmek ve halka kabul ettirmek ve muarızları kaçırmak ise, o vazife-i ilâhiyedir. Biz buna karışmayacağız. Mağlûp da olsak, kuvve-i mâneviyeye ve hizmetimize noksanlık vermeyecek. O noktada kanaat etmek lâzımdır.

Meselâ: Bir zaman İslâm'ın büyük bir kahramanı Celâleddin Harzemşah'a demişler: "Cengiz'e karşı muzaffer olacaksın."

O demiş: "Vazifemiz cihad etmektir. Bizi galip etmek vazife-i ilâhiyedir. Ona karışmam."

Sizin şimdiye kadar sarsılmadan hâlis hizmetinizin delâletiyle, siz de bu kahramana iktida etmişsiniz. Binden bir-iki adam sizden kabul etse, yine sarsılmamak gerektir. Bazen bir-iki adam, bine mukabil geliyor.

Sâniyen: Ankara'da bu sırada nazarlar dünyaya ziyade çevrilmiş. Ve iktidar kısmı daha tam prensibini kabul etmeye vakit bulamamış. Müteaddit partiler kendine taraftar bulmak için veya kabahatlerini seddetmek için elbette çok çalışıyorlar. Ve İslâmiyet ve Kur'ân aleyhindeki hariçteki cereyanlar elbette dahilde bazılarını bulmuşlar ki, Kur'ân lehinde cidden çalışanları uçurmak, kaçırmak, evham vermek gibi propagandalarla hakikî fedakâr olmayan veya dünya ile ve fazla dostlarla alâkadar olanları evhamlandırıyorlar. Ve Nurcuların da kuvve-i mâneviyelerini kırmaya çalışıyorlar.

Said Nursî

~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ben size bugün mektup yazacaktım. Ziyade rahatsızlığım sebebiyle telâşta iken, aynı dakikada Mustafa Gül ve İbrahim Gül geldiler. Hem bana ilâç, hem teselli, hem büyük sevince vesile olduklarından, o iki mübarek kardeşimi benim vekillerim ve bir mektup olarak size gönderiyorum. Onlar birer Said olarak benim bedelime sizi ziyaret ve tebrik edip sair şeylerimi de size beyan etsinler.

Said Nursî

(Üstadımızın tebrik telgrafına Reisicumhur Celâl Bayar'ın telgrafla verdiği cevaptır.)

Bediüzzaman Said Nursî,

Emirdağ,

Samimî tebriklerinizden fevkalâde mütehassis olarak teşekkürler ederim.

Celâl Bayar

~~~

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Nur'dan bana çok lüzumu bulunan Medresetü'z-Zehra'nın fütuhatçı mahsulâtını ve kahraman Tahirî'nin merhume haremiyle ve merhume iki kerîmesi namına gönderdiği mecmualarını ve iki hafta evvel merhum Hâfız Ali'nin bir hayrülhalefi Mustafa'nın tam zamanında tamam *Mektubat*'ını ve Nur'un metin bir kumandanı Refet Bey'in kendi kalemiyle yazdığı mübarek mecmuasını ve pek güzel ve mânidar rüyalı mektubunu aldım ve çok sevindim. Onların her bir harfine Cenab-ı Erhamürrâhimîn sizin her birinize bin hasene ihsan etsin. Merhume Hatice ve merhume Hicret'in ve merhume Âişe'nin ruhlarına ve kabirlerine binler rahmet eylesin, âmîn...

Sâniyen: İkinci bir Hüsrev olan Mustafa Osman'ın mektubunda, Sabri namında bir kardeşimizin, benim hizmetim için yanıma gelmesini istemesi beni çok memnun etti. O gelmiş ve birkaç ay hizmet etmişçesine kabul ediyorum. Fakat şimdi benim hizmetime hariçten gelmeye ihtiyaç kalmamıştır. Ne vakit ihtiyaç olursa o zaman haberdar edeceğim. Hakikaten Eflâni havalisinde İsparta kahramanları mahiyetinde küçük kahramanlar yetişmeye başlamıştır.

Sâlisen: Nur'un demirbaş kâtibi ve şakirdi Kâtip Osman'ın Risale-i Nur bahçesinden gönderdiği yaş üzüm teberrükünü ve Medresetü'z-Zehra'nın çok ehemmiyetli bir şubesi ve bir merkezi olan Sava'nın gayet mübarek teberrüklerini, kaideme muhalif olarak onların hatırı için kabul ettim. Ve kime yedirsem de, onların hayrı olarak yedireceğim.

Râbian: Nur kahramanı Hüsrev'in, ben Emirdağ'da iken bana yazdığı umum mektuplarından mühim parçalarını, hususan benim yazdığım mektupların hülâsalarını hâvi kısımlarını bir defterde yazmıştım. Fakat ben hapisteyken birisi, hoşuna gitmiş, almış; kayboldu. Şimdi tekrar eski mektuplarından kırk kadar bende var. Onları inşaallah ben işaret edeceğim; burada

yazdıramazsam size göndereceğim. Bir defterde cem edilerek belki ehemmiyetine binâen teksir edilecek.

Hâmisen: Sözler mecmuasından on beş tanesini Ankara'ya gönderdim. Çok fayda vermiş. Oradaki Nurcular kahramancasına ihtiyat perdesi altında çalışıyorlar.

Sâdisen: Sizde bulunmayan ve Hüsrev'in istediği *Mektubat*'ı tashih ettim. Birisiyle göndereceğim. Bu defa Yirmi Dördüncü Mektub'u çok kıymetli, çok ince, çok derin ayn-ı hakikat gördüm.

Umuma binler selâm.

أَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1} Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık ve mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Kardeşimiz İnebolu Hüsrevi Nazif Çelebi bana yazıyor ki: "Hizb-i Nûriye ve Salavât'ın neşrini bitirdikten sonra ne münasip ise neşredeceğim." diye soruyor.

Bence sizin tensibinizle Hastalar ve İhtiyarlar Lem'aları ve On Yedinci Mektup olan çocukların kısacık tâziyenamesi ve Yirmi Birinci Mektup –ihtiyarlara hizmet hakkındaki kısa mektubun– neşri münasiptir. Fakat Medresetü'z-Zehra'nın erkânı, hangi cümle ve hangi fıkra münasip görürlerse kaldırabilirler ve ıslah edebilirler. Ve daha kısa başka münasip risaleler varsa ilâve edebilirler. Bu mealde, kahraman Nazif'e çabuk cevap gönderiniz. Hakikaten, o kardeşimizin *Cevşenü'l-Kebîr'i* ve *Hizb-i Nuriye*'yi Salavât ile beraber neşri, Nurculara ve ehl-i imana büyük bir hizmettir. Cenab-ı Hak her bir harfine mukabil ona ve yardımcılarına bin sevap ihsan etsin, âmîn...

Sâniyen: Yeni ehl-i hükûmet yavaş yavaş anlıyor ki, hakikî kuvvet Kur'ân'dadır. Ve İslâmiyet uhuvvetiyle ve imanın hakâikiyle tahribatçı düşmanlara karşı dayanabilirler.

Evet, bir tahripçi, yirmi tamirciyi telâşa düşürür ve bazen mağlûp edebilir. Koca Çin'i kendine tâbi yapan bir kuvveti, buradaki yirmi milyon müslüma-

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

na karşı âdetâ mağlûp bir vaziyette tecavüzden durduran, maddî kuvvetler, haricî-dahilî tedbirler, ittifaklar değil; belki yalnız Kur'ân ve imanın hakikatleri, onların en büyük kuvveti olan mâneviyat-ı kalbiyeyi tahribatlarına karşı sed çekmesi ve mânevî yaralarını tedavi etmesidir. Ve yeni hükûmetin Maarif Vekili bu hakikati hissetmiş ki, seleflerine muhalif olarak, en ziyade iman hakikatlerinin neşrine, din derslerine ehemmiyet veriyor. Hattâ büyük bir ehemmiyetle, şimdi de Şark Darülfünûnu –tâbirlerince Doğu Üniversitesi– için yüz bin lira tahsis edildiğini gazeteler yazmış

Hem mezkûr hakikati, hem Ankara, hem İstanbul Üniversiteleri o dehşetli, tahribatçı kuvvete karşı hem vatanı, hem gençliği kurtaracak hakâik-i Kur'âniye ve imaniye olduğunu katiyen bildiler ki, Ankara'daki üniversiteliler 1700 imza ile Maarif Vekili'nin din derslerini cebrî mekteplere koyması için tebrik etmişler. Ve İstanbul Üniversitesi'nde yeni hükûmetin en mühim bir rüknüne demişler ki:

"Anadolu'da din lehinde kuvvetli bir cereyan var... Onlara da, solcular gibi bir derece meydan vermeyeceğiz." demesine mukabil, o üniversitenin mümessili, din neşriyatı yapanlar aleyhinde olduğu halde, o reise demiş ki:

"Eğer dediğin o cereyan Risale-i Nur ise, ne siz ve ne de Avrupa onu mağlûp edemez."

Bu mesele münasebetiyle, meslek ve meşrebime muhalif olarak Eski Said'in bir-iki dakika kafasını başıma alarak diyorum ki:

Küfür ile iman ortası yoktur. Bu memlekette İslâmiyet'e karşı komünist mücadelesi ortası olamaz. Sağ ve sol, ortası, üç meslek icap ettirir. Eğer İngiliz, Fransız deseler hakları var. "Sağ İslâmiyet, sol komünistlik, ortası da Nasraniyet" diyebilirler. Fakat bu vatanda, küfr-ü mutlaka karşı iman ve İslâmiyet'ten başka bir din, bir mezhep olamaz. Olsa, dini bırakıp komünistliğe girmektir. Çünkü hakikî bir Müslüman hiçbir zaman Yahudi ve Nasranî olamıyor. Olsa olsa dinsiz olup tam anarşist olur.

Inşaallah, Maarif ve Adliye Vekilleri gibi, sair erkânlar da bu ehemmiyetli hakikati tam anlayacaklar. Sağ-sol tâbiri yerine, hak ve hakikat ve Kur'ân ve iman kuvvetine dayanıp bu vatanı küfr-ü mutlaktan, anarşilikten, zındıkadan ve onların dehşetli tahribatlarından kurtarmaya çalışmalarını rahmet-i ilâhiyeden bütün ruh u canımızla niyaz ve rica ediyoruz.

... Bir-iki hafta evvel Mısır'ın Camiü'l-Ezher'inin büyük bir müderrisi olan Ali Rıza buraya hususî bir adamı gönderdiği gibi, iki gün evvel de aslen Buharalı ve Medine-i Münevvere'de mücavir ve Mısır'da büyük âlimlerle ve hususan eski Şeyhü'l-İslâm'ımız ve Dârü'l-Hikmet'te benim arkadaşım Mustafa Sabri Efendi'yle alâkadar ve bu tarafa geleceğine dair onlarla görüşen ve bir derece onların namına mühim bir âlim yanıma geldi. Ben de Camiü'l-Ezher'e hediye-i vakfiyem olarak on bir tane hususî mecmualarımı o zat vasıtasıyla âlem-i İslâm'ın büyük medresesi olan ve o âlimin ihbarıyla şimdi yirmi yedi bin talebesi bulunan Camiü'l-Ezher'e hediye olarak o zata verdik. Hem dedik: Başta Mustafa Sabri ve Ali Rıza ve Mehmed Zahid Kevserî olarak, Nur mecmualarına benim bedelime sahip ve hâmi ve vâris olsunlar ve Arabî'ye tercümeye çalışsınlar, dedik. Mektup da yazdık. O zat aldı, gitti.

Umum kardeşlerime ve hemşirelerime selâm ederim, dualarını isterim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Evvelâ: Hadsiz şükrolsun ki, şimdi Ankara içinde küçük bir medrese-i Nuriye mânâsında, küçük Said'ler ve Nur'un fedakârları her gece birisi bir mecmuayı okur, ötekiler ders alır gibi dinliyorlar. Bazı vakit konferans zamanında bazı mühim adamlar da iştirak ediyorlar. Bu defa Afyon gazetecisinin iftirası münasebetiyle Başvekil'e ve Dahiliye Vekâleti'ne ve Nur talebelerine bazı mebuslar söylemiş: Adnan Menderes ile Dahiliye Vekili pek dostâne mukabele edip haber göndermişler ki, "Hiç merak etmesin ve meyus olmasın."

Ve Afyon'daki gazeteci de, "Ben Emirdağ'a geleceğim ve Üstada iki dileğim var; bunları rica edeceğim ve özür dileyeceğim." demiş. Ve bizim aleyhimizde neşredilen o gazetelerden, talebelerim yüz altmış adedini alarak imha etmişlerdir.

Daha fazla yazacaktım. Rahatsızlığım dolayısıyla yazamadım ve vakit de dar olduğundan kısa kesiyorum. Umumunuza selâm.

~**U**~

 $^{^{1}\,}$ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Hakikaten Eflâni ve Safranbolu, aynen Isparta'nın kahramanları gibi Nur'lara mütemadiyen çalışıyorlar. Hattâ bu defa Rehberlerin bir kısmında münâcât yoktu. Eflâni az bir zamanda yetmiş adet eski harfle Münâcât'ı yazıp bize göndermiştir. Biz de o Münâcâtları, Rehberlerin arkasına ilâve ettik. İnşaallah orada da çok Sungur'lar çıkıyor ve çıkacak.

~~~

Müdafaatın Bir Hâşiyesidir

Bu mealde adalet-perver Demokratlara istida yazabilirsiniz. Ben hastayım. Siz nasıl münasipse öyle yapınız.

Avukatımızdan bir gün evvel aldığımız mektupta, kitaplarımızın suç mevzuu olan ve olmayanları, hiçbir kanuna uymayan bir tarzda, binler kelime içinde, bir risalede, birtek kelimeyi bahane edip, suç mevzuu yapmak, o risaleyi vermemek suretiyle Nur'ların intişarına garazkârâne mâni olmak fikriyle, hem kararnamelerini Mahkeme-i Temyiz'ce bütün bütün bozan kararnamede, suç mevzuu gösterdikleri bizim aleyhimizde olmadığı halde ve müddeiumuminin iddianamesine karşı hata-savab cetvelinde seksen bir hatasını ve garazkârlığını kat'î isbat ettiğimiz halde, şimdi aynı garazkârlıkla ve dört yüz sayfa Zülfikar risalesini, birkaç satır tesettür ve irsiyet hakkındaki, yüz bin tefsirin aynı mânâyı söylediklerine binâen, otuz-kırk sene evvel yazılan cümlelerini suç mevzuu yapıp, o mecmuayı müsâdere edip bize vermemek, dünyada hangi kanun buna müsaade eder?

Hem Afyon'un mahkemesindeki eserler –tekrarat-ı Kur'âniye ve melekler hakkındaki iki parçacık müstesna olarak– bütün eserler iki sene hem Denizli, hem Ankara Ağır Ceza Mahkemesi beraatine karar vererek, içinde suç mevzuu bulamadıkları ve bize iade etmeye karar verdikleri ve aynı eserler İsparta hükûmetinin bir vakit müsâdere ile tamamen eline geçtiği halde, tamamıyla sahiplerine iade ettikleri, sonra da Zülfikar'la Asâ-yı Mûsâ'yı ruhsatsız eski yazıyla neşir bahanesiyle dört seneden beri müsâdere edildikleri ve aynen hiçbiri zâyi olmadan yüz yetmiş adet mecmuada bir suç mevzuu bulamadıkları için bizlere tamamen iade ettikleri ve bizim en mühim suçumuz olarak gösterdikleri, eski partinin bir kısım şeflerine hakikat namına itirazımızın yüz misli ziyade şimdi dinî mecmualar, resmî cerideler aynı itirazı şiddetle vurdukları halde, Risale-i Nur'un bir mahrem parçası, şimdiki zamanı tamamıyla tayin ettiği bir hakikatini tefsir bahsinde isbat etmiş ki, "Ölmüş bir şeftir." demiş.

İşte hakikat böyleyken, Afyon Mahkemesi, adalet namına değil, belki o ölmüş adamın muhabbeti taassubuyla, eski harfle de neşredilen kararnamenin âhirinde, bizi mahkûm etmek için en mühim sebep savcının garazkârlığı sebebiyle mahkeme heyeti demişler ki:

"Said ve arkadaşları, Mustafa Kemâl'e din yıkıcı, süfyan demişler ve kalblerdeki sevgisini bozmaya çalışmışlar. Onun için mahkûm ediyoruz."

Acaba ölmüş gitmiş bir adamın şahsına karşı bin defa böyle itiraz da olsa umumî bir dâvâ oluyor. Mahkeme-i adalet buna dair böyle bir hükmü vermek, elbette pek acip bir mânâ iş içinde var.

Şimdi böylelerin elindeki dört defa Nur eserleri beraat kazandıkları ve şimdi Dahiliye Bakanı, evvelce Adliye Bakanı üç defa beraatine ve suç mevzuu olmadığına ve bizi mahkûm eden Afyon kararını bozmasıyla, suç mevzuu olmadığına hüküm verdiği halde, şimdi bütün millet, adalet ve şefkat ve diyanete hizmet bekledikleri Demokrat hükûmeti zamanında, eski müstebitlerin dehşetli plânlarıyla Risale-i Nur'a karşı garazkârlarının keyfine bırakmak, Demokrat hükûmeti aleyhinde büyük bir hıyanettir. Ve milletin tesellî-i ümidini kırmaktır.

Benim Ankara'da bir vekilim Mustafa Sungur'dur. 17.11.1950 tarihli çektiği telgrafta, umum risalenin bize iadesine karar verilmiş, diye müjde verdi. Ve âdil Adliye Vekili üç defa beraat verdiği ve şimdi de Sungur'un mektubuna göre, hem iadesine emir verildiğini ve "Şimdi telefonla haber vereceğim" söyledikleri halde, bu on altı senedenberi aleyhimizde olan iftiralar ve jurnaller hem Eskişehir, hem Denizli mahkemesinde bütün dosyaları Afyon Mahkemesi toplamak ve af kanununun çıkmasıyla ve mahkemelerin beraat vermesiyle, o mübarek eserleri, o dosyalar içerisine karıştırarak çürütmek için mahzene atmak ve üç seneden beri bizi aldatan bazı eşhasa Nur'ların işlerini bırakmamak lâzım geliyor. Başbakan ve Maarif Bakanı ve Dahiliye Bakanına bu qayet mühim meseleyi nazar-ı dikkatlerine arzediyorum.

Said Nursî

Papalık Makam-ı Âlîsi

Kalem-i Mahsusu Başkitabet Dairesi Numara: 232247

Vatikan, 22 Şubat 1951

Efendim,

Zülfikar nâm el yazısı olan güzel eseriniz İstanbul'daki Papalık makamı vekâleti vasıtasıyla Papa Hazretleri'ne takdim edilmiştir. Bu nazik saygınızdan dolayı gayet mütehassis olduklarını bildirirken, üzerinize Cenabı Hakk'ın lütuflarını dilediklerini tebliğe beni memur ettiklerini arza müsâraat eylerim. Bu vesile ile saygılarımı sunarım efendim.

İmza Vatikan Bayn Başkâtibi

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Bütün ruh u canımızla Receb-i Şerif'inizi ve Şuhûr-u Selâse'nizi tebrik edip Cenab-ı Erhamürrâhimîn'den niyaz ediyoruz ki, hakkınızda ve hakkımızda seksen sene bir mânevî ömr-ü bâki kazandırmaya bu üç mübarek ayı vesile eylesin, âmîn...

Sâniyen: Otuz-kırk gündür hakikî ehl-i imana bir nevi hücum içinde üç dindar vekilin İslâmiyet şeâirini bir derece tamir etmeye meydan vermemek için bir sarsıntı verildi. Hizmet-i imaniye içinde en büyük kuvveti Nurcularda buldular. Bahanelerle onlara fütur vermek, şevklerini kırmak için çok desiseler yapıldı. Tarsus, İstanbul gibi, Emirdağ'da da acip desiselerle beni hiddete getirip bir gaile çıkarmak istediler. Hâlbuki, Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle bana fevkalâde bir sabır ve tahammül verildi. Onların da plânı zîr u zeber oldu. Hattâ Afyon'da ve burada üç büyük memurun belki azl olmak ihtimali var. Ve üç vekil de lehimde bulunmuşlar. Demek, inâyet-i ilâhiye daima bizi himaye ediyor, elhamdülillâh. Bu gibi şeyleri merak etmeyiniz. Yalnız ihtiyat her vakit iyidir.

Sâlisen: Risale-i Nur'un mânevî avukatı ve bir kahramanı Ahmed Feyzi, İzmir'deki Nur'un teksiri ve intibahkârâne İzmir vaziyeti ile Ahmed Feyzi alâkadar olmuş, teksirdeki tashihatı deruhte etmiş. Mehmed Yayla ve Abdurrahmân gibi ve yardım eden kardeşler gibi İzmir'de Nur'un teksirinde alâkalarını devam ettireceklerine dair mektubu hapishanede Nur'un küçük bir kahramanı olan Bayram getirdi. Ve Ahmed Feyzi onunla bir miktar zeytin ve zeytinyağı göndermiş. Ben Abdülmecid kardeşimin hediyesini kabul etmediğim halde, Ahmed Feyzi kardeşimi daha ziyade kendime yakın gördüğümden, hediyesini kabule mecbur oldum. Fakat kaidem bozulmamak için o hediyeye mukabil benim hesabıma bir Sözler mecmuası, beş tane Cevşenü'l-Kebir, üç tane Nazif'in mektubunda yazdığı bana ait nüshalardan ve İstanbul'dan size gelecek Hizb-i Nuriye'yi ona gönderiniz.

İki Nurcu Ankara'ya gittiler. Hem Başvekil, hem Dahiliye Vekili, hem Maarif Vekili lehimizdedir. Ve bize müjdeli haber geldi. Onun için beni merak etmeyiniz. Ben gelen sıkıntıdan mânevî sürur duyuyorum.

(Seyyid Salih'in mektubundan bir parçadır.)

Bu sene on beş talebe birlikte Hicaz'a gidecekler. Hicaz'da olan masraflarını da Hicaz almayacak. Kendilerine düşen masraf çok az bir şey olacak. Dönüşlerinde Salih ile bir-iki arkadaşı, İran ve diğer hükûmetleri gezdikten sonra Pakistan'a İslâm Gençlik Konferansı'na âzâ olarak gidecekler. Belki bunların yol masrafını hükûmet verecek. Bu hususta emirlerinizi intizar ediyoruz.

Ali Ekber Şah'ı, Said Ramazan'ı, Abdurrahim Zapsu görmüş; Pakistan'da çok hürmet etmişler. Üstadımız yerine ellerini öptüler, duanızı rica etmişler.

Seyyid Salih

~~~

Evvelâ: İstifsâr-ı hatırla el ve ayaklarınızdan öper, sıhhat ve âfiyetinizi Cenab-ı Hak'tan dilerim ve ziyade muhtaç olduğum duanızı beklerim efendim.

Sâniyen: Bura için merak edecek hiçbir şey kalmadı. 5 Mart'taki merak 18 Nisan'da ferah buldu. Polis dairesi, Nur dairesi oldu. Tarsus Savcısı tet-kik edip, "Bu kitapları geriye verin!" o vakit demişti. Komiser Bey bana "Git, Mersin'dekilerini de al, gel, hepsini bir verelim." diye beni Mersin'e gönder-

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

di. Mersin Emniyeti "Biz senin kitaplarını Ankara'ya gönderdik; gelirse veririz, gelmezse burada kitabın yok." dedi. Döndüm, tekrar Tarsus komiserine geldim. Komiser Bey boynunu bükerek, "Hoca, biz emir kuluyuz. Gücenme, kusura bakma. Biz senin kitaplarını emirsiz veremeyiz." cevabında bulundu. 18 Nisan'da "Kitapların gelmiş. Git, al da gel." dediler. Hemen gittim. Zülfikar, Sikke-i Tasdik, Tılsım, Afyon Müdafaanızı, hülâsa bu beş kitaplarımızın Ankara'ya varıp geldiğini, dışındaki sarılı kâğıttan anladım.

Netice, kitapların içinde "Satılmaması için bir şey yoktur." diyerek bir vesika ile beraber kitaplarımızı elime teslim ettiler. Ben de komiser beye bir *Tılsım* mecmuası, emniyet memuru Ethem Bey'e bir *Hülâsa*, bir de yeni harfle *Tarihçe-i Hayat* hediye ettim, çok memnun oldular. Onlar da Nurcu oldular.

Üstadım Efendim, "Bu tarafın vazifesi senin" demiştin. Ben de söz verdim, İsparta'dan gittiğimde Mart'ta gelirim, demiştim. Gaziantep ve Maraş'a varamadığım için ruhum "Sen vazifeni tam yapmadın!" diyor.

Üstadım Efendim, Eskişehir'e gitmeden bir sene evvel ilk görüştüğümüzden üç-dört ay sonra rüyada Üstadım, hanemize gelmiştin. Bana dediniz: "Seni bir yere göndersem gider misin?" Ben de "Giderim, efendim." dedim. Sen de "Seni üç aylık bir yere göndereceğim." dedin. Ben de hemen yürüdüm. Bana "Dur!" diye emir verdin. Ben de durdum. "Ben sana şimdi git emrini verdim mi?" dedin. Ben hemen uyandım. O zamandan beri merak ediyordum. "Acaba bu sene emir verdi mi ki? Hem üç aylık yol bize de nasip olur mu ki?" diye gece ve gündüz gözyaşları döküyordum. Demek mukadder şimdi imiş.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هٰذَا مِنْ فَضْل رَبِّي
^{1}

Efendim, el ve ayaklarınızdan hürmetle ve hasretle öpüyorum.

Çok kusurlu köleniz Süleyman Kaya 21.04.1951

~~~

Allah'a hamdolsun: bu Rabbimin ihsanıdır.

Bu sene Mısır radyosu Perşembe gecesi Miraç'tan çok bahsetmesinden, hem Perşembe ve hem de Cuma gecesi Miraç yaptım.

Sâniyen: Bizden müsâdere edilen İşaratü'l-i'câz'ı Afyon jandarma kumandanlarından birisi hiddet etmiş ki, bunun gibi ilmî ve eskiden yazılmış bir eseri ne hakla müsâdere ediyorlar. Ve Afyon Müdde-i Umumîliği iadesine karar vermiş. Ve bize Cuma günü ve Miraç günü Hayri'yi çağırmışlar ve iade etmişler. Bunu da Tarsus'taki iade misillü Nur'ların intişarına set çekilmeyeceğine bir işaret-i Miraciye diye kabul ettik. İnşaallah Kur'ân'ımızı ve diğer risalelerimizi Afyon'dan alacağız. İstanbul'da savcılığa verilen bir kısım Rehberlerimiz, başta Eski Said'in mühim bir talebesi Avukat Mehmed Mihri ve dâvâ vekili damadı Âsım olarak demişler ki: "Elli avukatla beraber bu mesele için mahkemeye gireceğim. Fakat inşaallah ona hacet kalmadan ve mahkemeye düşmeden alacağım."

Sâlisen: "Haşirdeki Mahkeme-i Kübra'ya Şekvâ" namındaki ve yirmi sekiz sene evvel Meclis-i Mebusan'a hitaben yazılan ve o vakit tab' edilen on maddelik namaza dair parça ve bir de Mustafa hakkında dört sene evvel Reisicumhur'a yazılan üç maddelik parça, şimdi, bu zamanda Ankara'da bazı mebusların nazarına ve imanlı hükûmet erkânına göstermek niyetiyle Ankara'ya gönderilmiş. Size de berây-ı mâlûmat gönderiyoruz.

Râbian: Dinar Baraklı köyünden Mehmed Çavuş ve kardeşi, bir adamla beraber yanıma geldiler. Pek ciddî gördüm. Sonra bana bir mektubunda bir şey yazıyor ve bir parça mektubunu leffen gönderiyorum. Bu kardeşimiz bazı şeyler soruyor. Risale-i Nur suâllere ihtiyaç bırakmıyor. Ve benim bedelime her şeye cevap veriyor. Yalnız çocuk tâziyesine dair risalede يَطُوفُ عَلَيْهِمُ 'ye dair suâlinde bir kısım eski tefsirler, demişler:

"Cennette çocuktan gayet ihtiyara kadar herkes otuz üç yaşında olacak."

Bunun hakikati –Allahu a'lem– şu olacak ki: Sarih âyet ² وُلْدَانٌ tâbiri ifade eder ki, ferâiz-i şer'iyeyi yapmaya mecbur olmayan ve mesnûniyet cihetiyle de yapmayan ve kable'l-bülûğ vefat eden çocuklar, cennete lâyık ve sevimli çocuk olarak kalacaklar. Fakat şer'an yedi yaşına gelen bir çocuğa namaz gibi farzlara peder ve valideleri onları alıştırmak için, teşvikkârâne emretmek ve on yaşına girse şiddetle namaz kıldırmak ve alıştırmak şeriatta var.

¹ "Etraflarında ebedîliğe ermiş çocuklar dolaşır." (Vâkıa sûresi, 56/17)

^{2 &}quot;(ebedîliğe ermiş) çocuklar"

Demek, "Vacip olmadığı halde, nafile nevinden yedi yaşından hadd-i bülûğa kadar büyükler gibi namaz kılıp oruç tutan çocuklar, mütedeyyin büyükler gibi büyük mükâfatı görmek için otuz üç yaşında olacaklar." diye, bir kısım tefsir bu noktayı izah etmeden, umum çocuklara teşmil etmişler. Has iken âmm zannedilmiş.

~~~

Aziz, sıddık, mütefekkir kardeşlerim,

Evvelâ: Çok emarelerle kat'î kanaatim gelmiş ki, gizli dinsizler, resmî bazı memurları aldatıp Nur'un mahrem büyük risaleleri içinde yalnız Rehber'i musırrane medâr-ı itham tutmaları ve bir buçuk seneden beri bana sıkıntı vermelerinin sebebi, Rehber'deki "Hüve Nüktesi" olduğunu katiyen bildim. Çünkü bu Hüve'nin keşfettiği sırr-ı tevhid pek kat'î ve bedihî bir surette küfr-ü mutlakı kırıyor. Hattâ bir kısmında hiçbir vesvese ve şüphe bırakmıyor. Gizli dinsizler buna karşı çare bulamadıklarından, intişarına resmî yasakla sed çekmek için çalıştılar. Bu Hüve Nüktesi'nin bir gün evvel Medresetü'z-Zehra'nın erkânlarına bir ders nevinden söylediğim çok noktalarından yalnız üç noktasını sizlere beyan ediyorum.

Birinci Nokta: Hava unsurunun yüksek ve ehemmiyetli bir vazifesi أَلِيُهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ ayetinin sırrıyla güzel ve mânidar ve imanî ve hakikatli kelimelerin kalem-i kaderin istinsahıyla ve izn-i ilâhî ile intişar etmesiyle, bütün küre-i havadaki melâike ve ruhanîlere işittirmek ve Arş-ı Âzam tarafına sevk etmek için, kudret-i ilâhî kaleminin mütebeddil bir sayfası olmaktır.

Madem havanın kudsî vazifesinin, hikmet-i hilkatinin en mühimmi budur. Ve rûy-u zemini radyolar vasıtasıyla birtek menzil hükmüne getirip nev-i beşere pek büyük bir nimet-i ilâhiye olmaktır. Elbette ve elbette, beşer, bu pek büyük nimete karşı bir umumî şükür olarak o radyoları her şeyden evvel kelimât-ı tayyibe olan kelâmullahın, başta Kur'ân-ı Hakîm ve hakikatleri ve imanın ve güzel ahlâkların dersleri ve beşerin lüzumlu ve zarurî menfaatlerine dair kelimâtları olmalı ki, o nimete şükür olsun. Yoksa nimet böyle şükür görmezse, beşere zararlı düşer.

Evet beşer, hakikate muhtaç olduğu gibi, bazı keyifli hevesata da ihtiyacı var. Fakat bu keyifli hevesat, beşte birisi olmalı. Yoksa havanın sırr-ı hikmetine

 $^{^{1}\,\,}$ "Güzel ve temiz sözler O'na yükselir." (Fâtır sûresi, $35/10)\,\,$

münafi olur. Hem beşerin tembelliğine ve sefahetine ve lüzumlu vazifelerinin noksan bırakılmasına sebebiyet verip beşere büyük bir nimet iken, büyük bir nikmet olur, beşere lâzım olan sa'ye şevki kırar.

Şimdi gözümün önündeki makinecik ve radyo kabı, Kur'ân'ı dinlemek için odama getirilmişti. Baktım, on hissede bir hisse kelimât-ı tayyibeye veriliyor. Bunu da bir hata-yı beşerî olarak anladım. İnşaallah, beşer bu hatasını tamir edecek. Ve bütün zemin yüzünü bir meclis-i münevver, bir menzil-i âli ve bir mekteb-i imanî hükmüne geçirmeye vesile olan bu radyo nimetine bir şükür olarak, beşerin hayat-ı ebediyesine sarf edilecek kelimât-ı tayyibe, beşte dördü olacak.

İkinci Nokta: Nur Risaleleri'nde denilmiş ki: "Kâinatı halk edemeyen, bir zerreyi halk edemez. Bir zerreyi tam yerinde halk edip muntazam vazifeleriyle çalıştıran, yalnız kâinatı halk eden Zat olabilir." Bu cümlenin küllî hüccetlerinden bir cüz'î hücceti şudur ki:

Kelimelerin envânnın kabı ve mahfazası olan yanımdaki bu radyo makineciğindeki bir avuç hava katiyen gösteriyor ki, şimdi elimizde baktığımız radyo "istasyon cetveli" namındaki listede yazılı iki yüze yakın merkezden, bir saatten bir seneye kadar uzak ve muhtelif mesafelerden aynı dakikada birtek kelime-i Kur'âniye, meselâ الْمُحَمُّلُ لَهُ kelâmı tam hurufatıyla ve şivesiyle ve söyleyenin mahsus sadâsının tarzıyla, bu makinedeki bir avuç havanın zerreleriyle, hiç tagayyür etmeden kulağımıza gelmek için ve muhtelif kelimât-ı Kur'âniye'yi ayrı ayrı sadâ ile, çeşit çeşit şive ile, keza hiç tagayyür etmeden ve bozulmadan bizim kulağımıza getirmek için o bir avuç havanın her bir zerresinde öyle hadsiz bir kuvvet ve ihâtalı bir irade ve bütün rûy-u zemindeki merkezlerde o Kur'ân'ı okuyan hafızların ayrı ayrı şivelerini bilecek ihatalı bir ilim ve onları bütün görecek ve işitecek muhit bir göz ve her şeyi bir anda işitebilir bir kulak olmazsa, elbette bu mucize-i kudret vücuda gelmeyecek.

Demek, bu bir avuçtaki hava zerreleri yalnız ve yalnız bütün kâinatı ihata eden bir ilim ve iradenin, sem' ve basarın sahibi bir Zât'ın ve hiçbir şey ona ağır gelmeyen ve en büyük şey, en küçük şey gibi kudretine kolay gelen bir Kadîr-i Mutlak'ın kudreti ve iradesi ve ilmiyle bu mucizât-ı kudrete mazhar oluyorlar. Yoksa, temevvücât-ı havaiyede mevcudiyeti tevehhüm edilen serseri tesadüfün ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın icadına yer vermek, her bir zerreyi, bütün zemin yüzündeki küre-i havaiyede bulunan her şeyi görür, bilir

 $^{^{1}}$ "Bütün hamdler, övgüler Allah'adır."

ve yapar hâkim-i mutlak etmektir. Bu ise yüz bin derece akıldan uzak, muhal muhaller içinde bir hurafedir. Ehl-i dalâlet gelsinler, mezhepleri ne kadar akıldan uzak ve hurafe olduklarını görsünler.

Üçüncü Nokta: Bu radyo makineciğinde ve mânevî kelimât çiçeklerine saksılık eden bu kapçıktaki bir avuç havanın gösterdikleri mucizât-ı kudretten bu hakikat anlaşılıyor ki, her bir zerre, Cenab-ı Hakk'ı zâtıyla ve sıfâtıyla târif eder ve isbat eder. Bütün kâinatı teftiş eden hükemâlar ve ulemâlar, büyük ve geniş delillerle Zat-ı Vâcibü'l-vücud'un vücudunu ve vahdetini isbat etmek için bütün kâinatı nazara alırlar, sonra mârifetullahı tam elde ediyorlar. Hâlbuki nasıl güneş çıktığı vakit bir zerrecik cam, aynı deniz yüzü gibi güneşi gösteriyor ve o güneşe işaret ediyor. Öyle de, bu bir avuç havadaki her bir zerre de, mezkûr hakikate binâen, aynen kâinat denizindeki cilve-i tevhidi, sıfât ve kemâliyle kendilerinde gösteriyorlar.

İşte, Kur'ân-ı Hakîm'in mânevî mucizesinin bir lem'ası olan Risale-i Nur bu hakikati izahatıyla isbat etmesi içindir ki müdakkik bir Nurcu, huzur-u daimî kazanmak ve mârifetullahı her vakit tahattur etmek için ve huzur-u daimî hâtırı için ^{1} لَّ هُو اللَّا اللهُ الله

Ve yine bir kısım ehl-i hakikatin dâimî huzuru bulmak için ^{2} لَا مَشْهُودَ إِلَّا هُوَ dedikleri gibi, o Nurcu böyle demeye muhtaç olmuyor.

Belki ^{3} وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ اٰيَةٌ تَذُلُّ عَلٰى أَنَّهُ وَاحِدٌ parlak hakikatinin kudsî penceresi ona kâfi geliyor. Bu kudsî Arabî fıkranın kısacık bir izahı şudur ki:

Evet, herkesin bu âlemde birer âlemi var, birer kâinatı var. Âdetâ zîşuurlar adedince birbiri içinde hadsiz kâinatlar, âlemler var. Herkesin hususî âleminin ve kâinatının ve dünyasının direği kendi hayatıdır. Nasıl herkesin elinde bir aynası bulunsa ve bir büyük saraya mukabil tutsa, herkes bir nevi saraya, aynası içinde sahip olur. Öyle de, herkesin hususî bir dünyası var. Bir kısım ehl-i hakikat bu hususî dünyasını لَا مَوْجُودَ إِلَّا هُوَ اللهُ اللهُ diye inkâr etmekle, terk-i mâsivâ sırrıyla Cenab-ı Hakk'a karşı huzur-u dâimî ve mârifet-i ilâhiye bulur. Ve bir kısım ehl-i hakikat de, yine dâimî mârifet ve huzuru bulmak için

¹ Vücûd-u Vâcib'e nisbeten başka şeylere vücûd denilmemeli.. onlar vücûd unvanına lâyık değillerdir..

² Meşhûd olan sadece O'dur.

^{3 &}quot;Bütün her şeyde Allah'ın varlık ve birliğini gösteren bir âyet (işaret) vardır." Bkz.: el-Esfehanî, el-Eğânî 4/39; el-Kalkaşendî, Subhu'l-a'şâ 12/413; el-Übşeyhî, el-Müstatraf 1/16, 2/280.

 ^{1} مُشْهُو دَ إِلَّا هُوَ deyip kendi hususî dünyasını nisyan hapsine sokar, fânilik perdesini üstüne çeker, huzuru bulmakla bütün ömrünü bir nevi ibadet hükmüne getirir.

Şimdi, bu zamanda, Kur'ân'ın i'câz-ı mânevîsiyle tezahür eden

sırrıyla, yani, zerrelerden yıldızlara kadar her şeyde bir pencere-i tevhid var ve doğrudan doğruya Zât-ı Vâhid-i Ehad'i sıfâtıyla bildiren âyetleri, yani delâletleri ve işaretleri var.

İşte Hüve Nüktesi'yle bu mezkûr hakikat-i kudsiyeye ve imaniyeye ve huzuriyeye icmâlen işaretler vardır. Risale-i Nur, bu hakikati izahatıyla isbat etmiş. Eski zamandaki ehl-i hakikat bir derece mücmelen ve muhtasaran beyan etmişler. Demek, bu dehşetli zaman daha ziyade bu hakikate muhtaçtır ki, Kur'ân-ı Hakîm'in i'câzıyla bu hakikat tafsilâtıyla ihsan edilmiş, Nur Risaleleri de bu hakikate bir nâşir olmuşlar.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Kardeşiniz Said Nursî

~~eo~~

Dindar ve hamiyetkâr ve vatan-perver milletvekillerine şunu arz ediyorum:

Mekke-i Mükerreme'de Hacerü'l-Esved yanında hürmet için konulduğunu hacıların gördükleri Zülfikar-ı Mucizât-ı Kur'âniye mecmuasıyla, Medine-i Münevvere'de de Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm)'ın kabri üzerinde konulduğunu gördükleri Asâ-yı Mûsâ mecmuası gibi Risale-i Nur'un bir kısım eczaları, âlem-i İslâm'ın bizimle hakikî uhuvvetini temine vesile oldukları halde, müsâdere edilmek suretiyle dört seneden beri evrâk-ı muzırra gibi dosyalar içinde mahkeme mahzenlerinde çürütülmek suretiyle imhasına ça-

Meşhûd olan sadece O'dur.

^{2 &}quot;Bütün her şeyde Allah'ın varlık ve birliğini gösteren bir âyet (işaret) vardır." Bkz.: el-Esfehanî, el-Eğânî 4/39; el-Kalkaşendî, Subhu'l-a'şâ 12/413; el-übşeyhî, el-Müstatraf 1/16, 2/280.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

lışıldığı ve dört mahkeme beraatine ve serbestiyetine karar verdikleri ve biz de çok defa makamata istida ile müracaat edip serbestiyetini istediğimiz ve hem Başbakan'ın "din propagandası yüzünden şimdiye kadar bu vatana hiçbir zarar gelmediğini" söylediği halde, bu dindarların serbestiyeti hakkındaki kanunun tasdikinin tâcili ve takdimi lâzım gelirken tehir edilmesi, dindar mebusların nazar-ı millette "Kendilerine düşen en ehemmiyetli dinî vazifelerini yapmıyorlar." diye dindarların bir telâşları var. Biz de telâş ediyoruz ki, dahilî, gizli dinsizler ve komünizm hesabına çalışan hainler bu vaziyetten istifade etmemeleri için bu gelecek hakikati sizlere beyan etmeye hamiyyeten mecbur oldum. O hakikat de budur ki:

Demokrat dindar milletvekillerine bir hakikati ihtar

Bugünlerde hastalığım itibarıyla kışın pek şiddetli hiddetine tahammül edemedim. Çok tecrübelerimle, umumî bir hatanın neticesinde hava ile zemin, zelzele ile fırtına ile gazab-ı ilâhîyi haber vermek nevinden hiddet ediyorlar gibi âdete muhalif bir vaziyet gösterdiler. Ben de bundan bir mânevî fırtınaya alâmet hissettim. Kalbime geldi ki: "Acaba yine İslâmiyet ve hakâik-i imaniye zararına bir hata-yı umumî mi meydana geldi?" Âdetim olmadığı halde ve dünya siyasetini terk ettiğim halde bu nokta için sordum: "Ne var? Cerideler ne haber veriyorlar?"

Bana dediler ki: "Din propagandasını yapan dindarların serbestiyet kanunu geri kalmış. Fakat solcular hakkındaki kanunu tâcil edip tasdik etmişler."

Kalbime geldi ki: Bu vatan ve İslâmiyet'in maslahatı, her şeyden evvel dindarların serbestiyeti hakkındaki kanunun hem tâcil, hem tasdik ve hem de çabuk mekteplerde tatbik edilmesi elzemdir. Çünkü bu tasdikle Rusya'daki kırk milyona yakın müslümanı, hem dört yüz milyon âlem-i İslâm'ın mânevî kuvvetini bir ihtiyat kuvveti olarak bu vatana kazandırmakla beraber, komünistin mânevî tahribatına karşı şimdiye kadar Rus'un, Amerika ve İngilize karşı tecavüzünden ziyade bin senelik adavetinden dolayı en evvel bize tecavüz etmesi adavetinin muktezası iken, o tecavüzü durduran, şüphesiz hakâik-i Kur'âniye ve imaniyedir. Öyleyse, bu vatanda her şeyden evvel o acip kuvvete karşı hakâik-i Kur'âniye ve imaniyeyi bilfiil elde tutup dinsizliğin önüne kuvvetli bir sedd-i Zülkarneyn gibi bir sedd-i Kur'ânî yapılması lâzım ve elzemdir.

Çünkü dinsizlik Rus'u, şimdiye kadar yarı Çin'i ve yarı Avrupa'yı istilâ ettiği halde, bize karşı tecavüz ettirmeyip tevkif ettiren, hakâik-i imaniye ve Kur'âniye'dir. Yoksa, Rusların tahribat nevinden mânevî kuvvetlerine karşı

adliyenin binden birine maddî ceza vermesiyle; serserilere ve fakirlere, zenginlerin malını peşkeş çeken ve hevesli gençlere ehli namusun kızlarını ve ailelerini mübah kılan ve az bir zamanda Avrupa'nın yarısını elde eden bir kuvvete karşı, ancak ve ancak mânevî bombalar lâzım ki, o da hakâik-i Kur'âniye ve imaniye atom bombası olup o dehşetli solculuk cereyanını durdursun. Yoksa adliye vasıtasıyla yüzden birine verilen maddî ceza ile bu küllî kuvvet tevkif edilmez.

Onun için, dindar milletvekilleri bu tacili lâzım gelen hakikati tehir etmelerinden, çok defa tecrübelerle gördüğümüz gibi bu defa da küre-i hava şiddetli soğuğu ile buna itiraz ediyor.

İki dehşetli Harb-i Umumî'nin neticesinde beşerde hâsıl olan bir intibâh-ı kavî ve beşerin tam uyanması cihetiyle, katiyen dinsiz bir millet yaşamaz. Rus da dinsiz kalamaz. Geri dönüp Hıristiyan da olamaz. Olsa olsa, küfr-ü mutlakı kıran ve hak ve hakikate dayanan ve hüccet ve delile istinad eden ve aklı ve kalbi ikna eden Kur'ân ile bir musalâha veya tâbi olabilir. O vakit dört yüz milyon ehl-i Kur'ân'a kılıç çekemez.

Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Mevlid-i Şerifinizi ruh u canımızla tebrik ediyoruz. Ve muvaffakiyetinizi ve Nur'ların fevkalâde tesirli intişarlarını sizlere müjde ediyoruz. Ve Nurcuları tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Bu mübarek gecede pek şiddetli bir ihtar kalbime geldi ki: İstanbul'daki üniversiteciler Eski Said ile Yeni Said'in Tarihçe-i Hayatındaki harikaları yazmaları münasebetiyle iki fikir meydana gelmiş.

Birisi: Dostlarda, benim haddimden pek ziyade, fevkalâde bir nevi velâyet gibi bir hüsn-ü zan hâsıl olmuş. Ve muârızlarda ve ehl-i felsefede de pek harika bir dehâ zannı ve hattâ bazılarında da kuvvetli bir sihir tevehhümüyle, haddimden bin derece ziyade bir tevehhüm hâsıl olmuş. Ve bu mânâya dair çok yerlerde "Bunun hakikati nedir?" diye maddî ve mânevî izahı benden istenilmişti. Ben de bu geceki şiddetli ihtar için çok mukaddematlı bir hakikati beyan etmeye mecbur oldum. Birinci Mukaddime: Nasıl ki bir çam ağacının buğday tanesi kadar bir çekirdeği, koca çam ağacına bir mebde oluyor; kudret-i ilâhî o acip ağacı o çekirdekten halk ediyor. Milyondan ancak bir hisse o çekirdekte bulunurken, o çekirdek kader kalemiyle yazılan mânevî bir fihriste olmuş. Yoksa, bir köy kadar fabrikalar lâzımdır ki, o acip ağaç, dal ve budaklarıyla teşkil edilsin. İşte, azamet ve kudret-i ilâhînin bir delili de budur ki, bir zerreden dağ gibi şeyleri halk eder.

İşte, aynen bunun gibi, hiçbir mahviyet ve tevazu niyetiyle olmayarak, bütün kanaatimle ilân ediyorum ki, benim hizmetim ve sergüzeşte-i hayatım, bir nevi çekirdek hükmüne geçmiş. İnayet-i ilâhiye ile bu zamanda ehemmiyetli bir hizmet-i imaniyeye mebde olmak icin, Kur'ân'dan gelen ve meyvedar bir şecere-i âliye olan Nur Risalelerini ihsan etmiş. Ben bunu kasemle temin ediyorum ki, bütün hayatımda geçen o harikalardan dolayı ben kendimde katiyen bir kabiliyet ve bir meziyet ve o fevkalâdeliğe bir liyakat görmüyordum. Hayret hayret içinde kalıyordum. Değil fevkalâde bir dehâ veyahut fevkalâde bir velâyet, belki kendi kendimi idâre edecek ve hayat-ı içtimaiye ile münasebettar olacak bir kabiliyet görmüyordum. Gerçi zâhiren hodfuruşluk gibi bazı hâlât hayatımda görünmüştü. O da ihtiyarım haricinde halkların hüsn-ü zannını tekzip etmemek için bir nevi hodfuruşluk gibi oluyordu. Fakat halkların hüsn-ü zannı gibi hakikatte olmadığımın hikmetini bilmediğimden ve dünyaya yaramadığımı, böyle bin derece haddimden fazla bir teveccühe mazhar olduğumu bütün bütün hilâf-ı hakikat telâkki ediyordum. Fakat Cenab-ı Hakk'a yüz bin şükür olsun ki, yetmiş-seksen senelik hayatımın sonlarında onun hikmetini ihsan-ı ilâhî ile bir derece bildik ve kısaca bir kısmına işaret edeceğim. Ve çok numûnelerinden bir kısım numûnelerini beyan ediyorum:

•Birinci Numûne: Medrese usulünce hiç olmazsa on beş sene tahsil-i ilim lâzım geliyor ki, hakâik-i diniye ve ulûm-u İslâmiye tam elde edilsin. O zamanda Said'de, değil harika bir zekâ veya bir mânevî kuvvet, belki bütün istidat ve kabiliyetinin haricinde bir acip tarzla, bir-iki sene sarf ve nahiv mebâdisini gördükten sonra, üç ayda acip bir tarzda kırk-elli kitabı güya okumuş ve icâzet almış gibi bir hâlet göründü.

Bu hal altmış sene sonra doğrudan doğruya gösterdi ki, o vaziyet ulûm-u imaniyeyi üç-dört ayda, kısa bir zamanda ellere verebilecek bir tefsir-i Kur'ânî çıkacak ve o bîçâre Said de onun hizmetinde bulunacak işaretiyle, hem bir zaman gelecek ki; değil on beş sene belki bir sene de ulûm-u imaniyeyi ders alacak medreseler ele geçmeyecek ve azalacak bir zamana bir nevi işaret-i gaybiye gibi mânâlar hatıra geliyor.

•İkinci Numûne: O eski zamanda, Said'in o çocukluk zamanında büyük âlimlerle münazarasını ve o âlimlerin suâllerine cevap vermesini, hattâ kendisi hiç suâl etmeden âlimlerin en müşkül suâllerine doğru cevap vermesini, ben katiyen itiraf ediyorum ve itikad ediyorum ki, o hal ne harika zekâvetimden ve ne de acip istidadımdan neş'et etmiş değildir. Ben de bîçâre, mübtedi, sersem, gürültücü bir çocuk iken, hiç böyle, değil büyük âlimlere cevap vermek, belki küçük hocalara, hattâ küçük talebelere de mağlûp olur bir halde iken doğru cevap vermekliğim, katiyen istidadımdan ve zekâvetimden gelmemiş olduğuna kanaat-i kat'iyem var. Yetmiş senedir de hayret ediyordum.

Şimdi ihsan-ı ilâhî ile bir hikmetini anladım ki: Çekirdek gibi, medrese ilimlerine bir ağaç ihsan edilecek ve o ağacın hizmetinde bulunana karşı pek çok rakipleri ve muarızları bulunacak.

İşte, bu zamanda, İslâmlar içinde muhtelif meşrepler ve meslekler sahipleri birbirisini tenkit etmek ve eserine mukabil eserler neşretmek, Mutezile ve Ehl-i Sünnet gibi birbirini kırmak âdetiyle bu zamanda o Nur ağacının hizmetkârının başına vuracak ve rekabet veya meşrep muhalefetiyle en tesirlisi ve en müthişi medrese hocaları olmak lâzım gelirken, Cenab-ı Hakk'a yüz bin şükür olsun ki, eskiden beri devam etmekte olan o âdete muhalif olarak, Risale-i Nur en ziyade ulemânın damarlarına dokundurduğu halde hocaların Nur'lara karşı tenkitkârâne eserler yazamadıklarının sebebi, o zamanda o çocuk Said'in ulemânın suâllerine karşı doğru cevap vermesi ulemânın cesaretini kırmış ki, hiçbir yerde kıskanç hocalardan, hem meşrepçe Said'e çok muhalif oldukları halde Nur Risalelerine karşı mukabil çıkmamaları, bu halin bir hikmeti olduğuna kanaatim gelmiş. Yoksa böyle acip bir zamanda ehl-i medresenin itirazı başlasaydı, dinsizlik taraftarları olan gizli düşmanlarımız hem Nur'ları, hem ulemâyı çürütmek için ehemmiyetli bir vesile yapacaklardı. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrolsun ki, en ziyade Nur'ların dokunduğu resmî ulemâ, aleyhinde bulunamadılar.

• Üçüncü Numûne: Eski Said'in çocukluk zamanından beri hem kendisi, hem babası fakir oldukları halde, başkalarının sadaka ve hediyelerini almadığının ve alamadığının ve şiddetli muhtaç olduğu halde hediyeleri mukabilsiz kabul etmediğinin ve Kürdistan âdeti, talebelerin tayinatı ahalinin evlerinden verildiği ve zekâtla masrafları yapıldığı halde, Said hiçbir vakit tayin almaya gitmediğinin ve zekâtı dahi bilerek almadığının bir hikmeti, şimdi kat'î kanaatimle şudur ki:

Âhir ömrümde Risale-i Nur gibi sırf imanî ve uhrevî bir hizmet-i kudsiyeyi dünyaya âlet etmemek ve menâfi-i şahsiyeye vesile yapmamak için, o makbul âdete ve o zararsız seciyeye karşı bana bir nefret ve bir kaçınmak ve şiddet-i fakr ve zarureti kabul edip elini insanlara açmamak hâleti verilmişti ki, Risale-i Nur'un hakikî bir kuvveti olan hakikî ihlâs kırılmasın. Ve bunda bir işaret-i mânevî hissediyordum ki, gelecek zamanda maişet derdiyle ehl-i ilmin mağlûbiyeti bu ihtiyaçtan gelecektir.

• Dördüncü Numûne: Yeni Said ihtiyarlığında bütün bütün siyasetten ve dünyadan kendini çekmeye çalıştığı halde, ehl-i dünyanın bütün bütün kanuna ve insafa ve vicdana, hattâ insanlığa muhalif bir tarzda eşedd-i zulümle yirmi sekiz sene işkencelerle ezdiklerine ve bir sineğin ısırmasına tahammül etmeyen o bîçâre Said'in baltalarla başına vurduklarına ve ihanetin en şenîlerini yaptıklarına karşı, emsalsiz bir sabır ve tahammül ona ihsan olunması ve gayet asabî ve sinirli olduğu gibi, fıtraten korkak olmadığı halde "Ecel birdir, tagayyür etmez." hakikatine imanından gelen büyük bir cesaretle beraber en korkak, en miskin bir vaziyette sükût edip sabretmesi, hattâ bir miktar sonra o işkenceler sonunda ruhuna bir ferah verilmesinin bir hikmeti, kanaat-i kat'iyemle budur ki:

Kur'ân-ı Hakîm'in hakâik-i imaniyesini tefsir eden Risale-i Nur'u hiçbir şeye ve şahsî menfaatlerine ve mânevî kemâlâtlarına âlet yapmamak ve hakikî ihlâsı kırmamak için, ehl-i siyaset Said hakkında "dini siyasete âlet yapmak" vehmini verip, tâ Said işkencelerle, hapislerle dini siyasete âlet etmesin diye ehl-i siyasetin zâlimâne hükümleri altında kader-i ilâhî, Nur'daki hakikî ihlâsı kırmamak için Said'e şefkatli tokatlar vurup "Sakın, sakın, hakâik-i imaniyenin tefsiri olan Risale-i Nur'u kendi şahsî menfaatlerine ve hattâ mânevî kemâlâtlarına ve belâlardan ve muzır şeylerden kurtulmaklığına âlet yapma. Tâ ki Nur'un en büyük kuvveti olan ihlâs-ı hakikî zedelenmesin!" diye, kader-i ilâhînin şefkatli tokatları olduğuna kat'î kanaat ediyorum.

Hattâ, her ne vakit sırf âhiretime şahsî ibadetle ziyade meşguliyetim sebebiyle Nur'un hizmetini bıraktığım aynı zamanında, ehl-i dünya bana musallat olup bana azap verdiğine kat'î kanaat getirmişim.

Bu dördüncü numûnenin izahını en son yazılan mektuplardan, ehl-i si-yaset, Said'i dini siyasete âlet yapar diye hapislere atması ve sonra Said onun hikmetini, yani kaderin şefkat tokatları olduğunu anlamasıyla onları helâl etmesi ve kendi tahammülünün hikmetini anlamasına dair olan o mektuba havale ediyoruz.

•Beşinci Numûne: Bu bîçâre Said'in gayet muhtaç olduğu ve yetmiş seneden beri o sanatla meşgul olması ve bazı gün iki yüz sayfa kadar tashihe mecbur olmasıyla beraber, on yaşındaki zeki bir çocuğun on günde muvaffak olduğu yazı kadar bir yazıya mâlik olamadığına hayret ediliyordu. Hâlbuki Said bütün bütün istidatsız değildir. Hem de nesebî kardeşlerinin hepsinin de güzel yazıları olduğu halde, bu kadar yazıya muhtaç iken böyle yarım ümmî vaziyetinin hikmeti, kanaat-i kat'iyemle şudur ki:

Bir zaman gelecek ki, cüz'î ve şahsî iktidarlar, kuvvetler mukabele edemeyecek dehşetli ve mânevî düşmanların hücumu zamanında güzel yazı sahiplerini ruh u canıyla aramak ve hizmetine şerik etmek ve o çekirdeğin etrafında su, hava, nur gibi o mânevî ağaca hizmet etmek için o şahsî ve cüz'î hizmeti, küllî ve umumî ve kuvvetli ve bir kaleme mukabil binler kalemi bulmak hikmetiyle ve buz parçası gibi benliğini o mübarek havuz içinde eritmesiyle hakikî ihlâsı elde etmek ve bu suretle imana hizmet etmek hikmetiyle olmuş.

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ruh u canımızla mübarek bayramınızı tebrik ediyoruz. İnşaallah, âlem-i İslâm'ın da büyük bir bayramına yetişirsiniz. Cemâhir-i müttefika-yı İslâmi-ye'nin kudsî kanun-u esasiyelerinin menbaı olan Kur'ân-ı Hakîm, istikbale tam hâkim olup beşeriyete tam bir bayramı getireceğine çok emareler var.

Sâniyen: Şüphe kalmadı ki, Nur Risaleleri ve talebeleri, hıfz ve inâyet-i ilâhiyeye mazhardırlar ki, bu zamanın hassasiyetle ve bazı keyfî kanunlarla pek hiddetli bir inatla uzun zamandan beri Nur talebelerine ancak yüzde bir nisbetinde zarar verebildiler. Nur'un faal talebelerinden altı yüz talebesinin mahkemelerle meşgul edilmesine dehşetli bir plân varken, yalnız altı talebeye muvakkaten ilişildi. Hattâ Nur kahramanının yazdığı gibi, yirmi beş adliye mahkemeleri yüz binler nüshalarında ve yüz binler talebelerinde medârı mesuliyet bir şey bulamıyorlar. Ve o kesretli adliyelerin "Nur'larda suç yok ve bulamıyoruz." demeleri kat'î bir delildir. Çünkü benim İstanbul ve Afyon gibi mahkemelerimde, onların o hassas ve sû-i istimal edilebilir kanunlarına tam aykırı olarak söylediğim halde beni mesul etmedikleri gibi, Nur'lar da mede-

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

niyetin zâlimâne kanunlarını zîr u zeber ettikleri halde, medâr-ı mesuliyet suç bulamadıkları katiyen gösteriyor ki: Nur'lardaki hakikat, karşısındaki muârızları mağlûp ederek adliyeleri de insafa getirmiştir. İnayet-i ilâhiye, Kur'ân'ın bir mucize-i mâneviyesi olan Risale-i Nur'u muârızlarından muhafaza ediyor. Muârızların hücumu ise, Nur'ların parlamasına ve intişarına vesile oluyor.

~~~

Üstadımız diyor ki:

"Yirmi sekiz sene zarfında hükûmetin resmî adamlarından bana rast gelenler, hep sikinti verdikleri halde, zâbitanın bana hiç sikinti vermediği gibi, bazı himayetkârâne vaziyeti göstermelerinin hikmetini şimdi izhar ediyorum ki: "Nur talebeleri ve Risaleleri, mânevî bir zabita hükmünde âsâyiş ve emniyeti muhafazaya –hem kudsî bir şekilde– çalıştıkları ve herkesin kalbinde nasihatleriyle iman cihetinde bir yasakçı bıraktıkları tahakkuk etmiş." Zabita bunu mânen hissetmiş ki, bize her vakit dost göründü. Bunun sırrı budur ki:

Kur'ân'ın bir kanun-u esasîsiyle, yüzde doksan mâsuma zarar gelmemek için on câni yüzünden âsâyişi bozmaya çalışanları men ediyorlar. Birisinin günahıyla başkası mesul olamaz. Bu sırra binâen, şimdi âsâyişi bozmaya çalışan mânevî, dehşetli kuvvetler mevcut olduğu halde; Fransa, Mısır, Fas, İran gibi yerlerden daha ziyade bu mübarek memlekette çalışıldığı halde emniyet ve âsâyişi bozamadıklarının en büyük sebebi, 600 bin Nur nüshaları ve 500 bin Nur talebeleri zâbıtaya bir mânevî kuvvet olarak o mânevî tahribata karşı dayandıklarını zabıta mânen hissetmişler ki, yirmi sekiz seneden beri resmî memurlara muhalif olarak Nur'lara insafkârâne ve merhametkârâne vaziyet gösteriyorlar."

Hem Üstadımız diyor ki:

"Ben derim: Bu zamanda hocalardan, hattâ sofîlerden ziyade zabita efradı, ehl-i takvâ olup kebâirden kendilerini muhafaza ve feraizi yapmasını vazifeleri iktiza ediyor. Ve ona ihtiyac-ı şedid var. Tâ ki karşısındaki mânevî tahribatçılara karşı âsâyiş ve emniyet-i umumiyeye ait vazifelerini tam yapabilsinler."

Hizmetindeki Nur Talebeleri

(Üstadımızın çok evvel yazmış olduğu zîrdeki mektubu, şahsî nüfuz temin ve dini siyasete âlet etmek ithamlarına tam bir cevap olduğundan, kararnameye ilhak edilmiştir.)

Konuşan Yalnız Hakikattir

Risale-i Nur'da isbat edilmiştir ki, bazen zulüm içinde adalet tecellî eder. Yani, insan bir sebeple bir haksızlığa, bir zulme mâruz kalır, başına bir felâket gelir, hapse de mahkûm olur, zindana da atılır. Bu sebep haksız olur. Bu hüküm bir zulüm olur. Fakat bu vâkıa adaletin tecellîsine bir vesile olur. Kaderi ilâhî başka bir sebepten dolayı cezaya, mahkûmiyete istihkak kesbetmiş olan o kimseyi bu defa bir zâlim eliyle cezaya çarptırır, felâkete düşürür. Bu, adalet-i ilâhînin bir nevi tecellîsidir.

Ben şimdi düşünüyorum. Yirmi sekiz senedir vilâyet vilâyet, kasaba kasaba dolaştırılıyorum. Mahkemeden mahkemeye sürükleniyorum. Bana bu zâlimane işkenceleri yapanların bana atfettikleri suç nedir? Dini siyasete âlet yapmak mı? Fakat bunu niçin tahakkuk ettiremiyorlar? Çünkü hakikat-i hâlde böyle bir şey yoktur.

Bir mahkeme aylarca, senelerce suç bulup da beni mahkûm etmeye uğraşıyor. O bırakıyor; diğer bir mahkeme aynı meseleden dolayı beni tekrar muhakeme altına alıyor. Bir müddet de o uğraşıyor, beni tazyik ediyor, türlü türlü işkencelere mâruz kılıyor. O da netice elde edemiyor, bırakıyor. Bu defa bir üçüncüsü yakama yapışıyor. Böylece musibetten musibete, felâketten felâkete sürüklenip gidiyorum. Yirmi sekiz sene ömrüm böyle geçti. Bana isnad ettikleri suçun aslı ve esası olmadığını nihayet kendileri de anladılar.

Onlar bu ithamı kasten mi yaptılar, yoksa bir vehme mi kapıldılar? İster kasıt olsun, ister vehim olsun, ben böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemâl-i kat'iyetle yakinen ve vicdanen biliyorum. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığımı bütün insaf dünyası da biliyor. Hattâ beni bu suçla itham edenler de biliyorlar. O hâlde neden bana bu zulmü yapmakta ısrar edip durdular? Neden ben suçsuz ve mâsum olduğum hâlde böyle devamlı bir zulme, muannid bir işkenceye mâruz kaldım? Neden bu musibetlerden kurtulamadım? Bu ahvâl adalet-i ilâhiyeye muhalif düşmez mi?

Bir çeyrek asırdır bu suâllerin cevaplarını bulamıyordum. Bana zulüm ve işkence yaptıklarının hakikî sebebini şimdi anladım. Ben kemâl-i teessürle söylüyorum ki, benim suçum, hizmet-i Kur'âniyemi maddî ve mânevî terakkiyatıma, kemâlâtıma âlet yapmakmış.

Şimdi bunu anlıyorum, hissediyorum, Allah'a binlerle şükrediyorum ki, uzun seneler ihtiyarım haricinde olarak hizmet-i imaniyemi maddî ve mânevî kemâlât ve terakkiyatıma ve azaptan ve cehennemden kurtulmama ve hattâ saadet-i ebediyeme vesile yapmaklığıma, yahut herhangi bir maksada âlet yapmaklığıma mânevî gayet kuvvetli mânialar beni men ediyordu. Bu derunî hisler ve ilhamlar beni hayretler icinde bırakıyordu. Herkesin hoslandığı mânevî makamatı ve uhrevî saadetleri a'mâl-i saliha ile kazanmak ve bu yola müteveccih olmak hem meşru hakkı olduğu, hem de hiç kimseye hiçbir zararı bulunmadığı hâlde ben ruhen ve kalben men ediliyordum. Rıza-yı ilâhîden başka fitrî vazife-i ilmiyenin sevkiyle, yalnız ve yalnız imana hizmet hususu bana gösterildi. Çünkü şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi olmayan ve her gayenin fevkinde olan hakâik-i imaniyeyi fıtrî ubudiyetle, bilmeyenlere ve bilmek ihtiyacında olanlara tesirli bir surette bildirmek; bu keşmekeş dünyasında imanı kurtaracak ve muannidlere kat'î kanaat verecek bir tarzda, yani hiçbir şeye âlet olmayacak bir tarzda, bir Kur'ân dersi vermek lâzımdır ki, küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inatçı dalâleti kırsın, herkese kat'î kanaat verebilsin. Bu kanaat de bu zamanda, bu şerait dahilinde, dinin hiçbir şahsî, uhrevî ve dünyevî, maddî ve mânevî bir şeye âlet edilmediğini bilmekle husule gelebilir.

Yoksa komitecilik ve cemiyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i mâneviyesine karşı çıkan bir şahıs, en büyük mânevî bir mertebede bulunsa, yine vesveseleri bütün bütün izale edemez. Çünkü imana girmek isteyen muannıdın nefsi ve enesi diyebilir ki: "O şahıs, dehâsıyla, harika makamıyla bizi kandırdı." Böyle der ve içinde şüphesi kalır.

Allah'a binlerce şükürler olsun ki, yirmi sekiz senedir dini siyasete âlet ithamı altında, kader-i ilâhî, ihtiyarım haricinde, dini hiçbir şahsî şeye âlet etmemek için beşerin zâlimâne eliyle mahz-ı adalet olarak beni tokatlıyor, ikaz ediyor; "Sakın" diyor, "iman hakikatini kendi şahsına âlet yapma; tâ ki imana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız hakikat konuşuyor. Nefsin evhamı, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun."

İşte, Nur Risalelerinin büyük denizlerin büyük dalgaları gibi gönüller üzerinde husule getirdiği heyecanın, kalblerde ve ruhlarda yaptığı tesirin sırrı budur, başka bir şey değildir. Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynını binlerce âlimler, yüz binlerce kitaplar daha belîğane neşrettikleri hâlde yine küfr-ü mutlakı durduramıyorlar. Küfr-ü mutlakla mücadelede bu kadar ağır

şerait altında Risale-i Nur bir derece muvaffak oluyorsa, bunun sırrı işte budur. Said yoktur. Said'in kudret ve ehliyeti de yoktur. Konuşan yalnız hakikattir, hakikat-i imaniyedir.

Madem ki nur-u hakikat, imana muhtaç gönüllerde tesirini yapıyor; bir Said değil, bin Said fedâ olsun. Yirmi sekiz sene çektiğim ezâ ve cefalar ve mâruz kaldığım işkenceler ve katlandığım musibetler hep helâl olsun. Bana zulmedenlere, beni kasaba kasaba dolaştıranlara, hakaret edenlere, türlü türlü ithamlarla mahkûm etmek isteyenlere, zindanlarda bana yer hazırlayanlara, hepsine hakkımı helâl ettim.

Âdil kadere de derim ki:

Ben senin bu şefkatli tokatlarına müstahak idim. Yoksa herkes gibi gayet meşru ve zararsız olan bir yol tutarak şahsımı düşünseydim, maddî-mânevî füyûzât hislerimi feda etmeseydim, iman hizmetinde bu büyük mânevî kuvveti kaybedecektim. Ben maddî ve mânevî her şeyimi feda ettim, her musibete katlandım, her işkenceye sabrettim. Bu sayede hakikat-i imaniye her tarafa yayıldı. Bu sayede Nur mekteb-i irfanının yüz binlerce, belki de milyonlarca talebeleri yetişti. Artık bu yolda, hizmet-i imaniyede onlar devam edeceklerdir. Ve benim maddî ve mânevî her şeyden ferağat mesleğimden ayrılmayacaklardır. Yalnız ve yalnız Allah rızası için çalışacaklardır.

Benimle beraber çok talebelerim de türlü türlü musibetlere, ezâ ve cefâlara mâruz kaldılar, ağır imtihanlar geçirdiler. Benim gibi onlar da bütün haksızlıklara ve haksız hareket edenlere karşı bütün haklarını helâl etmelerini isterim. Çünkü onlar bilmeyerek kader-i ilâhînin sırlarına, derin tecellîlerine akıl erdiremeyerek bizim dâvâmıza, hakikat-i imaniyenin inkişafına hizmet ettiler. Bizim vazifemiz onlar için yalnız hidayet temennisinden ibarettir. Bize ezâ ve cefâ edenlere karşı hiçbir talebemin kalbinde zerre kadar intikam emeli beslememesini ve onlara mukabil Risale-i Nur'a sadakat ve sebatla çalışmalarını tavsiye ederim.

Ben çok hastayım. Ne yazmaya, ne söylemeye tâkatim kalmadı. Belki de bunlar son sözlerim olur. Medresetü'z-Zehra'nın Risale-i Nur talebeleri bu vasiyetimi unutmasınlar. Kardeşlerim,

Sizce münasipse Başvekile ve dindar mebuslara verilmek üzere, ihtara binâen yazdırılmış gayet ehemmiyetli bir hakikattir.

Mukaddime: Kırk seneye yakın siyaseti terk ettiğimden ve ekser hayatım bir nevi inzivada geçtiğinden, hayat-ı içtimaiye ve siyasiye ile meşgul olmadığımdan, büyük bir tehlikeyi göremiyordum. Bugünlerde o tehlikenin hem millet-i İslâmiye'ye ve hem de bu memleket ve hükûmet-i İslâmiye'ye büyük bir zarar vermeye zemin hazırlamakta olduğunu hissettim. Mecburiyetle, İslâmiyet milliyeti ve hâkimiyeti ve memleketin selâmeti için çalışan ehl-i siyaset ve cemiyet-i beşeriyeye hamiyetle çalışanlar için bana mânevî bir ihtar edildiğinden Üç Nokta'yı beyan edeceğim.

Birinci Nokta: Gazeteleri dinlemediğim halde bir-iki senedir "irtica ile itham" kelimesi mütemadiyen tekrar edildiğini işitiyordum. Eski Said kafasıyla dikkat ettim, katiyen gördüm ki:

Siyaseti dinsizliğe âlet yapan ve beşerdeki en dehşetli vahşet ve bedevîliğin bir kanun-u esasîsine irticâya çalışan ve hamiyet maskesini başına geçiren gizli İslâmiyet düşmanları, gaddarâne bir ithamla ehl-i İslâmiyet ve hamiyet-i diniye ve kuvvet-i imaniye cihetiyle değil dini siyasete âlet yapmak, belki de siyaseti dine âlet ve tâbi yapmakla, tâ İslâmiyet'in kuvvet-i mâneviyesinden bu hükümet-i İslâmiye'yi tam kuvvetlendirmek ve dört yüz milyon hakikî kardeşi arkasında ihtiyat kuvveti bulundurmak ve bir kısım zâlim Avrupa'nın dilenciliğinden kurtulmak için çalışanlara pek haksız olarak "irtica" damgasını vurup onları memlekete zararlı tevehhüm etmeleri, yerden göğe kadar hadsiz bir haksızlıktır. Numûnelerinden birinci numûnesi: Bu asrın dehşetli zulmüne karşı bir sed olarak İkinci Nokta'da beyan etmek zamanı geldi. Menşe'leri iki kanun-u esasiye istinad eden iki irtica var:

 $\it Biri:$ Siyasî ve içtimaî ki, hakikî irticadır. Onun kanun-u esasîsi çok sû-i istimale ve zulme medar olmuştur.

İkincisi: İrtica namı verilen hakikî bir terakki ve adaletin esasıdır.

İkinci Nokta: Beşerin vahşet ve bedevîlik zamanlarındaki bir kanun-u esasîsine, medeniyet namına dine hücum edenler, irtica ile o vahşete ve bedevîliğe dönüyorlar. Beşerin selâmet, adalet ve sulh-ü umumîsini mahveden o dehşetli vahşiyane kanun-u esasî, şimdi bizim bu bîçâre memleketimize girmek istiyor. Garazkârâne ve anûdâne particilik gibi bazı cereyanları aşılamaya başlaması gibi bir ihtilâf görülüyor. O kanun-u esasî de budur:

Bir tâifeden, bir cereyandan, bir aşiretten bir ferdin hatasıyla o tâifenin, o cereyanın, o aşiretin bütün fertleri mahkûm ve düşman ve mesul tevehhüm ediliyor. Bir hata, binler hata hükmüne geçiriliyor. İttifak ve ittihadın temel taşı olan kardeşlik ve vatandaşlık, muhabbet ve uhuvveti zîr ü zeber ediyor.

İşte, Kur'ân'ın bu gibi kudsî kanun-u esasîsine irtica namını veren bed-bahtlar, vahşet ve bedevîliğin dehşetli bir kanun-u esasîsi olarak kabul ettikleri şimdiki öylelerinin siyasetinin bir nokta-yı istinadı şudur ki: "Cemaatin selâmeti için fert feda edilir. Vatanın selâmeti için eşhâsın hukuku nazara alınmaz. Devletin siyasetinin selâmeti için cüz'î zulümler nazara alınmaz." diye, birtek câni yüzünden bir köyü mahvetmekle bin mâsumun hakkını nazara almaz. Birtek câninin yüzünden bin adamın kılıçtan geçmesini caiz görür. Bir adamın yaralanmasıyla binler mâsumu sıkıntıya verdirir. Ve iki yüz adamı kurşuna dizilmesini o bahaneyle nazara almaz. Birinci Harb-i Umumî'de üç bin adamın câniyâne siyaset hatalarıyla otuz milyon bîçâre nev-i beşer aynı harpte mahvedildiği gibi, binler misaller var.

İşte bu vahşiyâne irticanın, bu dehşetli zulümlerine karşı gelen Kur'ân şâ-kirtlerinin, Kur'ân'ın yüzer kanun-u esasîsinden وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرى ayeti-nin ders verdiği kanun-u esasîsi ile adâlet-i hakikiyeyi ve ittihadı ve uhuvveti temin etmeye çalışan ehl-i iman fedakârlarına "mürteci" namını verip onları

¹ En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

müttehem etmek, mel'un Yezid'in zulmünü adalet-i Ömeriyeye tercih etmek misillü en vahşî ve zalimâne bir engizisyon kanununu, beşerin en yüksek terakkiyatına ve adaletine medar olan Kur'ân'ın mezkûr kanun-u esasîsine tercih etmek hükmündedir. Hükûmet-i İslâmiye ile bu memleketin selâmetine çalışan ehl-i siyasetin mezkûr hakikati nazara alması lâzımdır. Yoksa, üç veya dört cereyanın muannidâne muâraza etmeleriyle, o kuvvetler, muaraza sebebiyle zayıflar. Memleketin menfaatine ve âsâyişine sarf edilecek o zayıf kuvvetle hâkimiyetini –hattâ istibdad ile de olsa– âsâyiş ve emniyet-i umumiyeyi muhafazaya kâfi gelmediğinden Fransız ihtilâl-i kebîrinin tohumlarının bu mübarek memleket-i İslâmiye'ye ekilmesine yol vermektir diye telâş edilebilir.

Madem bu ittifaksızlıktan gelen zaafiyet ve kuvvetsizlik sebebiyle ecnebînin politikasına ve ehemmiyetsiz, muvakkat yardımlarına karşı bu acip mânevî rüşvetler veriliyor, dört yüz milyon kardeşin uhuvvetine, milyarlar ecdadın mesleğine ehemmiyet verilmiyor gibi bir mânâ hükmediyor. Ve âsâyiş ve siyasete zarar gelmemek için bu kadar isrâfât ile bol maaşlar suretinde kuvvet teminine kendilerini mecbur zannederek rüşvetler veriliyor; milletin fakr-ı hali nazara alınmıyor. Elbette ve elbette ve kat'î olarak, şimdi bu memleketteki ehl-i siyaset, garba ve ecnebîye verdiği siyasî ve mânevî rüşvetin on mislini âlem-i İslâm'ın ileride cemâhir-i müttefikası hükmünde olacak olan dört yüz milyon Müslüman kardeşlere memleket ve milletin ve bu devlet-i İslâmiye'nin selâmeti için gayet azîm bir bahşiş ve zararsız rüşvet vermesi lâzım ve elzemdir.

İşte o makbul, lâzım ve çok menfaatli, caiz ve vacip rüşvet ise, teâvün-ü İslâm'ın esası ve hediye-i Kur'ân'ın semavî bir düsturu ve rabıtası ve kudsî kanun-u esasîsi olan

kudsî, esasî kanunlarını düstur-u hareket etmektir.

Üçüncü Nokta, şimdilik tehir edildi.

Said Nursî

 $^{^{1}\,\,}$ "Müminler birbirleriyle ancak kardeştirler." (Hucurât sûresi, 49/10)

 $^{^2\,\,}$ "Hepiniz toptan, Allah'ın ipine (dinine) sımsıkı sarılın." (Âl-i İmran sûresi, 3/103)

^{3 &}quot;Hiçbir günahkâr, başkasının günahını yüklenmez." (En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38)

^{4 &}quot;Sakın birbirinizle ihtilâf etmeyin; sonra korkuya kapılıp zaafa düşersiniz, rüzgârınız (kuvvetiniz) gider." (Enfâl sûresi, 8/46)

Hâşiye: Kardeşlerim, evvelce gördüğünüz şiddetli ihtarın bir derece tağyirine üç şey vesile oldu.

Birincisi: Nur kahramanı Hüsrev'in beyanıyla, yirmi beş adliye mahkemelerinin "Risale-i Nur'da suç yok" diye itiraflarıdır.

İkincisi: Nur'un bir kahraman avukatı "Ankara hükûmeti Said aleyhinde olmadığından, şiddetli kelimeler tâdil edilse münasiptir." demesidir.

Üçüncüsü: Kat'î haberlere göre Afyon Mahkemesi "Nur'un altı yüz bin fedakâr talebesi var." demesine binâen, Malatya hâdisesi bahanesiyle, hiç olmazsa Nur talebelerinden altı yüz faal ve muktedir olanlarını mahkemeye vermek plânı varken, yalnız on altı adamı ve bundan yalnız altı adama ve bundan birtek adamın bir sene mahkûm edilmesi, Nurcular aleyhindeki zâlimâne tazyikat hafifleşmesi ve def olmasının alâmetidir. Onun için bir derece şiddetli kelimeler tâdil edildi.

~~eo~~

Hazreti Üstadın Emirdağ'da Santral Sabri, Sıddık Süleyman'a Arabî İşârâtü'l-i'câz'dan Verdiği Derstir

İşârâtü'l-i'câz'ın birinci cüzü ki, tamamı yetmiş cüz olacaktı. Fakat Risale-i Nur mânevî bir tefsir-i Kur'ânî olduğu için dedi: Bu zamanda bana daha lüzum var. Öteki cüzler yerinde onlar yazıldı.

Evet, İşârâtü'l-i'câz, umum Risale-i Nur'un bir fihristesi, bir listesi ve o nur bahçesinin bir fidanlığı ve sırr-ı i'câzi'l Kur'ân'ın bir menbaı olduğu görünüyor. Gayet ince ve derin olduğu için, şimdiye kadar âlimler pek azını anlamışlardı. Fakat kimin eline geçmişse, fevkalâde takdir etmiş ve "emsalsiz" demiş. Dehşetli eski harp içinde, avcı hattında, bazen de at üzerinde, îcazdaki i'câzın en ince münasebâtını görmek ve onlarla tam meşgul olmak ve koca dehşetli harbin tehlikesi onu müşevveş etmemek ve incimad derecesin-

Alemlerin Rabbi, Rahman ve Rahîm Allah'a, üzerimizdeki hadd ü hesaba gelmez lütufları adedince hamd ü senâ.. bütün insanlığa rahmet ve kurtuluş vesilesi olarak gönderdiği habibi Hazreti Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm)'a, nezih aile fertlerine ve seçkin ashabına ebediyetlere kadar salât ü selam olsun.

deki soğukta, avcı hattında o incecik i'câz münasebetlerini her şeyden daha ehemmiyetli görmek, Eski Said'in hakikaten hizmet-i Kur'âniye'de harika bir fedakârlığıdır. Hattâ Yeni Said'in otuz beş senede, bu acip zamanda gazeteleri okumamak ve on sene İkinci Harbi bilmemek, sormamak ve idam niyetiyle hapisliğinde Kur'ân esrarını yazmaktan vazgeçmemek ve bütün tehlikeleri hiçe saymaya nisbeten Eski Said'in o acip vaziyetinde o dehşetlere ehemmiyet vermeden İşârâtü'l-i'câz nüktelerini yazdığı zaman gösterdiği ilmî ve mânevî fedakârlığını, Yeni Said'in bu otuz senedeki fedakârlığından daha harika görüyoruz.

Sâniyen: Bu İşârâtü'l-i'câz'ın matbû nüshasında hakikaten bir keramet var ki, tesadüf ihtimali yoktur. Onun için, bir defa daha aynı tarzda ve kerametli kıtada tab' etmek ve Arabistan'a ve Pakistan gibi yerlere göndermek münasip görüldü. Fakat Eski Said, îcazdaki i'câzı beyan ettiği ve en ince münasebet-i belâgatı beyanı içinde gayet ince ve kısa, îcazlı cümleleri bir derece izah ve Türkçe'ye tercüme etmek lâzım geliyor.

İşârâtü'l-i'câz'ın harikalarından birisi de budur ki:

Her bir âyetin sair âyetlere münasebâtını ve her âyetteki cümlelerinin birbirine karşı nisbetini ve nizamını ve her cümledeki heyetlerin ve harflerin mânâ-vı maksuda karsı nisbetlerini ve teveccühlerini gösterip, âyetlerin intizamından ve cümlelerin nizamından ve her cümlenin heyetinin nazmından bir lem'a-yı i'câz göstermesidir. Âdetâ bir saatin saniyeleri sayan mili ve dakikaları sayan yelkovanı ve saatleri sayan ibresi gibi, o nazımdaki nükteleri beyan ve ondaki hakikati burhanlarla izah, hattâ bazen birtek harfte büyük bir hakikati ifade etmesidir. Ve her bir âyetin hakikatini gayet i'câz ile ve kat'î hüccetlerle isbat ediyor ki, şimdi yüz otuz risalenin çekirdekleri ve hülâsaları hükmündedirler. Ve cümlenin ve cümledeki heyetlerin ve harflerin nüktelerini ve ifade ettikleri zımnî hükümlerini, bilâ-istisna ilm-i belâgatin ince kaideleriyle ve ilm-i nahvin ve sarfın kaideleriyle ve ilm-i mantığın ve usul-ü din ve sair ilimlerin kanunlarıyla beyan eder. Hattâ, hurdebinî bir mânevî âletle, görünmeyen incecik münasebât-ı belâgati beyan ediyor ve emarelerini gösteriyor. Ve Kur'ân'ın nazarı küllî olmasından, bütün beyan edilen hak mânâlara ve nüktelere, elbette kudsî elfaz-ı Kur'âniye zımnî, remzî işaret ve delâlet eder denilebilir.

> Hüsrev, Sungur, Hayri, Sâdık, Sabri, Sıddık Süleyman

إِفَادَةُ الْمَرَامِ

أَقُولُ: لَمَّا كَانَ الْقُرْانُ جَامِعًا لِأَشْتَاتِ الْعُلُومِ وَخُطْبَةً لِعَامَةِ الطَّبَقَاتِ فِي كُلِّ الأَعْصَارِ لَا يَتَحَصَّلُ لَهُ تَفْسِيرٌ لَا يُقَى مِنْ فَهْمِ الْفَرْدِ الَّذِي قَلَّمَا يَخْلُصُ مِنَ التَّعَصُّبِ لِمَسْلَكِمِ وَمَشْرَبِهِ ؟ لِا يَتَحَصَّلُ لَهُ تَفْسِيرٌ لَا يُقَى مِنْ فَهْمِ الْفَرْدِ الَّذِي قَلَّمَا يَخْلُصُ مِنَ التَّعَصُّبِ لِمَسْلَكِمِ وَمَشْرَبِهِ ؟ إِذْ فَهْمُهُ يَخُصُّهُ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةُ الْغَيْرِ إِلَا إِنَّا أَنْ يُعَدِّيَهُ قَبُولُ الْجُمْهُورِ. وَاسْتِبْبَاطُهُ -لَا إِللَّهُ اللَّهَ الْعَمَلُ لِنَفْسِه فَقَطْ، وَلَا يَكُونُ حُجَّةً عَلَى الْغَيْرِ إِلَّا أَنْ يُصَدِّقَهُ نَوْعُ إِجْمَاعٍ. إِللَّا أَنْ يُصَدِّقَهُ نَوْعُ إِجْمَاعٍ.

فَكَمَا لَا بُدَّ لِتَنْظِيمِ الْأَحْكَامِ وَاطِّرَادِهَا وَرَفْعِ الْفَوْضَى النَّاشِئَةِ مِنْ حُرِّيَةِ الْفِكْرِ مَعَ إِهْمَالِ الْإِجْمَاعِ مِنْ وُجُودِ هَيْئَةٍ عَالِيَةٍ مِنَ الْعُلَمَاءِ المُحَقِّقِينَ الَّذِينَ -بِمَظْهَرِيَّتِهِمْ لِأَمْنِيَةِ الْعُمُومِ وَاعْتِمَادِ الْجُمْهُورِ - يَتَقَلَّدُونَ كَفَالَةً ضِمْنِيَّةً لِلْأُمَّةِ، فَيصِيرُونَ مَظْهَرَ سِرِّ حُجِّيَةِ الْعُمُومِ وَاعْتِمَادِ الْجُمْهُورِ - يَتَقَلَّدُونَ كَفَالَةً ضِمْنِيَّةً لِلْأُمَّةِ، فَيصِيرُونَ مَظْهَرَ سِرِّ حُجِّيَةِ الإِجْمَاعِ الَّذِي لَاتَصِيرُ نَتِيجَةُ الْإِجْتِهَادِ شَرْعًا وَدُسْتُورًا إِلَّا بِتَصْدِيقِهِ وَسِكَّتِهِ؛ كَذَٰلِكَ لَا بُدَّ لِلْإِجْمَاعِ اللَّهِ مِعَانِي الْقُرانِ وَجَمْعِ الْمُحَاسِنِ الْمُتَفَرِقَةِ فِي التَّفَاسِيرِ وَتَثْبِيتِ حَقَائِقِهِ الْمُتَخَصِّصِينَ، لِكَشْفِ الْفُنِّ وَتَمْخِيضِ الزَّمَانِ - مِنِ انْتِهَاضِ هَيْئَةٍ عَالِيَةٍ مِنَ الْعُلَمَاءِ الْمُتَخَصِّصِينَ، لِكُمْ لِيَفْسِيرِهِ.

نَتِيجَةُ الْمَرَامِ: إِنَّهُ لَا بُدَّ أَنْ يَكُونَ مُفَسِّرُ الْقُرْانِ ذَا دَهَاءٍ عَالٍ وَاجْتِهَادٍ نَافِدٍ وَوِلَايَةٍ كَامِلَةٍ. وَمَا هُوَ الْأَنْ إِلَّا «الشَّخْصُ الْمَعْنَوِيُّ» الْمُتَوَلِّدُ مِنِ امْتِزَاجِ الْأَرْوَاحِ وَتَسَانُدِهَا، وَتَعَاوُنِهَا، وَتَعَاوُنِهَا، وَتَطَافُرِ الْقُلُوبِ وَإِخْلَاصِهَا، وَصَمِيمِيَّتِهَا مِنْ بَيْنِ تِلْكَ وَتَلَاحُقِ الْأَفْكَارِ وَتَعَاوُنِهَا، وَتَظَافُرِ الْقُلُوبِ وَإِخْلَاصِهَا، وَصَمِيمِيَّتِهَا مِنْ بَيْنِ تِلْكَ الْهَيْئَةِ. فَبِسِرِّ «لِلْكُلِّ حُكْمٌ لَيْسَ لِكُلِّ» كَثِيرًا مَا يُرْى اثْارُ الْإِجْتِهَادِ وَخَاصَّةُ الْوِلَايَةِ، وَنُورُهُ وَضِيَاؤُهَا، مِنْ جَمَاعَةٍ خَلَتْ مِنْهَا أَفْرَادُهَا.

ثُمَّ إِنِّي بَيْنَمَا كُنْتُ مُنْتَظِرًا وَمُتَوجِّهًا لِهِذَا الْمَقْصَدِ بِتَظَاهُرِ هَيْئَةٍ كَذَٰلِكَ -وَقَدْ كَانَ هٰذَا غَايَةَ خَيَالِي مِنْ زَمَانٍ مَدِيدٍ - إِذْ سَنَحَ لِقَلْبِي مِنْ قَبيلِ الْحِسِّ قَبْلَ الْوُقُوعِ تَقَرُّبُ (ظَهْبُوا) غَايَةَ خَيَالِي مِنْ زَمَانٍ مَدِيدٍ - إِذْ سَنَحَ لَقَلْبِي مِنْ قَبيلِ الْحِسِّ قَبْلَ الْوُقُوعِ تَقَرُّبُ (طَهْبُوا) زَلْزَلَةٍ عَظِيمَةٍ، فَشَرَعْتُ -مَعَ عَجْزِي وَقُصُورِي وَالْإِغْلَاقِ فِي كَلَامِي - فِي تَقْييدِ مَا سَنَحَ لِي مُرَاجَعَةُ لِي مِنْ إِشَارَاتِ إِعْجَازِ الْقُرْانِ فِي نَظْمِهِ وَبَيَانِ بَعْضِ حَقَائِقِه، وَلَمْ يَتَيَسَّرْ لِي مُرَاجَعَةُ التَّفَاسِيرِ. فَإِنْ وَافَقَهَا فَبِهَا وَنِعْمَتْ وَإِلَّا فَالْعُهْدَةُ عَلَيً.

وَقَدْ أَخْبَرَنَا مِرَارًا فِي أَثْنَاءِ الدَّرْسِ وُقُوعَ زَلْزَلَةٍ عَظِيمَةٍ (بِمَعْنَى الْحَرْبِ الْعُمُومِيَّةِ) فَوَقَعَتْ كَمَا أَخْبَرَ. (Hâşiye)
 حمزة ، محمد شفيق ، محمد مهري

فَوَقَعَتْ هٰذِهِ الطَّامَةُ الْكُبْرى.. فَفِي أَثْنَاءِ أَدَاءِ فَرِيضَةِ الْجِهَادِ كُلَّمَا انْتَهَزْتُ فُرْصَةً فِي خَطِّ الْحَرْبِ قَيَدْتُ مَا لَاحَ لِي فِي الْأَوْدِيَةِ وَالْجِبَالِ بِعِبَارَاتٍ مُتَفَاوِنَةٍ بِاخْتِلَافِ الْحَالَاتِ. فَمَعَ احْتِيَاجِهَا إِلَى التَّصْحِيحِ وَالْإِصْلَاحِ لَا يَرْضَى قَلْبِي بِتَغْيِيرِهَا وَتَبْدِيلِهَا؛ إِذْ ظَهَرَتْ فَمَعَ احْتِيَاجِهَا إِلَى التَّصْحِيحِ وَالْإِصْلَاحِ لَا يَرْضَى قَلْبِي بِتَغْيِيرِهَا وَتَبْدِيلِهَا؛ إِذْ ظَهَرَتْ فِي حَالَةٍ مِنْ خُلُوصِ النِّيَةِ لَا تُوجَدُ الْأَنَ، فَأَعْرِضُهَا لِأَنْظَارِ أَهْلِ الْكَمَالِ لَا لِأَنَّهُ تَفْسِيرُ فِي حَالَةٍ مِنْ خُلُوصِ النِّيَةِ لَا تُوجَدُ الْأَنَ، فَأَعْرِضُهَا لِأَنْظَارِ أَهْلِ الْكَمَالِ لَا لِأَنَّهُ تَفْسِيرُ لِلتَّرْبِلِ، بَلْ لِيَصِيرَ —لَوْ ظَفِرَ بِالْقَبُولِ— نَوْعَ مَأْخَذٍ لِبَعْضِ وُجُوهِ التَّفْسِيرِ. وَقَدْ سَاقَنِي شَوْقِي إِلَى مَا هُو فَوْقَ طَوْقِي، فَإِنِ اسْتَحْسَنُوهُ شَجَعُونِي عَلَى الدَّوَامِ.

وَمِنَ اللهِ النَّوْفِيقُ¹ سعيد النورسي

Kısa Bir Tercümesidir

Şimdi, bundan kırk bir sene evvel ve eski Harb-i Umumî'nin az evvelinde başlamış olduğu İşârâtü'l-i'câz'ın "İfadetü'l-Meram"ında diyor ki:

Madem Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan ulûm-u hakikiyenin envâına câmi ve umum asırlarda umum tabakât-ı beşeriyeye müteveccih bir hutbe-i ezeliyedir. Elbette, birtek ferdin fehmi, ona lâyık ve mükemmel bir tefsir yapamaz ve mümkün olmuyor. Çünkü bir fert, pek nadir olarak kendi hususî meslek ve meşrebinin tesirinden kendi fikrini kurtarabilir. Onun hususî meşrebi tesir ettikçe, tam tamına hakikati sâfi olarak ifade edemez. Ferdin fehmi ve mânâsı ona hastır. O fert onu kabul eder; fakat başkalarını ona dâvet edemez. Eğer cumhur-u ulemâ onun fehmini kabul ile başkalara şumûlünü gösterse, o vakit başkasını o mânâya davet edebilir ve hakikî tam tefsir olabilir.

Hem ferdin ahkâmda istinbatı ve içtihadında –hevesi karışmamak şartıy-la– o kendi nefsi için amel edebilir, fakat başkalarına hüccet tutamaz. Tâ bir nevi icmâ o hükmü tasdik etsin. Nasıl ki, ahkâm-ı şer'iyeyi tatbik ve tanzim ve icra etmek ve hürriyet-i fikirden neş'et eden mânevî anarşiliği kaldırmak için gayet lâzımdır ki; ulemâ-yı muhakikînden bir heyet-i âliye bulunsun ki, o heyet umumun emniyetine mazhariyetleriyle ve cumhur-u ulemânın onlara itimadıyla ümmet için bir nevi zımnî kefâlet ve dâvâ vekili hükmünde olmaları cihetinde, icmâ-ı ümmet hüccetinin sırrına mazhar oluyorlar. O vakit içtihadın

¹ Tevfik ancak Allah'tandır.

neticesi o icmâ ile şer'an düstur olabilir. Ve icmânın tasdik ve sikkesiyle umuma şâmil oluyor. Aynen onun gibi lâzımdır, Kur'ân'ın mânâlarının keşfi ve tefsirlerde ayrı ayrı mehasininin cem'i, hem zamanın çalkamasıyla ve fenlerin keşfiyle cilvelenen, tezahür eden Kur'ân'ın hakikatlerinin tesbiti için elzemdir ki, muhakkikîn-i ulemâdan her biri bir fende mütehassıs, geniş fikre, ince nazara mâlik allâmelerden müteşekkil bir heyet bu vazifeye sahip çıksın.

Elhâsıl: Kur'ân'ı tefsir edene lâzım gelir ki, gayet âli bir deha ve nüfuzlu derin bir içtihad ve bir nevi kuvve-i kudsiye sahibi olmak gerektir. Bu zamanda öyle bir zat ancak bir şahs-ı mânevî olabilir ki, o şahs-ı mânevî, çok ruhların imtizacından ve tesanüdünden ve efkârın telâhukundan ve birbirine yardımından ve kalblerin birbirine in'ikâsından ve ihlâs ve samimiyetlerinden, mezkûr bir heyetten çıkabilir. O heyetin bir ruh-u mânevîsi hükmüne geçer.

Evet, "Mecmuunda bir hâssa bulunur ki, ondaki her fertte bulunmaz." düsturuyla, çok defa içtihadın âsârı ve nur-u velâyetin hassaları ve ziyası bir cemaatte görünüyor. Hâlbuki, o cemaatin hangisine bakılsa o hassa görünmüyor. Demek âmi adamların ihlâsla tesanüdleri, bir velâyet hassasını veriyor. İşte bu hakikate binâen, böyle bir maksat için bir heyetin çıkmasına muntazır ve daima bekliyordum. O ümit, küçüklüğümden beri gaye-i hayalim iken, birden hiss-i kable'l-vuku kabilinden kalbime bir sünuhat oldu ki: Maddî ve mânevî iki zelzele-i azîme yaklaşıyordu. (Hâşiye) Ben de, acz ve kusurumla, sözlerimdeki izahsızlık ve muğlâklık ile beraber Kur'ân'ın nazmındaki i'câzın işârâtını ve kalbimde tahattur eden nüktelerini kaydedip kaleme almak ve âyâtın bazı imanî hakikatlerini yazmaya şiddetli bir ihtar-ı gaybî hissettim.

Hâlbuki harpte acip bir vaziyette olduğumdan, tefsirlere müracaat etmek kabil olmadı. Kur'ân'dan başka merci yoktu. Ben de yazdım. Yazdıklarım tefsirlere muvafık geldiyse, güzel bir nimet ve bir muvaffakiyet... Yoksa, mesuliyet benim bîçâre fehmime aittir.

Aynı zamanda zelzele-i kübra mahiyetinde olan maddî Birinci Harb-i Umumî ve o zelzele-i azîmenin âhirlerinde o mezkûr heyetin yuvalarını tahrip eden mânevî zelzele-i azîme meydana çıktı ki, öyle bir heyet-i âliye-i ilmiyeye

¹ (Hâşiye) Evet, Üstadımız mükerreren Birinci Harb-i Umumî'den evvel çok defa bize ulûm-u Arabiyeyi ders verdiği zaman bize kat'î bir tarzda "Büyük ve umumî bir zelzele yaklaşıyor, hazırlanınız. O zaman herkes benim gibi mücerredlere gipta edecekler." diye söylüyorlardı. Pek az zamanda, onun mükerreren verdiği haber aynen çıktı.

ve böyle bir vazife yapmak için bütün kapılar kapandı. Ben de o noksan fehmimle eski Harb-i Umumî'de farîza-yı cihadda avcı hattında ne kadar fırsat buldumsa kalbime tulû eden nükteleri yazıyordum. Derelerde, dağlarda hücum ederken kaydederdim. Fakat o acip ayrı ayrı hâletlerin tesiriyle çeşit çeşit olmasından, tashih ve ıslah edilmesine çok ihtiyaç varken, benim kalbim tebdil ve tağyirine razı olmadı. Çünkü her dakika şehid olmaya hazırlandığımız için bir niyet-i hâlise ile yazılmış ki, o hâlet her vakit bulunmuyor. Ben de o yazılarımı Tenzil'e bir tefsir olarak değil, belki tefsirin bazı vücûhuna bir nevi me'haz olarak, ehl-i kemâl olan ulemâ-yı muhakkikînin enzarına arz ediyorum. Hakikaten benim şevkim, benim takatimin pek fevkinde bir noktaya sevk etti. Eğer ehl-i tahkik istihsan etseler, beni devama ve ileri gitmeye teşcî ve tergib ederler.

Said Nursî

~~~

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ اَلرَّحْمٰنُ ﴿ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ¹

فَنَحْمَدُهُ مُصَلِّينَ عَلَى نَبِيّهِ مُحَمَّدٍ الَّذِي أَرْسَلَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، وَجَعَلَ مُعْجِزَتَهُ الْكُبْرى الْجَامِعَةَ بِرُمُوزِهَا وَإِشَارَاتِهَا لِحَقَائِقِ الْكَاثِنَاتِ بَاقِيَةً عَلَى مَرِّ الدُّهُورِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، وَلَجَامِعَةَ بِرُمُوزِهَا وَإِشَارَاتِهَا لِحَقَائِقِ الْكَاثِنَاتِ بَاقِيَةً عَلَى مَرِّ الدُّهُورِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، وَعَلَى اللهِ عَامَّةً وَأَصْحَابِهِ كَافَّةً.

أُمَّا بَعْدُ؛ فَاعْلَمْ!

اَّوَلًا: أَنَّ مَقْصَدَنَا مِنْ هٰذِهِ الْإِشَارَاتِ تَفْسِيرُ جُمْلَةٍ مِنْ رُمُوزِ نَظْمِ الْقُوْاٰنِ؛ لِأَنَّ الْإِعْجَازَ يَتَجَلَّى مِنْ نَظْمِهِ. وَمَا الْإِعْجَازُ الزَّاهِرُ إِلَّا نَقْشُ النَّظْمِ.

وَئَانِيًا: أَنَّ الْمَقَاصِدَ الْأَسَاسِيَّةَ مِنَ الْقُرْانِ وَعَنَاصِرَهُ الْأَصْلِيَّةَ أَرْبَعَةٌ: اَلتَّوْحِيدُ وَالنَّبُوَّةُ وَالْحَشْرُ وَالْعَدَالَةُ؛ لِأَنَّهُ:

^{1 &}quot;Rahmân, Kur'ân'ı öğretti (insanlığa ve cinlere); insanı yarattı; ona konuşmayı tâlim etti." (Rahman sûresi, 55/1-4)

• لَمَّا كَانَ بَنُو اَدَمَ كَرَكْبِ وَقَافِلَةٍ مُتَسَلْسِلَةٍ رَاحِلَةٍ مِنْ أَوْدِيَةِ الْمَاضِي وَبِلَادِه، سَافِرَةٍ فِي صَحْرًاءِ الْوُجُودِ وَالْحَيَاةِ، ذَاهِبَةٍ إِلَى شَوَاهِقِ الْإِسْتِقْبَالِ، مُتَوجِّهَةٍ إِلَى جَنَّاتِه، فَهَمْتَوْ فِي صَحْرًاءِ الْوُجُودِ وَالْحَيَاةِ، ذَاهِبَةٍ إِلَى شَوَاهِقِ الْإِسْتِقْبَالِ، مُتَوجِّهَةٍ إِلَى جَنَّاتِه، فَهَمْتَوْ فِي صَحْرًاءِ الْوُجُودِ وَالْحَيَاةِ، ذَاهِبَةٍ إِلَى شَوَاهِقِ الْإِسْتِقْبَالِ، مُتَوجِّهَةٍ إِلَى جَنَّاتِه، فَهَمْتَوْ فَي الْحِكْمَةِ بِهِمُ الْكَائِنَاتُ. كَأَنَّهُ أَرْسَلَتْ حُكُومَةُ الخِلْقَةِ فَنَ الْحِكْمَةِ مُسْتَنْطِقًا وَسَائِلًا مِنْهُمْ بِ (سَيَا بَنِي اَدَمَ! مِنْ أَيْنَ؟ إِلَى أَيْنَ؟ مَا تَصْنَعُونَ؟ مَنْ سُلْطَانُكُمْ؟ مَنْ شُلْطَانُكُمْ؟ مَنْ شُلْطَانُكُمْ؟

فَبَيْنَمَا الْمُحَاوَرَةُ، إِذْ قَامَ مِنْ بَيْنِ بَنِي اْدَمَ —كَأَمْثَالِهِ الْأَمَاثِلِ مِنَ الرُّسُلِ أُوليِ الْعَزَائِمِ— سَيِّدُ نَوْعِ الْبَشَرِ مُحَمَّدٌ الْهَاشِمِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْ وَقَالَ بِلِسَانِ الْقُرْاٰنِ:

«أَيَهَا الْحِكْمَةُ! نَحْنُ مَعَاشِرَ الْمَوْجُودَاتِ نَجِيءُ بَارِزِينَ مِنْ ظُلُمَاتِ الْعَدَمِ بِقُدْرَةِ سُلْطَانِ الْأَزَلِ، إِلَى ضِيَاءِ الْوُجُودِ.. وَنَحْنُ مَعَاشِرَ بَنِي ادَمَ بُعِنْنَا بِصِفَةِ الْمَأْمُورِيَّةِ مُمْنَازِينَ مِنْ بَيْنِ إِخْوَانِنَا الْمَوْجُودَاتِ بِحَمْلِ الْأَمَانَةِ.. وَنَحْنُ عَلَى جَنَاحِ السَّفَرِ مِنْ طَرِيقِ الْحَشْرِ إِلَى السَّعَادَةِ اللَّهُ الْمَوْجُودَاتِ بِحَمْلِ الْأَمَانَةِ.. وَنَحْنُ عَلَى جَنَاحِ السَّفَرِ مِنْ طَرِيقِ الْحَشْرِ إِلَى السَّعَادَةِ اللَّهُ الْمَوْجُودَاتِ الَّتِي هِي إِلَى السَّعَادَةِ الْإِسْتِعْدَادَاتِ الَّتِي هِي إِلَى السَّعَادَةِ وَتَنْمِيَةِ الْإِسْتِعْدَادَاتِ الَّتِي هِي رَأْسُ مَالِنَا.. وَأَنَا سَيِدُهُمْ وَخَطِيبُهُمْ. فَهَا دُونَكُمْ مَنْشُورِي! وَهُوَ كَلَامُ ذٰلِكَ السُّلْطَانِ الْأَزَلِيِّ يَتَلَالًا لاَ عَلَيْهِ سِكَّةُ الْإِعْجَازِ.»

وَالْمُجِيبُ عَنْ هٰذِهِ الْأَسْئِلَةِ الْجَوَابَ الصَّوَابَ لَيْسَ إِلَّا الْقُرْ انَ ؛ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ...
• كَانَ (Hâşiye) هٰذه الْأَرْبَعَةُ عَنَاصِرَهُ الْأَسَاسِيَّةَ.

Tercümesinin Bir Hulâsası

İnsanı halk edip Kur'ân'ı ona talim eden Zât-ı Zülcelâl'in Rahmân ismiyle tecellî-yi kübrasına, rahmetin tecelliyatı adedince O'na hamd ü senâ ederek ve Seyyidü'l-beşer Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm) ı rahmeten li'l-âlemîn gönderdiği o Resûl-i Ekrem'ine risaletin semereleri adedince ona, âl ve ashabına salât ü selâm ve hadsiz şükrediyoruz ki, onun mucize-i kübrası ve hakâik-i kâinatın remizleri ve işaretleri ile tamamıyla cem edilen Kur'ân-ı Azîmüşşân asırların geçmesi ile dâim, bâkî ve nev-i beşere mürşid, tâ kıyâmete kadar beka vermiş. Ve o Resûl-i Ekrem'i onlara üstad-ı âzam eylemiş.

جَوَابُ لَمَّا... (Hâşiye)

Emmâ ba'dü, biliniz ki:

Evvelâ bu yazacağımız işârât ve nüktelerdeki maksadımız Kur'ân'ın nazmındaki bir kısım remizlerinin tefsiridir. Çünkü yedi nev'i i'câzın en incesi, fakat kuvvetli ve lafzî fakat hakikatli i'câz, Kur'ân'ın nazmından tecelli ediyor. Evet, parlak i'câz elbette nazmın nakşından çıkıyor.

Sâniyen: Kur'ân'da esas maksatları ve anâsır-ı asliyesi dört hakikattir:

Tevhid, nübüvvet, haşir ve adalet'tir. Çünkü vakta kâinat sahrasında benîâdem bir acip ve büyük bir kafile ve sair tâifeler beraber birbiri arkasında asırlar üstünde geçmiş zamanın derelerinden, şehir ve meşherlerinden sefer edip vücut ve hayat sahrasında yürüyüşüyle istikbalin yüksek dağlarına azimetle oradaki bağlarına gözleri müteveccih olmak cihetiyle hilâfet-i zemine mazhariyet noktasında ve sâir zîhayata tasarrufatı cihetinde rûy-u zeminde ekser eşyanın nev-i beşerle münasebâtı iktizasıyla heyecana gelmesinden kâinat dahi onlara yüzlerini çevirip nev-i beşerle ciddi alâkadar oluyor. Benîâdem birtek tâife iken yüz binler tâifelere karışmasında kâinat zemin gibi onlara netice-i hilkat-i âlem noktasında bakıyor. Güya hilkat-i kâinat hukümeti, o hukümetin zâbıta memuru hükmünde fenn-i hikmeti, bir müstantık ve sorgucu olarak o misafir kafileye gönderip ondan suâl edip soruyor ki:

"Ey benîâdem! Nereden geliyorsunuz ve nereye gideceksiniz? Ve ne yapacaksınız? Ve her şeye karışıyor ve bazen karıştırıyorsunuz. Sultanınız ve hatibiniz ve reisiniz ve ileri geleniniz kimdir? Tâ bana cevap versin."

O muhavereler içinde birden kafile-i benîâdemden Muhammedü'l-Hâşimî (sallallâhu aleyhi ve sellem), emsalleri olan ulü'l-azm peygamberler gibi fenn-i hikmete karşı kalktı. Ve Kur'ân'ın lisanıyla dedi ki:

"Ey müstantık hikmet! Biz mevcudat kafilesi, adem karanlıklarından Sultan-ı Ezeli'nin kudretiyle çıktık, ziya-yı vücuda girdik. Varlık nurunu bulduk. Her bir tâifemiz bir vazifeye girdik. Ve biz benîâdem tâifesi ise, bir emanet-i kübra rütbesi ve hilâfet-i zemin vazifesiyle sâir mevcudat kardeşlerimizin içinde imtiyazlı ve memuriyet sıfatı ile bu meşher-i kâinata gönderilmişiz. Her vakit-te yola çıkmaya müheyya bir vaziyetteyiz ve haşir yolu ile saâdet-i ebediyenin kazanmasının tedariki ile meşgulüz. Ve bizim re'sü'l-mâlimiz olan istidatlarımızın çekirdeklerini sümbüllendirmeye, iman ve Kur'ân'la inkişaf ettirmekle iştigal ediyoruz. İşte o kafilenin reisi ve hatîbi benim. İşte elimdeki bu fermanı; mâne-vî ve maddî hava, birtek lisan gibi bütün kâinata o fermanın her kelimesini bir anda milyarlar yapıp işittiriyor. İşte o menşur ferman, Ezel ve Ebed Sultanı'nın

kelâmıdır. Ve emirleri ve konuşmaları olduğuna delil-i kat'î, üstünde parlayan sikke-i şahanesi ve turra-yı sermediyesine bak, gör, git, söyle."

Evet, en müşkül, en umumî ve bütün mevcudata sorulan bu üç-dört gayet acip suâle tam doğru ve mükemmel cevap veren yalnız ve yalnız Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'dır ki; başında أَوْلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۖ فِيهِ fermanıyla ilân edilmiş.

~~~

Madem baştan buraya kadar bir hakikati anladın. Elbette bu hakikatten anlaşılıyor ki, Kur'ân'ın anâsır-ı esasiyesi o dört hakikattir. Yani; "tevhid", "nübüvvet", "haşir" ve "adalet"tir. İşte bu dört hakikat nasıl ki mecmu-u Kur'ân'da dört rükündür. Öyle de, o dört makasıd çok sûrelerin her birisinde bulunuyorlar. Her bir sûre bir küçük Kur'ân olur. Belki çok cümlelerin içinde de o dört maksada telmihen işaretler var.

Belki bazen birtek kelimede o dört esasa remizler var. Çünkü Kur'ân'ın eczaları ve kelime ve âyetleri, mecmuuna karşı birer ayna hükmüne geçer, birbirinden in'ikâs eder. Güya Kur'ân müteselsilen âyet ve cümle ve kelimelerine o maksatların nurunu veriyor. Aynada güneş gibi bazen bir kelime, bir cümle; bir küçük Kur'ân'ı gösterir. İşte Kur'ân'a mahsus bu nükte, yani cüz, küll gibi aynı maksadı göstermesi maksadıyla Kur'ân müşahhas bir fert olduğu halde, çok efradı bulunan bir küllî gibi ilm-i mantıkça târif edilir. Demek Kur'ân'da bin Kur'ân'lar var ki, şahs-ı küllî olmuş. Hem öyle de lâzım gelir. Çünkü hadsiz ve gayet muhtelif tâifelere ders olduğu için, aynı derste hadsiz o tâifeler adedince dersler bulunmak lâzım gelir.

Suâl. Eğer denilse: Bu dört maksad-ı asliyeyi bize أَلْحَمْدُ لِلهِ ve ³ بِسْمِ اللهِ ve أَلْحَمْدُ لِلهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ عَنْهِ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ عَنْهِ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْعَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْمَا اللهِ ve أَلْمَا اللهِ ve أَلْحَمْدُ اللهِ ve أَلْمَا اللهُ اللهِ ve أَلْمَا اللهِ ve أَلْمَا اللهُ عَلَيْهِ اللهِ ve أَلْمَا اللهُ عَلَيْهِ اللهِ ve أَلْمُ اللهِ ve أَلْمُ اللهِ ve أَلْمَا اللهُ عَلَيْهِ اللهِ ve أَلْمَا اللهُ عَلَيْهِ اللّهِ ve أَلْمُ اللّهُ عَلَيْهِ اللّهِ ve أَلْمُ اللهِ ve أَلْمَا اللهِ ve أَلْمَا اللهُ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ اللّهِ عَلَيْهِ عَلْمِ عَلَيْهِ

Gevap: Deriz ki: Madem بِسْمِ اللهِ Allah'ın abdlerine bir ders olarak nâzil olmuş, elbette "söylemek" mânâsında olan قُلُ kelimesi Bismillâh içinde vardır. İlm-i sarf ile, "mukadder" tâbir edilir. İşte بِسْمِ اللهِ 'taki قُلُ ، قُلُ takdiri, bütün Kur'ân'daki قُلُ ، قُلُ ، قُلُ ، قُلُ 'taki

^{1 &}quot;İşte (eşsiz, mucize) Kitap: Onun (Allah tarafından indirildiği ve baştan sona hakikatler mecmuası olduğu) hakkında hiçbir şüphe yoktur." (Bakara sûresi, 2/1, 2)

 $^{^2}$ "Allah'ın adıyla..." (Fâtiha sûresi, $1/1)\,$

^{3 &}quot;Bütün hamdler, övgüler Allah'adır." (Fâtiha sûresi, 1/2; En'âm sûresi, 6/1; A'râf sûresi, 7/43; Yûnus sûresi, 10/10; İbrahim sûresi, 14/39; Nahl sûresi, 16/75; ...)

أولُّ 'dür. Buna binâen وَالله kelimesinde risalete işaret olduğu gibi, Bismillâh'ta dahi ulûhiyete remiz var ve بشب 'deki ب 'nin takdimi, 'فُلْ 'ün besmelenin âhirinde mukadder olması "hasr ve yalnız" mânâsını ifade ettiğinden tevhide işaret ediyor. Yani, yalnız O'nun ismiyle başla ve medet al. Ve Rahmân isminde adaletin nizamına ve rahmetin cilvelerine işaret var. Çünkü muhtelif, karmakarışık mevcudat, intizamı ile güzelleşmiş. Ve rahmetin cilvelerine mazhar olabilir. Ve Rahîm'de haşre işaret var. Çünkü mânâsında hem affetmek, hem rahmet ve şefkat etmek.. ve bu fâni dünyada o dört mânâ, hakikati ile umumî bir surette görünmediğinden elbette bir diyar-ı âherde o mânâlar tamamıyla tezâhür edebilir. Hem rahmet ve şefkatin hakikati, dirilmemek üzere ölmekle kabil-i tevfik değildir. Demek Rahîm'deki şefkat, parmağını cennete uzatmış gösteriyor.

 ^{2} نُحْمُدُ رُبُو 'da ulûhiyetin zâhir işârâtı var. Çünkü bütün hamd Allah'a mahsustur. Ulûhiyeti gösterdiği gibi, tevhidi de gösteriyor.

Evet, لَّهُ 'deki *lâm*, ilm-i sarfça bir mânâsı ihtisas ve istihkaktır. اُلْحَمْدُ 'de-ki *elif-lâm* bir mânâsı istiğraktır. Demek bütün hamdler Allah'a mahsustur. Demek tevhidi, kat'î ifade ediyor.

3رَبِّ الْعَالَمِينَ lafzında hem adalete, hem nübüvvete işaret var. Çünkü on sekiz bin âlemin zerreden ve zerrelerden, sineklerden tut, tâ bin defa zeminden büyük seyyareler ve yıldızlara kadar gayet mükemmel bir muvazene, bir intizam, bir mükemmel terbiye, gayet mükemmel bir adâlet-i kübrayı gösteriyor.

Nübüvvete işareti ise: Madem nev-i beşerin fitrî kuvvelerine sâir hayvanât gibi had konulmamış, ondan tecavüzât çıkmış. Hem insan; maddî olduğu gibi, mâneviyat cihetinde de bütün kâinatla alâkadar olmasından, hilkat-i kâinattaki hikmet-i âliye-i beşeriyeti, nizam ve intizam altında olan çekirdek hükmünde olan istidadatı, inkişaf ettirmekle emanet-i kübrâ vazifesini yapmak cihetiyle nübüvvet zarurîdir ki: مَبِّ الْعَالَمِينَ 'deki عَالَمِينَ içindeki yüksek makamını bulabilsin ve halife-i zemîn olup melâikeye rüçhaniyetini gösterebilsin.

^{1 &}quot;Bütün hamdler, övgüler âlemlerin Rabbi Allah'adır. Rahmânü'r-Rahîm Allah, din gününün, hesap gününün tek hâkimidir." (Fâtiha sûresi, 1/2-4)

² "Bütün hamdler, övgüler Allah'adır."

 $^{^3\,\,}$ "(Bütün hamdler, övgüler) âlemlerin Rabbi Allah'adır." (Fâtiha sûresi, 1/2)

Ve أَوْمِ الدِّينِ yani, din günü ve ceza günü ve mâneviyat günü demek. Nasıl dünya; maddiyat ve maddî harekâtın ve amellerinin günüdür. Elbette o harekâtın neticelerini ve o hizmetlerinin ücretlerini ve o mâneviyatın semeratlarını belki o fâniyat ve zâilâtın bâkî ve daimî eserlerini ve âlem-i misal sinemasıyla ve fotoğrafıyla alınan umum o fâniyat ve zâillerin sayfa-yı amellerini gösterecek ve neşredecek bir gün gelecektir, diye ifade ediyor.

Bismillâh, elhamdülillâh cümleleri gibi Kur'ân'da ekseri yerlerinde böyle dört unsur-u esasiye içinde görünebilir. Meselâ: اإِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوْثَرَ bir sadef gibi bu dört cevahir içindedir. Dikkat etsen görürsün. "Biz sana verdik Kevser'i." Yani, Zât-ı Zülcelâl'in seni nübüvvetle ve maddî-manevî temin-i adâletle müşerref ettiği gibi, cennette Kevser'i ihsan ediyor.

Ey sâil! Pek uzun hakikati kısa kesip bu üç misali minval ve mekik yap; üstünde o münasebât ve işârâtı dokumaya başla. Biz de şimdi *Bismillâh*'tan başlıyoruz. İzahı, tafsîli Risale-i Nur ve "Birinci Söz" ve "Besmele Lem'ası"na ve sâir Risale-i Nur'daki *Bismillâh*'ın hakikatlerine dair hüccetlerine havale edip, yalnız nazm itibarıyla küçük bir îma ederiz. Şöyle ki:

Bismillâh güneş gibidir. Başkalarını tenvir ettiği gibi, kendini de gösteriyor. Her nefes ve her dakika ruhlar ona hava ve su gibi muhtaç olduğundan onun hakikatini herkesin ruhu hisseder. Kalb ve hayal bilmese de ehemmiyeti yok. Onun için beyan ve tariften müstağnidir.

Harfler ve cüzlerinden evvelâ ب 'nin fenn-i sarfça bir mânâsı istiânedir. Bir mânâ-yı örfîsi teberrük mânâsı olmasından bu ب 'nin merci-i müteallı-kı kendi mânâsından çıkan أَشْتَعِينُ ve أَشْتَعِينُ fiillerine bağlanıyor. Veyahut 'أَوْرَأُ fiillerine bağlanıyor. Veyahut 'يُسْمِ اللهِ 'taki perdesinde فُلُ (söyle)'den çıkan وأَوْرَأُ (oku) fiiline bakar. Yani: "Yâ Rabbi, ben senin isminin yardımıyla ve onun bereketiyle okuyacağım. Her şey senin kudretinle ve icadınla ve tevfîkinle olduğu gibi, yalnız ve yalnız senin isminle başlıyorum."

 $^{^{1}\,\,}$ "Din gününün, hesap gününün tek hâkimidir." (Fâtiha sûresi, $1/4)\,\,$

² Kevser sûresi, 108/1.

³ Yardım istiyorum.

Yümün ve bereket umarak başlıyorum..

Demek $Bismill \hat{a}h$ 'tan sonra $\mathring{\hat{b}}_{2}$ okumak lafzı, âhirinde mukadder olmasından hem ihlâs, hem tevhidi ifade eder.

Ama المنبي kelimesi ise: Biliniz ki, Zât-ı Vâcibü'l-vücud'un bin bir esmâsından bir kısmına "esmâ-yı zâtiye" denilir ki, her cihette, Zât-ı Akdes'i gösterir. O'nun adı ve O'nun unvanıdır. "Allah, Ehad, Samed, Vâcibü'l-vücud" gibi çok esmâ var. Bir kısmına da "esmâ-yı fiiliye" tabir edilir ki, çok nevileri var. Meselâ, "Gaffar, Rezzak, Muhyî, Mümît, Mün'im, Muhsin."

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ: Hem geçmiş, hem gelecek, hem maddî, hem mânevi bayramlarınızı ve mübarek gecelerinizi bütün ruh u canımla tebrik ve ettiğiniz ibadet ve duaların makbuliyetini rahmet-i ilâhiyeden bütün ruh u canımızla niyaz edip, isteyip, o mübarek dualara âmîn deriz.

Sâniyen: Hem çok defa mânevî, hem çok cihetlerden ehemmiyetli iki suâllerine mahrem cevap vermeye mecbur oldum.

Birinci Suâlleri: Niçin eskiden Hürriyetin başında siyasetle hararetle meşgul oluyordun, bu kırk seneye yakındır ki bütün bütün terk ettin?

Elcevap: Siyaset-i beşeriyenin en esaslı bir kanun-u esasîsi olan, "Selâmet-i millet için fertler feda edilir. Cemaatin selâmet-i için eşhas kurban edilir. Vatan için her şey feda edilir." diye, bütün nev-i beşerdeki şimdiye kadar dehşetli cinayetler bu kanunun sû-i istimalinden neş'et ettiğini katiyen bildim. Bu kanun-u esasî-yi beşeriye, bir hadd-i muayyenesi olmadığı için çok sû-i istimale yol açmış. İki Harb-i Umumî, bu gaddar kanun-u esasînin sû-i istimalinden çıkıp bin sene beşerin terakkiyâtını zîr ü zeber ettiği gibi, on câni yüzünden doksan mâsumun mahvına fetva verdi. Bir menfaat-i umumî perdesi altında şahsî garazlar, bir câni yüzünden bir kasabayı harap etti. Risale-i Nur bu hakikati bazı mecmua ve müdafaatta isbat ettiği için onlara havale ediyorum.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

İşte, beşeriyet siyasetlerinin bu gaddar kanun-u esasîsine karşı, Arş-ı Âzam'dan gelen Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'daki bu gelen kanun-u esasîyi buldum. O kanunu da şu âyet ifade ediyor:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرِى
^{1}
 مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا ^{2}

Yani, bu iki âyet, bu esası ders veriyor ki: "Bir adamın cinayetiyle başkalar mesul olmaz. Hem bir mâsum, rızası olmadan, bütün insana da feda edilmez. Kendi ihtiyarıyla, kendi rızasıyla kendini feda etse, o fedakârlık bir şehadettir ki, o başka meseledir" diye, hakikî adalet-i beşeriyeyi te'sis ediyor. Bunun tafsilâtını da Risale-i Nur'a havale ediyorum.

İkinci Suâl: Sen eskiden şarktaki bedevî aşâirde seyahat ettiğin vakit, onları medeniyet ve terakkiyâta çok teşvik ediyordun. Neden kırk seneye yakındır medeniyet-i hâzıradan "mim'siz" diyerek hayat-ı içtimaiyeden çekildin, inzivaya sokuldun?

Elcevap: Medeniyet-i hâzıra-yı garbiye, semavî kanun-u esasîlere muhalif olarak hareket ettiği için seyyiâtı hasenatına; hataları, zararları, faydalarına râcih geldi. Medeniyetteki maksud-u hakikî olan istirahat-i umumiye ve saadet-i hayat-ı dünyeviye bozuldu. İktisat, kanaat yerine israf ve sefahet; ve sa'y ve hizmet yerine tembellik ve istirahat meyli galebe çaldığından, bîçâre beşeri hem gayet fakir, hem gayet tembel eyledi. Semavî Kur'ân'ın kanun-u esasîsi,

ferman-ı esasîsiyle: "Beşerin saadet-i hayatiyesi, iktisat ve sa'ye gayrette olduğunu ve onunla beşerin havas, avâm tabakası birbiriyle barışabilir." diye Risale-i Nur bu esası izaha binâen, kısa bir-iki nükte söyleyeceğim:

Birincisi: Bedevîlikte beşer üç-dört şeye muhtaç oluyordu. O üç-dört hâcâtını tedarik etmeyen, on adette ancak ikisiydi. Şimdiki garp medeniyet-i

^{1 &}quot;Hiçbir günahkâr, başkasının günahını yüklenmez." (En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38)

^{2 &}quot;Kim katil olmayan ve yeryüzünde fesat çıkarmayan bir kişiyi öldürürse sanki bütün insanları öldürmüş gibi olur." (Mâide sûresi, 5/32)

 $^{^{3}\,}$ "Ve insan için ancak emeğinin karşılığı vardır." (Necm sûresi, 53/39)

 $^{^{4}\,\,}$ "Yiyin, için fakat israf etmeyin." (A'râf sûresi, 7/31)

zâlime-i hâzırası, sû-i istimâlât ve israfat ve hevesatı tehyiç ve havâic-i gayr-i zaruriyeyi, zarurî hâcâtlar hükmüne getirip görenek ve tiryakilik cihetiyle, şimdiki o medenî insanın tam muhtaç olduğu dört hâcâtı yerine, yirmi şeye bu zamanda muhtaç oluyor. O yirmi hâcâtı tam helâl bir tarzda tedarik edecek, yirmiden ancak ikisi olabilir; on sekizi muhtaç hükmünde kalır. Demek, bu medeniyet-i hâzıra insanı çok fakir ediyor. O ihtiyaç cihetinde beşeri zulme, başka haram kazanmaya sevk etmiş. Bîçâre avâm ve havas tabakasını daima mübarezeye teşvik etmiş. Kur'ân'ın kanun-u esasîsi olan "vücub-u zekât, hurmet-i riba" vasıtasıyla avâmın havassa karşı itaatini ve havassın avâma karşı şefkatini temin eden o kudsî kanunu bırakıp burjuvaları zulme, fukaraları isyana sevk etmeye mecbur etmiş. İstirahat-i beşeriyeyi zîr ü zeber etti.

İkinci nükte: Bu medeniyet-i hâzıranın harikaları, beşere birer nimet-i rabbâniye olmasından, hakikî bir şükür ve menfaat-i beşerde istimali iktiza ettiği halde, şimdi görüyoruz ki, ehemmiyetli bir kısım insanı tembelliğe ve sefahete ve sa'yi ve çalışmayı bırakıp istirahat içinde hevesatı dinlemek meylini verdiği için, sa'yin şevkini kırıyor. Ve kanaatsizlik ve iktisatsızlık yoluyla sefahete, israfa, zulme, harama sevk ediyor.

Meselâ, Risale-i Nur'daki "Nur Anahtarı"nın dediği gibi: Radyo büyük bir nimet iken, maslahat-ı beşeriyeye sarf edilmekle bir mânevî şükür iktiza ettiği halde, beşte dördü hevesata, lüzumsuz, mâlâyâni şeylere sarf edildiğinden, tembelliğe, radyo dinlemekle heveslenmeye sevk edip sa'yin şevkini kırıyor. Vazife-i hakikiyesini bırakıyor.

Hattâ çok menfaatli olan bir kısım harika vesait, sa'y ve amel ve hakikî maslahat-ı ihtiyac-ı beşeriyeye istimali lâzım gelirken, ben kendim gördüm, ondan bir-ikisi zarurî ihtiyâcâta sarf edilmeye mukabil, ondan sekizi keyif, hevesat, tenezzüh, tembelliğe mecbur ediyor. Bu iki cüz'î misale binler misaller var.

Elhâsıl: Medeniyet-i garbiye-i hâzıra, semavî dinleri tam dinlemediği için, beşeri hem fakir edip ihtiyacatı ziyadeleştirmiş... İktisat ve kanaat esasını bozup israf ve hırs ve tamahı ziyadeleştirmeye, zulüm ve harama yol açmış.

Hem beşeri vesait-i sefahete teşvik etmekle, o bîçâre muhtaç beşeri tam tembelliğe atmış, sa'y ve amelin şevkini kırıyor. Hevesata, sefahete sevk edip ömrünü faydasız zayi ediyor.

Hem o muhtaç ve tembelleşmiş beşeri, hasta etmiş. Sû-i istimal ve israfatla yüz nevi hastalığın sirayetine, intişarına vesile olmuş. Hem üç şiddetli ihtiyaç ve meyl-i sefahet ve ölümü her vakit hatıra getiren kesretli hastalıklar ve dinsizlik cereyanlarının o medeniyetin içlerine yayılmasıyla intibaha gelip uyanmış beşerin gözü önünde ölümü idam-ı ebedî suretinde gösterip her vakit beşeri tehdit ediyor, bir nevi cehennem azâbı veriyor.

İşte bu dehşetli musibet-i beşeriyeye karşı Kur'ân-ı Hakîm'in dört yüz milyon talebesinin intibahıyla ve içinde semavî, kudsî kanun-u esasîleriyle bin üç yüz sene evvel gösterdiği gibi, yine bu dört yüz milyonun kendi kudsî esasî kanunlarıyla beşerin bu üç dehşetli yarasını tedavi etmesini; ve eğer yakında kıyâmet kopmazsa, beşerin hem saadet-i hayat-ı dünyeviyesini, hem saadet-i hayat-ı uhreviyesini kazandıracağını; ve ölümü, idam-ı ebedîden çıkarıp âlem-i nura bir terhis tezkeresi göstermesini; ve ondan çıkan medeniyetin mehasini, seyyiâtına tam galebe edeceğini; ve şimdiye kadar olduğu gibi dinin bir kısmını, medeniyetin bir kısmını kazanmak için rüşvet vermek değil, belki medeniyeti ona, o semavî kanunlara bir hizmetkâr, bir yardımcı edeceğini, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın işârât ve rumuzundan anlaşıldığı gibi, rahmet-i ilâhiyeden şimdiki uyanmış beşer bekliyor, yalvarıyor, arıyor!

> اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹ Said Nursî

~~*U*~

Aziz, sıddık, fedakâr kardeşlerim,

Çok yerlerden telgraf ve mektuplarla bayram tebrikleri aldığım ve çok hasta bulunduğum için, vârislerim olan Medresetü'z-Zehra erkânları benim bedelime hem kendilerini, hem o has kardeşlerimizin bayramlarını tebrik etmekle beraber, âlem-i İslâm'ın büyük bayramının arefesi olan ve şimdilik Asya ve Afrika'da inkişafa başlayan ve dört yüz milyon Müslümanı birbirine kardeş ve maddî ve mânevî yardımcı yapan İttihad-ı İslâm'ın, yeni teşekkül eden

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

 $^{^{2} \;\;}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

³ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

İslâmî devletlerde tesise başlamasının ve Kur'ân-ı Hakîm'in kudsî kanunlarının o yeni İslâmî devletlerin kanun-u esasîsi olmasından dolayı büyük bayram-ı İslâmiye'yi tebrik ve dinler içinde bütün ahkâm ve hakikatlerini akla ve hüccetlere istinad ettiren Kur'ân-ı Hakîm'in, zuhura gelen küfr-ü mutlakı tek başıyla kırmasına çok emareler görülmesi ve beşer istikbalinin de, bu gelen bayramını tebrikle beraber, Medresetü'z-Zehra'nın ve bütün Nur talebelerinin hem dahil, hem hariçte, hem Arapça, hem Türkçe Nur'ların neşriyatına çalışmalarını ve dindar Demokratlar'ın bir kısm-ı mühimmi Nur'ların serbestiyetine taraftar çıkmalarını bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

Bu sene hacıların az olmasına çok esbap varken, yüz seksen binden ziyade hacıların o kudsî farizayı ve din-i İslâm'ın kudsî ve semavî kongresi hükmünde olan bu hacc-ı ekberi büyük bir bayramın arefesi noktasında olarak bütün ruh u canımızla tebrik ediyoruz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Hasta kardeşiniz Said Nursî

~~~

Emirdağ'ın Mânidar Bir Hâtırası

Beş seneden beri teneffüs için Emirdağ'ın etrafında faytonla gezdiğim zaman, garip bir tarzda, bir yaşından yedi yaşına kadar küçücük çocuklar, valide ve pederlerine karşı gösterdikleri alâkadan ziyade bir iştiyakla faytonuma koşup elime sarılıyorlardı. Hattâ bir-iki defa fayton altına düşüp harika bir tarzda zarar görmeden kurtuldular. Hattâ hiç beni görmeyen, bilmeyen bir ve iki, üç yaşında çocuklar yalın ayak dikenler içinde koşa koşa faytona yetişiyorlar, büyük adamlar gibi temenna edip "Elinizi öpelim." derlerdi. Bu hale hem ben, hem kardeşlerim ve görenler hayret ediyorduk. Bu hal bir mahalleye mahsus değil; her tarafta hattâ köylerinde aynı hal devam ediyordu.

Beni aldatmayan bir hatıra-yı hakikatle benim ve arkadaşlarımın kanaatimiz geldi ki, bu mâsum tâifenin masumiyetleri cihetiyle, sevk-i fıtrî denilen bir hiss-i kable'l-vuku ile, Risale-i Nur'un bu memlekette mâsum çocuklara ve

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

kendilerine çok menfaati olacak diye, akıl ve fikirleri derk etmediği halde, o mâsumâne hisle Risale-i Nur'un mânâsı itibarıyla tercümanına, annesine yalvarmasından ziyade bir iştiyakla koşuyorlardı.

Biz de bir hiss-i kable'l-vuku ile hissediyoruz ki, ileride bu küçük mâsum mahlûklarda büyük Nurcular çıkacak. Ve ileride Nur'un has şâkirtleri olacak ki, bu vaziyeti gösteriyorlar.

Ben de bu nevi küçücük mâsumları, evlâdım olmadığından, evlâd-ı mâneviye olarak dualarıma umumen dahil ettim. Her sabah bunları da Nur talebeleriyle beraber dualarımda yâd ediyorum.

Hem onlardan bir yaşındaki mâsumu, kırk yaşındaki lâkayt bir adama tercih etmeye sebep, bunlar günahsız ve samimî bir alâka göstermesinden, elbette onları, sevk eden bir hakikat var. Ben de o cihetten onları; büyüklere temenna ettiğim gibi, onların temennalarına ciddî mukabele ediyorum.

Hem mâsumiyetleri, hem ileride tam Nurcu olmalarına binâen, dualarını kendi hakkımda makbul olacak diye onlara derdim: "Madem siz benim evlâd-ı mâneviyem oldunuz. Ben de size dua ediyorum. Siz de günahınız olmadığı için, duanız benim hakkımda inşaallah makbuldür. Siz de bana dua ediniz. Çünkü ziyade hastayım." derdim.

Ben ve benim yanımdaki kardeşlerimin kuvvetli bir ihtimalle kanaatimiz geliyor ki, masonlar ve zındıkların plânı ile bolşevizm tarzında gençleri terbiye etmek için bir vakit bazı mektepler açıldığı ve sonra değişen bu mekteplerle gençleri ifsada çalıştıklarına mukabil, İslâmiyet'in kahraman bayraktarı olan Türk milletinin mâsum küçük yavruları, nuranî bir intibah ve bir hiss-i kable'l-vuku ile Nur'lardan ders almaları, gençlerin başına gelen o belâya karşı bir mukabeledir ki, inşaallah o yavruların hem kendileri, hem gençler, mason ve zındıkların şerlerinden kurtulmasına bir işarettir ki, bu acip vaziyeti gösteriyorlar.

Said Nursî

Aziz, sıddık kardeşlerim ve mânevî Medresetü'z-Zehra'nın Nur şâkirtleri,

Ben Isparta'ya geldiğim vakit, Isparta'da İmam-Hatip ve vâiz mektebinin açılacağını haber aldım. O mektebe kayıt olacak talebelerin ekserisi Nurcu olmaları münasebetiyle o mektebin civarında gayr-i resmî bir surette bir Nur medresesi açılıp, o mektebi bir nevi medrese-i Nuriye yapmak fikriyle bir hâtıra kalbime geldi. Bir-iki gün sonra, güya bir ders vereceğim diye etrafta şâyi olmasıyla, o dersimi dinlemek için rical ve nisâ kafilelerinin etraftan gelmeleriyle anlaşıldı ki, böyle nim-resmî ve umumî bir medrese-i Nuriye açılsa, o derece kalabalık ve tehacüm olacak ki, kabil olmayacak. Afyon'da mahkemeye gittiğimiz vakitki gibi pek çok lüzumsuz içtimalar olmak ihtimali bulunduğundan, o hâtıra terk edildi, kalbe bu ikinci hakikat ihtar edildi. Hakikat de şudur:

"Her bir adam eğer hanesinde dört-beş çoluk çocuğu bulunsa kendi hanesini bir küçük medrese-i Nuriye'ye çevirsin. Eğer yoksa, yalnız ise, çok alâkadar komşularından üç-dört zat birleşsin ve bu heyet bulundukları haneyi küçük bir medrese-i Nuriye ittihaz etsin. Hiç olmazsa işleri ve vazifeleri olmadığı vakitlerde, beş-on dakika dahi olsa Risale-i Nur'u okumak veya dinlemek veya yazmak cihetiyle bir miktar meşgul olsalar, hakikî talebe-i ulûmun sevaplarına ve şereflerine mazhar oldukları gibi, İhlâs Risalesi'nde yazılan beş nevi ibadete de mazhar olurlar. Hakikî ilim talebeleri gibi, onların maişetlerini temin hususundaki âdi muameleleri de bir nevi ibadet hükmüne geçebilir." diye kalbe ihtar edildi... Ben de kardeşlerime beyan ediyorum...

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي⁴

Hasta kardeşiniz Said Nursî

~~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^2\,\,}$ "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

 $^{^{3}\,\,}$ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

⁴ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

29.11.1951 Eskişehir

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Bütün ruh u canımla hizmet-i Kur'âniye ve imaniyenizi tebrik ediyorum. Bu mektupta bir ince meseleyi meşveret suretiyle reyinizi almak için gönderdik. Münasip midir? Değilse ıslah edersiniz.

Sâniyen: Risale-i Nur'da isbat edilmiş ki, insanların ayn-ı zulümleri içinde kader-i ilâhî adalet eder. Yani, insanlar bazı sebeple haksız zulmeder, birisini hapse atar. Fakat kader-i ilâhî aynı hapiste başka sebebe binâen adalet ediyor ki, hakikî bir suça binâen o hapisle onu mahkûm ediyor.

İşte, şimdi bu hakikati gösteren, başıma gelen acip bir misali şudur: Yirmi sekiz senedir müteaddit vilâyetlerde ve mahkemelerde benim mesuliyetime ve mahkûmiyetime ve mahpusiyetim gibi zâlimâne işkence ve cezalarına gösterdikleri sebep, hiçbir emaresini bulmadıkları mevhum bir suçum şudur:

Diyorlar: "Said, dini siyasete âlet yapmak ister ve yapıyor." Hâlbuki bu dâvâlarına otuz senelik musibetli yeni hayatımda ve otuz büyük mecmualarımda bu suça müsbet bir delil bulamadılar. Hâlbuki böyle meselelerde bir mahkeme madem bulmadı ve mesul edemedi. Başka mahkemelerin musırrâne aynı meseleyi esas tutmaları, bütün bütün kanuna ve akla ve âdete muhalif bir hâlettir. Belki siyaseti dinsizliğe âlet edenler kısmı, kendilerine bir perde olarak bu ithamı bizlere ediyorlar.

Bununla beraber, dine hizmet itibarıyla taallûk eden eski altmış senelik hayat-ı ilmiyem kat'î bir hüccet ve yakîn bir delildir ki, bütün hayatımda temas ettiğim siyaseti ve dünyayı ve bütün içtimaî cereyanları dine hizmetkâr ve âlet ve tâbi yapmak düsturuyla hareket etmişim. Mahkemelerde de hem dâvâ, hem isbat etmişim ki, değil dini siyasete âlet yapmak, belki birtek haki-kat-i imaniyeyi dünya saltanatına değiştirmediğimi kat'î delillerle isbat ettiğim halde, böyle yirmi vecihle hakikate muhalif ve divanecesine büyük makamı-

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

nızı işgal eden bir kısım adliye memurları ve siyasî adamlar bu acip hurafe gibi meseleyi hakikat zannedip yirmi sekiz sene bana zulmettiklerinin hakikî sebebini bugünlerde bildim. Sebebi bu ki:

Bu enaniyetli zamandaki hizmet-i imaniyede en büyük tehlikem ve mânevî en büyük suçum ve cinayetim; bu zamanda hizmet-i Kur'âniye'mi şahsıma ait maddî ve mânevî terakkiyatıma ve kemâlâtıma âlet yapmak imiş. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrediyorum ki, bu uzun zamanlarda ihtiyarım haricinde hizmet-i imaniyemi, değil maddî ve manevî terakkiyatıma ve kemâlâtıma ve azaptan ve cehennemden kurtulmama ve hattâ saadet-i ebediyeme vesile yapmama, belki hiçbir maksada katiyen âlet etmekliğime gayet kuvvetli, mânevî bir mâni görüyordum. Hayret, hayret içinde kalıyordum.

Acaba herkesin hoşlandığı mânevî makamatı ve uhrevî saadetleri a'mâl-i sâliha ile onları kazanmak ve müteveccih olmak, hem meşrû, hem hiçbir cihet-i zararı olmadığı halde, niçin böyle ruhen men ediliyorum? Rıza-yı ilâhîden başka vazife-i fıtriye-i ilmiyenin sevkiyle yalnız ve yalnız imana hizmetin kendisi ayn-ı ücret bana gösterilmiş. Çünkü şimdi bu zamanda hiçbir şeye âlet ve tâbi olmayan ve her gayenin fevkinde olan hakâik-i imaniyeyi fıtrî ubudiyetle muhtaçlara tesirli bir surette bildirmenin bu dehşetli zamanda çâre-i yegânesi ve imanı kurtaracak ve kat'î kanaat verecek, bu tarzda, yani hiçbir şeye âlet olmayan bir ders-i Kur'ânî lâzımdır ki, küfr-ü mutlakı ve mütemerrid ve inatçı dalâleti kırsın ve herkese kanaat-i kat'iye verebilsin. Böyle bir derse, bu zamanda bu şerâit dahilinde hiçbir şahsî ve uhrevî ve dünyevî, maddî ve mânevî bir şeye âlet edilmediğini bilmekle kat'î kanaat gelebilir. Yoksa, komitecilikten ve cemiyetçilikten tevellüd eden dehşetli dinsizlik şahsiyet-i mâneviyesine karşı mukabil çıkan bir şahsın en büyük bir mertebe-i mâneviyesi de bulunsa, yine vesveseleri bütün bütün izale edemez. Çünkü imana girmek isteyen muannidin nefsi ve enesi diyebilir ki: "Bu kudsî şahıs, dehâsıyla ve harika makamıyla bizi kandırdı." diye bir şüphesi kalır.

Cenab-ı Hakk'a şükür ki, yirmi sekiz sene dini siyasete âlet ithamı altında kader-i ilâhî bu zulm-ü beşerîde benim ruhumu, ihtiyarım haricinde, dini hiçbir şahsî şeyde âlet etmemek için, beni, beşerin zâlimâne eliyle ayn-ı adalet olarak tokatlıyor. Yani, "Sakın, sakın!" diye îkaz ediyor. "İman hakikatini kendi şahsına âlet yapma! Tâ imana muhtaç olanlar anlasınlar ki, yalnız hakikat konuşuyor. Nefsin evhamları, şeytanın desiseleri kalmasın, sussun."

Hakikaten Risale-i Nur'un bahsettiği hakikatlerin aynı meâlinde milyonlar kitap o hakikatleri belîğane neşrettikleri halde ve binler hakikî âlimler ders vermeleriyle bu memlekette dehşetli küfr-ü mutlakı tam durduramadıkları halde, Nur'lar, mezkûr sırra binâen bir cihette galebe ettiğini düşmanları dahi tasdik ederler.

Evet, küfr-ü mutlaka karşı, bu ağır şerâit içinde Nur'lar bu işi görmüş, meydandadır. Demek Nur'ların kuvveti bu sırr-ı azîmden ileri geliyor.

Ben de bütün ruh u canımla yirmi sekiz sene bu işkenceli musîbetlerime razı oldum. Hakkımı helâl ettim. Âdil kadere de derim ki: Müstehak idim senin bu şefkatli tokatlarına... Yoksa gayet meşrû, zararsız, herkesin lillâh için takip ettikleri mübarek mesleğe girseydim, yanı maddî ve mânevî hislerimi bütün feda etmeseydim, hizmet-i imaniyede bu acip mânevî kuvveti kaybedecektim. İşte bu kuvvetin bir acip numûnesi bazı zatların ki, ben onların ancak ednâ bir talebesi olabildiğim halde, onların hakâik-i imaniyeye dair bir kitabını birisi okumuş, Risale-i Nur'un da bir sayfasını okumuş. Risale-i Nur'un bir sayfasıyla daha ziyade imanını kurtardığını ikrar etmiş.

Duanıza muhtaç kardeşiniz Said Nursî

~~~~

Üstadımız diyor ki:

Mahkemelerin tehirinde hayır var. Şimdiye kadar Nur'a ve Nurculara verilen zahmetler, rahmetlere dönmesi gösteriyor ki, bu tehirde de hayırlar var ki, birisi bu olmak ihtimali var:

Hariç âlem-i İslâm'da Nur'un ehemmiyetli tesire başlaması ve inkişaf ve intişarı ve buranın siyasîleri Avrupa'ya bir rüşvet olarak bir derece Avrupalaşmak meylini göstermesi, hariçte zannedilmekle mahkemelerce Nur'un serbestiyet-i tâmmesi için karar vermek, hariç âlem-i İslâm'da Nur'ların hakikî ihlâsına böyle bir şüphe gelecekti ki, ya Nurcular riyakârlığa mecbur olmuşlar veyahut böyle medenîleşmek fikrinde olanlara ilişmiyorlar, zaaf gösteriyorlar diye, Nur'un kıymetine büyük zarar olduğu için, bu tehir o evhamları izale eder. Ve isbat ediyor ki, otuz seneden beri İslâmiyet'in şiarına muhalif şeylere baş eğmiyorlar.

~~~

 $^{^{1}\,}$ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

(Üstadımız notalar hükmünde söyledi, biz de kaleme aldık.)

Bu sene bu iki mahkemenin mâhiyetini beyan etmek lâzım geldi. Buradaki mahkeme ise:

Elli sene evvel Süfyan ve şapka hakkında bir hâdise mânâ vermişim. Sonra mahkemeler bunu bir kumandana tecavüzdür diye medâr-ı bahis ettiler. Afyon Mahkemesi benim cezamın şiddetine bir sebep, o tecavüzü, o mânâyı göstermiş. Hâlbuki, faraza yeni yazmışım ve o kumandan da sağdır farz edilsin. Dininde ve rejiminde mutaassıp İngiliz'in hükmü altında yüz milyon Müslüman, yüz senede İngiliz'in hem rejimini, hem dinini inkâr etmişlerken, kanunen adliyeleri onlara o ciheti medâr-ı mesuliyet yapmadığı halde, hem şimdi eski parti liderleri faraza o kumandanın üçte biri de olsalar –belki onun gibi birer kumandan idiler- benim o kumandana hadis ile vurduğum tokatın yirmi mislini, şimdiki cerideler daha şiddetli olarak o liderlere, o eski kumandanlara vurmaktadırlar; medâr-ı mesuliyet tutulmuyorlar, serbest oluyorlar. Hâlbuki, elli sene evvel bir hadisin taşını atmışım; yirmi sene sonra bir kumandan başını karşı tutmuş, başı kırılmış. Ölmüş gitmiş, alâkası hükûmetten ve dünyadan kesilmiş. Hâlbuki eski partinin liderleri mebus iken veya memur iken, hükümetle alâkaları olduğu halde onlara gelen tecavüz, Risale-i Nur'un vurduğu tokatın on, belki yüz derece ziyade iken, serbest cerideler intişar ediyor.

Amma kitaplar hakkında müsâderenin mâhiyeti: Risale-i Nur'un yüz otuz üç kitabından birtek kitabın bir-iki sayfası o tokatı bahsetmiş. Bunun dolayısıyla yüz otuz kitabı müsâdere etmek; bir adamın hatasıyla yüz otuz adamı cezalandırmak gibi bir acip gaddarâne zulüm olması ve şimdi kütüphanelerde, kitapçılarda ve ellerde gezen ve hususan vatan ve din aleyhinde dinsizlerin, mülhidlerin, zındıkların, komünistlerin kitapları, hattâ baştan aşağıya kadar İslâmiyet aleyhindeki Doktor Duzi'nin kitabı bazı ellerde gezmesi gösteriyor ki: Risale-i Nur'a karşı müsâdere, yerden göğe kadar haksız bir zulümdür, bir gadirdir.

Çünkü Risale-i Nur, ekser âlem-i İslâm'ın mühim merkezlerinde, bu yirmi sekiz senede bu vatanda ulemâların elinde gezdiği halde, hiçbir âlim, hiçbir filozof itiraz etmemiş. Mahkemeler ve siyasiyyûnlar, yalnız, biri tesettüre; diğeri de "Âhir zamanda bir kumandan başına şapka koyacak ve cebren

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıvla.

giydirecek." gibi iki meseleye ilişmişler. Sonra da bu meseleler için, dört-beş mahkeme, o meseleler dahi dâhil olduğu ve beraat verildiği halde, o bir-iki sayfai için yirmi bin sayfayı mesul ve mahkûm etmek hükmünde Risale-i Nur'u müsâdere etmek, aynı bu misale benziyor:

Bir adamın bir adama haksız değil, belki haklı taarruzu yüzünden ki, başkaları da onu medâr-ı mesuliyet görmediği ve beş mahkeme de cinayet saymadığı halde, o mevhum suçla yirmi bin adamı suçlu yapmak gibi, yirmi bin Nur sayfalarını bir-iki sayfa yüzünden müsâdere ve dört buçuk sene Afyon'da hapsetmek, o taarruzun yüz mislinden daha ziyade bir hatadır, bir cinayettir ve bu vatana da bir suikasttır.

Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Cenab-ı Hakk'a yüz bin şükür ediyoruz ki, elli beş sene bir gaye-i hayalim ve hayatımın bir neticesi olan Medresetü'z-Zehra'nın mânevî hakikatini siz, Medresetü'z-Zehra erkânları tamamıyla gösteriyorsunuz.

Sâniyen: Şiddetli hastalık ve sair sebeplerin tesiriyle ben Nurcu kardeşlerimle konuşamadığımdan ve o musahabeden mahrum kaldığımdan, benim bedelime sizler ve Risale-i Nur'un Kur'ân medresesinde Yeni Said'e verdiği ders ve Eski Said'in de *Hutbe-i Şâmiye* ve zeyilleri gibi hayat-ı içtimaiye medresesinde aldığı dersleri ve konuşmaları, bu bîçâre kardeşiniz bedeline, müştak olduğum kardeşlerimle benim yerimde konuşmalarını tevkil ediyorum.

Sâlisen: Bir küçük medrese-i Nuriye'yi kendi hanesinde tesis edip kahraman Tahirî gibi bir has, hâlis Nur nâşirini daire-i Nuriye'ye veren Tahirî'nin merhum pederinin vefatını, hem onun akrabasını, hem Isparta'yı, hem Nur dairesini tâziye ediyorum. Cenab-ı Hak, Nur'un hurufları adedince ruhuna rahmet eylesin, âmîn...

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Râbian: İnebolu, Zühretü'n-Nur'dan üç yüzü benim hesabıma tahsis etmiş. Ben de dedim: Yüz elli İsparta'ya ve yüz elli bana gelsin. Bana gelmiş; size gelen ise, ileride bana vereceğiniz Mektubat mecmuasına mukabil ve size borcum varsa hesap edersiniz...

Hâmisen: Irak tarafında, hususan Bağdat'taki Üstad-ı Âzam'ın türbedarına ve kardeşlerime selâmımı tebliğ ve hayatım müsaade ederse, bütün ruh u canımla o havaliye gitmek iştiyakımı bildirirsiniz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Hasta kardeşiniz Said Nursî

~~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ²

Aziz kardeşlerim,

Eski Said'in matbû eski eserlerinden birisi elime geçti. Merak ve dikkatle baktım. Bu gelen fıkra kalbe geldi. Münasipse Mektubat âhirinde yazılsın.

Evvelâ: Hürriyetin üçüncü senesinde aşâirler arasında meşrutiyet-i meşruayı aşâire tam bildirmek ve kabul ettirmek için Ertoş aşâiri içinde hususan Küdan ve Mamhuran'a verdiği ders ve 1329'da Matbaa-yı Ebüzziya'da tab' edilen, kırk bir sene evvel tab' edilmiş, fakat maatteessüf yirmi otuz seneden beri arıyordum, bulamamıştım. Bu defa birisi bir nüsha bulup bana göndermiş. Ben de Eski Said kafasını alıp ve Yeni Said'in sünuhatıyla dikkatle mütalâa ettim. Anladım ki, Eski Said acip bir hiss-i kable'l-vuku ile, otuz-kırk sene sonra şimdi vukua gelen vukuat-ı maddiye ve mâneviyeyi hissetmiş. Ve bedevî ekrad aşâiri perdesi arkasında, bu zamanın medenî perdesini kendilerine maske yapan ve vatan-perverlik perdesi altında dinsiz ve hakikî bedevî ve hakikî mürteci, yani, bu milleti, İslâmiyet'ten evvelki âdetlerine sevk eden hainleri görmüş gibi, onlarla konuşup başlarına vuruyor.

Sâniyen: O matbû eserin yüz beşinci sayfadan tâ yüz dokuza kadar parçaya dikkatle baktım. O zamanda aşâire ders verdiğim o suâller ve cevaplar

 $^{^{1}\,\,}$ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

vaktinde, mühim bir veli içlerinde bulunuyormuş. Benim de haberim yok. O makamda şiddetli itiraz etti. Dedi:

"Sen ifrat ediyorsun, hayali hakikat görüyorsun, bizi de tahkir ediyorsun. Âhir zamandır. Gittikçe daha fenalaşacak."

O vakit ona karşı matbû kitapta böyle cevap vermiş:

Herkese dünya terakkî dünyası olsun; yalnız bizim için mi tedennî dünyasıdır? Öyle mi? İşte, ben de sizinle konuşmayacağım. Şu tarafa dönüyorum; müstakbeldeki insanlarla konuşacağım:

Ey yüzden tâ üç yüz seneden sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş, sâkitâne benim sözümü dinleyen ve bir nazar-ı hafiyy-i gaybî ile beni temâşâ eden Said, Hamza, Ömer, Osman, Yusuf, Ahmed v.s size hitap ediyorum!

Tarih denilen mâzi derelerinden sizin yüksek istikbalinize uzanan telsiz telgrafla sizinle konuşuyorum. Ne yapayım, acele ettim, kışta geldim. Siz insaallah cennet-âsâ bir baharda gelirsiniz. Simdi ekilen nur tohumları zemininizde cicek acacaklar. Sizden sunu rica ederim ki, mâzi kıtasına geçmek için geldiğiniz vakit mezarıma uğrayınız. O çiçeklerin birkaç tanesini, mezartaşı denilen, kemiklerimi misafir eden toprağın kapıcısının başına takınız. Yâni, İhtiyar Risalesi'nin On Üçüncü Ricası'nda beyan ettiği gibi, Medresetü'z-Zehra'nın mekteb-i ibtidaîsi ve Van'ın yekpare taşı olan kalesinin altında bulunan Horhor medresemin vefat etmesi ve Anadolu'da bütün medreselerin kapatılmasıyla vefat etmelerine işaret ederek, umumunun bir mezar-ı ekberi hükmünde olmasına bir alâmet olarak, o azametli mezara azametli Van Kalesi mezartaşı olmuş. "Ev vüz sene sonra gelenler! Su kalenin basında bir medrese-i Nurive ciceğini vapınız. Cismen dirilmemis, fakat ruhen bâki ve genis bir hevette vasayan Medresetü'z-Zehra'yı cismanî bir surette bina ediniz" demektir. Zaten Eski Said ekser hayatı o medresenin hayaliyle gitmiş ve o matbû risalenin 147'nci sayfadan tâ 157'nci sayfaya kadar Medresetü'z-Zehra'nın tesisine ve faydalarına dair ehemmiyetli hakikatleri yazmış.

Bir fâl-i hayırdır ki, yirmi beş senelik dehşetli ve medreseleri öldüren istibdadın kırılmasıyla, Maarif Vekili Tevfik, Van'da "Şark Üniversitesi" namında Medresetü'z-Zehra'yı inşa etmesine karar vermesi ve ümidin haricinde Reis Celâl dahi mühim meseleler içinde Tevfik'in fikrine iştirak etmesi, Eski Said'in kırk sene evvelki sözü ve ricası doğru çıkacağını gösteriyor.

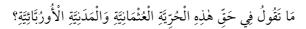
Şimdi kırk beş sene evvelki cevabının izahında üç hakikat beyan edilecek:

Birincisi: Eski Said bir hiss-i kable'l-vuku ile iki acip hâdiseyi hissetmiş, fakat rüya-yı sâdıka gibi tabire muhtaç imiş. Nasıl bir kırmızı perde ile beyaz veya siyah bir şeye bakılırsa kırmızı görünür. O da siyaset-i İslâmiye perdesiyle o hakikate bakmış. Hakikatin sureti bir derece şeklini değiştirmiş. O hazır büyük veli dahi o yanlışını görüp o cihette şiddetle itiraz etmiş. İşte o hakikat iki kısımdır:

Birincisi: Bu Osmanlı ülkesinde büyük bir parlak nur çıkacak. Hattâ Hürriyetten evvel pek çok defa talebelere teselli vermek için, "Bir nur çıkacak, gördüğümüz bütün fenalıklara karşı bu vatana saadet temin edecek." diyordu. İşte, kırk sene sonra Risale-i Nur o hakikati kör gözlere dahi gösterdi.

İşte Nur'un zâhiren, kemmiyeten dar cihetine bakmayarak, hakikat cihetinde keyfiyeten geniş ve fevkalâde menfaatini hissetmesi suretiyle, hem de siyaset nazarıyla bütün memleket-i Osmaniye'de olacak gibi ifade etmiş. O büyük veli, onun dar daireyi geniş tasavvurundan ona itiraz etmiş. Hem o zat haklı, hem Eski Said bir derece haklıdır. Çünkü Risale-i Nur imanı kurtarması cihetiyle o dar dairesi madem hayat-ı bâkiye ve ebediyeyi imanla kurtarıyor. Bir milyon talebesi bir milyar hükmündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı fâniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymettar ve mânen daha geniş olması, Eski Said'in o rüya-yı sâdıka gibi olan hiss-i kable'l-vuku ile o dar daireyi bütün Osmanlı memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki, inşaallah, o görüş, yüz sene sonra nurların ektiği tohumların sümbüllenmesiyle aynen o geniş daire Nur dairesi olacak, onun yanlış tâbirini sahih gösterecek.

İkinci hakikat: Kırk sene evvel Eski Said bu matbû kitabetlerinde, İşârâtü'l-i'câz'ın baştaki ifade-i meramında ve sair eserlerinde musırrâne ve mükerreren talebelerine diyordu ki: "Hem maddî, hem mânevî büyük bir zelzele-i içtimaî ve beşerî olacak. Benim dünya terkiyle inzivamı ve mücerred kalmamı gıpta edecekler." diyordu. Hattâ Hürriyetin birinci senesinde İstanbul'da Câmiü'l-Ezher'in Reis-i Ulemâsı olan Şeyh Bahît Hazretleri (rafimetullâfii aleyfi) İstanbul'da Eski Said'e sordu:

Said cevaben demiş:

Yani, "Osmanlı hükûmetindeki hürriyete ne diyorsun ve Avrupa hakkında fikrin nedir?"

O vakit Eski Said demiş: "Osmanlı hükûmeti Avrupa ile hâmiledir; Avrupa gibi bir hükûmeti doğuracak. Avrupa da İslâmiyet'e hâmiledir; o da bir İslâm devleti doğuracak." Şeyh Bahît'e söylemiş.

O allâme zat demiş: "Ben de tasdik ediyorum." Beraberinde gelen hocalara dedi: "Ben bununla münazara edip galebe edemem."

Birinci tevellüdü gözümüzle gördük. Bir çeyrek asır Avrupa'dan daha dinden uzak...

İkinci tevellüd de inşaallah yirmi otuz sene sonra çıkacak. Çok emarelerle, hem şarkta, hem garpta Avrupa içinde bir İslâm devleti çıkacak.

Üçüncü hakikat: Hem Eski Said, hem Yeni Said, hem maddî, hem mânevî büyük bir hâdise Osmanlı memleketinde büyük ve dehşetli ve tahribatçı bir zelzele-i beşeriye Osmanlı memleketinde olacak diye, hiss-i kable'l-vuku ile Eski Said mükerrer ve musırrane haber veriyordu. Hâlbuki o his ile Nur meselesinin aksiyle gayet geniş daireyi dar görmüş. Zaman onu ikinci Harb-i Umumî ile tam tasdik ettiği halde, onun o çok geniş daireyi Osmanlı memleketinde gördüğünü şöyle tâbir ediyor ki:

İkinci Harb-i Umumî beşere ettiği tahribat-ı azîme gerçi çok geniştir. Fakat hayat-ı dünyeviyeye ve bekasız medeniyete baktığı cihetinde, Osmanlı'daki tahribata nisbeten dardır. Osmanlı'daki mânevî zelzele hayat-ı ebediye ve saadet-i bâkiyenin zararına bir tahribat ve bir zelzele-i mâneviye-i İslâmiye mânen o ikinci Harb-i Umumî'den daha dehşetli olmasından, Eski Said'in o sehvini tashih ediyor ve rüya-yı sâdıkasını tam tâbir ediyor ve o hiss-i kable'l-vukuunu gözlere gösteriyor. Ve o muteriz ehl-i velâyeti zâhiren haklı, fakat hakikaten Eski Said'in o hissi daha haklı olduğunu isbatla, o veli zatın itirazını tam reddediyor.

Said Nursî

بِاسْمِه سُبْحَانَهُ أَ ، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا لَا السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا لَا

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim,

Evvelâ: Medresetü'z-Zehra erkânlarının arzularıyla verilen bir dersin bir hülâsasını sizlere de söylemeyi münasip gördük. O dersin mevzuu da, umum kâinat mevcudatı hesabına Miraç gecesinde, Fahr-i Kâinat ve Netice-i Hilkat-i Âlem Peygamber (aleyfiissalâtü vesselâm), huzur-u ilâhîde nev-i beşerin, belki umum zîhayat, belki umum mahlûkat namına, selâm yerinde, belki umum zîhayat, belki umum mahlûkat namına, selâm yerinde, الطَّيِّياتُ الْمُبَارِكَاتُ، اَلْصَلُوَاتُ، اَلْطَيِّياتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيَاتُ الْمُعَارِيِّةُ وَاللَّهُ الْمُعَارِيِّةُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَالْمُعَارِيِّةُ وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَارِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيِّةً وَالْمُعَالِيْكُولِيَّةً وَالْمُعَالِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولِيْكُولُولِيْكُولِي

"Bir ehl-i iman, ebedî bir saadette, dünya kadar bir mülk-ü bâkîyi netice verecek bu kısacık ömr-ü dünyevîde ettiği ibadette bir küllî ibadet.. âdetâ kendi hususî dünyasıyla beraber ibadet etmiş gibi, kendi hususî dünyası kadar bir mükâfat alacağı işârât-ı Kur'âniye'den anlaşılır." diye, Hüccetü'z-Zehra'nın ikinci makamında, ilm-i ilâhî mebhasinde التَّحِيَّاتُ ilâ âhir'in küllî mânâları ruhuma gelip, öylece teşehhüdde; أَنَّ وَاللَّهُ اللللَّهُ الللللَّهُ اللَّهُ arı ibadetler; hayatın ve zîhayatın hülâsası olan mahlûkların, hususan tohumların ve çekirdeklerin, danelerin, yumurtaların fıtrî mübarekiyetleri, bereketleri, ubudiyetleri; salâvât yani dualar; tayyibat yani bütün güzel söz ve davranışlar Allah'a mahsustur." (Müslim, salât 60; Tirmizî, salât 216; Ebû Dâvûd, salât 178; Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 1/292)

toprakta, ya bütün beşerin meydana getirdikleri bütün fabrikaların adedince mânevî küçücük mikyasta fabrikalar –her bir avuç toprakta– bulunacak. Bu ise hadsiz derecede imkânsız... Veyahut bir Kadîr-i Mutlak'ın hadsiz kudreti, nihayetsiz ilmi ve iradesiyle olacak. Demek toprak unsuru, bütün eczasıyla ve zerrâtıyla bu mazhariyet için hadsiz الطَّيّاتُ لِهُ der. Yani: "Ezelden ebede kadar bütün zîhayatların hayat hediyeleri Zât-ı Vâcibü'l-vücud'a hastır."

Sonra herkesin hususî dünyasındaki gibi, benim de hususî dünyamın ikinci unsuru olan "su" unsuru dahi, küllî bir lisan olarak bütün zerrâtıyla, hususan zîhayatların menşelerine ve yaşamalarına hizmetleri noktalarında, trilyonlar, katrilyonlar adedince الْمُعَارَكَاتُ kelime-i mübarekesini lisân-ı hâl ile kâinatta neşrediyor. Çünkü suyun katrelerinin gördüğü vazifeler, hususan nutfelerin ve çekirdeklerin ve tohumların intibahında ve uyanıp vazife-i fıtriyelerine mazhar olmakta ve gayet acip ve güzel ve harika o küçücük mahlûkların ve yavruların büyük ve gayet intizamlı ve mükemmel vazifelere mazhariyetlerini bütün zîsuura tebrik ile "Bârekâllah" dediren ve hadsiz "Bârekâllah, mâsaallah" dedirmeye vesile olmaya lâyık olan o mübareklerin o vaziyetleri, o su unsurunun her bir zerresinin binler Eflatun kadar ilmi ve binler Hakîm-i Lokman kadar hikmeti ve iradesi bulunmak lâzımdır. Bu ise, suyun zerrâtı adedince muhaldir. Öyleyse, bir Kadîr-i Zülcelâl'in ve bir Rahmân-ı Rahîm'in hadsiz kudret ve rahmet ve hikmet ve iradesiyle o mübareklerin, o hadsiz mucizâta mazhariyetleri cihetinde bütün o mübarekler adedince ٱلْمُعَارَكَاتُ للهُ kelimesini külliyetiyle söylediklerinden, bütün mahlûkat namına, Miraç gecesinde, netice-i hilkat-i âlem olan Peygamberimiz (aleyhissalâtü vesselâm) ٱلْمُعَارَكَاتُ لله demiş. Yani: "Bütün bu medar-ı tebrik ve mâsaallah ve barekâllah dediren bütün hâletler ve sanatlar Zat-ı Zülcelâl'in kudretine mahsus olduğundan, bütün o "ları Cenab-ı Hakk'a huzuru ile hediye ediyor." ٱلْمُمَارَكَاتُ بِلَّهِ ları Cenab-ı Hakk'a

Sonra, herkesin hususî dünyasındaki "hava" unsuru dahi bir hüve kadar, her bir avuç havadaki her bir zerre, mazhar oldukları santrallık, âhize ve nâkilelik vazifeleri içinde bütün duaları ve salavatları ve ricaları ve ibadetleri ifade eden الصَّلُوَاتُ رَسُّا cümlesini lisân-ı hâlleriyle dedikleri için, hava unsuru küllî bir lisan olarak o hadsiz kelimâtlarını katrilyonlar, belki kentrilyonlar adedince söyleyerek Sâni'lerine, Hâlık'larına takdim ettiklerinden, onların namlarına o küllî mânâ ile Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtü vesselâm) Cenab-ı Hakk'a الصَّلُوَاتُ لِلْهِ diye takdim etmiştir. Yani: "Bütün dualar ve ihtiyaçtan gelen ri-

calar ve nimetten çıkan şükürler ve ibadetler ve namazlar, Hâlık-ı külli şey'e mahsustur."

Çünkü Hüve Nüktesi'nin hâşiyesinde denildiği gibi, ya, hüve kadar bir avuç havanın her bir zerresi, umum dilleri bilecek ve söyleyenlerin yerlerini görecek ve yakın-uzak her şeyi işitecek ve her şiveyi ve her harfin tarzını tam bilecek ve çok işleri beraber, şaşırmadan görecek bir kudret-i mutlaka ve irade-i tâmmeye mâlik olacak. Bu ise hava zerreleri adedince muhal olmasından, elbette ve elbette şüphesiz ve kat'î bir zaruretle, o zerrelerin her biri, Sâni-i Hakîm'i bütün sıfâtıyla gösterip şehadet eder. Âdeta küçük bir mikyasta, âlemin büyük şehadeti kadar şehadetleri vardır.

Demek zerrât-ı havaiye adedince salavâtları ifade eden, Mirac-ı Ahmedî'de (aleyhissalâtü vesselâm) اَلصَّلُوَ اتُ

Sonra اَلطَّتِياتُ kelime-i tayyibe söylendiği vakit, birden "nâr" ile "nur" unsuru, yani háraretli ve hararetsiz maddî ve mânevî nur unsuru bir küllî dil olarak, hadsiz ve nihayetsiz bir surette lisân-ı hâl ile, hadsiz dillerle اَلطَّيّنَاتُ للهُ diyor. Yani: "Bütün güzel sözler, güzel mânâlar, harika güzel cemaller ve bütün kâinatın yüzünde cemalleri görünen ezelî esmâ-vı hüsnânın cilveleri ve başta enbiyalar, evliyalar, aşfiyalar olarak bütün ehl-i imanın imanları ile kâinatın ve mahlûkatın görünen güzellikleri ve ehl-i imanın imanlarından neş'et eden güzel sözler, hamdler, şükürler, tevhidler, tehliller, tesbihler, tekbirler أَلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ sırrı ile Arş-ı Âzam tarafına giden o kelimât-ı tayyibeleri ve dünyanın üç adet yüzünden gayet güzel olan esmâ-vı ilâhiyeye aynalık eden birinci yüzündeki hadsiz güzellikler, tayvibeler; ve dünyanın âhiret tarlası olan ikinci yüzündeki hadsiz hasenatlar, hayırlar ve mânevî meyveler ve güzellikler, tamamıyla, Ezel-Ebed Sultanı Kadîr-i Zülcelâl'e mahsustur." diye, nâr ve nur unsurunun bu küllî diliyle bu küllî ubudiyeti, Mâbud-u Zülcelâl'e takdim etmek mânâsında olarak, Fahr-i Kâinat (aleyhissalâtü vesselâm), umum mahlûkat hesabına اَلطَّيْبَاتُ سِّهِ demiş. Çünkü maddî ve mânevî nur unsuru, mazhar oldukları vazifelerinin umumu hem beraber, hem ayrı ayrı Zat-ı Vâcibü'l-vücud'a işaret ve şehadet ettikleri milyarlar numûneleri var.

Evet, nur ve nâr unsuru toprak, hava ve mâ unsurları gibi gayet kat'î ve bedihî ve zarurî bir surette o numûnelerle gösteriyor ki: Bütün esbap yalnız bir perdedir. Bütün icatlar ve tesirler Zât-ı Kadîr-i Zülcelâl'indir. Çünkü

 $^{^{1}\,\,}$ "Güzel ve temiz sözler O'na yükselir." (Fâtır sûresi, $35/10)\,\,$

nur, aynen vücut ve hayat gibi, kudret-i ilâhiyenin perdesiz, bizzat mübaşeretine lâyık olmasından, esbâb-ı zâhirî hiçbir cihette perde olmadığından, vâhidiyet içinde ehadiyeti gösterir. Gayet cüz'î ve küçük bir vazifede, küllî ve geniş bir delil-i ehadiyete işaret eder ki, "Hüve Nüktesi" hâşiyeleriyle bunu gayet kısaca isbat ediyor. İşte milyarlar numûnelerinden iki küçük numûnesinden:

Birisi: Mânevî nurun –ilim sûretinde– beşerin kafasında cilvesinin bir cüz'îsi, tırnak kadar **kuvve-i hâfıza**ya malik bir adamın kafasında, doksan kitabın kelimâtı yazılmış. Ve üç ayda, her günde üç saat meşgul olarak, hâfızasının sayfasının yalnız o kısmını ancak tamam edebilmiş. Aynı adam, seksen sene ömründe gördüğü ve işittiği ve merakını tahrik eden ve ona hoş gelen mânâları ve kelimeleri ve suretleri ve savtları, o tırnak kadar kuvve-i hâfızanın sayfasında, istediği vakitte müracaat edip bir büyük kütüphane kadar bütün mahfuzatının aynı şeylerini orada bütün istediklerini mevcut ve muntazam yazılmış ve dizilmiş görüyor.

İşte bu tırnak kadar kuvve-i hâfızanın, bahr-i umman gibi bir vüs'ati ve güneş gibi bir ihatalı nuru ve bir ziya-yı mânevîsi ve zemin yüzü kadar geniş sayfaları olmazsa bu hal olamaz. Bu ise yüz binler derece muhal muhal içinde ve imkânsız olduğundan, elbette ve elbette bu küçücük tırnak kadar hâfıza, Levh-i Mahfuz bir sayfa-yı kader ve kudreti olan Alîm-i Mutlakın, ilim ve hikmet ve kudretiyle, o Levh-i Mahfuz'un bir numûnesini beşerin kafasında halk eylemesine kudsî bir şehadet eder.

İkinci cüz'î ve küçücük bir numûnesi: Elektriktir. Bir adam, elektrik lâmbasının acip vaziyetini tetkik etmiş. Bakıyor ki, yüzer düğmelerdeki ve merkezlerdeki ve demir ve ip tellerdeki zerreler ve maddeler camid, şuursuz, hareketsiz oldukları halde, yalnız gayet cüz'î bir temas neticesinde, on kilometre yeri dolduran karanlık derhal gider ve yerini, yarım saniyede dolduran bir nur vücuda gelir. Bu gözle görünen karanlığın birden kaybolması ve yine gözle görünen o zulmet kadar nurun vücuda gelmesi elbette bir hayal değil.

Ya o temas eden camid, şuursuz zerreler, hadsiz bir kuvveti ve bir nuru kendilerinde taşımakla beraber, birden yüz kilometre yerlere elini uzatıp, karanlığı süpürüp, temizleyip nurları dolduracak. Bu ise bütün şeytanlar ve dinsizler, maddiyyûnlar toplansalar, bunu bir sofestâîye de kabul ettiremezler. ^{1(Hâşiye)}

^{1 (}Hâşiye) Yalnız aldatmak için bazı derin ve ehemmiyetli hakikatlere bir isim takip güya o hakikat anlaşılmış gibi âdileştiriyorlar. Meselâ; "Bu, elektrik kuvvetiymiş" deyip, o ince ve derin hakikati ehemmiyetsiz yapıp âdi gösteriyorlar. Hâlbuki, kudretin o mucizesinin ⇒

Veyahut bütün kâinata hükmü geçen ve bütün nurlar, onun *Nur* isminden feyz alan ve Nûru'n-nûr ve Hâlıku'n-nûr ve Müdebbiru'n-nûr olan Kadîr-i Zülcelâl'in ve Allâmü'l-guyûb'un ve Alîm-i Mutlak'ın kudretiyle ve hikmetiyle olacak. İşte bu iki numûneye kıyasen hadsiz numûneler var.

İşte اَلطَّيَبَاتُ لِهُ bütün kâinattaki nurları, güzellikleri, tayyibeleri ve kelimât-ı tayyibeleri ve hayırları ve kemâlâtları Zat-ı Zülcelâl'e nur unsuru diliyle kâinat takdim ettiği gibi, netice-i hilkat-i kâinat ve sebeb-i hilkat-i âlem olan Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm) dahi —namlarına— mebus olduğu kâinattaki bütün mevcudat hesabına, Miraç gecesinde o küllî mânâ ile اَلطَّيَّاتُ لِلْهِ demiş.

Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtü vesselâm biadedi zerrâti'l-enâm) bu dört kelimât-ı cemileyi selâm yerinde söyledikten sonra –Risâle-i Nur'da izah edildiği gibi–Cenab-ı Hak الشَّلَامُ عَلَيْكُ الْيُهِا النِّبِيُ demesiyle, bütün ümmeti öyle diyeceklerine işaret ve mânevî emir ve ferman ve kabul hükmünde mukabele etmiş. Birden Peygamber السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ demekle, o kudsî selâmı hem kendine, hem ümmetine, hem bütün kendinden evvelki emsallerine tamim edip, küllî ve umumî bir selâm suretinde gösterip, bütün mahlûkatın mebusu olması noktasında onlara da o selâmı teşmil etmiş.

Ümmeti ise her namazda ٱلسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ demeleri, o selâm-ı ilâhîdeki emir ve fermana bir imtisaldir.

Hem ona karşı biat etmektir. Ve her gün biatını, yani memuriyetini kabul ve getirdiği fermanlara itaatlerini tecdit ve tazelemektir.

Hem, risaletini bir tebriktir.

Hem, umum âlem-i İslâm her gün bu kelime ile onun getirdiği saadet-i ebediye müjdesine karşı bir teşekkürdür.

hikmetleri iki sayfayla ancak ifade edildiği halde, birtek isim takmakla, o hakikati ve o küllî hikmeti gizleyip, gayet küçük ve basit bir perdesini yerine ikame ederek, o mucizeli eseri, kör kuvvete ve serseri tesadüfe ve mevhum tabiata isnad edip, Ebûcehil'den daha echel bir dereceye düşüyorlar. İşte, irade-i ilâhiyenin nâmuslarının unvanları olan âdetullah kanunlarının birisine beşer, aczinden mahiyetini bilemediği o kanunun mahiyetine "elektrik" namını verip, tenvirdeki harika mucize-i kudreti âdileştirmekle ve mâlûm bir şeymiş gibi "elektrik kuvveti" diye bir isim takmakla, bunun gibi çok harikulâde mucizât-ı kudret-i ilâhiyeyi câhilâne âdileştiriyorlar.

[&]quot;Ey Peygamber! Selâm, senin üzerine olsun!"

² "Bize ve Allah'ın salih kullarına selâm olsun!"

Evet, her insan, kendi vücudunun mahvolmasıyla müteellim olduğu gibi, hanesinin harap olmasıyla da elem çekiyor. Ve vatanının bozulmasıyla gayet müteessir oluyor. Ahbabının firak ve vefatıyla derinden derine kalbi acıyor. Dünya kadar büyük, has ve hususî dünyasının zeval ve firak ve âhirde tamamen mahvolmasını düşünmesi, mânevî bir cehennem gibi ruhunu ve vicdanını yandırıyor.

İşte, aklı başında her bir adam ruhsuz, kalbsiz, akılsız olmamak şartıyla bilecek ki: Muhammed-i Arabî (aleyhissalâtü vesselâm) ın Miraç gecesinde gözüyle gördüğü saadet-i ebediyenin müjdesini ve ehl-i imanın cennetteki hayat-ı bakiyesinin beşaretini ve insanın alâkadar olduğu sevdiklerinin mahvolmadıklarını ve onların zevallerinden sonra yine görüşmelerinin muhakkak olacağının gayet sürurlu, mânevî hediyesine karşı umum âlem-i İslâm her gün çok defa اَلسَّلامُ عَلَيْكُ أَيُّهَا النَّبِيُ dediği gibi; onun da getirdiği hediye-i mâneviyesiyle, hem kâinat sayfaları ve tabakaları mektubat-ı samedaniye olmasına, hem mahlûkatın hakikî kıymetleri ve kemâlâtları onun risaletiyle tezahür etmesine mukabil, bütün mahlûkat mânen اَلسَّلامُ عَلَيْكُ أَيُّهَا النَّبِيُّ bu mezkûr hakikatın lisanıyla derler.

Ve ümmet mâbeyninde şeâir-i İslâmiye'den olan, birbirine اَلَسَّلاَ مُ عَلَيْكُمْ demeleri sünnet olması, bu büyük hakikatin şuâı olmasındandır.

> اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹ Said Nursî

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Seksen sene bir mânevî ömr-ü bâki kazandıran şuhûr-u selâsenizi ve mübarek kudsî gecelerinizi ve leyle-i Regaibinizi ve leyle-i Miracınızı ve leyle-i Berâtınızı ve leyle-i Kadrinizi ruh u canımızla tebrik ve her bir Nurcunun

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

mânevî kazançları ve duaları umum kardeşleri hakkında makbuliyetini rahmet-i ilâhiyeden rica ve hizmet-i Nuriyede muvaffakiyetinizi tebrik ederiz.

Sâniyen: Tesemmüm vesilesiyle nisyan-ı mutlak hastalığının musibeti, benim hakkımda bir nimet ve merhamet hükmüne ve bazı hakâikin keşfine bir anahtar olduğunu, bana çok acımamak için haber veriyorum. Fakat yine duanızı ruh u canımla rica ediyorum.

Evet, şimdi Siracü'n-Nur başındaki münâcâtı okudum. Ülfet ve âdet ve yeknesaklık perdeleri altında çok harika hakikatler gizleniyor gördüm. Bilhassa ehl-i gaflet ve ehl-i tabiat ve felsefenin dinsiz kısmı bu âdetullah kanunlarının perdesi altında çok mucizât-ı kudret-i ilâhiyeyi görmeyip, dağ gibi bir hakikati, zerre gibi bir âdi esbaba isnad eder, yükletir. Kadîr-i Mutlak'ın her şeydeki mârifet yolunu seddeder. Ondaki nimetleri kör olup görmeyerek, şükür ve hamd kapısını kapıyorlar.

Meselâ, birtek kelimeyi aynı anda milyon, belki milyar kelime olarak, cilve-i kudret, sayfa-yı havada istinsah ettiği gibi, أَلَكُكُمُ الطَّيِّبُ ayetinin remziyle her kelime-i tayyibe, bütün küre-i havada birden, âdetâ zamansız, kalem-i kudretle istinsah edildiği gibi mânevî ve makbul hakikatlerin bir yazar-bozar tahtası hükmünde olan küre-i havada kudretin acip bir mucizesinin zaman-ı Adem'den beri ülfet perdesi altında ehl-i gaflet nazarında saklandığı gibi; şimdi, radyo namı verdikleri ayn-ı hakikatle sabit olmuş ki: İçinde hadsiz bir ilim ve hikmet ve irade bulunan gayr-i mütenahi bir kudret-i ezeliyenin cilvesi, her zerre-i havâide hâzır ve nâzırdır ki, hadsiz ayrı ayrı kelimeler her bir zerre-i havaînin küçücük kulağına girip incecik dilinden çıktığı halde karışmıyor, bozulmuyor, şaşırmıyor.

Demek bütün esbab toplansa, tek bir zerrenin bu vazife-i fıtriyesindeki cilve-i kudret-i kudsiyeyi hiçbir cihette yapamadığı ve bu her zerrenin hadsiz ince küçük kulağında ve dilinde gayet harika sanata hiçbir cihette hiçbir parmak karışmadığı için, ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet "ülfet, âdet, kanunluk, yeknesaklık" perdesiyle saklayıp, âdi bir isim takıp, muvakkat kendilerini aldatıyorlar.

Meselâ, On Dördüncü Söz'ün Zeylinin hâşiyesinde denildiği gibi, pek çok mucizâtlı bir usta, bir tırnak kadar bir odun parçasından yüz okka muhtelif taamları, yüz arşın muhtelif kumaşları yapsa, bir adam o odun parçasını gösterip dese, "Bu işler tabiî ve tesadüfî olarak bundan olmuş." O ustanın harika sanatlarını, hünerlerini hiçe indirse, ne derece bir hamakât ve dalâlette bir hurâfet ve hezeyan olduğu gibi...

 $^{^{1}\,\,}$ "Güzel ve temiz sözler O'na yükselir." (Fâtır sûresi, $35/10)\,\,$

Aynen öyle de, çam ve incir ağacı gibi binler harika sanatları tazammun eden bir mucize-i kudreti, nohut gibi iki çekirdeği gösterip "Bunlar bundan olmuş" demek; veya küre-i havayı bir konferans meydanı ve zemin yüzünü bir dershane ve bir mekteb-i irfan hükmüne getiren ve hadsiz nimetleri tazammun eden ve hadsiz şükürlerle mukabele etmek lâzımken; ve beşerin saadet-i ebediyesindeki ihsânât-ı ilâhiyenin bir muaccel¹(Hâşiye) numûnesi ve hiçbir şüpheyi bırakmayan ve doğrudan doğruya hazine-i rahmetten ihsan edilen bir hediye-i rahmâniyeye radyo namını takmakla, bu elektrik ve havanın temevvücatı namını vermekle, o yüz bin nimetlere küfran perdesini çekmek, aynen o misal gibi, maddiyyûnların ve ehl-i dalâletin hadsiz bir divanelikleridir ki, hadsiz bir cinayet olup, hadsiz bir azaba onları müstehak eder.

İşte, kardeşlerim, hakikaten bugün, *Siracü'n-Nur*'un başındaki Münâcâtı tashih niyetiyle okudum. Kuvve-i hâfızam tam söndüğü için, birden o münâcâtın hakikatlerine karşı, güya seksen yaşında iken yeni dünyaya gelmişim gibi, birden ülfet ve âdetleri bilmiyor gibi, o mâlûm âdetler perde olamadı. Kemâl-i şevkle tam istifade edip okudum. Pek harika gördüm. Ve anladım ki, gizli düşmanlarımız bir kısım resmî memurları aldatıp, Siracü'n-Nur'un âhirini bahane ederek müsâderesine, yani başındaki Münâcât'ın intişar etmemesine çalıştıklarına kanaatim geldi. Rehber'deki Hüve Nüktesi gibi bu Münâcât da, Siracü'n-Nur'a dinsizler tarafından hücumunun bir sebebidir.

Sâlisen: Size bütün ruh u canımızla müjde veriyoruz ki, Nurculardaki tam ihlâs ve hakikî sadakat ve sarsılmaz tesanüd vesilesiyle, başımıza gelen bütün musibetler, hizmet-i imaniyemiz noktasında büyük nimetlere çevrilmiş ve perde altında hatır ve hayale gelmeyen Nur'un fütuhatları oluyor...

Meselâ, Isparta'dan buraya, yani İstanbul'a mahkemeye gelmekliğim için yüz banknot, otomobile mecburiyetle verildi. Sizi temin ediyorum ki, yalnız bu meselede ve yalnız Rehber'e ait ve yalnız benim şahsıma ait meydana gelen ve gelmeye başlayan netice-i hizmete iki bin banknot verseydim yine ucuz sayacaktım. Umuma ait neticeleri de buna kıyas edilsin.

Duanıza muhtaç, hasta kardeşiniz Said Nursî

~~~~

¹ (Hâşiye) Bu kelimede büyük bir hakikat hazinesinin anahtarına işaret var.

² Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Nur Âleminin Bir Anahtarının Bir Hâşiyesi

Bu Nur Anahtarının radyo bahsine dair, iki üniversiteli ile, birgün hareket etmekte olan, hiçbir telle bağlı bulunmayan bir otomobilde bulunan radyo ile, uzakta bir mevlid-i şerif dinliyorduk. O iki Nurcu üniversitelilere dedim:

Nur'da dahi, hayat, vücut gibi doğrudan doğruya kudret-i ilâhiyenin perdesiz tecellîsi bedahetle göründüğüne bir delil budur ki: Şimdi bu makinecikteki tırnak kadar bir hava, mânevî az bir nur, yalnız bu mevlidden gelen kelimeleri dinler, söyler değil; belki binler, milyonlar kelimeleri aynı anda dinler, söyler ki, binler istasyondaki ayrı ayrı kelimeleri şimdiki işittiğimiz kelimeler gibi işitir ve işittirebilir, bize söyleyebilir. Demek en cüz'î, en küllî olur.

Hem o küçücük, parçacık hava, küre-i hava kadar vazife görür. En küçük, en büyük küre-i hava kadar büyür.

Eğer cilve-i kudret-i ezeliyeye verilmezse, öyle acip bir hurafeli tezat olur ki, hiçbir hayale gelmez. Bir şey zıddına inkılâbı muhal olduğundan, böyle binler derece en cüz'î, zıddı olan en küllî olmak.. en küçük, en büyük olmak.. en câmid, câhil, şuursuz, âciz; en muktedir, en dirâyetli ve iradetli ve şuurlu olmak lâzım gelir ki, yüzer tezad ve muhaller ve hurafetler içinde emsali bulunmaz bir hurafedir. Demek, bilbedâhe kudret-i ezeliyenin bir cilvesidir. Ve o cilveyi küre-i havada umumen temsil eden bu gelen hadis-i şerifin meâli gösteriyor. Şöyle ki:

"Bir melâike var. Kırk bin başı var. Her başında, kırk bin dil var. Her bir dilde kırk bin tesbihat yapıyor. 64 trilyon tesbihat aynı anda söylüyor." 1

Demek küre-i hava, bu melâike gibidir. Yani, bu melâikenin tesbihatı adedince her kelime-i tayyibe, hava sayfasında yazılıyor.

Küre-i hava diyor ki: "Bu hadis, benden veya bana nezarete memur melekten haber veriyor. Çünkü insandaki bütün konuşmalar ve sair bütün hadsiz sesler, karışmaları içinde karıştırılmadan tam hurufatıyla ve söyleyenlerin şiveleriyle, mümtaz sesleriyle söylenmek gösterir ki: Küllî bir şuurla yapılan bu iş, yalnız tek bir zerrenin vazifesi.. ne bana –yani küre-i havaya– ve ne de bütün esbaba vermesi hiçbir cihet-i imkânı yok. Demek her yerde hâzır, nâzır

Bkz.: et-Taberî, Câmiu'l-beyân 15/156; Ebu'ş-Şeyh, el-Azame 2/547, 740, 742, 747, 3/868; İbni Kesîr, Tefsîru'l-Kur'ân 3/62.

ehadiyet cilvesiyle ve içinde ihatalı bir irade, muhit bir ilim bulunan bir kudret-i ezeliyenin cilvesidir. Buna milyonlar şahitlerinden birisi radyodur."

On Üçüncü Söz'de hikmet-i Kur'âniye ile hikmet-i felsefeyi muvazene bahsinde denilmiş olan meselenin meâli budur ki:

Felsefe-i insaniye, gayet harikulâde mucizât-ı kudret-i ilâhiyenin mucizât-ı rahmeti üstüne âdiyat perdesi çeker. O âdiyat altındaki vahdaniyet delillerini ve o harika nimetlerini görmüyor, göstermiyor. Fakat âdetten huruç etmiş hususî bazı cüz'iyâtı görür, ehemmiyet verir.

Meselâ, hilkat-i insaniyedeki kudret mucizelerini görmüyor, ehemmiyet vermiyor. Fakat kaideden çıkmış iki başlı, üç ayaklı bir insanı görüp, istiğrab ve velvele-i hayretle nazar-ı dikkati celb eder. Küllî, umumî mucizâtı âdet perdesinde saklar; cüz'î ve kanundan çıkmış ve tâifesinden ayrılmış maddeleri medâr-ı ibret yapar.

Hem meselâ –hayvandan, insandan– yavruların pek harika, pek mucizâtlı iâşelerini âdi görüp ehemmiyet vermiyor. Fakat bir vakit Amerika'da bir gazetenin neşrettiği gibi, tâifesinden çıkmış, milletinden ayrılmış, denizin dibine girmiş bir böceğin, bir yeşil yaprak rızık olarak ağzına verilmesini gören balıkçılar ağlamışlar; şâşaa ile ilân etmişler.

Hâlbuki; en cüz'î bir yavruda, memedeki âb-ı kevser gibi rızkında, onun gibi binler mucizât-ı rahmet ve ihsan var. Felsefe-i beşeriye görmüyor ki şükretsin, o Rahmânü'r-Rahîm'i tanısın, şükürle mukabele etsin.

İşte, hikmet-i Kur'âniye, o âdiyat perdesini yırtar. O küllî, umumî harika mucizeleri ve fevkalâde nimetleri beşere ders verir, Allah'ı tanıttırır. Küllî şükür namına ubudiyete sevk eder.

İşte, felsefe-i beşeriyenin en acip, en antika hatasından birisi de şudur ki: Cüz-ü ihtiyarîsi ve iradesi, en zâhir ve küçük fiili olan "söylemek"e kâfi gelmiyor, icad edemiyor. Yalnız havayı harflerin mahrecine sokuyor. Bu cüz'î kesb ile, Cenab-ı Hak, onun o kesbine binâen o kelimâtı halk eder, havaya da binler nüsha yazar. Bu kadar icattan insanın eli kısa olduğu halde, bütün esbab-ı kâinat âciz kaldıkları bir harika küllî mucizât-ı kudrete "beşer icadı" namını vermek ne kadar büyük bir hata olduğunu, zerre kadar şuuru bulunan anlar.

İşte, bunun bir misali, yüz bin harikaları tazammun eden bir kanun-u ilâhîyi, beşerin istifadesine vesile olmak için bir keşfiyat, yani fiilî dualarına bir nevi kabul hükmünde bir ilham-ı ilâhî ile keşif olan radyo ile, beşer istifadesine vesile olan bîçâre, âciz-i mutlak bir insana, "Hah! Radyoyu filân keşşaf icad etti ve elektrik kuvvetini buldu. Ve bazı keşşaflar da, beşerin kafasını okumak için bir madde icad etmeye çalışıyorlar!"

Evet, Cenab-ı Hak bu kâinatı, –insana lâzım ve lâyık her şeyi içinde halk etmiş bir misafirhanedir– ziyafetler nevinde bazı zaman ve asırlarda gizli kalmış nimetlerini dua-yı fiilî olan telâhuk-u efkârdan ileri gelen taharriyat neticesinde ellerine ihsan eder. Buna karşı şükretmek lâzım gelirken, bir küfranınimet nevinden, âdi, âciz bir insanın icadı, hüneri nazarıyla bakıp, sonra o küllî bir şuur ve ilim ve irade ve rahmet ve ihsanın neticesi olan o harikaları unutturup, yalnız ince bir perdesini gösterip, şuursuz tesadüfe, tabiata ve câmid maddelere havale edip, ahsen-i takvimde olan insaniyetin mahiyetine zıt bir cehl-i mutlak kapısını açmaktır. Öyleyse

düsturuyla, mahlûkata mânâ-yı harfiyle bakmak elzemdir ki, insan, insan olsun.

~~~

^{1 &}quot;Bütün her şeyde Allah'ın varlık ve birliğini gösteren bir âyet (işaret) vardır." Bkz.: el-Esfehanî, el-Eğânî 4/39; el-Kalkaşendî, Subhu'l-a'şâ 12/413; el-Übşeyhî, el-Müstatraf 1/16, 2/280.

^{2 &}quot;Sübhansın yâ Rab! Senin bize bildirdiğinden başka ne bilebiliriz ki? Her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin." (Bakara sûresi, 2/32)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelâ bu günlerde Sûre-i Ankebût'ta,

âyetini okurken birden şiddetli bir vehim geldi ki: "En zayıf hane örümceğin hanesidir. Allah'a şerik yapanlar faraza bilseler, yani imana gelmeyen Kureyş rüesâları eğer bilseler..." mânâsında olan bu âyetin belâgatına münasip bir vaziyet görülmedi.

Birden, aynı zamanda Zülfikar-ı Mucizât-ı Ahmediye'yi tashih için açtım. Birden şu satırlar nazarıma ilişti:

"Birinci Hâdise: Mânevî tevâtür derecesinde bir şöhretle, Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtü vesselâm), Ebûbekri's-Sıddık ile, küffârın takibinden kurtulmak için tahassun ettikleri Gâr-ı Sevr'in kapısında, iki nöbetçi gibi, iki güvercin gelip beklemeleri ve örümcek dahi, perdedâr gibi, harika bir tarzda, kalın bir ağ ile mağara kapısını örtmesidir. Hatta, rüesâ-yı Kureyş'ten, Resûl-i Ekrem'in (aleyhissalâtü vesselâm) eliyle Gazve-i Bedir'de öldürülen Übey İbni Halef,6 mağaraya bakmış. Arkadaşları demişler: "Mağaraya girelim." O demiş: "Nasıl girelim? Burada bir ağ görüyorum ki, Hazreti Muhammed tevellüd etmeden bu ağ yapılmış gibidir."

Birden, bu âyet-i kerîmenin iki harfinde yani لُوْ harflerinde bir mucize gördüm ki, benim vehmim yerine yüksek bir lem'a-yı i'câz bildim. Şöyle ki:

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

 $^{^{3}\,\,}$ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

⁴ Ancak O'ndan yardım dileriz.

^{5 &}quot;Allah'ı bırakıp da başka koruyucu, sığınıp işlerini havale etmek için başka veliler edinenlerin hali, örümceğin haline benzer. Örümcek, barınmak için kendine bir yuva yapar, fakat yuvaların en zayıfı, en çürüğü örümceğin yuvasıdır. Keşke bu gerçeği bilselerdi!" (Ankebût sûresi, 29/41)

Bkz.: İbni İshak, es-Sire 3/310; İbni Hişâm, es-Siratü'n-nebeviyye 4/33; el-Vâkıdî, Kitâbü'l-meğâzî 1/251-252; İbni Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 2/46.

Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 1/348; Abdurrezzak, el-Musannef 5/389; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr 11/407, 20/443; İbni Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 1/228-229.

Sûre-i Ankebût Mekke'de nazil olduğu için¹, Kureyş'in imana gelmeyen reisleri Peygamber (aleyhissalâtü vesselâm)'a suikast edeceklerini² ve o suikastın içinde en zayıf ve en küçük bir hayvan olan bir örümcek³ o reislerin o şiddetli hücumlarına karşı mukabele edip galebe edecek. Yani örümceğin hanesi olan ağ en zayıf bir perde iken, o kuvvetli reisleri mağlûp edeceğini göstermekle âyet diyor ki:

"En zayıf bir hayvana mağlûp olacaklarını faraza bilseydiler, bu cinayete ve bu suikasta teşebbüs etmeyeceklerdi."

İşte أَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ أَهُوهُ فَالْيُوْمُ فَالْيُوْمُ مُنْتَجِّيكُ بِبَدَنِكَ عَلَيْمُونَ مُ عُومِ âyetinde bir kelime ile bir mucize-i tarihiye gösterildiği gibi^{5(Hâşiye)} Mekke'de nazil olan bu sûrenin de, bu أَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ayetinde görülen remizle Gar-ı Hira hâdisesinde harika bir hıfz-ı ilâhîye ve ihbar-ı gaybî neviden bir mucize-i nebeviyeye işaretle bir lem'a-yı i'câz gösterip o sûreye "Ankebût" namı vermek ve onun ehemmiyetsiz ağına ehemmiyet vermek tam yerinde olup, bu âyete gelen şüphe ve evhamları esasıyla reddettiğini gördüm. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrettim ki, Kur'ân'ın sûrelerinde ve âyetlerinde, hattâ cümlelerinde ve kelimelerinde de i'câz lem'aları olduğu gibi, harflerinde de vardır bildim.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي⁷ Hasta kardeşiniz Said Nursî

~~eu>~

Bkz.: et-Taberî, Câmiu'l-beyân 20/127; İbn Kesîr, Tefsîru'l-Kur'ân 3/405; el-Vâhidî, Tefsîru'l-Vâhidî 2/828.

² Bkz:: Enfâl sûresi, 8/30; Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 1/303, 368; İbni Hişâm, es-Sîratü'n-nebeviy-ye 3/6-8; İbni Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 1/227-228.

³ Bkz.: Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 1/348; Abdurrezzak, el-Musannef 5/389; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr 20/443; İbni Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 1/229.

^{4 &}quot;Biz de bugün senin bedenini denizden kurtaracağız." (Yûnus sûresi, 10/92)

^{5 (}Hâṣiye) Mucizât-ı Kur'âniye'de أَنْ وَهُوَ مُ يَحْبِكُ بِعَدَنِكُ مِنْدَالُهُ âyetiyle, gark olan Firavun'a der: "Bugün gark olan cesedine necat vereceğimi, kurtaracağım." demesiyle, umum Firavunların tenasuh fikrine binâen cenazelerini mumyalamakla mâziden alıp müstakbeldeki ensâl-i âtinin temâşâgâhına göndermek olan mevt-âlûd, ibretnüma bir düstur-u hayatiyelerini ifade etmekle beraber, şu asr-ı âhirde, o gark olan Firavun'un aynı cesedi olarak keşfolunan bir beden o mahall-i gark denizinden sahile atıldığı gibi zamanın denizinden asırların mevcelerinin üstünde şu asır sahiline atıldığı gibi zamanın denizinden asırların mevceleşinin üstünde şu asır sahiline atılacağı mu'cizane bir işaret-i gaybiye ifade eder. (Hâṣiyenin hâṣiyesi)

^{*1} Yûnus sûresi, 10/92.

⁽Hâşiyenin hâşiyesi) Bu asırda ecnebîler aynı Firavun'un cesedini bulmuşlar; müzehanelerine götürdükleri, ceridelerle neşredilmiştir.

^{6 &}quot;...keşke bu gerçeği bilselerdi!" (Ankebût sûresi, 29/41)

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

بِاسْمِهِ شُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık, sarsılmaz, sebatkâr, fedakâr kardeşlerim,

Evvelâ: ^{3} وَالْفَجْرِ $^{\oplus}$ وَالْفَجْرِ $^{\oplus}$ وَالْفَجْرِ $^{\oplus}$ وَالْفَجْرِ $^{\oplus}$ senâsına mazhar o gecelerinizi ve bayramınızı ruh u canımla tebrik ederim. Ve şiddetli hastalığımın şifasına dualarınızı isterim.

Sâniyen: Nur'ların parlak fütuhatına bir derece mümanaat fikriyle, gizli dinsizler bir kısım resmî memurları âlet ederek keyfî kanunlarla ilişiyorlar. Ve has Nurcuların az bir kısmına fütur vermek için çalışıyorlar. Ezcümle, bu mübarek günlerde İstanbul'dan Rehber hakkında dinsizlik damarıyla yazılan^{4(Hâşiye)} ehl-i vukuf raporunu bana gönderdiler. Ben şiddetli ve semli hastalığım için, onlara cevap vermesini sizlere havale ediyorum.

On iki sene evvel yazılan ve aflar ve beraatlar gören ve beş mahkemenin eline geçip ilişilmeyen ve iade edilen ve on bin adama, hususan gençlere zararsız menfaat veren ve zeyilleriyle beraber büyük müdafaatımda bu vatana büyük faydası isbat edilen bu eser hakkında Medresetü'z-Zehra ve şubeleri o ehl-i vukufu susturmak ve kanun namına tam kanunsuzluk ettiklerini ve adliyede adalet hesabına dehşetli zulüm ettiklerini ve Rehber hakkında "Dini siyasete âlet etmek var." demelerine mukabil, o vukufsuz ehl-i vukuf siyaseti ve adlî vazifelerini dinsizliğe âlet etmek istediklerini delillerle göstermek vazifesini o Nurcu kardeşlere havale ediyorum.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي⁵

Hasta kardeşiniz Said Nursî

~~~

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

 $^{^3}$ "(Yemin olsun) Fecre ve o on geceye!.." (Fecr sûresi, 89/1-2)

⁴ (Hâşiye) Size berây-ı mâlûmat bilâhare gönderilecektir.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Ehl-i Vukuf Raporuna Hafif Bir İtiraz Tarzında Hakikat-i Hali Beyan Etmektir

"Dinî hissiyatı siyasete âlet ediyorum." diye ithamlarına karşı deriz:

Bütün hayatımı ve beni tanıyanları işhad ediyorum ki, değil dini siyasete âlet, belki siyasî olduğum zamanda dahi, bütün kuvvetimle siyasetleri dine âlet ve tâbi yapmaya çalıştığımı, bütün tarih-i hayatım ve dostlarım şehadet ettikleri gibi, Hürriyetin başında, şeriat isteyenleri astıkları bir zamanda, Hareket Ordusu'nun dehşetli Divan-ı Harb-i Örfî'sinde, aynı günde on beş adam asıldığı bir zamanda, Divan-ı Harb-i Örfî reisi ve âzâları dediler ki: "Sen mürtecisin, şeriat istemişsin!" sözlerine mukabil demiş:

"Şeriatın birtek meselesine ruhumu feda etmeye hazırım. Eğer Meşrutiyet bir fırkanın istibdadından ibaret ve hilâf-ı şeriat hareket ise, bütün dünya şahid olsun ki ben mürteciyim!" diyen bir adam, idama beş para ehemmiyet vermeyen ve dünyasını, her şeyini şeriata feda eden, hiç mümkün müdür ki, dini, şeriatı bir şeye ve bir siyasete âlet yapsın. Buna ihtimal veren sofestaî olamaz.

Hem bir mâsumun hatırı, bu vatanda on zalim gaddarlara siyaset yoluy-la ilişmek büyük bir hata bilen.. on zalim cinayetkâr ve kendine işkence edenlere karşı mukabele etmeyen, hattâ beddua da etmeyen bir adam.. ve âsâyişe ilişmemek hayatına bir düstur yapan bir adamı; "dini, siyasete ve dolayısıyla âsâyişe dokunur" mânâsında itham etmek, elbette dehşetli bir garazla itham eder. Yirmi sekiz senede emsalsiz ihanetler, işkenceler, azaplar verildiği halde, mahkemelerin tahkikatıyla, yüz binler fedakâr dostları varken, altı vilâyetin ve altı mahkemenin tahkikatıyla bir vukuat talebesinde bulunmayan bir adam âsâyişe, ya vatana, siyasete zararı var diyen, elbette yerden göğe kadar haksızdır.

Zannetmesinler ki, ben bu zalimâne ithamlara karşı kendimi mesuliyetten veya mahkûmiyetten kurtarmak içindir. Sizi temin ediyorum ki, beni tam bilen dostlarım da tasdik ediyorlar ki, bu yirmi sekiz senede, ölüm hayattan ziyade bana faydalı.. ve kabir on defa bana hapisten ziyade medâr-ı rahat.. ve hapis on defa bu çeşit serbestiyetten daha istirahatime faydalı olduğuna katiyen kanaatim var. Eğer bazı dostlarım mahzun olmasaydı, ben daimî hapiste kalacaktım.

Eğer şer'an intihar caiz olsaydı, elbette Rus'un Başkumandanının ve İstanbul'u işgal eden İtilâfçıların Başkumandanlarının kendi idam etmek vaziyetlerine ve divan-ı riyasette elli mebusun huzurunda ilk Reisicumhur'un

şiddetli hiddetine karşı tezellüle tenezzül etmeyen bir adam, elbette pek çok defa bir âdi jandarma ve gardiyanın ve âdi bir memurun tahkirkârâne ihanetleri ve iftiraları ve tazipleri ve ağır tâcizlerini gören adama, elbette ölüm yüz defa hayattan daha ziyade ona hoş gelir.

Madem Rehber'i bahane edip, böyle hiç hatıra ve hayale gelmeyen bir evhamla itham ediliyorum. Ben ve kardeşlerim Rehber'in hakikatiyle, hem imanımızı, hem ahlâkımızı tehlikeden kurtardığımız için deriz ki:

Rehber on beş sene evvel telif edilmiş, üç defa tab' ile binler nüshası ve el yazısıyla on binler nüshası bu vatanda iştiyakla okunmak suretinde intişar ettiği halde, yüz bin adam okuyucu hiç kimseden muvafık, muhalif, dindar, dinsizden hiçbirisi dememiş; "Ondan zarar gördük." veya "Vatan ve millete zararı var." işitmedik. Öyle bir zarar olsaydı, bu ehemmiyetli bir mesele olduğu için intişar edecekti. Hâlbuki bundan yüz bine yakın şahit gösteririz ki; "Biz ondan imanımızı kurtardık, seciye-i milliyemizi onunla düzelttik, istifade ettik." diye yüz bin şahit bu dâvâmıza lüzum olsa göstereceğiz.

Acaba bir adamın on hasenesi olsa, bir küçük yanlış nazara alınmadığı halde, böyle yüz bin hasene ve fayda sahibi bir eserin vehmî, asılsız bir kusur tevehhümüyle medâr-ı mesuliyet olabilir mi? Hiç, dünyada hayat-ı içtimaiyeye temas eden hiçbir kanun böyle bir hâle suç diyebilir mi?

O eseri tetkik eden ulûm-u İslâmiye ve diniyeye mâlik olmayan ehl-i vukufun suç unsuru diye gösterdikleri:

Birincisi: "Lâikliğe aykırıdır, dini siyasete âlet ediyor."

Hâlbuki, müellifi otuz beş seneden beri siyaseti terk edip bir gazeteyi okumamış ve şâkirtlerine de "Siyasetle meşgul olmayınız!" daima demesi, bu suç unsurunu tamamıyla keser.

İkincisi: "Dinî tedrisata taraftar olmak" bir suç gösterilmiş.

Buna karşı deriz: Dünyada buna suç diyen hiçbir ehl-i iman bulunmaz. Hususan hapisteki olanlar içindeki bîçârelere teselli suretinde ders vermiş. Tedrisata taraftarlığını o zaman söylemiş. Bu ise, o cümleyi de, bütün bütün mânâsız olduğunu gösterir. Hattâ hapisteki üç yüz adamın az bir zamanda Risale-i Nur'la ıslah olması, cinayetlerden tevbe ederek ve bütün onlar namaz kılmaları, alâkadar memurların nazar-ı dikkatlerini celb etmiş. O memurlar bir kısmı demişler:

"On beş sene hapiste kalmasının faydası kadar, on beş hafta Risale-i Nur fayda vermiş." Bunu hapisteki *Rehber*'i yazana söylemişler.

Müellifi de demiş:

Yüz otuz kitaptan ibaret olan Risale-i Nur ve onun küçük bir parçası olan Rehber'i, tamamıyla olmasa da okuyan adam, elbette on beş sene hapiste-ki cezadan, medresede ders okumak kadar istifade eder, ıslah-ı hal eder, fenalıklardan tevbe eder. Acaba böyle bir temenni, bir teşvik ve beni hapse so-kanlar da tasdik ettikleri halde suç olabilir mi?

Üçüncüsü: "Tesettür ve terbiye-i İslâmiye taraftarıdır." diye suç göstermiş.

Bu ise hem Eskişehir, hem Denizli, hem Afyon'da, hem Afyon'un mahkemesinin kararnamesinde de neşredildiği gibi, on beş sene evvel Eskişehir'de tesettür taraftarlığım için mahkeme bana ilişmiş. Ben de hem mahkemeye, hem Mahkeme-i Temyiz'e bu cevabı vermişim:

"Bin üç yüz elli senede ve her asırda üç yüz elli milyon müslümanların kudsî bir düstur-u hayat-ı içtimaîsi ve üç yüz elli bin tefsirin mânâlarının ittifaklarına iktidaen ve bin üç yüz elli senede geçmiş ecdatlarımızın itikadlarına ittibaen tesettür hakkındaki bir âyet-i kerîmeyi tefsir eden bir adamı itham eden, elbette, zemin yüzünde adalet varsa, bu ithamı şiddetle reddeder ve o ithama göre hüküm verilse nakz ve reddedecek."

Bu âyet-i kerîmenin tesettür emri kadınlara büyük bir merhamet olduğunu ve kadınları sefaletten kurtardığını, Risale-i Nur kat'î isbat ettiği gibi, Sebilürreşad'ın 115. sayısındaki "Ehl-i iman âhiret hemşirelerime" unvanı olan bir makalem isbat eder.

Dördüncüsü: "Şahsî nüfuz temin etmek" bir suç unsuru gösterilmiş. Sebebi de "Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi namına konuşuyorum." demesi ve "Kalbe ihtar edildi," "Hatırıma geldi," "Kalbime geldi," "Risale-i Nur hem mektep, hem medrese, hem tekke faydasını veriyormuş." Ehl-i vukuf bu cümleyi medâr-ı itham etmiş.

Gevaben deriz: Bir adam kabir kapısında, seksenden geçmiş, kırk seneden beri kendisini inzivaya alıştırmış, yirmi sekiz seneden beri tecrid-i mutlak ve haps ve nefiy içinde bütün bütün dünyadan küsmüş. Otuz beş sene gazeteleri okumamış, dinlememiş. Mukabelesiz ömründe hediye kabul etmemiş, en yakın akrabasından, hattâ kardeşinden hiç mukabelesiz bir şey kabul etmemiş. Hürmetten, teveccüh-ü nastan kaçmak için, halklarla görüşmemek için zaruret olmadan kendine düstur yapmış. Ve bütün dostların medihlerini kendi şahsına almayarak, ya Nurcuların heyetine, ya Risale-i Nur'un şahsın mânevîsine havale etmiş. Ve dermiş:

"Ben lâyık değilim. Haddim de değil. Ben bir hizmetkârım; çekirdek gibi çürüdüm, gittim. Risale-i Nur ise, Kur'ân-ı Hakîm'in tefsiridir, mânâsıdır."

Hemen herkesin dediği gibi "Hatırıma geldi." yahut "Fikrime geldi." yahut "Fikrime ihtar edildi." gibi tabirleri herkes istimal ediyor. Benim de bunu söylemekten maksadım bu ki: "Benim hünerim, benim zekâm değil. Sünuhat kabilinden" demektir. Bu da herkesin dediği gibi bir sözdür. Eğer vukufsuz ehli vukufun verdiği mânâ ilham da olsa, hayvanâttan tut, tâ melâikelere, tâ insanlara, tâ herkese bir nevi ilhama ve sünuhata mazhar oldukları, ehl-i fen ve ehl-i ilim ittifak etmişler. Buna suç diyen, ilim ve fenni inkâr etmek lâzım gelir.

Beşincisi: "Müellif, câzibedar bir fitnenin esiri olmak ihtimali olan bir nesli, Risale-i Nur'dan medet umanlara verdiği cevaplarla kurtaracağına kanidir."

Ehl-i vukuf bu cümleyi de medâr-ı itham etmişler. "Yüz bin şahitle isbat edilen ve meydana gelen zâhir bir hakikati kanaat ettim." demesini medâr-ı suç yapmak ne derece mânâsız olduğunu, dikkat eden anlar.

Altıncısı: "Siyasiyyûn, içtimaiyyûn, ahlâkiyyûnların kulakları çınlasın!" demesini bir suç mevzuu göstermişler.

Hâlbuki gençleri tehlikelerden kurtarmak için kısa ve rahat bir çareyi keşfettiğini, "Siyasiyyûn, ahlâkiyyûn da bunu terviç etsinler" mânâsında demiş: "Kulakları çınlasın!" Buna suç diyen, insaniyet itibarıyla çok suçlu olmak gerektir.

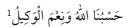
Yedincisi: "Fitneyi ateşlendiren ve talim eden irtidatkâr bir şahs-ı mânevînin mevcut olduğunu ve bu mânevî şahsın hayaline göründüğünü söylemekte, fakat kim olduğunu bildirmemektedir."

Ehl-i vukuf medâr-ı itham etmişler. Acaba dünyada insî ve cinnî şeytanlar hiç boş dururlar mı? Onların daima fenalıkları yapmak ve yaptırmakla meşgul olduklarından, bu vukufsuz ehl-i vukuf hiç bilmemişler mi ki, mânâ-sız ilişiyorlar? Madem "mânevî" demiş, madem kim olduğunu bildirmemiş, dünyada hiçbir mahkeme böyle mânevî bir adama, yani "Bir şeytana hakaret ettin." diye seni mahkemeye vereceğiz diyen, elbette sözüne zerre miktar ehemmiyet verilmez bir hezeyan hükmündedir.

Sekizincisi: "Doğrudan doğruya Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ın i'câz-ı mânevîsinden süzülen ve çıkan ve tevellüd eden Risale-i Nur esaslarına dayandığı müellif tarafından mükerreren ve musırrane beyan ve iddia edilmekte ve

böylece propaganda dinî delillere, telkinlere istinad ettiğini söylemekle" suç unsuru gösterilmektedir.

Bunu, bütün Risale-i Nur'u okuyanların tasdikiyle, hususan meşhur Mısır, Şam, Bağdat, Pakistan ve Diyanet Riyaseti'nin dairesinin ulemâsı tasdikle, "Risale-i Nur doğrudan doğruya hakikî bir tefsir-i Kur'ânîdir ve Kur'ân'ın malı ve lemeâtıdır." dedikleri halde, bu cümleyi medâr-ı suç yapanlardan mahkeme-i kübrâ-yı haşirde bu hatasının sebebi sorulacak.

Hasta Said Nursî

~~~

1952'de İstanbul'da Görülen Gençlik Rehberi Mahkemesine, Ehl-i Vukufa Cevaben Verilen İtiraznamedir

Birinci Ağır Ceza Mahkemesi'ne,

Risale-i Nur eczalarından Gençlik Rehberi'nin tab'ı ve intişarı münasebetiyle müellifi Bediüzzaman Said Nursî'nin mahkemeye verildiğini ve Gençlik Rehberi'nin mahiyetini tetkik için, bilirkişi namıyla hakikatleri tamamen tahrif ederek dinsiz ve İslâmiyet düşmanları mahiyetinde mütalâa edip suç mevzuu çıkaran ehl-i vukufun raporunu okuduk.

130 parçadan müteşekkil iman, ilim ve fazilet hazinesi hükmündeki Risale-i Nur Külliyatı'ndan bu *Gençlik Rehberi* bir cüzü olması ve Risale-i Nur'daki yüksek hakikatlere ruh ve canlarıyla bağlanarak o eserler hazinesini bu milletin maddî-mânevî hayatında bir saadet rehberi olduğunu isbat edip bildiğimizden, *Rehber*'in aleyhindeki o bilirkişi isnadlarını red ve ehl-i vukufun vukufsuzluklarını bütün kuvvetimizle yüzlerine çarparak ilân ve isbat ediyoruz. Ve mahkeme heyetine arz ediyoruz ki:

Verilen ehl-i vukuf raporu, vatan ve milletin hayatına, tarihine, an'anesine, mukaddesatına, kanununa tamamen yabancı, hâlihazır kanunlara iftira eden, hükûmeti tahkir eden, bin yıllık bu milletin tarihini tezyif ile bütün bir millet ecdadını tahkir eden ve bugün bu vatanda yaşayan yirmi milyon kardeşlerimizin mâneviyatına taarruz eden bir suikastın örneğidir. Mahkeme-i adalet bunu nazar-ı itibara alması gayr-i mümkündür.

 $^{^{1}\,\,}$ "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!" (Âl-i İmran sûresi, 3/173)

İşte biz de, bilirkişi ismini alıp bu suikast vesikasını imza edenlere soruyoruz:

Bu millet –hâşâ– dinsiz midir? Bu millet yüzyıllar boyunca dinden ve imandan –hâşâ– mahrum bir vaziyette en sefih millet midir? Bu millet ve bu milletin parlak tarihini altınla yaldızlayan bir ecdad, bütün hayatlarını dünyaya sefahet ve dalâlet dağıtan küfür yolu üzerinde mi yürümüşler? İstanbul'u fetihle dünya hayatında yeni bir devir açan, şarka garba Kur'ân'ın bayraktarlığı vazifesiyle nur-u hidayet, ilim ve fazilet saçan, Avrupa'ya hakikî medeniyeti ders veren ve İslâmî medeniyetin ziyasıyla beşeriyeti aydınlatan ve kos koca bir tarih, onların kahramanlığıyla dolu olan Yıldırımlar, Fatihler, Selimler ve Süleymanlar ve onların mensup olduğu bir millet, yazdığının tamamen aksine olarak, mâneviyatı sönmüş, dinden haberi yok, İslâmiyet'i neşreden başka millet, o kumandanlar başka bir milletin tarihinde, tarih yalan söylüyor, Türkler İslâmiyet'in kahramanı olarak Kur'ân'ın bayraktarlığını bütün milletler üstünde bir şeref tacı olarak taşıdıkları yalandır, öyle mi?

Veyahut bu millet, hakikat-i İslâmiye'den aldığı bir dersle kadınlarını ve kızlarını âdâb-ı Kur'âniye ziynetiyle ziynetlendirip kadınlığın haysiyet ve şerefini muhafaza ederek onların âdi ve kıymetsiz olmalarına mâni olduğu, yalan! Uzun asırlarda İslâm-Türk kahramanları namıyla mâruf olmuş ve ahlâk ve namusun, haysiyet ve şerefin kemâline yetişmiş bildiğimiz ve iftihar ettiğimiz ecdadımız, annelerimiz, bizim iftiharımızın aksine olarak emr-i Kur'ân'a ittibâ etmemişler, güzelliğin hakikatini terbiye-i İslâmiye dairesinde âdab-ı Kur'âniye ziynetiyle ziynetlenmek değil, vücutlarını çıplak olarak teşhir etmekte bilmişler, öyle mi?

Ey ehl-i insaf ve ey tarihiyle, mukaddesatıyla kahraman ve mübarek ecdadıyla iftihar eden nesl-i hâzır! Geliniz, görünüz. Tarihinizi ve İslâmiyet'inizi tahkir eden bir suikast vesikasını yazan ve imza edenlere, hayatınızın hayatı, ruhunuzun ruhu bildiğiniz İslâmiyet'iniz namına ve kâinatı on dört asır ışıklandıran ve kudsî ve ilâhî düsturlarıyla bin seneden beri milyonlar ecdadınızı nurlandıran ve ebedî saadete sevk eden Kur'ân'ınız namına ve o düstur-u Kur'ân'a ittibâ eden yüzer milyon ecdadınız namına, ahlâk-ı hasene ve namus muhafazası yolunda İslâmî terbiyenin ziyasıyla nurlanan ve terbiye alan ve kadınlığın hakikî mânâsını ve hakikî güzelliğini yaşayışlarıyla ve giyinişleriyle ve hayatlarıyla gösteren annelerinizin ve ninelerinizin ve hemşirelerinizin namına o müfterilere, o tezyif ve tahkir savuranlara teessüfünüzü, tekdirinizi ve reddinizi bildiriniz.

İşte o müfteriler, yaşı sekseni bulmuş, zehirlerden şiddetli hasta, dinî hizmetinden dolayı ömrü hapishanelerde çürütülmüş bir İslâm kahramanınız, şimdi bütün münevverlerin ve çok ediplerin ve terbiyecilerin vatan ve millet-perverlerin şikâyet ettikleri ahlâksızlığın ve fuhuş tehlikesinden muhafaza için gençlere iyi ahlâk, yüksek namus, iman ve fazilet dersi veren, vatana millete bir uzv-u nâfi hâline gelmelerini temin eden, adalet ve âsâyiş lehinde en birinci kuvvet olarak memleket ve milletin saadetine hizmet eden Gençlik Rehberi adlı eserinin müsâderesine ve müellif-i muhtereminin mahkûmiyetine sebep olmak için diyorlar:

"Bediüzzaman tesettür taraftarıdır. Kadınların yarı çıplak, açık dolaşmalarına, İslâmiyet'e karşı muharebede şeytan kumandasına verilen fırkalar olarak tasvir etmekte, kadınların bugünkü içtimaî hayatta açık bacak ve yarım çıplak giyinmelerini günah saymakta, Bediüzzaman halihazır bu açık, yarım çıplak giyinişleri evlenmelere mâni olup fuhşa teşvik edici mahiyetinde görmektedir. Ve yine Bediüzzaman'a göre, kadını güzelleştiren şey ve kadının hakikî ve daimî güzelliği içtimaî hayatta yer alan süslenmek, vücutlarını teşhir etmek olmayıp, terbiye-i İslâmiye dairesinde âdâb-ı Kur'âniye ziynetidir.

Bediüzzaman dinî tedrisat taraftarıdır. Risale-i Nur adı verdiği dinî tedrisat sayesinde mahkûmların on beş haftada ıslah olacaklarını –ki, Denizli ve Afyon hapishaneleri; adliyenin, gardiyan ve müdürlerin şehadetiyle sabittir—söylemektedir. Bediüzzaman, câzibedar bir fitneye esir olan gençlerin din hakikatleriyle ve Nur'un imanî dersleriyle kurtulacaklarına kanidir.

İşte bu fikirleriyle suçludur, kanunen mahkûm edilmesi lâzımdır." diyorlar.

İşte bunlar güya ehl-i vukuf namında memleket gençliğine adalet ve hak ve hürriyet derslerini verecek profesörler veya hukuk doçentleridir!

İşte, ey adalet-i hakikiyenin mümessilleri sıfatıyla hukuk-u umumiyeyi ve haysiyet-i milliyeyi muhafaza eden hâkimler! *Gençlik Rehberi*'nin imanî dersleri ve ahlâkî telkinleri, ehl-i vukuf raporundaki gibi bir suç mevzuu olarak kabul ediliyorsa ve müellifi bu büyük hizmetinden dolayı mesul tutuluyorsa, eğer öyleyse, o zaman yukarıda arz ettiğimiz bu millete, bin yıllık tarihine, an'anesine, idarî ve örfî kanunlarına, bu milletin ebedî medâr-ı iftiharı olmuş mukaddes dinine, mukaddes İslâmiyet hakikatlerine, kudsî Kur'ân derslerine ve o kudsî hakikatlere sarılarak İslâmî medeniyeti kemâl-i şâşaa ile dünyaya ilân eden bir aziz ecdada ve onların haysiyetine, hukukuna, mâneviyatına savrulan tahkir ve tezyifleri, indirilen darbeleri ve söylenen iğrenç iftiraları

kabul etmeniz lâzımdır. Bu büyük, mânevî cinayetleri hoş görüp kabul etmekle, ismî ehl-i vukufların suç isnad ettikleri *Gençlik Rehberi* suç sayılabilir. Ve ancak o cihetle müellifi mahkûm ve *Rehber*'i neşreden talebeleri muahaze olunabilir. Yoksa, adalet-i kanun ve hürriyet-i fikir ve vicdan düsturuyla mahkûmiyeti ve muhakemesi mümkün değildir. Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i vicdan düsturunu en geniş mânâsıyla tatbik eden cumhuriyet idaresinin demokrasi kanunlarıyla asla kabil-i telif değildir.

Eğer "Gençlik Rehberi'nin intişarıyla dinî terbiyeyi ders veriyor; bu ise lâikliğe aykırıdır." diye itham olunuyorsa, o halde lâikliğin mânâsı nedir? Biz de soruyoruz. Lâiklik, İslâmiyet düşmanlığı mıdır? Lâiklik dinsizlik midir? Lâiklik, dinsizliği kendilerine bir din ittihaz edenlerin dine taarruz hürriyeti midir? Lâiklik, din hakikatlerini beyan edenlerin, imanî dersleri neşredenlerin ağızlarına kilit, ellerine kelepçe vuran bir istibdad-ı mutlak düsturu mudur?

Lâiklik, bir vicdan ve fikir hürriyeti olduğuna göre, dinsizler ve din düşmanları, İslâmiyet aleyhinde her çeşit hücumları, taarruzları yapar, anarşik fikirlerini o hürriyet-i vicdan ve fikir bahanesiyle neşreder de, fakat bir İslâm âlimi o hürriyet-i fikir düsturuna istinaden bin yıldan beri İslâmiyet'in serdanı olmuş bir millet içinde ve o milletin bin yıllık an'anesine, kanunlarına ittibâ ederek ve yine o milletin saâdeti uğrunda, ahlâk ve namusun muhafazası yolunda dinî bir ders beyan etmesi "lâikliğe aykırıdır" diye suçlu gösterilir, devletin nizamlarını dinî inançlara uydurmak istiyor diye mahkûr gösterilir. Biz böyle bir gayr-i mümkünün, mümkün olmasına ihtimal vermiyoruz. Adaletin buna müsaade etmeyeceğini şüphesiz biliyoruz.

Hakikat-i halde, geçen mahkemelerin beraatler vererek tamamen iade ettikleri Risale-i Nur'un 130 parçasından bir parçası olan *Gençlik Rehberi*, vatan ve milletin saadetinde en birinci vesilelerden birisidir. O eserleri okuyup, onların dersleriyle sefahet ve dalâletin girdaplarından kurtulduklarını mahkemelerde söyleyen yüzler Nur talebeleri ve şimdi bizzat o eserlerle vatan ve millete nâfi bir uzuv haline geldiklerini hayatlarıyla ve hizmetleriyle isbat eden binler Türk gençleri bizler, o asılsız isnadları, o müfterilerin yüzlerine çarpıyoruz.

Hakikaten ne kadar acıdır ki, âsâyişin teminine, ahlâkın muhafazasına vesile olmuş, adliyeye ve zabıtaya binler faydası bulunmuş bir eser, bugün hakikatin tamamen aksine olarak suçlu gösterilip zararlı tevehhüm edilmek isteniyor. Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve vicdan sahip-

lerinin vicdanlarına ve insaflarına havale edip Üstadımız hakkında o ehl-i vukufun "Dini siyasete âlet ediyor." demelerine mukabil biz de diyoruz: O ehl-i vukuf, adliyeyi dinsizliğe âlet ediyor.

Bilirkişi raporunda bir isnad da, "Müellif, Risale-i Nur şahs-ı mânevîsi namına konuşmaktadır." "Kalbe ihtar edildi." "Leyle-i Kadir'de kalbe gelen bir mesele-i mühimme." gibi bazı cümleleri ele alarak, bununla şahsî nüfuz temin etmek maksadının müellifte bulunduğudur.

Bu kadar asılsız ve mânâsız bir isnad karşısında insan, o bilirkişi namını alanların bilirkişi mahiyetinden tamamen uzak olduklarına hükmedip, o cehaletleri ve o vukufsuzlukları karşısında hayrette kalıyor. Hiç olmazsa, ehli vukuf, hürmeten bu ciheti dikkatle mütalâa etseydiler, kendileri bu derece cehalet deresine atılmaktan belki bir derece kurtulurlardı. Bu asılsız isnada karşı evvelâ bütün Risale-i Nur eserleri ve mektupları ve Üstadımızın bütün hayatı en kat'î delildir ki, o aziz zat bütün gayretini, bütün hizmetini hak uğrunda ve yalnız hak için yapmış ve yalnız Hakk'ın hatırı için konuşmuş. O suretâ ehli vukuf, Nur Külliyatı'ndan yalnız küçük bir cüzünü okumakla ve dinsizlikte taassup göstererek, illâ ki bir suç isnad edebilmek için bu iftirayı savurmuşlar. Hâlbuki, o aziz zat, Risale-i Nur dersini izah ederken diyor: "En büyük dersimiz, acz, fakr, şefkat ve tefekkürdür."

Hakikat-i halde o aziz zat, büyük ve küllî hizmetleriyle, en câniyane işkencelere sabır ve tahammül ederek, mücahede-i mâneviyesinde devam edip küfür ve dalâletin bîaman hücumlarını, maddiyyûn ve tabiiyyûnun küfrî mesleklerini Kur'ân-ı Hakîm'in hakâik-i imaniyesinden aldığı Nur hakikatleriyle parçalayarak ve o Nur'un 130 risalesinin yüz binler nüshalarını, imanî dersleriyle ona minnettar kalan yüz binler müştak talebeleriyle her tarafa neşreden.. dinsizliğin, bilhassa komünistliğin bu vatandaki hücumuna mâni olan iman hakikatlerini en kat'î delil ve burhanlarla isbat ederek küfür ve dalâletin bâtıl mesleklerini Kur'ân'ın elmas kılıcı hükmündeki iman-ı billâh ve vahdaniyet-i ilâhiye hüccetleriyle parça parça eden.. ve o Nur eserleri şimdi âlem-i İslâm'ın büyük merkezlerinde kemâl-i takdir ve istihsanla neşredilen.. ve geçen sene Türkiye'yi ziyarete gelen Pakistanlı bir vekil, kırk-elli üniversite talebesine, "Kardeşlerim, ben âlem-i İslâm'da aradığımı Türkiye'de buldum. Bediüzzaman yalnız sizin değil; o bütün âlem-i İslâm'ındır. Ve yakın bir zamanda bütün İslâm âlemi onu anlayacaktır. Siz bu Nur eserlerine dikkatle bakın. Ben bunu doksan milyon İslâmlar içinde neşredeceğim. Benim âlem-i İslâm hakkında pek çok endişelerim ve Üstada pek çok soracaklarım vardı. Bir saat kadar yanında yalnız onu dinlemekle bütün endişelerim zâil olup bütün suâllerime cevap aldıktan sonra, şimdi Pakistan'a âlem-i İslâm'ın mukadderatı hakkında büyük müjdelerle gidiyorum.

Ben Türk ve İslâm tarihini tetkik ettim. Evet, çok kahramanlar, çok İslâm fedaileri ve çok vatan-perverler gelmişler. Hepsi büyük fedakârlık ve kahramanlıkla millete, vatana hizmet etmişler. Fakat o hizmetlerinin neticesinde lâyık oldukları mükâfat onlara verilmiş. Her birisi birer mükâfata mazhar olmuşlar. Fakat bugün Üstad, yirmi küsûr seneden beri bu milletin saadet-i dünyeviyesi ve uhreviyesi için, târife imkân olmayan zulüm ve işkenceler içerisinde işte bu eserleri telif ve neşrederek, bu millet içerisinde, din aleyhindeki cereyanların intisarına mâni olan Bediüzzaman'ın evinde bugün bir lâmbası bile yok. İşte o her şeyi terk ederek yalnız ve yalnız dine hizmet için çalışmıştır. Elbette âlem-i İslâm yakında böyle bir zatı eserleriyle tanıyacaktır." diye Ali Ekber Şah gibi bir İslâm âlimi ve mütefekkirinin takdir ve tahsinine mazhar olan.. ve şimdi Demokrat milletvekillerinden bazıları, "Bediüzzaman'ın Nur risalelerini okuyan, ders alan ve o eserleri neşreden Nur talebeleri bu hizmetleriyle bu memlekette komünistliğin yayılmasına sed oldular. Madem hükûmetimiz komünizmin aleyhindedir. Öyleyse, Nurculara o hizmetlerinden dolayı minnettardır." diye milletvekillerince dahi hizmeti takdir edilen.. ve serâpâ bütün Risale-i Nur eczaları her bir nüshası, binler kelime ve cümleleriyle o zatın mahiyetine, hizmetine, virmi bes yıllık faaliyetine ve nesriyatının küllî faydalarına şehadet ve işaret ettikleri bir zat.. evet, işte o acz ve fakr dersini kendisine meslek edinen ve talebelerine ders veren bir zat: hakikat-i halde yukarıda bir derece arz ettiğimiz o küllî hizmetlerinin neticesinde talebelerinin ve bütün ehl-i imanın en büyük medh ü senâlarına, hürmet ve muhabbetlerine en lâyık, en elyak ve kabul etmesi hakkı iken, bilâkis o aziz zat, kendisini ziyarete gelenlere ve Risale-i Nur eserlerini okuyup o eserleri ilim ve iman hakikatleri dersinde, asrın bütün ilim ve isbatları üstünde görerek hayran kalanların en samimî hürmet ve senâlarından mütemadiyen kaçınmış ve müteaddit mektuplarında, "Ben de sizin bu ders-i Kur'âniye'de bir ders arkadaşınızım. Ben en ziyade muhtaç ve fakir olduğumdan bu kudsî hakikatler en evvel bana ihsan edilmiştir. Ben makam sahibi değilim. Ben kendimi beğenmiyorum. Beni beğenenleri de beğenmiyorum. Kardeşlerim, sizi bütün bütün kaçırmamak için nefsimin gizli çok kusurlarını söylemiyorum." diye kendisine yapılan medihleri ve hürmetleri reddetmiş. Ve gaye-i hayatını yalnız hakâik-i imaniyenin neşrine hizmet bilmiş. Dünyevî bütün menfaatleri o hizmeti uğrunda feda etmiş.

Ve işte bütün hayatı bilâ-istisna bu ferâgate ve bu hakikate şehadet eden bir zata, en haksızların dahi yapamayacakları bir isnadı bu ehl-i vukuf isimli kimseler yapmışlar. Hattâ "Leyle-i Kadir'de İhtar Edilen Bir Mesele-i Mühimme" diye Rehber'deki çok mühim bir hakikate nazar etmeyerek, bu "ihtar" kelimesinden de şahsî nüfuz temin ettiğine bir delil göstermişler. Hâlbuki, bu "ihtar" kelimesi, o yüksek hakikatlerin ehemmiyetine öyle bir şümulü var ki, ancak o hakikati okumak lâzımdır. İşte, o parça, İkinci Harb-i Umumî'nin sonunda nev-i beşerin dehşetli zulümleri ve tahribatları neticesindeki dehşetli meyusiyetleriyle dehşetli vicdan azaplarını ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin uyutucu ve aldatıcı olduğunun umuma görünmesiyle, fıtrat-ı beşeriyedeki yüksek istidâdâtın dehşetli yaralanmasını ve Kur'ân'ın elmas kılıcı altında gaflet ve dalâletin parçalandığını ve bu sebeple dünya hayatının geçici ve muvakkat olmasından, beşeriyet, hayat-ı bâkiyeyi arayacağını ve ebedî hayatı ve dâimî saadeti ancak Kur'ân'ın müjde verdiğini isbat ile pek parlak izahtan sonra diyor:

"Elbette, nev-i beşer bütün bütün aklını kaybetmezse, maddî veya mânevî bir kıyâmet başlarına kopmazsa, İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere'nin Kur'ân'ı kabul etmeye çalışan meşhur hatipleri ve Amerika'nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli cemiyeti gibi, rûy-u zeminin geniş kıtaları ve büyük hükûmetleri, Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân'ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh-u canlarıyla sarılacaklar. Çünkü bu hakikat noktasında katiyen Kur'ân'ın misli yoktur ve olamaz. Ve hiçbir şey bu mucize-i ekberin yerini tutamaz."

Ey muhterem hâkimler,

Yalnız son cümlesini numûne olarak size arz ettiğimiz bu ehemmiyetli fikranın başında yazılan "ihtar" kelimesi bir suça mesned olabilir mi? Bu yazı şahsî bir nüfuz temini için mi yazılmış? Yoksa nev-i beşerin Kur'ân hakikatlerini aramaya başladığını beyan ile istikbalde Kur'ân'ın beşeriyete hâkim olacağını mı haber veriyor ve isbat ediyor? Bu hususu yüksek takdirinize havale ediyoruz.

Evet, Risale-i Nur müellifi, Kur'ân'ın dersinden aldığı ve ayn-ı hakikat olan bu ihtarları beyan etmesi, beyan ve isbat ettiği derslerin ve mevzuların hakkaniyetine bir hüccet içindir. Evet, ayn-ı hak ve hakikat olduğunu dikkatle bakanlar görebilirler. Ve bir derya-yı iman ve bir hazine-i tevhid ve bir umman-ı hikmet halinde coşan bir harikanın, istikbalin nesillerinde ve milyonlar kalb ve gönüllerde nasıl kemâl-i şâşaa ile yaşayacağını ve alkışlanacağını

hissedebilirler. Ve Türk milletinin bin yıllık kudsî mefahir-i milliyesine mümâsil, yine Türk milletinin dünyaya örnek olmuş kahraman ecdadının yerinde İslâmiyet hakikatlerine sarılarak yine Kur'ân'ın bayraktarlığı vazifesiyle istikbalin kıtalarında hâkim-i mânevî olacağını hissedebilirler.

Bu çok yüksek ve çok ehemmiyeli hakikatleri tam anlayabilmek için, Bediüzzaman'ın bundan kırk sene evvel 1327'de Şam'da, Câmiü'l-Emevî'de, içinde yüz ehl-i ilim bulunan on bin kişilik bir cemaate hitaben irad buyurdukları *Hutbe-i Şamiye* eserini okumak lâzımdır. Şimdi o eserin tercümesini yapmak lütfunda bulunan o aziz zat, o zamanda perişan ve esaret altında bulunan İslâm âlemine pek azîm müjdelerle, medeniyetin seyyiâtı, hasenesine galip gelmesine mukabil, istikbalde İslâmiyet'in kuvvetiyle medeniyetin mehasini galebe ederek şems-i İslâmiyet'in büyük milletler ve kıtalar üzerinde hâkim olacağını beyan ve isbat ederek haber veriyor.

Mâdem o ehl-i vukuf ismini alanlar, "kalbe ihtar edilen bir mesele" cümlesinde hakikate nüfuz edemeyerek yanlış mânâ çıkarmışlar. 1327'den, tâ 1371 senesinden sonraki âlem-i İslâm'ın mukadderatına nazar eden *Hutbe-i Şamiye*'deki hakikatler dahi –bilirkişilerin yanlış anladıkları veya yanlış mânâ verdikleri– bu "ihtar" kelimesinin hakikatini ve geniş mânâsını çok yüksek bir hakikat halinde gösterdiğinden, *Hutbe-i Şamiye* eserinin tercümesini mahkemeye arz ediyoruz. Ve yalnız burada, eserde isbat edilen meselelerin âhirinde zikredilen birkaç cümleyi yazarak takdim ediyoruz:

"Evet, ben kendi hesabıma aldığım dersime binâen, ey İslâm cemaati, müjde veriyorum ki: Şimdiki âlem-i İslâm'ın saadet-i dünyeviyesi, bâhusus Osmanlıların saadeti ve bilhassa İslâm'ın terakkisi ve onların uyanması ve intibahı ile olan Arabın saadetinin fecr-i sâdıkının emareleri inkişafa başlıyor. Ve saadet güneşinin de çıkması yakınlaşmış. Ben dünyaya işittirecek bir derecede kanaat-i kat'iyemle derim: İstikbal yalnız ve yalnız İslâmiyet'in olacak ve hâkim, hakâik-i Kur'âniye ve imaniye olacak. Öyleyse, şimdiki kader-i ilâhî ve kısmetimize razı olmalıyız ki, bize parlak istikbal, ecnebîlere müşevveş bir mâzi düşmüş."

"Eğer biz ahlâk-ı İslâmiye'nin ve hakâik-i imaniyenin kemâlâtını ef'âlimizle izhar etsek, sair dinlerin tâbileri elbette cemaatlerle İslâmiyet'e girecekler. Belki, küre-i arzın bazı kıtaları ve devletleri de İslâmiyet'e dehalet edecekler."

"Ey bu Câmiü'l-Emevî'deki kardeşlerim gibi âlem-i İslâm'ın câmi-i kebirinde olan kardeşlerim! Siz de ibret alınız. Bu kırk beş senedeki hâdisattan ibret alınız. Tam aklınızı başınıza alınız. Ey mütefekkir ve akıl sahibi ve kendini münevver telâkki edenler!

Hâsıl-ı kelâm, biz Kur'ân şâkirtleri olan müslümanlar, burhana tâbi oluyoruz, akıl ve fikir ve kalbimizle hakâik-i imaniyeye giriyoruz. Başka dinlerin tâbileri gibi ruhbanı taklit için burhanı bırakmıyoruz. Onun için akıl ve ilim ve fen hükmettiği istikbalde, elbette burhan-ı aklîye istinad eden ve bütün hükümlerini akla tesbit ettiren Kur'ân hükmedecek."

"Evet, şimdi olmasa da otuz-kırk sene sonra fen ve hakikî mârifet ve medeniyetin mehasini o üç kuvveti tam techiz edip, cihâzâtını verip o do-kuz mânileri mağlûp edip dağıtmak için taharrî-i hakikat meyelânını ve insaf ve muhabbet-i insaniyeyi o dokuz düşman tâifesinin cephesine göndermiş. İnşaallah yarım asır sonra onları darmadağın edecek."

"İşte Amerika ve Avrupa tarlaları böyle dâhi muhakkikleri (Mister Carlyle ve Bismark gibi) mahsûlât vermesine istinaden, ben de bütün kanaatimle derim: Avrupa ve Amerika İslâmiyet'le hâmiledir. Günün birinde bir İslâmî devlet doğuracak."

"Hem de İslâmiyet güneşinin tutulmasına (inkisâfına) ve beşeri tenvir etmesine mümânaat eden perdeler açılmaya başlamışlar. O mümânaat edenler çekilmeye başlıyorlar. Kırk beş sene evvel o fecrin emaresi göründü. 71'de fecr-i sâdıkı başladı veya başlayacak."

"Ey Câmi-i Emevî'de kardeşlerim! Ve yarım asır sonraki âlem-i İslâm camiindeki ihvanlarım! Baştan buraya kadar olan mukaddimeler netice vermiyor mu ki: İstikbalin kıtalarında hakikî ve mânevî hâkim ve beşeri, dünyevî ve uhrevî saadete sevk edecek yalnız İslâmiyet'tir ve İslâmiyet'e inkılâp etmiş ve tahrifattan ve hurâfattan sıyrılacak İsevîlerin hakikî dinidir ki: Kur'ân'a tâbi olur, ittifak eder."

Muhterem heyet-i hâkime,

Risale-i Nur müellifi aleyhindeki bütün iftiralara ve isnadlara karşı hukukî en kat'î cevap olarak üç mahkemenin ve üç ehl-i vukufların tetkikten sonra eserleri iade etmeleridir.

Hem Üstadımızın yirmi yedi senelik hayatı ve 130 parça kitabı ve mektupları, üç mahkeme ve hükûmet memurları tarafından tam tetkik edildiği ve aleyhinde çalışan zâlim, mürted ve münafıklara karşı mecbur olduğu, hattâ idamı için gizli emir verildiği halde, dini siyasete âlet ettiğine dair en ufak bir

emare bulamamaları, dini siyasete âlet etmediğini kat'î isbat ediyor. Hayatını yakından tanıyan biz Nur şâkirtleri ise, bu fevkalâde hâle karşı hayranlık duymakta ve Risale-i Nur dairesindeki hakikî ihlâsa bir delil saymaktayız.

Bu itibarla onu bazı iftiralarla çürütmek isteyen, vatan ve milletin saadeti lehindeki hizmetlerinin aleyhindeki gizli, zâlim düşmanlarının plânlarını âdilâne kararınızla mahvedeceğinizi ve müfterilerin yanlış isnadlarını yüzlerine çarpacağınızı adalet ve vicdanınızdan bekler, hürmetlerimizi takdim ederiz.

Eskişehir Nur talebelerinden Yaşar, Osman Toprak, Ahmed, Osman, Ceylân, Şükrü, Bayram, Sungur, Hüsnü

~~~

Heyet-i Sıhhiyeye

On beş sene evvel *Rehber'*in başında yazıldığı gibi, bazı gençler kendilerinin hayat-ı dünyeviye ve uhreviyesini muhafaza için yanıma geldiler. Ben de onlara lillâh için o *Rehber* dersini verdim.

O risale, bir-iki hâşiye müstesna, hem Isparta hükûmeti, hem Denizli Mahkemesi'nde, hem Ankara'nın Ağır Ceza ve Temyiz Mahkemesi'nin iki sene ellerinde kalması neticesinde beraat kazanması ve tamamen Risale-i Nur Külliyatı, Rehber de içinde olduğu halde iade edilmesi ve bir nüshası Ankara Emniyet Müdürü'nün eline geçmesi ile –Rehber'in başında yazıldığı gibi– birtek kelimesine ilişmesiyle âhirinde gelen cümleyi okuyunca hakikati anlaması ve intişarına mâni olmaması, hem binlerce nüsha intişar ettiği halde hiçbir yerde bir zarar, bir itiraz görülmemesi, hattâ Mersin'in Tarsus kazasında birkaç Nur kitaplarını müsâdere ederek Gençlik Rehberi de içinde olduğu halde Ankara'ya gönderilip tetkik ettirildikten sonra, vilâyetin emriyle "tamamen serbesttir" diye resmî vesika vermeleri ve İstanbul'da tab' edildiği zamanda kanunen beşaltı makama gönderildiği ve ellerinde beş-altı ay kaldığı halde ilişmemeleri, Rehber'in ehemmiyetini ve kanunen dahi serbest olduğunu isbat ediyor.

Sonra binden fazla gençler Ankara ve sair vilâyetlerin mekteplerinde ondan vatan, millet, ahlâk cihetinde istifade ettikleri ve hiç kimse zarar görmediği halde, birden, hiçbir medâr-ı mesuliyet olmayan bir-iki kelimeye yanlış mânâ vermek, meselâ "Gençlik Rehberi" namını vermekle bir suç mevzuu yapmışlar.

Biri de müellifi tab' etmemiş, kendi bîçâre hasta yatağında iken, gençler tab' ettikleri halde, "şahsî nüfuz temini için yazılmış" diye suç mevzuu yapıp, tab' edene değil de, müellifini Ağır Ceza'ya vermek, hem zorla oraya celb etmek, hâlbuki on beş sene evvel yazılmış ve af kanunu ve mürur-u zamanı, hem beraati görmüş, öyleyse bütün bütün kanunsuz olarak bir garaza binâen müellifine bu kadar musırrane ilişiyorlar.

Ben de diyorum ki: On vecihle kanunsuz, bu kadar musırrane hastalığım zamanında iktidarım harici beni mahkemeye vermenin sebebi, *Rehber'*in vatana, millete, âsâyişe pek büyük faydası olduğu için, anarşilik ve dinsizlik hesabına ilişiyorlar, diye ihtimal veriyorum.

Şimdi bu kanun namına garazkârâne kanunsuzluk hesabına beni cebren, zorla İstanbul'a mahkemeye sevk etmekte, benim çok ihtiyarlık, zafiyetim ve zehirli şiddetli hastalığım katiyen tibben, fennen mazeret-i kat'î olduğu gibi, dört defa o noktadan rapor alıp onlara gönderdiğimiz halde, yine ısrarla beni zorlamakta olduklarından, pek şiddetli ruhuma dokunmuş. Daha benim mahkeme ve idare huzurunda konuşmak, iktidarım haricindedir. Konuşsam da vatan, millet ve âsâyişe zarar vermek fikriyle çalışan ve beni hilâf-ı kanun muhakeme edenlerin yüzüne vurmaya mecbur olacağım. Daha bu kadar zulme tahammül edemeyeceğim. Bu ise ehemmiyetli başka bir nevi hastalıktır. Hem vatana bu mânevî hastalık zarar vermek ihtimali var.

Şimdi heyet-i sıhhiyeden ricam, beni tanıyanlar ve benimle yakından alâkadar olanlar ve hizmet edenler biliyorlar ki, gizli düşmanlarım müteaddit defadır beni zehirliyorlar. Tegaddî edemiyorum. Hattâ hizmetçimle beş dakikadan fazla konuşamıyorum.

Hem başımda şiddetli ve devamlı nezle ve bir gözüm o nezleden ağrıyor ve akıyor. Müzmin kulunç ve şiddetli sancı ile hastayım.

Hem yirmi sekiz sene gurbette kaldığımdan ve başkalarının muavenetini kabul etmediğimden, pek zarurette yaşadığım için zafiyet fazladır. Hattâ, zorla merdivenden çıkıyorum. Zaruret-i kat'î olmazsa beş dakika konuşamıyorum, yoruluyorum.

Ben sâbık mahkemelerde hem Risale-i Nur, hem Risale-i Nur talebeleri için tahammül ediyordum. Ve tam hakikati izhar etmiyordum. Bir derece zulümlerine tahammül edip haksızlıklarını yüzlerine vurmuyordum. Tâ masumlara, âsâyişe zarar gelmesin diye sabır ve her nevi zulüm ve işkencelere tahammül ediyordum.

Şimdi ise Risale-i Nur'a âlem-i İslâm sahip çıktı. Nur talebeleri de benim müsamahama ve düşmanlarıma ilişmemekliğime ve zulümlerine sükût etmeme ihtiyaçları kalmadı. Onun için benim damarıma pek şiddetli dokunulduğunda, irade ve ihtiyârım haricinde karşıma çıkan gizli düşmanlarımın bana zararlarına vesile olan, beni cezalandırmaya çalışanlara hakikati çıplak olarak böyle söyleyeceğim. Sükût... Şimdi izhar edilmeyecek.

Madem hakikat böyledir. Heyet-i sıhhiye benim hem maddî, hem mânevî, hem sinir, hem kalb, hem nezleli baş hastalıklarım, hem kulunç ve sancı ve mahkemelerde konuşma iktidarsızlığı ve hem madem resmen vekillerim oradadırlar, hem tab' edenler de oradadırlar; istinâbe suretiyle ifademin alınması için fennî ve tehlikeli hastalığı var, şeklinde rapor verilmesini rica ederim.

> Emirdağ'da Said Nursî

~~~

Aziz ve mübarek müşfik Üstadım,

Bu arîzamı Nurla alâkadar ve hac refiklerimdem Karakoçanlı Hacı Sabri kardeşimle takdim ediyorum.

Evvelâ: Mübarek ellerinizi kemâl-i ihtiramla takbil eder, bu âciz ve pürtaksir kardeşiniz ve talebenizi müstecap ve mübarek duanızda dahil buyurmanızı istirham eylerim.

Sâniyen: Hacı Sabri kardeşinizi ve diğer yeni alâkadarları da dualarınıza dahil buyurmanızı rica ederim.

Sâlisen: Kardeşim Hüsrev gerek zat-ı âlilerinin, gerekse diğer kardeşlerinin mektuplarını emirlerinize atfen göndermekte devam ettiği için, –lillâhilhamd– vaziyetten haberdar bulunuyoruz.

Râbian: Gerek Hüsrev kardeşimin ve gerek Ceylân'ın gönderdikleri eserleri kardeşlere verdim ve parasını kendilerine gönderdim. Urfa'dan biraz daha istedim. Gelince inşaallah onları da talebelere vereceğim. Eserlerden bir takımını Hacı Sabri almıştır.

Hâmisen: Reisicumhurun nutkundan gelen müjdeli istihracın tahakkuk etmesini eltâf-ı ilâhiyeden niyaz ederiz.

Sâdisen: Nur'un neşri ve fütuhatı için Rahîm ve Kerîm Rabbimiz muvaffak buyurduğu nisbette istihdamımız –lillâhilhamd– devam ediyor. Akşamları Nurlu cemaatten mürekkep fakirhanemize gelen cemaate tedrisat-ı Nuriye'de devam olunuyor.

Malatya seyahatimde oradaki alâkadarların çalışma tarzlarını söyledim. Büyük Doğucuların bu fakiri kendi zümrelerine katmak hususundaki tekliflerine, "Büyük Doğuculuk siyasî bir teşekkül müdür?" diye sordum. "Evet" dedikleri için, "Sizin yalnız imanî ve Kur'ânî mesâildeki müşküllerinizi ve izahını arzu ettiğiniz noktaları Risale-i Nur'un yardımıyla halle çalışırım. Benim mesleğim, ihtiyâr ve şuurum taallûk etmeden Risale-i Nur dairesinde istihdamdan ibarettir. İman ve Kur'ân meselelerinize hemfikrinizim. Fakat siyasetle iştigal edemem." meâlinde cevap verdim. Yalnız bu zümreden Nur'larla alâkadar olanlar var. Onların el ele vererek, hem eserleri okumalarını ve anlayamadıkları yerleri sormalarını, Kur'ânî hattı öğrenmeye gayret etmelerini rica ettim. Malatya, Urfa, Antep'tekileri eserleri edinmeye ve alâkalarını arttırmaya âcizâne yazılarımla teşvik etmekteyim. Şimdilik mesâil-i Nuriyem böyledir.

Cenab-ı Hakk'a nihayetsiz hamd ve şükür olsun ki, hesapsız kusurlarımla beraber bu Kur'ânî ve imanî hizmette istihdama lâyık görmüştür. Elbette, mübarek ve müşfik Üstadımın duaları bereketiyle zümre-i Nuriyenin âciz bir ferdi olmakta devam ve öylece Livâü'l-Hamd (aleyhissalâtü vesselâm) tahtında toplananlardan olurum.

Tekrar tekrar mübarek ellerinizi kemâl-i tâzimle takbil eyler, alâkadar kardeşlerimin de selâm, dua ve ihtiramlarını arzederim. Muhitinizdeki maddeten ve mânen yakın bütün arkadaşlara arz ve ihtiram eylerim. Erhamürrâhimîn olan Rabbimizden daimî niyazım, aziz, muhterem ve müşfik Üstadımdan ebediyen razı olsun ve bütün maksadını hâsıl eylesin, âmîn...

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

el-Hubbu fillâh muhibb-i muhlisiniz Hulûsi

~~~

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Çok sevgili, müşfik Üstadım Efendim Hazretleri,

Evvelâ: Hem mübarek leyâli-i aşerenizi, hem kudsî bayramınızı ruh u canımla tebrik eder, arz-ı hürmetlerimle Nur neşreden ellerinizden öper, kusuratımın affını istirham ederim.

Sâniyen: Bu günahkâr âdi, âciz, kusurlu, liyakatsiz, miskin, tembel talebenizi Risale-i Nur'un hakâik-i kudsiye-i imaniye ve Kur'âniye'sine ve sevgili Üstadın terbiye-i mâneviye ve maddiyesine mazhar buyuran Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükrediyorum. أَلْحَمْدُ لِلهِ هَٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Sevgili Üstadım,

Terbiye-i mâneviyenizin âsârını her vakit bize ihsas eden Rabb-ı Rahîm'ime ne kadar şükretsem yine azdır. Tahdîs-i nimet olmak üzere şunu da arzetmek isterim ki, hastalığımdan müştekî değilim. Çünkü –lillâhilhamd-nur-u aynım ve sürur-u ruhum ve gıda-yı kalbim olan Risale-i Nur'un haki-katlerini bilfiil ve bittecrübe ders almama sebep oldu.

- •Hem hakikaten ömrü kırkıncı sene-i devriyesinde müthiş bir tarzdaki maddî ve mânevî hastalıklarıma her bir ricasında ruha ve kalbe binler nur-u tevhidi ve ziya-yı teselliyi serpen İhtiyarlar Risalesi..
  - •hem her bir devasında bînihaye şifa-yı mânevî bulunan Hastalar Risalesi...
- •hem on bir kelime-i kudsiye-yi tevhidiyenin pek harika ve emsalsiz bir tarzda tılsımlarını keşfeden ve her bir cümlesinden nur-u tevhid fışkıran Yirminci Mektup..
- •hem hakâik-i imaniyenin en son ve en müşkül ve en derin ve bütün filozofları, hattâ hükema-yı İslâmiye'yi dahi hayrette bırakan çok mühim muammaları halleden Yirmi Dördüncü Mektup..
- •hem kalbin bütün mânevî yaralarına kudsî bir tiryak olan On Yedinci Söz ve emsali risaleler pek harika bir tarzda imdadıma yetişti ve tedaviye başladı. Ve bana şöyle bir kanaat-i kat'iyye verdi ki: Güya Risale-i Nur, ezcümle mezkûr risaleleri hem ben, hem hastalık münasebetiyle yanıma gelenler ders alsınlar diye, rahmet-i ilâhiye tarafından hastalandırılmışım. Evet, sanki sevgili, müşfik Üstadımız İhtiyarlar Risalesi'ni gençlere, Hastalar Risalesi'ni sıhhatte olanlara yazmış.

Allah'a hamdolsun: bu Rabbimin ihsanıdır.

Sâlisen: Orada bulunan ve sevgili Üstadımızın kıymettar hizmetinde bulunan muhterem arkadaşlarımıza, hem birer birer selâm, hem bayramlarını tebrik ederim. Sevgili Üstadımızın ellerinden, kardeşlerimizin gözlerinden öperim.

Çok kusurlu ve hasta talebeniz Mehmed Feyzi

~~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bir zat, uzunca bir mektup yeni hurufla bana yazmış, kendisinin kim olduğunu bildirmemiş. Üç noktada şüphe edip bir nevi itiraz gibi yanlış mânâ verdiği için güya bizi ikaz ediyor. Meşrebimiz münakaşa ve münazara olmadığından ve kusurumuzu hakikî olarak gösterenlerden memnun olduğumuzdan, bu meçhul zatın mektubunda üç esasın hakikatini gösterip yanlışını tashih etmek istedim.

Birinci Esas: Risale-i Nur'un üstadı ve me'hazı ve Said'in de çok zamandan beri bir virdi olan bazı âyetler, bir hizb-i Kur'ânî suretinde bir kısım talebelerin arzularıyla kaleme alınmış. Sonra da tab' edilmiş. Ve dört-beş mahkemenin de gösterdiği ehl-i vukuf ulemâları ve hattâ Diyanet Riyaseti dairesi ve İstanbul'un fetva dairesindeki tetkik-i kütüb-ü diniye heyetinden hiçbir âlim ve ehl-i vukuf ulemâları itiraz etmemişler. Belki takdir edip tahsin etmişler. Çünkü başta Sahabeler ve matbû Mecmuatü'l-Ahzab'da bulunan Hazreti Üsame (radîyallâhu anh) hizb-i Kur'ânîsi ki, her bir günde bir kısmını okumakla taksim edilmiştir. Ve aynı kitapta ve Mecmuatü'l-Ahzab'ın aynı cildinde İmam Gazalî'nin (radîyallâhu anh) bir hizb-i Kur'ânîsi ve çok ehl-i velâyetin kendi meşreplerine muvafık bazı sûreleri ve âyetleri bir hizb-i mahsus-u Kur'ânî yaptıkları meydandadır.

On sene evvel şehîden vefat eden Merhum Hâfiz Ali gibi Nur'un kahramanlarından benim hususî virdimi ve Risale-i Nur'un üstadları ve menbaları olan mühim âyetleri cem etmek istediler. Sonra onlara gönderdim. Onlar

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

da tab' ettirdiler. Çünkü herkes her vakit bütün Kur'ân'ı okumaya vakit bulamıyor. Fakat böyle bir hizb-i Kur'ânî eline geçse her vakit istifade edebilir fikriyle, hem sevapları çok ziyade olan âyetler ve sûreler, içinde yazılmış. Zaten Kur'ân-ı Hakîm'in bir mucizesi şudur ki, ehl-i hakikatten ve kemâlâttan her bir meslek sahibi, meşrebine muvafık, Kur'ân'da bir Kur'ân'ını, bir hizb-i mahsusunu, bir üstadını bulur. Güya tek bir Kur'ân'da binler Kur'ân var. Bu mucizenin sırrı şudur ki:

Kur'ân-ı Hakîm'in âyetlerinin ve kelâmlarının münasebetleri yalnız beraber olanlara değil, belki pek çok âyetlere ve kelâmlara ve kelimelere münasebeti var, bakıyor. İşaratü'l-i'câz tefsir-i Nuriyede bu sır bir derece gösterilmiş. Demek başka kelâmlara benzemez. Her bir âyet, binler âyetlere bakar birer yüzü ve gözü var.

Bu vaziyet-i Kur'âniye çok hakâike medardırlar. Ehl-i tarikat ve ehl-i hakikatin her bir kısmı kendi mesleğine göre o küllî Kur'ân içinde bir mahsus hizbleri var.

İşte Risale-i Nur'un Hizb-i Kur'ânîsi de o neviden birisidir. Bunu böyle neşretmek için evliyadan olan merhum Hâfız Ali bunun tab'ını acele etmek istedi. Çünkü tamam-ı Kur'ân'ın Risale-i Nur'un keşfiyatıyla hattında bir nevi mucize-i tevafukıyye bulunmasından, onu tab' edip bastırmak için bu hizb-i Kur'ânîyi bir mukaddimesi, bir müjdecisi olarak bastırdılar.

Evet şimdiki, Hüsrev'in kalemiyle yazılan ve pek harika olan ve tevafuk cihetinde mucizâtlı olan Kur'ân'ımızın on beş seneden beri tab'ına çalışıyoruz. Ve fakat ekser Nurcular fakirü'l-hal olduğundan ve fotoğrafla tab'ı lâzım geldiğinden ve yirmi beş bin banknot masraf lâzım olmasından, Hizb-i Kur'ânımız mukaddime olarak, daha evvel bu mucizeli Kur'ân'ımızın bir müjdecisi olarak tab' edildi. İşte bu mucizeli Kur'ân'ımızı, hem Diyanet Riyaseti tetkik etmiş, çok beğenmiş; hem İstanbul'daki fetva dairesindeki tetkik-i mesâhif ulemâsı gayet güzel görmüş. Gayet güzelce tetkik edip musahhah olarak bize iade etmiş. İnşaallah yakında bu Kur'ân'ımız basılarak bir hediye-i Nuriye olarak âlem-i İslâm'a neşredilecektir.

O kendini bildirmeyen zatın şüphe ettiği,

İkinci Mesele: Pek çok Nurcuların haddimden yüz derece ziyade hüsn-ü zanlarıyla benden zannettiği medâr-ı iftihar sıfatları, yüz defa onların hatırlarını kırıp reddetmişim. Fakat yirmi sekiz sene siyasetçiler Risale-i Nur'un sırf imanî ve uhrevî mesleğini şimdiki medenîleşmek fikirlerine müsait görme-

diklerinden, yirmi sekiz senedir hapislerle, mahkemelerle, tarassutlarla, asılsız isnadlarla Nurcuları ürkütmekle ve beni çürütmek cihetiyle Risale-i Nur'u neşrettirmemek için emsalsiz bir vaziyete düşmüştüm. Yarım ümmî ve itham altında ve Nur şâkirtlerini bütün bütün kaçırmamak için, bana karşı medhi, şahsımdan reddedip medhiniz Nur'lara ait olabilir. Ve gördüğünüz meziyetler benim değil, Risale-i Nur'undur. O da Kur'ân-ı Hakîm'in bir hakikatinin bir tefsiridir. Ve her asırda dine ve imana tam hizmet eden müceddidler geldikleri gibi, bu acip ve komitecilik ve şahs-ı mânevî-i dalâletin tecavüzü zamanında bir şahs-ı mânevî, müceddid olmak lâzım gelir. Eski zamana benzemez. Şahıs ne kadar da harika olsa, şahs-ı mânevîye karşı mağlûp olmak kabildir. Risale-i Nur'un o cihette bir nevi müceddid olması kaviyyen muhtemel olduğundan, o sıfatlar -hâşâ- benim haddim değil; belki mükerrer yazdığım gibi, benim hayatım Risale-i Nur'a bir nevi çekirdek olabilir. Kur'ân'ın feyziyle, Cenab-ı Hakk'ın ihsanıyla o çekirdekten Risale-i Nur'un meyvedar, kıymettar bir ağaç hükmüne icad-ı ilâhî ile geçmesidir. Ben bir çekirdektim, cürüdüm, gittim. Bütün kıymet Kur'ân-ı Hakîm'in mânâsı ve hakikatli tefsiri olan Risale-i Nur'a aittir.

Kendini bildirmeyen zatın,

Üçüncü Şüphesi: Büyük Cihad'ın ve Sebilürreşad'ın neşrettiği gibi, ben ilân etmişim ki, dine, imana hizmeti ve Risale-i Nur'u değil dünya siyasetine, belki kemâlât-ı mâneviyeye ve makamat-ı âliyeye âlet edemediğim gibi, herkesin hoş gördüğü saadet-i uhreviye ve cehennemden kurtulmaya vesile etmemek ve yalnız emr-i ilâhî ve rıza-yı ilâhîden başka hiçbir şeye âlet etmemek bu zamanda Nur'un hakikî kuvveti olan sırr-ı ihlâs-ı hakikîyi muhafaza etmeye beni mecbur etmiş ki, Sıddık-ı Ekber (radiyallâhu anh) dediği olan, "Müminler cehenneme gitmemek için Allah'tan isterim, benim vücudum cehennemde büyüsün ki, onların yerine azap çeksin." diye söylediği kudsî fedakârlığının bir zerresini ben de kendime kazandırmak için, "İman ile cehennemden birkaç adamın kurtulmaları için cehenneme girmeyi kabul ederim." demişim. Zaten ibadet, cennete girmek ve cehennemden kurtulmak için kılınmaz; bozulur. Belki rızâ-yı ilâhî ve emr-i rabbânî için yapılır.

Yine Hizb-i Kur'ân'ımızın bahsine döneriz:

Resûl-i Ekrem'in (aleyhissalâtü vesselâm) büyük bir kumandanı olan Hazreti Üsame (radiyallâhu anh), bir gün "hamd"e ait, bir gün "istiğfar"a ait âyetler, bir gün "tesbih"e ait, bir gün "tevekkül"e, bir gün de "selâm" lafzına, bir gün

de "tevhid" ve ^{1} لَّا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ 'ya ait, bir gün de "Rab" kelimesine ait bütün Kur'ân'dan müteferrik sûrelerden bir hizb-i Kur'ânî çıkarmış, kendine bir vird eylemiş. Demek böyle hizblere izn-i Peygamberî (aleyhissalâtü vesselâm) var.

Hem bizim hizb-i Kur'ân'ımız iman hakikatlerine dair âyetleri, hususan sûreler başlarındaki âyetleri cem ettiğinden, başlarında بِسْمِ اللهِ الرَّحْمُنِ الرَّحِيمِ yazılmış. Bu hizb, tamam Kur'ân'ı okumaya büyük bir şevk verir, noksaniyet vermez. Hem yirmi günde okunacak arzu edilen bazı imanî âyetler bir-iki günde bu hizipte okunduğundan, bir zaman bütün sûrelerin başında bir kısım âyetleriyle beraber, Risale-i Nur'un esasları olan bazı âyât-ı imaniyeyi kendime vird eylemiştim. Sonra bir hizb suretine girdi.

O meçhul zat, izzet-i ilmiyeyi firavuncuklara karşı muhafazamı, bir enaniyet tevehhüm etmiş. Nur talebelerinin hakkımda hüsn-ü zanlarını bütün bütün kırmadığımı bir benlik tahayyül etmiş. Ve iman hakikatlerine dair beyanatıma talebelerin tam itimat ve kanaatlerini temin etmek fikriyle ehl-i velâyetin ve bazı âyâtın kat'î kanaat ettiğim bine yakın emârât ve işaretlerinin izharına mecbur olduğum için bir kısmını has kardeşlerime beyan etmemi bir nevi hodfuruşluk zannetmiş.

Evet, bu zamanda dinsizlik hesabına, benlikleri firavunlaşmış derecede ve imana ve Risale-i Nur'a hücumları zamanında onlara karşı tedâfü' vaziyetimizde tevazu ve mahviyet göstermek büyük bir cinayet ve hıyanettir. Ve o tevazu, tezellül hükmünde bir ahlâk-ı rezile olur. Onlara karşı izzet-i diniyeyi ve şerafet-i ilmiyeyi muhafaza etmek için kahramancasına bir sebat, bir kuvve-i mâneviyeyi göstermek, acaba hiçbir vecihle hodfuruşluk olur mu? Hiçbir şöhret-perestlik ve enaniyet olur mu ki, o zat öyle tevehhüm etmiş.

Hem Risale-i Nur'a muhtaç ve imanını kuvvetlendirmek ve kurtarmak için Nur'ları arayanlara karşı ki, onda üçü veya dördü şahsıma bakmayıp Nur'daki kat'î hüccetlerle iktifa ettiği gibi, beş-altı tane hüccetlerin kıymetini bilmediği için benim şahsıma bakar. "Acaba bizi kandırdı mı, yoksa hakikat mı söylüyor?" diye şahsıma karşı hüsn-ü zanlarını kırmamaya mecbur olduğumdan, şahsımın gizli fenalıklarına perde çekmek bir enaniyet olur mu?

^{1 &}quot;Allah, o hak Mabuddur ki kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur." (Bakara sûresi, 2/163, 255; Âl-i İmran sûresi, 3/2, 6, 18; Nisâ sûresi, 4/87; ...)

^{2 &}quot;Doğrusu ben nefsimi temize çıkarmam. Çünkü Rabbimin merhamet edip korudukları hariç, nefis dâima fenaliği ister, kötülüğe sevkeder." (Yûsuf sûresi, 12/53)

âyet-i kerîmesinin sırrıyla nefs-i emmareme itimad edemem. Nefis kusursuz olmaz. Fakat şimdi bu zamanda ejderhalar, ifritler hükmünde dinsizlik komitelerinin hücumları ve tahribatları zamanında, müdafaamda, bende görünen o sinek kanadı kadar kusurları görmek, o hücum edenlere bir yardım hükmüne geçmektir. Ve on adet muhtaçlardan beş-altı bîçâreyi Nur'un ilâçlarından mahrum etmektir. Bu nokta için ben kendi kuvvetime, meziyetime hiç itimad etmeyerek, yalnız hakikat-i Kur'âniye ve onun tefsiri olan hakâik-i imaniyedeki kuvvete istinaden dünyaya ilân ediyorum ki: Bütün dinsizler toplansalar, ben onlara karşı çekinmeyerek meydan okuyorum. Ve başımı eğmiyorum. Ve izzet-i ilmiyeyi kırmıyorum. Eğer bu bir benlik ise, o hiçbir cihetle bana ait değil ve benlik olamaz, salâbet-i imaniye olur.

Zaten ben nasıl tabiatı, icad itibarıyla inkâr ediyorum. Ve Risale-i Nur bunu kat'î isbat etmiş. Öyle de, beşeri gurura, enaniyete, firavunluğa sevk eden iktidarı da, tabiat gibi, inkâr ediyorum. Yalnız beşerin duası, bir fiilî dua nevinde samimî bir ihtiyaç ile cüz'î kesbi, bir makbul dua hükmüne geçer. Onu da Cenab-ı Hak kabul eder, keşfiyat namındaki beşere lâzım olan harikaları ihsan eder diye kat'î delillerle ilm-i usuli'd-dinin ulemâsı, kader ve cüz-ü ihtiyarî bahsinde isbat ettikleri gibi; ben de aynelyakîn derecesinde kat'î kanaatle, feyz-i Kur'ânî ile, Risale-i Nur'un hüccetleriyle evvelâ kendi nefsimde, sonra herkesteki benlik ve iktidarın icad ve ihsan ve tevfik-i ilâhînin yalnız bir perdesi olduklarını kat'î bildiğim icin, Nur'lara ve kardeslerime ilân etmişim ki: Ben bir çekirdektim. Çürüdüm. Acz ve ihtiyaç ve samimî istemek ve fiilî dua etmek neticesinde, Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Risale-i Nur'u o çekirdekten halk edip ihsan etmiş. Nur'un mektubatındaki bütün medâr-ı medih fıkralar o nuranî ağaca aittir. Benim hissem, katiyen, hicbir cihette fahir olamaz. Belki, yalnız ve yalnız şükürdür. Öyleyse kâinat adedin-... أَلْحَمْدُ لللهُ ، أَلشُّكْهُ لللهُ ce 2 مللهُ 3

> اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³ Said Nursî

~***

^{1 &}quot;Bütün hamdler, övgüler Allah'adır."

 $^{^{2}}$ Her türlü şükran ve minnet Allah'adır.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Evvelen: Çok emarelerle ve bazı hâdiselerle katiyen tahakkuk etmiş ki, Nur'un has talebelerinden bazılarının bir zayıf damarını bulup hizmet-i Nuriyeden vazgeçirmek veya zayıflaştırmak için Nur'un ve Nur talebelerinin düşmanlarının çok plânları var. Medâr-ı ibret bir-iki numûneyi beyan ediyoruz:

Birinci Numûnesi: Nur'larla şiddetli alâkası bulunan birkaç has kardeşimizin nazarını, fikrini başka tarafa çevirmek veya zevkli ve ruhanî bir meşreple meşgul edip hizmet-i imaniyeye karşı zayıflaştırmak için, bazı şahıslar ispritizma denilen, ölülerle muhabere namı altında cinnîlerle muhabere etmek gibi, hattâ bazı büyük evliyalarla, hattâ peygamberlerle güya bir nevi konuşmak gibi, eski zamanda "kâhinlik" denilen, şimdi de "medyumluk" namı verilen bu mesele ile bazı kardeşlerimizi meşgul ediyorlar.

Hâlbuki, bu mesele felsefeden ve ecnebîden geldiği için, ehl-i imana çok zararları olabilir. Ve çok sû-i istimalâta menşe olmakla beraber, içinde bir doğru olsa on yalan karışıyor. Çünkü doğruyu ve yalanı tefrik edecek bir mihenk, bir mikyas olmadığından, ervah-ı habîse ve şeytana yardım eden cinnîlerin bu vesileyle, hem onunla meşgul olanın kalbine ve hem de İslâmiyet'e zarar vermek ihtimali var. Çünkü mâneviyat namına hakâik-i İslâmiye'ye ve akide-i umumiyeye muhalif ihbarat oluyor. Ervâh-ı habîse iken, kendilerini ervah-ı tayyibe zannettirip, belki kendilerine bazı büyük veliler namını verip, İslâmiyet'in esasatına muhalif sözlerle zarar vermeye çalışabilirler. Hakikati tağyir edip, safdilleri tam aldatabilirler.

Meselâ, nasıl ki güneş, bir küçük cam parçasında ziyasıyla, hararetiyle, şekliyle görünüyor. Fakat o küçücük camın içindeki güneşin o küçücük timsali, kendi namına eğer konuşsa ve, "Benim ziyam dünyayı istilâ ediyor. Benim hararetim her şeyi ısıtıyor. Ve küre-i arzdan bir milyon defadan daha büyüğüm" dese, ne derece hilâf-ı hakikat olduğu anlaşılır.

Aynen bu misal gibi, bir peygamber, güneş gibi hakikî makamında iken, o ispritizmanın veyahut medyumluğun cam parçası hükmündeki istidadına

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

göre bir cilvesinin tezahürü, o hakikat namına konuşamaz. Eğer konuşsa, yüz derece muhalif olur. İspritizmanın veya medyumluğun o mazhardaki cüz'î cilvesi, vahyin mazharı olan o mânevî güneşin kudsî mahiyetine hiçbir cihetle kıyas olamaz. Çünkü esfel-i sâfilîndeki bir cam parçası, mânen alâ-yı illiyyînde olan o mânevî güneşin hakikatini yanına getiremez. Getirmeye çalışmak da hürmetsizlikten başka bir şey değildir. Ancak onun makamına karîb olmak için, Celâleddin Süyûtî ve bir kısım evliyalar gibi seyr u sülûk ile terakki ederek o mânevî güneşin sohbetine mazhar olunur. Fakat böyle terakki –Risale-i Nur'un isbat ettiği gibi— peygamberin velâyetiyle bir nevi sohbeti, kendi derecelerine göre ve kendi istidatları derecesinde olur. Fakat nübüvvet hakikati velâyetten ne derece yüksek ise, ispritizma vasıtasıyla veyahut terakkiyat-ı ruhiye cihetiyle mazhar olunan sohbet ve muhabere dahi hiçbir cihette hakikî peygamberle muhabereye yetişemeyeceğinden, yeni ahkâmı şer'iyeye medâr-ı ahkâm olamaz.

Evet, dinden gelmeyen, belki felsefenin hassasiyetinden gelen celb-i ervah da, hem hilâf-ı hakikat, hem hilâf-ı edep bir harekettir. Çünkü âlâ-yı illiyyînde ve kudsî makamlarda olanları esfel-i sâfilîn hükmündeki masasına ve yalanların yeri olan oyuncak tahtasına getirmek tam bir ihanettir ve bir hürmetsizliktir. Âdetâ bir padişahı, kulübeciğine çağırıp getirmek gibidir. Belki ayn-ı hakikat ve edep ve hürmet ve istifade odur ki, Celâleddin Süyûtî, Celâleddin Rumî ve İmam Rabbânî gibi zatların seyr u sülûk-u ruhanîleri gibi seyr u sülûk ile yükselerek o kudsî zatlara yanaşmak ve istifade etmektir.

Rüya-yı sâdıkada ervâh-ı habîse ve şeytan, peygamber suretinde temessül edemez. Fakat celb-i ervahta, ervah-ı habîse, belki peygamberin lisanen ismini kendine takıp, sünnet-i seniyyeye ve ahkâm-ı şer'iyeye muhalif olarak konuşabilir. Eğer bu konuşması şeriatın ahkâmına ve sünnet-i seniyyeye muhalif ise, tam delildir ki, o konuşan ervâh-ı tayyibe değildir. Mümin ve müslüman cinnî de değildir. Ervah-ı habîsedir; bu şekilde taklit ediyor.

Sâniyen: Şimdi Nur talebeleri böyle meselelerde derse muhtaç değildirler. Risale-i Nur her şeyin hakikatini beyan etmiş, başka izahata ihtiyaç bırakmamış. Risale-i Nur onlara kâfidir. Fakat Nur talebesi olmayanların aynı muhaberede, ahkâm-ı şeriat ve sünnet-i seniyye esasatına muhalif telkinatı dinlememeleri lâzım ve elzemdir. Yoksa büyük hata olur.

Bir İhtar: Bu mektuptaki ruhlarla muhabere meselesine karşı edilen şiddetli tenkit, ecnebîden, fen ve felsefeden ve manyetizma ve ispritizmadan

gelen ve mânevî bir şekli giyen bir meşrebe karşıdır. Yoksa İslâmiyet'ten ve tasavvuf ve ehl-i tarikattan gelen ve bir derece ruhlarla muhabereye benzeyen ve nâehillerin girmesiyle bir derece sû-i istimal edilen ve pek az olan bir kısım sofuların sofîliğine karşı değildir. Gerçi onlarda da bir cihette bazılara zarar olabilir. Fakat öteki gibi hiçbir cihette aldatıcı değil ve İslâmiyet'e hiçbir cihette zarar niyeti yok. Hem o ecnebîden gelen meşrep ise, hem tarikat ve hem İslâmiyet aleyhinde olduğu gibi, o sofuların mesleğini de sukut ettirmeye çalışıyor, ve âdileştiriyor. Ehl-i tasavvufun zayıf ve tam sünneti yerine getirmeyen kısmı dikkat etsinler, kendilerini onlara benzetmesinler.

Said Nursî

C -480 30-

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Mahkeme Reisine,

Pek çok uzun ve mazlumâne macera-yı hayatıma dair şu gayet kısa ifademi dinlemenizi rica ediyorum. Yirmi sekiz sene emsalsiz ihanetlerin, tarassutların, hapislerin ileri sürdükleri sebeplerinden,

Birincisi: Beni "Rejimin aleyhindedir." diye itham etmişler. Buna *ceva-* ben deriz ki:

Her hükûmette muhalifler bulunur. Âsâyişe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes vicdanıyla, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mesul olamaz. Çünkü dininde en mutaassıp ve cebbar bir hükûmet olan İngilizlerin yüz sene hâkimiyeti altında bulunan yüz milyondan ziyade Müslümanlar, İngilizlerin küfrî rejimlerini Kur'ân ile reddettikleri ve kabul etmedikleri halde, İngiliz mahkemeleri şimdiye kadar onlara o cihette ilişmemiştir. Hem bu millette ve bu hükûmet-i İslâmiye içinde eskiden beri bulunan Yahudiler ve Nasranîler, bu milletin dinine ve kudsî rejimlerine muhalif ve zıt ve muteriz oldukları halde, hiçbir zaman mahkeme, kanunlarıyla onlara o cihette ilişmemiştir.

Hem Hazreti Ömer (radīyallāhu anh) hilâfeti zamanında bir âdi Hıristiyanla mahkemede beraber muhakeme olmuşlar. Hâlbuki o âdi Hıristiyan, Müslümanların hem mukaddes rejimlerine, hem dinlerine, hem kanunlarına muhalif iken, o mahkemede onun hali nazara alınmaması gösteriyor ki, mahkeme hiçbir cereyana âlet olamaz, hiçbir tarafgirlik içine giremez ki, Halife-i rûy-u zemin, âdi bir kâfirle muhakeme olmuşlar.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

İşte, ben de yüzer âyât-ı Kur'âniye'ye istinaden Kur'ân'ın kudsî kanunlarının yerine, medeniyetin bozuk kısmından anarşilik hesabına ve bir nevi bolşeviklik namına istibdad-ı mutlak mânâsında Cumhuriyetteki hürriyet perdesi altında dindarlar hakkında eşedd-i zulme âlet olabilen muvakkat bir rejime, değil yalnız ben, belki bütün ehl-i vicdan muhaliftir. Hem muhalefet, hiçbir hükûmette bir suç sayılmıyor.

İkincisi: Âsâyişi bozmak, emniyeti ihlâl etmek ihtimali bahanesiyle otuz sene cezayı bana çektirdiler. Buna *cevaben deriz ki*:

Mahkemenin tahkikatıyla hem beş yüz bin fedakâr Nur talebeleri bulunduğu halde, hem yirmi sekiz sene zarfında bu kadar zâlimâne ihanetlere mâruz olduğumuz halde, Nurcularla alâkadar olan altı vilâyet, altı mahkeme hiçbir vukuatını kaydedememeleri, gösterememeleri isbat ediyor ki, Nurcular âsâyişin muhafızlarıdırlar. İman dersiyle herkesin kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Âsâyişi muhafaza ediyorlar. Ve üç vilâyetin insaflı zabıtaları bunu tasdik etmişler.

Üçüncüsü: "Dini siyasete âlet yapmak istiyor." diye beni suçlu yapıyorlar. *Sebilürreşad*'ın 116. sayısındaki "Hakikat Konuşuyor" namındaki makalem buna kat'î bir cevaptır. O makalenin kısaca hülâsası şudur:

Elcevap: Bütün dünyasını, hattâ lüzum olsa kendi şahsî âhiretini dine feda etmeye bütün hayatı şehadet eden ve otuz beş seneden beri siyaseti terk eden ve beş mahkeme bu meseleye dair kat'î delil bulamadığı halde seksen yaşını geçmiş, kabir kapısında, hem dünyada hiçbir şeye mâlik olmayan bir adam hakkında "Dini siyasete âlet yapıyor." diyenler, yerden göğe kadar haksızdırlar, insafsızdırlar. Hem bu iftiralarıyla beraber, o adam hakkında güya âsâyişi ve emniyeti ihlâl etmek istiyor, diyorlar. Hâlbuki o adamın Kur'ân-ı Hakîm'den aldığı hakikat dersi ve talebelerine verdiği ders şudur:

Bir hanede veya bir gemide birtek mâsum, on câni bulunsa, adalet-i Kur'âniye o mâsumun hakkına zarar vermemek için, o haneyi yakmasını ve o gemiyi batırmasını men ettiği halde, dokuz mâsumu birtek câni yüzünden mahvetmek suretinde o haneyi yakmak ve o gemiyi batırmak, en azîm bir zulüm, bir hıyanet, bir gadir olduğundan, dahilî âsâyişi ihlâl suretinde, yüzde on cani yüzünden doksan masumu tehlike ve zararlara sokmak, adalet-i ilâhiye ve hakikat-i Kur'âniye ile şiddetle men edildiği için, biz bütün kuvvetimizle, o ders-i Kur'ânî itibarıyla, âsâyişi muhafazaya kendimizi dinen mecbur biliyoruz.

Bu üç-dört madde ile bizi itham edenler ve lüzumsuz, mahkemeleri bizimle meşgul eden gizli düşmanlarımız, şüphe yoktur ki, onlar ya siyaseti dinsizliğe âlet etmek istiyorlar veya komünist perdesi altında bu mübarek vatanda, bilerek veya bilmeyerek anarşiliği yerleştirmek istiyorlar. Çünkü bir Müslüman İslâmiyet dairesinden çıksa, mürted ve anarşist olur, hayatı içtimaiyeye zehir hükmüne geçer. Çünkü anarşi hiçbir hakkı tanımaz, insaniyet seciyelerini canavar hayvanların seciyesine çevirir. Âhir zamanda gelecek Ye'cüc ve Me'cüc'ün komitesi, anarşistler olduğuna Kur'ân işaret ediyor.

Said Nursî

~~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Aziz, sıddık kardeslerimiz,

Evvelâ: Kur'ân'ın nakş-ı hurufundaki bir nevi mucizesini gözlere dahi gösterecek bir tarzda yazdırılan ve bu zamanda izhar edilen mucizeli ve yaldızlı Kur'ân'ımız evvelce tab' için Almanya'ya gönderilmiş ve İstanbul'da da gayret edilmişse de üç renk üzerine tab' edilmesi fazla bir masrafa ihtiyaç göstermesi gibi mânilerden geri kalmıştı. Bu defa matbaa işlerinde fazla ilerlemiş olan İtalya'ya numûne için bir cüzü gönderildi. İstanbul'da mümkün olursa tab'ı için tekrar teşebbüse geçildi. Ve şimdilik bir renk mürekkeple aynı tevafuku muhafaza ile tab' edilmesine başka yerde başlanacak. Ondan sonra inşaallah tam yaldızlı olarak ve üç renkle Mısır ve Almanya veya İtalya gibi bir yerde tab' edilecek.

Sâniyen: Kur'ân'ın Arabî bir tefsiri ve Risale-i Nur'un Arabî Mesnevî-i Şerifi olan ve Zülfikar büyüklüğünde ve altınla yazılmaya lâyık bir mecmua dahi inşaallah teksir edilecek. Bu çok harika ve pek ehemmiyetli ve gayet mühim ve her bir bahsi birer kitap ve birer risale olacak derecede gayet îcazkâr olan ve kırk sene evvel telif edilen bu eserleri, o zamanın hakikî ve meşhur ve büyük ulemâ ve meşayihi de tam takdir ve tahsin etmişler. Ve o risalelerden

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıvla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

birtek risale hakkında "Bu bir katre değil, bir bahirdir." diyerek fevkalâdeliğini izhar etmekle beraber tam anlamaktan da âciz olduklarını idrak etmişler. Risale-i Nur'un bu gayet mühim iki işini müjde ederiz. Muvaffak olunması için dualarınızı bekleriz. Umumunuza pek çok selâm eder, muvaffakiyetler dileriz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Kardeşleriniz Ceylân, Zübeyir

~~~

(Bu mektup Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde intişar etmiştir. Müfterilerin tahrikâtıyla Samsun'da muhakeme açılmasına sebep olmuştur. Muhakeme beraatle neticelenmiştir.)

Âlem-i İslâm'ın halâskârı, ehl-i imanın sertâcı, Risale-i Nur'un tercümanı Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ne,

Bu defa dindar Demokratların delâletiyle Afyon Mahkemesince Risale-i Nur'un serbestiyetine, bütün risale, mektup ve mecmualarının suç mevzuu teşkil etmediğinden iadelerine karar verilmesini, senelerce evvel ilân ettiğiniz "Risale-i Nur benim değil, Kur'ân'ın malıdır; Kur'ân'ın feyzinden gelmiştir. Hiçbir kuvvet onu Anadolu'nun sinesinden koparıp atamayacaktır. Risale-i Nur Kur'ân'a bağlıdır; Kur'ân ise Arş-ı Âzamla bağlanmıştır. Kimin haddi var ki, onu oradan söküp atsın?" diye olan hakikatli beyanatınızın açık bir tezahürü ve bu ulvî hizmetinizin ilâhî ve Kur'ânî olduğunun parlak bir delili bilerek, bu beraat kararının âlem-i İslâm'ın ve bâhusus bu millet-i İslâmiye'nin saadetlerinin başlangıcı olması itibarıyla, başta, bütün varlığıyla bu zaferleri bekleyen ve Nur ailesine reis ve hakikatler deryasına kaptan tayin edilen ve zulmet-i küfürle tuğyan etmiş insanlığa hâdi ihsan olunan aziz, sevgili Üstadımız ve buna vesile olmakla ehl-i imanı kendilerine dost ve taraftar eyleyen dindar Demokratları ve âdil heyet-i hâkimeyi sonsuz minnetlerle tebrik eder ve arz ederiz ki:

Uzun senelerden beri terakki ve teâlîsi için çalıştığınız ve uğrunda fedâ-yı nefis ve can eylediğiniz hakikat-i Kur'âniye'nin bugün bütün bir memleket, bir millet çapında ehl-i imanın kalblerine sürurlar getirerek fevkalâde inkişafı,

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

hizmetine memur kılındığınız ve bilfiil muvaffak olduğunuz kudsî dâvâ ve hizmetinizin ne kadar yüksek ve parlak olduğunu güneş gibi isbat ediyor.

Yirmi beş-otuz seneden beri bütün mânilere ve sıkıntılara rağmen bu kadar sabır ve metanetiniz ve Kur'ân'dan kalb-i münevverinize gelen Risale-i Nur'un neşri cihetinde bu kadar hizmet ve mücahedeleriniz, istikbalin nesillerine ve İslâm'ın kahraman mücahidlerine bir numûne-i iktida ve imtisal oluyor. Kur'ân güneşinin sönmeyen nurları ve ebedî lem'aları olan Nur şuâlarıyla cehil ve dalâlet karanlıklarını izale ederek, milyonlar kalbleri o nurla nurlandırıp ehl-i imanı kendinize minnettar ettiniz. Bu vatan ve bu millet, bu tarih ve bu toprak, sizin bu hizmetinizi, bu fedakârlığınızı hiçbir zaman unutmayacaktır. Ebediyet âlemine göç eylediğinizde dahi sizin bu hizmetiniz bir çekirdek olup, ondan fışkıran bir şecere-i âliye her tarafı kaplayacak ve o Nur ağacının etrafına toplanan büyük cemaatler ve Risale-i Nur'un yükselen ebedî şuaları, o hizmetinizi ilelebed ve daha parlak ve daha şâşaalı idame edecekler.

Siz, Risale-i Nur'un tercümanı haysiyetiyle ve bu iman hizmetinizin İslâm ufuklarında parlaması cihetiyle, bu asrın bir hidayet serdarısınız.

Kur'ân-ı Kerîm'in on dördüncü asr-ı Muhammedî'deki (aleyhissalâtü vesselâm) aziz dellâlı ve o müthiş zamanın müthiş zulümatına karşı nur-u Kur'ân'la mukabele eden büyük fedakârı ve Risale-i Nur'u yüz binler nüshalarını yüz binler talebelerinin kalemleriyle her tarafta neşredip dinsizliğe ve küfr-ü mutlaka karşı bir sedd-i Kur'ânî tesis eden muhteşem kahraman sevgili Üstadımız,

Ålemlere rahmetler ve saadetler getiren ve insanlığa selâmet ve teselliler bahşeden bu mukaddes hizmetinizde ehl-i imana zuhurunu müjde verip isbat ettiğiniz ve emareleri gözükmeye başlayan ve bütün kıtalara şâmil hâkimiyet-i İslâmiye'nin nurlu ve büyük bayramını bütün ruhumuzla tebrik eder, Cenab-ı Hak'tan uzun ömürlerinize dualar eder, ellerinizden tâzimle öperiz.

Ankara Üniversitesi Nur Talebeleri

Kalbe İhtar Edilen İçtimaî Hayatımıza Ait Bir Hakikat

Bu vatanda şimdilik dört parti var. Biri Halk Partisi, biri Demokrat, biri Millet, diğeri İttihad-ı İslâm'dır.

İttihad-ı İslâm Partisi, yüzde altmış, yetmişi tam mütedeyyin olmak şartıyla, şimdiki siyaset başına geçebilir. Dini siyasete âlet etmemeye, belki siyaseti dine âlet etmeye çalışabilir. Fakat çok zamandan beri terbiye-i İslâmiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete âlet etmeye mecbur olacağından, şimdilik o parti başa geçmemek lâzımdır.

Halk Partisi ise: Hakikaten acip ve zevkli bir rüşvet-i umumîyi kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmi sekiz senelik bütün cinâyâtıyla başkaların cinâyâtı ve İttihatçıların ve mason kısmının seyyiâtları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galip hükmündedirler. Çünkü ubudiyetin noksaniyetiyle enaniyet kuvvet bulur, nemrutçuluklar çoğalır. Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatte bir hizmetkârlık olduğu halde, bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrutçulukla nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için, bütün o acip cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki, bir cihette mânen Demokratlara galip geliyorlar. Hâlbuki, İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsi olan, hadis-i şerifte أَمُونُم خَادِمُهُمُ الْقُونُم خَادِمُهُمُ اللهُونُ مِ خَادِمُهُمُ اللهُ اللهُونُ مِ خَادِمُهُمُ اللهُ اللهُونُ مِ خَادِمُهُمُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ خَادِمُهُمُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مِ اللهُ اللهُونُ مَ اللهُ اللهُونُ مَاللهُ اللهُونُ الهُونُ اللهُون

Millet Partisi ise: Eğer İttihad-ı İslâmdaki esas olan İslâmiyet milliyeti ki, Türkçülük onun içinde mezc olmuş bir millet olsa, o Demokratın mânâsındadır, dindar Demokratlara iltihak etmeye mecbur olur. Frenk illeti tâbir ettiğimiz ırkçılık, unsurculuk fikriyle Avrupa, âlem-i İslâm'ı parçalamak için içimize bu frenk illetini aşılamış. Fakat bu hastalık ve fikir, gayet zevkli ve câzibedar bir hâlet-i ruhiye verdiği için, pek çok zararları ve tehlikeleriyle beraber, zevk hatırı için her millet cüz'î-küllî bu fikre iştiyak gösteriyorlar.

el-Beyhakî, Şuabü'l-îmân 6/334; Hatîb el-Bağdâdî, Târîhu Bağdâd 10/187; ed-Deylemî, el-Müsned 2/324; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 4/122.

Şimdiki terbiye-i İslâmiye'nin zaafiyetiyle ve terbiye-i medeniyenin galebesiyle ekseriyet kazanarak başına geçerse, ekseriyet teşkil etmeyen ve ancak yüzde otuzu hakikî Türk olan ve yüzde yetmişi başka unsurlardan olanlar, hem hakikî Türklerin, hem hâkimiyet-i İslâmiye'nin aleyhine cephe almaya mecbur olacaklar. Çünkü İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsi olan bu âyet-i kerîme, أَخُرُى أُخُرُى 'dır. Yani, "Birisinin günahıyla başkası muahaze ve mesul olmaz."

Hâlbuki, ırkçılık damarıyla, bir adamın cinayetiyle mâsum bir kardeşini, belki de akrabasını, belki de aşiretinin efradını öldürmekte kendini haklı zanneder. O vakit hakikî adalet yapılmadığı gibi, şiddetli bir zulüm de yol bulur. Çünkü "Bir mâsumun hakkı, yüz câniye feda edilmez." diye İslâmiyet'in bir kanun-u esasîsidir. Bu ise çok ehemmiyetli bir mesele-i vataniyedir. Ve hâkimiyet-i İslâmiye'ye büyük bir tehlikedir.

Mâdem hakikat budur, ey dindar ve dine hürmetkâr Demokratlar siz bu iki partinin gayet kuvvetli ve zevkli ve câzibedar nokta-yı istinadlarına mukabil, daha ziyade maddî ve mânevî cazibedar nokta-yı istinad olan hakâik-i İslâmiye'yi nokta-yı istinad yapmaya mecbursunuz. Yoksa, sizin yapmadığınız eskiden beri cinayetleri nasıl eski partiye yüklüyorlarsa, size de yükleyip, Halkçılar ırkçılığı elde edip tam sizi mağlûp etmeye bir ihtimal-i kavî ile hissettim. Ve İslâmiyet namına telâş ediyorum.

Hâşiye: Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve sû-i istimalleri neticesiyle, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî meselesini ve ağır cezalarını dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâm nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum:

Nasıl ezan-ı Muhammediye'nin (aleyhissalâtü vesselâm) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi, öyle de, Ayasofya'yı da beş yüz sene devam eden vaziyet-i kudsiyesine çevirmektir. Ve âlem-i İslâm'da çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâm'ın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, bu yirmi sene mahkemeler bir muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraatine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestiyetini dindar Demokratlar ilân etmelidirler. Tâ, bu yaraya bir merhem vurmalı. O vakit âlem-i İslâm'ın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlimane kabahati de onlara yüklenmez fikrindeyim.

¹ En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuz beş seneden beri terk ettiğim siyasete bir-iki gün baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

Ve bu hakikate yakinen şahid olup tasdik eden Risale-i Nur talebeleri:

Mehmed Çalışkan, Mustafa Acet, Hamza,
Sâdık, Halim, Râşid, Ahmed Hüsrev,
Sungur, Tahirî, Nuri vesaire...

Hâşiye: Üstad diyor ki: Bu içtimaî, siyasî mesele mücmel olarak ihtar edildi. Ve tabiratta lüzumsuz, zararlı kelimeleri siz tebdil edebilirsiniz. Merkezlerden münasip gördüğünüz yerlere, sû-i tesir yapmamak şartıyla gönderebilirsiniz.

~~eo~~

(Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî, Samsun'da münteşir Büyük Cihad gazetesinde neşrolup orada muhakemesi görülen bu müdafaayı İstanbul Mahkemesi'nde okumuş ve mahkeme beraatle nihayet bulmuştur.)

Gizli düşmanlarımız bu Ramazan-ı Şerif'te, tekrar adliyeyi benim aleyhime sevk ettiler. Mesele de bir gizli komünist komitesiyle alâkadardır.

Birisi, bütün bütün kanun hilâfına olarak, beni tek başımla ve yalnız olarak kırda ve dağda otururken, üç silâhlı jandarma ile bir başçavuş yanıma gönderdiler. "Sen başına şapka giymiyorsun" diye zorla beni karakola getirdiler. Ben de, adaleti hedef tutan bütün adliyelere söylüyorum ki:

Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip, kanun namına beş vecihle İslâm kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzlukla itham edilmek lâzım gelirken, onların o acip kanunsuzluğu ve bahanesiyle iki seneden beri vicdanî azap verdiklerinden, elbette mahkeme-i kübrâ-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir.

Evet, otuz beş senedir münzevî olduğu halde hiç çarşı ve kasabalarda gezmeyen bir adamı, "Sen frenk serpuşunu giymiyorsun." diye itham etmeye dünyada hangi kanun müsaade eder? Yirmi sekiz senedenberi beş vilâyet ve beş mahkeme ve beş vilâyetin zabıtaları onun başına ilişmedikleri halde hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ayda yaya olarak her yeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve Mahkeme-i Temyiz "Bere yasak değil." diye karar verdiği, hem bütün

kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından –ki resmî bir libastır– bereyi giyenler de mesul olmazlar denildiği halde, hususan münzevî ve insanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerif'in içinde böyle hilâf-ı kanun en çirkin bir şeyle ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırına getirmemek için has dostlarıyla dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, ruhu ve kalbi, vücuduyla meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağırmayan bir adama şapka giydirmek, ecnebî papazlara benzetmek için ona teklif etmek ve adliye eliyle tehdit etmek, elbette zerre kadar vicdanı olan bundan nefret eder.

Meselâ, ona teklif eden demiş: "Ben emir kuluyum." Cebr-i keyfî kanun ile emir olur mu ki, emir kuluyum desin? Evet, Kur'ân-ı Hakîm'de, Yahudi ve Nasranîlere başta benzememek için ona dair âyet olduğu¹ gibi,

âyeti ülü'l-emre itaati emreder. Allah ve Resûlünün itaatine zıt olmamak şartıyla, o itaatin emir kuluyum diye hareket edebilir. Hâlbuki bu meselede, an'ane-i İslâmiye kanunları, hastalara şefkatle incitmemek, gariplere şefkat edip incitmemek, Allah için Kur'ân ve ilm-i imanîye hizmet edenlere zahmet vermemek ve incitmemek emrettiği halde, hususan münzevî, dünyayı terk etmiş bir adama ecnebî papazlarının serpuşunu teklif etmek on vecihle değil, yüz vecihle kanuna muhalif ve İslâmın an'anevî kanunlarına karşı bir kanunsuzluktur ve keyfî bir emir hesabına o kudsî kanunları kırmaktır.

Benim gibi kabir kapısında, gayet hasta, gayet ihtiyar, garip, fakir, münzevî, sünnet-i seniyyeye muhalefet etmemek için otuz beş seneden beri dünyayı terk eden bir adama bu tarz muameleler, katiyen şek ve şüphe bırakmadı ki, komünist perdesi altında anarşilik hesabına vatan ve millet ve İslâmiyet ve din aleyhinde müthiş bir suikast eseri olduğu gibi, İslâmiyet'e ve vatana hizmete niyet eden ve müthiş haricî tahribata karşı cephe alan dindar mebuslar ve Demokratlara dahi büyük bir suikasttır. Dindar mebuslar dikkat etsinler, bu dehşetli suikaste karşı müdafaada beni yalnız bırakmasınlar.

Bakara sûresi, 2/120.

^{2 &}quot;Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Resûlüne ve sizden olan ulü'l-emre de itaat edin." (Nisâ sûresi, 4/59)

Hâsiye: Rus'un Baskumandanı kasten önünden üç defa gectiği halde ayağa kalkmayan ve tenezzül etmeyen ve onun idam tehdidine karşı izzet-i İslâmiye'yi muhafaza için ona başını eğmeyen; İstanbul'u istilâ eden İngiliz Baskumandanına ve onun vasıtasıyla fetva verenlere karsı, İslâmiyet şerefi için, idam tehdidine beş para ehemmiyet vermeyen ve "Tükürün zâlimlerin o hayâsız yüzüne!" cümlesiyle ve matbuât lisanıyla karşılayan ve Mustafa Kemâl'in elli mebus icinde hiddetine ehemmiyet vermeyip. "Namaz kılmayan haindir!" diyen; ve Divan-ı Harb-i Örfi'nin dehşetli suâllerine karsı, "Seriatın tek bir meselesine ruhumu feda etmeye hazırım!" deyip dalkavukluk etmeyen; ve yirmi sekiz sene, gâvurlara benzememek icin inzivayı ihtiyar eden bir İslâm fedaisi ve hakikat-i Kur'âniye'nin fedakâr hizmetkârına maslahatsız, kanunsuz denilse ki, "Sen Yahudi ve Hıristiyan papazlarına benzeyeceksin, onlar gibi başına şapka giyeceksin, bütün İslâm ulemâsının icmaina muhalefet edeceksin; yoksa ceza vereceğiz." denilse, elbette öyle her şeyini hakikat-i Kur'âniye'ye feda eden bir adam, değil dünyevî hapis veya ceza ve işkence, belki parça parça bıçakla kesilse, cehenneme de atılsa, katiyen; yüz ruhu da olsa, bütün tarihçe-i hayatının şehadetiyle, feda edecek...

Acaba, bu vatan ve dinin gizli düşmanlarının bu eşedd-i zulm-ü nemrudânelerine karşı, manevî pek çok kuvveti bulunan bu fedakârın tahammülü ve maddî kuvvetle ve menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir?

İşte bunu size ve umum ehl-i vicdana ilân ediyorum ki, yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan mâsuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dahildeki emniyet ve âsâyişi muhafaza etmek için, Nur dersleriyle herkesin kalbine bir yasakçı bırakmak için Kur'ân-ı Hakîm ona o dersi vermiş. Yoksa bir günde, yirmi sekiz senelik zâlim düşmanlarımdan intikamımı alabilirim. Onun içindir ki, âsâyişi mâsumların hatırı için muhafaza yolunda haysiyetini, şerefini tahkir edenlere karşı müdafaa etmiyor ve diyor ki: "Ben, değil dünyevî hayatı, lüzum olsa âhiret hayatımı da millet-i İslâmive hesabına feda edeceğim."

Said Nursî

Bağdat'ta Çıkan ed-Difâ Gazetesinin Muharriri İsa Abdülkadir'in Arabî Makalesinin Tercümesi

Bağdat'ta çıkan ed-Difâ gazetesi Risale-i Nur talebelerinden bahisle diyor ki:

Türkiye'deki Nur talebelerinin İhvan-ı Müslimîn cemiyeti ile alâkaları nedir, ne münasebeti var? Hem farkları nedir? Türkiye'deki Nur talebeleri, Mısır'da ve bilâd-ı Arapta İhvan-ı Müslimîn namında ittihad-ı İslâm'a çalışan cemiyetler gibi müstakil cemiyet midirler? Ve onlar da onlardan mıdır? Ben de cevap veriyorum ki:

Nur talebelerinin ve İhvan-ı Müslimîn Cemiyeti'nin gerçi maksatları, hakâik-i Kur'âniye ve imaniyeye hizmet ve ittihad-ı İslâm dairesinde müslümanların saadet-i dünyeviye ve uhreviyelerine hizmet etmektir; fakat Nur talebelerinin beş-altı cihetle farkları var:

Birinci Fark: Nur talebeleri siyasetle iştigal etmez, siyasetten kaçıyorlar. Eğer siyasete mecbur olsalar, siyaseti dine âlet yapıyorlar, tâ ki siyaseti dinsizliğe âlet edenlere karşı dinin kudsiyetini göstersinler. Siyasî bir cemiyetleri asla mevcut değil.

Îhvan-ı Müslimîn ise; memleket ve vaziyet sebebiyle siyasetle, din lehinde iştigal ediyorlar ve siyasî cemiyet de teşkil ediyorlar.

İkinci Fark: Nurcular, Üstadlarıyla içtima etmiyorlar ve etmeye de mecbur değiller. Kendilerini Üstadlarıyla içtimaa mecburiyet hissetmiyorlar. Ders almak için beraber bulunmaya lüzum görmüyorlar. Belki koca bir memleket bir dershane hükmünde, Risale-i Nur kitapları onların eline geçmekle, üstad yerine onlara bir ders verir. Her bir risale, bir Said hükmüne geçer.

Hem ellerinden geldiği kadar ücretsiz istinsah ederler. Muhtaçlara mukabelesiz^{1(Hâşiye)} veriyorlar ki, okusunlar ve dinlesinler. Bu suretle büyük bir memleket büyük bir dershane hükmünde oluyor.

İhvan-ı Müslimîn ise; umumî merkezlerde mürşid ve reisleriyle görüşmek ve emirler ve dersler almak için ziyaretine giderler. Ve o umumî cemiyetin şubelerinde de o büyük üstadla ve naibleriyle ve vekilleri hükmündeki zatlarla yine görüşürler, ders alırlar, emir alırlar.

Hem umumî merkezlerde çıkan ceride ve mecellelerin fiyatını verip, alıp, onlardan ders alıyorlar.

 $^{^{1} \ ^{\}text{(Håşiye)}}$ Yirmi beş sene müddetle el yazmasıyla Anadolu'da neşri bu şekilde olmuştur.

Üçüncü Fark: Nur talebeleri, aynen, âli bir medresenin ve bir üniversite darülfünununun talebeleri gibi, ilmî muhabere vasıtasıyla ders alıyorlar. Büyük bir vilâyet bir medrese hükmüne geçer. Birbirini görmedikleri, tanımadıkları ve uzak oldukları hâlde birbirine ders veriyorlar ve beraber ders okuyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise; memleketleri ve vaziyetleri iktizasıyla mecelleleri ve kitapları çıkarıyorlar, aktar-ı âleme neşrediyorlar; onunla birbirini tanıyıp ders alıyorlar.

Dördüncü Fark: Nur talebeleri, bu zamanda ve bugünde ekser bilâd-ı İslâmiye'de intişar etmişler ve çoklukla vardırlar. Bu intişarlarında ayrı ayrı hükûmetlerde bulundukları hâlde hükûmetlerden izin almaya muhtaç olmuyorlar ki, tecemmu' edip toplansınlar ve çalışsınlar. Çünkü meslekleri siyaset ve cemiyet olmadığından hükûmetlerden izin almaya kendilerini mecbur bilmiyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise; vaziyetleri itibarıyla siyasete temas etmeye ve cemiyet teşkiline ve şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulunduklarından, bulundukları yerlerdeki hükûmetten icazet ve ruhsat almaya muhtaçtırlar. Ve Nurcular gibi bilinmiyor değiller. Ve bu esas üzerine, kendilerine umumî merkezleri olan Mısır'da, Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de, Ürdün'de, Sudan'da, Mağrib'de ve Bağdat'ta çok şubeler açmışlar.

Beşinci Fark: Nur talebeleri içinde çok muhtelif tabakalar var. Yedi-sekiz yaşındaki, camilerde Kur'ân okumak için elifbâyı ders almakta olan çocuklardan tut, tâ seksen, doksan yaşındaki ihtiyarlara varıncaya kadar kadın erkek, hem bir köylü, hamal adamdan tut, tâ büyük bir vekile kadar ve bir neferden büyük bir kumandana kadar tâifeler Nurcularda var. Bütün Nurcuların bu çok tâifelerinin umumen bütün maksatları, Kur'ân-ı Mecîd'in hidayetinden ve hakâik-i imaniye ile nurlanmaktan ibarettir. Bütün çalışmaları ilim ve irfan ve hakâik-i imaniyeyi neşretmektir. Bundan başka bir şeyle iştigal ettikleri bilinmiyor. Yirmi sekiz seneden beri dehşetli mahkemeler dessas ve kıskanç muarızlar, bu kudsî hizmetten başka onlarda bir maksat bulamadıkları için onları mahkûm edemiyorlar ve dağıtamıyorlar. Ve Nurcular, müşterileri ve kendilerine taraftarları aramaya kendilerini mecbur bilmiyorlar. "Vazifemiz hizmettir, müşterileri aramayız. Onlar gelsinler bizi arasınlar, bulsunlar." diyorlar. Kemmiyete ehemmiyet vermiyorlar. Hakikî ihlâsı taşıyan bir adamı, yüz adama tercih ediyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Gerçi onlar da Nurcular gibi ulûm-u İslâmiye ve marifet-i İslâmiye ve hakâik-i imaniyeye temessük etmek için insanları teş-

vik ve sevk ediyorlar; fakat vaziyet, memleket ve siyasete temas iktizasıyla, ziyadeleşmeye ve kemmiyete ehemmiyet veriyorlar, taraftarları arıyorlar.

Altıncı Fark: Hakikî ihlâslı Nurcular, menfaat-i maddiyeye ehemmiyet vermedikleri gibi, bir kısmı, âzamî iktisat ve kanaatle ve fakirü'l-hal olmalarıyla beraber, sabır ve insanlardan istiğna ile ve hizmet-i Kur'âniye'de hakikî bir ihlâs ve fedakârlıkla; ve çok kesretli ve şiddetli ehl-i dalâlete karşı mağlûp olmamak için ve muhtaçları hakikate ve ihlâsa dâvet etmekte bir şüphe bırakmamak için ve rızâ-yı ilâhîden başka o hizmet-i kudsiyeyi hiçbir şeye âlet etmemek için, bir cihette hayat-ı içtimaiye faydalarından çekiniyorlar.

Amma İhvan-ı Müslimîn ise: Onlar da hakikaten maksat itibarıyla aynı mahiyette oldukları hâlde, mekân ve mevzu ve bazı esbap sebebiyle, Nur talebeleri gibi dünyayı terk edemiyorlar. Âzamî fedakârlığa kendilerini mecbur bilmiyorlar.

İsa Abdülkadir

~~~

Bağdat'ta Çıkan, Ehemmiyetli, Siyasî Bir Cerîde Olan ed-Difâ Gazetesinin Muharriri İsa Abdülkadir Diyor ki:

Nur talebelerinin mürşidi olan Bediüzzaman Said Nursî hakkında "ed-Difâ" gazetesini okuyanlar benden soruyorlar. "Türkiye'deki Nur talebelerinden ve Üstadları olan Said Nursî'den bize mâlûmat ver." diyorlar. Ben de bunlar hakkında kısa bir cevap vereceğim. Çünkü Üstadın, Nur'un ve Nur talebelerinin Araplarda hakkı olduğu için, Araplar onlardan ciddî bahsetsinler. Zira, İslâmiyet'in madde-i esasiyesi olan Araplar Risale-i Nur'dan ziyadesiyle fayda görmeye başlamışlar.

Bu Nur talebeleri, Risale-i Nur'la hem Türkiye'de, hem bilâd-ı Arapta komünistliğe karşı muhkem bir sed tesis ediyorlar.

.....

Risale-i Nur ise, öyle geniş bir mikyasla intişar ediyor ki, değil yalnız Türkiye'de ve bilâd-ı İslâmiye'de, hattâ ecnebîlerde de iştiyakla istenilir oluyor. Ve Nur'un talebelerinin şevklerini hiçbir şey kıramıyor.

İşte, Nur talebeleriyle Nur Risaleleri ve onların bu büyük hizmet-i Kur'âniye'leri Demokrat Hükûmetinin bir büyük hasenesidir ki, mübarek âlem-i İslâm'daki hareket-i İslâmiye bu hükûmet-i demokrasiyi takdir ve tahsinle karşılıyor. Bütün Irak ahali-i Müslimesi ki, Arap, Türk, Kürt, İran, bu İslâmî hizmeti ve kudsî mücahedeyi kemâl-i ferahla karşılıyorlar. Ve Türkiye'deki Türk kardeşlerimiz, garbın yanlış tesiratlarına karşı bunlarla mukavemet gösteriyorlar kanaatindedirler.

İsa Abdülkadir

~~~

(Risale-i Nur'un vatana, millete ve İslâmiyet'e büyük hizmetini kabul ve takdir eden Başvekil Adnan Menderes'e Üstadın yazdığı bir mektup.)

Ben çok hasta olduğum ve siyasetle alâkasız bulunduğum hâlde, Adnan Menderes gibi bir İslâm kahramanı ile bir sohbet etmek isterdim. Hal ve vaziyetim görüşmeye müsaade etmediği için, o sûrî konuşmak yerine, bu mektup benim bedelime konuşsun, diye yazdım.

Gayet kısa birkaç esası, İslâmiyet'in bir kahramanı olan Adnan Menderes gibi dindarlara beyan ediyorum:

Birincisi: İslâmiyet'in pek çok kanun-u esasîsinden birisi, وَالْرِرَةُ عُلِا مِرْرُ وَالْرِرَةُ عُلارِي âyet-i kerîmesinin hakikatidir ki, "Birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mesul olamaz." Hâlbuki, şimdiki siyaset-i hâzırada particilik taraftarlığıyla, bir câninin yüzünden pek çok mâsumların zararına rıza gösteriliyor. Bir câninin cinayeti yüzünden taraftarları veyahut akrabaları dahi şenî gıybetler ve tezyifler edilip, birtek cinayet yüz cinayete çevrildiğinden, gayet dehşetli bir kin ve adaveti damarlara dokundurup kin ve garaza ve mukabele-i bilmisile mecbur ediliyor. Bu ise, hayat-ı içtimaiyeyi tamamen zîr u zeber eden bir zehirdir. Ve hariçteki düşmanların parmak karıştırmalarına tam bir zemin hazırlamaktır. İran ve Mısır'daki hissedilen hâdise ve buhranlar bu esastan ileri geldiği anlaşılıyor. Fakat onlar burası gibi değil; bize nisbeten pek hafif, yüzde bir nisbetindedir. Allah etmesin, bu hal bizde olsa pek dehşetli olur.

Bu tehlikeye karşı çare-i yegâne: Uhuvvet-i İslâmiye'yi ve esas İslâmiyet milliyetini o kuvvetin temel taşı yapıp, mâsumları himaye için, cânilerin cinayetlerini kendilerine münhasır bırakmak lâzımdır.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

Hem, emniyetin ve âsâyişin temel taşı yine bu kanun-u esâsîden geliyor.

Meselâ, bir hanede veya bir gemide bir mâsum ile on câni bulunsa, hakikî adaletle ve emniyet ve âsâyiş düstur-u esasîsi ile, o mâsumu kurtarıp tehlikeye atmamak için, gemiye ve haneye ilişmemek lâzım; tâ ki mâsum çıkıncaya kadar...

İşte bu kanun-u esasî-i Kur'ânî hükmünce, âsâyiş ve emniyet-i dahiliyeye ilişmek, on câni yüzünden doksan mâsumu tehlikeye atmak, gazab-ı ilâhînin celbine vesile olur. Madem Cenâb-ı Hak, bu tehlikeli zamanda bir kısım haki-kî dindarların başa geçmesine yol açmış, Kur'ân-ı Hakîm'in bu kanun-u esasîsini kendilerine bir nokta-yı istinad ve onlara garazkârlık edenlere karşı siper yapmak lâzım geldiğini, zaman ihtar ediyor.

أَلْفَوْمِ hakikatiyle, memuriyet bir hizmetkârlıktır; bir hâkimiyet ve benlik için tahakküm âleti değil... Bu zamanda terbiye-i İslâmiye'nin noksaniyetiyle ve ubudiyetin zaafiyetiyle benlik, enaniyet kuvvet bulmuş. Memuriyeti hizmetkârlıktan çıkarıp bir hâkimiyet ve müstebidâne bir tahakküm ve mütekebbirâne bir mertebe tarzına getirdiğinden; —abdestsiz, kıblesiz namaz kılmak gibi— adalet, adalet olmaz, esasıyla da bozulur. Ve hukuk-u ibad da zîr ü zeber olur. Hukuk-u ibad, "hukukullah" hükmüne geçmiyor ki hak olabilsin. Belki nefsanî haksızlıklara vesile olur.

Şimdi, Adnan Menderes gibi, "İslâmiyet'in ve dînin icaplarını yerine getireceğiz." diye ve mezkûr iki kanun-u esasîye karşı muhalefet edip tam zıddına olarak iki dehşetli cereyan, gayet büyük rüşvetle halkları aldatmak ve ecnebîlerin müdahalesine yol açmak vaziyetinde hücum etmek ihtimali kuvvetlidir.

Birisi: Birinci kanun-u esasîye muhalif olarak, bir câni yüzünden kırk mâsumu kesmiş, bir köyü de yakmış. Bu derecede bir istibdad-ı mutlak, her nefsin zevkine geçecek memuriyete bir hâkimiyet suretinde rüşvet vererek, dindar hürriyet-perverlere hücum ediliyor.

İkinci hücum da: İslâmiyet milliyet-i kudsiyesini bırakıp —evvelkisi gibi—bir câni yüzünden yüz mâsumun hakkını çiğneyebilen, zâhiren bir milliyetçilik ve hakikatte ırkçılık damarıyla hem hürriyet-perver dindar Demokratlara, hem bütün bu vatandaki yüzde yetmişi sair unsurlardan bulunanlara, hem

el-Beyhakî, Şuabü'l-îmân 6/334; Hatib el-Bağdâdî, Târîhu Bağdâd 10/187; ed-Deylemî, el-Müsned 2/324; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 4/122.

hükûmet aleyhine, hem biçare Türkler aleyhine, hem Demokratın takip ettiği siyaset aleyhine çalışarak ve serseri ve enaniyetli nefislere gayet zevkli bir rüşvet olarak bir "ırkçılık kardeşliği" veriyor. O zevkli kardeşliğin içinde, o zevkli faydadan bin defa daha ziyade hakikî kardeşleri düşmanlığa çevirmek gibi acip tehlikeyi, o sarhoşluğu ile hissedemiyor.

Meselâ, İslâmiyet milliyetiyle 400 milyon hakikî kardeşin her gün اللَّهُمَّ اغْفِرُ dua-yı umumîsiyle mânevî yardım görmek yerine, ırkçılık 400 milyon mübarek kardeşleri, dört yüz serseriye ve lâubalilere yalnız dünyevî ve pek cüz'î bir menfaati için terk ettiriyor. Bu tehlike hem bu vatana, hem hükûmete, hem de dindar Demokratlara ve Türklere büyük bir tehlikedir. Ve öyle yapanlar da hakikî Türk değillerdir. Necip Türkler böyle hatadan çekinirler.

Bu iki tâife her şeyden istifadeye çalışıp dindar Demokratları devirme-ye çalıştıkları ve çalıştırıldıkları, meydandaki âsar ile tahakkuk ediyor. Bu acip tahribata ve bu iki kuvvetli muarızlara karşı; kırk Sahabe ile dünyanın kırk devletine karşı meydan-ı muarazaya çıkan ve galebe eden ve bin dört yüz sene zarfında ve her asırda üç yüz-dört yüz milyon şakirdi bulunan hakikat-i Kur'âniye'nin sarsılmaz kuvvetine dayanmak ve onun içindeki dünyevî ve uhrevî saâdet-i ebediyenin zevklerine o câzibedar hakikatle beraber nokta-yı istinad yapmak, o mezkûr muarızlarınıza ve hem dahil ve hariçteki düşmanlarınıza karşı en lâzım ve elzem ve zarurî bir çâre-i yegânedir. Yoksa, o insafsız dahilî ve haricî düşmanlarınız sizin bir cinayetinizi binler yapıp ve eskilerin de cinayetlerini ilâve ederek başkaların başına yükledikleri gibi, size de yükleyecekler. Hem size, hem vatana, hem millete telâfi edilmeyecek bir tehlike olur.

Cenab-ı Hak sizleri İslâmiyet lehindeki hizmetlerinizde muvaffak ve mezkûr tehlikelerden muhafaza eylesin, diye ben ve Nurcu kardeşlerimiz, yapacağınız hizmete ve mezkûr hakikati kabul etmenize mukabil dua etmeye karar vereceğiz.

Üçüncüsü: İslâmiyet'in hayat-ı içtimaiyeye dair bir kanun-u esasîsi dahi, bu hadis-i şerifin,

Allah'ım! Erkeğiyle kadınıyla bütün müminleri bağışla.

^{2 &}quot;Bir mü'min diğer mü'min için, duvarın birbirini perçinleyen tuğlası gibidir." Buhârî, salât 88; Müslim, birr 65; Tirmizî, birr 18.

hakikatidir. Yani, "Hariçteki düşmanların tecavüzlerine karşı, dahildeki adâveti unutmak ve tam tesanüd etmektir." Hattâ en bedevî tâifeler dahi bu kanun-u esasînin menfaatini anlamışlar ki, hariçte bir düşman çıktığı vakit, o tâife birbirinin babasını, kardeşini öldürdükleri hâlde, o dahildeki düşmanlığı unutup, hariçteki düşman def oluncaya kadar tesanüd ettikleri hâlde; binler teessüflerle deriz ki:

Benlikten, hodfuruşluktan, gururdan ve gaddar siyasetten gelen dahildeki tarafgirane fikriyle, kendi tarafına şeytan yardım etse rahmet okutacak, muhalifine melek yardım etse lânet edecek gibi hadisatlar görünüyor. Hattâ, bir sâlih âlim, fikr-i siyasîsine muhalif bir büyük sâlih âlimi tekfir derecesinde giybet ettiği; ve İslâmiyet aleyhinde bir zındığı, onun fikrine uygun ve taraftar olduğu için hararetle senâ ettiğini gördüm. Ve şeytandan kaçar gibi, otuz beş seneden beri siyaseti terk ettim.

Hem şimdi birisi, hem Ramazan-ı Şerif'e, hem şeâir-i İslâmiye'ye, hem bu dindar millete büyük bir cinayeti yaptığı vakit muhaliflerinin onun o vaziyeti hoşlarına gittiği görüldü. Hâlbuki, küfre rıza küfür olduğu gibi; dalâlete, fıska, zulme rıza da fısktır, zulümdür, dalâlettir. Bu acip halin sırını gördüm ki, kendilerini millet nazarında ettikleri cinayetlerinden mâzur göstermek damarıyla muhaliflerini kendilerinden daha dinsiz, daha câni görmek ve göstermek istiyorlar. İşte bu çeşit dehşetli haksızlıkların neticeleri pek tehlikeli olduğu gibi, içtimaî ahlâkı da zîr u zeber edip bu vatan ve millete ve hâkimiyet-i İslâmiye'ye büyük bir sû-i kast hükmündedir.

Daha yazacaktım, fakat bu üç nokta-yı esasiyeyi şimdilik dindar hürriyetperverlere beyan etmekle iktifa ediyorum.

Said Nursî

~~~

(Adnan Menderes'e gönderilmek niyetiyle evvelce yazılan içtimaî hayatımıza ait bir hakikatin hâşiyesini takdim ediyoruz.)

Hâşiye: Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve sû-i istimalleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî meselesini dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâm'ın nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum:

Ezan-ı Muhammedî'nin (aleyhissalâtü vesselâm) neşriyle Demokratlar on derece kuvvet bulduğu gibi; Ayasofya'yı, beş yüz sene devam eden vaziyet-i

kudsiyesine çevirmek.. ve hâlen İslâm'da çok hüsn-ü tesir yapan ve bu vatan ahalisine âlem-i İslâm'ın hüsn-ü teveccühünü kazandıran, yirmi sekiz sene mahkemelerin muzır cihetini bulamadıkları ve beş mahkeme de beraatine karar verdikleri Risale-i Nur'un resmen serbestîsini dindar Demokratlar ilân etmeli ve bu yaraya bir nevi merhem vurmalıdırlar. O vakit âlem-i İslâm'ın teveccühünü kazandıkları gibi, başkalarının zâlimane kabahatları onlara yüklenmez, fikrindeyim.

Dindar Demokratlar, hususan Adnan Menderes gibi zatların hatırları için, otuz beş seneden beri terk ettiğim siyasete bir-iki saat baktım ve bunu yazdım.

Said Nursî

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Samsun Mahkemesi'nden Sorgu ve Savcının *Büyük Cihad*'da intişar eden bir şekvâma dair beni Samsun Ağır Ceza Mahkemesi'ne vermelerine dair bir davetiye geldi. Bana okudular. İçinde yalnız dört nokta nazar-ı ehemmiyete alınabilir gördüm:

Birincisi: Büyük Cihad'ın müdür-ü mes'ûlü mahkemede müdde-i umumîye demiş ki: "Said Nursî o makaleyi bana göndermiş. Ben de neşrettim."

Bu meselenin hakikati şudur: Ben hasta iken Emirdağ'daki kardeşlerim yanıma geldiler. Emirdağ'da başıma gelen zâlimâne hâdiseye dair konuştuk. Hem hastalıklı, hem hiddetli, hem Ankara'ya şekvâ suretinde bir şeyler söylemiştim. Yanımdaki hizmetçim kaleme aldı. Nur talebelerinin tensibiyle Ankara'daki bir-iki Nur talebesine gönderip, tâ bazı dindar mebuslara göstersinler, bu hastalığımda bana sıkıntı verilmesin. Hem gönderilmiş. Bazı mebuslar da görmüş. Ve bilmediğimiz bir zatın hoşuna giderek Büyük Cihad müdürüne göndermiş. Ben kasem ederim ki, o zamandan şimdiye kadar bilmiyorum ki kim göndermiş. Fakat neşrolduktan sonra bir nüsha buraya gelmiş. Yeni harfleri bilmediğim için bana birisi okudu. Ben memnun oldum. "Allah razı olsun neşredenlere" dedim. Gerçi otuz beş seneden beri siyaseti terk etmiştim. Fakat Büyük Cihad gibi hâlisâne dine hizmet eden o cerideye ve onun sahip ve muharrirlerine din namına minnettar oldum ve "Allah razı olsun" dedim. Haberim olmadan ve para da vermeden daima bana o mübarek gazete gönderiliyordu.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

İkinci Nokta: Benim Samsun'daki Ağır Ceza Mahkemesi'ne sevk edilmekliğime dairdir. Bu noktada bunu katiyen beyan ediyorum ki, Samsun havalisinde, hususan *Büyük Cihad* dairesine mensup mübarek âhiret kardeşlerim ve Nur talebelerini ziyaretle görmek için oraya gitmek isterdim. Fakat doktorların raporlarıyla, kat'î iktidarsızlığım o dereceye gelmiş ki, beş dakikalık karşımdaki, bu meselenin başlangıcı ve esası olan mahkemeye, bir buçuk senedir bana haber verdikleri halde gidemiyorum. Mecburiyetle müdde-i umumî ve hâkim vazifesini gören sorgu hâkimi yanıma geldiler. Medâr-ı suâl ve cevap *Büyük Cihad* gazetesini de getirdiler. Gazetenin bazı sözleri benim sözlerim içine karıştırılmış. Ben de onlara cevaplarını vermiştim. Eğer faraza Ağır Ceza bu ehemmiyetsiz meseleye ehemmiyet verse, benim mahkememi Eskişehir'e nakline müsaade etsin ki, orada sıhhiye heyetinden iki aylık raporlu zehir hastalığı ile şiddetli hasta bulunduğumdan bizzat bulunabilirim. Yoksa imkânı yoktur.

Üçüncü Nokta: Savcı ve sorgu hâkimi 163. maddeye dayanıp Said Nursî'yi dini siyasete âlet ve âsâyişe zararlı propaganda diye itham ediyorlar. Bu noktanın hakikatini yirmi dokuz senedir beş-altı mahkeme ve beş-altı vilâyetin zabıtaları ve 133 parça kitaplarımı ve binlerce umum mektuplarımı elde ettikleri halde ve dinsiz komitelerin tahriki ile safdil bazı memurları aldatmalarıyla katiyen iki meseleden başka medar-ı mesuliyet bulmadıklarına delil: İki sene bütün mektuplarım ve kitaplarım Denizli Ağır Ceza Mahkemesi'yle Ankara Ağır Ceza Mahkemesi ve Mahkeme-i Temyiz de müttefikan hem benim beraatime, hem bütün kitapların iadesine karar vermeleri ve beş-altı vilâyette yalnız tesettüre dair bir âyetin tefsiri bahanesiyle birtek mahkeme hafifçe ceza vermek istedi. Kat'î ve kuvvetli cevabıma karşı mecburiyetle meseleyi kanaat-ı vicdaniyeye çevirdiler. Demek onlar da medâr-ı mesuliyet bulamadılar. Bu noktayı izah için Afyon mahkeme reisine gönderdiğim istidayı size de berây-ı mâlûmat gönderiyorum.

Elhâsıl: Aynı nakarat beş-altı mahkemede tekrar edilmiş ve medâr-ı mesuliyet bulamamışlar. Şimdi Samsun savcısı ve sorgusu ve yirmi sekiz seneki nakaratı aynen tekrar ediyorlar: "Şahsî nüfuz temin için propaganda yapıp dini siyasete âlet ediyor." Beş mahkemede dört yüz sayfa kadar olan cerh edilmemiş müdafaatıma, benim bedelime havale ediyorum. Beni konuşturmaktan ise ona baksınlar.

Said Nursî

Samsun'dan gelen tebliğnâmeye karşı kısaca cevabımı Samsun Heyet-i Hâkime'sine takdim ediyorum:

Birincisi: Ben makalemi kendim göndermemişim. Bütün buradaki dostlarım biliyorlar.

İkincisi: Benim gizli düşmanlarımın suikastıyla zehir tesemmümü ile şiddetli hastalığımdan yanımdaki camiye on defada ancak bir defa gidebiliyorum. Bu Samsun Mahkemesini yakınımızdaki Eskişehir'e naklini kanunen talep ediyorum.

~~~

Gayet Ehemmiyetli Bir Hâdise, Bir İstida ve Bir Şekvâdır

Pakistan'da çıkan es-Sıddık namındaki mühim bir mecmua elimize geçti. Baktık ki, elli sayfalık o mecmuanın yarısına yakın kısmı Risale-i Nur'un bazı makaleleridir. Ve bilhassa başında Risale-i Nur'dan Yirmi İkinci Mektub'un Birinci Mebhasını gayet ehemmiyetle ve takdirle âlem-i İslâm'a, إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ ayetine bir dâvetnâme hükmünde yazdığını gördük. Şimdi o Arabî mecmuanın tercüme ettiği risalenin aslı olan Türkçesini efkâr-ı âmmeye, hususan bu hükûmet-i İslâmiye'nin reislerine ve mebuslarına bir sene evvel verildiği gibi, yine berây-ı mâlûmat takdim etmek için iki-üç sebep var:

Birincisi: Risale-i Nur'dan Sikke-i Tasdîk-i Gaybî mecmuasında yazılan kat'î, yüzer işârâtın ve emârâtın delâletiyle ve çok hâdiselerin o delâleti tasdi-kiyle sabit olmuş ki:

Risale-i Nur, mânevî tahribata ve anarşilik ve bolşevizm, tabiiyyûn ve maddiyyûnluğa ve şükûk ve şübehâta ve küfr-ü mutlaka karşı bin sedd-i Kur'ânî hizmetini bihakkın îfâ etmesiyle, bu vatanı bu tehlikeli dünya fırtınası içinde muhafazaya bir vesile olduğu ve bir sadaka-yı makbule hükmüne geçip ikinci Harb-i Umumî'nin belâsına ve başka memleketlerde vuku bulan belâların bu memlekete girmesine mümânaatla mânevî bir siper teşkil ettiği bedahetle âşikâr olmuştur. Bu müddeayı Risale-i Nur'a nazar eden en muannid filozoflar da tasdik etmeye mecbur kalmışlardır. İşte o Risale-i Nur, 500 bin

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² "Müminler birbirleriyle ancak kardeştirler." (Hucurât sûresi, 49/10)

talebesiyle ve 600 bin nüshasıyla herkesin kalbinde iman dersiyle bir yasakçı bırakıp âsâyişi temin etmekle ^{1} وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْزى yani, " $Birinin\ guna$ hıyla başkası mesul olamaz" diye olan Kur'ân'ın bir kanun-u esasîsini tatbike çalışmasıyla ve milyonlarla okuyanlar içinde hiçbirisi onu okumaktan zarar görmemesiyle, bu zamanda bir mucize-i Kur'âniye ve bu vatan ve millet için bir vesile-i def-i belâ olduğu isbat edildiği halde; ve yirmibeş seneden beri gizli, ifsatçı, anarşi hesabına çalışan komiteler, desiseleriyle mahkemeleri aleyhine sevk edip çalıştıkları ve beş vilâyette beş büyük mahkeme Risale-i Nur'un eczalarını inceden inceye tetkik edip medâr-ı mesuliyet birtek nokta bulamayıp beraat verdikleri ve sonra da yirmi yerde yirmi adliye ayrıca alâkadar olup, mûcib-i mesuliyet bir cihet olmadığından suc yok, diye karar verdikleri ve Afyon Mahkemesi de iki defa iadesine karar verdiği halde, risalelerin iadesini ve tamam intişarını iktiza eden kanunî, hukukî esbab-ı mûcibe mevcut iken, beş seneden beri gizli komitelerin aldatmaları ve desiseleriyle ve bahanelerle Afyon Mahkemesi'nde beş senedir o mübarek risalelerin sahiplerine teslimi tehir edilmektedir. Hâlbuki, büyük emniyet dairelerince, zabıtaca sabit olduğu gibi, yüz binler Nur talebelerinde ve yüz binler Nur nüshalarında hiçbir zarar, bir vukuat görülmemesi, kaydedilmemesi gösteriyor ki: Risale-i Nur, âsâyişin temel taşına hizmet eden bir sadaka-yı makbule hükmündedir. Maddî ve mânevî tehlikelerden bu memleketi muhafazaya vesile olduğu tahakkuk eden bir hakikat-i Kur'âniye'dir.

Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir parçası olan ve binler gençleri vatan, millet ve âsayişin menfaatine terbiye eden *Gençlik Rehberi*'nin mahkemesi dolayısıyla Üstadımız hasta halinde iki defa İstanbul'a mahkemeye gidip, yüz yirmi polisin kalabalığı dağıtmaya çalıştığı o mahkemede *Gençlik Rahberi*'nin hem müellifine, hem nâşirine ittifakla beraat ve ayrıca *Rehber*'in de içinde bulunduğu umum risalelere beş mahkeme beraat vermişken, on beş günde teslimi lâzım gelen *Gençlik Rehberi*'nin on beş aydan beri teslim edilmemesiyle Denizli ve Ankara Ağır Ceza Mahkemeleri beş ayda beraat ve iadesine karar verdikleri halde Afyon Mahkemesi beş sene teslimi tehir etmesiyle ve Diyarbakır havalisine, vilâyât-ı şarkiyeye iman, din ve âsâyiş noktasında yüz vâiz kadar menfaati bulunan bir zatın kendi parasıyla aldığı hususî Nur nüshalarını –haklarında beş mahkemenin beraat kararı olmasına rağmen– müsâdere edip vatana, millete faydalı hizmetine mâni olmasıyla o sadaka-yı mak-

En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

bule hükmündeki vesile-i def-i belâ bu suretle gizlendiğinden, bir buçuk milyar lira zarara vesile olan bu belâ fırsat buldu, geldi denilebilir.

Eğer beş mahkemenin ve İstanbul'un verdiği beraat neticesiyle o *Gençlik Rehberi* intişar etseydi, onun dersiyle intibaha gelen ve gelecek olan Müslüman gençler, elbette başkalarının veyahut ihtilâlcilerin ifsadına meydan vermeyerek bir buçuk milyar lira zarardan bu milleti kurtarmaya sa'y ve gayret edecek idiler. Bir buçuk milyar liralık bu lekenin zuhuruna meydan vermeyecektiler...

Evet, Üstadımız eski Harb-i Umumî'de Rusya'daki esaretinde anlamış ki; mânevî tahribatla gençleri ifsad eden tehlike memleketimize de gelecek diye telâş edip bütün kuvvetiyle o vakitten beri tahribât-ı mâneviyeye bir siper olmak için *Gençlik Rehberi* gibi çok eserler yazdı. Kur'ân-ı Hakîm'in derslerini neşretti. Lillâhilhamd, pek çok gençleri kurtarmaya vesile oldu... Şimdi ehl-i siyaset madem müsalemet-i umumiyeyi ve ittihad-ı milleti istiyor; çabuk, Pakistan'ın dahi ehemmiyetle nazara alıp ve es-Sıddık mecmuasında neşrettiği risalenin intişarına müsaade etsin.

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Kur'ân-ı Hakîm'in bir kanun-u esasîsi olan ^{2} $_{\tilde{\zeta}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ $^{\tilde{z}}$ sirriy-la, "Birisinin hatasıyla başkası, hattâ kardeşi de olsa mesul olamaz." Şimdi yüz otuz risalede birtek risalenin yüz sayfasında bir sayfa muannid insafsızların nazarında hata bile olsa, o yüz bin sayfa olan yüz otuz kitabı mesul edecek dünyada bir kanun var mı? Hâlbuki bu otuz sene zarfında beş mahkeme aynı kitaplara beraat vermişler. Hem Malatya meselesi münasebetiyle yirmi mahkeme de alâkadar olmuştular. O yirmi mahkeme "Bir suç bulamıyoruz" dedikleri halde ve 600 bin nüshası dahilde ve hariçte intişar ettiği halde hiç kimseye zarar vermemesi ve Avrupa'da en yüksek mektep içinde Nur'un dershânesi, diye ayırdıkları yerde Hıristiyanlar dahi onları okuması ve âlem-i İslâm'da gayet takdirle intişar etmesi, hattâ Pakistan'da çıkan es-Sıddık mecmuasının Risale-i Nur'un bir risalesini neşredip Diyanet Riyaseti'ne göndermesi ve bu kadar intişarıyla beraber hiçbir âlim ona itiraz etmemesi gibi hakikatler gösteriyor ki, elbette Diyanet Dairesi Nur'ları himaye etmek hakikî bir vazifesidir.

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

Diyanet Dairesi, Meşihat-ı İslâmiye gibi, yalnız Türkiye'nin din muallimi değil, belki umum âlem-i İslâm'a Meşihat-ı İslâmiye yerine alâkası, nezareti, münasebeti var. Âlem-i İslâm o Diyanet Dairesine karşı tam hüsn-ü zan etmek, sû-i tevehhüm etmemek, hususan bu zamanda ziyade lüzumu var. Hem de Türkiye ile ittifak etmeyen İslâmî hükûmetlerde o mübarek daireye karşı sû-i tevehhüm gelmemesine büyük bir vesilesi olan ve âlem-i İslâm'ın her tarafında, belki Avrupa'da takdire mazhar olmuş Risale-i Nur, o Diyanet Dairesini hem şerefini muhafaza ediyor. Hem âlem-i İslâm'a karşı o dairenin bir eseri olarak intişarı gayet lâzım ve zarurî olduğunu bu noktayı ehl-i vukuf tam nazara alsınlar. Onun için bîçâre Said Nursî ve Nur talebelerinden yüz derece ziyade Diyanet Riyaseti âzaları, hocaları alâkadar olmak lâzım. Tâ ki, Risale-i Nur dinsizlerin taarruzlarına karşı muhafaza ve himaye edilsin. Mükerrer beraatler verildiği halde intişarına mâni olan desisecileri susturmak lâzım...

Said Nursî

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ²

Ankara'da bir kardeşimizden Asâ-yı Mûsâ ve Gençlik Rehberi'ni bahane ederek umum Nur Risalelerini almak için gelmişler. O kardeşimiz Ağır Ceza Mahkemesi'nin Asâ-yı Mûsâ hakkındaki beraat kararını gösterince Asâ-yı Mûsâ'yı almaktan vazgeçmişler. Buldukları ve götürmek üzere gözlerinin önüne koydukları on kadar Gençlik Rehberi'nin de üzerine kendileri farkında olmayarak bazı kitaplar koymuşlar. Giderken Gençlik Rehberi'ni de ne kadar aramışlarsa da bulamamışlar. Bu suretle Gençlik Rehberi kendi kerametiyle kendini muhafaza etmiş. Asâ-yı Mûsâ ve Gençlik Rehberi hariç, birer tane aldıkları mecmua ve risaleleri de emniyetten tekrar iade etmişler.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³ Said Nursî

~****

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Heyet-i Vekileye ve Tevfik İleri'ye arz ediyoruz ki:

Şark Üniversitesi hakkında çok kıymettar hizmetinizi Üstadımıza söyledik. O dedi:

Ben hasta olmasaydım, ben de o mesele için vilâyat-ı şarkiyeye gidecektim. Ben bütün ruh u canımla Maarif Vekili'ni tebrik ediyorum. Hem 55 seneden beri, Medresetü'z-Zehra namında Şark Üniversitesinin tesisine çalışmak ve o üniversiteyi biri Van'da, biri Diyarbakır'da, biri de Bitlis'te olmak üzere üç tane veya hiç olmazsa bir tane Van'da tesis etmek için, Hürriyetten evvel İstanbul'a geldim. Hürriyet çıktı, o mesele de geri kaldı.

Sonra İttihatçılar zamanında Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahati münasebetiyle Kosova'ya gittim. O vakit Kosova'da büyük bir İslâmî darülfünun tesisine teşebbüs edilmişti. Ben orada hem İttihatçılara, hem Sultan Reşad'a dedim ki: "Şark böyle bir darülfünuna daha ziyade muhtaç ve âlem-i İslâm'ın merkezi hükmündedir."

O vakit bana vaad ettiler. Sonra Balkan harbi çıktı. O medrese yeri istilâ edildi. Ben de dedim ki: "Öyleyse o 20 bin altın lirayı Şark Darülfünununa veriniz." Kabul ettiler.

Ben de Van'a gittim. Ve bin lira ile Van gölü kenarında Artemit'te temelini attıktan sonra Harb-i Umumî çıktı. Tekrar geri kaldı.

Esaretten kurtulduktan sonra İstanbul'a geldim. Hareket-i Milliyeye hizmetimden dolayı Ankara'ya çağırdılar. Ben de gittim. Sonra dedim: "Bütün hayatımda bu darülfünunu takip ediyorum. Sultan Reşad ve İttihatçılar 20 bin altın lirayı verdiler. Siz de o kadar ilâve ediniz." Onlar 150 bin banknot vermeye karar verdiler. Ben dedim: "Bunu mebuslar imza etmelidirler."

Bazı mebuslar dediler: "Yalnız sen medrese usulüyle sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun. Hâlbuki şimdi garplılara benzemek lâzım."

Dedim: "O vilâyat-ı şarkiye âlem-i İslâm'ın bir nevi merkezi hükmünde, fünûn-u cedide yanında ulûm-u diniye de lâzım ve elzemdir. Çünkü ekser enbiyâ şarkta ve ekser hükemâ garpta gelmesi gösteriyor ki: *Şarkın terakkiyatı din ile kaimdir.* ^{1(Hâşiye)} Başka vilâyetlerde sırf fünûn-u cedide okutturursanız

^{1 (}Hâşiye) Hattâ o zamandan evvel Türk olmayan bir talebem vardı. Eski medresemde hamiyetli ve gayet zeki o talebem ulûm-u diniyeden aldığı hamiyet dersiyle her vakit derdi: "Salih bir Türk elbette fâsık kardeşimden, babamdan bana daha ziyade kardeş ve akrabadır." Sonra aynı talebe talihsizliğinden sırf maddî fünun-u cedide okumuş. Sonra ben dört ⇒

da, Şarkta her halde millet, vatan maslahatı namına, ulûm-u diniye esas olmalıdır. Yoksa Türk olmayan Müslümanlar, Türke hakikî kardeşliği hissedemeyecek. Şimdi bu kadar düşmanlara karşı teâvün ve tesanüde mecburuz."

Şimdi ben zehir hastalığıyla ziyade rahatsız vaziyette ve çok ihtiyarlık sebebiyle elli beş senelik bir gaye-i hayatımı görüp takip etmekten mahrum kaldığım gibi, Ankara'ya gidip şark terakkiyatının anahtarı olan bu müesseseye çalışanları ruh u canımla tebrik etmekten dahi mahrum kalıyorum.

Yalnız, otuz beş sene evvel Ebuzziya Matbaasında tab' edilen *Münazarat* ve *Saykalü'l-İslâmiyet* namındaki eserim, elbette Maarif Vekilinin nazarından kaçmamış. Benim bedelime o eser konuşsun. Ben hayatımdan ümidim kesilmiş gibiyim. Fakat o azîm üniversitenin temelleri ve esasatı ve mânevî bir programı ve muazzam bir tedrisatı nevinden, Risale-i Nur'un yüz elli risalesini kendime tevkil ediyorum. Bu vatan ve milletin istikbalinin fedakâr genç üniversite talebelerine ve maarif dairesine arz edip bu meselede muvaffakiyete mazhar olan Tevfik İleri'nin bu bîçâre Said'e bedel Risale-i Nur'a himayetkârâne sahip çıkmasını rahmet-i ilâhîden niyaz ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Çok hasta, çok ihtiyar, garip, tecrid içinde Said Nursî

~~~

sene sonra onunla görüştüm. Hamiyet-i milliye bahsi oldu. O dedi ki: "Ben şimdi Râfizî bir Kürdü, salih bir Türk hocasına tercih ederim." Ben de "Eyvah!" dedim. "Sen ne kadar bozulmuşsun." Bir hafta çalıştım. Onu kurtardım. Eski hakikatli hamiyetine çevirdim. Sonra Meclis-i Mebusan'daki bana muhalefet eden mebuslara dedim: O talebenin evvelki hali Türk milletine ne kadar lüzumu var. Ve ikinci halinin ne kadar vatan menfaatine uygun olmadığını fikrinize havale ediyorum. Demek farz-ı muhal olarak siz başka yerde dünyayı dine tercih edip siyasetçe dine ehemmiyet vermeseniz de herhalde şark vilâyetlerinde din tedrisatına âzamî ehemmiyet vermek lâzım. O vakit bana muhalif mebuslar da çıkıp o lâyihamı 163 mebus imza ettiler. Bu kadar imzayı taşıyan bir istidayı elbette yirmi yedi sene istibdad-ı mutlak onu bozamamış.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Doğu Üniversitesi Hakkında Tahrifçi Bir Gazeteye Cevaptır

Muhalif bir partinin şiddetli ve tenkitçi tarafından bir mensubu, yani *Ulus*'un 01.04.1954 tarihli nüshasında yazılan Atatürk Üniversitesi hakkındaki makaleye cevap hükmünde o üniversitenin hakikatini beyan ediyoruz. Şöyle ki:

Şimdi Atatürk Üniversitesi namı verilen bu Darülfünunun küşadına üstadımız Said Nursî 50 seneden beri büyük bir gayretle çalışmıştır. Üstadımız İttihatçılara muhalif olduğu halde onlar ve Sultan Reşad, bu Darülfünunun inşası için 19 bin altın tahsis etmiş, Van'da Üstadımız temellerini atmıştı. Fakat Harb-i Umumi'nin vukuuyla geri kalmıştı. Sonra devr-i Cumhuriyetin ibtidasında üstadımız Said Nursî'nin Ankara'da Meclis-i Mebusan'a istenilmesiyle, Üstadımız tekrar teşebbüse geçmişti. Orada Üstadımız o zamanın idaresine tam muhalif ve siyaseti bütün bütün terk ettiği ve bazı cihetle de muhalif olduğunu ve "Dünyanıza karışmayacağım." dediği ve hattâ Mustafa Kemâl'e "Namaz kılmayan haindir." dediği ve onun teklif ettiği büyük servet, maaş, şark vaiz-i umumîliği gibi büyük tekliflerini kabul etmediği halde, Şark Darülfünununun tesisi için 150 bin banknotun 200 mebustan 163 mebusun imzası ve Mustafa Kemâl'in tasdikiyle verilmesine karar verilmişti. Demek ki, şarkın en mühim meselesi o zaman o üniversiteydi. Şimdi yirmi derece daha ziyade ihtiyaç var. Nihayet yine Üstadımızın maddî ve mânevî gayret ve teşvikleri neticesiyle yapılmasına bu hükûmet-i İslâmiye zamanında karar verildi.

Bu Şark Üniversitesi'nin o cihanşümul kıymet ve ehemmiyetini, bir bahr-i ummandan bir katre takdim eder misillü iki-üç nokta olarak arz ederiz:

Birincisi: Bu Darülfünun hem İran, hem Arabistan, hem Mısır ve Afganistan, hem Pakistan ve Türkistan ve Anadolu'nun merkezinde bir kalb hükmündedir. Ve hem bir Camiü'l-Ezher, bir Medresetü'z-Zehra'dır.

İkincisi: Şimdi umum beşerde sulh-u umumî için, yani beşerin ifsad edilmemesi için çareler aranıyor, paktlar kuruluyor. Ve madem bu hükümet-i İslâmiye musâlahat-ı umumiye ve hükûmetin selâmeti için, Yugoslavya'ya, tâ İspanya'ya kadar onları okşayarak dostluk kurmaya çalışıyor.

İşte bunların çare-i yegânesinin bir delili olarak gösteriyoruz ki, tesis edilecek Şark Darülfünunu'nun ilk müteşebbisinin bir ders kitabı olan ve ulûm-u müsbete ve fenniye ile ulûm-u imaniyeyi barıştıran ve bu otuz seneden beri bütün filozoflara meydan okuyan ve resmî ulemâya dokunduğu ve eski

hükûmetle resmen mübareze ettiği halde bütün bunlar tarafından takdir ve tahsine mazhar olan ve mahkemelerde beraat kazanan Risale-i Nur'un bu vatan ve millete temin ettiği âsâyiş ve emniyettir ki, İslâm memleketlerinde, hususan Fas'ta, Mısır ve Suriye ve İran gibi yerlerde vuku bulan dahilî karışıklıkların bu vatanda görülmemesidir.

İşte, nasıl ki bu vatan ve millette Risale-i Nur –emniyet ve âsâyişin ihlâline sair memleketlerden daha ziyade esbap bulunmasına rağmen– âsâyişi temin etmesi gösteriyor ki: O Doğu Üniversitesinin tesisi, beşeri müsâlemet-i umumiyeye mazhar kılacaktır. Çünkü şimdi tahribat mânevî olduğu için ona mukabil tamirci mânevî bir atom bombası lâzımdır.

İşte, bu zamanda tahribatın mânevî olduğuna ve ona karşı mukabelenin de ancak tamirci mânevî atom bombasıyla mümkün olabileceğine kat'î bir delil olarak, üniversitenin mebde ve çekirdeği olan Risale-i Nur'un bu otuz sene içerisinde Avrupa'dan gelen dehşetli dalâlet ve felsefe ve dinsizlik hücumlarına bir sed teşkil etmesidir. O mânevî tahribata karşı Risale-i Nur tamirci ve mânevî bir atom bombası olmuş.

Üçüncüsü: Evet, Şark Üniversitesi bir merkez olarak âlem-i İslâm'ı ve tâ bütün Asya'yı alâkadar edecek bir mahiyet ve ehemmiyette olduğundan, altmış milyon değil, altmış milyar da masraf yapılsa elyaktır.

Yeni Ulus gazetesi muhalif olduğu için, bu meseleyi perde ederek yeni iktidarın bazı büyük memurlarından bu meseleye çalışanlara bir nevi irtica süsünü vermek istiyor. Hâlbuki, bu mesele en yüksek terakkî ve sulh-u umumînin medarıdır. Bu müessese bu hükûmet-i İslâmiye'ye bazı şeâir-i İslâmiye'den Arabî ezan-ı Muhammedî ve din dersleri gibi pek çok kuvvet verecek. Belki bu hükûmetin istikbalinde, tarihlerde kemâl-i takdir ve tahsinle yâd edilmesine en parlak bir vesile olacaktır.

Bu meselenin ihyasıyla hâsıl olan nur ve feyiz, Demokrat hükûmetin en büyük ve cihandeğer bir hizmeti olarak ebede kadar misli görülmemiş bir parlaklıkla lemean edecektir. Ve beynelmilel bir itibarı temin edecektir.

> Üstadımızın hastalığı münasebetiyle hizmetinde bulunan Nur talebeleri

Mahkememizin tehiriyle işlerin Ankara Mahkemesine havale edilmesinde çok hayır var. Şimdi hem İsparta Mahkemesi, hem Van'da Molla Hamid'in ve Diyarbakır'da Mehmet Kaya'nın kitaplarının iadesi ve Afyon, hepsi Ankara'ya bakıyor. Ankara'da olacak hayırlı bir netice ile inşaallah her tarafta birden işlerimiz halledilmiş olacak, hem böyle bir vakitte Nur'lardaki hakâik-i imaniye, hususan Ankara'da nazarların çevrilmesi lâzımmış. İnşaallah bu meselemizin oraya gönderilmesi mühim bir intibaha vesile olacak.

Kardeşiniz Zübevir

~~~

Üstad'ın Ziyaretçilere Dair Bir Mektubu

Umum dostlarıma, hususan ziyaretçilere dair bir özrümü beyan etmeye mecbur oldum:

Ekser hayatım inzivada geçtiği gibi, otuz-kırk senedir tarassut ve taarruza mâruz kaldığımdan, zaruretsiz sohbet etmekten çekinip tevahhuş ediyorum. Hem eskiden beri maddî ve mânevî hediyeler bana ağır geliyordu. Hem şimdi ziyaretçiler, dostlar çoğalmış, hem mânevî mukabele lâzım gelmiş. Şimdi maddî bir lokma hediye beni hasta ettiği gibi, mânevî bir hediye olan ziyaret etmek, görüşmek, hususan başka yerlerden musafaha için zahmet edip gelmek ziyareti dahi, ehemmiyetli bir hediye-i mâneviyedir. Ona mukabele edemiyorum. Hem de ucuz değil. Mânen pahalıdır. Ben kendimi o hürmete lâyık görmüyorum. Mânen mukabele de edemiyorum. Onun için şimdilik aynen maddî hediye gibi, bir ihsan olarak, bana mânevî hediye gibi olan sohbetten –zaruret olmadan– men edildim. Bazı beni hasta eder; maddî hediyenin tam mukabilini vermediğim vakit beni hasta ettiği gibi. Onun için hatırınız kırılmasın, gücenmeyiniz.

Risale-i Nur'u okumak, on defa benimle görüşmekten daha kârlıdır. Zaten benimle görüşmek âhiret, iman, Kur'ân hesabınadır. Dünya ile alâkamı kestiğim için, dünya hesabına görüşmek mânâsızdır. Âhiret, iman, Kur'ân için ise, Risale-i Nur daha bana ihtiyaç bırakmamış. Hususan Tarihçe-i Hayat'taki mektuplar... Hattâ hizmetimdeki has kardeşlerimle de zaruret olmadan görüşemiyorum. Yalnız bazı Risale-i Nur'un fütuhatına ve neşriyatına ait bazı kimseler için görüşmek istesem, o zaman görüşmek caiz olabilir. Ve bana sıkıntı vermez.

Bu noktayı bilmeyen ziyarete gelenlere haber veriyorum ki, birkaç senedir ceridelerle ilân etmişim ki, benimle görüşmek isteyenleri, hususan uzak yerden gelerek görüşmeden gidenleri hususî dualarıma dâhil ediyorum. Her sabah da dua ediyorum. Onun için de gücenmesinler.

Said Nursî

~~~

Çok muhterem kardeşimiz Salih,

Üstadımız sana ve iki dindar ve hakiki milletvekillerine çok selâm ve dua eder, sana ve onlara bin bârekâllah der.

Üstadımız diyor ki:

"Ben çok zaman evvel bekliyordum ki, Urfa tarafında Nur'lara karşı kuvvetli eller sahip olmaya çıksın. Çünkü orası hem Anadolu'nun, hem Arabistan'ın, hem Kürdistan'ın bir nevi merkezi hükmündedir. Nur'lar orada yerleşse, o üç memlekette intişarına vesile olur. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrediyorum ki, Seyyid Salih gibi gençliğin bir kahramanı ve o havalinin çok kıymettar ve hamiyetkâr ve dindar iki milletvekili Nur'lara sahip çıkmaya başladılar. Ben de kendi paramla aldığım ve zehir hastalığının fazla rahatsızlığı içinde tashih ettiğim bana mahsus bir kısım mecmualarımı onlara gönderiyorum. Çok yerlerden ve çok mühim zatlar tarafından istedikleri halde, ben Urfa'yı her yere tercih ediyorum. İnşaallah bir kısım daha onlara göndereceğim.

Seyyid Salih ve hamiyetkâr milletvekilleri orada inşaallah Kur'ân ve imana tam hizmet edecek ve orayı Isparta'daki Medresetü'z-Zehra ve Mısır'daki Camiü'l-Ezher'in küçük bir numûnesi haline getirmeye vesile olmaya ve Şam ve Bağdat'taki medrese-i İslâmiye'nin bir numûnesini açmaya yol açmalarını rahmet-i ilâhiyeden ümit ediyoruz.

Hem madem Risale-i Nur'un mesleği hıllettir. Ve Urfa ise, İbrahim Halilullah'ın bir menzilidir. İnşaallah hıllet-i İbrahimiye parlayacaktır.

Hem ihtimal-i kavîdir ki, bu dehşetli semli hastalıktan kurtulsam, gelecek kışta Urfa'ya gitmeyi cidden arzu ediyorum."

Üstadımızın sözü bitti. Biz de tekrar selâm ve arz-ı hürmet ederiz.

Risale-i Nur hizmetinde bulunan kardeşiniz Ziva ve Mehmed Bütün Urfa halkına, çoluk ve çocuğuna ve mezarda yatanlarına her sabah dua ediyorum. Ve bütün Urfalılara selâm ediyorum. Urfa taşıyla, toprağıyla mübarektir. Ben çok hastayım. Onlar da bana dua etsinler.

> اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي¹ Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ²، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ³ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَاثِمًا⁴

~~

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ålem-i İslâm'da Leyle-i Kadir telâkki edilen bu Ramazan-ı Şerif'in yirmi yedinci gecesinde bir nevi tesemmümle şiddetli bir mide hastalığı içinde sinirlerimi ve vicdan ve kalbimi istilâ eder gibi bir diğer dehşetli hastalık hissettim. Bu maddî ve mânevî iki dehşetli hastalık içerisinde şefkat hissiyle bütün zîhayatların elemleri hatıra geldi. Şahsî hastalığımdan daha ziyade elîm bir hâlet-i ruhiyeyi hissettim. Bununla beraber seksen küsûr seneye varan ömrümün sonunda seksen sene mânevî bir ibadeti kazandıran en son Leyle-i Kadr'e lâyık çalışamayacağım diye, sâbık iki dehşetli hastalıktan daha şiddetli, hazîn bir meyusiyet içinde âsâba gelen ve nefs-i emmarenin vazifesini gören bir elîm his beni ezdiği aynı zamanda, âyet-i hasbiyenin bir sırrı imdadıma yetişti. Bu üç hastalığı izale edip, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, hilâf-ı me'mul bir tarzda dayandım. Bu üç hastalığıma da böyle üç merhem sürüldü.

Maddî hastalığın –Hastalar Risalesinde isbat edildiği gibi– bir saat hastalık, sâbir ve mütevekkil insanlara, hiç olmazsa on saat ibadet ve leyle-i Kadir'de ise daha ziyade ibadet hükmüne geçtiği gibi, benim de bu leyle-i Kadir'deki hastalığım, iktidarsızlığımla yapamadığım leyle-i Kadir'deki hizmetin yerine geçmesiyle, tam şifa verici bir merhem oldu.

Ve bütün zîhayatın hastalık ve elemlerinden şefkat sırrıyla bana gelen teellüm marazını birden rahîmiyet-i ilâhiyenin tecellîsi ile; yani, mahlûkları

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

 $^{^2\ \}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

^{3 &}quot;Hiç bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

yaratanın şefkat ve rahîmiyeti ve rahmeti tam kâfi olmasından, onların elemlerini onlar için bir nevi lezzete veya mükâfata çevirdiğinden, o rahmet-i ilâhiyeden daha ileri şefkati sürmek mânâsız ve haksız olduğundan, şefkatten gelen elemi, bir mânevî sürura ve lezzete çevirdi. Yalnız merhem değil, belki şifa da verdi.

Ve en son ömrümde en ziyade kıymettar mânevî bir hazineyi kaybetmekteki mânevî eleme karşı, Nur'un has şâkirtlerinin her birisi şirket-i mâneviye sırrıyla umum namına dahi dua ile ve amel-i sâlihle çalıştıklarından, hem el-Hüccetü'z-Zehra'da, hem Nur Anahtarı'nda izah edilen; teşehhüdde ve Fatiha'da bütün mevcudat ve zîhayat cemaatinin dualarına ve tevhiddeki dâvâlarına iştirak suretiyle, hususan toprak, hava, su ve nur unsurları birer dil olmasıyla, topraktan çıkan bütün hayat hediyeleri ve sudan mübârekât ve tebrikât ve havadan şükür ve ibadetin temessülleri ve nur unsurundan maddî ve mânevî tayyibatlar, güzellikler tarzında, teşehhüdde ve Fatiha'da, kâinattaki bütün nimetlerden gelen şükürler ve hamdler ve bütün mahlûkatın, hususan zîhayatların küllî ibadetleri ve bütün istiâneleri ve doğru yolda giden bütün ehl-i hakikate ve ehl-i imanın yolundan gidenlere, mânevî refakat etmekle onların dualarına ve dâvâlarına tasdik suretinde âmînlerle iştirak ederek, âmîn demekle hissedar olmanın küllî sırrı o gece imdadıma geldi.

Gayet hasta, zayıf, meyus bir halde, cüz'î bir hizmet edememekteki mânevî elîm hastalığıma öyle bir tiryâk oldu ki, ben hakikaten en sağlam hallerimde ve en genç zamanlarımda, en zevkli ve lezzetli evradımda bulamadığım bir mânevî süruru hissettim. Ve hadsiz şükür edip, o dehşetli hastalığıma razı oldum.

الْحَمْدُ لِلهِ بِعَدَدِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ فِي كُلِّ زَمَانٍ
^{1}

dedim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{2}

Kardeşiniz Said Nursî

~~~

Her zamanda gelen bütün Ramazan aylarının âşireleri adedince Allah'a hamd olsun.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Üstadımız Der:

Benimle görüşmek isteyen aziz kardeşlerime beyan ediyorum ki:

İnsanlarla görüşmeye zaruret olmadıkça tahammülüm kalmadığından, hem şimdi tesemmümden, zâfiyetten, ihtiyarlıktan ve hasta bulunmuş olmaktan dolayı fazla konuşamıyorum. Buna mukabil, katiyen size haber veriyorum ki, Risale-i Nur'un her bir kitabı bir Said'dir. Siz hangi kitaba baksanız, benimle karşı karşıya görüşmekten on defa ziyade hem faydalanır, hem hakikî bir surette benimle görüşmüş olursunuz. Ben şuna karar vermiştim ki, Allah için benimle görüşmek isteyenleri, görüşmediklerine bedel, her sabah okuduklarıma, dualarıma dahil ediyorum ve etmekte devam edeceğim.

Şimdi bir-iki aydır Üstadımız bir hizmetkârıyla dahi konuşamıyor. Konuştuğu vakit bir hararet başlıyor. Bunun hikmetini bir ihtara binâen söyledi ki:

"Risale-i Nur bana hiç ihtiyaç bırakmıyor. Konuşmaya lüzum kalmadı. Hem ben âciz şahsımla, binler dostlarımdan yirmi-otuz dostla konuşabilirim. Yirmi adamın hatırı için binler adamın hatırını rencide etmemek için konuşmaktan men edildim ihtimali kavîdir. Hususî görüşmediğim için mâzur görsünler. Hattâ bayramda musafaha etmek ve ona bakmaya tahammül edemiyor. ^{2(Hâşiye)} Onun için hatırıları kırılmasın."

~~eo~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² (Hâşiye) Şimdi hem Ankara, hem İstanbul, hem Samsun, hem Antalya Risale-i Nur'un neşrine başladığı cihetle, gizli din düşmanı komiteler o neşriyata karşı bir evham vermemek için, şimdilik has dostları da kabul etmemeye mecbur oldu. Tâ, Sözler'in tab'ı tamam oluncaya kadar.

Dört sene evvel Üstadımız hastalığı yüzünden beni Ankara'da Risale-i Nur'un mahkemeleriyle alâkadar işlerini takip için tevkil ettirdiği zaman, bazı mebuslara gönderdiğimiz ilişik mektubumuzu yeniden sizlere ve muhterem mebusların nazar-ı irfanlarına takdim ediyoruz.

Buna sebep, aynı meselenin devam etmesidir. Bilhassa son aylarda şark vilâyetlerinde kurulması için teşebbüse geçilen yeni üniversitedir.

Risale-i Nur'un bu otuz senelik zamanda dahil ve hariçteki fevkalâde intişarıyla her tarafta hüsn-ü tesiri ve şark vilâyetlerinde elli beş seneden beri büyük bir darülfünunun kurulmasına çalışması, birbirini takip eden ve birbirini tamamlayan bu zamanda âlem-i İslâm'ı şiddetli alâkadar eden iki mühim meseledir. Bu iki netice-i azîme, hem bu milleti, hususan şark vilâyetlerini, hem dört yüz milyon İslâm milletlerini, hem sulh-u umunîye muhtaç Hıristiyanlık dünyasını da alâkadar edip ve tesirini gösteren medar-ı iftihar iki ehemmiyetli hâdisedir. Ve İslâm dininin ve Kur'ân hakikatlerinin küllî ve umumî iki nâşiri ve ilâncısıdır.

Üstadımız elli beş seneden beri âzamî gayretle ve müteaddit vesilelerle Şarkî Anadolu'da Câmiü'l-Ezher'e muvafık Medresetü'z-Zehra namıyla bir İslâm üniversitesinin kurulması için çalışmış ve bunun kat'î lüzumunu daima ileri sürmüştür. Reisicumhura ve Başvekile hitaben, onları bu meseleden tebrik eden Üstadımızın yazısında denildiği gibi, Şark Darülfünunu âlem-i İslâm'ın bir nevi merkezinde olarak beyne'l-İslâm medar-ı iftihar bir makam kazanacaktır. O vilâyetlerde medfun çok aziz ve mübarek binlerle ulemâ ve ârifin, şühedâ ve muhakkikîn ecdatlarımızın mâzideki pek kıymetli ve kud-sî hizmet-i diniyeleri, mânevî, bâkî hasletleri bu darülfünunla dahi tecessüm ederek vazife-i imaniyelerini daha geniş bir sahada yapacaklardır.

Şark Üniversitesinin bir nevi programı olmaya lâyık üssü'l-esas dersi ise, Kur'ân-ı Hakîm'in hakâik-i imaniyesini tefsir eden ve bütün meselelerini, fünun-u akliye ile ve delâil-i mantıkıye ve müsbete ile tesbit ettiren ve mâkulâtla ders veren Risale-i Nur'dur ki, yeni asrın üniversitelerinde ve mekteplerinde okutulmaya şâyandır.

Risale-i Nur, Şarkî Anadolu'da yer yer kurulmuş ve yüzyıllardan beri o havalide mânevî âb-ı hayat menbâları vazifesini görmüş bulunan medreselerinin ve üstadlarının bir talebesi vasıtasıyla zuhur etmiştir ki; bu son münevver meyvelerle o muhterem üstadlar, yeniden vazife başına geçip vazife-i tenviriyelerini ve hizmet-i Kur'âniye'lerini bu suretle cihan-şumûl bir vüs'ate inkılâp

ettirmelerini bütün ruhumuzla ümit ve rahmet-i ilâhiyeden temenni ve niyaz ediyoruz. Bu duamıza zaman ve zeminin şerâit-i hayatiyesi ve musalemet-i umumiyenin lüzumu da "âmin, âmîn.." diyor ve diyecektir.

Evet, şarktaki ilim ve irfan faaliyetinin bir semeresi ve netice-i külliyesi olan Risale-i Nur, Şark Darülfünunu'nun İslâmiyet noktasında bir programı olması hasebiyle İslâmiyet'e, bu millete ve âlem-i İslâm'a hizmete çalışanları şiddetle alâkadar etmektedir. Ve şimdi Amerika'da ve Avrupa'da Nur Risalelerini istemeleri ve oralarda intişarı, bu müddeamızın fevkalâde ehemmiyetini gösterir.

Mustafa Sungur

~~~

Yazıları beş vecihle iftira ve yalan olduğunu gördüğüm bir gazeteyi bana okudular. Böyle iftiraların hem Isparta'ya, hem neşredenlere büyük zararı var.

Birinci yalan: Nur Risalelerini okuyanlara mürid ve tarikat diye beni tarikat dersi vermekle itham ediyor. Hâlbuki beni tanıyanlar biliyorlar ki, mahkemelerde de sabit olduğu gibi, ben tarikat dersi değil; imanın, Kur'ân'ın hakikatlerini ders veriyorum. Dersimi dinleyenlere Nur talebesi denir. Mesleğimiz tarikat değil, imanın hakikatleridir.

İkinci yalanı: İftira eden gazete, başka bir gazeteyi kendine teşrik etmekle, bazı yanlış tabirler karıştırmasıyla diyor ki: "Eğirdir gençleri Said ve müridleriyle mücadeleye başladılar."

Katiyen bunun aslı olmadığını bütün İsparta ve Eğirdir gençleri biliyorlar. Hattâ İsparta ve Eğirdir gençleri bunu işittikleri vakit hiddetle protesto ediyorlar. Yalnız Ankara'da bulunan Eğirdirli genç olmayan bir adam, otuz sene evvel benimle görüşmesini az tenkitkârâne yazmış. Buna "Gençler mücadeleye başladılar." namını vermek ne kadar zâhir bir yalandır! Hâlbuki, kim olursa olsun, bütün gençlere karşı daima kardeş nazarıyla bakıyorum. Bana yahut talebelerime karşı İsparta ve Eğirdir'de hiçbir gencin mücadelesini işitmemişim.

Üçüncü iftirası: O iftira eden gazete başka birisinin diliyle diyor ki: "Said ve müridleri gizli siyaset çeviriyorlar. Emniyeti bozmak tarzında nizamatı değiştirmeye çalışıyorlar."

Bunun yalan olduğuna yirmi sekiz senede beş mahkeme beraat vermesiyle gösteriyor ki, siyasetle hiçbir alâkam yok. Ve hiçbir emare bulunmaması,

bunun ne kadar iftira olduğunu gösteriyor. Hattâ otuz beş seneden beri siyasetten çekildiğimi bütün dostlarım biliyorlar. Bu hakikat mahkemeler tarafından da sabit olmuştur.

Dördüncü iftirası: Said Nursî bazı kadınlara şeytandır demiş. Bu iftiranın aslı: "Eskiden büyük şehirlerde açık-saçık, çıplaklık derecesinde, hususan yarım çıplak Hıristiyan kızları, şeytan kumandasında ahlâk-ı İslâmiye'ye zarar veriyorlar."

İşte böyle birkaç tane açık gezenler hakkındaki bir sözü başka surete çevirip mutlak kadınlara teşmil ederek tâbiri çirkinleştirip istimal etmesi, pek çirkin ve zâhir bir iftiradır. "Kadınlarla Muhavere" namındaki risalemde, kadınlara büyük bir hürmet ve ehemmiyet ve kıymet verdiğimi, hattâ şefkat cihetinde erkeklerden pek ileri olduklarından, Risale-i Nur'un mühim bir esası şefkat olduğundan, bu mübarek hemşirelerimi "Muhterem Hemşirelerim" namıyla yâd ediyorum. Onların samimiyet ve ihlâslarını ziyade görüyorum.

Beşinci hakaretkârâne iftirası: Gerilemek ve irtica, yani İslâmiyet ahkâmına, ahlâkına dönmek mânâsıyla "mel'un fikir" tâbiri kullanması, küre-i arzı titretecek kâfirâne bir iftira olduğu gibi, yalnız İspartalılara ve Nur talebelerine değil, belki âlem-i İslâm'a karşı bir ihanettir.

Çok hasta ve çok ihtiyar Said Nursî

~~~

(Üstadımızın köylerde dolaştığına dair çıkarılan uydurma habere karşı bir cevaptır; mûcib-i merak hiçbir şey yoktur.)

Üstadımız Said Nursî'nin iki seneden beri misafir bulunduğu İsparta emniyetine bir maruzatımızdır.

1- Üstadımız Said Nursî otuz seneden beri bu Anadolu memleketinde gezdiği bütün vilâyet ve kazalarda kendisini zabıtanın bir misafiri olarak telâkki etmiş ve zabıta efradı daima dostane ve himayetkârâne muamele göstermiştir. Kur'ân'ın hakikî ve parlak bir tefsiri olan Risale-i Nur'u Isparta'da otuz sene evvel telife başlayan Üstadımız, hakâik-i imaniyeye gayet tesirli bir surette hizmet etmekle, tamamen âhirete müteveccih olan bu hizmetinin dünyevî bir faydası olarak, iman sebebiyle kalblerde fenalığa karşı daimî bir yasakçı bırakmıştır. Onun neticesidir ki, âsâyişin teminine vesile olmuştur.

Evet, Üstadımız adalet-i hakikiyeyi ifade eden أَخْرَى أُخْرَى أُخْرَى , yani, "Birisinin hatasıyla başkası mesul olamaz." âyet-i Kur'âniye'si ve "Bir mâsumun hakkı yüz şerir için dahi feda edilemez." gibi düstur-u Kur'âniye gereğince, yüzde on zâlimler yüzünden doksan mâsumlara zarar vermek, hakikî adalete, evâmir-i Kur'âniye'ye tamamen zıttır... diye her tarafta neşretmiş ve kendisine zulüm yapılmasına karşı millet-i İslâmiye'nin selâmeti için "Ben, değil dünya hayatımı, belki âhiret hayatımı da feda ediyorum." demiş ve demektedir.

Risale-i Nur'un hakâik-i imaniye dersleriyle ve bütün mahkemelerde beraati netice veren müdafaalarındaki Kur'ânî hakikatlerle hayat-ı içtimaiyenin uhrevî ve dünyevî saadetine rehber olan hakâiki ders veren ve dolayısıyla âsâyişin muhafazasına ve emniyet-i umumiyenin teminine en büyük bir vesile Üstadımız olduğu, hayat-ı içtimaiyenin saadetiyle alâkadar hamiyet-perver zatların tasdikiyle sabittir. Otuz seneden beri müteaddit tetkikler ve mahkemelerin beraat kararları vermesiyle ve şimdi de tamamen serbest bulunmasıyla ve eserleri büyük bir vüs'atle her tarafta, Anadolu'da ve âlem-i İslâm'ın merkezlerinde ve garb memleketlerinin bazılarında yayılarak takdir ve tebriklere mazhar olmasıyla en ince esrarına kadar büyük bir dikkat ve ehemmiyetle her hali tetkik edilen Üstadımızın mûcib-i mesuliyet hiçbir hali gösterilememiştir.

Bir tarafta komünizm gibi din, ahlâk ve an'ane aleyhinde olup pek müthiş bir tahribatla yarı Avrupa'yı, Çin'i istilâ eden, umum dünyaya karşı müfsid, yırtıcı rejim-i küfrîsine mukabil; milletler, devletler mâbeyninde tedbir aldıran ve bununla beraber haricî, gizli ifsad komiteleri de bu vatan aleyhinde müthiş bir herc ü merce çalıştıkları bir zamanda, biz otuz senelik pek hâlis ve tesirli geniş bir hizmeti ibraz ederek ve Üstadımız Said Nursî'nin eserleri olan Risale-i Nur nüshalarından yüz binlerinin intişarıyla ve yüz binleri geçen okuyucularının hüsn-ü halini göstererek ve zabıtaca Nur talebelerinden âsâyiş aleyhinde birtekinin gösterilmemesini şahid tutarak deriz ve katiyen sabittir ki, Risale-i Nur o tahribatçı cereyanı durduran Kur'ânî ve imânî bir seddir. İnsaflı zabıta ehli de bu tahakkuk etmiş hakikate şehadet ediyorlar.

İman hizmetinin mânevî, uhrevî faydalarından kat-ı nazar, dünyevî, millete ait mühim bir faydasını vaktiyle Üstadımız şu suretle ifade etmiştir ki, zaman bunun ne kadar doğru olduğunu göstermiştir. O zaman demiş:

En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

Mâide sûresi, 5/32.

"Şimdi bu memleketin, bu vatan ve milletin saadet-i hayatiye ve ebediyesi noktasında iki müthiş cereyan var:

Birisi: Şimalde çıkan dehşetli dinsizlik cereyanının bu vatanı mânevî istilâsına karşı Kur'ân'ın hakikatleri ve imanın nurlarıyla mukabele etmektir. Çünkü o dinsizlik cereyanı mânevî tahribat nev'inden olduğundan karşısında bir mânevî mukabele olmalıdır. Hakâik-i Kur'âniye'nin lemeâtı olan Risale-i Nur mânevî tâmirci bir atom bombası olarak bu dalâlet cereyanına mukabele edebilir ve etmiştir.

İkincisi: Bin seneden beri İslâmiyet'in kahraman bir ordusu ve bayraktarı olan Türk milletine âlem-i İslâm'ın adâvetini izâle etmek, Türkler yine eskisi gibi İslâmiyet'in kahramanıdırlar kanaatini verdirmektir. Bu suretle 400 milyon hakikî kardeşleri bu millete kazandırmakla saadet-i hayatiyesine en ehemmiyetli bir hizmeti îfâ eylemektir ki, Risale-i Nur iman hakikatlerini bu vatanda neşrederek bu azîm faydayı fiilen göstermiştir.

Risale-i Nur'un bir talebesi, evvelce elinde Nur Risaleleriyle ve oradan çıkardığı mev'izelerle şark hudut bölgesinde Rusların o zamanda o havalideki propagandalarını durdurmuştu. Bu suretle, birtek talebe bir ordu kadar vatana, millete ve âsâyişe hizmet etmiştir. Risale-i Nur'un gaye ve maksadı tamamen uhrevî ve rıza-yı ilâhî dairesinde imana hizmet etmek olduğundan, netice verdiği sair dünyevî iyilikler dolayısıyla, hayat-ı içtimaiyeye ait bir faydasıdır."

2- Otuz-kırk seneden beri inzivada tecrid, hastalık ve hapis gibi sebeplerle, zaruret olmadıkça insanlarla görüşmeye tahammülü olmadığı için, hariçten gelen dostlarını daima hatırlarını kırarak onları geri çevirmesi ve akşamdan ertesi gününün sabahına kadar hizmetçileri dahi yanına kabul etmemesi öyle bir hakikattir ki, bu kadar zâhir ve gözle görünen bu hakikat karşısında başka bir söz söylemeye lüzum yoktur. Üstadımız Said Nursî'nin eskiden beri bir fıtrî seciyesidir ki; inziva ve insanlarla zaruret olmadıkça görüşmemek, bir düstur-u hayatı olmuştur. Hattâ, hayatta kalan tek bir kardeşini dahi, yakın bir şehirde iken otuz seneden beri görmediği halde, görüşmek için yanına çağırmamıştır. Hem hizmetçileri de akşamdan ertesi gün sabaha kadar şiddetli bir zaruret olmadıkça odasına girememektedirler. Şiddetli hastalığı ve görüşmeye tahammülü olmaması sebebiyle, hariçten gelen çok dostlarının hatırlarını incitip, görüşmeden geri çeviriyor. Üstadımızla otuz seneden beri alâkadar olup dostane vaziyet gösteren zabıtaya âsâyiş noktasında Risale-i Nur'la pek ehemmiyetli harika hizmeti sabit olan Üstadımızın bütün hali mahkemelerce medâr-ı tedkik olmakla hiçbir hali zabıtaca gizli kalmadığından, bazı gizli din düşmanlarının onun hakkındaki uydurmalarıyla otuz senelik bir müşahedeye dayanan müsbet kanaati bozmamak, hukuk-u umumiyeyi temine çalışanların vazifeleri iktizasıdır.

3- Üstadımız hastadır, hattâ Cuma'ya dahi çıkamamaktadır. Arasıra hava almaya pek ziyade muhtaç oluyor. Bu sebepten, pek nadir olarak kendine mahsus bir odası bulunan ve otuz sene evvel on sene ikamet ettiği Barla Köyüne gider, bir müddet kalır, gelir. Bazen de burada, yaz mevsiminde insanların bulunmadığı, şehrin haricindeki mahallere giderek iki-üç saat teneftüs eder, gelir. İhtiyarlığı, hastalığı dolayısıyla yayan yürüyememekte olduğundan ve halkın hürmetkâr vaziyetiyle rahatsız etmemesi için bu basit gidipgelmeyi otomobille yapar. Bunun haricinde hiçbir köye, meskûn hiçbir mahalle, hattâ otuz senelik dostları bulunan yerlere dahi mezkûr sebeplerle gitmiyor. İste hal ve vaziyet bundan ibarettir. Hakikat-i hal de budur.

Hizmetinde bulunan *Tâhirî*, *Zübeyir*

Hâşiye: Çok yerlerde neşredilen ve müddeînin huzursuzluk ithamının ademini gösteren ve Ankara Emniyet Umum Müdürlüğüne verilen bir hakikattır.

Nur Talebeleri Âsâyişçidirler.

Âsâyişi muhafaza ettiklerinin delil-i kat'îsi şudur:

Altı vilâyetin altı zabıta dairesi, 600 bin talebelerin yirmi sekiz sene zarfında haksız muamelelere mâruz kaldıkları halde hiçbir vukuatlarını kaydedememeleri, hattâ Afyon Savcısının âsâyiş ithamına mukabil Üstadımız demiş: "Bu yirmi sekiz senede birtek vukuatı gösterebilir misiniz? Mâdem gösteremediniz, nasıl bu ithamı ileri sürüyorsunuz? Yalnız küçük bir talebenin başka bir meseleden küçük bir vukuatından başka ve 600 bin talebeden hiçbir vukuatları olmadığı kat'î isbat eder ki, âsâyişi Nur talebeleri muhafaza ediyorlar." diye Afyon'da savcıya demiş ve susturmuştur.

~~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Aziz kardeşlerim,

Bu defa motorlu kayık içinde Eğirdir'den Barla'ya giderken denizin dehşetli, emsalsiz fırtınası leyle-i Kadir'deki dehşetli hastalık gibi, zahmet noktasını kaldırıp büyük bir rahmete vesile olduğunu sizlere müjde veriyorum. Altı arkadaşla beraber şehid olmak, yedi ihtimalden altı ihtimalle deniz bize geniş bir kabir olmak için zemin hazırlandı. Fakat o hal altında, mükerrer tecrübelerle yağmurun Risale-i Nur'la alâkadarlığı ve şimdi çok zamandır yağmura şiddetli ihtiyaç olduğu bu zamanda Risale-i Nur'un gizli düşmanlarının tehlikesinden ve geniş plânından kurtulmasına bir işaret olarak o dehşetli hâletimiz bir sadaka-yı makbule hükmüne geçtiği remziyle, o rahmet-i ilâhîden gelen emr-i rahmânîyi imtisalindeki iştiyakla yağmurun bir annesi olan bu deniz, o rahmete dair emr-i ilâhîyi gayet heyecanla ve iştiyakla, acelelikle getirmek için, bir şefkat tokadı nevinden Nur talebeleri olan bizim başımızı tokatla yüzümüzü ve gözümüzü yağmurla okşadı.

Biz bu hâleti zâhiren hiddet, mânen şefkatkârâne okşamak nev'inde gördük. Ben daha fırtına ve yağmur başlamadan evvel hiss-i kable'l-vuku ile, hazine-i rahmete bir anahtar olacak dehşetli ve heyecanlı bir musibet hissettiğimden, mütemadiyen Cevşen'i ve Şâh-ı Nakşibend'in virdini okuyordum. Denizin o dehşeti içinde kemâl-i şevkle o mübarek denizi kabir olarak kabul ediyordum. Böyle kaza ile vefat eden şehid hükmünde olduğu gibi, şehid de velî hükmünde olmasından, altı arkadaşıma acımadım. Yalnız içinde bulunan çocuğa bir parça acıdım. O kayığın makinesi bozulduğu ve yelkeni de, rüzgâr onun aksiyle geldiği için fayda vermediğini ve denizin mevcleri de pek büyük, evvelâ kayığa ve zâhiren bize hücum etmesiyle beraber kayığın içine girmediği için, kemâl-i sabır ve şükürle karşıladık ve sâlimen sahile çıktık. عَلَى حُلُ حَالُ عَلَى حُلُ عَالَ الْحَمْدُ لَا فَعَلَى كُلُ حَالَاكُ فَالَالَاكُونَا لَا كُلُونُ عُلِي كُلُ حَالَاكُونَا لَا كُلُونُ عُلِي كُلُ حَالَاكُونَا لَا كُلُونَا لَا كُونُا لَا كُلُونُ عُلْمَا كُلُونُا كُونَا لَا كُلُونُا كُونُا كُونُا كُونُا كُونُا كُونُا كُونُاكُونَا كُونَا كُونُاكُونَا كُونُاكُونَا كُونُاكُونَا كُونُاكُونَ

Said Nursî

~~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

^{2 &}quot;Bize uygun gördüğü her hâlimizden ötürü hamdolsun Rabbimize.." Bkz.: Tirmizî, deavât 128; Ebû Dâvûd, edeb 97, 98; İbni Mâce, edeb 55, duâ 2; Ahmed İbni Hanbel, el-Müsned 2/117.

Üstadımız Diyor ki:

"Ben elli-altmış senedir küfr-ü mutlaka karşı imana hizmet etmek ve küfr-ü mutlakın neticesi olan anarşilikten milleti kurtarmak için bütün kuvvetimle iman hizmetindeki ihlâsın neticesi olan âsâyişi muhafaza ile, bir câni yüzünden on mâsumu zulümden kurtarmak için rahatımı, şerefimi, haysiyetimi, hattâ lüzum olsa hayatımı feda etmekle, her bir tazyikata, mânâsız, lüzumsuz şeylere karşı sabır ve tahammül ettim. İşte, benim otuz-kırk senedir bu hizmet-i imaniye için, benim hakkımda habbeyi kubbe yapıp, bir bardak suda fırtına çıkarıp beni tâciz ettikleri halde, sırf hizmet-i imaniyenin bir neticesi olan âsâyiş için sabır ve tahammül ettim. Bir misali, beş mahkeme huzurunda hiç benim kıyafetime ilişilmediği halde ve mütemadiyen gezdiğim halde ve hattâ İstanbul'da mahkememde yüz yirmi polis bulunduğu halde, aynı kıyafetime ilişmediler ve iki ay İstanbul'da yaya gezdiğim halde, mümânaat etmediler ve ilişmeye hiç kimsenin hakkı yok.

Çünkü hem münzevî, hem de camiye gitmiyor ve çarşıda kalabalık yerlerde gezmiyor, yalnız otomobiliyle çıkıyor. İnsanlarla zaruret olmadan konuşmuyor, yalnız teneffüs için dağlar başında ve hâli yerlerde geziyor. Şimdi ehl-i dünyanın hiçbir hakkı yoktur ki vaziyetime, hâlime ilişsinler."

Bir seyahat münasebetiyle ve otomobili içinde İstanbul'a en mühim bir mesele-i imaniye için gitmesinden, şimdi İstanbul'un bazı resmî adamları yirmi cihette kanunsuz bir tarzda kanun namına Üstadımızı bir bardak suda fırtına koparmak nev'inden, milyonlar fedakâr talebeleri bulunan bir zata sinek kanadı kadar bir ehemmiyeti olmayan bir mesele için resmî adamları yanına göndermek olan yüz cihette ehemmiyetsiz, mânâsız ve bir habbeyi yüz kubbe yapmak gibi bu şeye karşı Üstadımız diyor:

"Madem iman hizmetinde ihlâs-ı etemle, anarşiliği durdurmakla, âsâyişi muhafaza etmekle sabır ve tahammül gerektir. Ben de bunun için rahatımı, haysiyetimi feda ediyorum. Onları da helâl ediyorum."

Üstadımızın bu defa İstanbul'a gitmesi münasebetiyle İstanbul Müdde-i Umumîliğince ifadesinin alınması için yanına gelen iki memura Üstadımız dedi:

"Ben daha evvel bu mesele için mahkemede ifade vermiştim ve mahkeme tahkikat yapmış, neticede beraat vermiş. Başka diyeceğim yok." diyerek, Samsun Mahkemesine giden ve İstanbul Mahkemesinde okuduğu ifâdâtını tekrar söyledi. Hem eskiden aldığı birkaç rapor var ki, hastalığı dolayısıyla başını sarmaya mecburdur ve şiddetli nezleden ve hastalıklardan dolayı istirahate ve

tebdil-i havaya ihtiyacı vardır. Daimî bir yerde kalması sıhhatine münafidir. Daha evvel lüzum da olmadığı için bu raporları göstermeye tenezzül etmiyordu, lüzum görmüyordu.

Hizmetinde bulunan Nur talebeleri Tâhirî, Zübeyir, Sungur, Hüsnü, Bayram

~~~

Üstadımızın Vasiyetnâmesi

Hem benim şahsımın, hem Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsinin sermayesini, kendilerini Risale-i Nur'un hizmetine vakfedenlerin tayınlarına vermek, hususan nafakasını çıkaramayanlara vermek lâzımdır.

Şimdiye kadar birkaç senedir tayınâtları verilen Nur talebeleri, haslara malum olmuş. Ben de yanımda şimdi bulunan kardeşlerimi kendime vâris ve benim vazifemi yapmaya çalışmak lâzım. Tesanüdü de tam muhafaza etsinler.

Evet, bu vasiyetnameyi tasdik ediyorum. Said Nursî

~~~

Vasiyetnâmenin Hâşiyesidir

Üstadımız âhir ömründe insanların sohbetinden men edildiği cihetle anladı ki:

"Bu zamanda şahsiyet cihetiyle insanlara zarar verecek haller var. Risale-i Nur'un mesleğindeki âzamî ihlâs için bu hastalık verilmiş. Çünkü bu zamanda şan, şeref perdesi altında riyakârlık yer aldığından, âzamî ihlâs ile bütün bütün enaniyeti terk lâzımdır. Dostlar uzaktan ruhuma Fatiha okusunlar, mâne-vî dua ve ziyaret etsinler. Kabrimin yanına gelmesinler. Fatiha uzaktan da olsa ruhuma gelir. Risale-i Nur'daki âzamî ihlâs ile bütün bütün terk-i enaniyet için buna bir mânevî sebep hissediyorum. Kendini Risale-i Nur'a vakfetmiş olan, yanımda bulunanlardan nöbetle birer adam kabrimin yakınında olup, bu mânâyı, lüzumsuz ziyarete gelenlere bildirsinler."

Said Nursî

Menderes'in, Konya Nutkuna Dair Açıklaması

Başvekil, sözlerinin maksatlı olarak tefsirlere tâbi tutulduğunu söylüyor. (Hususî muhabirimizden.)

Ankara: Başvekil Adnan Menderes, Konya'da söylemiş olduğu nutuk dolayısıyla yapılan neşriyat üzerine *Zafer* gazetesinin sorduğu bir suâli şu şekilde cevaplandırmıştır:

"Konya'da Hükûmet Meydanında büyük bir kitle halinde toplanmış bulunan çok muhterem Konyalı vatandaşlarıma karşı söylediğim nutkun lâiklik telâkkimiz hakkındaki kısmının sû-i niyet sahibi kalemlerde nasıl tefsire tâbi tutulduğunu, ben de esefle müşahede ettim. Bunlardan bir kısım sözlerimin kardeşi kardeşe kırdıracak bir mahiyette olduğunu, bir kısımı sağ politikacılara meydan açtığını ve mukaddesatçılık yasağını ortadan kaldırdığını ve netice itibarıyla Türk inkılâplarının büyük esaslarından birini zedelediğini ifade etmişlerdir.

Bütün bu yazılarda dikkatime çarpan cihet, Konya'daki sözlerimin takip olunan maksatlara ve elde edilmek istenilen neticelere göre tahrif edilmiş olmasıdır. Meselenin iyice anlaşılması için, evvelâ Konya'daki sözlerimi bir kere daha ve o günkü Anadolu Ajansında neşredildiği gibi tekrar etmek isterim. O gün aynen şöyle demiştim:

Şimdi size lâiklik telâkkimizden de bahsetmek istiyorum. Lâiklik bir taraftan din ile siyasetin birbirinden ayrılması, diğer taraftan ise vicdan hürriyeti mânâsına gelir. Din ile siyasetin kat'î surette birbirinden ayrılması esasında en küçük tereddüde dahi tahammülümüz yoktur.

Vicdan hürriyeti bahsine gelince: Türk milleti Müslümandır. Ve Müslüman olarak kalacaktır. Evvelâ kendine ve gelecek nesillere dinini telkin etmesi, onun esasını ve kaidelerini öğretmesi, ebediyen Müslüman kalmasının münakaşa götürmez bir şartıdır. Hâlbuki mekteplerde din dersi olmayınca, evlâdına kendi dinini telkin etmek ve öğretmek isteyen vatandaşlar bu imkânlardan mahrum edilmiş olurlar. Müslüman çocuğu, dinini öğrenmek gibi pek tabiî bir haktan mahrum edilmemek icabeder. Böyle mahrumiyet ve imkânsızlık, vicdan hürriyetine uygundur denilmez. Bu itibarla orta mekteplerimize din dersleri koymak, yerinde bir tedbir olacaktır.

Dinsiz bir cemiyetin, bir milletin pâyidar olabileceğine inanmıyoruz. En ileri milletlerin dahi din ile siyaset ve dünya işlerini birbirinden ayırdıktan

sonra ne derece dinlerine bağlı kaldıklarını biliyoruz. Bugünkü seviye ile asil milletimize taassup isnadı reva görülemez. Milletimiz dinine sımsıkı bağlı olduğu kadar, umumiyetle dini en temiz duygularla benimsemektedir. İslâmlık, milletimizin vicdanında en musaffâ seviyesini bulmuştur. Müslümanlığı ve onun esaslarını, farizalarını ve kaidelerini kifayetle telkin edip öğretecek öğretmenlerimizin yetiştirilmesine ayrıca gayret sarf edilecektir. Gelecek sene lise derecesinde ilk mezunlarını verecek olan Konya İmam Hatip Mektebi'nin ileri seviyede din tahsili veren bir tedris müessesesi haline getirilmesi ve bu müesseselerin benzerlerinin yurtta fazlalaştırılması uygun olacaktır." demiştir.

"Konya nutkunun bu kısmını muhterem Türk efkârı karşısında öylece tekrar ettikten sonra şunu ehemmiyetle tebarüz ettirmek isterim ki: Beyanatım, herhangi bir iltibasa mahal vermeyecek kadar açıktır. Yapılacak tefsirlerde, ileri sürülecek mütalâalarda bu açık metne sâdık kalmak esastır. Hiç kimse benim söylediğim sözleri tahrif hakkına sahip olmadığı gibi, hiçbir zaman aklımdan geçmeyen maksadı ve niyetleri bana atfetmeye kimsenin hakkı olmamak lâzım gelir."

Hâşiye: Başvekilin Konya'daki ehemmiyetli nutku için umum Nur talebeleri ve mektepli mâsum çocuklar namına bir tebrik yazacaktım. Şimdi kalbime geldi: Risale-i Nur'un serbestiyetine dair müdafaatlarımızın ve ehemmiyetli bir avukatımızın ehl-i vukufa cevabının arkasında, o nutku, Risale-i Nur'un serbestiyetine dair bir sebep ve senet göstermekle Anadolu'daki Müslümanları ve Nur'un bütün talebelerini ona bir mânevî kuvvet ve duacı yapmak, ezan-ı Muhammedî'nin ilânı onlara nasıl bir mânevî kuvvet hükmüne geçti; bu nutukla Risale-i Nur'un serbestiyeti dahi, ona bir mânevî kuvvet hükmüne geçmesi için, ona tebrik yerine, dâvâ vekilimizin haklı müdafaasında bir hâşiye yaptık. ([Hâşiye)

Rehber'in müsâderesine bahaneleri reddeden avukat Mihri'nin müdafaatı gibi, Konya'da Başvekilin bu nutku da o bahaneleri reddeden bir hakikattir.

~~~

¹ (Hâşiye) Bu müdafaa Eşref Edib'in neşrettiği küçük *Tarihçe-i Hayat*'tadır.

Üstadımız Said Nursî diyor ki:

"Madem İsparta benim hakikî bir memleketimdir. Ben ruh u canımla bu hakikî memleketime ve insanlarına hayır kazandırmak istiyorum. Şimdi çok mühim olan hayır da şudur:

Afyon, nasıl ki bütün Risale-i Nur Külliyatı'nı iade etmekle âlem-i İslâm ve hattâ âlem-i insaniyette çok büyük bir hayra vesile oldu ve sekiz seneden beri olan hatayı hiçe indirip affettirdi. Bu mübarek İsparta dahi, âlem-i İslâm nazarında Mısır Camiü'l-Ezher'i ve eski Şam-ı Şerif mübarekiyetine mazhar olduğundan, elbette Risale-i Nur'u sahiplerine iade etmekle hâsıl olacak çok büyük şeref noktasında Afyon'dan geri kalmayacak. Belki yirmi derece ileri gidecek. İsparta'nın âdil adliyesi, vatan-perver Demokratı ve dindar halkı bu hayrı azîmi memleketlerine kazandırmak ve Afyon'un mazhar olduğu şereften yüz derece ziyade bir şerefi kendilerine temin etmek için, bu mübarek İsparta'nın mahsulü olan Nur Risalelerinin iadesine çalışsınlar. Nasıl ki, İsparta'nın bir mebusu olan Tahsin Tola, Ankara ve Afyon'un Risale-i Nur iadesinde yüz adam kadar fayda verip bu hayr-ı azîmin yarısını İspartalılara kazandırdı..."

Hizmetinde bulunan Nur talebeleri

~~

Üstadımız izzet-i ilmiyeyi muhafaza için eski zamandan beri en büyük reislere tezellül etmedi. Hem halkların hediyesini kabul etmiyordu. Şimdi ise Üstadımız hem zayıf olduğu halde, ehl-i ilme bir mahzuru olmayan hediyeyi ise hastalıkla alamıyor. Hattâ biz hizmetkârlarından dahi en küçük bir şeyi mukabelesiz yiyemiyor. Yese hasta oluyor. Bu hâleti, hiçbir şeye âlet olmayan Risale-i Nur'daki âzamî ihlâsın muhafazası için, bir hastalık suretini aldı ve hastalıkla bu kaidesini bozmaktan men ediliyor, itikadındayız. Hattâ Risale-i Nur'un her tarafta neşir ve intişarının büyük bir bayramı münasebetiyle ehl-i ilme lâzım olan musafaha ve sohbet etmekten ve bu mübarek bayramda da en has talebeleri ve kardeşleriyle musafaha ve sohbetten ve ona bakmaktan da şiddetle sıkılıp âzamî ihlâsın muhafazası için bir hastalık hâleti alarak men edildiği ona ihtar edildi. Hattâ bizler gördük ki, bu mübarek bayramda şiddetli hastalığı için talebelerine dedi:

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

"Benim kabrimi gayet gizli bir yerde, bir-iki talebemden başka hiç kimse bilmemek lâzım geliyor. Bunu vasiyet ediyorum. Çünkü dünyada sohbetten beni men eden bir hakikat, elbette vefatımdan sonra da o hakikat bu surette beni mecbur ediyor."

Biz de Üstadımızdan sorduk: "Kabri ziyarete gelenler Fatiha okur, hayır kazanır. Acaba siz ne hikmete binâen kabrinizi ziyaret etmeyi men ediyorsunuz?"

Gevaben Üstadımız dedi ki: "Bu dehşetli zamanda, eski zamandaki firavunların dünyevî şan ve şeref arzusuyla heykeller ve resimler ve mumyalarla nazar-ı beşeri kendilerine çevirmeleri gibi, enaniyet ve benlik, verdiği gafletle, heykeller ve resimler ve gazetelerle nazarları, mânâ-yı harfîden mânâ-yı ismî ile tamamen kendilerine çevirtmeleri ve uhrevî istikbalden ziyade dünyevî istikbali hayal edinmiş olmaları ile, eski zamandaki lillâh için ziyarete mukabil, ehl-i dünya kısmen bu hakikate muhalif olarak mevtanın dünyevî şan ve şerefine ziyade ehemmiyet verir. Öyle ziyaret ediyorlar. Ben de Risale-i Nur'daki âzamî ihlâsı kırmamak için ve o ihlâsın sırrıyla, kabrimi bildirmemeyi vasiyet ediyorum. Hem şarkta, hem garpta, hem kim olursa olsun, okudukları Fatihalar o ruha gider.

Dünyada beni sohbetten men eden bir hakikat, elbette vefatımdan sonra da o hakikat bu suretle, beni sevap cihetiyle değil, dünya cihetiyle men etmeye mecbur edecek." dedi.

Hizmetinde bulunan talebeleri

~~ev~~

Üstadımızın Afyon Mahkeme Heyetine Gönderdiği Yazının Suretidir

Bugün sizi tebrik ve size teşekkür için Afyon'a geldim. Çoktan beri kitaplarımızın zayi olmaması için ziyade muhafaza ettiğinize teşekkür ederim. Ve şimdi Ankara'ya göndereceğinizden sizi tebrik ederim. On sene evvel hususî olarak birisinin birisine yazdığı ve bazen de benim namımla yazılıp imzam bulunmayan ve neşrolmayan hususî mektuplar evvelce mahkemenizce tetkik edilip medâr-ı mesuliyet bir şey bulunmadığından nazar-ı itibara alınmadı. Hem mürur-u zamana uğramış ve neşredilmemiş ve af kanunları görmüş, mâlûmatım olmamış ve Risale-i Nur kitaplarıyla alâkası olmayan mektupları

yeniden nazar-ı dikkate almak, hem ehl-i adaleti, hem ehl-i vukufu lüzumsuz meşgul edeceğinden böyle işgal etmemesi ve işimizin tehire uğramaması için mezkûr hususî mektuplarım o mübarek kitaplara takılmaması adaletinizden temenni ediyoruz.

Bu mübarek adliye iki defa o kitapların beraatle iadesine karar verdiği halde, bazı esbaba binâen mahpus kalmış. Aynı kitapları bazen tamamını, bazen ele geçirilen kısmını beş mahkemenin iade ettiklerini ve beş emniyet dairesi de sahiplerine teslim ettiklerini size haber veriyoruz. İnşaallah adaletiniz ve hüsn-ü niyetiniz bu defa da iadesine vesile olacak.

Hasta Said Nursî

Sayın Adnan Menderes,

Otuz beş seneden beri siyaseti terk eden Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri, şimdi Kur'ân ve İslâmiyet ve vatan hesabına, bütün kuvvetiyle ve talebeleriyle, dersleriyle Demokrat Parti'nin iktidarda kalmasını muhafazaya çalıştığına, biz Demokrat Parti mensupları ve Nur talebeleri kat'î kanaatimiz gelmiştir.

Üstadımızdan, niçin Demokrat Partiyi muhafazaya çalıştığını sorduk.

Gevaben: "Eğer Demokrat Parti düşse, ya Halk Partisi veya Millet Partisi iktidara gelecek. Hâlbuki, Halk Partisi İttihatçıların bozuk kısmının cinayetleri ve hem Cumhuriyetin birinci reisinin Sevr Muahedesiyle ve çok siyasî desiselerin icbarıyla on beş senede yaptığı icraatının kısm-ı âzamı tamamıyla eski partiye yüklendiği için, bu asil Türk milleti ihtiyarıyla o partiyi katiyen iktidara getirmeyecek.

Çünkü Halk Partisi iktidara gelecek olursa, komünist kuvveti aynı partinin altında bu vatana hâkim olacaktır. Hâlbuki, bir Müslüman katiyen komünist olamaz, anarşist olur. Bir Müslüman hiçbir zaman ecnebîlerle mukayese edilemez. İşte bunun için, hayat-ı içtimaiye ve vatanımıza dehşetli bir tehlike teşkil eden bu partinin iktidara gelmemesi için, Demokrat Parti'yi, Kur'ân ve vatan ve İslâmiyet namına muhafazaya çalışıyorum." dedi.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

"Milletçilere gelince: Eğer bu partide sırf İslâmiyet esas olsa, ^{1(Hâşiye)} Demokrat Partiye yardım ettiği gibi, muhalif ve muarız olmayarak, iktidara gelmesine çalışmaz. Eğer bu parti, ırkçılık ve Türkçülük fikri esas ise, birden hakikî Türk olmayan bu vatandaki ekseriyetin ancak onda üçü Türktür, kalan kısmı da başka milletlerle karışmıştır. O zaman, Hürriyetin başında olduğu gibi, bu asil ve mâsum Türk milleti aleyhine bir milliyetçilik tarafgirliği meydana gelecek. O vakit hakikî Türkleri, ecnebîler boyunduruğu altına girmeye mecbur edecek. Veya Türkleşmiş sair unsurdan olan ve bu vatanda mevcut ırkçılık ve unsurculuk damarıyla bir ecnebîye istinad ile masum Türk milletini tahakkümleri altına alacaklar. Bu durum ise, dehşetli, tehlikeli olduğundan, Kur'ân ve vatan ve millet hesabına, dindar ve dine hürmetkâr Demokrat Partinin iktidarda kalmasını temin etmeleri için ders veriyorum." dedi.

Sayın Adnan Menderes,

Bütün gayesi vatan ve milletin selâmeti uğruna çalışan ve ders veren Üstadımız Bediüzzaman gibi mübarek ve muhterem bir zatın Demokrat Partiye yaptığı yardımı kıskanan Halk Partisi ve Millet Partisi elemanları, iktidar partisi yapıyormuşçasına çeşit çeşit bahane ve eziyet yaparak Üstadımızı Demokrat Partiden soğutmak için var kuvvetleriyle çalıştıklarına kat'î kanaatimiz gelmiş.

Sizin gibi "Dînin icaplarını yerine getireceğiz; din bu memleket için hiçbir tehlike teşkil etmez." diyen bir Başvekilden vatan, millet, İslâmiyet adına, partimize maddî ve mânevî büyük yardımları dokunan bu mübarek Üstadımızın kitaplarının ve kendisinin tamamen serbest bırakılarak bir daha rahatsız edilmemesinin teminini saygı ve hürmetlerimizle rica ediyoruz.

Demokratlar âzalarından Nur talebeleri Mustafa, Nuri, Nuri, Hamza, Süleyman, Hasan, Seyda, Receb, İbrahim, Faruk, Muzaffer, Tahir, Sâdık, Mehmed

~~eo~~

^{1 (}Hâşiye) İslâmiyet milleti her şeye kâfidir. Din, dil bir ise, millet de birdir. Din bir ise, yine millet birdir.

Demokratlara Büyük Bir Hakikati İhtar

Şimdi Kur'ân, İslâmiyet ve bu vatan zararına üç cereyan var:

Birincisi: *Komünist, dinsizlik* cereyanı. Bu cereyan, yüzde otuz-kırk adama zarar verebilir.

İkincisi: Eskiden beri müstemlekâtların Türklerle alâkalarını kesmek için, Türkiye dâiresinde dinsizliği neşretmek için, *ifsad komitesi namında bir komite*. Bu da yüzde on-yirmi adamı bozabilir.

Üçüncüsü: Garplılaşmak ve Hıristiyanlara benzemek ve bir nevi Purutluk mezhebini İslâmlar içinde yerleştirmeye çalışan ve dinde hissesi olmayan bir kısım siyasîler heyetidir. Bu cereyan yüzde, belki binde birisini Kur'ân ve İslâmiyet aleyhine çevirebilir.

Biz Kur'ân hizmetkârları ve Nurcular, evvelki iki cereyana karşı daima Kur'ân hakikatlerini muhafazaya çalışmışız. Mümkün olduğu kadar dünyaya ve siyasete bakmamaya mesleğimiz bizi mecbur ediyormuş. Şimdi mecburiyetle bakmaya lüzum oldu. Gördük ki, Demokratlar, evvelki iki müthiş cereyana karşı bize (Nurculara) yardımcı hükmünde olabilirler. Hem onların dindar kısmı daima o iki dehşetli cereyana mesleklerince muarızdırlar. Yalnız dinde hissesi az olan bir kısım garplılaşmak ve garplılara tam benzemek mesleğini takip edenler ise, üçüncü cereyana bir yardım ediyorlar. Madem o cereyanın yüzde ancak birisini, belki binden birisini Purutlar ve Hıristiyan gibi yapmaya çevirebilirler. Çünkü İngiliz iki yüz sene zarfında tahakküm ettiği iki yüz milyon İslâmdan iki yüz adamı Purutluğa çevirememiş ve çeviremez.

Hem hiçbir tarihte bir İslâm, Hıristiyan olduğunu ve kanaatle başka bir dini İslâmiyet'e tercih etmiş olduğu işitilmediğinden, iktidar partisinde bulunan az bir kısım, dinin zararına siyaset namıyla üçüncü cereyana yardım etse de, madem o Demokrat Partisi, meslek itibarıyla öteki iki cereyan-ı azîmenin durmasında ve def etmesinde mecburî vazifeleri olmasından, bu vatana ve İslâmiyet'e büyük bir faydası dokunabilir. Bu cihetten biz, Demokratları iktidar yerinde muhafaza etmeye Kur'ân menfaatine kendimizi mecbur biliyoruz. Onlardan hayır beklemek değil, belki dehşetli, baştaki iki cereyana siyasetlerince muarız oldukları için, onların az bir kısmı dine verdikleri zararı, vücudun parçalanmasına bedel, yalnız bir parmağı kesmek gibi pek cüz'î bir zararla pek küllî bir zarardan kurtulmamıza sebep oluyorlar bildiğimizden, o iktidar partisinin lehinde ehl-i dini yardıma davet ediyoruz. Ve dinde lâubali kısmını dahi cidden îkaz edip "Aman, çabuk hakikat-i İslâmiye'ye yapışınız!" ihtar

ediyoruz ki, vatan ve millet ve onların hayatı ve saadeti, hakâik-i Kur'âniye'ye dayanmak ve bütün âlem-i İslâm'ı arkasında ihtiyat kuvveti yapmak ve uhuvvet-i İslâmiye ile 400 milyon kardeşi bulmak ve Amerika gibi din lehinde ciddî çalışan muazzam bir devleti kendine hakikî dost yapmak, iman ve İslâmiyet'le olabilir. Biz bütün Nurcular ve Kur'ân hizmetkârları onlara hem haber veriyoruz, hem İslâmiyet'e hizmete muvaffakiyetlerine dua ediyoruz. Hem de rica ediyoruz ki, bu memleketin bir ehemmiyetli mahsulü ve vatanda ve şimdi âlem-i İslâm'da pek büyük faydası ve hizmeti bulunan Risale-i Nur'u müsâderelerden kurtarıp neşrine hizmet etsinler. Bu vatandaki dindarları kendine taraftar etsinler. Ve selâmeti bulsunlar.

Said Nursî

~~~

Medar-ı ibret ve hayret ve şükrandır ki:

Yirmi dokuz senedir, elli seneden beri benimle muarız gizli düşman komiteler bütün desiseleriyle aleyhimde adliyeyi, hükûmeti sevk etmeye çalışırken ve her desiseye baş vururken, 130 kitabımı, binler mektuplarımı tetkik ve taharrî için adliyenin nazarını celb etmiş. O adliyeler, beşi kat'î beraat ve umum kitapları suç yok diye iadeye karar vermeleri ve geçen Malatya hâdisesi münasebetiyle yine gizli düşmanlarımız hükûmetin ve adliyenin nazarı dikkatini bizlere çevirmeye çalıştıkları halde, yirmi üç mahkeme demişler ki: "Suç bulamıyoruz." (Hâşiye) Acaba benim gibi dünya ehli ile münasebeti pek az ve Risale-i Nur gibi hakikati hiçbir şeye feda etmeyen 130 kitabında bu kadar aleyhimizde bahane arayanlar varken hiçbir suç bulunmaması ve yalnız Eskişehir'in birtek mesele olan tesettürden başka, o da cevap verildikten sonra kanaat-i vicdaniyeye çevrilmesi, hâlbuki Nur talebeleri gibi takvaya taraftar olanlardan birtek adamın on mektubunda on günde onu mesul edecek bazı maddeler bulunur. Bu kadar hadsiz bir derecede kesretli bir şeyde medarı mesuliyet adliyeler gösterememesi iki şeyden hâli değil:

Ya katiyen bir inâyet ve hıfz-ı ilâhiyedir ki, bu cihette merhametini, rahimiyetini Nur talebeleri, Kur'ân hizmetkârları hakkında gösteriyor ki; bize te-

^{1 (}Hâşiye) Denizli'de bütün Risale-i Nur eczaları iade edilmesi ve İstanbul'da ve Ankara'da ele geçen bütün Risaleleri iade etmeleri ve Tarsus-Mersin'de ellerine geçen umum risaleleri iade etmeleri ve dört ay Ankara bütün risaleleri tedkikle iadesine ve beraatine karar vermeleri ve o beraat ve iadeyi dört defa tasdik etmesi ve en ziyade uğraşan Afyon, dört sene sonra iki defa beraat ve iadesine karar vermesi gösteriyor ki, adliyeler tamamıyla hakikî adaletle iş görmüşler ki, yeni şeylerin ehemmiyeti kalmıyor.

mas eden bütün adliyeleri böyle harika bir adalete ve hiçbir cihette haksızlık yapmamaya ve böyle aleyhimizde binler esbap varken o hakikat-i kudsiye-i Kur'âniye'nin bir hizmetine yardım etmişler. Biz de bütün ruh u canımızla onlara teşekkür ederiz.

Eski zaman adliyelerinin önünde padişahlar, fukaralarla diz çöküp muhakeme olması ve Hazreti Ömer (radiyallâhu anh) adaleti zamanında âdi bir Hıristiyanla, Hazreti Ali (radiyallâhu anh) âdi bir Yahudi ile muhakeme olması¹ ile gösterilen, adliyedeki haktan başka hiçbir şeye âlet olmadığını gösteren adliyelik adaletinin bu sırr-ı azîmine bizimle alâkadar olan bu adliyeler –bize temas eden cihette– mazhar olmuşlar. Onun içindir ki, sekiz senedir bu kadar işkenceler, hapisler, tazyikatlar gördüğüm halde, hiçbir adliye adamlarına, bu sırr-ı azîme binâen, değil küsmek ve beddua, bilâkis kalben bir minnettarlık, bir nevi teşekkür, bir tebrik var.

Said Nursî

~~ev~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ 2، وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ 3 السَّهِ مُنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ 3 السَّالَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا 4

Aziz, sıddık, vefadar, fedakâr kardeşlerim,

Evvelen: Bütün ruh u canımla fevkalâde nuranî hizmet-i imaniyenizi tebrik ederim.

Sâniyen: Ankara'da dindar Ahrarların kongresinde beni Diyanet Riyaseti dairesinde bir vazife ile tavzif etmeyi hararetle istemelerine ve Medresetü'z-Zehra'nın Nur talebelerini, bu meselede bana kabul ettirmekte vasıta yapmalarına karşı derim:

O toplantıda bu teklifi yapan mebuslara ve dindar arkadaşlarına çok teşekkür ve çok selâm ve muvaffakiyetlerine çok dua ederiz. Fakat ben ziyade

Bkz.: Ebû Nuaym, Hilyetü'l-evliyâ 4/139-140; ez-Zehebî, Mîzânü'l-i'tidâl 2/353; es-Suyûtî, Târîhu'l-hulefâ s.184-185.

 $^{^2\ \}$ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

 $^{^3}$ "Hic bir şey yoktur ki, O'nu hamd ile beraber tesbih (tenzih) ediyor bulunmasın." (İsrâ sûresi, 17/44)

⁴ Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

zayıf ve şiddetli hasta ve ihtiyar ve kabir kapısında ve perişan olduğumdan, o kudsî vazifeyi yapmaya iktidarım olmamasından, benim yerimde Risale-i Nur'un şahs-ı mânevîsi, benim bedelime Nur şâkirtlerinin has ve hâlis ve İslâmiyet'in hakikî fedakârlarının şahsiyet-i mâneviyesi, o kudsî vazifeyi şimdiye kadar gayr-i resmî perde altında yaptıkları gibi, inşaallah resmî bir surette dahi yapabilecekler. Onlara havale ederiz...

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Duanıza muhtaç kardeşiniz Said Nursî

~~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ²

(İmanın dünyada dahi bir nevi cennet lezzetini benim hayatımda temin ettiğine dair.)

Ben dokuz yaşımdan beri şefkatli validemi görmediğimden sohbetinde bulunamadım. O hürmetli muhabbetten mahrum kaldığım ve üç hemşiremi de on beş yaşımdan sonra göremediğim –Allah rahmet etsin– vâlidemle beraber berzah âlemlerine gittikleri için, dünyanın çok zevkli, lezzetli olan uhuvvetkârâne sohbetlerinden merhamet ve hürmetten mahrum kaldığımdan ve üç kardeşimden iki kardeşimi elli seneden beri görmediğimden –Allah onlara rahmet etsin– öyle kıymettar, dindar, âlim iki kardeşimin sohbetinden, hürmetkârâne muhabbet, merhametkârâne şefkatteki sürurdan mahrum kaldığımdan, bu dünyada Risale-i Nur'un imanda cennet çekirdeği bulunduğunu gösterdiği gibi; bugün dört fedakâr, hizmetimde bulunan mânevî evlâtlarımla bir seyahat ettiğim zaman imandaki cennet çekirdeğinin bir zerreciği katiyen ruhuma ihtar edildi.

Ömrümde mücerred kaldığımdan dünyada çocuklarım olmamasından, çocuklara karşı şefkatkârâne zevklerinden, memnuniyetlerinden de mahrum kaldığımla beraber, bu noksaniyeti hissetmiyordum. Bugün dört yarama mukabil, Cenab-ı Hak gayet zevkli bir mânâyı ihsan etti, üç cihetle tedavi etti

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

² Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

- •Birincisi: Risale-i Nur'da beyan edilen hadis-i şerifteki أَعُلِيُكُمُ بِدِينِ الْعَجَائِزِ sırrıyla, ihtiyar kadınların Risale-i Nur cihetinde harika istifadeleri ve zevk-i ruhanîleri, merhume validemin merhametkârâne hususî şefkatinden gelen lezzete mukabil küllî ve umumî bir surette binler valideleri rahmet-i ilâhiye bana ihsan ettiği gibi, üç merhume hemşirelerimin şefkatkârâne, kardeşâne sevinç ve sürurlarına bedel, yüz binler genç hanımları bana hemşire nev'inde Risale-i Nur cihetiyle verip dualarıyla ve Nur'larla alâkadarlıkları ile hemşirelerim yüzünden kaybettiğim üç fayda yerine binler fâide-i mânevî ve sürur-u ruhî ihsan etmiş. Bu ikinci kısmın hakikat olduğuna çok delil ve emareleri var, kardeşlerim biliyorlar.
- •Hem merhum kardeşimin vefatıyla fedakârâne dünyadaki maddî, mânevî muavenetlerinden ve muhabbet ve şefkatlerinden mahrumiyetime bedel, rahmet-i ilâhiye o hususî iki-üç kardeş yerine yüz binler hakikî kardeş gibi hakikî şefkat, muavenet ve yardım eden, hattâ değil yalnız dünya hayatını, belki hayat-ı uhreviye sermayesini de Risale-i Nur'un hizmetinde bana yardım etmek için fedai kardeşleri ihsan etmiş.
- •Dünyada evlâtlarım olmadığından, gayet zevkli olan çocuklara şefkat meziyetinden mahrumiyetime bedel, bir-iki çocuk şefkatine bedel, yüz binlerle mâsumları ki, ileride Risale-i Nur'la beslenmeleri cihetiyle, bu hususî, cüz'î üç şefkatkârâne vaziyeti yüz binlere çevirdi. Buna dair çok emareleri var. Hattâ bana hizmet edenler biliyorlar ki, peder ve validesinden çok ziyade bir şefkat, bir hürmet, bir bağlılık, mâsum çocukların bana karşı Bolvadin'de ve Emirdağ'daki ekser yollarda göstermeleri, bu cüz'î, şahsî, hususî zevki, lezzeti, şefkatkârâne hürmeti binler küllî ve umumî bir surete çevirdiğine çok misalleri var.

Mübarek bir kısım zîruhlarda hiss-i kable'l-vuku olduğu gibi, mâsum çocukların bir hiss-i kablel vuku ile, Risale-i Nur'un onlara dünyevî, uhrevî bir babalıkla terbiye ve muhafaza etmesini ruhları hissetmiş ki, Nur'un hizmetkârına babalarından ve validelerinden daha şiddetli bir hürmet gösteriyorlar. Hattâ benim hiç görmediğim, tanımadığım üç yaşındaki bir kız çocuğu yalın ayak, dikenlere basarak, koşarak geldi. Hattâ pek çok dostlarım Bolvadin'de bulunduğu için otomobille çok hızlı gittiğimiz halde kurtulamıyoruz. Hattâ her yerde, hiç beni işitip görmedikleri halde, peder ve validesine gösterdikleri

^{1 &}quot;Dindar ihtiyar kadınların inancına tâbi olunuz." (el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 3/78; es-Sehâvî, el-Makâsıdü'l-hasene s.290; es-Suyûtî, ed-Düreru'l-müntesira s.14.)

alâkayı göstermeleri, benim hakkımda, nefsim, hevesim cismanî cihetinde dahi imanda bir cennet çekirdeği var olduğunu gördüm.

Said Nursî

~~~

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Üstadımızı ziyarete gelip de görüşemeyenlerin ve biz görüştürmeden gidenlerin hatırları kırılmamak için, Üstadımızın gizli, harika bir ahvâl-i ruhiyesini beyan etmeye mecbur olduk. Hattâ bugün bir parça dikkatsizlik ettiğimizden, gayet çok muhtaç olduğu hizmetimize nihayet vermek niyet ettiği halde, şimdiki yazacağımız şey hatırına geldi; bizi de affetti, helâl etti.

İşte hakikat budur:

Biz de katiyen anladık ki, Üstadımız ekser hayatını tecerrüdle geçirdiği gibi, bütün hayatında hediyeleri kabul etmemek ve mukabilsiz hediyeler onu hasta etmek gibi, şimdi hürmet ve dostluk cihetiyle onunla görüşmek, ona gayet ağır geliyor. Hattâ mükerreren biz de anladık. Musafaha etmek, elini öpmek, kendine tokat vurmak gibi, ruhen müteessir oluyor. Ve ona bakmaktan, dikkat etmekten de şiddetle müteessir oluyor. Hattâ hizmetinde biz bulunduğumuz halde, zaruret olmadan bakamıyoruz.

Bunun sırrı ve hikmetini katiyen anladık ki, Risale-i Nur'un esas mesleği hakikî ihlâs olmak cihetiyle, şimdiki tezahür, sohbet etmek, fazla hürmet etmek, bu enaniyet zamanında bir nefis-perestlik, riyakârlık, tasannu alâmeti olmak cihetiyle ona şiddetle dokunuyor. Çünkü der:

"Benimle görüşmek isteyen, eğer âhiret için, Risale-i Nur için ise, Risale-i Nur bana katiyen ihtiyaç bırakmamış. Milyonlar nüshası her birisi on Said kadar fayda veriyor. Eğer dünya cihetiyle ve dünyaya ait işler için görüşmek ise, o, dünyayı şiddetle terk ettiği için, dünyaya dair şeyleri mâlâyani, vakti zâyi etmek olduğu için cidden sıkılır. Eğer Risale-i Nur'un hizmetine, intişarına ait olsa, bana hizmet eden hakikî fedakâr talebelerim ve mânevî evlâtlarım ve kardeşlerim benim bedelime görüşmeleri kâfi; bana hiç ihtiyaç yok."

Uzun yerlerden, uzak memleketlerden gelenlerle beraber başka kardeşlerimizin de hatırları kırılmasın. Çünkü on seneden beridir her sabah okuduğu ve başkaları onu tevkil ettiği evrad okumasında sevabı bağışladığı vakit der ki:

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

"Yâ Rabbi! Benimle görüşmek için gelip görüşmeden dönenlerin defter-i a'mâline de yazılsın" diye ruhlarına hediye ediyor. Üstadımızın bu hâlini kardeşlerimize beyan ediyoruz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي ^{1}

Hizmetinde bulunan
Nur talebeleri

~~

İleri Gazetesinin 13 Nisan 1957 tarihli nüshasından alınmıştır

Üstad Bediüzzaman'ın uğurlu elleriyle yeni bir caminin temeli atıldı.

Üstad Bediüzzaman Said Nursî 3. Eğitim Tümeni Camii'ne harç koydu. (Isparta hususî muhabirimiz bildiriyor.)

Isparta'nın geçen yıllarda teşekkül etmiş bulunan 3. Eğitim Tümeni için yaptırılmasına karar verilen caminin temeli, tertip edilen muazzam bir merasimle atılmış ve bu törene Isparta'da bulunan Risale-i Nur Müellifi Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de davet olunmuşlardır. Büyük bir alâka ile karşılanan Üstad, törenden sonra, uğurlu elleriyle temele ilk harcı koymuşlar ve dualarda bulunmuşlardır.

~~~

Hüseyin Avni ve Tahsin Tola ile bir hasbihaldir

Biz Nur şâkirtleri, Üstadımızın hizmetinde ve mesleğinde bulunduğumuzdan, siyasetlerle alâkamız yoktur. Fakat Demokratlar Nur'ların neşrine müsaadekâr olmaları ve eskiden beri Nur'un men'ine dair zulümleri yapmadıklarından, Demokratın hatırı için seçimlerle alâkadar olduk. Evvelki defa gibi bu defa da Nurcuların epey faydası, Demokrat lehine oldu. Üstadımıza ve Nur'lara en ziyade faydası dokunan eski adliye vekili Hüseyin Avni ve Senirkent Mebusu Tahsin Tola herkesten ziyade kazanmaları lâzımken kazanmamaları bizi cok müteessir etti diye Üstadımıza söyledik. Bize dedi ki:

"Müteessir olmayınız. Ben de sizinle beraber olarak onları tebrik etmeliyiz. Çünkü iki sene zarfında elli sene kadar hükûmete, vatana, millete, dine, âsâyişe hizmet ettiklerine delil-i kat'î, kerametkârâne –Üstadımızın ona

¹ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

müracaatı olmadan— Rehber'in kurtulmasını arzu ettiği aynı dakikada, müsâdere edilen iki yüz Rehber'in bize iadesine emir vermesiyle iki yüz bin adam Rehber'den istifade etmesiyle ona duacı olması; ve Tahsin Tola'nın ehemmiyetli çalışmasıyla Sözler mecmuası resmen Ankara'da tab' edilmesiyle hem âsâyişe, hem Demokrata, hem bu vatan ve millete yüz sene mebusluk etmek kadar faydası oldu. Şimdi bu kadar mânevî, hakikî, hususan bâkî ve uhrevî kâr onlara yeter. Bir-iki sene memuriyet ve mebusluğa çalışmakla o bâki elmas gibi hizmetlerini, kırılacak fâni şişeye âlet yapmamak gerektir. Onun için ben onları tebrik ediyorum. Siz de onları tebrik ediniz, dua ediniz. Hattâ ben Tahsin Tola'nın tekrar mebus olmasını istedim, tâ Nur'lara hizmet etsin; fakat onun evvelki hizmeti kâfi geliyor. Kapıyı açmış, daha ihtiyaç kalmadı."

Nur talebelerinden Mehmet Kaya, Hüsrev, Tâhirî, Sungur, Zübeyir, Ceylân, Bayram

Hâşiye: Üstadımız dedi ki: Dünya cihetiyle mebus olmadığından, ayda bir miktar banknot kaybetti. Şimdi onun hizmetiyle *Sözler* mecmuasının neşriyle milyonlar adamlar içinde yalnız benim hisseme mukabil bir şey lâzım olsaydı, ben –elli bin lira kadar bana fayda oldu– eğer param olsaydı, böyle azîm bir yekûn ona verecektim. Şimdi bu hakikati nazar-ı dikkate almak lâzım gelirken, tekrar mebus olsaydı, bu hakikat nazara alınmayacaktı. Onun için bazı dinsiz zâlimlerin parmağıyla kazanmadığından müteessir olmasın.

Vasiyetnamenin Bir Zeyli

Eşref Edib'in neşrettiği *Tarihçe-i Hayat*'ın otuzuncu sayfasındaki Said'in hususiyetlerinden altı numûnesinden yedinci numûnesi ki, mukabelesiz hediyeyi ömründe kabul etmemek, kanaat ve iktisada istinaden, şiddet-i fakriyle beraber, altmış yetmiş sene evvelki kendi talebelerinin tayınatını da kendisi verdiği acip vaziyetin şimdiki bir misâli ve bir sırrı kaç senedir anlaşıldı diye, vasiyetnamenin âhirinde bunu yazmanın zamanı geldi.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Evet, şiddet-i fakr ve istiğna ile hediye almamakla beraber, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, yasak olmayan daktilo makinesiyle intişar eden Risale-i Nur'un verdiği sermaye ile, şimdi mânevî Medresetü'z-Zehra'nın dört-beş vilâyetinde hayatını Risale-i Nur'a vakfeden ve nafakasına çalışmaya zaman bulamayan fedakâr Nur talebelerinin tayınatına acip bir bereketle kâfi gelen ve Nur nüshalarının fiyatı olan o mübarek sermayeyi ben öldükten sonra da o hâlis, fedakâr kardeşlerime vasiyet ediyorum ki, altmış-yetmiş sene evvelki kaidemi yetmiş sene sonraki şimdiki düsturlarıma aynen tatbik etsinler. İnşaallah Risale-i Nur'un tab' serbestiyeti olsa, o düstur daha fazla inkişaf eder.

Medâr-ı hayrettir ki, o eski zamanda evkaftan beş talebenin tayınatını Van'da Eski Said kabul etmiş, o az para ile bazen talebesi yirmiye, otuza, altmışa kadar çıktığı halde kendi talebelerinin tayınatını kendisi veriyordu. O kanaat ve iktisadın bereketiyle ve kendi beş-altı mavzer tüfeğini satmakla istiğna kaidesini bozmadı. O zaman meşhur Tâhir Paşa gibi çok yardımcılar varken kaidesini bozmadı. O altmış-yetmiş senelik düstur-u hayatının, bir işaret-i gaybiye ile altmış-yetmiş sene sonra o kanaat ve istiğnanın bir meyvesi inâyet-i ilâhiye ile ihsan edildi ki, o kadar mahkemeler ve yasaklar ve müsâdereler ve eski hurufla izin vermemekle beraber, kaç senedir dört-beş vilâyet vüs'atindeki mânevî Medresetü'z-Zehra'nın fedakâr talebelerinin tayınatını Risale-i Nur kendisi hediye etti.

Hâlbuki, o nüshaların bir kısm-ı mühimmini hediye olarak mukabelesiz etrafa ve âlem-i İslâm ve Avrupa'ya gönderdiği ve elindeki nafakasını Nur'un teksirine sarfettiği halde, yine Nur'un nüshaları acip bir tarzda hem kendine, hem o hâlis fedakârlarına kâfi gelmesi, eski zamandaki işaret-i gaybiyesinin bir güzel meyvesi ve bir hikmeti olduğuna katiyen kanaatim geldiğinden, vasiyetnamemin âhirinde beyan ediyorum:

Bu vasiyetname benden sonra bâki kalan tayınat içinde de konulsun, tâ ki bazı insafsız insanlar "Bu Said günde beş-on kuruşla yaşadığı ve kimseden para almadığı halde şimdiki mirası yüzer lira görünüyor, nerede buldu?" dememek için bu hakikati izhar etmek münasip olur.

Şimdi mânevî evlâtlarım, fedakâr hizmetkârlarım olan Zübeyir, Ceylân, Sungur, Bayram, Hüsnü, Abdullah, Mustafa gibi ve has ve hâlis Nur'un kahramanları olan Hüsrev ve Nazif, Tahirî, Mustafa Gül gibi zatların nezaretinde o düsturumun muhafaza edilmesini vasiyet ediyorum.

Said Nursî

(Bazı gazetelerde çıkan yalanlar hakkındaki bir tekzîbi berây-ı mâlûmat gönderiyoruz.)

Bazı muhalif gazeteler, Risale-i Nur talebelerine tekrar "tarikat kurmuşlar" ithamını yaptıklarını gördük. Bunun hakikatle hiçbir alâkası yoktur. Bu husus Risale-i Nur dâvâsını gören 10'a yakın Ağır Ceza Mahkemesi'nin kat'iyet kesbetmiş kararlarıyla sabittir.

Hem tarikata dair en küçük bir emareye vaktiyle müsâdere edilip sonra bilâ-kayd ü şart sahiplerine iade edilen Risale-i Nur kitapları ve mektupları arasında tesadüf edilmemiştir. Bilâkis, Üstadımız Said Nursî'nin mektuplarında ve müdafaalarında kat'î bir lisanla beyan ettiği, "Zaman tarikat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır. Tarikatsız cennete giden pek çok, fakat imansız cennete giden yoktur." ifadesi mevcuttur.

Bu sarahate ve bütün mahkeme ve müdde-i umumîlerin otuz seneden beri tarikat hususunda en küçük bir delile tesadüf edememelerine mukabil, dini ortadan kaldırmak isteyen ve bugünkü İslâmî inkişafı bir türlü hazmedemeyen, dine lâkayt, hattâ aleyhindeki bir güruh hakikat-i İslâmiyet'e tarikat namını verip kendi efkârları lehine bu vatanda bir zemin ihzar etmek peşindedirler. Elbette her defasında olduğu gibi, gizli dinsizlerin entrikalarıyla, plânlarıyla ihdas edilen bu vâkıa, bu vatan ve milletin lehine olarak tecellî edecektir. Ve Aydın ve Nazilli mahkemeleri de adaletli seleflerine ittibaen Nur şâkirtlerini tebrie edeceklerdir.

Risale-i Nur'un bütün vatan sathında ve hattâ âlem-i İslâm ve Avrupa'nın pek çok yerlerinde hüsn-ü kabule mazhar olması ve Türkleri, âlem-i İslâm'la eski ittihada muvaffak edecek bir dünyevî semeresi Nur şâkirtlerinin niyetlerinde olmadan netice vermesi ve hükûmetin bizzat İslâmiyet'e, dine, vicdan hürriyetine tam kıymet verip eski hükûmetin tahribatlarını tamire çalışması ve mukaddesata tecavüz edenlerin tenkîli hakkında bir kanun çıkarmaya teşebbüsü gibi müsbet ve ferahlatıcı pek çok hâdisâtın aynı anında o asılsız meselenin ihdası, hükûmetin ve İslâmiyet'in aleyhinde olanların mahsulü olduğunda asla şüphe etmiyoruz.

Yalanlarının birkaç delili de şunlardır:

Üstadımız Said Nursî için "Bir şah ve bir padişah gibi yaşamakta ve gelen yardımlarla geçinmektedir." diye o vicdansızlar apaçık bir iftirada bulunmuşlardır. Said Nursî, amcasının çorbasını dahi içmemiş olup, hayatında kimse-

nin minneti altında kalmayıp, beş bin lira hediyeye beş para değer vermeden red ve iade eden, hayatındaki istiğna düsturunu en zâlimâne muameleler ve mahrumiyetler içinde kaldığı zamanlarda dahi bozmayan ve böylece izzet-i İslâmiye ve şeref-i diniyeyi muhafaza etmiş olan bir zattır.

Evet, Üstadımızın, halkların hediyesini kabul etmemek düsturu, seksen senelik hayatıyla sabit olduğu ve otuz senelik müteaddit mahkemelerde dahi vesikalarla tahakkuk etmiş, dost ve düşmanın gözleri önünde zâhir olmuştur. Bu bedihî hakikatin herkesçe bilindiği bir zamanda böyle ithamda bulunanların ne kadar dehşetli garazkâr olduklarını ehl-i vicdanın takdirlerine bırakıyoruz...

Ankara hükûmetinin adaletiyle, Üstadımız Said Nursî'nin Risale-i Nur eserleri basılmaktadır. Hissesine düşen bir miktar kitap fiyatlarını Üstadımız, hayatını Nur'lara vakfedip nafakasını çıkaramayan Nur talebelerine tayın olarak vermektedir. Kendisi de bugün artık herkesin mâlûmu olmuş olan âzamî bir iktisat ve kanaatle yaşamaktadır. Ve bütün ömrü boyunca fevkalâde bir iktisat dairesinde kendini idare ettiğine, seksen senelik hayatını bir şahid-i sâdık olarak gösteriyoruz.

Halkı Demokrat hükûmet aleyhine geçirmek plânlarını takip eden muhtelif gazetelerin diğer bir zâhir yalanları ise, Nazilli'de iki mübarek adamın Ramazan-ı Şerif hakkındaki hasbihalini "İslâmî bir devlet kurmak." gibi siyasetvâri bir tarzda tebdil edivermeleri, o sahte siyaset bezirgânlarının, çocukları dahi kandıramayacakları acemice bir iftira ve bir uydurmalarından ibarettir. Böyle yalanları yapmakla hangi maksatlarının istihsaline çabaladıkları kimsenin meçhulü değildir.

Nazilli'ye hiç gitmemiş olan, orada bir kimseyi tanımayan, kırk seneden beri أَعُودُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالسِّيَاسَةِ deyip, siyasetle alâkasını kesen, yalnız ve yalnız Kur'ân ve iman hakikatleriyle imanı kurtarmak dâvâsına ömrünü hasreden, bunun haricinde dünyevî şeylerle alâkadar olmayan, seksen yedi yaşında, daima yatakta olan, zehirli hastalıkların tesiratıyla ölüm nöbetleri geçirip "Kabir kapısındayım." diyen ve sükûnet ve istirahate pek muhtaç olan Said Nursî gibi bir İslâm müellifini böyle siyasî iftiralarla mevzubahs etmek, çok vecihlerle vicdansızlıktır. Müthiş bir gaddarlıktır. Âdi bir yalancılık derekesine sukuttur.

Seytandan ve siyasetten Allah'a sığınırım!

Herhangi bir din âlimine, bir bahane ile peygamberlik isnadını yapmak, doğrudan doğruya İslâmiyet'e bir taarruz ve Kur'ân'a bir ihanettir.

Üstadımız Said Nursî bütün ömrü müddetince sünnet-i seniyyeye ittibâ etmiş ve bir sünnet-i seniyyeye muhalif hareket etmemek için idam cezalarını hiçe saymış ve sünnet-i seniyyeyi ihya ve imanı muhafaza uğrunda 130 parça eser telif etmiştir. Hunhar din düşmanlarına karşı hayatını istihkar ederek mücahede etmiş ve nihayet muvaffak ve muzaffer olmuştur.

Evet, ittibâ-ı sünnet-i Ahmediye'ye dâir yazdığı bir eseri otuz seneden beri binlerce nüsha neşrolmuştur. Fahr-i Kâinat Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtü vesselâm) Efendimiz'in son ve hak peygamber olduğuna dair muazzam bir eseri olan Mucizât-ı Ahmediye kitabı da meydandadır. Hakikat-i hal böyle olduğu halde, Said Nursî'ye böyle bir ithamı yapanların, hak ve hakikatten, insaf ve vicdandan ne kadar uzak oldukları kıyas edilsin. Bu ithamı yapmak, şeytanların bile hatırından geçmez.

Bu hâdisenin bir sebebi şu olmak kavîdir ki, Risale-i Nur, aile hayatına büyük bir fayda verip hanımların iffet ve namus ve ismetle ve saadetle hayat geçirmelerini temin ettiğinden, kadınlar Risale-i Nur'a çoklukla rağbet göstermektedirler. Buna bir hüsn-ü misal olarak hanımların neşrolunan birkaç makalesini din düşmanları görmüşler ve bolşeviklik hesabına birtakım uydurma bahanelerle hücuma geçmişlerdir. Fakat asla muvaffak olamayacaklardır. Onların maksatlarının tam aksine olarak Risale-i Nur'un neşriyatı erkek ve kadınlar arasında harika bir tarzda inkişaf etmektedir ve edecektir.

Hastalığı münasebetiyle hizmetinde bulunan Tâhirî, Zübeyir, Ceylân, Bayram, Sungur, Rüştü

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

En mühim bir mahkemede son sözüm olarak "Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ" namıyla yazılan ve *Tarihçe-i Hayat*'ta birkaç defa neşrolunan ve mahkemede iken Ankara makamatına, Temyiz Mahkemesine ve mahkeme reislerine gönderilen şekvânın sebebi, o hâdisenin acip, garip, küçük bir numûnesi bu defa aynen başıma geldiği için, o "Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ"ya bir hâşiyecik olarak beyan ediyorum:

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

İki gün evvel, çok müştak olduğum ve eski zamanda Anadolu medrese-i ilmiyesi hükmünde olan Konya'ya üç sebep bahanesiyle,

Biri: İki hakikatli Nur kardeşim fakir halleriyle beraber büyük bir masrafa girip İzmir mahkemesine gitmişler. Dönüşlerinde yanıma uğradılar. Ben de onları kısmen masraftan kurtarmak için, hususî otomobilimle Konya'ya kadar beraber almak:

İkincisi: On beş sene benim yanımda okumuş ve yirmi seneye yakın müftülük etmiş ve kırk seneden beri birtek defadan başka görmediğim ve bütün kardeşlerim, akrabalarım içinde hayatta bir o kalmış olan kardeşimi ve çocuklarını ziyaret etmek ve onlarla görüşmek;

Üçüncüsü: Eski Said'in ve Yeni Said'in mühim üstadlarından olan ve onun müridleri olan Mevlevîlerin her yerde Risale-i Nur'la alâkadarlıkları cihetiyle çok alâkadar olduğum ve İmam Rabbânî, İmam Gazâlî gibi mühim bir üstadım olan Mevlânâ Celâeddin'i ziyaret için gitmiştim.

Hem, Tarihçe-i Hayat'ta insanlarla görüşemediğime dair neşredilen yazı ki, "Ziyaretçilerle görüşemiyorum." Nasıl ki, hediyelerden men etmek için Cenâb-ı Hak hastalık verdiği gibi, bu hürmetkârâne ziyaret de bir nevi hediye-i mâneviye olduğundan, sesim kesilip bir eser-i inâyet olarak konuşmaktan men olunduğumdan kardeşimin evine dahi gidemedim ki, konuşmayayım. Hiç olmazsa Konya'da iki-üç gün kalmak zarurî iken mecburî olarak bir saat içinde namazımı kılıp dönmüşüm. Fakat orada bana birden bire öyle bir vaziyet verildi ki, bütün gazetelerde neşrettiler. Kırk senedir bir defadan başka görüşmediğim kardeşimin evine dahi gidip görüşemediğim ve konuşamadığım halde, sanki binler adamlarla görüşmüşüm gibi muamele gördüm.

Gerçi, polislerin, aldıkları emre binâen o vaziyetleri cidden büyük bir sehiv idi. Fakat bu şiddetli hastalıklı halime muvafık geldiği için onlardan sıkılmadım. Bilakis helâl ettim. Allah razı olsun dedim, teşekkür ettim. Ben tebdil-i havaya çok muhtaç olduğum için, yazın dağlarda, kışın da kira ettiğim ayrı ayrı menzillerde gezmeye mecbur oluyorum. Bir yerde duramıyorum. Hastalığım şiddetleniyor. Niyet ettim, tekrar arasıra Konya gibi yerlere gideceğim. Hattâ kirasını verdiğim Emirdağ'da iki menzilim, Eskişehir'de bir menzilim varken, o mânâsız vaziyet beni o tebdil-i havadan, o menzilleri ziyaret etmekten men edilmeme sebep olduğunu Konya'daki vaziyetten hissetmiştim. Ben katiyen kimseyle görüşemiyorum.

Bunun gibi, âdetim hilâfına bana yapılan çok gayr-i kanunî muameleler var. İşte bu defaki mezkûr vaziyeti beyan eden şu ifâdâtım evvelce yazılan "Mahkeme-i Kübrâya Şekvâ" ya bir zeyil olarak neşredilebilir.

Said Nursî

~~~

Reisicumhur'a ve Başvekile

Kabir kapısında ve seksen küsûr yaşında, birkaç hastalıkla hasta bulunan ve ölüme kendini yakın gören bir bîçâre garip ihtiyar der ki:

Size iki hakikati beyan ediyorum:

Evvelâ: Sizlerin Pakistan ve Irak'la gayet muvaffakiyetkârâne ittifakını, bu millete kemâl-i samimiyetle, sürûr ve ferah ile kazanmanızı bütün ruh-u canımızla tebrik ediyoruz. Bu ittifakınızı, inşaallah 400 milyon İslâm'ın sulh-u umumiyesine ve selâmet-i âmmenin teminine kat'î bir mukaddime olarak ruhumda hissettim. Ve namaz tesbihatındaki kuvvetli bir ihtar ile bunu size yazmaya mecbur kaldım.

Otuz-kırk seneden beri dünyayı ve siyaseti terk ettiğim hâlde, şiddetli bir alâka ile bu ihtar-ı kalbînin sebebi: Elli seneden beri imanı kurtarmak için gayet kısa bir yolu bulan ve Kur'ân'ın bu zamanda bir mucize-i mâneviyesi olan Risale-i Nur'un Arabistan ve Pakistan'da her yerden daha ziyade tesiratı olduğu ve makbul olması, hattâ aldığımız habere göre, mahkemece tesbit edilen miktarın üç misli Risale-i Nur'un talebelerinin o havalide bulunmalarıdır. Bu sır için âhir hayatımda kabir kapısında bu netice-i azîmeyi görmek ve beyan etmeye ruhen mecbur oldum.

Sâniyen: Irkçılık fikri, Emevîler zamanında büyük bir tehlike verdiği ve hürriyetin başında "kulüpler" suretinde büyük zararı görülmesi ve Birinci Harb-i Umumî'de yine ırkçılığın istimaliyle mübarek kardeş Arapların mücahid Türklere karşı zararı görüldüğü gibi, şimdi de uhuvvet-i İslâmiye'ye karşı istimal edilebilir ve istirahat-i umumiye düşmanları gizli dinsizler, yine o ırkçılıkla büyük zarar vermeye çalıştıklarına emareler görünüyor. Hâlbuki, menfî hareketle başkasının zararıyla beslenmek ırkçılığın seciye-i fıtrîsi olduğu hâlde, evvelâ başta Türk milleti dünyanın her tarafında müslüman olduğundan onların ırkçılıkları İslâmiyet'le mezc olmuş, kabil-i tefrik değil. Türk, müslüman demektir. Hattâ müslüman olmayan kısmı, Türklükten de çıkmışlar. Türk gibi Araplarda

da Araplık ve Arap milliyeti İslâmiyet'le mezcolmuş ve olmak lâzımdır. Hakikî milliyetleri İslâmiyet'tir. O kâfidir. Irkçılık, bütün bütün bir tehlike-i azîmdir.

Sizin bu defaki Irak ve Pakistan'la pek kıymettar ittifakınız, inşaallah bu tehlikeli ırkçılığın zararını def edecek ve dört-beş milyon ırkçıların yerine, 400 milyon kardeş müslümanları ve 800 milyon sulh ve müsalemet-i umumiye-ye şiddetle muhtaç Hıristiyan ve sâir dinler sahiplerinin dostluklarını bu vatan milletine kazandırmaya tam bir vesile olacağına ruhuma kanaat geldiğinden, size beyan ediyorum.

Sâlisen: Altmış beş sene evvel bir vali bana bir gazete okudu. Bir dinsiz müstemlekât nâzırı Kur'ân'ı elinde tutup konferans vermiş. Demiş ki: "Bu İslâmların elinde kaldıkça, biz onlara hakikî hâkim olamayız, tahakkümümüz altında tutamayız. Ya Kur'ân'ı sukut ettirmeliyiz veyahut müslümanları ondan soğutmalıyız."

İşte bu iki fikirle, dehşetli ifsat komitesi bu bîçâre fedakâr, mâsum, hamiyetkâr millete zarar vermeye çalışmışlar. Ben de, altmış beş sene evvel bu cereyana karşı, Kur'ân-ı Hakîm'den istimdat eyledim. Hakikate karşı kısa bir yol ve bir de pek büyük bir "Dârülfünun-u İslâmiye" tasavvuru ile, altmış beş senedir, âhiretimizi kurtarmak ve onun bir faydası olarak hayat-ı dünyeviyemizi de istibdad-ı mutlaktan ve dalâletin helâketinden kurtarmaya ve akvam-ı İslâmiye'nin mâbeynindeki uhuvvetini inkişaf ettirmeye iki vesileyi bulduk.

Birinci vesilesi: Risale-i Nur'dur ki, uhuvvet-i imaniyenin inkişafına kuvvet-i iman ile hizmet ettiğine kat'î delil, emsalsiz bir mazlumiyet ve âcizlik hâletinde telif edilmesi ve şimdi âlem-i İslâm'ın ekseri yerlerinde ve Avrupa ve Amerika'ya da tesirini göstermesi ve ihtilâlcilere ve dinsiz felsefeye ve otuz seneden beri dehşetli bir surette maddiyyûn ve tabiiyyûn gibi dinsizlik fikrine karşı galebe çalması ve hiçbir mahkeme ve ehl-i vukuf dahi onları cerh edememesidir. İnşaallah bir zaman da, sizin gibi uhuvvet-i İslâmiye'nin anahtarını bulan zatlar, bu mucize-i Kur'âniye'nin cilvesini âlem-i İslâm'a işittireceksiniz.

İkinci vesilesi: Altmış beş sene evvel Câmiü'l-Ezher'e gitmek istiyordum. Âlem-i İslâm'ın medresesidir diye, ben de o mübarek medresede bir ders almaya niyet ettim. Fakat kısmet olmadı. Cenab-ı Hak rahmetiyle bir fikir ruhuma verdi ki:

Câmiü'l-Ezher Afrika'da bir medrese-i umumiye olduğu gibi, Asya Afrika'dan ne kadar büyük ise, daha büyük bir darülfünun, bir İslâm üniversitesi Asya'da lâzımdır. Tâ ki İslâm kavimlerini, meselâ: Arabistan, Hindistan,

İran, Kafkas, Türkistan, Kürdistan'daki milletleri, menfî ırkçılık ifsat etmesin. Hakikî, müsbet ve kudsî ve umumî milliyet-i hakikiye olan "İslâmiyet milliyeti" ile أُنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ Kur'ân'ın bir kanun-u esasîsinin tam inkişafına mazhar olsun. Ve felsefe fünunu ile ulûm-u diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmiyet hakâikiyle tam müsâlaha etsin. Ve Anadolu'daki ehl-i mektep ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye, vilâyât-ı şarkıyenin merkezinde hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistan'ın ortasında, Medresetü'z-Zehra mânâsında, Câmiü'l-Ezher üslûbunda bir darülfünun, hem mektep, hem medrese olarak bir üniversite için, tam elli beş senedir Risale-i Nur'un hakâikine çalıştığım gibi ona da calısmısım. En evvel bunun kıymetini -Allah rahmet etsin- Sultan Resad takdir edip yalnız binasını yapmak için 20 bin altın lira verdiği gibi, sonra ben eski Harb-i Umumî'deki esaretimden döndüğüm vakit, Ankara'da mevcut 200 mebustan 163 mebusun imzası ile 150 bin lira, o zaman paranın kıymetli vaktinde, aynı o üniversite için vermeyi kabul ve imza ettiler. Mustafa Kemâl de içinde idi. Demek, şimdiki para ile beş milyon liraya yakın bir tahsisat vermekle, tâ o zamanda böyle kıymettar bir üniversitenin tesisine her şeyden ziyade ehemmiyet verdiler. Hattâ dinde çok lâkayt ve garplılaşmak ve an'anattan tecerrüd etmek taraftarı bulunan bir kısım mebuslar dahi onu imza ettiler. Yalnız onlardan ikisi dediler ki:

"Biz şimdi ulûm-u an'ane ve ulûm-u diniyeden ziyade garplılaşmaya ve medeniyete muhtacız."

Ben de cevahen dedim:

Siz, farz-ı muhal olarak, hiçbir cihette ihtiyaç olmasa da, ekser enbiyânın Asya'da, şarkta zuhuru ve ekser hükemanın ve filozofların garpta gelmelerinin delâletiyle Asya'yı hakikî terakki ettirecek, fen ve felsefenin tesiratından ziyade hiss-i dinî olduğu hâlde, bu fitrî kanunu nazara almayarak "garplılaşmak" namıyla an'ane-i İslâmiye'yi bıraksanız ve lâdinî bir esas yapsanız dahi, dört-beş büyük milletlerin merkezinde olan vilâyât-ı şarkıyede millet, vatan selâmeti için dine, İslâmiyet'in hakâikine katiyen taraftar olmak, size lâzım ve elzemdir. Binler misallerinden bir küçük misal size söyleyeceğim:

Ben Van'da iken, hamiyetli Kürt bir talebeme dedim ki: "Türkler İslâmiyet'e çok hizmet etmişler. Sen onlara ne niyetle bakıyorsun?" dedim.

^{1 &}quot;Müminler birbirleriyle ancak kardeştirler." (Hucurât sûresi, 49/10)

Dedi: "Ben Müslüman bir Türk'ü, fâsık bir kardeşime tercih ediyorum. Belki babamdan ziyade ona alâkadarım. Çünkü tam imana hizmet ediyorlar."

Bir zaman geçti, -Allah rahmet etsin- o talebem, ben esarette iken, İstanbul'da mektebe girmiş. Esaretten geldikten sonra gördüm. Bazı ırkçı muallimlerden aldığı aksülamel ile o da Kürtçülük damarıyla başka bir mesleğe girmiş. Bana dedi: "Ben şimdi gayet fâsık, hattâ dinsiz de olsa bir Kürd'ü salih bir Türk'e tercih ediyorum."

Sonra ben onu birkaç sohbette kurtardım. Tam kanaati geldi ki, Türkler bu millet-i İslâmiye'nin kahraman bir ordusudur.

Ey suâl soran mebuslar! Şarkta beş milyona yakın Kürt var. Yüz milyona yakın İranlı ve Hintliler var. Yetmiş milyon Arap var. Kırk milyon Kafkas var. Acaba birbirine komşu, kardeş ve birbirine muhtaç olan bu kardeşlere, bu talebenin Van'daki medreseden aldığı ders-i dinî mi daha lâzım? Veyahut o milletleri karıştıracak ve ırkdaşlarından başka düşünmeyen ve uhuvvet-i İslâmiye'yi tanımayan, sırf ulûm-u felsefeyi okumak ve İslâmî ilimleri nazara almamak olan o merhum talebenin ikinci hali mi daha iyidir? Sizden soruyorum.

İşte bu cevabımdan sonra, an'ane aleyhinde ve her cihetle garplılaşmak fikrini taşıyanlar, kalktılar, imza ettiler. İsimlerini söylemeyeceğim. Allah kusurlarını affetsin; şimdi vefat etmişler.

Râbian: Mâdem Reisicumhur gayet mühim mesâil-i siyasiye içinde Şark Üniversitesi'ni en ehemmiyetli bir mesele yapıp hattâ harika bir tarzda altmış milyon liranın o üniversiteye sarfı için bir kanun çıkarmak derecesinde fevkalâde bir hizmetle medresenin medâr-ı iftiharı ve kendisine büyük bir şeref verdiren bu medrese-i İslâmiye'ye, eski hocalık hissiyatıyla başlaması, bütün şark hocalarını minnettar etmiş. Ve şimdi orta şarkta sulh-u umumînin temel taşı ve birinci kalesi olan bu üniversiteyi yine mesâil-i azîme-yi siyasiye içinde yeniden nazara alması, elbette bu vatan, bu devlete, bu millete bu azîm, faydalı hizmeti netice verecek. Ülûm-u diniye o üniversitede esas olacak. Çünkü hariçteki kuvvet tahribatı mânevîdir, imansızlıkladır. O mânevî tahribata karşı atom bombası, ancak mânevî cihetinde mâneviyattan kuvvet alıp o tahribatı durdurabilir.

Mâdem elli beş sene bu meseleye bütün hayatını sarf etmiş ve bütün dekaikiyle ve neticeleriyle tetkik etmiş bir adamın bu meselede reyini almak ve fikrini sormak lâzım gelirken, Amerika'da, Avrupa'da bu meseleye dair istişareye kendinizi mecbur bildiğinizden, elbette benim de bu meselede söz söylemeye hakkım var. Hamiyetkâr olan bütün bir millet namına sizden bekliyoruz.

Said Nursî

~~eo~~

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Aziz, sıddık, fedakâr, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye'de hakikî, ciddî, metanetli arkadaşlarım,

Size gayet ehemmiyetli bir halimi ve dehşetli bir zahmet, fakat inâyet-i ilâhiye ile büyük bir rahmeti tazammun eden zâhirî bir hastalığın mânevî bir istirahat ve bir tamam-ı vazifeye bir alâmet olarak bir hastalığımı beyan ediyorum. Şekvâ değil, teşekkür ediyorum. Fakat sizden tahammülüm için dua istiyorum. O hâlet de şudur:

Ben kelimâtı konuşurken, birden mânevî bir men gibi şiddetli bir hararet başlıyor. Hattâ eskiden günde bir-iki defa su içerken, şimdi yemeği pek az yediğim halde, yirmi otuz defa su içmeye mecbur oluyorum. Hattâ iki gün evvel pek şiddetlendi. Ben bir tesemmüm zannettim. Hattâ bir vehme binâen yanımdaki kardeşlerime ifşa ettim. Bu gayet şiddetli hastalığıma karşı sabır ve tahammül niyaz ettim. Rahmet-i ilâhiyeden rica ettim; birden kalbime geldi ki: Ekser hayatımdaki zahmetlerde bir inâyet ve rahmet cilvesi bulunduğu gibi, inşaallah bunda da o cilve-i rahmet var ki, cinnî ve insî şeytanların ve dinsizlerin seni zehirlendirmek ve susturmaya çalışmaları, vazifenin tamam olmasına ve istirahatine rahmet-i ilâhiye bir vesile oldu ki, geçen sene İşârâtü'l-i'câz tefsiri ve Mesnevî-i Arabî'yi bir sene müddetle ders vermeye başlamıştım. Gizli düşmanlarım cinnî ve insî şeytanlar, beni susturmaya desâisleriyle çalıştıkları halde, rahmet-i ilâhiye hem İşârâtü'l-i'câz'ın, hem Mesnevî-i Arabî'nin Türkçesini ihsan ettiğinden ve Risale-i Nur da ekseriyet itibarıyla kendi kendine ders verip muallimlere ihtiyac bırakmadığından, bu tedris vazifemde bana istirahat ve tebrik nev'inde bir ihsan-ı ilâhî olarak bu acip hastalık benim istirahatime medar oldu.

Hem benim ruhuma geldi ki: Senin binler, belki yüz binler Saidcikler, senin bedeline ders verecek ve konuşacaklar var. İhsan-ı ilâhî ile Risale-i Nur,

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıvla.

başka ilimler gibi meşakkatli derslere muhtaç değil. أَفْإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ [Gavs-1 Geylânî'nin (kuddise sirruh) kerametkârâne cümlesi, en dehşetli zaman gibi bunda da ayn-1 hakikat olduğu görüldü.

Hem âzamî ihlâsın zedelenmemek için, şimdi düşmanlar da, dostlara inkılâp ettiği bir zamanda sohbet etmek, konuşmak, bu dünyada da uhrevî hizmetlerin bir güzel ve fâni meyvelerine vesile olabilir. O vakit, âzamî ihlâs ki, hiçbir şeye âlet olmayacak; hem vazife-i ilâhiyeye karışmamak için kader-i ilâhî hakkımdaki bu şiddetli hâlete aleyhimde değil, lehimde olarak fetva verdi, müsaade etti. Ben yanımdaki vasiyetnamemdeki evlât kabul ettiğim küçük evlâtları tevkil ediyorum. Onlarla konuşanı benimle konuşmuş gibi kabul ediyorum...

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي²

Kardeşiniz Said Nursî

Üstadımızın bu hastalığı gösteriyor ki, gizli dinsizler konuşturmamak için bir ilâç bulmuşlar, yedirmişler. Elhâsıl, Üstadımızın musafahadan, sohbetten ve konuşmaktan men edildiğini biz de görüyoruz.

Üstadımızın hizmetinde bulunan Tahirî, Zübeyir, Ceylân, Hüsnü, Bayram

~~~

Berây-ı mâlûmat hem resmî zatlara, hem dostlara mühim bir hakikati beyan ediyoruz:

Üstadımız gençliğinde ve hattâ çocukluğundan itibaren izzet-i ilmiyeyi muhafaza için şiddetle halktan istiğna ediyordu. Zekât ve sadakayı katiyen almadığı gibi –İkinci Mektupta da beyan edildiği üzere– hediyeyi kabul etmiyordu. Bu halin, şimdiki ihtiyarlık ve zayıflık zamanında devam edebilmesi için, Cenab-ı Hakk'ın rahmetiyle, o istiğna düsturu hastalığa inkılâp etti. Yani mukabilsiz bir lokma alsa, derhal hasta olur. O lokmayı yiyemiyor.

^{1 &}quot;Muhakkak ki sen, inâyet gözüyle gözetilip korunmaktasın." Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.562.

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

Üstadımız gençliğinde bu kadar muhtaç değildi. Tek başına yaşadığı zamanlar pek az bir masraf kendisine kâfi idi. Şimdi pek çok talebelerine tayın verdiği ve birkaç hastalıkla hasta bulunduğu bir zamanda, o istiğna düsturunun muhafazası için, rahmet-i ilâhiye onu mukabilsiz hediyelerden hasta ediyor.

Aynen öyle de, Üstadımıza hürmet dahi mânevî bir hediye gibi olduğundan, şiddetle nâsın hürmetinden ve elini öpmesinden kaçıyordu. Tarihçe-i Hayat'ının ve İhtiyarlar Lem'ası'nın şehadetiyle, gençliğinde emsallerinin fevkinde olarak, Siirt'in Tillo kasabasında inzivaya girmişti. Ağrı vilâyetinde Şeyh Ahmed Hânî Hazretlerinin türbesine kapandı. Rusya'ya esir düştüğünde, doksan kadar esir zabit kendisinin dinî derslerini şevkle dinledikleri halde, üsera kampında Tatarların küçük hâlî bir camiinde bir yer bularak orada yalnızlığa çekildi. İstanbul'da Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye âzâlığı gibi câzip ve şâşaalı bir hayat içinde iken, Yûşâ Tepesinde kimsesizliği tercih etti. Van'a döndüğünde pek çok eski ve yeni talebeleri arasında sürurlu bir ömrü istemeyerek Erek Dağı'ndaki bir mağaraya kapandı. En son defa otuz senede gördüğü emsalsiz zulümlerin neticesi olarak hapishanelere gönderildiği zaman, kanunen tecrid müddeti on beş gün olmasına rağmen, yirmi ay ve hattâ bütün hapis müddetince tecrid-i mutlakta tutulduğu halde kimseye şekvâ etmedi.

Bütün bu haller gösteriyor ki, Üstadımızın fıtratında inziva daima hüküm sürmüştür. Fakat ihtiyarlığında pek çok yardıma, hizmete, sohbete muhtaç olduğu bir vakitte bunun devam etmesi için, bir nevi hastalık hâleti verilmiş. Beş dakika konuşsa, şiddetli bir hararet başlıyor, sesi çıkmıyor. Hattâ Şâfiî mezhebinde olduğu için, namazda Fatiha'yı kendisi işitecek derecede okuması lâzım gelirken, hastalık sebebiyle sesi çıkmadığından, mezheb-i Hanefîyi takliden namazlarını edâ ediyor. Bu hastalığına dair iki mühim doktorun iki raporu var. İstenilirse gösterilecektir.

Şimdi Risale-i Nur'un fevkalâde fütuhatı ve âlem-i İslâm'da dahi fevkalâde bir hüsn-ü kabule mazhar olması hengâmında, düşmanlar dahi dostlara inkılâp ettiği bir zamanda Risale-i Nur'un âzamî ihlâsını –ki rıza-yı ilâhîden başka dünyevî, uhrevî hiçbir rütbeye, makama âlet etmemek– muhafaza için, dehşetli bir merdümgiriz, yani insanlardan tevahhuş ve sesi çıkmamak ve konuşmamak hastalığı ve elini öpmek, ona âdetâ bir tokat vurmak gibi dokunmak vaziyeti, katiyen bize kanaat verdi ki: Bu bir istihdâm-ı rabbânîdir. Hattâ bu hakikatlerin izharına vesile olan bir şahsı da Üstadımız helâl etti.

Hâşiye: Üstadımızdan sorduk: Neden Risale-i Nur'un şâşaalı intişarı ve düşmanların dahi mağlûp olup dostâne vaziyet aldıkları bir zamanda insanlarla görüşmüyorsunuz?

Cevaben dedi ki: "Benimle görüşmek isteyenler, ya muarızdır veya dosttur. Dost olsa, Risale-i Nur'un yüz binler nüshası benim bedelime tam konuşuyor; bana katiyen ihtiyaç bırakmamış. Görüşmek isteyen muarız olsa, bu otuz sene zarfında pek çok mahkemeler ve ehl-i vukuflar tetkik ettikleri halde, ne Nur Risalelerinde ve ne de Nur talebelerinde hiçbir suç bulamamışlar. Yirmi dört mahkeme "Risale-i Nur'da suç bulamıyoruz" dedikleri, dört mahkeme de katiyen umum Nur Risalelelerine beraat vererek kaziyye-i muhkeme haline gelen kararlarıyla bütün kitapları, mektupları sahiplerine iade etmesi, benim bedelime muarızlara tam cevap veriyor. Bana ihtiyaç kalmamış. Eğer şahsî görüşmek istenilse, bütün Nur talebeleri bir cihette bu bîçâre Said'in dâvâ vekilleri olduğu gibi, İstanbul'da ve Ankara'da avukatları bulunduğundan, isteyenler onlarla görüşebilir."

Şiddetli hastalığı ve çok ihtiyarlığı için zarurî işlerini gören Hizmetkârları

~~~

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Üstadımız ifade buyurdular ki:

Aleyhimizde olan *Cumhuriyet* gazetesi, müdafaamı çok yanlış ve gayet fena bir tarzda tağyir etmiş, hattâ "Bir cânî yüzünden on mâsuma zarar gelmemesi için" cümlesinin yerine "Bir câni yüzünden on mâsumu zulmetten kurtarmak için" gibi hezeyanlar karıştırmış. Hem de o yazdığım cevap, beş-altı sene evvel İstanbul 2. Sulh Ceza Mahkemesinde aynen söylenmiş, en mühim meselemde beraat verilmiş bir müdafaa iken, bir-iki ay evvel, bir bardak suda bir fırtına koparmak nev'inden, İstanbul seyahatimde gayet mânâsız, garazkârâne, bir savcı İsparta Müdde-i Umumîsine havale edip mânâsız benim ifademi almaya iki resmî polis memuru gönderdi. Onlara dedim: O meseleye beş sene evvel cevap verilmiştir. İşte o zamanki cevabım da budur, dedim. Onlar da kabul ettiler. Hem de makine ile çıkardılar, hem o herife de göndermişler.

¹ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

Şimdi uzak bir yerde tekrar mânâsız olarak bizden uzak bir kaymakama başkası onu vermiş. İftiracı gazete de "Onu kaymakam, savcıya vermiş" demesiyle Risale-i Nur'un bir kısım zayıf şâkirtlerine vesvese ve bir evham vermek istemiştir. Bu yazıya Nur'un çok avukatları tekzip yazsınlar. O meselenin mevzuuna dair İstanbul sıhhî heyetinden dört rapor var. Fakat lüzumsuz olduğu için, kimseye göstermeye tenezzül etmedim. Hem de lüzum olmamış.

Said Nursî

Ankara'daki iki emniyet müdürüne çok selâm ediyorum. Böyle şeylere ehemmiyet vermesinler.

Aziz, sıddık kardeşlerimiz,

Evvelen: Üstadımız leyle-i Beratınızı tebrik ediyor. Hem selâm ve dua ediyor.

Sâniyen: Diyarbakır'dan dün aldığımız mektupta ifade edildiğine göre, Diyarbakır havalisiyle beraber şarkta şimdi iki yüz kadar Nur dershaneleri açılmış. Ayrıca Diyarbakır'da kadınlara mahsus dört-beş dershane-i Nuriye varmış. İnşaallah bu büyük bir hayrın alâmetidir.

Üstadımız on sene evvel işaret ve büyük menfaatini beyan ettiği Nur medreselerinin şimdi bu zamanda açılma işi, tam tahakkuk safhasına girmiş bulunuyor. O zaman demişti: "Şimdi resmen din tedrisatı için hususî dershaneler açılmasına izin verilmesine binâen Nur şâkirtleri mümkün olduğu kadar her yerde küçücük bir dershane-i Nuriye açmak lâzımdır. Gerçi herkes kendi kendine bir derece istifade eder; fakat herkes her bir meselesini tam anlamaz. İman hakikatlerinin izahı olduğu için, hem ilim, hem mârifetullah, hem huzur, hem ibadettir. Eski medreselerde beş-on seneye mukabil, inşaallah Nur medreseleri beş-on haftada aynı neticeyi temin edecek ve yirmi senedir ediyor."

Üstadımız, Barla'daki dokuz senelik ikametgâhı olan ve Risale-i Nur'un birinci dershanesi, hem altı vilâyet genişliğindeki Medresetü'z-Zehra'nın çe-

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

kirdeği bulunan hanesini medrese-i Nuriye olarak Risale-i Nur'a vakfetmişti. Şimdi onu müteakip hem Isparta ve civarı kazaları ve bazı köylerinde, hem Diyarbakır ve Şarkta Nur dershaneleri açılmaktadır. Bu suretle o dershanelerde Nur'ların okunması ve Nur'larla meşguliyete devam edenlere ve ders alanlara talebe-i ulûm şerefini kazandırmaktadır. Talebe-i ulûmun ise, âdi harekâtı, hattâ uykusu dahi ibadet hükmüne geçtiğini bazı büyük müçtehidler beyan etmişler.¹

Sâlisen: Nur'ların radyo diliyle Anadolu ve âlem-i İslâm'a intişarının ilk mukaddimesi, mübarek leyle-i Berât'a tevafuk etmesi, bu vatan ve âlem-i İslâm hakkında Risale-i Nur lehinde büyük bir hayrın alâmeti ve işaretidir.

Kardeşleriniz Tahirî, Zübeyir, Sungur, Ceylân, Bayram

Hâşiye: Bu mektup aynı zamanda telgrafla veya mektupla Üstadımızın leyle-i Beratlarını tebrik eden kardeşlerimize cevaptır.

Umum dostlarıma ve Nur kardeşlerime bu vasiyeti ilân ediyorum:

Ben şahsım itibarıyla vazife-i Nuriyeyi yapmaya tâkatim kalmamış. Belki ihtiyaç da kalmamış. Hem müteaddit tesemmümlerle ve çok ihtiyarlık vaziyetiyle ve hastalıkla, şimdiki hayatta kalmak, tahammülüm kalmamış gibidir. Şayet müştak olduğum ölüm elime geçmese de, zâhirî hayatımda ölmüşüm gibi, diye bu vasiyetimi yazıyorum.

Hâlık-ı Rahmân-ı Rahîme hadsiz şükür olsun ki, bundan altmış-yetmiş sene evvel hilâf-ı âdet olarak tahsil-i ilim, hususan ilm-i imanî yolunda baş-kaların muavenetine yalvarmamak ve tam fakr-ı haliyle beraber Eski Said çocukluk, gençlik zamanında talebelerine tayınlarını kendi vermeye çalıştığı ve ancak kısa bir zaman beş tayın kabul edip mütebâki talebelerine, bazen

Bkz.: el-Gazâlî, İhyâu ulûmi'd-dîn 4/182; İmam Rabbânî, Mektubat 1/47 (33. Mektup).

 $^{^{2}\,\,}$ Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

³ Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

yirmi-otuz talebesine tayın verdiğinden, ilmi, vasıta-yı cer etmeye o talebeler mecbur olmadılar. İktisat ve kanaatle o zaman muvaffak oldukları gibi, Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki, Eski Said gibi şimdi Risale-i Nur kendi hakikî talebelerinin tayınlarını neşriyatıyla mükemmel vermeye başlamış. Âzamî ihlâsı kırmamak için, Risale-i Nur has talebelerine, hususan nafakasını tedarik edemeyenleri tam tamına idare edecek derecede Risale-i Nur'un satılan nüshalarının beşten birisi Risale-i Nur'un hakkı olduğu cihetle, şimdi elli-altmış talebesine kâfi sermayesi çıkıyor. Benim (bîçâre Said'in) içinde hiçbir hakkı yoktur. Yalnız Risale-i Nur'un kıymettar hâsiyeti ve şâkirtlerinin şahs-ı mânevisinin kemâl-i sadakati bu mânevî Nur bayramına vesile oldu.

Şimdi bütün talebelerin fevkinde diyerek değil, benim en yakınımda, hizmetimde olup bir derece tam tarz-ı hareketimi bilenler ve yakından görenler içinde, dört-beş adamı mutlak vekil yapıyorum. Ben ölsem veya hayatta şuursuz kalsam, Nur'lara karşı hizmetimin tarzını bilerek tam yapabilsinler. Şimdilik Tâhirî, Sungur, Ceylân, Hüsnü ve bir-iki adam daha mutlak vekilim olarak vasiyet ediyorum. Şimdi Risale-i Nur'un satılan nüshalarının sermayesi, Risale-i Nur'un malıdır. Said de bir hizmetkârdır. Hayatta tayınını alabilir. Hattâ bugünlerde ölüm bana çok yakın göründü. Ben de altı vilâyette bulunan elli-altmış talebeyi iki-üç sene Nur sermayesinden tayınını vermek kat'î niyet ederken, belki bazılarını bazı mâniler onları talebelik hizmetinden vaz-qecirecek, diye vazqeçtim. Şimdi vasiyetimi yazdım.

Said Nursî

Hâşiye: Gavs-ı Âzam Şeyh-i Geylânî (radiyallâhu anh) Risale-i Nur'a ve Müellifine işaret ettiği keramet-i gaybiyesinde bir fıkrada اتَعِيشُ سَعِيدُ diye "maişet hususunda saadetle yaşayacağını ve en mesut olacağını" haber vermiş. Hâlbuki biz Üstadımızın fakr u istiğnasını şimdiye kadar zâhiren buna muhalif görüyorduk. Gavs-ı Âzamın bu ihbar-ı gaybiyesi Üstadımızın hayatında şimdi bilfiil görülmüş ki, küçüklüğünde, daha on yaşında iken amcasının çorbasını içmezdi, minnet altına girmezdi. Ve ders verdiği eski talebelerinin maişetini de kendisi deruhte ederdi. Aynen şimdi de elli-altmış talebesinin tayınlarını vermesi, o gaybî ihbarın tam tahakkuk ve tezahür ettiğini göstermiştir.

Tahirî, Sungur, Ceylân

~~~

Bkz.: el-Gümüşhânevî, Mecmûatü'l-ahzâb (Evrâd-ı Şâzelî) s.562.

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Ecel muayyen olmadığı için, benim şiddetli hastalığım her vakit gelebilir diye, evvelce yazdığım vasiyetnamelerimi teyiden bu vasiyetname de şiddetli, dahilî bir hastalığımdan ihtar edildi. Ben de beyan ediyorum ki:

Benim vefatımdan sonra, benim emaneten elimde bulunan Risale-i Nur sermayesi, hem mucizâtlı Kur'ânımızı tab' ettirmek için Eskişehir'de muhafaza edilen sermaye, o Kur'ân'ın tevafukla ve fotoğrafla tab'ına ait.2(Hâşiye) Yanımızdaki sermaye ise, Risale-i Nur'un sermayesidir. O sermaye, Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükür olsun ki, yetmiş küsûr sene evvel, o zamanın âdetine muhalif olarak, kendim fakirliğimle beraber onların tayınlarını verdiğime bir ihsan ve lütf-u rabbânî olarak, o zamandan elli-altmış sene sonra Cenab-ı Erhamürrâhimîn o örfî âdete muhalif kaidemi, mânevî ve geniş Medresetü'z-Zehra'nın hâlis ve nafakasını temin edemeyen ve zamanını Risale-i Nur'a sarf eden talebelerine aynen ve eski zaman ihsan-ı ilâhî neticesi olarak şimdi yanımızdaki sermaye onların tayınlarıdır ve tayınlarına sarf edilecek. Ve kaç senedir benim yaptığım gibi, benim mânevî evlâtlarım, benim vereselerim aynen öyle yapmak vasiyet ediyorum. İnşaallah tam Risale-i Nur intişara başlasa, o sermaye şimdiki fedakâr, kendini Risale-i Nur'a vakfeden şâkirtlerden cok ziyade fedakâr talebelere kâfi gelecek ve mânevî Medresetü'z-Zehra ve medrese-i Nuriye çok yerlerde açılacak, benim bedelime bu hakikate, bu hale mânevî evlatlarım ve has ve fedakâr hizmetkârlarım ve Nur'a kendini vakfeden kahraman ve herkesçe mâlûm kardeşlerim bu vasiyetin tatbikine yardımlarını rica ediyorum. Risale-i Nur itibarıyla bana hiç ihtiyaç kalmadığı için, âlem-i berzaha gitmek benim için medâr-ı sürurdur. Siz mahzun olmayınız. Belki beni tebrik ediniz ki, zahmetten rahmete gidiyorum.

> Çok hasta Said Nursî

Evet, biz Üstadımızın bu vasiyetine şahidiz.

Emirdağlı Çalışkan, Mustafa Acet, Safranbolulu Hüsnü, Ermenekli Zübeyir, Çoğollu Bayram

~~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² (Hâşiye) On bin liradır.

Aziz, muhterem kardeşimiz Tahsin Bey,

Leyle-i Kadrinizi tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz. Üstadımız size hususî selâm ediyor. Dedi ki:

"Tahsin'in neşrettiği *Tarihçe-i Hayat* yirmi büyük mecmua kadar fayda verdi, fütuhat yaptı. Şimdi bir parça ilişmelerine katiyen merak etmesin. Nazar-ı dikkati celb ettiği için, büyük bir ilânname hükmüne geçti. Şimdiye kadar nasıl ki yirmi senedir yirmi büyük mecmua perde altında intişar etmesiyle çok büyük fütuhata medar oldu. *Tarihçe-i Hayat*'ın da perde altında intişarı inşaallah aynı neticeyi verecek."

Sâniyen: Madem Cenab-ı Hak sizi Ankara'da Risale-i Nur'un başkumandanı olarak ihsan etmiş; Risale-i Nur'un, Kur'ân'ın kırk vech-i i'câzından bir vechi olan nazmını beyan eden İşârâtü'l-i'câz tefsirinin neşri de size müyesser oldu. O vech-i nazım yedi kısımdır. Bir kısmı tevafukattır. Tevafukatın bir nevi de Lafza-yı Celâl'de görülen zâhir tevafukattır. İşte, mucizâtlı Kur'ân'ımız bu tevafukatı gösteriyor. İnşaallah bu mucizâtlı Kur'ân'ın neşri ve tab'ı da size nasip olacak.

Evvelce Üstadımız on bin lira size göndermişti. Şimdi de Kur'ân'ın âyetlerine tam muvafık olarak² 6666 lirayı ki bu para, talebelerin iki senelik tayınatından fazla kalan paradır. Bunda bir sırr-ı azîm var, aynı altın para gibi mübarektir. Başkasına sarf etmemek lâzımdır. Size, Kur'ân'ın bazı cüzleriyle birlikte gönderiyoruz ve pek çok selâm ediyoruz.

اَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي³

Kardeşleriniz Tâhirî, Zübeyir, Ceylân, Sungur

~~

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Kur'ân âyetlerinin tamamı 6200 küsûrdur. Fakat bazı müfessirler Kur'ân'da 6666 âyet olduğunu belirtmiş ve bunu da şu şekilde açıklamışlardır: Bin âyet emir; bin âyet nehiy; bin âyet vaad; bin âyet vaîd; bin âyet haber; bin âyet kasas; beş yüz âyet helâl-haram ihtiva eden ahkâm; yüz âyet dua ve tesbih; altmış altı âyet de nâsih ve mensûhtur. (el-Kermî, en-Nâsih ve'l-mensûh 1/240; Muhammed Bedreddin, Ebdeu'l-beyân s.3-4)

Kendinden başka her şeyin fâni olduğu gerçek Bâkî, Allah'tır.

باسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹

Ankara'ya bu defa geldiğimin mühim bir sebebi, İslâmiyet'e ciddî taraftar Dahiliye Vekili Namık Gedik'i görmek ve İslâmiyet'in kahramanı olan Adnan Bey'e ve Tevfik İleri gibi mühim zatlara bir hakikati söylemektir ki:

Hem Demokrata ezan-ı Muhammedî gibi çok kuvvet vermek ve Risale-i Nur'un neşrine müsaadesi gibi çok taraftar olmak ve âlem-i İslâm'ı, hattâ bir kısım Hıristiyan devletlerini de memnun etmek için, Ayasofya'yı muzahrafattan temizleyip ibadet mahalli yapmaktır. Bu ise, bu mesele için otuz sene siyaseti terk ettiğim halde, bu nokta hatırı için Namık Gedik'i görmek istedim ve geldim. Adnan Bey, Namık Gedik ve Tevfik İleri gibi zatların hatırı için başka yere gitmedim.

Hem Risale-i Nur, Kur'ân'ın kanun-u esasiyesiyle bütün Anadolu ve vilâyât-ı şarkiyede âsâyişi temin eden Risale-i Nur'un 500 bin nüshası komünistliği susturduğu gibi, âsâyişi temin ettiğine bir delili budur ki:

On küsûr sene evvel Afyon Müdde-i Umumîsi: "600 bin fedakâr talebesi var; 500 bin nüsha Risale-i Nur'dan neşretmiş. Belki âsâyişe zarar gelir." dedi.

Ona karşı Said demiş ki: "Mâdem 600 bin fedakâr talebesi var. Bu on beş senedir bana bu kadar zulmediliyor. Birtek vukuatı hiçbir zabıta ve mahkeme gösteremedi."

Hem dedim: "Ey müdde-i umumî! Eğer bin müdde-i umumî, bin emniyet müdürü kadar âsâyişin teminine Risale-i Nur hizmet etmemişse, Allah beni kahretsin. Siz de bana ne ceza verirseniz verin!" dedim. O bu sözüme karşı hiçbir çare bulamadı.

Yalnız bir-iki sene sonra Nur'un bir küçük talebesi Risale-i Nur'a zarar gelecek zannıyla kendini intihar edecekti ki, tab' ettiği bir küçük risaleye zarar gelmesin. Sonra Üstadı onu men etti ve küçücük bir hâdise oldu ve ikisi de barıştırıldı.

Hâlbuki bir Üstadın on tane fedakâr talebesi bulunsa –hattâ biri selâm etmiş tokat vurulmuş, biri elini öpmüş tahkir edilmiş– hiçbir fedakârı, âsâyişe ilişmemek için sükût etmişler. Said'den işitmişler ki, "Benim yüz ruhum olsa âsâyişe feda ediyorum." Onun için وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرِى ^{2} kanun-u esasiyesiyle,

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

^{2 &}quot;Hiçbir günahkâr, başkasının günahını yüklenmez." (En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38)

beş câni yüzünden doksan mâsuma zarar gelmemek, bir câni yüzünden on mâsum çoluk-çocuk, peder ve validelerine zulmetmemek için, Risale-i Nur iman hizmetiyle beraber âsâyişi tamamıyla temin edip herkesin kalbinde fenalığa karşı bir yasakçı bırakıyor. Ben de bin ruhum olsa, Kur'ân'ın bu kanun-u esasiyesine feda ettiğimi *Tarihçe-i Hayat isbat* ediyor ve meydandadır. Ve mahkemeler de kabul etmişler.

Hattâ tezahüre bir riyakârlık, bir hodfuruşluk, bir enaniyet mânâsını verip halklarla görüşmeyi de terk ettiği ve rahmet-i ilâhînin ihsanıyla sesi de kesilmiş ki, dostlarla görüşmeye mecbur olmasın ve hatırları da kırılmasın.

Said Nursî

بِاسْمِهٖ سُبْحَانَهُ¹ اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا²

Gayet şiddetli hasta Üstadımıza mühim, resmî bir zattan bir mektup geldi. Diyor ki: "*Tarihçe-i Hayat*'ın neşrolunmaması için eski partinin mühim adamları, büyük bir tâvizle eski partinin bazı memurlarını bu hataya sevk etmişler..."

Üstadımız da dedi ki: "Bu *Tarihçe-i Hayat*'ın en mühim kısmı üç defa *Sebilürreşad* tarafından, dört defa da otuz-kırk seneden beri hem eski harf, hem yeni harfle neşredilmiş ve içindeki müdafaat parçaları da müteaddit mahkemelerin huzurunda okunmuş ve resmen de neşredilmiş. Yeni olarak, Medine-i Münevvere gibi hariç yerlerden bir-iki âlim zatın, izah ve teşekkür nevinden birkaç hakikatli mektupları var. Onun için mahkemelerin resmen bunlara ilişecek hiçbir ciheti yok.

Sâniyen: Risale-i Nur, kırk-elli senede bütün ehl-i siyasetin tazyikatı altında tek başına âlem-i İslâm'da harika bir tarzda neşrolduğu hâlde, şimdi milyonlar nâşirleri varken, değil eski bir parti, dünya toplansa ona karşı bir sed çekemez, mümkün değil. Belki bir ilânnâme hükmüne geçer. Onun için, Nur talebeleri müteessir olmasınlar...

Her türlü noksan sıfatlardan uzak olan Allah'ın adıyla.

² Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi; sonsuza kadar sürekli üzerinize olsun.

Sâlisen: Hem eski partinin bana karşı zulümlerini helâl ettiğim, hem Kur'ân'ın bir kanun-u esasiyesi olan أَخْرُى أُخْرُى yani, "Birisinin hatası ile başkası, partisi, akrabası mesul olmaz, olamaz" diye, hem Anadolu, hem vilâyet-i şarkıyede Risale-i Nur'la neşredildiği sebebiyle, âsayişe tam kuvvetli bir tarzda hizmet edilmiş. Demek bir mânevî zabıta hükmünde, herkesin kalbinde bir yasakçı bırakıyor. Bu noktaya binâen, Risale-i Nur eski partinin dört-beş hatasını yüz derece ziyadeleştirmeye mânidir. Yüzde beş adamın hatasını doksan beşe de verip yirmi otuz derece ziyadeleştirmemiş. Onun için umum o partinin ekserisi iktidar partisi kadar Risale-i Nur'a minnettar olmak lâzımdır. Çünkü bu dersi, bu kanun-u esasiye-i Kur'âniye'yi Risale-i Nur ders vermeseydi, o beş adamın hatası binler adamı da hatakâr yapardı.

Râbian: Katiyen tahakkuk etmiş ki; Risale-i Nur hariçten hücum eden küfr-ü mutlaka karşı bu milleti ve âlem-i İslâmiyet'i muhafaza edecek Kur'ân-ı Hakîm'in mucize-i mâneviyesinden bir derstir ki, dinsiz filozoflardan hiçbirisi ona karşı mukabele çaresi bulamadılar. Katiyen haber aldık ki: Hariçte bazı yerde bir milyon gençler "Müsalemet-i umumiyeyi temin edecek Risale-i Nur'dur" demişler. Sulh-u umumî taraftarı Almanya ve Amerika gibi bazı ecnebîlerin de Risale-i Nur'u tercümeye başladığını haber aldık.

Hâmisen: Eğer resmî adamlar bazı yeni kanunlara yanlış mânâlar verip bir-iki satırına ilişseler, benim bedelime deyiniz ki: "Bir adamın hatasıyla yirmi bin komşusu cezalandırılır mı, hapsedilir mi? Dünyada böyle hükmeden hiçbir kanun var mı?"

Işte her sayfası yirmi satır olan beş yüz sayfalık bir kitabın bir satırında bir adama şiddetli tokat vurmuşsa, evvelâ, isim muayyen değil, orada mesuliyet yok... Şayet olsa da, sansür gibi o satır silinir. O kitabı müsâdere etmek, on bin adamı hapse sokmak gibi kâinatta işitilmemiş bir kanunsuzluk, bir zulüm olduğu gibi, öteki yirmi bin satırlar şimdiye kadar yirmi bin adamın imanını kuvvetlendirdiği cihetle, yirmi bin hasene ve iyilik olduğundan, elbette o hatayı ve seyyieyi affettirir.

Ben şiddetli hasta olmasaydım daha konuşacaktım. Siz hizmetkârlarım tashih ve ıslah edersiniz. Hattâ münasip görseniz, mânen polislerin bir vazifesini gören Risale-i Nur'un âsayiş hizmetinde polislere büyük bir kuvvet olan derslerine polisler herkesten ziyade taraftar olmak lâzım gelirken, şimdi

¹ En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

resmen taharri memuru suretinde, polislik aleyhinde olan bu hizmeti polislere vermeye ruhum razı değil. Onlara umumen hakkımı helâl ettiğimi söylersiniz.

Sâdisen: Şiddetli bir teessüfle, leyle-i Miraç vaktinde Mirac-ı Şerif, şuhûr-u selâse hürmetine vesile beklerken, *Tarihçe-i Hayat* hasebiyle taharrî hâdisesi şiddetli bir keder verdi. "Sadaka belâyı def eder" mealindeki hadis-i sahihin hükmüyle, Risale-i Nur Anadolu için belâları def eder bir sadaka hükmüne geçtiği, ona beraatler ve serbestiyetler verildiği zaman belâların def edilmesi, ona hücum edildiği zaman belâların gelmesi yüz hâdisesi var ki, bazen zelzele ve fırtınalarla kaydedildiği gibi, bu defa da hayatımda görmediğim tahte's-sıfır on sekiz dereceye yakın bir soğuk, taarruz ve taharrînin aynı vaktınde geldi.

Üstadımız şiddetli hastalığından fazla konuşamadı. Hasta halinde hizmetkârına dedi: "Merak etmemeleri için berây-ı mâlûmat bazı dostlara ve bazı resmî zatlara gönderirsiniz."

> Şiddetli hasta Üstadımızın Hizmetkârı

Evet, hizmetkârımın yazdığı doğrudur.

Said Nursî

~***

Müdde-i umumîler hakkında Üstadımızın garip bir hâlet-i ruhiyesini beyan etmek zamanı geldi. Bana dedi ki:

Otuz-kırk sene bu tazyikatımda, hukukullah mânâsında olan hukuk-u âmme namındaki vazifelerle muvazzaf olan savcılar ekser hapislerimde, nef-yimde şiddetlerini gördüğüm halde onlara karşı bir hiddet, bir küsmek bana gelmiyordu.

Sonra görüyordum: Onların zâhirî şiddetine sebep olan kusurları kendilerinde görmüyordum. Fakat, çok defa bir zaman sonra, kader-i ilâhînin başka kusuratıma binâen şefkat tokadının öyle savcıların eliyle geldiğini gördüm. Kader adalet yaptığı için, o şefkat tokadını ruh ve kalbimle kabul ettim. Zâhirî sebebe binâen savcıların şiddetini helâl ediyorum. Şimdi, Cenab-ı Hakk'a şü-

Bkz.: Hatib el-Bağdâdî, Târîhu Bağdâd 8/207; el-Münâvî, Feyzu'l-kadîr 4/236; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/30.

kür, o müdde-i umumîlerin bir kısmı, vazifeleri olan hukuk-u umumiyenin müdafaası, hukukullah nev'inden olduğu cihetle, bana karşı şiddet değil, bilakis hakikî adalet noktasında, umum İslâmiyet'e ve belki insaniyete de menfaati olan Risale-i Nur'un hizmet-i imaniyesi cihetiyle şiddeti bırakıp kader-i ilâhînin şefkat tokadına bakar gibi zâhirî tâzip, hakikaten yardım hükmüne geçtiği için, ben de bu sırr-ı azîm münasebetiyle, bütün böyle müdde-i umumîlere karşı bir dostluk ve dua etmek vaziyetini aldım. Zâhiren bana karşı şiddet-i hüküm görünen hâlât, o hizmet-i imaniyeye bir ilânname hükmüne geçti.

Ben de şimdi onlara, hukuk-u âmmenin hukukullah hükmüne geçtiğini bilenlere, umumen selâm ve dua ediyorum. Bana olan şiddetlerini umûmen helâl ediyorum.

Said Nursî

Üstadımızın sizlere yazdığı aynı hakikat olan bu mektubunu arz ediyorum.

Talebesi Sungur

~~~

Bediüzzaman Said Nursî'nin Gazetelere Bir Mektubu

(Bize ait meseleleri yazan gazetelere hitaben yazdığım bu yazıyı neşretseler, bugünlerde olan aleyhimdeki isnadlarını helâl edeceğim. Şiddetli hastalığıma binâen bu kısacık mektubumu o gazeteler neşretsinler ki; bizi düşünen kardeşlerim kederlenmesin.)

Evvelâ: Bugünlerde olan meseleler için merak etmeyiniz. Hakkımızda tecellî eden inâyet ve rahmet-i ilâhiye ile bu büyük bir hayırdır. Hem hasta olduğumdan konuşmaya ve görüşmeye de tahammül edemiyorum. Şimdi Risale-i Nur'un dahil ve hariçteki fevkalâde intişarı ve geniş fütuhatıyla düşmanlar da dost olmuşlar. Herkesin konuşmak istemesine mukabil, inâyet-i ilâhiye ile sesim de kısılmış ki, daha Risale-i Nur bana ihtiyaç bırakmadığından görüşüp konuşamıyorum.

Beni altı vilâyetten davet etmeleri üzerine giderken önümüze gelen ve Risale-i Nur'un ve mesleğimin hakikatini anlayan dost memurlar, Emirdağ'da istirahat etmemi ve şimdilik Emirdağ'da kalmamı hükûmetin rica ettiğini bildirdiler. Zaten görüşmeye ve konuşmaya tahammül edemediğimden, hakkımdaki bu dostane teklif ve vaziyet bir inâyet oldu ki, beni davet eden çok

vilâyetlerdeki hakikî kardeşlerimin hatırları kırılmasın. Hem bazı vilâyetlere gidip diğer vilâyetlere gidemediğimden ileri gelen vaziyetimle, yüz binlerle hakikî fedakâr talebelerim gücenmesinler.

Sâlisen: Her yerde Risale-i Nur'un intişarı ve okunması ve pek fazla müştakları bulunması dolayısıyla, benimle görüşmek ve konuşmak ve dâvet etmek arzu ediyorlardı. Bu vaziyette, yirmi vilâyete gitmemin zarureti vardı. Ancak Risale-i Nur'un tab' edildiği yerler olan Ankara, İstanbul ve Konya'ya gittim.

Beni Emirdağ'a çeviren dostlara şunu derim ki: Hakkımdaki bu muamele bir inâyet ve rahmet-i ilâhiyeye vesile oldu. Sıkılmıyorum. Yalnız benim yirmi sene kaldığım İsparta vilâyetinde iki senelik kira ettiğim bir evim ve orada bazı eşyalarım var. Oranın havası da bir parça hastalığıma yarıyor. Hükûmetin müsaadeleriyle bir ay Emirdağ'da, bir ay da kiraladığım İsparta'daki evimde bulunmak arzu ediyorum.

Bediüzzaman Said Nursî

~~eo~~

^{1 &}quot;Hiçbir günahkâr, başkasının günahını yüklenmez." (En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38)

Umum Nur Talebelerine Üstad Bediüzzaman'ın Vefatından Önce Vermiş Olduğu En Son Derstir

Aziz kardeşlerim,

Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı ilâhîye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır, vazife-i ilâhiyeye karışmamaktır. Bizler âsâyişi muhafazayı netice veren müsbet iman hizmeti içinde her bir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.

Meselâ, kendimi misal alarak derim: Ben eskiden beri tahakküme ve terzile karşı boyun eğmemişim. Hayatımda tahakkümü kaldırmadığım, birçok hâdiselerle sabit olmuş. Meselâ, Rusya'da kumandana ayağa kalkmamak, Divan-ı Harb-i Örfî'de idam tehdidine karşı mahkemedeki paşaların suâllerine beş para ehemmiyet vermediğim gibi, dört kumandanlara karşı bu tavrım, tahakkümlere boyun eğmediğimi gösteriyor. Fakat bu otuz senedir müsbet hareket etmek, menfî hareket etmemek ve vazife-i ilâhiyeye karışmamak hakikati için, bana karşı yapılan muamelelere sabırla, rıza ile mukabele ettim. Cercis (aleyfiisselâm) gibi ve Bedir, Uhud muharebelerinde çok cefa çekenler gibi, sabır ve rıza ile karşıladım.

Evet, meselâ seksen bir hatasını mahkemede isbat ettiğim bir müdde-i umumînin yanlış iddiaları ile aleyhimizdeki kararına karşı, beddua dahi etmedim. Çünkü asıl mesele bu zamanın cihad-ı mânevîsidir. Mânevî tahribatına karşı sed çekmektir. Bununla dahilî âsâyişe bütün kuvvetimizle yardım etmektir.

Evet, mesleğimizde kuvvet var. Fakat bu kuvvet, âsâyişi muhafaza etmek içindir. ^{1} وَلَا تَرْرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُحْرَى düsturu ile ki: "Bir câni yüzünden onun kardeşi, hanedanı, çoluk-çocuğu mesul olamaz." İşte bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle âsâyişi muhafazaya çalışmışım. Bu kuvvet dahile karşı değil, ancak hâricî tecavüze karşı istimal edilebilir. Mezkûr âyetin düsturuyla vazifemiz, dahildeki âsâyişe bütün kuvvetimizle yardım etmektir. Onun içindir ki, âlem-i İslâm'da âsâyişi ihlâl edici dahilî muharebat ancak binde bir olmuştur. O da aradaki bir içtihad farkından ileri gelmiştir. Ve cihad-ı mâneviyenin en büyük şartı da vazife-i ilâhiyeye karışmamaktır ki, "Bizim vazifemiz hizmettir; netice Cenab-ı Hakk'a âittir. Biz vazifemizi yapmakla mecbur ve mükellefiz."

En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38.

Ben de Celâleddin Harzemşah gibi, "Benim vazifem hizmet-i imaniyedir; muvaffak etmek veya etmemek Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir." deyip ihlâs ile hareket etmeyi Kur'ân'dan ders almışım.

Haricî tecavüze karşı kuvvetle mukabele edilir. Çünkü düşmanın malı, çoluk çocuğu ganimet hükmüne geçer. Dahilde ise öyle değildir. Dâhildeki hareket, müsbet bir şekilde mânevî tahribata karşı mânevî, ihlâs sırrıyla hareket etmektir. Hariçteki cihad başka, dahildeki cihad başkadır. Şimdi milyonlar hakikî talebeleri Cenab-ı Hak bana vermiş. Biz bütün kuvvetimizle dahilde ancak âsâyişi muhafaza için müsbet hareket edeceğiz. Bu zamanda dahil ve hariçteki cihad-ı mâneviyedeki fark pek azîmdir.

Bir mesele daha var; o da çok ehemmiyetlidir: Hükm-ü Kur'ân'a göre, bu zamanda mimsiz medeniyetin icâbâtından olarak hâcât-ı zaruriye dörtten yirmiye çıkmış. Tiryakilikle, görenekle ve itiyadla hâcat-ı gayr-i zaruriye, hâcât-ı zaruriye hükmüne geçmiş. Âhirete iman ettiği hâlde, "Zaruret var" diye ve zaruret zannıyla dünya menfaati ve maişet derdi için dünyayı âhirete tercih ediyor.

Kırk sene evvel, bir başkumandan beni bir parça dünyaya alıştırmak için bazı kumandanları, hattâ hocaları benim yanıma gönderdi. Onlar dediler:

"Biz şimdi mecburuz. أِنَّ الضَّرُورَاتِ تُبِيحُ الْمَحْظُورَاتِ. kaidesiyle, Avrupa'nın bazı usullerini, medeniyetin icaplarını taklide mecburuz." dediler.

Ben de dedim: "Çok aldanmışsınız. Zaruret sû-i ihtiyardan gelse, katiyen doğru değildir; haramı helâl etmez. Sû-i ihtiyardan gelmezse, yani zaruret haram yoluyla olmamışsa zararı yok. Meselâ; Bir adam sû-i ihtiyarıyla haram bir tarzda kendini sarhoş etse ve sarhoşlukla bir cinayet yapsa, hüküm aleyhine câri olur, mâzur sayılmaz, ceza görür. Çünkü sû-i ihtiyarıyla bu zaruret meydana gelmiştir. Fakat bir meczup çocuk cezbe halinde birisini vursa, mâzurdur. Ceza görmez. Çünkü ihtiyarı dahilinde değildir."

İşte, ben o kumandana ve hocalara dedim: "Ekmek yemek, yaşamak gibi zarurî ihtiyaçlar haricinde başka hangi zaruret var? Sû-i ihtiyardan, gayr-i meşru meyillerden ve haram muamelelerden tevellüd eden hareketler, haramı helâl etmeye medar olamazlar. Sinema, tiyatro, dans gibi şeylerde tiryaki olmuşsa, mutlak zaruret olmadığı ve sû-i ihtiyardan geldiği için, haramı helâl etmeye

^{1 &}quot;Zarûretler, haramı helâl derecesine getirir." (eş-Şâtıbî, el-Muvafakât 4/145; İbnü'l-Hümâm, Fethu'l-kadîr 4/348; Aliyyülkârî, el-Masnû' s.121; el-Aclûnî, Keşfü'l-hafâ 2/35)

sebep olamaz. Kanun-u beşerî de bu noktaları nazara almış ki, ihtiyar haricinde zaruret-i kat'iye ile, sû-i ihtiyardan neş'et eden hükümleri ayırmıştır. Kanun-u ilâhîde ise, daha esaslı ve muhkem bir şekilde bu esaslar tefrik edilmiş."

Bununla beraber zamanın ilcaatıyla zaruretler ortalıkta zannederek bazı hocaların bid'alara taraftarlığından dolayı onlara hücum etmeyiniz. Bilmeyerek "Zaruret var" zannıyla hareket eden o bîçârelere vurmayınız. Onun için kuvvetimizi dahilde sarf etmiyoruz. Bîçâre, zaruret derecesine girmiş, bize muhalif olanlardan hoca da olsa onlara ilişmeyiniz. Ben tek başımla daha evvel aleyhimdeki o kadar muarızlara karşı dayandığım, zerre kadar fütur getirmediğim, o hizmet-i imaniyede muvaffak olduğum hâlde, şimdi milyonlar Nur talebesi olduğu hâlde, yine müsbet hareket etmekle onların bütün tahkiratlarına, zulümlerine tahammül ediyorum.

Biz dünyaya bakmıyoruz. Baktığımız vakit de onlara yardımcı olarak çalışıyoruz. Âsâyişi muhafazaya müsbet bir şekilde yardım ediyoruz. İşte bu gibi hakikatler itibarıyla, bize zulüm de etseler hoş görmeliyiz.

Risale-i Nur'un neşri her tarafta kanaat-i tamme verdi ki, Demokratlar dine taraftardırlar. Şimdi bir Risaleye ilişmek, vatan, millet maslahatına tamamen zıttır.

Bir mahrem risale vardı ki, o mahrem risalenin neşrini men etmiştim. "Öldükten sonra neşrolunsun." demiştim. Sonra mahkemeler alıp okudular, tetkik ettiler, sonra beraat verdiler. Mahkeme-i Temyiz o beraati tasdik etti. Ben de bunu dahilde âsâyişi temin için ve yüzde doksan beş mâsuma zarar gelmemesi için neşredenlere izin verdim. "Said, meşveretle neşredebilir." dedim.

Üçüncü mesele: Şimdi küfr-ü mutlak, öyle cehennem-i mânevî neşrine çalışıyor ki, kâinatta hiçbir kâfir ona yanaşmamak lâzım geliyor. Kur'ân'ın "rahmeten lil'âlemîn" olduğunun bir sırrı budur ki: Nasıl müslümanlara rahmettir; âhirete iman, Allah'a iman ihtimalini vermesiyle de, bütün dinsizlere ve bütün âleme ve nev-i beşere rahmet olmasına bir nükte, bir işarettir ki, o mânevî cehennemden dünyada da onları bir derece kurtarmış. Hâlbuki şimdi fen ve felsefenin dalâlet kısmı, yani Kur'ân'la barışmayan, yoldan çıkmış, Kur'ân'a muhalefet eden kısmı, küfr-ü mutlakı komünistler tarzında neşre başladılar. Komünistlik perdesinde anarşistliği netice verecek bir surette münafıklar, zındıklar vasıtasıyla ve bazı müfrit dinsiz siyasetçiler vasıtasıyla neşir ile aşılanmaya başlandığı için, şimdiki hayat, dinsiz olarak kabil değildir, yaşamaz. "Dinsiz bir millet yaşamaz." hükmü bu noktaya işarettir. Küfr-ü mutlak

olduğu zaman, hakikat-i hâlde yaşanmaz. Onun için, Kur'ân-ı Hakîm, bu asırda bir mucize-i mâneviyesi olarak Risale-i Nur şâkirtlerine bu dersi vermiş ki, küfr-ü mutlaka, anarşistliğe karşı sed çeksin. Hem çekmiş. Evet Çin'i, hem yarı Avrupa'yı ve Balkanları istilâ eden bu cereyana karşı bizi muhafaza eden Kur'ân-ı Hakîm'in bu dersidir ki, o hücuma karşı sed çekmiş, bu suretle o tehlikeye karşı çare bulmuştur.

Demek bir müslüman mümkün değil, başka bir dine girip, ya Hıristiyan ve Yahudi, hususan bolşevik gibi olmak... Çünkü bir İsevî, müslüman olsa, İsâ (aleyhisselâm)'ı daha ziyade sever. Bir Mûsevî, müslüman olsa, Mûsâ (aleyhisselâm)'ı daha ziyade sever. Fakat bir müslüman, Muhammed (aleyhissalâtü vesselâm)'ın zincirinden çıksa, dinini bıraksa, daha hiçbir dine girmez, anarşist olur; ruhunda kemâlâta medar hiçbir hâlet kalmaz. Vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur.

Onun için, Cenab-ı Hakk'a şükür, Kur'ân-ı Hakîm'in işârât-ı gaybiyesi ile, kahraman Türk ve Arap milletleri içinde lisân-ı Türkî ve Arabî ile bu asrı kurtaracak bir mucize-i Kur'âniye'nin Risale-i Nur namıyla bir dersi intişara başlamış. Ve on altı sene evvel 600 bin adamın imanını kurtardığı gibi, şimdi milyonlardan geçtiği sabit olmuş.

Demek Risale-i Nur, beşeri anarşistlikten kurtarmaya bir derece vesile olduğu gibi, İslâm'ın iki kahraman kardeşi olan Türk ve Arab'ı birleştirmeye, bu Kur'ân'ın kanun-u esasîlerini neşretmeye vesile olduğunu düşmanlar da tasdik ediyorlar.

Madem bu zamanda küfr-ü mutlak Kur'ân'a karşı çıkıyor. Küfr-ü mutlakta cehennemden ziyade dünyada da daha büyük bir cehennem var. Çünkü ölüm madem öldürülmüyor. Her gün beşerde otuz bin cenaze ölümün devamına şehadet ediyor. Bu ölüm küfr-ü mutlaka düşenlere, yahut taraftar olanlara, hem şahsın idam-ı ebedîsi ve bütün geçmiş, gelecek akrabalarının da idam-ı ebedîsi olarak düşündüğü için, cehennemden on defa daha fazla dehşetli cehennem azâbı çeker. Demek o cehennem azâbını küfr-ü mutlakla kalbinde duyuyor. Çünkü her bir insan akrabasının saadetiyle mesut, azabıyla muazzep olduğu gibi Allah'ı inkâr edenlerin itikadlarınca bütün o saadetleri mahvoluyor, yerine azaplar geliyor. İşte bu zamanda, bu dünyada bu mânevî cehennemi insanların kalbinden izale eden tek bir çaresi var. O da Kur'ân-ı Hakîm'dir. Ve bu zamanın fehmine göre onun bir mucize-i mâneviyesi olan Risale-i Nur eczalarıdır.

Şimdi Allah'a şükrediyoruz ki, siyasî partiler içinde bir parti, bir parça bunu hissetti ki, o eserlerin neşrine mâni olmadı; hakâik-i imaniyenin dünyada bir cennet-i mâneviyeyi ehl-i imana kazandırdığını isbat eden Risale-i Nur'a mümanâat etmedi, neşrine müsaadekâr davrandı, nâşirlerine de tazyikattan vazgeçti.

Kardeşlerim, hastalığım pek şiddetli; belki pek yakında öleceğim veyahut bütün bütün konuşmaktan –bazen men olduğum gibi– men edileceğim. Onun için benim Nur âhiret kardeşlerim, "ehvenüşşer" deyip bazı bîçâre yanlışçıların hatalarına hücum etmesinler. Daima müsbet hareket etsinler. Menfî hareket vazifemiz değil... Çünkü dahilde hareket menfîce olmaz. Madem siyasetçilerin bir kısmı Risale-i Nur'a zarar vermiyor, az müsaadekârdır; "ehvenüşşer" olarak bakınız. Daha "âzamüşşer"den kurtulmak için, onlara zararınız dokunmasın, onlara faydanız dokunsun.

Hem dahildeki cihad-ı mânevî, mânevî tahribata karşı çalışmaktır ki, maddî değil, mânevî hizmetler lâzımdır. Onun için, ehl-i siyasete karışmadığımız gibi, ehl-i siyaset de bizimle meşgul olmaya hiçbir hakları yok...

Meselâ, bir parti bana binler vecihle sıkıntı verdiği hâlde, hattâ otuz senede hapisler de, tazyikler de olduğu hâlde, hakkımı helâl ettim. Ve azaplarına mukabil, o bîçârelerin yüzde doksan beşini tezyif ve itirazlara, zulümlere mâruz kalmaktan kurtulmaya vesile oldum ki, أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أُخْرَى أَخْرَى أَعْرَى وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى أَخْرى caleyhimizde beşe verildi. O aleyhimizdeki partinin şimdi hiçbir cihetle aleyhimizde şekvâya hakları yoktur.

Hattâ bir mahkemede yanlış muhbirlerin ve casusların evhamlarıyla bizi, yetmiş kişiyi mahkûm etmek için sû-i fehmiyle, dikkatsizliğiyle Risale-i Nur'un bazı kısımlarına yanlış mânâ vererek seksen yanlışla beni mahkûm etmeye çalıştığı hâlde, mahkemelerde isbat edildiği gibi, en ziyade hücuma mâruz bir kardeşiniz, mahpus iken pencereden o müdde-i umumînin üç yaşındaki çocuğunu gördü, sordu. Dediler: "Bu müdde-i umumînin kızıdır." O mâsumun hâtırı için o müddeîye beddua etmedi. Belki onun verdiği zahmetler, o Risale-i Nur'un, o mucize-i mâneviyenin intişarına, ilânına bir vesile olduğu için rahmetlere inkılâp etti.

Kardeşlerim, belki ben öleceğim. Bu zamanın bir hastalığı daha var; o da benlik, enaniyet, hodfuruşluk, hayatını güzelce medeniyet fantaziyesiyle

^{1 &}quot;Hiçbir günahkâr, başkasının günahını yüklenmez." (En'âm sûresi, 6/164; İsrâ sûresi, 17/15; Fâtır sûresi, 35/18; Zümer sûresi, 39/7; Necm sûresi, 53/38)

geçirmek iştahı, tiryakilik gibi hastalıklardır. Risale-i Nur'un Kur'ân'dan aldığı dersin en birinci esası benlik, enaniyet, hodfuruşluğu terk etmek lüzumudur. Tâ ihlâs-ı hakikî ile imanın kurtarılmasına hizmet edilsin. Cenab-ı Hakk'a şükür, o âzamî ihlâsı kazananların pek çok efradı meydana çıkmış. Benliğini, şan ve şerefini en küçük bir mesele-i imaniyeye feda eden çoktur. Hattâ Nur'un bîçâre bir şakirdinin düşmanları dost olduğu vakit onunla sohbet etmek çoğaldığı için, rahmet-i ilâhiye cihetinde sesi kesilmiş. Hem de ona takdirle bakanlar isabet-i nazar hükmüne geçip onu incitiyor. Hattâ musafaha etmek de tokat vurmak gibi sıkıntı veriyor.

"Senin bu vaziyetin nedir?" diye soruldu. "Madem milyonlar kadar arkadaşların var; neden bunların hatırlarını muhafaza etmiyorsun?"

Cevaben dedi: "Madem mesleğimiz âzamî ihlâstır; değil benlik, enaniyet, dünya saltanatı da verilse, bâki bir mesele-i imaniyeyi o saltanata tercih etmek âzamî ihlâsın iktizasıdır. Meselâ, harp içinde, avcı hattında, düşmanın top gülleleri arasında Kur'ân-ı Hakîm'in tek bir âyetinin, tek bir harfinin, tek bir nüktesini tercih ederek, o gülleler içinde Habib kâtibine 'Defteri çıkar.' diyerek at üstünde o nükteyi yazdırmış. Demek Kur'ân'ın bir harfinin, bir nüktesini düşmanın güllelerine karşı terk etmemiş ruhunun kurtulmasına tercih etmiş."

O kardeşimize sorduk: "Bu acip ihlâsı nereden ders almışsın?"

Demiş: İki noktadan...

Birisi: Âlem-i İslâmiyet'in en acip harbi olan Bedir Harbinde, namaz vaktinde cemaatten hissesiz kalmamak için, düşmanın hücumuyla beraber mücahidlerin yarısı silâhını bırakıp cemaat hayrına şerik olmak, iki rek'at sonra onlar da hissedar olsun diye Fahr-i Âlem (aleyhissalâtü vesselâm) bir hadis-i şerifiyle emretmiş olmasıdır. Madem harpte bu ruhsat var. Ve madem cemaat hayrı da sünnet olduğu hâlde, o sünnete riayet etmek en büyük bir hâdise-i dünyeviyeye tercih edilmiş. Üstad-ı mutlakın böyle bir işaretinden bir nüktecik alarak, biz de ruh ve canımızla ittibâ ediyoruz.

İkincisi: Kahraman-ı İslâm İmam Ali (radiyallâhu anh), Celcelûtiye'nin çok yerlerinde ve âhirinde bir himayetçi istemiş ki, namaz içinde huzuruna gaflet gelmesin. Düşmanları tarafından ona bir hücum mânâsı hatırına gelmemek, sırf namazdaki huzuruna, pek çok olan düşmanları tarafından bir hücum tasavvuru ile namazdaki huzuruna mâni olunmamak için, bir muhafız ifriti dergâh-ı ilâhîden niyaz etmiş.

İşte bu bîçâre, ömrü bu zamanda hodfuruşluk içinde yuvarlanan bîçâre kardeşiniz de, hem sebeb-i hilkat-i âlemden, hem kahraman-ı İslâm'dan bu iki küçük nükteyi ders aldım. Ve bu zamanda çok lâzım olan Kur'ân'ın esrarına ehemmiyet vermekle, harp içinde ruhunun muhafazasını dinlemeyerek, Kur'ân'ın bir harfinin bir nüktesini beyan etmiş.

Said Nursî

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ يَا اَللهُ يَا رَحْمٰنُ يَا رَحِيمُ يَا فَرْدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ¹

İsm-i âzamın hakkına ve Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan'ın hürmetine ve Resûl-i Ekrem (aleyhissalâtü vesselâm)'ın şerefine, bu mecmuayı bastıranları ve mübarek yardımcılarını ve Risale-i Nur talebelerini Cennetü'l-Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar eyle, âmîn...

Ve hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'de dâima muvaffak eyle, âmîn...

Ve defter-i hasenâtlarına Emirdağ Lâhikası'nın her bir harfine mukabil, bin hasene yazdır, âmîn...

Ve Nur'ların neşrinde sebat ve devam ve ihlâs ihsan eyle, âmîn...

Yâ Erhamerrâhimîn!.. Umum Risale-i Nur şâkirtlerini iki cihanda mesûd eyle, âmîn...

İnsî ve cinnî şeytanların şerlerinden muhafaza eyle, âmîn...

Ve bu âciz ve bîçâre Said'in kusurâtını affeyle, âmîn...

Umum Nur Şâkirtleri Nâmına Said Nursî

Ya Allah, yâ Rahmân: Ey Zât'ı itibarıyla merhametli olan! yâ Rahim: Ey rahmetiyle mahlûkâtına merhamet eden! yâ Ferd: Ey eşi ve benzeri olmayan! yâ Hayy: Ey her zaman var olan, diri olan, ezelî ve ebedî hayat sahibi olan! yâ Kayyûm: Ey kendi Zât'ı ile var olup, zeval bulmayan ve bütün varlıkları varlıkta tutup onları yöneten! yâ Hakem: Ey hükmü geçersiz kılınmayan Hâkim! yâ Adl: Ey tam adalet sahibi! yâ Kuddûs: Ey her şeyi tertemiz yapan ve kendisi bütün eksiklerden uzak ve yüce Zât!